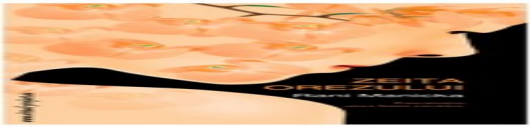
ZEITA
OREZULU

RANI MANICKA
ZEIŢA OREZULUI

Original: The Rice Mother (2005)

Traducere de:
CARMEN-IULIA BOURCEANU

RAO International Publishing Company 2014

Încă de când eram mică şi şedeam pe genunchii unchiului meu, care vindea fructe de mango, auzisem vorbindu-se de minunaţii culegători de cuiburi de păsări, care trăiau într-un ţinut îndepărtat numit Malaysia. Aceştia se căţărau voiniceşte, fără torţe, până la zeci de metri înălțime pe tulpini de bambus unduitoare ca să ajungă la gurile peşterilor din munte. Sub privirile duhurilor celor care îşi pierduseră viaţa căzând în gol, bărbaţii, cocoţaţi pe crengile acelea firave, se întind şi apucă prada delicată, râvnită de bogaţi: un cuib făcut din salivă de pasăre. În bezna aceea cumplită, cuvinte precum teamă, cădere sau sânge nu trebuie rostite pentru că răsună şi pot aţâţa spiritele demonice. Singurii prieteni ai culegătorilor de cuiburi sunt stâlpii de bambus care le susţin greutatea corpului. Înaintea oricărui pas, bărbaţii lovesc cu grijă lemnul, iar dacă acesta oftează trist, căţărătorii îl abandonează imediat. Abia când lemnul de bambus cântă, culegătorii de cuiburi îndrăznesc să-şi înceapă urcuşul. Unchiul meu obişnuia să spună că inima mea este ca bambusul, iar dacă o tratez cu blândeţe şi îi ascult cântul, cuibul cel mai mare şi cel mai înalt va fi, cu siguranţă, al meu.

LAKSHMI

PARTEA ÎNTÂI

Micuţi care se împiedică în întuneric Lakshmi

M-am născut în Ceylon în 1916, într-o vreme când spiritele mergeau pe pământ asemenea oamenilor. Înainte ca luciul electricităţii şi tumultul civilizaţiei să le sperie şi să le gonească în adâncurile neştiute ale pădurilor, şi-au găsit adăpost în copacii enormi, cu umbră mare, răcoroasă, de un verde-albăstrui. În liniştea aceea ai fi putut să întinzi mâna şi să le simţi prezenţa mută, uluită, în timp ce tânjeau după formă fizică. Dacă ne cuprindea o dorinţă neînţeleasă de a ne abandona trupul pe când cutreieram jungla, trebuia să rostim o rugăciune şi să le cerem permisiunea înainte ca deşertăciunea noastră să le atingă ţinutul, pentru că se supărau uşor. Scuza lor ori de câte ori intrau într-un intrus era că le fusese tulburată singurătatea. Şi puneau stăpânire pe el.

Mama povestea că odată sora ei a fost ademenită astfel de un spirit şi posedată. Au chemat un om sfânt de la două sate distanţă ca să exorcizeze spiritul. Vraciul purta multe şiraguri de mărgele răsucite ciudat, iar la gât avea rădăcini uscate, mărturii ale puterilor sale straşnice. Sătenii, oameni simpli, s-au adunat curioşi în jurul lui ca un cerc de gură-cască. Ca să alunge spiritul, a început s-o bată pe mătuşa mea cu un baston lung, subţire, întrebând tot timpul: „Ce doreşti?” Bărbatul umpluse satul cu urletele ei îngrozite, dar a continuat să-i lovească neînduplecat bietul trup până i-a dat sângele.

Bunica mea a început să se zbată şi să ţipe c-o omoară, fiind, la rândul ei, ţinută în loc de trei femei îngrozite, dar în acelaşi timp fascinate de scena oribilă. Ignorând-o, bărbatul sfânt a meditat atingându-şi cicatricea roz pal care-i brăzda obrazul şi cu paşi hotărâţi a început să înconjoare tot mai din scurt trupul ghemuit al fetei, rostind neîncetat în şoaptă îndemnul întunecat: „Ce doreşti?” Până când, în cele din urmă, fata ţipă sfâşietor că vrea un fruct.

„Fruct? Ce fel de fruct?” a întrebat vraciul oprindu-se în faţa fetei care suspina.

Brusc, s-a produs o transformare şocantă. Faţa micuţă s-a uitat cu viclenie la vraci şi poate că exista şi o urmă de

nebunie în rânjetul de o obscenitate de nedescris care i s-a întins încet pe buze. Sfioasă, fata a arătat cu degetul spre sora ei mai mică, mama mea.

„Asta-i fructul pe care îl doresc!” a spus ea cu voce de bărbat.

Sătenii prezenţi, oameni simpli, au icnit cu toţii de uimire. E de la sine înţeles că vraciul n-a dat-o pe mama spiritului pentru că era fiica preferată a tatălui ei. Spiritul a trebuit să se mulţumească cu cinci lămâi, tăiate şi aruncate în faţa lui, după care a fost stropit cu apă sfinţită, arzătoare şi cu o cantitate sufocantă de mir.

*

Când eram mică, obişnuiam să mă odihnesc liniştită în poala mamei, ascultându-i glasul în timp ce depăna amintiri despre vremuri mai bune. Vezi tu, mama provenea dintr-o familie foarte bogată şi influentă, aşa încât, la un moment dat, bunica din partea mamei, doamna Armstrong, fiind englezoaică, fusese chemată să ofere un buchet de flori şi să strângă mâna înmănuşată a reginei Victoria. Mama s-a născut parţial surdă, însă tatăl ei i-a stat cu buzele lipite de frunte şi i-a vorbit neobosit până când micuţa a învăţat să vorbească. Când a împlinit şaisprezece ani era frumoasă ca o zână. La casa lor drăguţă din Colombo au început să vină peţitori de peste tot, însă ea s-a îndrăgostit de mirosul pericolului. Ochii ei alungiţi s-au oprit asupra unui nemernic fermecător.

Într-o noapte, s-a căţărat pe fereastră şi a ieşit afară pe copacul de ***neem***[1], pe care tatăl ei pusese să crească o tufa ţepoasă de bougainvillea încă de când copila avea un an, în încercarea de a opri orice bărbat care ar fi îndrăznit să escaladeze copacul ca să ajungă la fereastra fiicei lui. De parcă gândurile lui curate alimentaseră arbustul, acesta crescuse şi iar crescuse, până când coroana toată, plină de flori aprinse la culoare, devenise un semn distinctiv ce se putea vedea de la kilometri distanţă. Dar bunicul nu luase în calcul încăpăţânarea propriului copil.

În noaptea aceea, la lumina lunii, spinii ca nişte colţi de fiară dezgoliţi i-au sfâşiat hainele groase, au tras-o de plete

1 Azaridachta indica, liliac indian. (n. tr.).

şi i-au intrat adânc în piele, însă nu au putut-o opri. Dedesubt era bărbatul pe care îl iubea. Când în sfârşit a ajuns lângă el, fiecare centimetru de piele o ustura, cuprinsă parcă de flăcări. Mută, umbra o îndemnă să-l urmeze, însă fiecare pas era cumplit de dureros de parcă ar fi avut cioburi în tălpi, aşa că îl rugă să se oprească un pic. Silueta tăcută o luă în braţe şi continuă să se îndepărteze. La adăpostul braţelor lui calde, fata privi în urmă spre casă, care părea impresionantă pe fondul cerului înstelat, şi îşi văzu urmele însângerate ale paşilor. Petele trădării ei. Începu să plângă, ştiind că acestea aveau să-l doară cel mai mult pe sărmanul ei tată.

În zori, iubiţii s-au cununat într-un templu mic dintr-un alt sat. După cearta aprigă care-a urmat, mirele, tatăl meu, care era, de fapt, fiul plin de resentimente al unui servitor din slujba bunicului, i-a interzis mamei să-şi mai vadă vreodată familia. Abia după ce tata a ajuns cenuşă suflată în vânt s-a mai întors mama la casa ei părintească, însă atunci bunica era deja o văduvă căruntă îndurerată.

După ce a anunţat aspra hotărâre pe care o luase, tata a dus-o pe mama într-un sătuc retras, departe de Colombo. A vândut o parte din bijuteriile ei, a cumpărat ceva pământ, a ridicat o casă şi a instalat-o pe soţia lui acolo. Însă aerul curat şi fericirea conjugală nu se potriveau firii proaspătului mire, încât, nu peste mult timp, a plecat, atras de luminile strălucitoare ale oraşului, ademenit de plăcerile alcoolului ieftin, servit de prostituate machiate ţipător şi ameţit de mirosul răscolit de cărţile de joc, împrăştiate pe mese. După fiecare absenţă, revenea, prezentându-i tinerei sale neveste scorneli şi pretexte variate, toate îmbibate în diverse arome de băutură. Din nu se ştie ce motiv, avea impresia că ei îi plac aceste scuze. Biata mama, nu-i mai rămăseseră decât amintirile şi eu! Lucruri preţioase pe care obişnuia să le scoată la iveală în fiecare seară. Mai întâi le-a curăţat mizeria depusă de-a lungul anilor cu propriile lacrimi, apoi le-a lustruit cu patina regretului. Şi, în cele din urmă, după ce le-a redat scânteia lor minunată, mi le-a depănat una câte una, ca să le admir, strângându-le apoi la loc cu multă grijă în caseta aurie din mintea ei.

Din gura ei apăreau viziuni ale unui trecut glorios,

presărat cu cete de slujitori devotaţi, trăsuri grozave trase de cai albi şi cufere de fier umplute cu aur şi bijuterii scumpe. Cum aş fi putut eu, care stăteam pe podeaua de ciment din cocioaba noastră, să-mi închipui măcar o casă pe un deal, atât de înaltă încât de la balconul din fată se vedea tot ţinutul Colombo, sau o bucătărie aşa de mare că toată casa noastră ar fi încăput în ea.

Mama mi-a povestit cândva că atunci când a fost pusă prima dată în braţele tatălui ei, acestuia i-au curs şiroaie de lacrimi de fericire pe obraji la vederea tenului ei neobişnuit de alb şi la claia de păr negru, bogat de pe cap. A apropiat mogâldeaţa de faţa lui şi preţ de câteva minute n-a fost în stare decât să inspire parfumul acela ciudat, dulce, de prunc nou-născut. Apoi, cu paşi mari, cu tunica albă fluturându-i pe lângă picioarele puternice, cu piele cafenie, s-a dus la grajduri, a încălecat pe armăsarul său preferat şi a dispărut în galop într-un nor de praf. Când s-a întors, a adus două dintre cele mai mari smaralde pe care le văzuseră vreodată sătenii. I le-a oferit soţiei sale, două globuri mici drept mulţumire pentru un miracol nepreţuit. Femeia a cerut să i se monteze într-o pereche de cercei încrustaţi cu diamante, pe care i-a purtat toată viaţa.

N-am văzut în realitate smaraldele faimoase, însă mai am încă o fotografie alb-negru de studio a unei femei cu ochi trişti care stă ţeapănă în faţa unui decor pictat grosolan, cu un cocotier crescut pe marginea unei plaje. O privesc adesea, aşa imortalizată pe o bucată de hârtie, mult după dispariţia ei.

Mama mi-a spus că la naşterea mea a plâns când a văzut că sunt fată, iar tatăl meu, dezgustat, a dispărut o perioadă în escapadele lui mincinoase, revenind doi ani mai târziu tot beat şi furios. În ciuda acestui lucru, am amintiri limpezi precum cristalul despre o viaţă la ţară atât de fericită şi lipsită de griji, încât acum, la maturitate, nu trece o zi fără să mă gândesc în urmă cu strângere de inimă. Nici nu ştiu cum să-ţi zic ce mult duc dorul acelor zile lipsite de griji, când eram singurul copil al mamei, soarele şi luna ei, stelele şi sufletul ei! Eram atât de iubită şi de răsfăţată, că trebuia să fiu rugată ca să mănânc. Mama obişnuia să iasă din casă cu farfuria de mâncare şi să mă caute prin tot

satul ca să mă hrănească ea cu mâna ei. Şi toate astea doar pentru ca sarcina plicticoasă a mâncatului să nu-mi întrerupă joaca!

Cum să nu duci dorul acelor zile când soarele îmi era un tovarăş vesel de joacă tot anul şi-mi făcea pielea castanie. Când mama aduna apa de ploaie dulce în fântâna din spatele casei, iar aerul era aşa de proaspăt că iarba mirosea a verde.

Era un timp al inocenţei când drumurile prăfuite erau străjuite de cocotieri înclinaţi pe care treceau din când în când săteni simpli pe biciclete şubrede, zâmbind senini cu dinţii şi gingiile roşietice la vedere. Când bucata de pământ din spatele fiecărei case era un supermarket, iar o capră tăiată ajungea să hrănească opt gospodării, care nu auziseră pe atunci de o invenţie numită frigider. Când mamele n-aveau nevoie decât de zeii din ceruri, care se adunau în norii albi de deasupra ca nişte dădace ca să vegheze asupra copiilor lor care se jucau în cascadă.

Da, ţin minte Ceylonul pe când era magic, cel mai frumos loc din lume!

Mama m-a alăptat până la vârsta de aproape şapte ani. Alergam la joacă neastâmpărată cu prietenii mei până ce foamea sau setea mă îmboldeau s-o zbughesc înapoi acasă, la răcoare, unde o strigam nerăbdătoare pe mama. Şi, indiferent ce făcea, îi dădeam la o parte sariul şi-mi potriveam gura în dreptul moviliţelor moi, slobode, de piele arămie. Îmi îngropam capul şi umerii în culcuşul sariului ei aspru de bumbac, ce-i purta parfumul, mă abandonam în dragostea nevinovată din laptele ei care îmi curgea în gură şi în confortul cald al acelor sunete liniştite de supt pe care le făceam în îmbrăţişarea pielii ei. Încercările vieţii, anii plini de greutăţi care au urmat n-au reuşit să-mi şteargă amintirea acelui gust sau sunet.

Mulţi ani am detestat gustul de orez sau de orice fel de legumă, mulţumită să trăiesc numai cu lapte dulce şi fructe galbene de mango. Unchiul meu era negustor de mango, iar în magazia din spatele casei noastre stăteau mereu lăzi cu fructe. Un tip slăbuţ venea pe un elefant şi le depozita acolo, apoi aşteptau amândoi până venea altul să le ridice. Dar în timp ce ei aşteptau... mă cocoţam pe stivă şi, acolo,

sus pe lăzi, m-aşezam turceşte, fără pic de teamă de păianjenii şi scorpionii care, inevitabil, apăreau dinăuntru. Nici măcar faptul că am zăcut patru zile la rând, cu pielea vânătă de la muşcătura unui centiped, nu m-a lecuit. Toată viaţa m-a dominat impulsul de a păşi desculţă pe cărarea dificilă a vieţii. „Întoarce-te”, obişnuiau să-mi strige disperaţi oamenii din jur. Însă eu, cu tălpile sfâşiate şi sângerânde, strângeam din dinţi şi insistam în direcţia opusă.

Fără să stau mult pe gânduri, aşa sălbatică cum eram, decojeam cu dinţii pulpa portocalie suculentă. Este una dintre imaginile cele mai vii pe care le am. Singură în întunericul răcoros din magazie, cocoţată pe lăzile de lemn, cu zeama dulce de fruct curgându-mi pe braţe şi picioare, scotocind prin marfa unchiului meu.

Pe atunci, fetele, spre deosebire de băieţi, nu trebuiau să meargă la şcoală şi, în afară de două ore în fiecare seară când mama mă învăţa să citesc, să scriu şi ceva aritmetică, eram lăsată în mare parte să zburd în voie. Asta s-a întâmplat, de fapt, până la vârsta de paisprezece ani, când prima picătură de sânge menstrual m-a proclamat brusc şi nefericit că sunt femeie adultă. În prima săptămână am fost închisă într-o cămăruţă cu ferestrele acoperite, bătute în cuie. Aşa era obiceiul, pentru că nici o familie respectabilă n-ar fi riscat posibilitatea ca băieţi aventuroşi să se urce pe cocotieri ca să tragă cu ochiul la farmecele secrete, proaspăt descoperite ale fiicelor lor.

În timpul perioadei de izolare, am fost silită să înghit ouă crude cu ulei de susan şi o grămadă de leacuri din ierburi amare, în zadar plângeam. Când mama intra cu ofrandele ei drăceşti, venea cu un baston pe care, spre surprinderea mea, era pregătită să-l folosească la nevoie. La ora ceaiului, în locul delicioaselor ei prăjituri dulci primeam o jumătate de coajă de nucă de cocos, plină vârf cu un piure fierbinte de vinete, gătit în acelaşi ulei de susan nesuferit. Mama mă îndemna să-l mănânc cât era cald, apoi încuia uşa după ea. Într-un acces de sfidare şi frustrare, l-am lăsat special să se răcească. Pasta rece şi uleioasă de vinete pleoscăi mulţumitor între degetele mele, însă la gust mi se păru absolut greţoasă. Parcă aş fi înghiţit omizi moarte. După

treizeci şi şase de ouă crude, câteva sticle bune de ulei de susan şi un coş de vinete, s-a încheiat izolarea mea în acea cămăruţă. Apoi am fost pur şi simplu ţinută în casă şi obligată să învăţ treburile casnice femeieşti. A fost o tranziţie tristă pentru mine. Nu pot să explic în cuvinte ce mult tânjeam să alerg şi să simt iar sub picioare pământul ars de soare. Stăteam ca un prizonier şi mă uitam în gol prin ferestrele micuţe. La scurt timp după aceea, claia mea lungă de păr mi-a fost pieptănată şi împletită ca un şarpe subţire pe spate, iar pielea mea prea bronzată i-a îngrozit pe toţi dintr-odată. Mama considera că adevăratul meu potenţial era tenul. Spre deosebire de ea, nu eram o frumuseţe indiană, însă, într-un ţinut cu oameni cu pielea de culoarea cafelei, eu eram ca un ceai cu foarte mult lapte. O culoare frumoasă şi extrem de apreciată.

Caracteristică foarte căutată la o soţie, subtil încurajată la o noră şi nespus de preţuită la nepoţi. Brusc, au început să vină la noi tot felul de doamne ciudate, de vârstă medie. Gătită la patru ace, eram scoasă şi pusă să defilez în faţa lor. Toate aveau înfăţişarea vicleană a cumpărătorilor de diamante din magazinele de bijuterii. Cu ochi mici şi priviri iscoditoare, mă inspectau atent în căutare de defecte, fără pic de jenă.

Într-o după-amiază toridă, după ce mama a înfăşurat o bucată mare de material roz pe trupul meu ţeapăn, apoi l-a tras şi suflecat cu pricepere, mi-a împodobit părul cu trandafiri roz şi mov din grădină şi m-a împopoţonat cu pietre preţioase montate în aur, m-am aşezat îmbufnată la fereastră, mirându-mă cât de repede şi complet mi se schimbase viaţa. Într-o singură zi. Nu, mai puţin! Şi pe negândite.

Afară, vântul sufla prin lămâiul verde şi o briză jucăuşă intră la mine în cameră, îmi zburli buclele de la tâmple şi îmi şopti la ureche. Cunoşteam bine acea adiere. Era albastră ca zeul-prunc Krişna şi la fel de obraznică. De câte ori plonjam de pe cele mai înalte stânci în cascadele din pădure, dindărătul casei lui Ramesh, mereu reuşea să ajungă prima în apele reci ca gheaţa. Asta pentru că trişează. Picioarele ei nu ating niciodată muşchiul catifelat, verde-închis de pe pietre.

Îmi râse la ureche. „Vino!” răsună veselă vocea ei. Îmi atinse în joacă vârful nasului şi zbură afară.

M-am aplecat în afara ferestrei, mi-am întins gâtul cât de mult am putut, însă eu pierdusem pentru totdeauna apa sclipitoare şi briza albastră. Ele aparţineau unei copile zâmbăreţe, alergând desculţă într-o rochie murdară.

Stând aşa şi alimentându-mi nemulţumirea, am văzut o trăsură oprind în faţa casei. Roţile scrâşniră în colbul de pe drum. Din ea coborî o femeie grăsuţă, îmbrăcată cu un sari bleumarin şi purtând nişte papuci prea firavi pentru statura ei. La adăpostul întunericului din cameră, am privit-o curioasă. Ochii ei negri mici scrutară căsuţa şi acareturile noastre modeste cu o satisfacţie ascunsă. Mirată de expresia aceea ciudată din privirea ei, i-am urmărit atent figura vicleană până mi-a dispărut din imagine. Dispăru după arbuştii de bougainvillea care mărgineau poteca de la intrare. Vocea mamei poftind-o răzbătu până la mine. M-am lipit de uşa dormitorului şi am tras cu urechea la glasul neaşteptat de melodios al necunoscutei. Avea un glas plăcut, în contradicţie cu ochii mici, şireţi şi buzele subţiri. Imediat, mama m-a chemat să servesc ceaiul pe care îl pregătise musafirei. De cum am ajuns în pragul camerei unde mama-şi primea oaspeţii, am simţit cum sunt măsurată scurt din priviri de străină. Din nou mi s-a părut că este mulţumită de ceea ce vedeau ochii ei iscoditori. Buzele i se răsfrânseră într-un zâmbet cald. Realmente, dacă nu i-aş fi surprins căutătura îngâmfată, aproape triumfătoare la vederea locuinţei noastre, chiar aş fi luat-o drept o mătuşică iubitoare, aşa cum, de fapt, mi-a prezentat-o mama surâzând. Am luat o mină sfioasă, cu ochii plecaţi, cum fusesem învăţată să fac în prezenţa adulţilor binevoitori şi a cumpărătorilor de diamante cu ochi aprigi.

— Vino şi ia loc lângă mine! mă îndemnă blând tanti Pani bătând canapeaua de lângă ea.

Am remarcat că nu avea punctul roşu de ***kumkum***[2], pe frunte potrivit obiceiului femeilor căsătorite, ci un punct

2 Pudră folosită în hinduism pentru însemne pe corp în scop ritualic sau social, obţinută dintr-un amestec de curcumă sau şofran cu zeamă de limetă. (n. tr.).

negru, ceea ce arăta că nu era căsătorită. Am păşit cu grijă, de teamă să nu mă împiedic în cei şase metri de pânză grea care se rotea periculos în jurul meu, ca să n-o fac de râs pe mama şi s-o amuz pe străina sofisticată.

Pe acelaşi ton melodios, femeia exclamă din nou:

— Ce drăguţă eşti!

Fără să scot vreun sunet, am examinat-o cu coada ochiului şi am simţit o repulsie inexplicabilă faţă de ea. Avea tenul neted, atent pudrat şi fără riduri, părul parfumat dulce cu iasomie, însă în regatul fermecat din mintea mea mi-o închipuiam ca pe o femeie-şarpe care mănâncă şobolani. Furişându-se încet din copaci şi strecurându-se în dormitoare ca o panglică mută. O arătare neagră, la vânat. O văd cum iţeşte din când în când o limbă roz, lungă, rece. Ce ştie oare femeia-şarpe?

Îşi vârî o mână grăsuţă, cu inele, într-o poşetuţă brodată cu mărgele şi scoase la iveală o bomboană ambalată. Astfel de cadouri erau rare în satul nostru. Mi-am zis că nu toate femeile-şarpe erau otrăvitoare. Îmi întinse bomboana. Era un test. N-am dezamăgit-o pe mama care mă urmărea. Nu m-am repezit s-o iau. Abia după ce mama a zâmbit şi mi-a făcut semn aprobator din cap, am apucat preţiosul dar. În treacăt ni s-au atins palmele. Ale ei erau umede şi reci. Privirile ni s-au întâlnit, iar eu i-am susţinut-o până ce ea a cedat. Am învins şarpele uitându-mă în ochii lui! Am fost trimisă la mine în cameră. De îndată ce am închis uşa, am desfăcut ambalajul bomboanei şi am mâncat momeala femeii-şarpe. A fost delicioasă.

Străina n-a mai stat mult şi, la scurt timp, mama a venit la mine. M-a ajutat să ies din fâşiile lungi de material înnodate complicat, să le împăturesc şi să le pun deoparte.

Cu ochii la sariul strâns, mama mi-a spus:

— Lakshmi, am acceptat o cerere în căsătorie pentru tine! Una foarte bună! El este dintr-o castă mai privilegiată decât a noastră. Şi locuieşte în ţara aceea bogată, numită Malaysia.

Eram năucă. M-am uitat la ea nevenindu-mi a crede. O cerere în căsătorie care mă ducea departe de mama? auzisem de Malaysia, ţinutul cu hoţi de cuiburi de păsări, aflat la mii de kilometri distanţă. Mi s-au umplut ochii de

lacrimi. Nu fusesem niciodată despărţită de mama. Niciodată, în viaţa mea. Niciodată! Niciodată!

Am alergat spre ea şi i-am tras bărbia în jos, spre mine. Mi-am lipit buzele de fruntea ei şi am întrebat-o:

— De ce nu mă pot mărita cu cineva din Sangra?

Frumoşii ei ochi erau umezi. Asemenea unui pelican care-şi smulge carnea din piept cu ghearele ca să-şi hrănească puii.

— Eşti o fată foarte norocoasă! O să călătoreşti cu soţul tău într-o ţară unde sunt bani pe toate drumurile. Tanti Pani spune că viitorul tău soţ este foarte bogat şi vei trăi ca o regină, cum a trăit bunica ta. Nu vei fi nevoită să trăieşti ca mine. Nu este nici beţiv, nici nu pariază la jocuri de noroc aşa ca taică-tu!

— Cum de te înduri să mă trimiţi departe?

Am tras adânc aer în piept, simţindu-mă trădată.

În străfundul ochilor ei vedeam chinul şi dragostea care-i sfâşiau sufletul. Viaţa avea să mă înveţe că dragostea unui copil nu poate egala vreodată durerea unei mame. Este adâncă şi vie, dar fără ea o mamă este incompletă.

Am continuat să mă vait:

— Voi fi atât de singură fără tine!

— Nu, nu vei fi, pentru că proaspătul tău soţ este văduv şi are doi copii de nouă şi zece ani. Deci, vei avea o mulţime de lucruri de făcut şi lume în jur care să-ţi ţină de urât!

M-am încruntat nesigură. Copiii lui aveau aproape vârsta mea.

El ce vârstă are?

— Păi, are treizeci şi şase de ani! răspunse în grabă mama răsucindu-mă în loc pentru a-mi elibera ultima gaică de la bluză.

M-am întors cu faţa la ea.

— Dar, Ama, asta înseamnă mai bătrân decât tine!

— O fi, dar va fi un soţ minunat pentru tine! Tanti Pani spune că deţine câteva ceasuri de mână din aur. A avut o groază de timp să strângă avere şi este aşa de bogat, că nici măcar nu pretinde zestre pentru tine! Este vărul ei, aşa că ştie. Eu am făcut o greşeală amarnică şi astfel m-am asigurat că tu n-ai s-o repeţi. Vei fi bine! mai bine ca mine!

Imediat îţi pregătesc cutia cu bijuterii.

Mă uitam fix la mama, mută de uimire. Hotărâse deja.

Soarta mi-era pecetluită.

Cele cinci sute de lămpi cu ulei aprinse la nunta bunicii, cu cincizeci de ani în urmă, au surprins răsăritul pe durata a cinci zile extravagante de banchet, dar în cazul meu avea să fie o petrecere de o zi. Timp de o lună, am fost toţi ocupaţi cu pregătirile de nuntă şi, în ciuda rezervei mele iniţiale, m-am împăcat, în cele din urmă, cu gândul că voi avea un soţ misterios, care mă va trata ca pe o regină. Eram, de asemenea, încântată de ideea că voi avea în îngrijire doi copii vitregi. Da, poate că avea să fie într-adevăr o aventură minunată! În fantezia nemaipomenită pe care o creasem în capul meu, mama urma să vină în vizită o dată pe lună, iar eu să mă întorc cu vaporul de două ori pe an. Un străin chipeş îmi zâmbea cu tandreţe şi mă copleşea cu cadouri. Am coborât fruntea timidă când zeci de noţiuni romantice, oarecum stânjenitoare, mi-au trecut prosteşte prin mintea mea adolescentină. Bineînţeles că niciuna dintre ele nu implica efectiv actul sexual! Nimeni din jurul meu nu vorbea sau nu avea cunoştinţă de astfel de lucruri. Procesul misterios de concepere a copiilor nu mă preocupa. Consideram că îşi vor face apariţia cu capete buclate, când va fi sorocul.

Şi a venit şi ziua cea mare. Căsuţa noastră părea că geme şi oftează sub povara doamnelor grăsuţe, în vârstă, care trebăluiau peste tot. Aroma faimosului curry negru gătit de mama umplea aerul. Stăteam în odaia mea mică, impresionată şi copleşită de toată agitaţia. De emoţii, mi se pusese un nod în stomac şi, când mi-am lipit palmele de obraji, am constatat că frigeau.

— Ia să te vedem! zise mama după ce Poonama, vecina noastră, îmi pliase cu mâini îndemânatice şi prinsese îngrijit, cu ace, cei şase metri de material din frumosul meu sari roşu cu auriu. Un timp, mama doar m-a privit cu un amestec de tristeţe şi bucurie, apoi şi-a şters colţurile ochilor înlăcrimaţi şi, fără să poată scoate o vorbă, a dat, pur şi simplu, din cap mulţumită. Eficientă, femeia pe care o tocmise dintr-un alt sat ca să-mi aranjeze părul s-a apropiat de mine. Stăteam pe un taburet în timp ce ea mi-a

prins în păr şiraguri lungi de perle, la care a adăugat o meşă aspră, răsucind totul într-un coc mare, lăsat pe ceafă. Parcă îmi crescuse încă un creştet la spate, dar am văzut că mama părea mulţumită de cum arătam cu două capete, aşa că n-am zis nimic. Apoi, femeia a scos un tub mic din care ieşea o pastă roşie densă. Cu degetul arătător gros muiat în pasta lipicioasă cu miros respingător, mi-a uns buzele cu atenţie. Arătam de parcă sărutasem genunchiul însângerat al cuiva. Mă priveam fascinată în oglindă.

— Să nu-ţi lingi buzele! mă instrui autoritar femeia.

Am confirmat din cap solemn, însă tentaţia de a-mi şterge stratul gros de vopsea mirositoare de pe gură a stăruit până l-am văzut pe mire. În clipa aceea am uitat nu numai de disconfortul unsorii de pe buze, ci şi de orice altceva. Timpul a stat în loc, copilăria a dispărut pentru totdeauna, iar eu am urlat îngrozită.

Împodobită cu bijuterii, am fost condusă în holul principal unde mirele aştepta pe un baldachin, dar, ajunsă în dreptul celui de-al doilea rând de scaune cu invitaţi, n-am mai rezistat. Am ridicat curioasă privirea şi m-am uitat la el. Toată emoţia plăcută de până atunci se risipi. Genunchii mi se muiară, iar pasul mi se poticni. Cele două escorte zâmbitoare care mă însoţeau m-au strâns de braţe în acelaşi timp. Le puteam auzi gândurile dezaprobatoare în minte: „Ce naiba se întâmplă cu fata cu ten de culoarea ceaiului?”

Problema fetei cu ten de culoarea ceaiului era că îl văzuse pe mire!

Aşezat pe lectică, aşteptându-mă, era un bărbat imens, cel mai mare uriaş din câţi văzusem vreodată, cu o piele întunecată care lucea ca ţiţeiul noaptea. La tâmple avea smocuri de păr cărunt ca aripile păsărilor de pradă, iar de sub nasul lat îi ieşeau în afară nişte dinţi lungi şi îngălbeniţi, care-l împiedicau să închidă gura complet.

La gândul că acel bărbat era soţul meu, frica puse stăpânire pe trupul meu de copil. Visurile mele romantice, copilăreşti se spulberară pe loc şi m-am trezit brusc mică, singură şi cu ochii în lacrimi. Din momentul acela, dragostea a devenit pentru mine viermele din măr. Ori de câte ori gura mea atinge miezul moale, îl distruge, iar el, la

rândul lui, mă dezgustă. Panicată, m-am uitat spre nuntaşi, căutând din ochi singura persoană care ar fi putut îndrepta tot răul.

Ni s-au întâlnit privirile. Mama îmi zâmbi fericită, cu ochii sclipindu-i de mândrie pe faţa sărmană. N-aş fi putut s-o dezamăgesc. Îşi dorise asta pentru binele meu. În faţa sărăciei noastre lucii, bogăţia lui o orbise mai presus de orice. Paşii mă purtau tot mai aproape. Am refuzat să-mi ţin capul plecat ca alte mirese timide. Mă uitam fix la viitorul meu bărbat, cu un amestec de frică şi îndrăzneală.

Era de trei ori mai mare decât mine.

Se uită în sus. Avea ochi mici, negri. Privirea mea curajoasă îi prinse căutătura din ochii ca mărgelele, ce exprimau trufia posesivă. Continuam să-l fixez fără să clipesc. „Nu-i arăta că te temi”, mă gândeam furioasă. L-am prins în acelaşi joc copilăresc de cine susţine mai mult privirea celuilalt. Bubuitul tobelor şi sunetul trompetelor se estompară, iar nuntaşii deveniră o masă cenuşie, pe măsură ce ochii mei îl sfredeleau cu privirea. Curios lucru, am simţit o schimbare în expresia lui. Mirarea luă locul acelei posesivităţi trufaşe. Lăsă ochii în jos. Învinsesem bestia hidoasă. Până la urmă, el era prada, iar eu vânătorul. Îmblânzisem fiara cu o singură privire. Mi-am simţit trupul cuprins de fierbinţeală.

M-am uitat în jur după mama. Zâmbea în continuare la fel de mândră şi încurajatoare. La fel ca înainte de momentul meu de victorie. Pentru ea, momentul nu existase. Numai eu şi noul meu soţ l-am simţit. Am zâmbit spre ea, am ridicat uşor mâna şi i-am răspuns cu semnul nostru secret bătând uşor cu degetul mijlociu de cel mare de trei ori, adică „totul e grozav”. Lângă lectica decorată, am îngenuncheat pe perna din petale de flori presărate pe jos. Simţeam valurile de căldură emanate de corpul bestiei îmblânzite, dar nu îmi mai era teamă.

Nu întoarse capul să se uite la mine. Nici nu ştiu cum a decurs restul ceremoniei. Mirele nu mi-a mai căutat privirea fioroasă. Iar eu mi-am lăsat gândurile să se perinde în voie, închipuindu-mi cum plonjez iar şi iar de pe cea mai înaltă stâncă în cascada răcoroasă din spatele casei lui Ramesh.

*

În noaptea aceea am stat întinsă în întuneric fără să scot un sunet când mi-a dezvelit trupul cu gesturi stângace şi s-a urcat peste mine. Cu palma lui mare mi-a înăbuşit strigătul de durere, îmi aduc aminte că mâna îi mirosea a lapte de vacă.

— Şşşşş... doare numai prima dată! mă consolă el.

A fost blând, însă mintea mea de copil se tulbură din pricina şocului. A făcut cu mine ceea ce făceau câinii în stradă... până când noi aruncam apă pe ei şi se despărţeau mârâind nemulţumiţi, cu membrele rozalii încă tensionate. M-am concentrat astfel încât să fac întru totul abstracţie de el în întuneric. Dinţii lungi îi ieşeau în afară fără pic de control, iar cu ochii umezi, sticloşi, mă pândea mut ca un şobolan în beznă. Uneori îi mai lucea ceasul de aur care o impresionase atât de mult pe mama. M-am uitat fix în ochii lui până a clipit şi apoi m-am holbat la dinţii lui. Şi astfel totul s-a terminat foarte repede.

Se întinse pe spate şi mă cuprinse tandru în braţe ca pe un copil rănit. Stăteam rigidă ca un băţ de artificii în strânsoarea lui. Nu cunoscusem decât îmbrăţişarea blândă a mamei, iar asprimea corpului lui îmi era străină. Când răsuflarea îi deveni regulată, iar braţele grele, m-am strecurat cu grijă afară din pat şi m-am dus pe vârfuri la oglindă. Mi-am privit nedumerită faţa şocată, brăzdată de lacrimi. Ce-mi făcuse? Oare mama ştia că avea să-mi facă *asta?* Oare tata îi făcuse acelaşi lucru dezgustător mamei? Mă simţeam murdară. Pe pulpe mi se prelinsese sânge şi lichid lipicios, iar între picioare mă chinuia o durere surdă.

Afară, la lumina lămpilor cu gaz, cei mai petrecăreţi nuntaşi încă beau şi râdeau. Am găsit un sari vechi în dulap. Cu capul acoperit, am deschis uşor uşa şi am ieşit. Am păşit desculţă pe prispa de ciment, fără să fac zgomot, şi nimeni nu a remarcat silueta mea firavă trecând pe lângă zid, învăluită în umbrele nopţii. M-am strecurat în linişte prin uşa din spatele casei şi am ajuns imediat la fântâna lui Poonama. M-am dezbrăcat repede şi am scos o găleată întreagă de apă neagră şi lucioasă din puţul adânc. Când apa rece ca gheaţa căzu peste trupul meu, am început să plâng. Să mă zgudui de plâns. Am continuat să-mi torn apă neagră pe corpul îngheţat până când am amorţit. Şi când

lacrimile mi-au secat, mi-am îmbrăcat corpul năpăstuit şi m-am întors în patul soţului meu.

Acesta dormea liniştit. Ochii îmi alunecară pe ceasul lui de aur de la mână. Măcar voi trăi ca o regină în Malaysia. Poate că are o casă pe un deal, aşa de mare că în bucătăria lui ar încăpea toată căsuţa noastră. De acum nu mai eram copil, ci femeie, iar el, soţul meu. Am dat să întind mâna ca să-i mângâi fruntea lată. Sub vârfurile degetelor, pielea lui mi se păru netedă. Nu se foi. Liniştită de gândul la o bucătărie mai mare decât toată casa mea veche, m-am strâns într-un colţ pe marginea patului, cât mai departe de matahală, şi am adormit adânc.

Urma să ne îmbarcăm pe un vapor peste două zile şi erau multe de făcut. Abia dacă am mai apucat să-l văd în zilele pregătitoare. Era ca o umbră întunecată care îşi întindea aripile mari peste mine la fiecare sfârşit de zi, acoperind până şi acea mică geană de lumină ce rămânea de obicei sub uşa mea ca să mă vegheze când adorm.

În dimineaţa plecării noastre am stat în pragul uşii din spate urmărind-o pe mama în lumea ei surdă. Ca în fiecare dimineaţă de când mă ştiu, curăţa soba. Însă în dimineaţa aceea i se scurgeau lacrimi sub bărbie, lăsând pete mari, întunecate pe pieptul sariului ei. Am ştiut dintotdeauna că nu-mi iubesc tatăl. Dar nu ştiusem niciodată că-mi iubesc mama aşa de mult încât să mă doară sufletul. Mi-o închipuiam mai departe de una singură în căsuţa noastră gătind, cosând, curăţând şi măturând, şi nu aveam cum s-o ajut. Am întors capul de la ea şi m-am uitat pentru ultima dată la norii de furtună care se retrăgeau pe cer. În pădure, sute de broscuţe începură să cânte în cor, implorând cerul să se mai deschidă o dată, astfel încât băltoacele din praf să ajungă de mărimea unui iaz în care să poată înota. Am privit de jur-împrejur la tot ce îmi era familiar; pardoseala netedă din ciment a casei, zidurile din lemn ridicate prost şi vechiul scăunel rotund pe care mama se aşeza şi-mi ungea părul cu ulei. M-am simţit brusc năpăstuită. Cine o să mă mai pieptene? Era aproape un ritual. Reţinându-mi lacrimile, mi-am promis în gând că n-o s-o uit pe mama. Parfumul ei, gustul mâncării de pe degetele ei muncite cu care mă hrănea, frumoşii ei ochi trişti şi toate acele

povestiri minunate pe care le păstra în cutia aurită din mintea ei. Am stat o clipă în loc imaginându-mi cum ar fi arătat bunicul, înalt şi mândru, călare pe calul lui alb şi cum ar fi vrut să mă vadă mare. Biata de mine!

În curte, Nandi, vaca noastră, străină de detaliile plecării mele şi, prin urmare, deloc îngrijorată, îşi rotea privirea blândă în gol, iar puii de găină abia ieşiţi din ou puseseră deja stăpânire pe curte, luându-şi rolurile în serios. Pe de-o parte, nu-mi venea să cred. Nu-mi venea să cred că plecam în ziua aceea şi lăsam în urmă tot ce ştiam ca să merg pe mare, departe, cu un bărbat care-mi spusese: „Mă cheamă Ayah!”

Am ajuns la locul stabilit în port. Mă uitam ca hipnotizată la conturul masiv al pachebotului ancorat la mal, lucind impunător, gata să traverseze oceanul. Tanti Pani, care trebuia să-i aducă pe copiii mei vitregi, întârzia. Îngrijorat, Ayah mai verifică o dată cât era ora la ceasul său extravagant. Exact când sirenele vaporului erau pe punctul de a anunţa îmbarcarea, femeia sosi cu trăsura, dar fără copii. Pe un ton vesel îi comunică bărbatului meu că sunt bolnavi şi nu sunt în stare să călătorească.

— Vor mai sta la mine câteva luni! Când se fac bine, îi aduc eu în Malaysia! adăugă ea melodios.

Derutat, Ayah se uita în jur neajutorat, ca un pui de elefant rătăcit.

— Nu pot pleca fără ei! strigă el disperat.

— Trebuie! insistă ea. Nu sunt grav bolnavi. Nu păţesc nimic dacă mai rămân cu mine câteva săptămâni. Ştii doar ce mult ţin la ei! Nimeni n-are grijă de ei mai bine decât mine.

Pe moment, soţul meu ezită. Toţi îl urmăreau atent. Chipul impertinent al tuşei Pani se lumină când văzu că Ayah ridică valijoara de la picioarele mele şi e gata de îmbarcare. Deşi pare incredibil, era dispus să-şi lase acolo copiii. Mi-era clar atât mie, cât şi celorlalţi care asistaseră la scenă că suferinţa misterioasă a copiilor era o poveste cusută cu aţă albă. De ce nu insistase să se ducă cineva repede la ea acasă şi să-i aducă pe copii? L-am urmat încet, neînţelegând ce se întâmplă, dar n-am zis nimic. Simţeam că tanti Pani nu era o persoană bună, dar în sinea mea

înflori un gând rău, că poate era mai bine aşa. Îi văzusem pe copiii mei vitregi la nuntă şi erau sosii în miniatură ale tatălui lor. Bieţii de ei aveau nişte expresii apatice şi se mişcau cu o lentoare enervantă. Nu-mi convenea că de data asta ieşea cum îşi dorea femeia aceea, Pani, dar şi mai tare mă speria ideea de a avea grijă de doi copii vitregi cam prostuţi.

M-am întors în loc şi am sărutat-o pe mama pe frunte.

— Te iubesc din tot sufletul meu! i-am şoptit.

Mi-a prins faţa în palme şi m-a privit îndelung, vrând parcă să-mi memoreze fiecare trăsătură, ştiind că era ultima dată când mă vedea sau atingea. N-aveam să ne mai regăsim tot restul vieţii.

De pe vapor am urmărit-o cu privirea până s-a micşorat cât o picătură de verde sfâşietor, într-o mulţime de rude care îşi fluturau mâinile şi ţipau.

Ah, călătoria! Călătoria a fost îngrozitoare, imposibil de descris. Aproape tot drumul am zăcut cu febră şi delirând. Simţeam cum mi se învârte capul şi mă năpădeau valuri de greaţă. Uneori îmi era atât de rău, că aş fi vrut să mor. Lângă mine, bărbatul meu era ca un bolovan inutil pe patul îngust din cabină, în vreme ce mă zvârcoleam ca un şarpe mic, simţind mereu nevoia să mă răsucesc. Un miros acru, scârbos îmbibase totul. Părul, hainele, aşternuturile, pielea şi răsuflarea mea... Totul mi se părea slinos de la aerul sărat de mare.

M-am trezit în toiul nopţii cu o sete cumplită. O mână blândă mi se aşternu pe frunte.

— Ama! am strigat slăbită.

Dezorientată, credeam că era mama care venise să aibă grijă de mine. M-am întors să-i zâmbesc. Soţul meu mă privi fix în ochi cu o expresie ciudată. Surprinsă de intensitatea căutăturii lui, am clipit şi m-am uitat din nou spre el, incapabilă să-mi abat ochii. Gura îmi era uscată.

— Cum te simţi? mă întrebă el încet.

Vraja se rupse.

— Mi-e sete! am răspuns răguşit.

L-am văzut cum se întoarce cu spatele, dezlânat şi masiv, şi îmi toarnă puţină apă. I-am studiat expresia în timp ce beam, dar faţa lui neagră ca abanosul nu mai

transmitea decât blândeţe. Am reţinut această întâmplare pentru că, de-a lungul vieţii noastre împreună, nu i-am mai citit niciodată în ochi acea dorinţă vie de atunci.

*

Cerul era senin şi azuriu, iar suprafaţa apei, ca o bucată groasă de sticlă lucitoare în lumina soarelui puternic. Ascunse în adâncurile verzi ale mării, ştiam că sunt oraşe minunate, secrete, cu palate grozave, minarete înalte şi flori-de-mare graţioase, unde sălăşluiau semizeii puternici din poveştile mamei. Pe vapor, sute de oameni agăţaţi de balustrade urmăreau cu teamă apropierea de uscat. Aerul vibra ca zbaterea a mii de aripi. Aripile speranţei.

Ochilor mei neîncrezători, portul Penang li se înfăţişa ca locul cel mai extraordinar de pe pământ. O aglomerare de oameni cum nu mai văzusem niciodată mişuna asemenea unei colonii de furnici pe o dună de nisip. Şi erau tot felul de oameni. Încântată, mă holbam cu gura căscată.

Erau negustori arabi, cu ten măsliniu, îmbrăcaţi în robe fluturânde şi cu turbane albe şi negre. Chiar şi de la distanţă, tarabele lor prospere ieşeau în evidenţă ca un zmeu roşu pe fundalul cerului. Îşi ţineau capetele acoperite înclinate arogant, iar degetele grăsune le erau pline de inele masive care aruncau scântei roşii, verzi şi albastre sub soarele arzător. Veniseră să vândă mirodenii, fildeş şi aur. Vântul le prinse în zbor limba guturală şi ciudată şi mi-o aduse la urechi.

Şi mai erau şi chinezi. Cu ochi oblici, nas minuscul şi expresia feţei foarte hotărâtă. Fără nici o clipă de pierdut în trândăveală. Rămaşi la bustul gol, cu pielea bronzată puternic, se gârboveau şi se poticneau sub povara unor saci plini pe care îi descărcau de pe barje şi drage. Erau de neoprit. În viziunea mea copilărească, obişnuită fiind să apreciez doar trăsăturile clar definite şi ochii mari, gânditori ai poporului meu, chipurile lor turtite erau întruchiparea diformităţii.

Localnicii, cu ten de culoarea nucii de cocos coapte, umblau cu o atitudine uşor servilă. Aveau instinctiv ceva nobil în expresia feţei, însă nu erau stăpânii propriului pământ. Nu ştiam pe atunci că războiul lor împotriva omului alb se transformase rapid în simple manifestări de violenţă.

Primii debarcară europenii. Izolaţi fiind la clasa întâi, avuseseră pesemne parte de mâncare mult mai bună. Înalţi, impunători şi cu ţinute elaborate, ieşeau ţanţoş pe punte, soarele lucindu-le în păr asemenea unor zei. De parcă lumea le era la picioare. Mă atrăgeau buzele lor pale şi reci. Bărbaţii erau neobişnuit de curtenitori faţă de femei care, cu nasul pe sus, strânse în corsete, sub nişte umbreluţe de soare fragile şi ineficiente, urcau cu spatele drept în automobile scumpe sau trăsuri elegante. Ultimul lucru pe care l-am remarcat: încheieturile mâinilor uimitor de albe şi fluturatul batistelor de dantelă.

Bărbaţi puternici, tuciurii, cu haine albe de pânză veniră în întâmpinarea călătorilor să-i ajute. Cuferele mari din fier erau încărcate în ricşe acoperite de nişte indivizi deşiraţi, desculţi, cu pălării triunghiulare, cu muşchii încordaţi.

Am simţit o bătaie uşoară pe umăr şi, ridicând privirea, am dat de faţa lată, întunecată, a bărbatului meu. Probabil arătam atât de tânără şi nerăbdătoare, că ochii lui mici m-au scrutat cu un aer de îngăduinţă aproape paternă.

— Haide, ne aşteaptă Bilal! strigă el peste toată zarva aceea.

Am păşit după silueta lui masivă, care-şi croia loc cu uşurinţă, nefiind împovărat decât de bagajele cu lucrurile mele. Se postă în faţa unei maşini mari, negre, parcate la umbra unui copac. Bilal, şoferul, era malaysian. Nu vorbea deloc tamilă şi, neprinzând nici o boabă de malaeză de pe buzele mele, mă studie curios, aprobă din cap şi îmi oferi un rânjet galben, recunoscându-mă ca proaspăta mireasă-copil a stăpânului lui. Am urcat în automobilul cu banchetă din piele deschisă la culoare. Nu mai urcasem până atunci în vreo maşină. Mulţumită, mi-am închipuit că acela era începutul noii mele vieţi îndestulate.

Străzile nu erau pavate cu aur, ci pline de praf şi mizerie. Vedeam magazii cu acoperişuri curbate, orientale, afişând la intrare ideograme mari chinezeşti, ce păreau că moţăie sub soarele dogoritor. De-o parte şi de alta a străzii, se întindeau şiruri de prăvălii înguste, congestionate de varietatea nemaipomenită de articole. Fructe proaspete aşezate în coşuri se revărsau pe asfalt, iar pe nişte trepte din lemn special concepute erau aranjate sticle mari cu

fructe uscate. Croitorii, cizmarii, brutarii, giuvaiergiii şi băcănii formau un singur rând de culoare, zgomot şi miros. În cafenele, bătrâni vânoşi cu feţe tăbăcite şi pantaloni largi leneveau cu ţigări aprinse între degetele îngălbenite. Pe la colţuri se ascundeau câini de pripas cu nasuri umede, pândind după resturi. La o tarabă improvizată de lângă drum, un şir de raţe erau atârnate de gâtul rupt, iar pe jos, într-o colivie de lemn, câteva orătănii vii măcăiau tare şi se ciorovăiau. Un satâr imens, înfipt într-un fund de lemn scânteia înfricoşător. Câţiva indivizi cu feţele arse de soarele puternic curăţau grătarele de la marginea trotuarelor cu nişte mături uriaşe.

La un semafor din centrul oraşului, două bătrâne stăteau la umbra unui copac şi bârfeau cu însufleţire, făcând să tremure pliurile de piele care, le atârnau de obraji. De cealaltă parte a străzii, dintr-o maşină coborî o făptură uluitoare cum nu-mi mai fusese dat să văd. Era delicată, cu ten palid, atât de palid că părea aproape alb. Îmbrăcată într-o rochie chinezească de un roşu aprins, avea părul negru cărbune strâns cu piepteni încrustaţi cu pietre preţioase şi mărgele. Avea ochii mari, migdalaţi, dar îi ţinea întredeschişi, privind timid pe la colţuri, iar gura mică, de forma unui boboc de trandafir. Se dăduse cu un ruj foarte roşu, şi acesta lucea în lumină. Părea perfectă, ca o păpuşă, până când făcu un pas poticnit înainte. Unul dintre cei care o însoţeau îşi întinse spre ea un braţ. Nerecunoscătoare, fata îşi deschise evantaiul peste mâna venită în ajutor, îndepărtându-se arogantă de aceasta. Abia atunci mi-am dat seama că labele picioarelor ei erau micuţe cât pumnul meu. Iar eu am mâini mici. Am clipit şi m-am uitat îndelung, fără să pot pricepe rostul tălpilor ei diforme, încălţate în papuci negri de mătase, care i-ar fi venit unui copil foarte mic.

— I-au fost legate labele picioarele când era mică! îmi explică soţul meu în arşiţa din maşină.

M-am răsucit şocată spre el.

De ce?

— Ca să nu se facă mari şi grosolane ca ale tale! mă necăji el în glumă.

— Poftim? am strigat indignată.

— Aşa este obiceiul în China, să se lege tălpile fetelor! Chinezii consideră labele picioarelor legate ca fiind frumoase şi de dorit. Numai ţăranii săraci care au nevoie de o mână în plus să lucreze culturile de orez îşi lasă fiicele cu tălpile nelegate. Încă de la vârsta de doi, trei ani, cei din familii înstărite leagă tălpile fetiţelor lor aşa de strâns încât oasele în creştere se deformează. Şi până la sfârşitul vieţii trăiesc cu o durere inimaginabilă, plătind preţul acestui detaliu de feminitate. Odată legate, picioarele lor nu mai pot fi dezlegate sau se dezvoltă în forme stâlcite care fac imposibil mersul chiar şi cu acei paşi clătinători!

Lăsasem în urmă pentru totdeauna satul meu nevinovat.

Am ajuns instantaneu la concluzia că rasa chineză este barbară. Să legi tălpile propriei fiice pe când aceasta urlă în agonie, s-o urmăreşti de-a lungul vieţii cum şontâcăie cu paşi dureroşi îţi trebuie o inimă deosebit de crudă. Ce gust depravat a admirat prima dată un picior mutilat? M-am uitat în jos la labele mele zdravene în papuci maronii şi m-am bucurat că le am normale. Picioarele mele alergaseră nestingherite prin păduri şi înotaseră în ape răcoroase, fără să-mi fi trecut vreodată prin minte că undeva în lume nişte fetiţe stau neajutorate, suferind cât e ziua de lungă şi plângând toată noaptea.

În scurt timp, maşina noastră ieşea din oraşul aglomerat. Un bărbat cu haine stropite cu noroi ducea de bot un bivol de apă de-a lungul străzii. Peisajul plat era din loc în loc presărat cu colibe mici. Soţul meu se sprijini de bancheta dură a maşinii şi închise ochii ca să doarmă. Sub soarele puternic al amiezii, şoseaua se desfăşura ca un şarpe cenuşiu dinaintea noastră, curbându-se printre orezării, plantaţii de mirodenii şi, în cele din urmă, traversând solul portocaliu din pădurile virgine. Pe ambele laturi ale drumului se înălţau ziduri de vegetaţie de un verde-închis. Ferigile uriaşe îşi roteau braţele înfrunzite în sus spre lumină, iar de pe ramurile copacilor atârnau neglijent liane şi plante agăţătoare mari ce păndeau să prindă razele de soare, ca nişte copii care-şi întind mâinile după o felie de tort. Din loc în loc, scoarţa roasă a copacilor se iţea ca o faţă îmbătrânită de griji. Printre frunze, totul era mut şi neclintit. Kilometri în şir. Pădurea dormea înţeleaptă, în

schimb eu nu îndrăzneam nici măcar să clipesc, ca nu cumva să pierd ceva impresionant.

Cele două ore în care am stat de veghe au meritat efortul.

La orizont am zărit mai întâi una, două şi apoi un şir întreg de siluete pe biciclete. Indivizii erau îmbrăcaţi din cap până în picioare în negru şi fiecare părea fără chip, arătând înfricoşător, ascunşi sub costumul negru cu pânza trasă peste cap şi faţă. Acoperământul de cap era fixat cu batiste roşii înnodate sub bărbie. Peste baticurile acelea negre şi batistele roşii purtau nişte pălării de paie enorme. Mânecile negre erau lăsate peste mâini, astfel încât nu aveau nici un centimetru de piele expusă. Se apropiau molcom.

Imediat, l-am scuturat pe Ayah să se trezească.

— Ce? Ce este? mormăi el uimit, încă amorţit de somn.

— Uite! am strigat speriată, arătându-i cu degetul ameninţarea evidentă pe care o reprezenta procesiunea în haine negre din faţa noastră.

Privirea lui urmări direcţia indicată de mine.

— A, ei! zise şi se lăsă la loc somnoros. Sunt cei care spală reziduurile din mine. Lucrează în minele de cositor şi strecoară cu sitele casiteritul din locurile de exploatare. Dacă ai şti că sub pânza aia neagră sunt unele dintre cele mai frumoase chinezoaice pe care le poţi întâlni! Să le vezi seara când se gătesc în ***vesmintele***[3] lor strâmte.

Şirul de siluete zvelte pedală pe lângă noi. Tăcut. Inofensiv.

Eram intrigată. Se înveşmântau ca nişte mumii egiptene ca să-şi păstreze pielea albă ca orezul. Ne-am continuat călătoria pe drumuri de tară şi am trecut prin orăşele şi sate liniştite. La un moment dat, Bilal încetini ca să lase să treacă doi purceluşi sălbatici ce se aventuraseră pe drum, într-un imbold de curiozitate. Copii goi, cu piele cafenie alergau pe marginea drumului şi ne făceau veseli cu mâna. La rându-mi, transpirând din abundenţă sub cei şase metri de material fixaţi bine cu un şorţ alb, i-am îndrăgit pe loc.

---

3 În orig. cheongsam, rochie tipic chinezească, lungă, dintr-o bucată de mătase, croită pe lângă corp. (n tr.)

Fetiţa desculţă care fusesem tânjea să iasă afară. Chiar şi acum am clară în minte imaginea acelor copii cu ochi de catifea. După-amiază am trecut pe lângă un templu chinezesc cu stâlpi de granit, un interior colorat în roşu intens şi cu dragoni de piatră sculptaţi pe acoperişul de ceramică.

În cele din urmă am ajuns în Kuantan, destinaţia noastră finală. Bilal conduse pe un drum plin de gropi, presărat cu pietre albe, ascuţite. Un fel de fundătură. Drumul încercuia un pâlc de tufişuri sălbatice, un desiş de bambuşi, cu un copac splendid de rambutan, şi deservea cele cinci locuinţe construite în jurul lui. Casa din imediata apropiere a drumului era cea mai mare, evident a mea. La umbra unui copac de angsana se aflau o masă şi câteva scaune din piatră. Era frumoasă şi îmi plăcea la nebunie. La adăpostul răcoros al zidurilor ei groase, mi-am închipuit că ar fi servitori cu paşi uşori. Am remarcat lampioanele roşii chinezeşti agăţate la uşă şi m-am întrebat care era rostul lor.

Bilal încetini în dreptul porţilor mari, negre, dar în clipa când mă pregăteam să cobor, doi câini fioroşi, ciobăneşti germani, se năpustiră spre noi, lătrând ameninţător. După care, ocolind o groapă imensă, şoferul a mers mai departe, trecând de casa frumoasă. La una dintre ferestre, o mutriţă cafenie ne urmărea cu multă curiozitate. Am întors capul spre soţul meu, însă el mi-a evitat privirea, uitându-se în faţă. Derutată, mi-am luat ochii de la el. Maşina se hurducăia cumplit pe drumul accidentat. Celelalte patru case erau sărăcăcioase; făcute din lemn. Bilal opri în faţa unei căsuţe aşezate pe pilaştri.

Soţul meu se dădu jos din maşină şi eu am coborât cu papucii mei maro, o făptură mică, şifonată şi uimită. Bagajele fură scoase din portbagaj, iar Bilal, care nu era nicidecum şoferul de încredere al soţului meu, îşi luă la revedere şi plecă. Ayah scotoci în buzunarele de la pantalonii săi largi şi scoase un set de chei. Zâmbi când îmi văzu faţa.

— Bine ai venit acasă, scumpa, draga mea soţie!

— Dar... dar...!!

Însă o luase deja din loc, îndepărtându-se pe picioarele

acelea ridicol de lungi. Uşa de lemn a căsuţei se deschise şi-l înghiţi cu totul. Pe moment n-am fost în stare decât să mă holbez la interiorul întunecat al casei, după care l-am urmat încet. M-am oprit de îndată ce am păşit peste prag. Mama fusese păcălită. Gândul mă copleşi: „Soţul meu nu este bogat, ci sărac!” Pani ne amăgise. Eram singură într-o ţară străină, cu un bărbat care nu era ceea ce ne lăsase să credem. Nu aveam deloc bani la mine, nu vorbeam engleza sau limba locală şi habar n-aveam cum să mă întorc acasă. Am simţit cum îmi clocoteşte sângele în vine.

Înăuntru era rece şi întuneric. Casa părea că doarme, molcom şi tihnit. Însă nu pentru mult timp, mi-am zis în sinea mea. Am deschis toate ferestrele de la micuţa cameră de zi, să intre adierea uşoară şi proaspătă de seară, precum şi razele firave de lumină din amurg. Dintr-odată n-a mai contat că nu era un conac sau că nu aveam servitori la dispoziţie. De fapt, provocarea de a face ceva din nimic mi se păru mult mai incitantă. La urma urmei, puteam totuşi să fiu stăpâna căsuţei de lemn.

Ayah dispăruse undeva în spatele casei. Curioasă, am început să explorez. Am înaintat pe podeaua de ciment şi m-am uitat la pereţii din lemn. Camera de zi avea două fotolii şubrede, cu nişte perne ponosite, vechi, o măsuţă urâtă la perete, pe una din laturi, şi o masă mare, la fel de uzată, cu patru scaune sărăcăcioase aruncate în jurul ei. M-am dus în dormitor şi, spre surprinderea mea, am dat de un pat mare, cu cadru şi stâlpi din fier, vopsit argintiu. Nu mai văzusem în viaţa mea un pat aşa de mare. Într-adevăr, părea un pat regesc. Perdelele erau decolorate, de un verde bolnăvicios. Salteaua din bumbac era plină de noduri, dar pentru mine era de vis. Un dulap bătrânesc, cu încrustaţii complicate, dintr-un lemn închis la culoare, având o oglindă pe uşa din stânga, scârţâi când l-am deschis. Înăuntru atârnau pânze de păianjen cenuşii. Am găsit nişte haine de-ale soţului meu şi patru sariuri ale fostei sale soţii. Le-am scos. Erau modeste şi mohorâte, culorile şterse ale unei femei moarte. Postându-mă în faţa oglinzii, am înfăşurat în jurul meu unul gri şi, pentru prima dată, m-am gândit la ea. Cândva trăise în casa asta şi purtase aceste haine. Am atins materialul rece şi l-am

mirosit. Avea un iz de pământ încins ca în anotimpul secetos. Mirosul înţepător mă făcu să mă cutremur. Sariurile îmi amintiră de ea şi de copiii ei, pe care îi lăsasem atât de uşor în urmă. Am pus materialul la loc în dulap şi l-am închis repede.

În al doilea dormitor erau două paturi vechi, înghesuite sub geam. O poliţă fusese transformată în loc de rugăciune, cu poze înrămate ale unor zeităţi hinduse. Ramele erau împodobite cu nişte cununiţe de flori ofilite. Se simţea lipsa îndelungată a unei mâini de gospodină. Automat, mi-am lipit palmele în dreptul pieptului în semn de închinare şi respect. Lângă uşă erau două perechi de papuci de copii. Două feţe mici se uitară în sus la mine. „N-avem încălţări!” au murmurat ei cu tristeţe. M-am retras iute, închizând uşa după mine.

Mare mi-a fost mirarea să descopăr că baia era în interiorul casei. Acasă trebuia să ies în curte la privată. L-am auzit pe soţul meu umblând pe verandă. Am inspectat zidurile netede, cenuşii şi, răsucind un robinet mic din bronz, am văzut cum începe să curgă frumos apă curată în vana de ciment încastrată în perete, la colţ. Îmi plăcea bazinul, pentru că arăta ca un havuz înalt până la brâu. Am răsucit întrerupătorul rotund, negru, de modă veche, şi încăperea micuţă, fără geam, fu inundată de lumină. Eram de-a dreptul încântată de noua mea baie. Am ieşit din baie şi am intrat în bucătărie, unde am scos un chiot de bucurie. În colţul odăii era cea mai frumoasă băncuţă pe care o văzusem vreodată. Construită din lemn masiv, cu picioare frumos sculptate, era cam cât un pat de o persoană. Am examinat-o minuţios, cu plăcere nedisimulată, atingând suprafaţa netedă, învechită, fără să ştiu că acea piesă de mobilier avea să-mi supravieţuiască şi într-o zi avea să susţină cadavrul soţului meu.

De la fereastra bucătăriei se vedea o zonă cimentată pentru spălat şi treburi gospodăreşti în aer liber, cum ar fi măcinatul şi presa de ulei, precum şi o curte vastă, neglijată, din spatele casei, cu cocotieri crescuţi în voie. Un jgheab imens de evacuare pentru sezonul musonului separa proprietatea noastră de câmpurile năpădite de bălării. O potecă mică se ghicea aventurându-se spre

pădurice.

Am început să fac curat cu energia unui adolescent de paisprezece ani, eliberând, spălând şi ştergând înjur. Casa mea deveni noua mea jucărie. Soţul meu se aşează afară pe verandă într-un şezlong, îşi aprinse un ***cheroot***[4] şi se relaxă bucurându-se de el. Mirosul aromat pătrunse în rotocoale în casă, în vreme ce eram prinsă cu dereticatul. În scurt timp, căsuţa arăta curată şi ordonată şi, găsind nişte ingrediente la bucătărie, am pregătit nişte curry de linte cu orez.

Am lăsat mâncarea să fiarbă încet, apoi m-am închis în noua mea baie, am pornit robinetul şi m-am desfătat în baia acoperită. Curată şi proaspătă, am îndepărtat toate florile uscate de pe altarul improvizat. Din tufa noastră de iasomie ce creştea în curtea sălbăticită din spatele casei, am rupt câteva bucheţele de flori, le-am pus pe o farfurie şi am decorat cu ele poliţa de rugăciune. M-am rugat pentru binecuvântări. Ayah a intrat şi l-am servit cu bucatele acelea simple gătite de mine. A mâncat cu poftă, dar încet, după cum îi era felul în toate.

— Ce lucrezi? l-am întrebat.

— Sunt funcţionar!

Am aprobat din cap, dar asta nu însemna nimic pentru mine. Abia mai târziu aveam să aflu importanţa pe care o reprezenta slujba aceea.

— De unde ai patul şi băncuţa?

— Am lucrat cândva pentru un englez şi, când s-a întors de tot în ţara lui, mi le-a dat mie.

Am dat încet din cap. Într-adevăr, erau un pat foarte bun şi o băncuţă de calitate, potrivite pentru oamenii care prindeau lumina soarelui în părul lor.

În noaptea aceea, când m-am întins în patul străin, am închis ochii şi am ascultat zgomotele nopţii. Adierea vântului printre trunchiurile de bambus, greierii ţârâind în întuneric, un lemur zgâriind coaja copacului de rambutan şi flautul îmblânzitorului de şerpi. Melodia tânguitoare îmi aminti de mama. Cum rămăsese singură în baraca ei. Mi-

4 Trabuc ieftin, rulat din foi de tutun, tipic mai ales zonei Burma şi India. (n tr.)

am propus să-i scriu a doua zi. Să-i povestesc totul, începând cu doamna aceea cu labele de la picioare legate şi despre lucrătoarele din mină îmbrăcate în negru. Despre copiii desculţi de la marginea drumului sau despre cârdul de raţe cu gâtul rupt de la piaţă. Să-i povestesc totul, mai puţin faptul că faţa ei se măritase cu un bărbat sărac. Şi n-o să-i pomenesc în veci despre clinchetul uşor al ceasului de aur care o impresionase atât de mult când a căzut în palma întoarsă a lui Bilal chiar înainte de a ne saluta din cap şi a se înapoia la adevăratul său stăpân. Am auzit cum foşnesc în beznă cearşafurile aspre, apretate, am simţit mâna grea a lui Ayah pe stomacul meu şi am oftat uşor.

Cartierul meu era format din cele cinci căsuţe adunate în cerc. Locuinţa splendidă care mă impresionase când am ajuns aparţinea în realitate celei de a treia soţii a unui chinez foarte bogat, pe nume Old Soong. Lângă ea, într-o casă ca a mea locuia un şofer de camion malaysian şi familia lui. Bărbatul era mai tot timpul plecat, dar soţia lui, Minah, era o femeie cu suflet bun şi o vecină de treabă, care îmi ură bun venit a doua zi cu un platou de jeleu din nucă de cocos. Avea un chip deschis, zâmbitor, specific malaysian, o siluetă năucitoare în formă de clepsidră şi o fire blândă şi respectuoasă. Ţinuta îi era naturală, frumoasă şi graţioasă. Totul la ea era rafinat: vocea, manierele, mişcările, mersul, felul în care vorbea şi pielea. După ce a plecat, am stat îndărătul draperiilor decolorate urmărindu-i legănatul molcom al şoldurilor până când a dispărut prin perdeaua de mărgele agăţate în pragul casei ei. Părea de neconceput, dar avea patru copii. Mult mai târziu am aflat, după încheierea celei de-a cincea sarcini a ei, de coşmarul izolării tradiţionale malaysiene pe timpul lăuziei. Patruzeci şi două de zile de înghiţit plante medicinale amare, de ţinut o sobă fierbinte sub pat care să usuce fluidele în exces şi să întărească muşchii vaginali, abdomenul legat foarte strâns şi masaje zilnice, nemiloase, executate de bătrâne ridate, incredibil de puternice. Însă suferinţa merita. Minah era cel mai bun exemplu.

Lângă casa ei se afla o gospodărie chineză incredibil de aglomerată. Tot felul de persoane apăreau sau ieşeau din casa aceea micuţă, făcându-mă să mă întreb unde

dormeau cu toţii. Uneori, una dintre femeile casei ieşea în fugă pe uliţă după un copil care ţipa şi, când îl prindea, îi dădea pantalonii în jos, fie fetiţă sau băiat, şi-i plesnea funduleţul alb până i se înroşea pielea. Apoi, continuând să înjure şi să blesteme, femeia pleca, lăsând copilul în drum să suspine. Alteori o pedepseau pe una dintre fetele mai mari făcând-o să alerge goală împrejurul casei. Să fi avut nouă sau zece ani, şi mi se făcea milă de biata fiinţă când trecea pe la geamul meu, costelivă, cu ochii înroşiţi de plâns şi trăgându-şi nasul cu putere. Erau sălbatici şi primitivi, însă motivul pentru care îi uram din tot sufletul era că zilnic, în amurg, una dintre cele două soţii ale bărbatului îngrăşa grădina de legume cu fecale umane. Şi, de câte ori vântul sufla în direcţia noastră, duhoarea cumplită mă scârbea, îmi tăia pofta de mâncare şi mă făcea să vărs.

În dreapta noastră locuia un călugăr bătrân. Uneori îi zăream faţa lungă şi tristă la fereastră. Lângă el stătea îmblânzitorul de şerpi, un bărbat scund, vânjos, cu păr lins negru-albăstrui şi un nas acvilin pe chipul rece, încordat. La început mi-a fost teamă de el, de cobrele lui şi de şerpii veninoşi din al căror venin făcea leacuri pe care le vindea, gândindu-mă că dacă reptilele ar scăpa, ar mişuna pe lângă patul meu. Soţia lui era o femeie micuţă, firavă, şi împreună aveau şapte copii.

Într-o zi, la piaţă, m-am trezit lângă un grup de curioşi adunaţi în cerc. Împovărată de cumpărături, mi-am făcut loc printre oameni. În mijlocul lor stătea dresorul de şerpi, care tocmai îşi încheiase numărul şi punea capacele peste coşuri. Un băiat, să fi avut vreo şapte sau opt ani, a ieşit în faţă. Pe frunte îi atârnau cârlionţi negri care-i acopereau ochii zâmbitori. Era îmbrăcat cu o cămaşă albă soioasă şi nişte pantaloni scurţi de in, arătând a ştrengar. Ţinea în mâini o sticlă de bere. Pe neaşteptate, sparse sticla de pământ, luă un ciob de jos, îl vârî în gură şi începu să-l mestece. Mulţimea se înfioră şi făcu linişte.

Din gura puştiului începu să curgă sânge. Îi curse pe bărbie şi i se prelinse pe gulerul cămăşii albe, apoi în jos, pe pieptar. Luă un alt ciob din praful străzii şi şi-l îndesă în gură. În timp ce stăteam locului îngrozită şi transfigurată,

băiatul deschise larg gura, ca să arate că era plină de sânge, scoase din buzunar un săculeţ din pânză roşie şi se aplecă să adune monedele aruncate de public. Mi-am făcut loc să ies din mulţime şi m-am îndepărtat ca arsă. Isprava băiatului, aşa-zisul truc, mă întorsese pe dos. Mă simţeam tulburată şi mi-era efectiv rău. De la acel incident, am evitat să mai intru în legătură cu familia îmblânzitorului de şerpi. Eram convinsă că în casa lor ciudată se practică scamatorii şi magie neagră. Şi că în penumbra din locuinţa lor sălăşluia o prezenţă care nu putea fi descrisă, dar care îmi făcea pielea de găină şi mă umplea de spaimă.

La un moment dat, stând pe verandă, l-am văzut pe băiatul îmblânzitorului de şerpi alergând desculţ spre casa şoferului de camion, cu buclele fluturând în vânt. Mi-l aminteam stând în mijlocul grupului înfiorat de spectatori, cu gura plină de sânge şi sticlă sfărâmată, fără să zâmbească, cu o privire gravă. A observat că-l privesc şi mi-a făcut cu mâna. I-am făcut şi eu semn cu mâna. În aer plutea mirosul de mâncare gătită de la casele învecinate. Aroma dulce de carne de porc friptă în untură încinsă îmi trezi pofta de a mânca şi altceva în afară de legume şi orez. Cămările mele erau toate goale, dar, din fericire, mama îmi scrisese cele mai bune reţete ale ei cu detalii precise şi, de două săptămâni, talentul meu de a transforma o ceapă într-un fel de mâncare gustos ne ajuta să ne descurcăm. Însă în ziua aceea aşteptam cu speranţă. Era ziua de salariu. Stăteam pe verandă şi-l aşteptam pe Ayah să vină acasă, nerăbdătoare să pun mâna pentru prima dată pe banii casei noastre. Asemenea mamei, intenţionam să-i planific şi să-i administrez chibzuit, dar mai întâi voiam să ne delectăm cu ceva bun de mâncare ca o schimbare binevenită. L-am văzut pe Ayah cum intră pe uliţa noastră de după colţ, cu corpul său masiv mişcându-se neîndemânatic pe bicicleta fragilă în încercarea de a ocoli pietrele. M-am ridicat repede în picioare.

Fără grabă, bărbatul meu îşi lăsă bicicleta la locul obişnuit, zâmbindu-mi. Cuprinsă de emoţii, i-am răspuns la zâmbet. Ţineam în mână o scrisoare din Ceylon pentru el şi în timp ce-i întindeam plicul albastru, se scotoci în buzunar şi scoase un plic maroniu, subţire. Am făcut schimb de

plicuri, a trecut pe lângă mine şi a intrat în casă. M-am uitat surprinsă la plicul din mâinile mele de copilă. Era totul. Îmi dăduse tot salariul lui. Am rupt capătul şi am numărat banii. Erau două sute douăzeci de ringgiţi. Mulţi bani. Am început imediat să fac planuri în gând. Câţiva voiam să-i trimit mamei şi un teanc frumuşel să-l pun deoparte în cutia de bomboane de ciocolată de import în care-mi ţineam bijuteriile. Aveam să economisesc şi iar să economisesc, astfel încât în scurt timp să fim la fel de bogaţi ca Old Soong. Voiam să ne asigur un viitor bun. Am rămas locului ţinând strâns bancnotele cu ambele mâini, având senzaţia că mă agăţ de visurile mele fabuloase, când în capătul uliţei noastre neasfaltate şi-a făcut apariţia un bărbat cu o haină în stil Nehru, un *veshti* alb indian, papuci din piele şi o umbrelă neagră imensă. În cealaltă mână ducea o servietă din piele. Venea spre mine rânjind larg. În curând, bărbatul mic de înălţime, cu un abdomen proeminent, ajunse în faţa mea. Ochii i se fixară pe teancul de bani din mâinile mele. Am lăsat uşor mâinile pe lângă corp, iar privirea lui lacomă le-a urmărit traseul. Am aşteptat până a ridicat ochii la mine. Chipul lui rotund râdea cu falsitate. Mi-a displăcut individul imediat.

— Salutări noii doamne a casei! mă abordă el cu veselie.

— Cine eşti? l-am întrebat furioasă şi deloc politicoasă.

Nu s-a simţit deranjat.

— Sunt cămătarul vostru! explică el cu un zâmbet larg care-i dezgolea dinţii maronii-roşietici. Scoase un carneţel din buzunar, linse un deget grăsun şi începu să frunzărească paginile unsuroase cu degetul mare. Dacă îmi dai douăzeci de ringgiţi şi semnezi în dreptul datei de azi, nu te mai reţin şi îmi văd de drumul meu!

Practic, i-am smuls carneţelul din palmele grăsune şi, ca lovită de trăsnet, am văzut numele soţului meu în colţul din stânga sus şi un rând de semnături lângă diferite sume. Luna trecută nu plătise nimic cât fusese în Ceylon să-şi găsească o nouă soţie. Ochii cămătarului sclipeau în timp ce îmi reaminti cu glas tare dobânda şi rata datorate. I-am întins suma ca prin ceaţă, inclusiv dobânda şi întârzierea pe care le pretindea.

Bărbatul încheie ciripind un salut şi se întoarse să plece.

O zi bună, doamnă, şi ne vedem luna viitoare!

— Stai! am strigat după el. Cât a rămas de dat?

— A, încă o sută de ringgiţi! îmi comunică el melodios.

„O sută de ringgiţi”, am repetat în şoaptă şi, ridicând privirea, am văzut alţi doi indivizi venind spre casa noastră. În dreptul cămătarului, bărbaţii înclinară amândoi din cap, apoi mă salutară în cor:

— Salutări noii stăpâne a casei!

M-am cutremurat. Până la lăsarea întunericului, creditorii nu conteniră să vină pe la noi. La un moment dat se făcuse chiar coadă în faţa uşii, aşa încât, la final, am rămas doar cu cincizeci de ringgiţi. Atât aveam pentru o lună întreagă. Stăteam în mijlocul sufrageriei noastre sărăcăcioase, jenată şi totodată spumegând de furie.

— Am numai cincizeci de ringgiţi pentru toată luna, l-am anunţat pe bărbatul meu pe un ton calm, pe când acesta înghiţea ultima îmbucătură de orez şi cartofi.

O clipă mă privi cu ochi goi. Îmi dădea impresia unui animal greoi cu încetineala aceea masivă a lui, cu felul stoic în care îndura insistenţa supărătoare a muştelor mişcând uşor din coadă murdară, stând pe loc ca o vită. Prosteşte.

În cele din urmă, mă linişti:

— Nu-ţi face griji! Oricând ai nevoie de bani, spune-mi şi mai pot împrumuta. Sunt privit cu încredere!

M-am holbat la el fără să-mi cred urechilor. O boare de vânt suflă spre bucătăria noastră aducând miasma de dejecţii umane. Am simţit un val de greaţă în stomac, iar capul începu să-mi zvâcnească cu putere. Acea bubuială ritmică în tâmple avea să mă chinuie tot restul vieţii, cu mici perioade de acalmie. Mi-am abătut privirea de la ochii negri, inexpresivi ai matahalei şi n-am zis nimic.

În noaptea aceea, la lumina unei lămpi cu kerosen, m-am aşezat turceşte pe băncuţa mea frumoasă şi am făcut o listă de creditori. Nu puteam dormi din pricina planurilor pe care mi le făceam. Într-un târziu, când toţi demonii nopţii au trecut în zbor peste partea noastră de lume, m-am întins pe burtă şi am urmărit prin geamul deschis cum se crapă de ziuă. Planul îmi era clar în minte. Mi-am făcut o infuzie de ceai negru, m-am aşezat la masa noastră bună şi am băut cana cu înghiţituri mici, la fel ca mama şi bunica mea

cu mulţi ani în urmă, la sfârşitul unei zile lungi. Înainte de trezirea păsărilor, m-am îmbăiat în apă rece ca gheaţa, mi-am spălat părul cu lapte de nucă de cocos şi, îmbrăcată cu un sari curat de bumbac, am mers pe jos un kilometru jumătate până la templul lui Ganesha din spatele magazinului general al lui Apu. În micuţul lăcaş de lângă drumul prăfuit, m-am rugat din toată inima. Aşa de sincer, că lacrimile au început să-mi curgă din pleoapele închise. L-am implorat pe zeul Ganesha să-mi ajute să-mi iasă bine planul, iar noua mea viaţă să fie una fericită. Apoi am pus zece cenţi în cutia de danii de lângă reprezentarea zeului-elefant, care este întotdeauna milos şi cu suflet bun, şi, frecându-mă pe frunte cu cenuşă sfinţită, am plecat spre casă.

Când am ajuns acasă, soţul meu abia se trezise. Sonorul cu păcănituri al radioului umplu căsuţa. I-am pregătit terci de cereale şi cafea şi l-am privit cum mănâncă. Mă simţeam puternică şi protectoare faţă de el, de casa noastră şi de noua noastră viaţă împreună. După plecarea soţului meu, m-am pregătit şi am compus o scrisoare, una foarte importantă, apoi m-am dus în oraş. La poştă, am expediat scrisoarea unchiului meu, negustorul de mango. Acesta locuia cu soţia lui în Seremban, o altă provincie din Malaysia. Îi făcusem o propunere. Voiam să împrumut suma totală datorată de soţul meu şi un pic peste ca să mă descurc până la următorul salariu. La schimb mă angajam să-i plătesc o dobândă mică şi îi ofeream drept garanţie suplimentară cutia mea cu bijuterii. Ştiam că bijuteriile mele valorau cu mult mai mult decât suma pe care o ceream ca împrumut. Mama îmi dăduse un pandantiv cu un rubin mare cam cât degetul meu mic de la picior şi numai piesa respectivă valora o groază de bani. Era o piatră frumoasă, cu o lumină curioasă, puternică în interior, care ţinută în soare emana o flacără roşiatică de parcă era vie. După ce am pus scrisoarea la poştă, am mers la piaţă, un loc fascinant, plin de lucruri splendide, cum nu mai văzusem.

M-am oprit în faţa unor grămezi de ouă negre sărate, cu unul sau două din vârful grămezii lăsate deschise ca să expună gălbenuşurile de culoarea sângelui. Chinezii cu

saboţi de lemn stăteau pe vine în jurul mărfii aşezate pe pământ, vânzând mici cuiburi de păsări. În cuşti de sârmă se foiau şopârle uriaşe, cu mişcări nervoase, la vederea unor şerpi vii din alte cuşti. Totul era proaspăt, ţinut în coşuri împletite, iar târgoveţele malaysiene cu dinţi de aur vindeau ouă moi de ţestoasă, în coşuri de sârmă.

Într-un colţ, o chinezoaică bătrână, care abia putea merge, şontâcăia gârbovită pe lângă marfa ei: nişte castraveţi-de-mare răsuciţi, de culoarea noroiului, alge de mare negre şi un coş al abundenţei plin cu creaturi neidentificate ce înotau în găleţile de lemn pline cu apă. Vânători mestecând ***betel***[5] aşteptau răbdători îndărătul grămezilor a tot felul de rădăcini, creaturi sălbatice care încă se zbăteau şi grămăjoare de frunze medicinale. Uneori ţineau în mâini cozile a patru sau cinci şerpi vii care se zvârcoleau şi se întindeau pe caldarâm dinaintea lor. Lumea cumpăra acei şerpi subţiri, multicolori în scop medicinal. Mai erau castroane pline cu tăieţei galbeni şi şiruri de raţe prăjite, agăţate de gâturile unsuroase din care încă mai picura grăsimea. Bineînţeles că pentru mine cea mai mare surpriză au fost broaştele, albe şi zdrobite, întinse pe lespezi de lemn. Însă în ziua aceea n-am zăbovit. Eram în misiune.

Am cumpărat imediat o bucată mică de carne, nişte legume, o pungă de tamarind şi cu cinci centi o pălărie imensă de spălător de mină, cu boruri mari, apoi m-am îndreptat spre chei, de unde am cumpărat o mână de creveţi. Mama avea o reţetă specială pentru creveţi şi eram sigură că pot s-o gătesc la rândul meu. Cu capul înclinat şi complet pierdută în gândurile mele legate de un viitor în culori roz pentru noi, am refăcut drumul spre casă. În faţa mea, umbra mi se lungise; eram foarte nerăbdătoare. Eram atât de hotărâtă să pun în aplicare tot ce plănuisem cu grijă, încât am tresărit speriată când umbrei mele i s-a mai alăturat una. M-am uitat în jur şi am dat de faţa care se uitase cu atâta curiozitate la mine prin geamul deschis al casei lui Old Soong, zâmbind stângaci şi timid. De-o parte şi

---

5 Plantă de mestecat, asemenea tutunului, cu efect tonic şi uşor halucinogen. (n tr.)

de alta a obrajilor avea două codiţe negre împletite, prinse cu funde roz ca de copil. Fata era cam de vârsta mea. Pe mutriţa rotundă, o pereche de ochi negri cărbune îi sticleau isteţi.

De fapt, Mui ***Tsai***[6] era o slujnică năpăstuită, după cum aveam să aflu mai târziu. I-am zâmbit încercând să leg o conversaţie, îmi găsisem o prietenă, dar avea să fie începutul unei prietenii pierdute. Dacă aş fi ştiut atunci ce ştiu acum, aş fi preţuit-o mai mult. A fost singura prietenă adevărată pe care am avut-o. A încercat să-mi vorbească în malaeză, dar limba îmi era încă necunoscută, o combinaţie de sunete străine, aşadar, ne-am descurcat cu o serie de mişcări complicate din mână. M-am hotărât să-l rog pe Ayah să mă înveţe să vorbesc bine malaeza. La porţile casei ei, ne-am despărţit. Am văzut-o grăbind pasul să ducă înăuntru coşul plin cu produse de la piaţă.

De îndată ce am ajuns acasă, am cotrobăit prin bucătărie şi am găsit un cuţit foarte lung, vechi şi ruginit, care fusese probabil folosit mai demult la spart nuci de cocos. Apoi mi-am pus combinezonul care se poartă de obicei pe sub sari, peste care am îmbrăcat o cămaşă veche şi ponosită de-a bărbatului meu. Mânecile îmi acopereau palmele şi m-am uitat la respectiva suprapunere cu satisfacţie. Mi-am pus o batistă mare bărbătească pe cap şi am legat-o sub bărbie, iar peste ea mi-am potrivit noua pălărie de spălător de mină. Mulţumită că eram complet protejată de soarele arzător, am deschis uşa verde din spatele casei şi am început să smulg buruienile, iarba crescută şi tufele de mur, julindu-mi mâinile până la sânge. În fiecare colţişor din curte crescuseră din abundenţă plante cu spini, dar eram foarte hotărâtă să eliberez zona. Nu m-am oprit până când n-am curăţat locul, după care am săpat pământul cu lama curbată a cuţitului. Spatele mă durea cumplit şi îmi zvâcneau toţi muşchii de la efort, dar eram încântată că făcusem treabă bună.

Când în sfârşit am terminat, eram leoarcă de transpiraţie.

---

6 Mui Tsai – în chineză înseamnă „surioară”, termenul tradiţional denumeşte fete tinere, din familii sărace, vândute de mici în bordeluri sau unor familii înstărite pe post de ajutoare casnice, de unde, la vârstă adultă, erau uneori eliberate prin căsătorii aranjate. (n tr.)

După un duş rece, mi-am oblojit mâinile umflate cu ulei de seminţe de susan înainte de a mă apuca de gătit. Am marinat carnea în mirodenii şi am lăsat câteva ore amestecul acela puternic să fiarbă la foc mic într-o oală cu capac. În timp ce mâncarea se pătrundea, am curăţat şi creveţii.

Apoi am ras miez de nucă de cocos proaspăt tăiat şi am pregătit tocăniţa picantă cu chilii şi ceapă, învăţată de la mama. După care am fiert vinete în puţină apă cu sare şi praf de curcumă şi, când s-au muiat, le-am amestecat până s-au făcut ca o pastă groasă, la care am adăugat lapte de cocos şi am lăsat să dea în clocot. Separat, am feliat nişte cartofi şi i-am prăjit cu puţin praf de curry. Am tăiat în cubuleţe cepele şi roşiile şi le-am amestecat cu iaurt proaspăt. Meniul acela regesc fiind aproape gata, m-am apucat de făcut curat prin casă. Eram extrem de încântată de aromele plăcute ale cărnii gătite, când am dat de o scrisoare ruptă în bucăţi în interiorul tabacherei lui Ayah. Ştiu că n-ar fi trebuit să umblu, dar nu m-am putut abţine. Am adunat fragmentele cu scris de mână albastru, încârligat, le-am aşezat pe pat şi am citit scrisoarea pe care o primise ieri soţul meu.

Dragă Ayah, Satul este mai sărac ca niciodată, dar nu pot spera să plec şi să prosper vreodată, cum ai făcut tu. Acest ţinut sărac este locul unde se va lumina cerul pentru scurt timp de la rugul funerar ridicat spre odihna oaselor mele bătrâne. Ultimele săptămâni au fost o bucurie divină pentru mine pentru că m-am deprins să-i îndrăgesc pe cei doi copii de parcă ar fi sânge din sângele meu. Măcar acum nu voi muri singură!

Sper că în braţele tinereşti ale noii tale fericiri nu ţi-ai uitat responsabilităţile. Copiii cresc repede şi au nevoie de haine, încălţări noi şi hrană bună. După cum ştii, sunt singură, nu am un soţ pe care să mă pot baza şi acum am două noi guri flămânde de hrănit. Sper că îmi vei trimite urgent nişte bani, întrucât situaţia devine din ce în ce mai strâmtorată pentru mine.

M-am oprit. N-am mai putut citi restul scrisorii de la tanti Pani. Picioarele mi s-au înmuiat brusc şi m-am lăsat pe pat. Atunci am înţeles de ce a venit în ziua aceea, privirea

cercetătoare din ochii ei şireţi şi repulsia instinctivă pe care am simţit-o când am văzut-o prima oară. Voia să ţină copiii la ea ca să aibă o sursă de venit. Alesese casa unei femei sărmane ca să găsească o mireasă tânără şi maleabilă. Una pe care s-o poată manipula. În momentul acela am simţit că o urăsc din tot sufletul. Cât detestam tonul ei imperativ! Oare îşi imagina că bărbatul meu are câlţi în loc de creier? Îmi fierbea sângele de furie. Din ziua în care mă măritasem nu cred că mâncasem vreodată bine, şi în următoarele opt luni, dacă îmi reuşea planul, trebuia să economisesc ca să ne descurcăm cu traiul zilnic, darămite să mai şi trimit nişte bani. N-ar fi o lecţie bună pentru ea să nu-i trimitem? Dar atunci îmi apăru în minte imaginea celor doi copilaşi cu ochii goi şi deznădăjduiţi, cu pielea tuciurie întinsă pe pomeţii lor proeminenţi. Prostuţi şi nevinovaţi. Până şi dinţii lor, plictisindu-se să stea în scăfârlii aşa de goale, le ieşeau în afară în două şiruri galbene, inegale ca să se uite la lumea de afară. Fără îndoială, copiii nu erau decât nişte sclavi pentru femeia aceea dibace, dar adevărul e că, indiferent cât de îngrozitor ar suna, nu voiam să trăiască în aceeaşi casă cu mine.

Am închis ochii şi m-am simţit înfrântă. Fusesem folosită de femeia aceea. Dacă n-ar fi fost minciunile ei, aş fi rămas în continuare cu iubita mea mamă.

Trebuia să trimitem bani, n-aveam de ales.

Şi atunci a intervenit curajul tinereţii. Aşa cum primăvara aduce frunze noi în crengile ofilite, tinereţea hotărî că planul meu se putea extinde astfel încât să asigure o alocaţie copiilor mei vitregi. Eu şi cu mama suferiserăm pentru că tata nu se deranjase să ne trimită bani. Aveam să fiu mai bună decât tata. Pur şi simplu nu vom avea carne la masă până când nu ne achităm datoriile. O să trăim din peticul nostru de grădină cu legume şi cu ouăle pe care o să le facă găinile noastre. Până să ajung din nou în bucătărie ca să amestec în mâncare, îmi recăpătasem optimismul.

În seara aceea, soţul meu s-a întors cu bani împrumutaţi de la cămătar ca să-i trimită copiilor lui, un cadou împachetat în hârtie de ziar pentru mine şi o bucată de lemn pe care intenţiona s-o cioplească. A pus cadoul pe

băncuţă lângă mine şi a aşteptat. M-am uitat la el, apoi la cadoul nedorit învelit în ziar şi îmi venea să urlu. În felul ăsta nu aveam să mai ieşim vreodată din hăul datoriilor. Cum să-i explic că preferam să rabd de foame o săptămână decât să mai îndur o coadă de creditori în faţa casei în fiecare zi de salariu? Am inspirat adânc, mi-am muşcat limba şi am desfăcut sfoara cu care era legat pachetul. Nemulţumirea mi-a dispărut pe dată. Înăuntru era cea mai frumoasă pereche de papuci aurii cu toc înalt, împodobiţi cu mărgele colorate, pe care îmi fusese dat s-o văd până atunci. Cu un gest plin de reverenţă, i-am aşezat pe podeaua de ciment. Ca vrăjită, mi-am strecurat piciorul printre baretele fragile, aurii. Mi se potriveau perfect. Avea să dureze până să mă obişnuiesc cu tocurile, dar îmi plăcea deja la nebunie achiziţia aceea inutilă.

— Mulţumesc! am şoptit înclinându-mi capul în semn de mulţumire.

Era un om bun soţul meu, dar tot trebuia să facem cum îmi pusesem în gând. Mai întâi l-am servit cu mâncarea aceea delicioasă, apoi i-am împărtăşit planul meu. M-a ascultat în linişte. Într-un final, am tras aer în piept şi, privindu-l drept în ochi, l-am anunţat că de acum înainte eu voi fi singura care va plăti facturile. El urma să primească o sumă mică de buzunar pentru un ziar sau o ceaşcă de cafea de la cantina de la serviciu, dar nu mai avea voie să împrumute bani şi va trebui să mă consulte pentru orice avea legătură cu siguranţa noastră financiară. A aprobat din cap şi mi-a mângâiat cu blândeţe părul cu mâna lui mare, iar privirea lui de obicei goală s-a însufleţit.

— Cum doreşti, draga mea soţie!

— Şi ar mai fi ceva. Vrei te rog să mă înveţi să vorbesc malaeza?

— *Boleh!* spuse el, zâmbindu-mi.

Ştiam cuvântul acela. Însemna „sigur”. I-am zâmbit şi eu.

— *Terima Kasih*! „Mulţumesc” în malaeză.

Până la sfârşitul acelei săptămâni, amenajasem deja grădina noastră cu legume. Un bărbat de dincolo de drumul principal mi-a construit o coştereaţă în care am adus pui de găină pufoşi şi galbeni. În timp ce îmi admiram parcela proaspăt cultivată la adăpostul borurilor pălăriei mele mari,

sosi unchiul meu, negustorul de mango, mormăind sub greutatea unui sac imens de fructe de mango. La vederea chipului lui familiar, rotofei, cu piele maronie, mi-am şters ochii de lacrimi şi am alergat spre el, să-l îmbrăţişez. Nu conştientizasem cât eram de singură până când nu l-am văzut. Adusese suma de bani pe care i-o cerusem, râzând cu poftă şi refuzând propunerea mea ridicolă să-i dau o garanţie. După ce a plecat, am mâncat şase fructe de mango unul după altul, apoi inexplicabil m-am dus la sobă, am luat nişte bucăţi de cărbune şi am început să le ronţăi.

Atunci mi-am dat seama că sunt însărcinată.

Săptămânile au trecut pe nesimţite. Micul meu lot de pământ prospera. Mi-am plimbat degetele peste stratul catifelat al noii recolte de bame, eram surprinsă de roşeaţa ardeilor mei chilii şi m-am simţit foarte mândră de vinetele movulii lucioase. Coştereaţa se dovedi un succes încă dinainte de a-mi creşte burta. Eram mulţumită şi fericită. Datoriile fuseseră achitate şi începusem chiar să economisesc într-o cutiuţă pe care o ţineam ascunsă în sacul cu orez.

Noaptea, după ce toate glasurile amuţeau, vasele erau spălate şi luminile stinse, iar vecinii dormeau, eu rămâneam trează. Nu reuşea să mă prindă somnul. Parcă îl vedeam cu braţele încrucişate, privindu-mă poznaş de la distanţă. Aşa încât petreceam multe ore întinsă pe spate, cu ochii aţintiţi pe fereastră la cerul înstelat, învăţând malaeza şi rotind prin cap tot felul de visuri nerăbdătoare cu bebeluşul meu nenăscut. Mi-l imaginam ca fiind un băieţel rotunjor, cu bucle frumoase şi ochi scânteietori, întotdeauna în reveriile mele mi-l închipuiam cu ochi mari, isteţi, care se mişcau alert în jur, dar în tipul somnului, dacă aveam coşmaruri, îmi apărea mereu un copil slab, numai piele şi os, cu ochi mici, stinşi, care mă urmăreau fix şi rugător, implorând puţină dragoste. Mă trezeam atunci tresărind, vinovăţia faţă de soarta copiilor mei vitregi abandonaţi făcându-mă să mă simt ca şi cum o albină furioasă mi-ar fi bâzâit în piept. Captivă, singură, o simţeam cum îşi ridică picioarele din faţă cu perişori şi ciocăne uşor la uşa inimii mele. Iar inima mea tânără se oprea o secundă de ruşine. Înainte de venirea zorilor, mă îmbăiam şi plecam

la templu. Acolo aduceam ofrande şi mă rugam stăruitor ca pruncul meu să nu arate ca orfanul din coşmarurile mele.

Bărbatul meu era aşa de grijuliu, că mă scotea din răbdări. În fiecare dimineaţă şi seară se interesa de starea mea şi aştepta încordat răspunsul meu, de parcă aş fi putut să îi spun şi altceva decât „Sunt bine!” Timp de nouă luni nu i-a trecut prin cap să nu mai repete asta. Refuza să mă lase să merg la piaţă şi se ducea el. La început a venit cu peşte vechi, carne râncedă şi legume stricate, dar după câteva reproşuri din partea mea sau momente de tăcere îmbufnată, s-a împrietenit cu o târgoveaţă cumsecade căreia i s-a făcut milă de necazul lui. Din acel moment a adus acasă peşte proaspăt cu ochi lucioşi, fructe coapte şi sortimente bune de carne, cum aş fi ales chiar eu.

Într-o zi a adus acasă un fruct ciudat pe nume *durian.* Nu mai văzusem niciodată un fruct acoperit într-o astfel de carapace cu ţepi, cu aspect ameninţător. Mi-a spus că dacă un fruct de *durian* ar cădea din pom în capul cuiva, l-ar putea omorî. Nu m-am îndoit că aşa era. A desfăcut atent carapacea ţepoasă şi înăuntru erau rânduri de seminţe acoperite de pulpă de fruct. Mi-a plăcut instantaneu gustul cremos al acelei pulpe galbene. Inclusiv mirosul respingător, puternic al fructului, despre care mi s-a spus că un scriitor englez l-a descris ca şi când ai mânca o porţie dulce de griş cu lapte şi zmeură într-o toaletă. Atât de mult îmi place, încât sunt în stare să mănânc cinci sau şase fructe unul după altul.

Când am ajuns în luna a opta de sarcină mă simţeam atât de inconfortabil, încât mă dădeam jos din pat pe cât posibil fără să fac zgomot, şi mă întindeam pe suprafaţa dură şi răcoroasă a băncuţei din bucătărie. Prin fereastra deschisă, bezna catifelată a nopţii malaysiene intra şi mă mângâia, cu atingerea ei umedă şi densă. Uneori, soţul meu apărea îngrijorat în întunericul din pragul bucătăriei şi mă întreba ce am. Şi în nopţile acelea chinuite, mă abţineam să nu izbucnesc într-un acces de iritare, să-l jignesc, amintindu-mi că e un bărbat bun.

Măcar nu aveam parte de supărările lui Mui Tsai. Şi ea era însărcinată. Abdomenul ei ieşea ca o umflătură prin bluzele subţiri, cu guler înalt pe care le purta mereu ca să

arate statutul ei de „surioară”. Iar pantalonii negri largi îi lega sus peste proeminenţa aceea netedă, albă. În umbrele răsfrânte de lampa veche cu ulei, povestea ei ar duce la disperare însăşi Disperarea. Totul a început într-un sătuc din China, când mama ei a murit brusc de la o febră ciudată. Mui Tsai avea opt ani. În mai puţin de o lună, o nouă mamă, îmbrăcată în mătase, a venit să locuiască cu ei. După obiceiul tradiţional al chinezilor, pe faţa palidă şi rotundă a acesteia ieşea în evidenţă gura mică şi roşie. Chinezii preferă miresele cu guri mici, fiind convinşi că femeile cu o gură mare aduc ghinion. Se spune că o femeie cu gura mare şi-a înghiţit spiritual bărbatul, făcându-l să moară prematur.

Era un semn liniştitor că gura proaspetei mirese era cum trebuia, dar ceea ce l-a făcut pe tatăl lui Mui Tsai să se topească în prezenţa noii sale soţii asemenea untului era că avea picioarele legate. Picioarele miresei erau mai mici decât cele ale fiicei ei vitrege în vârstă de opt ani, pentru că mama lui Mui Tsai nu se îndurase să-şi supună fata la tortura legării tălpilor. Noua mireasă stătea într-o odaie parfumată, complet neajutorată în faţa treburilor obişnuite de gospodărie. La sfârşitul fiecărei zile lungi, pline de trudă, Mui Tsai mai avea sarcina de a-i îndepărta bandajele mamei vitrege şi a-i îmbăia labele picioarelor în apă caldă, parfumată. Aşa încât, mulţi ani mai târziu, umbra alungită a lui Mui Tsai se cutremură pe peretele bucătăriei mele rememorând povestea tălpilor goale ale mamei ei vitrege. O privelişte ascunsă cu înţelepciune tuturor bărbaţilor, mai ales soţului ei, pentru că vederea acelei deformări crude, fără învelişul delicat al încălţărilor mici, era de nesuportat. Răsucite, învineţite şi duhnind a carne putrezită, picioarele acelea l-ar fi alungat şi pe cel mai înflăcărat pretendent. În fiecare zi trebuia îndepărtată coaja de piele moartă sau tăiată o unghie încarnată, după care hidoşeniile acelea de tălpi erau rebandajate cu petale de trandafiri înăuntru.

Timp de trei ani, Mui Tsai a cărat lucruri de colo-colo, a făcut curat şi a gătit pentru mama ei vitregă. După aniversarea de treisprezece ani, căutătura mamei vitrege s-a schimbat din antipatie făţişă într-una de calcul şi interes. Sora lui Mui Tsai abia împlinise opt ani şi putea acum prelua

treburile ei. Dacă fata cea mai mare rămânea în familie, apărea grija aranjării unei căsătorii. Căsătoriile implicau zestre. Într-o dimineaţă când tatăl ei era la lucru, mama vitregă a pus-o pe fată să îmbrace cea mai bună ţinută şi să aştepte pe scaun în salon. Apoi a trimis vorbă la piaţă şi un negustor aflat în trecere prin oraş a venit la ei. Mui Tsai i-a fost vândută. S-a întocmit un document legal şi definitiv pe hârtie subţire, roşie. Din momentul când mâna albă, moale a mamei vitrege a semnat acea hârtie, Mui Tsai a devenit proprietatea exclusivă a negustorului. Pentru tot restul vieţii nu mai putea să-şi exprime vreodată propria voinţă.

Negustorul cu ochi aspri şi unghii lungi, galbene a plătit pentru ea şi a luat-o în primire doar cu hainele de pe ea. A pus-o într-o cuşcă. În aceeaşi încăpere mai erau alte cuşti cu alţi copii speriaţi, ghemuiţi ca şi ea. Vreme de câteva săptămâni a trăit aşa, o tânără fată nenorocită, primind castroane de mâncare şi golind containere de mizerie prin aceeaşi gaură din cuşcă. În încăperea aceea întunecată, laolaltă cu fete din alte sate, a plâns şi a gemut de frică şi de rău. Însă niciuna dintre ele nu înţelegea dialectul celorlalte. După care au fost toate aruncate pe un vapor de gunoaie cu destinaţia Asia de Sud-Est. Vaporul vechi se clătina înverşunat pe Marea Chinei de Sud sub suflarea puternică a musonului. Multe zile la rând, copilele nenorocite au ţipat de groază. Mirosul acru provocat de răul de mare le convinsese că vor pieri toate şi vor ajunge hrană pentru rudele peştilor cu carne albă pe care îi consumaseră necugetat de-a lungul copilăriei. Ca prin minune, au supravieţuit. Încă ameţite de voiajul acela cumplit, au fost debarcate eficient în Singapore şi Malaysia, vândute ca târfe sau sclave casnice în schimbul unui profit frumuşel.

Old Soong, noul stăpân al lui Mui Tsai, a plătit suma imensă de două sute şi cincizeci de ringgiţi pentru ea. Urma să fie un cadou pentru noua lui soţie, a treia. Astfel a ajuns micuţa Mui Tsai să locuiască în casa mare de la capătul mahalalei noastre. În primii doi ani a făcut gospodărie şi a locuit într-o cămăruţă din spatele casei. Dar într-o zi, stăpânul, care până atunci fusese preocupat să-şi pună mâinile grăsunii pe coapsele ca de fildeş ale soţiei sale şi să ciufulească ursuz bucăţele de mâncare cu beţişoarele, a

început brusc să-i zâmbească lui Mui Tsai ca şi cum n-ar fi fost întreg la minte. Apoi, cam pe vremea când m-am mutat şi eu în zonă, ochii lui lacomi au început s-o urmărească în timpul mesei cu o intensitate care o speria pe biata fată, pentru că bărbatul era o creatură respingătoare.

În drum spre piaţă, îl văzusem uneori stând în răcoarea sufrageriei sale, sub ventilatorul din tavan, transpirând abundent, în timp ce citea ziarul chinez, cu un maiou întins peste abdomenul umflat. Burta aceea uriaşă îmi amintea de apetitul lui insaţiabil pentru carne de câine. Aducea uneori acasă carne de căţel împachetată în hârtie cerată maronie. Bucătarul i-o făcea tocăniţă cu gingseng scump, adus special din China.

Seară de seară, stăpânul făcea acelaşi joc. Acoperindu-şi gura cu mâinile lui scurte şi grase, se scobea în dinţi în vreme ce ochii aprinşi mângâiau din priviri corpul tânăr al slujnicei lui. Ferindu-şi privirea, Mui Tsai se prefăcea că nu vede. Nu-şi dădea seama că ăsta era rolul ei în joc. Să arate distanţă. Soţia, cu privirea îndreptată în jos, nu observa nimic. Aceasta stătea în ţinutele ei elegante şi aştepta ca un vultur cu coatele pe masă venirea fiecărui nou fel de mâncare, moment în care beţişoarele i se mişcau extrem de iute, alegând cu precizie bucăţile cele mai apetisante. De îndată ce bucăţile cele mai bune erau în castronul ei, se apuca de mâncat cu mult rafinament şi delicateţe.

La scurt timp după aceea, Old Soong căuta ocazii să atingă ca din întâmplare cu dosul degetelor pielea „surioarei” soţiei lui, şi odată şi-a strecurat mâna grasă pe interiorul coapsei ei, în timp ce fata le servea supa. Supa s-a vărsat pe masă, dar soţia tot n-a observat nimic. Cu nasul în castronul ei plin cu carne fragedă de purceluş de lapte, a murmurat nervoasă o ocară: „Fată proastă şi de nimic!”

— Spune-i! am îndemnat-o eu oripilată.

— Cum aş putea? şopti speriată Mui Tsai, cu privirea îngheţată de groază. El este stăpânul casei!

Pe măsură ce gesturile stăpânului deveneau tot mai îndrăzneţe, Mui Tsai începu să-şi părăsească odaia în timpul nopţii. Dormea acolo numai când ştia că el era la una din celelalte soţii. Când venea s-o viziteze pe stăpâna ei, Mui Tsai se ghemuia sub un pat din una dintre camerele acelei

case mari şi în felul acesta reuşise multe luni să scape de prinsoarea lui transpirată. Adesea, fata se căţăra prin fereastra de la bucătăria mea şi stăteam pe băncuţă povestind fiecare despre ţinutul ei natal, până aproape în zori.

Nu credeam că ceea ce i se întâmpla lui Mui Tsai era legal şi eram hotărâtă să reclam situaţia. Cineva trebuia să ia măsuri şi să-i curme suferinţa. I-am povestit lui Ayah despre asta. El lucra într-un birou. Sigur cunoştea pe cineva care să o ajute, dar el scutură din cap. Legea nu putea face nimic câtă vreme slujnica din casă nu era abuzată.

— Dar stăpâna ei o pălmuieşte şi o pişcă! Asta e abuz, nu-i aşa? am protestat eu.

El scutură din nou din cap, iar cuvintele pe care le rosti în continuare îmi sunară ca paşii unor străini neştiutori care intră încălţaţi într-un templu.

— În primul rând, ăsta nu este considerat abuz, iar în al doilea rând, deşi domnul Soong nu vine personal să ia chiria, el este proprietarul nostru! Ale lui sunt toate casele de pe uliţa asta.

— Ah! am îngăimat simţind cât de uşor renunţ la ideea revoluţionară de a da buzna în birouri ciudate pentru a-l denunţa pe bătrânul Soong.

Într-adevăr, problema mă depăşea!

Într-o noapte când copacii erau argintii de la razele fantomatice ale lunii, stăpâna lui Mui Tsai o chemă la ea în dormitor. Voia un masaj. Spunea că o doare spatele de la atâtea mâncăruri savuroase. Îşi scoase cămaşa din satin şi se întinse pe burtă în pat. Mui Tsai începu s-o maseze. Îşi trecu ferm mâinile cafenii pe pielea albă şi moale a spinării stăpânei. Fără haine, se vedea că femeia începuse să se îngraşe.

— O să te las să-i faci un masaj stăpânului diseară. E foarte obosit şi ai mâini pricepute! spuse femeia strângându-şi pe ea halatul din satin.

De parcă totul ar fi fost regizat dinainte, stăpânul intră în dormitor în veşmântul lui de mătase galben, brodat cu un dragon negru. Halatul şuiera pe lângă picioarele lui albe şi grase. Mui Tsai îngheţă de teamă. Stăpâna evită să-l privească în ochi pe soţul ei; în schimb o fixă pe Mui Tsai cu

o privire prevenitoare şi o admonestă pe un ton iritat:

— *Ai Yah*, nu te agita atâta!

Când sunetul papucilor stăpânei se stinse pe gresia de pe terasă, stăpânul se aşează pe aşternutul uşor răvăşit. Mui Tsai, îngenuncheată lângă pat, ridică ochii nevenindu-i să creadă ce se petrece. După luni de priviri avide pe care i le tot aruncase, era pe cale să câştige jocul. Învingătorul stătea întins într-un halat galben, pe care îl desfăcu lăsându-şi la vedere burta mare şi tare. Întinse mâna şi stinse veioza de pe noptieră. La lumina lunii, faţa lui lucioasă de transpiraţie deveni brusc ca o mască. Mui Tsai era înspăimântată. Ameţit de excitaţia interzisă implicită acelei situaţii, ochii bărbatului adânciţi în faldurile palide de carne ardeau. Puţea a alcool. Fata simţi prima strângere de inimă, copleşită de ură şi dezgust.

— Hai, haide, draga mea! o invită blând stăpânul, lovind rapid cu palma locul de lângă el în pat. Mui Tsai îi ghici gândurile de parcă le-ar fi rostit cu glas tare: „Fata nu e vreo frumuseţe din naştere, dar prin farmecul primilor ani de tinereţe este, fără îndoială, drăguţă şi, fiind virgină, îmi va reda vitalitatea mult dorită. E întotdeauna bine pentru un bărbat de vârsta mea să se înfrupte primul din nectarul unei fete”. Puritatea şi inocenţa ei erau ca o floare ce aşteaptă să fie culeasă. Şi în grădina aceea el era stăpânul.

Zâmbi încurajator spre ea şi-şi dezveli de tot corpul rotund.

Biata fată se holba încă încremenită de groază la micul vierme cuibărit între picioarele lui când bărbatul îşi coborî corpul alb peste trupul ei fragil. Ceva mic şi tare intră în ea şi, spre surprinderea ei, carne udă se desprinse din ea atârnând. Bărbatul gemu şi grohăi ca un porc mistreţ foarte aproape de urechea ei, până când, pe neaşteptate, toată greutatea lui se prăbuşi peste ea. Strivită, fata trase aer în piept neputând respira. Bărbatul se rostogoli de pe ea şi gâfâind ceru un pahar cu apă.

Se încheiase. Ca o somnambulă, fata îşi trase la loc pantalonii şi merse să-i aducă apă stăpânului. O pişcau pleoapele sub şuvoiul de lacrimi pe care şi le reţinea, iar bărbia îi tremura. Când se întoarse cu apa, el o puse să se dezbrace de tot. Cât îşi bău paharul, stăpânul o studie cu

intensitate, dar fără să zâmbească deloc. Fata simţi lichidul lipicios al pasiunii lui scurgându-i-se pe pulpele însângerate. Stătu despuiată şi pustiită parcă în lumina lunii până când stăpânul întinse o mână grăsună şi o trase iar în pat. După ce adormi buştean, sforăind cu putere, Mui Tsai privi în gol umbrele argintii de pe tavan, până când, brusc, tresări văzând dinaintea ochilor chipul dezgustat al stăpânei ei. Desculţă, femeia intrase în cameră atât de încet, încât Mui Tsai nu-i auzise paşii.

— Scoală-te, golancă neruşinată! o ocări aceasta printre dinţi.

Cu ochi invidioşi, întipărise în minte trupul tânăr întins pe patul ei.

Umilită, Mui Tsai încercă să-şi acopere sânii. Stăpâna continuă să şuiere ca un şarpe înfuriat:

— Scoală-te, acoperă-ţi corpul plin de pofte şi să nu îndrăzneşti să mai adormi la mine în pat!

Mui Tsai se împletici până în spatele casei ca să se spele. Se lungi şi rămase trează şi ruşinată în cămăruţa ei până se făcu dimineaţă.

Uneori, stăpânul avea nevoie de un masaj de două ori pe noapte. În zilele acelea cumplite, îi auzea paşii, apoi uşa ei se crăpa, despicând parcă întunericul. În lumina tainică a lunii şi a stelelor, prindea doar o clipă strălucirea aurie a robei lui. Apoi, uşa se închidea şi în bezna odăii se auzeau numai târşâitul uşor al papucilor de mătase pe podeaua de ciment şi răsuflarea lui greoaie. Apoi o mână rece de transpiraţie i se lăsa pe sânii mici. Imediat era cuprinsă în învăluirea de carne rece, umedă, şi nările i se umpleau de răsuflarea lui iute, stătută. Mişcarea ciudată de legănare reîncepea ca de obicei.

Nu după mult timp, Mui Tsai rămase gravidă.

Stăpânul era extrem de fericit, pentru că cele trei soţii ale lui erau sterpe. De mult timp i se şoptise că el ar fi de vină, dar acum era evident că, de fapt, hoaştele bătrâne erau cauza. În culmea extazului, porunci ca Mui Tsai să fie hrănită cu cele mai bune mâncăruri, aşa încât odrasla lui să crească puternică şi sănătoasă. Stăpâna se văzu nevoită să fie blândă cu Mui Tsai, deşi în adâncul ochilor ei mijiţi se citea invidia feroce. Deseori, Mui Tsai ascundea pentru

mine puţin din amestecul special de plante medicinale cumplit de amare, dar foarte scumpe, care i se dădea.

— Ca să ai un prunc puternic! zicea ea, pe un ton vesel.

Într-o dimineaţă, stăpânul aduse vestea că Prima Soţie voia să cunoască pomul roditor care dăduse viaţă seminţei stăpânului. Era o femeie corpolentă, cu falduri mari de carne în jurul maxilarului, nasul plat ţinut cu aroganţă în sus şi ochi mici, vicleni. Casa bătrânului Soong se umplu de activitate frenetică. Se gătiră preparate alese, se spălară şi lustruiră duşumelele, setul cel mai bun de porţelan se curăţă şi fu aşezat la vedere pentru a trece inspecţia unor ochi ageri.

— Ai mâncat? se interesă ea în stilul obişnuit, de curtoazie, al chinezilor.

Avea o voce severă, iar faţa, deşi mândră, cunoscuse tristeţea; aceea de a fi înlocuită în graţiile soţului ei şi suferinţa de a nu putea face copii.

— Da, are suficientă poftă de mâncare, soră mai mare! replică imediat stăpâna lui Mui Tsai.

— Câte luni mai are până naşte? întrebă maiestuos Prima Soţie.

— Trei luni. Poftim nişte ceai, soră mai mare! răspunse politicoasă A Treia Soţie, ridicându-se plină de deferenţă de pe scaun ca să toarne ceaiul.

Prima Soţie aprobă din cap, după care reveni de câteva ori în vizită, stând mereu cu Mui Tsai sub copacul de tamarind. Era blândă, părea realmente preocupată şi arăta din ce în ce mai mult interes faţă de copilul nenăscut. Îi adusese chiar şi cadouri, haine de bebeluş scumpe, importate, pe nuanţe de bleu şi o răţuşcă ţiuitoare. Mui Tsai era încântată de vizita măritei doamne bătrâne. Era o onoare să fie acceptată de Prima Soţie. Poate că norocul avea să i se schimbe până la urmă. Poate lucrurile se schimbau după ce se năştea copilul. Avea să fie mama moştenitorului averii uriaşe a stăpânului.

Se organiză un târg în oraş, chiar pe terenul de fotbal de lângă piaţă. Eu şi Mui Tsai ne-am strecurat afară când căldura era în toi, în timp ce stăpâna ei, moleşită după un prânz copios, moţăia sub ventilatorul pornit.

Intrarea era douăzeci de cenţi.

Mirosul dulce de prăjituri cu ouă şi nuci se împletea cu cel de peşte prăjit în cazane mari de ulei. Scena improvizată, unde, după lăsarea nopţii, fete oacheşe se aşezau în şir zâmbitoare, aşteptând ca bărbaţi tineri, sfioşi să plătească cincizeci de cenţi pentru un dans energizant cu femeia aleasă, era pustie în după-amiaza toridă.

„Veniţi s-o vedeţi pe femeia cu piton” anunţa un afiş mare cu un şarpe uriaş încolăcit în jurul unei fete frumoase, cu ochi creionaţi exagerat. Am dat zece cenţi şi am intrat în cortul închis, înăuntru era năduşeală. Un bec fără abajur ardea în aerul sufocant. Într-o cuşcă de fier, o malaysiană de vârstă medie, apatică, stătea turceşte pe un pat de paie. Ţinea în mâini un şarpe dezamăgitor de mic şi încerca să-l pună ca un şal în jurul ei, dar leneşa vietate îşi arăta din când în când limba şi aluneca moale la loc în fân. Plictisite şi încălzite, am plecat repede.

Vânzătorul de băuturi ne umplu cu suc rece din nucă de cocos paharele emailate pe care i le-am întins, iar Mui Tsai mă convinse să ne aşezăm la coada de la cortul unui ghicitor chinez. În faţa cortului erau desene cu diverse tipuri de palme, diferenţiate pe categorii aparte, ale căror semnificaţii în privinţa norocului erau explicate în chineză, cu verde. Am primit nişte hârtiuţe roşii cu numere pe ele. Eu şi Mui Tsai ne-am luat un bilet comun, pentru că doream să intrăm împreună. Capul ei atinse clopoţeii de vânt agăţaţi la intrare şi, când am păşit în cortul maroniu, încă chicoteam amuzate.

Un prezicător chinez în vârstă, cu un barbişon rar ne zâmbi enigmatic de la o masă pliantă dinăuntru. Avea pielea gălbuie şi ochii atât de oblici încât păreau închişi. Ne arătă cu mâna scaunele din faţa mesei ca să luăm loc. Ne-am aşezat uşor stinghere, punându-ne cănile cu suc de cocos pe iarbă şi înghiţindu-ne imediat chicotele de râs sub privirea lui fixă. Pe masă avea un mic altar roşu, cu beţişoare aprinse şi o figurină mică din bronz.

Ridică mâna dreaptă şi zise:

— Să vorbească strămoşii!

Clopoţeii de vânt scoaseră un clinchet uşor.

Cu chipul rigid, îşi întinse mai întâi palmele zbârcite spre mâinile lui Mui Tsai; le apucă şi trase adânc aer în piept de

câteva ori. Eu şi Mui Tsai ridicam din umeri şi ne strâmbam una la alta ca să mai detensionăm atmosfera din acel cort încins şi ameninţător. Mi-am dat ochii peste cap comic şi ea şi-a ţuguiat buzele la mine.

Bătrânul strigă cu glas răguşit:

— Tristeţe, multă tristeţe, multă, multă suferinţă!

Am tresărit amândouă la acel strigăt brusc în cortul liniştit. Apoi adăugă cu un glas ciudat, lipsit de inflexiuni:

— Nu vei avea nici un copil pe care să-l numeşti al tău!

Se făcu pe dată linişte. Am simţit-o pe Mui Tsai cum înţepeneşte de frică. De parcă mâinile ei l-ar fi ars, bătrânul le dădu drumul dintr-odată. Apoi îşi întoarse privirea ameninţătoare spre mine. Luată pe nepregătite şi descurajată, mi-am strecurat automat mâinile în palmele lui întinse, care aşteptau. Am simţit cum pielea lor uscată şi crăpată se închide peste palmele mele umede. Ghicitorul închise ochii. În căldura aceea cumplită, rămase nemişcat ca o statuie.

— Putere, prea multă putere! Ar fi trebuit să te fi născut bărbat! îşi descreţi fruntea. Sub pleoapele închise, globii oculari i se mişcau cu rapiditate. Continuă: Vei avea mulţi copii, dar niciodată fericire. Fereşte-te de fiul tău cel mare! Îţi este un duşman dintr-o altă viaţă reîntors să te pedepsească! Vei cunoaşte durerea de a-ţi îngropa un copil! Vei atrage un obiect ancestral de mare valoare care va ajunge în mâinile tale. Să nu-l păstrezi şi să nu încerci să câştigi de pe urma lui! Locul lui e într-un templu!

Îmi eliberă palmele şi deschise ochii care redeveniseră impasibili. Se uita la noi. Atât eu, cât şi Mui Tsai ne-am ridicat în picioare şocate şi îngrozite. Mi se făcuse pielea de găină pe braţe, deşi căldura era înăbuşitoare.

Am ieşit afară împleticindu-ne, uitând pe iarbă pungile de plastic cu paharele de suc. M-am uitat la Mui Tsai, care, cu ochii mari de spaimă, îşi lipise palmele de burtă. Deşi era în şapte luni, burta ei nu era la fel de evidentă ca a mea, în costumul ei tradiţional chinezesc, nu se vedea deloc.

— Uite ce-i, am comentat eu curajoasă, e clar că este un escroc! Păi, a zis că n-o să ai copii, când tu eşti deja gravidă. Tocmai am irosit nişte bani cu ghicitorul. Tot ce-a zis sunt doar prostii!

— Da, ai dreptate! Trebuie să fie un escroc! Un mincinos îngrozitor care se distrează speriind fete tinere.

Pe drumul spre casă am tăcut amândouă. Am încercat să uit de bătrânul care ne-a vorbit abia mişcând-şi buzele, dar cuvintele lui ciudate mi-au rămas întipărite în minte ca un blestem de la un străin. Mi-am cuprins ocrotitor pântecul rotunjit. Era ridicol să mă gândesc că primul meu fiu nenăscut pe care îl adoram deja putea fi duşmanul meu. Era, pur şi simplu, o prostie fără seamăn.

Şi viaţa continuă. Sculptura în lemn a soţului meu s-a transformat în curând într-o faţă ovală. La început mă uitam la ea în fiecare zi, apoi, pentru că progresul era aşa de lent, m-a dovedit firea mea nerăbdătoare şi mi-am pierdut interesul.

A, stai, trebuie să povestesc despre întâlnirea mea cu un piton adevărat. S-a întâmplat într-o după-amiază umedă şi caldă, pe când stăteam pe podeaua rece din bucătărie despicând şi curăţând nişte anşoa uscate. Aceşti peşti erau ieftini, iar eu obişnuiam să-i gătesc deseori. Anşoa cu curry, vinete cu anşoa, anşoa în lapte de cocos. Aproape fără să-mi dau seama, adăugam ingredientul hrănitor în toate felurile. În orice caz, în după-amiaza aceea, Mui Tsai îşi făcu apariţia la fereastra mea de la bucătărie. Cu ochii cât cepele şi agitând din mâini, m-anunţă emoţionată:

— Repede, vino să vezi pitonul!

— Unde este?

— În spatele casei lui Minah.

Am alergat amândouă în spatele casei lui Minah şi, în tufele din depărtare, trei băieţei arătau cu degetul spre ceva de pe pământul prăfos, cu ochii strălucind de un amestec de frică şi entuziasm. Deşi ne-a simţit prezenţa, pitonul gros nu reuşea să se mişte din loc. Soarele şi prada masivă pe care abia o înghiţise îngreunaseră şi toropiseră reptila. Fără să clipească, cu pupile portocalii pe capul în formă de romb, ne studia cu răutate.

Era imens şi frumos. Aşa de frumos, că mi-aş fi dorit să-l păstrez. Nu mi-era frică de şerpi.

Câţiva bărbaţi veniră repede strigând tare şi îl loviră în cap până i-l zdrobiră. Corpul gros şi lucios al reptilei se răsuci şi se zvârcoli de câteva ori în agonie, după care muri

într-o baltă de sânge. Au întins animalul mort şi l-au măsurat folosind ca reper lungimea antebraţului cu tot cu degete. Au anunţat că avea mai bine de trei metri şi jumătate. După care i-au spintecat burta. În amestecul însângerat au descoperit o capră pe jumătate digerată, aproape de nerecunoscut. Mă uitam fascinată la grămada de carne vineţie răvăşită, năclăită de sucuri gastrice, din care ieşeau aiurea o copită şi un corn. Mi-a trecut prin cap un gând ciudat. În curând, burta mea va fi mai mare ca a lui. Şi, realmente, burta îmi creştea într-un ritm alarmant. În luna a noua eram atât de mare şi de incomodată în mişcări, că eram convinsă că din moment în moment aveam să mă sparg ca un pepene scăpat pe jos.

În sfârşit, m-au apucat durerile facerii. Apa curgea din mine asemenea rachiului ieftin de orez într-o bodegă aglomerată. Simţeam furnicături în ceafă. Îmi venise sorocul.

O, dar eram curajoasă! L-am strigat pe soţul meu şi l-am trimis după moaşă. S-a holbat la mine preţ de câteva secunde, apoi s-a întors brusc şi a fugit din casă. Am stat la fereastră şi l-am urmărit gonind pe bicicletă, clătinându-se periculos pe uliţa cu pietre.

Am scos două prosoape curate pe care le-am dus în bucătărie şi câteva ***saronguri***[7] vechi, dar spălate. Am fiert apă într-o oală mare. Apă curată ca să-mi spăl fiul. Cu fruntea aplecată, m-am rugat încă o dată să am un fiu. În timp ce aşteptam venirea pruncului pe lume, m-am aşezat pe băncuţă şi am despăturit o scrisoare veche de la mama.

Îmi tremurau mâinile. Mi le-am privit surprinsă. Credeam că eram calmă şi matură. Şapte foi subţiri foşneau în mâna mea ca un secret. Ca o zână superbă păşind pe nişte frunze uscate. Scrisul mic, îngrijit al mamei îmi tremura şi se înceţoşa sub ochi.

O durere ascuţită mi-a străbătut trupul. Cele şapte foi subţiri cu dorurile, speranţele, rugăciunile şi urările mamei se împrăştiară pe duşumeaua bucătăriei.

Imediat, durerile au devenit mai cumplite. Însă

7 Sarong – bucată de pânză mare, purtată în jurul coapselor de bărbaţi şi femei în Asia de Sud şi Sud-Est mai ales, dar şi în Peninsula Arabică, Africa şi insulele din Pacific. (n tr.)

continuam să fiu calmă. Mama ar fi fost mândră de mine pentru că muşcam tare o bucată de lemn ca să-mi amuţesc ţipetele, astfel încât vecinii să n-audă şi să nu ştie nimic. Doar mă vor vedea stând pe verandă cu burta plată şi cu un bebeluş în braţe. Ce se vor mai minuna! însă o crampă fulgerătoare m-a făcut să-mi încleştez mâna pe abdomen, cedând neajutorată în faţa durerii. Pe frunte şi pe buza de sus mi-au apărut broboane de transpiraţie. După care a urmat o altă crampă. Atât de repede!

— Ganesha, rogu-te, ajută-mă! m-am rugat cu dinţii încleştaţi.

Mai rea decât durerea era teama. Teama pentru copil. Teama că ar putea fi ceva în neregulă. Un alt spasm feroce şi am început să mă panichez. Stăteam într-un mic templu închinat lui Ganesha, fără nici un suflet în preajmă şi băteam un clopot în cinstea zeului. Am tras de clopot până mi-a dat sângele în palme.

— Ah, mărite Ganesha, cel care îndepărtezi toate piedicile, fă ca pruncul meu să fie bine! mă rugam întruna.

Am simţit cum copilul mă loveşte pe dinăuntru şi din pleoapele-mi închise au ţâşnit lacrimi fierbinţi.

Îl înjuram în gând pe neghiobul de bărbată-meu cu tot cu încetineala lui. Unde era? Mi-l imaginam zăcând în vreun şanţ. Copilul începu să se mişte în mine, grăbit, nerăbdător şi periculos de vulnerabil. Simţeam cum se adună o presiune dureroasă între şoldurile mele şi o groază nouă, istovitoare îmi răsări în minte.

Copilul se năştea. Nici urmă de moaşă, iar eu năşteam.

Fără vreun alt semn prevestitor, eram pe punctul ca inevitabila furtună să se dezlănţuie. Mi-a scăpat băţul din gură. Vedeam negru în faţa ochilor.

Zeul mă uitase.

Eram convinsă că voi muri. Brusc, am uitat de vecini şi de ideea de a apărea pe neaşteptate pe verandă cu burta trasă şi cu un copil în braţe. Am uitat să fiu curajoasă sau mândră. Coaja tare de nucă de cocos a mândriei se sparge aşa de uşor şi în atâtea bucăţi când este azvârlită de cimentul tare al durerii!

O masă tremurândă de transpiraţie şi teroare nu ştie ce e mândria. Stând pe vine ca un animal speriat, am ţipat

prelung şi tare ca un lup, dar o durere bruscă şi sfâşietoare îmi tăie răsuflarea. Simţeam cum iese creştetul copilului.

Am auzit în gând vocea moaşei bătrâne: „Împinge! Împinge doar!” Glasul ei făcea ca totul să pară simplu. Uşor. Ca prin minune, furtuna din mintea mea se linişti. „Împinge, doar împinge!” Mi-am încleştat palmele de laturile băncuţei, am tras adânc aer în piept şi am împins. I-am cuprins capul cu mâna. Am uitat acum lupta aceea înfricoşătoare de una singură, dar ţin minte magia acelei clipe în care ţineam în mâinile însângerate un copil întreg, vineţiu. Am ridicat mogâldeaţa cleioasă pe abdomenul meu şi, uimită, am privit-o ca prin vis.

— Oh, zeule Ganesha, mi-ai dat un băiat!

Am inspirat fericită. Automat, de parcă mai făcusem mişcarea de o mie de ori până atunci, mâinile mi s-au întins spre cuţitul de lângă tocător. În dimineaţa aceea tăiasem o ceapă şi era pătat cu zeamă de ceapă. L-am prins ferm în mână şi am tăiat cordonul ombilical, care atârna de bebeluş. Copilul fusese eliberat de mine.

Ţinea încă ochii închişi, dar deschise guriţa şi începu să urle, glasul acela subţire străbătându-mi tot corpul. Am râs de bucurie.

— Pur şi simplu n-ai mai putut aştepta, aşa-i? l-am întrebat minunându-mă. M-am uitat la creatura aceea mică, fără dinţi, ridicol de furioasă şi mi s-a părut cel mai frumos lucru de pe lume. Sentimentul matern îşi făcu apariţia şi-mi cotropi inima. Şi din clipa aceea am ştiut că pentru necunoscutul acela plin de cute şi riduri aş fi în stare să rup capete de lei, să ţin în loc trenuri cu mâinile goale şi să curăţ munţi năpădiţi de zăpadă. Ca într-o comedie suprarealistă, Ayah şi moaşa apărură atunci în prag, gâfâind. Am zâmbit larg spre feţele lor uimite.

— Du-te acasă, i-am spus mândră moaşei, gândindu-mă la cei cincizeci de ringgiţi pe care îi economisisem, neavând nevoie de serviciile ei.

Mi-am întors repede faţa luminoasă de la ei ca să sorb în linişte frumuseţea noii şi minunatei mele creaţii. De fapt, îmi doream să mai fi stat singură cu el încă un pic, când, deodată, o durere cumplită în pântec mă făcu să mă chircesc de durere. Moaşa veni spre mine. Cu gesturi

experte, îmi luă băiatul şi-l întinse pe mormanul de prosoape curate. Apoi se aplecă peste mine. Mâinile ei acţionau rapid şi precis.

— Allah, ai milă! îngăimă o rugă ca pentru sine înainte de a se întoarce spre bărbatul meu să-i murmure: Mai are un copil în pântec!

Şi aşa s-a născut geamăna fiului meu! Fata alunecă uşor afară, în mâinile întinse ale moaşei. Moaşa era o malaysiană bătrână pe nume Badom, recomandată de Minah. Îmi spusese că are mâini de aur şi avusese dreptate. N-am să uit vreodată forţa care răzbătea ca un pârâu curgător din mâinile ei viguroase sau încrederea dată de pricepere ce-i lucea în ochii umezi. Ştia tot ce trebuie ştiut despre mame şi copii. Chipul ei brăzdat de riduri fusese martor la atâtea momente şi memorase toate cunoştinţele care contau. De la castraveţi interzişi şi flori pisate care strângeau uterul până la poţiuni magice din fierturi de urzici şi plante medicinale ce redau aspectul iniţial, înfloritor al unui abdomen alungit.

Îmi puse în braţe cei doi bebeluşi frumoşi.

Fiul meu era tot ce-mi dorisem. Un dar din partea zeilor. Toate rugile îmi fuseseră ascultate în privinţa buclelor fine, negre şi plânsul perfect, din tot sufletul, semn de sănătate. Dar, de fapt, la fiica mea mă uitam încontinuu, ca vrăjită. Trebuie să vă spun din capul locului că era deosebită, mai frumoasă decât mi-aş fi putut imagina. Când Badom mi-a pus grămăjoara înfăşată în braţe, a ridicat din sprâncenele rare şi mirată a rostit: „Dar are ochii *verzi*!” În toţi anii de când asistase la venirea pruncilor pe lume, nu mai văzuse niciodată unul cu ochi verzi.

M-am uitat uluită la pielea rozalie şi la părul abia crescut ce promitea a fi lucios şi drept. Cu siguranţă prin vinele ei curgea sânge de-al doamnei Armstrong, celebra bunică a mamei, care fusese chemată cu mulţi ani în urmă să ofere un bucheţel de flori şi să strângă mâna înmănuşată a reginei Victoria. M-am uitat la făptura mică, albă din braţele mele şi am hotărât că toate numele la care ne gândiserăm eu şi soţul meu şi pe care le dezbătuserăm ore întregi erau inutile. Aveam s-o numesc Mohini.

Mohini era seducătoarea celestă din legendele antice,

aşa de incredibil de frumoasă, încât o sorbitură accidentală din adâncurile lichide ale ochilor ei era suficientă să ia chiar şi minţile unui zeu. În poveştile mamei, se înecau toţi pe rând, cuprinşi de dorinţa imperioasă de a o poseda. Eram prea tânără pe atunci ca să ştiu că frumuseţea exagerată e un blestem. Fericirea refuză să împartă acelaşi pat cu frumuseţea. Mama îmi scrisese, avertizându-mă că nu era un nume bun pentru o fată. Aducea ghinion. Acum ştiu că ar fi trebuit s-o ascult.

Nici nu pot descrie acele prime luni. Parcă păşeam într-o grădină secretă şi descopeream zeci şi sute de flori frumoase şi noi, culorile, parfumurile necunoscute, incredibile şi formele minunate. Îmi umpleau ziua. Eram fericită din zori şi până în asfinţit. Mergeam la culcare cu un zâmbet pe buze, minunându-mă de frumuseţea copiilor mei şi visam cum le mângâi pielea mătăsoasă.

Perfectă din creştetul moale al căpşorului şi până în vârful degetelor mici de la picioare, Mohini era fără cusur. Lumea o privea cu curiozitate evidentă când o scoteam afară. Se uitau la mine care aveam o înfăţişare comună, apoi la urâtul de taică-său şi apoi vedeam cum invidia le sădeşte rădăcini adânci în inimile meschine. Luam foarte în serios răspunderea frumuseţii fiicei mele. O îmbăiam în lapte de cocos şi îi frecam pielea cu sferturi de limetă. O dată pe săptămână rupeam flori de hibiscus şi le muiam în apă caldă până când se făcea ruginie, după care îi lăsam trupuşorul în ea. Pleoscăia şi râdea şi îmi arunca pumnişori de apă stacojie în faţă. Ca să nu te plictisesc, nu-ţi mai povestesc prin ce chinuri treceam ca să-i protejez pielea albă ca laptele.

Nici o fetiţă nu putea fi iubită mai mult decât ea. Fratele ei pur şi simplu o adora. Deşi nu semănau fizic, exista o legătură invizibilă, specială între ei. Se înţelegeau din priviri. Făceau mutriţe complice. Ceva indescriptibil. Nu-şi terminau propoziţiile unul altuia, ci mai degrabă îşi înţelegeau momentele de pauză dintre vorbe. Ca şi cum în clipele acelea de tăcere comunicau unul cu altul la un alt nivel, mai profund. Dacă închid ochii acum, parcă îi văd ca atunci stând faţă în faţă, măcinând orez la piatra de moară. Fără să-şi vorbească. Nu aveau nevoie să umple timpul cu

conversaţii inutile. El răsucea piatra grea, iar ea împingea orezul în gaura din piatră cu mâna goală. Muţi şi perfect sincronizaţi de parcă erau o singură persoană. I-aş fi putut urmări ore întregi. O zi da, o zi ba, seara târziu. Era o treabă periculoasă. Exista mereu riscul unei mâini strivite.

Când erau doar ei singuri, liniştea aceea îi învăluia ca un cerc magic numit „noi”, care îi excludea pe ceilalţi. Îmi aduc aminte că erau dăţi când nu te simţeai în largul tău să-i priveşti.

Dacă eu eram nefiresc de mândră de fiica mea, tatăl ei adora şi locul pe unde călca. Îi făcea sufletul să tresalte şi îl emoţiona într-un mod atât de încântător, care-l surprindea şi deruta totodată. Când s-a născut, micuţă cum era, îi încăpea perfect în palmele ţinute căuş şi acea senzaţie n-a uitat-o niciodată. Nevenindu-i să creadă că fusese în stare să conceapă aşa o minunăţie, stătea şi o privea cu orele când dormea. În toiul nopţii se trezea de două, trei ori ca s-o schimbe dacă transpira. Adesea, găseam dimineaţa o movilă de haine sub hamacul ei din pânză suspendat.

Dacă se întâmpla să cadă sau se rănea câtuşi de puţin, o ridica blând cu mâinile lui mari şi o legăna uşor, oglindindu-şi privirea în lacrimile ei. Ce mult suferea soţul meu când fata era bolnavă! O iubea atât de mult, că un singur moment de durere resimţit de ea era ca un spin în inima lui de om simplu.

Când era foarte mică, mare parte din timpul cât era trează stătea în poala lui, ascultând amândoi vocile metalice de la radio. Ore întregi, fetiţa le petrecea răsucindu-i o şuviţă de păr pe degetele ei grăsuţe, neştiind că era o scamatorie ce avea puterea de a transforma uriaşi blânzi în proşti jucăuşi.

Băiatului i-am pus numele de Lakshmnan. Era primul născut, superb, deştept, scump şi, indiscutabil, preferatul meu. Vezi tu, deşi Mohini era mai mult decât mi-aş fi imaginat în visurile mele, o primisem fără merit. Sentiment pe care l-am avut toată viaţa, că am intrat pe furiş parcă în grădina altcuiva şi am cules fără voie cel mai mare şi frumos boboc de floare. Ea n-avea nimic nici de la mine, nici de la taică-său. Chiar şi când o alintam la pieptul meu, mi se părea că e împrumutată şi că, la o anumită dată,

cineva va ciocăni la uşă s-o recupereze. Prin urmare, eram uşor reţinută. Eram uluită de frumuseţea ei perfectă, dar nu puteam s-o iubesc în felul în care îl iubeam pe Lakshmnan!

O, şi cât îl mai adoram! îi înălţasem un altar în sufletul meu doar ca să-i cinstesc râsul. Mă recunoşteam în ochii lui vioi şi când îi lipeam de mine trupul bine legat, cu picioruşe care se zbăteau, devenea bucăţică ruptă din mine, cu aceeaşi culoare de piele, ca un ceai lăptos.

A născut şi Mui Tsai. Într-o noapte, târziu, l-a adus pe furiş la mine în casă când dormeau toţi, ca să mă conving cu ochii mei cât de zdravăn era. Primise băiatul pentru care se rugase la altarul roşu de lângă piaţă. Era foarte grăsuţ şi foarte alb, cu un smoc de păr negru pe cap. Exact ce-şi dorise!

— Vezi, prezicătorul s-a înşelat! am zis veselă, mascând uşurarea cu care am primit vestea că a născut un băieţel perfect sănătos.

Dacă prezicătorul greşise în privinţa lui Mui Tsai, atunci îl puteam considera un şarlatan, iar vorbele lui, nişte minciuni crude. Mi-am lăsat un deget în palma micuţă a bebeluşului, iar el lovi din picioare energic, îmi apucă degetul cu palma şi refuză să-mi dea drumul.

— Uite ce puternic el am complimentat-o eu.

Mui Tsai aprobă încet din cap, parcă neîndrăznind să se mândrească exagerat ca să nu provoace zeii, deşi îi citeam fericirea în ochi. La lumina lămpii vechi de gaz, pielea ei radia din interior; dar niciodată nu trebuie să ne mândrim prea mult cu norocul nostru! Aşa se spune. Îmi spusese odată că aducea ghinion asta. Aşa încât şi-a sărutat bebeluşul şi a comentat cu jumătate de gură că imaginea aceea de sănătate debordantă din braţele ei e prea slăbuţ. Când a plecat, ţinând strâns la piept mogâldeaţa preţioasă, m-am bucurat pentru ea. În sfârşit avea ceva al ei.

Exact o lună mai târziu, ca să coincidă cu sfârşitul perioadei de izolare pe durata lăuziei, stăpânul a dat copilul ei primei lui soţii. Mui Tsai a fost prea şocată de trădare ca să protesteze. Complet devastată şi incapabilă să refuze, nu i-a mai rămas decât să accepte în schimb obişnuitul plic

roşu *ang* ***pow***[8] cu bancnota aceea scorţoasă, îndoită, de cincizeci de ringgiţi.

— Cum îndrăzneşte? Mama pruncului n-are nici un drept? am întrebat îngrozită.

M-a informat pe un ton firesc că era, pur şi simplu, un alt obicei foarte vechi, din China, ca prima soţie să aibă dreptul să revendice primul născut al oricărei soţii de rang inferior sau concubine.

— Este o mare onoare când cea mai vârstnică soţie cere fiul unei Mui Tsai. Cred că este cel mai bine pentru băiat! Acum o să aibă locul cuvenit în familie fără alte întrebări, adăugă Mui Tsai cu tristeţe.

Biata ei inimioară era frântă, iar bucuria din interior i se stinsese ca o lumânare suflată.

O priveam fix, şocată de tot ce se întâmpla. Era, pur şi simplu, monstruos.

Venea în continuare să stea cu mine de vorbă în unele nopţi când nu mai îndura strigătele singuratice ale lemurului din copacul de rambutan şi reuşea să se caţere pe fereastra mea cu aceeaşi agilitate pe care i-o ştiam, dar totul se schimbase acum. Fata pusă pe şotii care chicotea odinioară nu mai exista, în locul ei rămăsese o faţă rotundă, pierdută. Stătea în bucătăria mea ca un căţel alungat, sprijinindu-şi bărbia în palme. Uneori retrăia toată scena din ziua în care îi fusese luat copilul.

— Ce credeai? Că poţi fi mai presus decât Prima Soţie? o certase cu dispreţ stăpâna ei ranchiunoasă.

Obişnuia să se uite la mine curajoasă, să m-asigure că nu îşi dorise să fie mai presus de Prima Soţie. Doar îşi ştia locul, era o slujnică „surioară11. Sărmana Mui Tsai! Eu aveam doi bebeluşi frumoşi, iar ea ştia că altă femeie îi legăna pruncul. Uneori, când se uita la gemenii care dormeau şi răsuflau uşor în paturile lor de bumbac, lacrimi amare îi curgeau necontrolat pe obraji. O vedeam ştergându-şi faţa cu mânecile, trăgându-şi nasul cu zgomot şi declarând cu glas şoptit:

---

8 În cultura chineză, se obişnuieşte ca la o lună după naştere, părinţii copilului să primească bani în plicuri roşii, cu însemne desenate pe ele, aducătoare de noroc; se mai oferă, de asemenea, la sărbători speciale copiilor mari şi tinerilor până la căsătorie. (n. tr.)

— Aşa au vrut zeii!

Apoi într-o zi a constatat că e din nou însărcinată. Încântat de a doua confirmare a fertilităţii sale masculine, stăpânul îi promise în grabă că de data asta copilul va rămâne la ea. Prima Soţie n-a mai venit s-o vadă, ceea ce Mui Tsai a luat drept un semn bun. Îşi învăţase bine lecţia. Era bine când nu primea veşti din partea bătrânei matroane.

Am înţărcat copiii şi am rămas şi eu din nou gravidă. Eu şi Mui Tsai eram iarăşi unite de aceeaşi experienţă, jucând dame şi chicotind încet la lumina slabă a lămpii de kerosen. În după-amiezile când stăpâna ei dormea, venea la mine, se aşeza pe pervazul ferestrei şi visam împreună. Visuri imposibile legate de viitorul măreţ al copiilor noştri. În alte după-amiezi mă ajuta să sap răsadurile mele cu arahide-de-pământ. Spălam nucile de noroi, le fierbeam şi le mâncam în bucătărie încă fierbinţi. Atunci obişnuia să ofteze şi să declare dramatic că momentele cele mai fericite din viaţa ei erau cele petrecute la mine în bucătărie, dar când simţi că i se apropie sorocul, deveni din ce în ce mai agitată. În adâncul inimii ei îşi auzea strămoşii amintindu-i de prezicerea care-i fusese făcută într-un cort sordid în urmă cu mai bine de doi ani. Parcă un şir lung de rude moarte stăteau cu braţele întinse urându-i să aibă copii. Oare stăpânul făcuse o promisiune în vânt?

Adesea se trezea în toiul nopţii cu inima bubuindu-i în piept. Se dădea jos din pat, ieşea din casă şi, în bezna nopţii, se uita şi privea bezna să vadă licărul lămpii mele de kerosen. Şi dacă îl zărea, ofta uşurată, închidea uşa încet şi venea la mine. Deşi însărcinată, se căţăra prin fereastra mică de la bucătărie. Încă-i aud vocea dulce, firavă de odinioară spunându-mi: „Lakshmi, tu eşti lampa mea de veghe noaptea!”

Mă bucuram mereu să-i văd faţa rotunjoară. Uneori şuşoteam, alteori pur şi simplu tăceam amândouă. Când mă gândesc acum la vremurile acelea, îmi dau seama cât de preţioase au fost. Dacă aş fi ştiut atunci ce ştiu acum... i-aş fi spus la ureche cât de mult ţin la ea. I-aş fi spus că mi-a fost cea mai bună prietenă. Regret că nu i-am spus: „Eşti sora mea şi asta este casa ta!” Poate că eram prea tânără,

prea absorbită de propria experienţă a maternităţii. N-am preţuit atunci la justa valoare apropierea noastră şi nici nu m-am gândit la consecinţele pierderii ei. Uneori izbucnea fără motiv în plâns şi spunea cu o voce de toată mila: „M-am născut sub o stea extrem de nefastă!”

Mui Tsai a mai născut un băiat. Zicea că avea capul acoperit de păr negru şi că i-a zâmbit. În prima zi l-a ţinut strâns la pieptul ei. A doua zi, stăpâna a intrat la ea în cameră. Avea un licăr ranchiunos în privire când i-a transmis lui Mui Tsai că bebeluşul Primei Soţii murise cu o lună în urmă şi era datoria lor să se sacrifice şi s-o ajute pe cea mai în vârstă dintre ele. Mui Tsai trebuia să-i dea copilul femeii care jelea. Şocul veştii că primul ei născut murise fu mai greu de acceptat decât ideea că trebuie să renunţe şi la al doilea copil. Scutură confuză din cap şi cedă mogâldeaţa frumos mirositoare. În sinea ei, Mui Tsai ştia că primul ei bebeluş murise de inimă rea.

Rămase cu faţa cenuşie de supărare, dar ochi secaţi de lacrimi, când stăpâna răutăcioasă avu îndrăzneala de a-i spune:

— Eşti tânără şi foarte fertilă! mai ai mulţi fii în pântec!

— O să-i vrei pe toţi? întrebă foarte încet Mui Tsai, convinsă că Soţia a Treia n-o auzise.

Două luni mai târziu, bolnavă de malarie, am născut-o pe Anna, cu pielea ei de culoarea caramelului şi cu ochii mari, rotunzi. Nopţile era cel mai rău. Mai întâi deliram de la febră, apoi tremuram necontrolat în propria-mi sudoare. În timpul zilei, slăbită şi cu mintea înceţoşată sub efectul chininei, simţeam că fetiţa este în braţele lui Mui Tsai. Vreme de şaptesprezece zile, Ayah a fost ca o umbră mişcătoare în jur, iar copiii, două pete luminoase şuşotind pe lângă pat. Uneori simţeam buzele răcoroase, tari ale soţului meu pe pielea mea lipicioasă şi alteori degeţele curioase care-mi atingeau faţa, dar de fiecare dată părea mai uşor să mă detaşez şi să mă abandonez bolii. Când mi-a trecut boala, pierdusem laptele, iar sânii îmi erau ca nişte pietre mici sub piele, tari şi dureroşi la atins. Plângeam şi eram slăbită de puteri. Singura persoană care a reuşit să-mi smulgă un zâmbet a fost dragul meu Lakshmnan.

M-am uitat la micuţa Anna şi mi s-a făcut milă de ea.

Sărăcuţa! Nici măcar nu avusese parte de lapte matern, dar era un copil tare bun, cu ochi enormi, sclipitori, şi am fost încă o dată recunoscătoare că nici ea nu moştenise genele simple ale mătăhălosului ei tată. Zăceam în pat şi l-am văzut pe Ayah cum o ridică uşor, de parcă i-ar fi fost frică să n-o scape sau rănească, deşi pe Mohini o luase în braţe de prima dată, ca o moaşă experimentată.

Mui Tsai era topită după fetiţa mea nou-născută. Se purta cu Anna cu totul altfel decât cu Lakshmnan şi Mohini. Se minuna şi se bucura la cele mai mici detalii:

— Uită-te la limbuţă ei, e aşa de drăguţă! obişnuia să exclame, cu faţa luminată de încântare.

Într-o zi m-am întors de la piaţă şi am găsit-o alăptând-o pe Anna. A ridicat privirea vinovată.

— Iartă-mă, dar plângea de foame!

Imediat am priceput de ce Annei nu-i convenea deloc laptele de la cutie. Simţind că-mi iau foc urechile, am ascultat explicaţiile lui Mui Tsai. Cum şi-a pierdut laptele de când i-a fost luat al doilea bebeluş şi că primul plânset de foame al Annei a făcut-o să-i revină în piept. Mi s-a părut jenant că i se vedea chiar atunci, de fată cu soţul meu, bluza umezită.

Desigur! Nu-mi dădusem seama până atunci, dar ea o hrănise pe Anna în cele şaptesprezece zile cât am zăcut cu febră şi delir. Cu mare greutate am reuşit să-mi stăpânesc repulsia instinctivă faţă de faptul că altcineva îmi alăptase propriul copil. Mi-am spus în gând că pierderea cumplită pe care o suferise o îndemnase să acţioneze cu aşa îndrăzneală. Înţelegeam. Cel puţin asta încercam să mă conving. Aş fi vrut să fiu mărinimoasă. Pierduse aşa de mult. Ce era aşa de rău să-mi hrănească bebeluşul? Sânii mei se uscaseră ca pergamentul, în timp ce ai ei erau plini şi aveau să mai fie hrănitori câteva săptămâni bune. Aşa încât guriţa roz a Annei a supt la sânii mici, necrescuţi ai lui Mui Tsai. Maternitatea e un lucru straniu. Oferă şi ia atâtea lucruri. Ar fi trebuit să fiu recunoscătoare, dar n-am fost. Deşi n-am zis nimic, n-am fost suficient de matură să trec peste lucrul acela şi să merg mai departe.

Am ridicat un zid micuţ între noi. Nu înalt, dar de fiecare dată când biata fată încerca să comunice cu mine, trebuia

să-l sară. Acum îmi pare rău că a apărut acel obstacol între noi. Eram singura prietenă pe care-o avea şi i-am întors spatele. Le spun tuturor nepoţilor mei să nu se izoleze de cei din jur, pentru că dacă apuci să ridici ziduri faţă de străini, te închizi între ele. Este în natura lucrurilor ca, odată ridicat acest zid spre exterior, să crească de la sine până nu mai poate fi escaladat.

Când Mohini avea trei ani, a răcit. În mai puţin de o săptămână, răceala s-a transformat într-un hârâit astmatic înfricoşător. Stătea mică şi complet neajutorată, proptită între trei perne pe patul meu mare, argintiu şi se străduia să respire, cu ochii ei frumoşi plini de teamă şi gura ca o dungă albastră. În pieptul ei mic auzeam zornăitul unui şarpe periculos care se prefăcea că e o piuitoare de copil.

Am încercat toate leacurile tradiţionale la care m-am putut gândi şi tot ceea ce mă sfătuiseră doamnele de la templu. Am uns-o cu balsam de tigru pe pieptul astmatic, am ţinut-o plângând în hohote în fumul unor plante medicinale cu miros înţepător şi i-am dat cu forţa pe gât pastile negre, āyurvedice. Apoi tatăl ei a mers până la Pekan cu autobuzul să cumpere porumbei verzi. Arătau aşa de dulci în colivie, uguind şi dând din căpşoarele lor drăguţe, dar le-am imobilizat corpurile, pline de oase mici, care se zbăteau în palma mea şi le-am rupt capetele. Am hrănit-o apoi pe Mohini cu carnea aceea vineţie, tăiată cubuleţe şi prăjită cu cuişoare, cruşin şi şofran. Apoi Prima Soţie, vecina mea din casa aceea năucitoare de alături, îmi aduse un plic din hârtie de ziar cu nişte insecte uscate. La o privire mai atentă am descoperit că erau gâze moarte, furnici, albine, gândaci şi greieri amestecaţi într-o mare de picioare, atât de uscaţi încât pocneau atingându-se unul de altul şi foşneau aspru pe hârtia în care fuseseră aduşi. I-am fiert în apă până s-au transformat într-o pastă maronie, scăzând cam la o treime din cantitatea iniţială şi rezultatul l-am dat copilului meu să-l înghită. Totul în van.

În toiul nopţii, trăiam momente de groază când se făcea vânătă neputând respira. La spitalul nostru mic din zonă, amenajat într-o curte, un doctor i-a dat nişte pastiluţe roz care o făceau să tremure necontrolat. Convulsiile m-au speriat mai mult decât hârâitul din plămâni. Trecuseră două

zile de iad. Ayah îşi cuprindea capul între palme ca un bătrân, dezolat şi neajutorat. Radioul tăcea. Se învinovăţea. El o scosese la plimbare şi, când începuse pe neaşteptate ploaia, o lăsase să se ude.

Aş fi vrut să dau vina pe el, dar nu era nimeni de vină. Eu îl pusesem să scoată copiii la aer. M-am rugat. Cum m-am mai rugat! Am stat ore întregi cu genunchii pe pardoseala rece a templului şi cu fruntea lipită de piatră, frângându-mă în mătănii, ca să-mi arăt adânca evlavie. Eram o creatură minusculă. Te rog, mărite zeu, ajută-mă! Bunul zeu doar nu avea cum să mă abandoneze acum!

În a treia după-amiază, Mui Tsai a năvălit în bucătăria mea cu o idee absolut fantezistă. M-am oprit din amestecatul lintei în iaurt, prinzându-mă cu mâna de burtă, căci eram din nou însărcinată, şi ascultând pe jumătate şocată, pe jumătate uimită vorbele aruncate rapid, agitat din gura ei mică. Înainte de a termina de vorbit, scuturam din cap.

— Nu! am rostit, dar cu glas neconvingător.

Adevărul e că eram gata să încerc orice. Voiam să fiu convinsă. N-a pierdut vremea. A insistat cu însufleţire:

— O să aibă efect!

— Este o idee dezgustătoare! Pfiu! Cui i-o fi venit ideea asta bolnavă? Şi totuşi...

— O să meargă, încearcă te rog! Vraciul stăpânului meu este foarte, foarte priceput. A venit tocmai de la Shanghai.

— Este o idee groaznică! Cum să-mi forţez bietul copil să facă asta? Şi aşa abia respiră. Risc să se sufoce.

— Trebuie să încerci! Vrei s-o vindeci de boala asta cumplită?

— Desigur, dar...

— Păi, atunci încearcă!

— O să fie un şobolan obişnuit?

— Nu, normal că nu! Este o specie anume, cu ochi roşii. Şi când e abia fătat, nu are blană. Este roz şi este cam cât degetul meu de mic.

— Dar trebuie să-l înghită viu?

— În primele minute de viaţă nu se mişcă. Mohini îl poate înghiţi cu miere de albine. Nu-i spune ce este!

— Eşti sigură că o să dea rezultate?

— Da, mulţi oameni din China s-au tratat aşa! Vraciul este foarte deştept. Nu te îngrijora, Lakshmi! O s-o rog pe stăpâna Soong să te ajute.

— Câţi şobolani va trebui să înghită?

— Doar unul, în regulă? răspunse ea repede.

Dar până la urmă micuţa Mohini n-a mai trebuit să înghită nici un şobolan de la Mui Tsai. Tatăl ei a refuzat. Pentru prima dată de când îl ştiam, ochii lui mici negri scânteiară furios.

— Nimeni nu-i vâră pe gât un şobolan viu fetei mele! Ai naibii de barbari! tună el nervos înainte de a se întoarce în odaia în care se afla Mohini, unde uriaşul a redevenit el însuşi.

Ayah ura şobolanii. Simpla lor vedere îl revolta teribil. Fără vreun motiv real, din câte îmi amintesc, Mohini a început să se întremeze şi în câteva zile era mai bine şi n-a mai fost nevoie de puii aceia speciali de şobolan cu ochi roşii decât mulţi ani mai târziu.

Sevenese a venit pe lume la miezul nopţii. Gând s-a născut, îmblânzitorul de şerpi cânta la flaut şi notele acelea muzicale dulci, singuratice, care i-au acompaniat naşterea, au fost ca un semn prevestitor pentru personalitatea ciudată pe care avea s-o aibă. Moaşa l-a învelit într-un prosop curat, aşa roşu-închis cum era, şi mi l-a arătat. Sub pielea transparentă, sângele îi pompa printr-o pânză minusculă de vinişoare verzi. Când a deschis ochii, erau negri şi curios de alerţi. Am tras aer în piept uşurată. Nu semăna deloc cu copiii mei vitregi.

Copil fiind, Sevenese avea un zâmbet cuceritor şi un răspuns obraznic mereu pregătit pe limbă. Cu capul plin de bucle şi rânjetul ştrengăresc, era irezistibil. Încă din primele luni m-am mândrit cu isteţimea lui. Chiar dacă era încă mic, îl atrăgeau mereu toate lucrurile neobişnuite. Casa îmblânzitorului de şerpi se afla în curba uliţei şi-l atrăgea ca un magnet. Deşi i-am interzis să mai meargă acolo, o ştergea pe ascuns şi petrecea ore întregi tentat şi sedus de vrăjile şi poţiunile lor ciudate. Acum îl vedeam în curtea din spate, apoi dispărea în casa aceea oribilă. Parcă avea ceva lipsă, neterminat sau diferit în el care-l îndemna să caute, să umble după acel lucru şi niciodată să-l găsească. În

multe nopţi a venit fuga în bucătărie trezit de vise morbide care-mi zbârleau părul pe mână de frică. Pantere uriaşe rânjind fioros cu ochi portocalii aprinşi care-i săreau pe piept, după care se întorceau cu faţa şi-i devorau chipul. Odată mi-a văzut moartea. M-a văzut stând întinsă într-o cutie. Pe pleoapele mele închise erau monede şi persoane pe care nu le cunoştea se plimbau în jurul monedelor cu beţe aprinse în mâini. Nişte bătrâne cântau cu glasuri răguşite imnuri de slavă. Mohini, adultă şi cu un copil în poală, plângea într-un colţ. Când Sevenese mi-a visat moartea, nu mai asistase la nici o înmormântare hindusă şi totuşi a descris totul cu atât de multe detalii, încât m-au trecut fiori reci pe şira spinării. Nu reuşeam să-mi înţeleg copilul acesta.

Când Anna avea doi ani şi jumătate, am intrat la un moment dat pe neaşteptate din grădină în casă şi am încremenit. Anna era cu capul afundat în bluza cu imprimeu alb-albastru a lui Mui Tsai. M-am oprit în loc uimită pentru că îmi închipuisem că încetase s-o mai alăpteze de mult, mult timp. Secretul acesta era o trădare. Nu mi s-a părut normal ca fiica mea de doi ani să mai sugă încă. Furia mă copleşi. Resentimentul mă făcu să uit că, la rândul meu, supsesem la sânul mamei până la vârsta de aproape opt ani. Vorbe urâte, crude mi se strânseseră în gât. Le simţeam amare pe limbă. Am deschis gura, dar brusc mi-am dat seama că Mui Tsai, neobservând ochii mei arzători, privea în gol la orizont, lăsând să-i curgă lacrimi mute pe obrajii îndureraţi, cu o expresie atât de tristă, că a trebuit să întorc capul şi să-mi muşc limba. Simţeam cum clocoteşte sângele în mine. Încă era prietena mea, prietena mea cea mai bună. Am înghiţit otrava.

Stând după uşa de la bucătărie, am tras adânc aer în piept şi, pe un ton normal, am reuşit s-o strig pe Anna, care veni alergând spre mine cu faţă nevinovată. Din partea ei nu exista nici o trădare. Încă simţeam cum mă chinuie gelozia. Ce trăire de compătimit! De ce oare o adăpostim în inimile noastre n-o să înţeleg niciodată. Pretinde că iartă, dar n-o face! Fără să se lase impresionată de lupii pe care ea îi văzuse pândind în viitorul ei distrus sau de ciorile negre ale disperării zburând în cerc pe deasupra, gelozia

îmi şopti la ureche că Mui Tsai tânjea să-mi ia copilul în schimbul alor ei. Am ţinut-o pe Anna strâns lipită de mine. Fetiţa mi-a dat un pupic umed.

— Tanti Mui Tsai este aici! zise ea.

— O, bun! am răspuns veselă, dar din acel moment mi-am propus să n-o mai las pe Anna singură cu Mui Tsai.

Timpul se scurgea cu repeziciune, punându-şi amprenta pe corpul meu, schimbându-l. Aveam aproape nouăsprezece ani de acum. Eram femeie. Soldurile mi se lăţiseră de la naşteri, iar sânii îmi erau plini cu lapte. Mi se schimba şi faţa. Pometii începură să mi se definească. Căpătasem un sentiment de încredere în mine sesizabil în privire. Pruncii creşteau repede, umplând casa cu râsete şi strigăte copilăreşti. Eram fericită. Era o senzaţie plăcută să stau afară seara, să-i văd pe copii jucându-se în timp ce pe sârmă cârpele albe dreptunghiulare pe care le foloseam ca scutece, cămăşuţele lui Lakshmnan şi rochiţele lui Mohini fluturau în vânt. Eram bucuroasă că reuşisem să fac o căsuţă de basm dintr-o troacă. Copiii mei erau toţi frumoşi, nici măcar unul nu fusese atins de defectele fraţilor lor vitregi.

Mui Tsai îşi tăie pletele până la umăr. Eram iarăşi amândouă însărcinate. Pe vremea aceea, orice moment de neatenţie în întuneric aducea, prin finalul lui lipicios, ani de responsabilitate şi chin. Ochii mari şi rotunzi ai lui Sevenese urmăreau mersul greoi, de condamnată, al lui Mui Tsai.

De data asta, stăpânul promisese categoric.

— Pare sincer de data asta! zise Mui Tsai.

Nu puteam spune sau face nimic. Ochii ei stinşi se uitau la mine mai absenţi ca niciodată. Era ca un animăluţ cu laba prinsă într-o capcană. Chiar şi în lumina difuză a lămpii mele, îi zăream licărul mut al lacrimilor. Mi se rupea sufletul. Înainte obişnuiam să ne povestim totul. Chiar şi secretele de alcov; nimic nu părea suficient de important încât să ne ascundem una de alta. Acum însă, pe de-o parte, eu ridicasem acel zid de tăcere meschin dintre noi, iar dincolo de el era ea privind în gol, îndurerată şi singură. Eu aveam cârdul meu de copii, iar ea trăia prin vizitele stăpânului şi sarcinile fără prunc.

Dar continuam să fim prietene, îmi spuneam, refuzând cu

încăpăţânare să dărâm zidul dintre noi. Când eşti tânăr, e greu să dărâmi un zid pe care l-ai înălţat cu cărămizile egoismului şi cimentat cu tencuiala mândriei.

După ce a născut, am lăsat lampa de kerosen aprinsă până târziu în noapte şi am stat la fereastră să-i aud paşii sau şoapta melodioasă când se interesa: „Dormi?” Au trecut săptămâni, dar faţa ei rotundă n-a mai apărut la geamul meu. Bineînţeles că în sinea mea ştiam ce s-a întâmplat.

Am văzut-o întâmplător. Eram foarte mare, în ultimul trimestru de sarcină, dar de pe verandă am zărit-o stând afară pe unul dintre scaunele verzi, de piatră, sprijinindu-şi coatele pe masa de piatră masivă. Cu capul aplecat, se uita în pământ. Părul ei drept îi căzuse în faţă, acoperindu-i fruntea. Mi-am tras repede papucii şi m-am grăbit spre zidul care încercuia proprietatea lui Old Soong. Am strigat-o şi a întors încet capul. S-a uitat fix la mine. În momentul acela mi s-a părut că n-o cunosc deloc, că e o străină. Părea o altă persoană. Apoi s-a ridicat în picioare fără tragere de inimă şi a venit spre mine.

— Ce s-a întâmplat? m-am interesat, deşi intuiam.

— A Doua Soţie a primit copilul, şopti ea moale, dar stăpânul spune că o să-l păstrez pe următorul. Unde este Anna? întrebă ea şi o urmă de emoţie îi răsări pe chip.

— Hai s-o vezi! Creşte repede, s-a făcut mare!

O să vin în vizită în curând, şopti ea schiţând jumătate de zâmbet. Mai bine te duci înainte să te vadă stăpâna. La revedere!

Perdelele de la una dintre ferestre tremurară, apoi reveniră la loc. Şi înainte să apuc să-mi iau la revedere, Mui Tsai întorsese deja capul şi păşea spre casă. N-am mai avut când să mă preocupe situaţia lui Mui Tsai, pentru că în după-amiaza aceea am fost anunţată că soţul meu avusese un accident pe drum. În timp ce se îndrepta spre bancă pe bicicletă, un motociclist a intrat în el. Vestea că a fost dus inconştient la spital m-a lovit din plin.

Simţeam ca o greutate în stomac când am luat un taxi împreună cu copiii să ajung la spital. Eram speriată de moarte. Gândul că riscam să-i cresc singură, fără cineva care să-mi asigure banii casei se întindea ca o prăpastie

dinaintea mea. Am dus copiii în Secţia de urgenţe şi i-am aranjat pe una din băncile lungi din sala de aşteptare. Mititeii s-au strâns între o doamnă care gemea şi un bărbat suferind de elefantită. I-am lăsat să se uite miraţi la piciorul umflat al bietului om şi am înaintat pe coridor. Acolo l-am văzut pe Ayah nemişcat, întins pe o targă îngustă, cu rotile, lipită de peretele holului. Am alergat spre el, dar cu cât m-apropiam, cu atât îmi era mai teamă. Avea capul spart, sângele îi năclăise părul, îi stropise cămaşa şi i se strânsese băltoacă sub cap. Nu mai văzusem atâta sânge în viaţa mea. Pe faţa însângerată, patru dinţi din faţă, cei pe care îi remarcasem încă de la nuntă, îi lipseau. O gaură neagră le luase locul. Dar cel mai rău îi arăta piciorul. Osul i se rupsese şi îi ieşea prin carnea rozalie. La vederea rănii mă luă cu leşin şi mi se făcu greaţă. A trebuit să mă ţin de ceva să nu cad. Cel mai apropiat lucru era peretele, de care m-am rezemat cu spatele. Apoi l-am strigat, dar era inconştient.

Nişte infirmieri veniră în grabă pe coridor şi-l împinseră cu targa prin uşile rabatante, duble de la Secţia de urgenţe. M-am lipit mai tare de perete, buimacă. Simţeam că mi se înmoaie genunchii. Copilul din burtă lovi şi eram cât pe ce să izbucnesc în plâns. M-am uitat spre bancă şi i-am văzut pe copii stând cuminţi şi privindu-mă cu ochi mari, temători. Le-am zâmbit şi m-am îndreptat spre ei. Genunchii îmi erau ca de gelatină. S-au strâns grămadă în jurul meu.

Lakshmnan m-a luat de gât.

— Ama, mergem acasă acum? îmi şopti la ureche, cu voce schimbată.

— Imediat! i-am răspuns sugrumată, îmbrăţişându-l atât de tare că aproape scânci.

Am aşteptat cu copiii câteva ore.

Se înnoptase deja când am plecat fără să avem nici o veste. Era încă inconştient. În ricşă, gemenii mă priviră gravi. Anna aţipise sugându-şi degetul mare, iar bebeluşul Sevenese făcea balonaşe de salivă. M-am uitat la toţi, închipuindu-mi că înţelegeam ce simţise văduva care îşi aruncase cei şaisprezece copii şi apoi pe sine într-o fântână. Mă îngrozea gândul că riscam să cresc copiii de una

singură. Mă imaginam împiedicându-mă pe un culoar întunecat, înconjurată de ecoul vocilor celor mici.

Frântă, i-am hrănit şi i-am pus la culcare. Eram prea şocată ca să pot mânca, aşa că m-am aşezat pe băncuţă şi m-am uitat la stele. Am început să mă întreb încontinuu în gând: „De ce mie? De ce, zeu măreţ, îmi aduci în cale atâtea greutăţi?” În noaptea aceea am aşteptat-o pe Mui Tsai şi i-am simţit cumplit lipsa, că n-a venit.

Când s-au trezit copiii a doua zi, au mâncat şi ne-am întors la spital. Pe patul de spital Ayah zăcea inconştient, cu pielea cenuşie, acoperit de bandaje foarte albe. La ora prânzului am dus copiii acasă şi, nesimţindu-mă în stare să mă întorc la spital, m-am aşezat şi am început să plâng. În seara aceea am mers cu copiii la templu. Pe Sevenese l-am aşezat pe jos, iar pe restul i-am îndemnat să stea în şir în faţa mea şi împreună ne-am rugat.

— Rogu-te, zeu Ganesha, nu ne abandona acum! Uită-te la ei! l-am implorat. Sunt atât de nevinovaţi şi de tineri. Fă-l bine, te rog, pe tatăl lor!

A doua zi nu apăruse nici o schimbare, tot inconştient era.

Când am privit în jos, brăţările de sticlă de pe mâini scânteiau în lumină, făcându-mă să-mi amintesc de altceva. Distrasă de grija ultimelor zile, uitasem să mănânc. Uitasem de mica fiinţă ce creştea în mine. De patru zile îmi înfometasem fătul care n-avea nici o vină. În a cincea zi m-am trezit pe băncuţa din bucătărie cu dureri în tot corpul.

I-am urmărit pe copii cum savurau micul lor dejun preferat: supă de sfeclă roşie, dulce. Imaginea unor copii care mănâncă este sfâşietoare când eşti singură şi speriată. Mestecau cu gura întredeschisă, învârtind zeama colorată în jurul limbuţelor roz. Sevenese se pătă pe bluza albă. Mă uitam la ei, aşa de mici şi fără ocrotire, şi eram speriată de moarte. A doua zi împlineam nouăsprezece ani. Simţeam cum mă înţeapă lacrimile îndărătul pleoapelor, făcându-mă să văd ca prin ceaţă scena. Auzeam din când în când câte un plâns sau un moment de pauză sinistru. Asta mi se întâmpla mie. Mi-am văzut la orizont toate speranţele năruindu-se. Pierzându-şi substanţa. Era o perspectivă înfricoşătoare. Şi când am întors privirea într-o parte ca să

nu mai am viziunea aceea oribilă, mi-am văzut destinul rânjind într-un colţ, iar visurile mele golite de miez, închise în cutia lui de fier.

Teama s-a transformat în furie.

Am dat fuga în camera de rugăciune. La altar, am înmuiat un deget tremurător în bolul de argint cu *kumkum* şi mi-am desenat un punct roşu atât de mare şi de neregulat, că practic îmi ocupa toată fruntea.

— Uite, uite! am strigat la imaginea zeului Ganesha. Încă am un soţ!

Zeitatea se uita calm la mine. Toţi zeii la care mă rugasem de când eram mică mă priveau cu exact aceeaşi expresie de recunoştinţă reţinută. Şi în toţi aceşti ani, interpretasem greşit acel zâmbet schiţat pe jumătate drept generozitate blândă. Emoţiile intense au dat glas unor vorbe furioase.

L-am provocat pe un zeu:

— Ia-mi-l dacă trebuie! Fă-mă văduvă de ziua mea! m-am răstit incoerentă de furie, ştergându-mi punctul roşu de pe frunte. Haide, am strigat fioros, dar să nu crezi că îmi voi îneca vreodată copiii în fântână sau să mă întind să mor! O să răzbesc! O să-i hrănesc şi o să fac oameni din ei. Deci, continuă! Ia bărbatul nefolositor! Ia-l dacă-i musai!

În secunda în care am închis gura după acele vorbe aspre, urâte – jur că ăsta-i adevărul! –, cineva m-a strigat pe nume de afară. La uşă era o doamnă pe care o cunoşteam de la templu, care lucra ca îngrijitoare la spital. Venise să-mi spună că soţul meu se trezise. Încă slăbit, întrebase de copii şi de mine.

M-am uitat la ea năucă. Un mesager al zeului? apoi am văzut-o că se uită curios la mizeria aceea roşie de pe fruntea mea şi mi-am amintit că nu mă îmbăiasem de trei zile.

— Stai să fac un duş scurt, i-am spus, simţind că inima mi-o ia razna.

Mi se părea că-mi ies în cale hiene, aducându-mi flori cereşti în fălcile lor agresive. Zeul îmi îndeplinise rugile. Mă ascultase. Pluteam de bucurie. Zeul doar mă testa, se juca cu mine, la fel cum făceam eu cu copiii mei.

Mi-am turnat o găleată de apă rece în cap şi brusc n-am

mai putut respira. Fie din cauza şocului pe care corpul meu slăbit l-a resimţit, fie din cauză că nu mâncasem în ultimele cinci zile, plămânii mi s-au blocat. Refuzau să primească aer. Genunchii mi-au cedat şi am căzut pe podeaua udă, agăţându-mă în disperare cu mâinile de uşă. Mesagera zeului a venit în fugă să m-ajute. În ochii ei n-am citit mirare, ci groază. O femeie gravidă, goală, însărcinată, cu buzele vinete şi cu o expresie chinuită zăcea pe podeaua băii. Nu-mi mai amintesc clar ce-a urmat, doar că marginile sariului verde-limetă al femeii se făcură verde-închis la contactul cu apa. Mă ridică destul de greu, gâfâind de la efort, pentru că braţele mele ude îi alunecau din mâinile mici. Speriată că o să mor, m-am sprijinit de peretele cenuşiu inspirând rar şi superficial ca un peşte şi, încet-încet, muşchii din piept mi s-au relaxat şi la fel şi strânsoarea aceea ca de oţel. Reuşeam să inspir guri mici de aer. Mesagera mă înveli într-un prosop şi am reînceput să respir normal, ca toate fiinţele de pe pământ. Copiii, speriaţi şi traumatizaţi, năvăliră deodată spre mine, plângând şi suspinând.

Câteva zile mai târziu l-am adus acasă. Şi câteva săptămâni mai târziu a luat o ricşă până la serviciu. Treptat, lucrurile au reintrat în normal, cu excepţia unui hârâit slab din pieptul meu în nopţile foarte reci.

Când Jeyan s-a născut, a fost un mare şoc. Avea ochii mici pe o faţă lată, pătrată şi picioare dureros de slabe. I-am sărutat uşor pleoapele micuţe, întredeschise ca roua pe frunze şi am sperat să fie totul bine, dar ştiam de atunci că nu va fi remarcabil. Viaţa urma să-l trateze cu acelaşi dispreţ pe care i-l rezervase bietului său tată. Nu ştiam atunci că eu voi fi instrumentul pe care viaţa îl va folosi ca să-mi chinuie propriul copil. În mintea lui Jeyan, zeul considera potrivit să scoţi doar câteva cuvinte, cu multe pauze între ele. N-a vorbit până la aproape trei ani. Se mişca la fel cum vorbea. Încet. Îmi amintea de copiii mei vitregi, pe care aproape reuşisem să-i uit. Uneori mă gândeam vinovată că poate şocul teribil avut în baie când mi-am turnat găleata de apă rece pe cap sau perioada când am uitat să mănânc erau de vină pentru starea lui.

Mohini îl găsea încântător. Îi legăna trupul mic, întunecat

în braţele ei albe şi-i spunea că pielea lui e la fel de frumoasă precum pielea albastră a pruncului Krişna. Bebeluşul se uita stăruitor la ea, curios. Era genul iscoditor. Ca o pisică ce te urmăreşte cu privirea prin cameră. Mă întrebam la ce s-o fi gândind. Spre deosebire de ceilalţi copii ai mei, refuza să zâmbească. Gâdilat fiind, izbucnea în hohote scurte, involuntare de râs, dar nu stăpânea zâmbetul ca artă.

La opt luni după naşterea lui Jeyan, Mui Tsai a mai născut un copil. Bebeluşul a ţipat până s-a înroşit la faţă când a venit Prima Soţie să-l ceară. Era dorit drept tovarăş pentru celălalt copil „al ei”, care, neavând fraţi sau surori, devenise prea răsfăţat şi dificil de strunit.

A venit şi luna decembrie, aducând nu doar obişnuitele ploi musonice, ci şi un nou copil. Doamna Gopal, care a fost de faţă la naştere, a fost practică şi foarte rapidă în mişcări.

— Ai face bine să mănânci mai puţin creveţi scumpi şi să începi să strângi de zestre pentru copil, mă sfătui ea zornăind cheile prinse de şorţ.

Biata fată avea culoarea ciocolatei amărui. Chiar şi ca bebeluş, Lalita era foarte urâtă. Zeii începeau să fie neatenţi cu darurile pe care mi le trimiteau. Mai întâi Jeyan, şi acum acest gândăcel mic care mă privea cu ochi trişti. Avea privirea unei bătrâne îndurerate şi părea că-mi spune: „Oh, sărmana de tine! Dacă ai şti ce ştiu eu!” Era ca şi când Lalita mea ştia deja că nefericirea avea să se aştearnă definitiv pe chipul ei searbăd.

Am hotărât că aveam destui copii. Îmi atinsesem limita. N-aveau să mai existe momente de neatenţie în întuneric. Lunile treceau fără ca Lalita să se împlinească. Membrele subţirele, aproape rahitice, îi fluturau pe lângă trup. Era la fel de tăcută ca tatăl ei. Nu-şi manifesta niciodată deschis afecţiunea, dar cred că ţinea foarte mult la Ayah. În ochii lui vedea tot ce era greşit la ea şi-l ierta necondiţionat.

Foarte retrasă şi imposibil de a fi provocată, fetiţa trăia în lumea ei imaginară. Petrecea ore întregi în grădina de legume, întorcând frunze şi pietre, uitându-se sub ele şi şoptind secrete lucrurilor invizibile pe care le găsea acolo. Când a crescut şi amicii imaginari au părăsit-o, viaţa a fost tare nedreaptă cu ea, dar a rezistat la tot ce-i punea în cale

fără luptă. De fapt, fără să crâcnească.

Când Jeyan avea un an şi jumătate, s-a săturat să se târască în patru labe, a vrut să se ridice, dar picioarele îi erau prea firave ca să-i susţină greutatea corpului. Mama m-a sfătuit în scris să sap o groapă în nisip şi să-l aşez în picioare în ea. Astfel îngropat, membrele sale aveau să se întărească treptat şi să se facă vânjoase. Am săpat o groapă adâncă de jumătate de metru chiar în faţa geamului de la bucătărie, de unde îl puteam vedea în timp ce găteam şi-l lăsam în ea dimineţile, ţinându-l aşa câteva ore. Adesea, Mohini stătea lângă el să-i ţină de urât. Încet, încet, picioarele i s-au înzdrăvenit, până când într-o zi a izbutit să stea singur drept.

Când Lakshmnan şi Mohini aveau şase ani, au început şcoala. Dimineaţa plecau la şcoala de stat unde învăţau engleza, iar după-amiezile la şcoala locală unde erau învăţaţi să citească şi să scrie în tamilă. Lakshmnan trebuia să poarte pantaloni scurţi bleumarin şi o cămaşă albă cu mâneci scurte, iar Mohini un sarafan albastru-închis peste o cămaşă albă. Amândoi purtau şosete albe şi tenişi albi. Mergeau lângă mine, ţinându-se de mână. Mi-am simţit inima tresăltând de mândrie văzându-i atât de emoţionaţi. Prima zi de şcoală! Şi pentru mine era o noutate. Eu nu mersesem niciodată la şcoală şi eram bucuroasă că pot să le ofer copiilor mei un lucru de care eu n-avusesem parte. Am plecat devreme de acasă ca să trecem mai întâi pe la templu. În dimineaţa aceea răcoroasă, le-am aşezat rucsacurile pe jos lângă altar ca să fie sfinţite, Lakshmnan a tras de clopot, iar eu am spart o nucă de cocos, cerând binecuvântarea zeului.

Aveam douăzeci şi şase de ani, iar Lalita şase când am primit o telegramă de la unchiul meu, negustorul de mango. Se mărita fata lui şi noi eram cu toţii invitaţi la nuntă. Soţul meu nu mai avea zile de concediu, aşa încât nu putea merge. Mi-am împachetat cele mai bune sariuri, bijuteriile şi papucii cu mărgele aurii, iar copiilor, cele mai bune haine.

A venit să ne ia aceeaşi maşină neagră, lucioasă care ne luase pe mine şi Ayah din portul Penang, dar Bilal se pensionase. Un alt bărbat în uniformă kaki ne rânji servil,

salută atingându-şi uşor bereta şi ne îngrămădi bagajele în portbagaj. Am urcat în interiorul capitonat al maşinii cu un fior de nostalgie. Eram doar o copilă când venisem în ţara asta, iar acum mogâldeţele cărora le dădusem naştere se foiau pe lângă mine. În aerul răcoros al dimineţii, mi-am amintit de doamna cu labele picioarelor deformate şi de alaiul de spălători de mine, de parcă toate astea se întâmplaseră într-o altă viaţă. Cât de mult mi se schimbase viaţa! Cât de generoşi fuseseră zeii cu mine! În timp ce eu eram pierdută în reverie, copiii se certau şi se împingeau pentru locul la fereastră. Mi-am întins automat mâna ca să-l împiedic pe Sevenese să-l mai ciupească pe Jeyan.

Anna avea rău de maşină, iar Lakshmnan, aşezat regeşte în scaunul din faţă, cu geamul deschis şi vântul suflându-i în părul ondulat, se răsuci şi ne privi cu un amestec de curiozitate şi dezgust. Am surprins în oglinda retrovizoare ochii şoferului zăbovind asupra lui Mohini şi m-am abţinut să nu ripostez. Trebuia s-o mărit repede. Răspunderea unei mari frumuseţi apasă pe umerii unui părinte. Avea zece ani şi deja atrăgea prea multe priviri. Uneori rămâneam trează nopţile, făcându-mi griji pentru ea. Duhuri prietenoase veneau în bucătăria mea şi îmi şopteau să fiu precaută. Ar fi trebuit să le ascult. Să fi avut mai multă grijă. Să-i fi lăsat pielea albă să se bronzeze la soare. Să-i fi pus cu mâna mea briciul de ras al lui taică-său la gât.

La reşedinţa unchiului meu mă aştepta o mare surpriză. Mai întâi, pentru că locuia pe o colină, iar colinele erau în general apanajul europenilor, iar în al doilea rând, pentru că trăia într-o casă foarte mare, de fapt o vilă imensă cu două niveluri şi camere luxoase, verande cu colonade şi un acoperiş ascuţit, impresionant. Era construită în stil englezesc Regency, lansat de John Nash, după cum avea să-mi explice mai târziu unchiul meu mândru. Ascultam cu surprinderea unui ţăran despre felul în care mă informa fălos că liniile arhitecturale anglo-indiene paladine ale conacului lui erau asociate cu umanism şi idealuri de rang, prestigiu şi eleganţă.

A treia surpriză, total neaşteptată, a fost impresia că nevasta unchiului, care nu mă mai văzuse până atunci, mă ura. Am simţit asta din momentul când a deschis uşa şi mi-

a zâmbit. M-a făcut să încremenesc, dar momentul a trecut când unchiul a alergat să mă întâmpine şi m-a îmbrăţişat. S-a uitat uluit la Mohini şi şi-a mişcat aprobator capul dintr-o parte în alta văzând cât de înalt şi puternic era Lakshmnan. Dar Anna a fost cea care l-a făcut să-i dea lacrimile când s-a uitat solemn la el. Era mică pentru vârsta ei. Avea ochi care te implorau s-o ridici în braţe şi fălcuţe ca nişte mere din care-ţi venea să muşti.

— Uită-te la faţa ei! strigă el luând-o în braţe şi ciupind-o de obrăjori. E leită mama mea!

Îşi şterse lacrimile care i se strânseseră la colţul ochilor. Apoi îngenunche şi-i sărută pe Jeyan şi pe Sevenese şi ne pofti să intrăm. N-avea cum să n-o rateze pe Lalita, pentru că aceasta se ascunsese în faldurile sariului meu într-un acces de timiditate.

Înăuntru, pardoseala de piatră, verandele adânci şi cornişele conlucrau armonios la crearea unui interior plăcut şi răcoros. Mi-am rotit privirea, impresionată de opulenţa din încăpere şi-am dat cu ochii de obiecte din toată lumea. Figurine frumoase din jad în casete de sticlă, mobilă englezească rafinată, covoare persane deosebite, oglinzi franţuzeşti uriaşe, cu rame aurite şi fotolii acoperite cu brocart. Încăperea părea a fi peştera lui Ali Baba. Umilul meu unchi era realmente bogat. Mi-am dat seama că nu era un mic negustor de mango neînsemnat şi am aflat mai târziu că îşi diversificase activitatea, intrând în sectorul profitabil al afacerilor cu cauciuc şi tablă. De aceea se aflau atâtea camioane în faţa casei.

Mătuşa ne-a condus într-un salon cu o uşă cu oblon care dădea spre un balcon. Din balcon se zărea un sat mic, drăguţ, Minangkabau. Bănuiam că mătuşa mă detesta în taină şi, deşi nu ştiam de ce, eram încântată de şederea noastră acolo şi de nunta care urma. Erau aşteptaţi cinci sute de oaspeţi şi fusese închiriată clădirea primăriei din localitate. Timp de două zile se gătise întruna în oale mamut din fier. Când în sfârşit ne-am aventurat în bucătărie, douăzeci şi una de tăvi cu prăjituri şi dulciuri erau aliniate la perete. Multe femei îmbrăcate în sariuri vorbeau şi bârfeau în timp ce tăiau în forme sau prăjeau în ulei prăjiturele şi fursecuri. În cratiţe mari de fier, tot felul

de amestecuri de legume fierbeau şi bolboroseau. M-am uitat la copiii pe care îi adusesem cu mine şi, spre groaza mea, l-am văzut pe Sevenese îndesându-şi repede în gură cu mânuţele lui grăsuţe zeci de scoici de zahăr.

A doua zi i-am îmbrăcat pe copii cu veşmintele lor noi, care le stăteau foarte bine, mulţumită să văd răsplata orelor pe care le petrecusem noaptea croind şi cosând. Nu-i vedeam prea des atât de gătiţi. Pe cele trei fete le îmbrăcasem în aceleaşi nuanţe de verde şi auriu. Anna era adorabilă, iar Lalita drăguţă, dar Mohini era ca o sirenă splendidă, cu ochi luminoşi, încântători. Când am coborât la parter, am surprins frisonul de furie şi invidie de pe chipul fardat al mătuşii mele şi m-a încercat o senzaţie perversă de mândrie că ţâncii mei sclipitori, nevinovaţi şi jucăuşi o impresionaseră atât de mult.

Era o ocazie importantă, o etalare fantastică de bogăţie. Podeaua vastă a primăriei fusese decorată cu desene clasice *kollum,* complicate, executate manual de nişte femei aşezate în patru labe, folosind un amestec subţire din făină de orez şi apă. Femei în sariuri scumpe de mătase stăteau în grupuri colorate şi pălăvrăgeau încercând să acopere zumzetul tobelor şi al trompetelor. Deasupra lor, de tavan erau agăţate sute de frunze galbene de cocotier împletite frumos şi frunze de mango care fluturau ca nişte steguleţe verzi. Cincizeci de bananieri tineri, plini de fructe verzi, tăiaţi la baza trunchiurilor netede, fuseseră înşiraţi de-o parte şi de alta a cărării pe care mireasa avea să păşească sfioasă. Mirele, mândru şi chipeş, aştepta la capătul cărării străjuite de bananieri. Când mireasa a ajuns la uşa din hol, strălucea ca o zeiţă purtată într-o procesiune dintr-o zi sfântă. Nu încăpea îndoială că tatăl ei era bogat. Avea lanţuri pornind de la frunte, atârnate în şiruri groase de aur până la gât şi presărate din loc în loc în pietre ca să-i cuprindă inclusiv talia. Mirele stătea pe lectica lui înălţată şi părea foarte mulţumit.

După schimbul de inele, ghirlande şi legarea acelui *thali* gros de aur, la celălalt capăt al holului a început pregătirea pentru marele festin. Frunze de bananier au fost înşirate rapid pe podeaua acelei săli de nişte băieţi. Oaspeţii s-au împrăştiat, s-au aşezat turceşte în dreptul fiecărei frunze şi

au aşteptat. Când încăperea s-a umplut de oameni aliniaţi spate în spate cu faţa la o frunză de bananier, au sosit servitorii cu oale din aluminiu. Zumzetul vocilor s-a stins şi oamenii au început să mănânce. Erau la alegere orez galben, orez simplu şi tot felul de preparate vegetariene. După care au venit supa dulce, brânza *kaseri* şi dulciurile cu nucă şi alune.

Într-un cort verde instalat în faţa sălii era o masă specială cu pânze albe, flori şi farfurii, pregătită pentru invitaţii europeni, care afişau aceeaşi expresie de nobleţe şi de amabilitate distantă. I-am studiat cu atenţie. Păreau o rasă mândră, care considerau prezenţa lor acolo ca pe o favoare. Chiar un act de caritate. Şi era fascinant să-i priveşti cum mâncau cu cuţite şi nişte ustensile mici, ca nişte copite.

Au existat multe priviri piezişe aruncate în direcţia lui Mohini, unele admirative, unele invidioase, unele meditative, cu planuri pentru fiii lor. A fost o zi interesantă, plină de pompă şi splendoare, dar spre seară lui Mohini i s-a făcut rău. Ne-am grăbit spre maşina unchiului meu, dar până am ajuns la el acasă avea febră şi gemea de la crampele abdominale.

Unchiul meu a vrut să cheme doctorul, dar mătuşa, cu faţa ei jilavă la fel de neiertătoare, a ţâţâit iritată şi a trimis-o pe slujnica în vârstă, pe nume Menachi, să aducă nişte ulei de margosa. Menachi era o femeie bătrână, slăbuţă, cu umeri înguşti şi membre scheletice. Ceea ce rămăsese frumos la ea, nealterat de bătrâneţe, erau ochii căprui, umbriţi de gene dese, răsucite. Mi-a plăcut dintotdeauna să mă uit la chipurile bătrânelor, iar al ei era excepţional. Ca o carte de istorie, care avea o poveste de zis. Ridurile ei, nişte pagini fascinante de parcurs. Trebui să se ridice pe vârfuri ca să-i dea să bea lui Mohini uleiul, fiind aproape cât ea de înaltă.

— O să-i fie bine mâine-dimineaţă, zise mătuşa.

Menachi îşi înclină obedient capul, dar de îndată ce silueta înveşmântată în mov şi auriu a mătuşii mele ieşi din cameră, bătrâna se apropie de mine.

— E deochi, nu indigestie! şopti ea aspru.

Îmi spuse că atât de multe persoane o priviseră cu

invidie pe frumoasa mea fiică, încât gândurile lor rele efectiv o afectaseră. Ochii ei adânciţi în orbite mă îndemnau s-o cred. Genele ei mătăsoase fluturară când adăugă că ochii unora erau atât de răi, încât puteau ucide dintr-o privire. Dacă admirau o plantă, a doua zi aceasta se usca şi murea. Văzuse întâmplându-se asta.

O mână ca o gheară se încleştă pe braţul meu. E drept că pentru a anihila deochiul lumea obişnuia să picteze un punct negru pe feţele bebeluşelor ca să le ştirbească din frumuseţe şi să le protejeze de privirile geloase. Dar Mohini nu era bebeluş. Derutată, m-am uitat la bătrână şi am întrebat:

— Ce să fac?

Ieşi în faţa casei şi luă un bulgăre de pământ. Apoi merse în două zone diferite ale terenului de lângă casă şi adună alţi doi bulgări de pământ. De fiecare dată când ridica unul, murmura rugăciuni. Când reveni în casă, presără sare şi ardei iuţi uscaţi peste pământ. Ţinând amestecul în palmele făcute căuş, îi ceru lui Mohini să scuipe în amestecul acela de trei ori. Mohini, care continua să se simtă rău în ciuda uleiului de margosa, se ţinea de stomac şi faţa ei exprima durere.

— Ochii ăştia şi ochii ăia şi ochii tuturor celor care au atins această persoană să se ducă în foc! incantă bătrâna în timp ce dădea foc amestecului.

Ne-am aşezat în cerc şi ne-am uitat cum arde. Ardeii iuţi şi sarea scoteau şuierături şi pocnituri, arzând cu o flacără limpede, albastră. Când focul se stinse de la sine, consumând totul, bătrâna se întoarse spre Mohini şi o întrebă simplu:

— Cum te simţi?

Spre surprinderea mea, Mohini nu mai avea nici febră, nici dureri. I-am mulţumit bătrânei mărunţele şi aceasta înclină din cap cu modestie.

— Fiica ta este o regină! Nu lăsa să se abată prea multe priviri curioase asupra ei! mă sfătui mângâind cu mâna ei ridată părul gros şi lucios al lui Mohini.

Era 13 decembrie 1941, iar eu tocmai strângeam bagajele ca să ne întoarcem acasă, când unchiul năvăli în camera noastră, cuprins de o panică oarbă, cu părul răvăşit

şi ochii sălbatici. Cu vocea sugrumată de şoc m-anunţă că japonezii au invadat Malaysia. În timp ce noi mâncam şi petreceam, trupele japoneze debarcaseră în Penang. Se pare că soldaţii britanici mari şi vânjoşi pe care ni-i imaginaserăm invincibili fugiseră, lăsându-ne la voia întâmplării. Descriindu-mi agitat mulţimea care se adunase în piaţa din Penang ca o turmă de dobitoace dezorientate, unchiul meu împroşca salivă. Cum se uitau pe cer la avioanele metalice şi urmăreau cu teamă şi admiraţie aparatele de zbor lucioase, ca apoi acestea să lanseze bombe asupra lor. În tot acest timp, nebănuind ce se întâmplă, îşi închipuiseră că sunt avioane britanice venite să-i salveze. Şi apoi feţele lor înnebunite, ridicând membre rupte sau strivite din mormanul de dărâmături din jur.

Război! Ce-o să însemne pentru familia mea? Pe chipul terorizat, acoperit de transpiraţie al unchiului meu am văzut toate acele răspunsuri oribile la întrebarea mea.

— O să ajungă în curând aici! Trebuie să începem să ascundem orezul, toate lucrurile de valoare...

Am auzit ca un tunet pe cer. Era doar un avion care trecuse la mică înălţime, dar unchiul se cutremură şi constată pe un ton rece, prevestitor:

— Sunt aici!

Drumurile erau blocate. Nu se putea călători. Eu şi copiii eram nevoiţi să rămânem.

Casa unchiului era frumoasă şi aveam mereu mâncare bună la masă, dar mă ştiam musafirul nedorit al mătuşii. Unchiul stătea puţin pe acasă, împărţindu-se între diverse întâlniri cu parteneri de afaceri care simţeau că vor avea pierderi importante. Vreme de două săptămâni, mătuşa îşi alimentase în tăcere ura misterioasă faţă de mine. Necunoscând originea ostilităţii ei, eram vulnerabilă, dar într-o zi, când am intrat în bucătărie, am văzut-o aruncându-mi o privire şi întorcându-mi spatele, remarcând cu glas tare spre una dintre slujnice:

— Unii pretind că vin pentru două zile, după care ajung să stea convenabil luni întregi!

Stăteam cu bagajele strânse şi gata de plecare de când primisem anunţul că drumurile sunt blocate şi nimeni nu poate pleca. Ştia asta. Văzuse genţile împachetate. Nu

luasem în calcul invazia japoneză. M-am hotărât s-o înfrunt.

Am mers spre ea şi am întrebat-o încet:

— De ce mă urăşti aşa de mult?

— Pentru că ai împrumutat bani de la soţul meu fără să plăteşti dobândă, şuieră ea cu răutate, apropiindu-şi faţa umedă de a mea.

Se vârâse în sufletul meu aşa de aproape, că-i distingeam porii pe obraji, răsfrângerea nemulţumită a rotunjimii buzelor şi-i adulmecam mirosul lăcomiei.

Luată prin surprindere, am deschis şi închis simplu gura. Mi-am ferit privirea de la chipul ei comun, devenit grotesc sub imperiul furiei. Voiam să nu mai văd gura aceea de pradă, rujată cu un cireşiu supranatural şi ochii turbaţi, machiaţi cu bleu-deschis ca penele de pescăruş albastru. Am simţit cum mi se înfierbântă obrajii de parcă m-ar fi prins furând una dintre piesele lor exorbitante, din casetele acelea încuiate. Mi-au căzut ochii pe o statuie din lemn în mărime naturală a unei dansatoare din Bali. Trăsăturile delicate de pe chipul zâmbitor îi erau minunat redate în abanosul solid, aranjamentul de pe cap înţesat cu bijuterii şi prins complicat era o încântare pentru privitor şi stătea mărturie pentru dibăcia cioplitorului. M-am gândit la numeroasele camioane parcate într-o parte a vilei şi la sacii de orez adunaţi movilă, unul peste altul, aproape atingând tavanul înalt al conacului lor anglo-indiano paladin.

Cum putea femeia aceasta să trăiască în asemenea vilă splendidă, plină ochi cu bogăţii pe care majoritatea oamenilor abia le visează, să fie servită îndeaproape de atâţia servitori şi să fie obsedată de ceva atât de minor ca dobânda la un împrumut vechi al unei rude care se zbătea să supravieţuiască? Cât de lacom este oare sufletul omenesc?

— M-am oferit să-i plătesc dobândă, dar soţul tău a refuzat, am spus într-un final.

Fierbinţeala din obraji îmi trecuse. Mi se făcuse frig de nervi şi-mi părea rău de unchiul meu. Nu doream nimănui o consoartă ca fiinţa aceea rea, cu atât mai puţin unchiului meu. M-am hotărât să plec în aceeaşi zi, chiar dacă aş fi fost nevoită să fac drumul pe jos până în Kuantan, cărându-i pe copii în spinare. Poate că până la urmă nu din cauza

banilor mă ura. Ci din cauza afecţiunii evidente şi sincere pe care unchiul meu o avea faţă de mine şi copii, dar eram tare mândră pe atunci. Ştiam că nu mai pot rămâne acolo decât atât cât era strict necesar pentru a pregăti călătoria de întoarcere. Când a venit unchiul meu, l-am anunţat ce intenţionez şi, cum nimic din ce spunea nu mă putea face să mă răzgândesc, s-a apucat să-mi aranjeze plecarea cu o barcă. Avea să fie un voiaj lung şi anevoios, poate chiar periculos, dar eram de neclintit. Gura mi se strânsese ca o linie dreaptă, subţire.

Copiii exclamară încântaţi, abia reuşind să-şi reţină nerăbdarea la gândul unei călătorii cu barca. Isprăvile pe care şi le povesteau erau pline cu tigri fioroşi şi elefanţi dresaţi care îşi foloseau blând trompele să ne salveze. Gura mea posacă nu le ştirbi entuziasmul. Când am plecat, soţia unchiului n-a ieşit să-şi ia la revedere şi singura veste pe care am mai avut-o de la ea a fost după ce japonezii le-au luat toate lucrurile frumoase din casă. Atunci, bietul meu unchi meu pierduse deja toţi banii. Investise prea mult în cauciuc, iar preţul cauciucului a scăzut dramatic. Lovită de sărăcie, mătuşa mi-a scris să-mi ceară dobânda. I-am trimis banii imediat.

Menachi a venit după noi cu un leac împotriva insectelor, făcut din balegă arsă de vacă. I-am pudrat pe copii cu cenuşa gri şi am pornit la drum cu un bărbat tocmit de unchiul meu.

Călătoria a început de la marginea mucegăită, cu miros fetid a unei păduri.

Nu era locul romantic pe care mi-l închipuisem. În umbra verde, ameninţătoare, tot felul de lucruri se ghemuiau, întindeau şi creşteau de jur-împrejurul nostru. Liane atârnătoare, groase şi încâlcite îmi atingeau umerii, agăţându-se uşor de mine, tânjind parcă să-mi străpungă pielea cu ţepii lor mici, ascuţiţi. La urma urmei, sângele este cel mai bun îngrăşământ.

Copacii creşteau drepţi şi înalţi, asemenea colonadelor de la vila unchiului, de zeci de metri, fără să elibereze vreo creangă, până ajungeau la lumină şi aer, după care se lansau spre cer.

La un moment dat am auzit un răget adânc. Jungla se

juca pur şi simplu cu sunetul, strecurându-l prin încâlceala de viţe şi plante agăţătoare, până ajunse asurzitor la urechile noastre. Călăuza ne spuse că era de tigru şi un val de frică trecu prin şirul meu de copii ca o rafală de vânt deasupra unui câmp cu iarbă înaltă. Bărbatul se amuza pe seama spaimei noastre şi a exclamaţiilor de groază pe care le scoteam, după care admise că tigrul era prea departe ca să ne îngrijoreze. Nu iuţi pasul şi, treptat, groaza de a vedea dungi negre şi portocalii licărind printre frunze se risipi.

Ni se lipiseră hainele de piele şi simţeam că ne sufocăm. Parcă respiram în abur. Continuam să mărşăluim în mirosul acela puternic de pământ şi frunze mucegăite. Ţânţarii bâzâiau sâcâitor, ţinuţi la distanţă de mirosul degajat de pomada împotriva insectelor a lui Menachi. Uneori, ghidul trebuia să taie câte o creangă sau vreo liană, dar altfel înaintam fără probleme.

În curând am ajuns la mal, unde ne aştepta barca.

Râul era lat şi curgea repede. M-am rugat cu fervoare zeului Ganesha, cel care îndepărtează toate obstacolele:

— Fă ca râul să nu ne înghită pe niciunul dintre noi! Du-ne acasă în siguranţă, mărite zeu-elefant! apoi ne-am urcat cu grijă în barcă.

Barcagiul nostru era un aborigen. Avea trăsături mari, neregulate şi cârlionţi maronii ca mierea. Pielea îi era de un negru-închis, ca mahonul, după o viaţă întreagă sub soare. Când se aşeză în barcă, deveni una cu ea, dirijând ambarcaţiunea aceea veche şi zgomotoasă de parcă era o extensie a lui. Avea corpul subţire şi musculos, dar o fire echilibrată şi jovială. La un moment dat, în timp ce încerca să se întindă şi să taie un mănunchi mare de banane coapte care atârna la marginea apei de-a lungul malului, barca s-a împotmolit în noroi. După ce a aşezat fructele galbene pe fundul ambarcaţiunii, s-a lăsat în mâzga aceea moale până la piept, trăgând şi smucind barca până a eliberat-o. Apoi s-a azvârlit în barcă sprinten ca un delfin şi a rânjit larg, dezvelindu-şi gingiile violacee.

Ştia poveşti fascinante despre un vechi oraş khmer scufundat, care zăcea în adâncurile lacului Cini, ascuns sub straturi de aluviuni. Cu voce melodioasă ne depănă legenda

despre locuitorii Khmerului, care şi-au inundat propriul oraş ca să reziste atacului, dar au pierit în ultima confruntare, lăsând oraşul cambodgian îngropat de atunci.

De pe buzele lui groase, ca de cauciuc, înviară poveşti misterioase despre un monstru legendar care trăia pe fundul lacului Cini şi avea un corn pe capul mare cât al unui tigru şi un corp uriaş, care se unduia creând valuri ce puteau răsturna uşor o barcă. Povesti publicului care îl asculta cu ochii cât cepele că monstrul obişnuia să treacă din lacul Cini în sus spre lacul Pahang, pe drumul pe care mergeam şi noi. Poveştile erau întâmpinate cu nerăbdare de copii, dar mai târziu, când am dat de ape mai învolburate care clătinau barca, au început să ţipe speriaţi, convinşi că monstrul exista cu adevărat şi căuta să ne mănânce.

La un moment dat, o pasăre portocalie, iridescentă, de o frumuseţe nemaipomenită se aşează pe o creangă de deasupra noastră şi îşi privi propria reflexie în apă. Am trecut pe lângă un copac mare, cu crengi vânjoase, pline cu maimuţe mici. Barcagiul a oprit motorul. În liniştea care s-a aşternut brusc nu se auzea nimic. Colonia de maimuţe pitice, de culoarea şi mărimea unor şobolani, încremenise locului, cu ochii umezi ca nişte bile de sticlă. După care una dintre maimuţe căzu în apă cu un pleoscăit uşor şi începu să înoate spre noi. Celelalte îi urmară exemplul, lăsându-se pe rând să cadă încet în apă. În curând, apa era plină cu ele.

Copiii erau amuţiţi de fascinaţie şi teamă ascunsă. Oare muşcă? Oare ne vor zgâria sau vor trage de noi? M-am uitat îngrijorată la barcagiu, dar acesta mă linişti zâmbind. Evident, mai trecuse prin asta. Scoase un cuţit mic din buzunar şi tăie un ciorchine din mănunchiul mare de banane coapte pe care îl luase, acoperind repede restul de banane cu un sac maroniu. Le întinse copiilor câte o banană.

Primul a ajuns la marginea bărcii liderul grupului, am presupus noi. Blana udă îi atârna pe lângă trupul slăbuţ. Ochii lui mari ne cercetară plini de curiozitate. Era o încântare de urmărit. Nişte mânuţe negre se repeziră s-apuce banana pe care Lakshmnan i-o întinsese, curăţând-o

cu o agilitate uimitoare. Coaja o aruncă în apă. Preţ de o clipă, coaja pluti ca o floare galbenă, apoi se scufundă. Banana dispăru în gura maimuţei din trei muşcături, gura mică mestecând-o repede. Fără să-şi dezlipească de noi ochii rotunzi şi isteţi, întinse mânuţa să-i mai dăm. Mohini întinse banana ei, dar o maimuţă din apropiere o înhăţă imediat. Alte maimuţe începură să urce la bord. În curând am terminat toate bananele. Începură să scoată zgomote alertate şi să se certe între ele, aliniate pe marginea bărcii, ude şi curioase. Feţişoarele lor simpatice se uitau cu jind la mâinile noastre goale. Ochii liderului păreau că reflectează. De parcă ştia că mai sunt fructe sub sac. Alte maimuţe veneau înot spre noi, în grupuri de blană gri-maronie. În apă erau rapide şi tăcute. Dintr-odată, ni s-a părut că sute înoată în direcţia noastră. Prezenţa micilor creaturi îmblănite şi aparent inofensive devenea ameninţătoare.

Eram o mamă cu copii foarte mici în barcă şi niciunul dintre ei nu ştia să înoate.

— Să mergem! i-am strigat barcagiului.

Fără să se sperie sau să se grăbească, bărbatul porni motorul, iar maimuţele căzură simultan şi graţios în apa de culoarea ficatului. Le-am văzut cum înoată înapoi spre uscat. În curând dispărură din vizorul nostru, ascunse de frunzişul des, după care reapărură ca nişte flori maronii pe crengile răsfirate ale acelui copac uriaş. Atunci mi-am dat seama că ar fi fost incapabile să ne facă rău şi m-am simţit privilegiată că le-am văzut.

Cam la un kilometru şi jumătate după ce am trecut de maimuţe, ne-am lăsat pe spate uimiţi. Pe neaşteptate, râul devenise ca un bulevard de liane înflorite. Viţe cu flori atârnau până pe malul apei şi se întindeau printre copacii denşi, ce se aplecau deasupra râului, într-o manieră promiscuă, sufocându-i în nuanţe liliachii şi creând un efect minunat, ca de tunel. Ca o peşteră magică dintr-un vis. Şi peste tot, cei mai frumoşi fluturi portocalii şi negri, cu aripi franjurate, deranjaţi de prezenţa noastră, scuturară din aripi şi se înălţară în nori de culori uluitoare.

În sfârşit, călătoria se încheiase. Kuantanul era nefiresc de tăcut. Venise războiul. Ayah stătea în prag. Îşi ţinea mâinile în buzunarele pantalonilor. Din expresia lui

intimidată, mi-am dat seama că ceva este în neregulă.

— Ce s-a întâmplat? am întrebat desfăcându-i braţele Lalitei strânse în jurul gâtului meu şi aşezând-o pe jos.

— Casa a fost prădată, zise el trist.

Am păşit pe lângă el şi am intrat în casă. Nu mai rămăsese nimic. Oale, tigăi, haine, mese, scaune, bani, paturile copiilor, cu tot cu saltelele lor vechi, florile brodate înrămate pe care le lucrasem în nopţile când n-aveam somn – toate dispăruseră. Până şi perdelele decolorate pe care voiam să le schimb. Ne mai rămăseseră doar lucrurile pe care le luasem cu mine la nuntă. Slavă zeului că îmi luasem la drum toate bijuteriile, patru dintre cele mai bune sariuri şi hainele cele mai bune ale copiilor. Casa noastră era goală, cu excepţia patului greu din fier şi a băncuţei mele; ar fi fost prea complicat să le care.

Nu soldaţii japonezi erau de vină. Nu, aceştia veniră ceva mai târziu şi erau pretenţioşi. De vină erau zilierii de dincolo de drumul principal. O aşezare indiană formată dintr-un grup de muncitori foarte săraci, aduşi din India să muncească la construirea căii ferate sau în pădurea de arbori de cauciuc. În India erau paria, din castele inferioare, sau cei convertiţi la creştinism. De-a lungul timpului, i-am privit cu neîncredere şi cu superioritate şi i-am văzut îmbătându-se, înjurând şi blestemând, bătându-şi nevestele şi aducând cel puţin o dată pe an un mic huligan în lumea noastră curată şi sigură. Acum se răzbunaseră. Probabil că ne urmăriseră casa şi, observând că Ayah era plecat toată ziua, s-au servit. Economiile mele erau îngropate în curte într-o cutie de conservă. M-am repezit la locul cu pricina şi, spre marea mea uşurare, am observat că pământul nu fusese deranjat.

Anna.

Amintiri? Da, am amintiri, dar sunt scumpe şi îndepărtate, ca fluturii. Crâmpeie mici de culori zburătoare cu care s-a jucat băieţelul curios al timpului. Nimeni nu îndrăzneşte să-i spună: „Nu-i atinge că li se scutură praful de pe aripi şi se vor decolora şi nu vor mai putea să zboare!”

Am chiar şi amintiri despre evenimente ciudate care cred că nu aveau cum să se fi întâmplat. Probabil le-am visat,

dar am în minte o imagine clară cu mine cuibărită în poala lui Mui Tsai şi sugând la sânul ei. Lacrimi i se rostogolesc pe faţa ei tristă şi-mi picură în păr. Cu siguranţă nu s-a întâmplat niciodată aşa ceva, dar imaginea aceasta m-a derutat deseori.

Fluturele cu cele mai mari şi mai frumoase aripi este mama. Când eram copil, în casă, ea era ca o lumină puternică şi strălucitoare. Fără îndoială, cea mai puternică influenţă asupra vieţilor noastre. Din clipa în care intram în casă, când mă întorceam de la şcoală, o simţeam în aer. Îi simţeam parfumul în mâncarea pe care o pregătise, o vedeam în ferestrele pe care le deschisese şi o auzeam în frumoasele cântece tamileze demodate, pe care le asculta la radio. Înainte de a fi suficient de mare să merg la şcoală, o urmăream în tăcere prin casă, încurcată de vederea spatelui ei care se mişca neliniştit. De îndată ce tata pleca dimineaţa de acasă, ea începea imediat să umble la cel mai mare buton al aparatului radio, făcând ca micul ac roşu de scală să se mişte pe faţa lui inexpresivă şi galbenă. Şi cum îl mişca, acesta scotea sunete înfricoşătoare şi dezolante până când prindea postul şi muzica veselă şi vocile melodioase umpleau casa. Apoi îşi începea corvezile zilei.

Nu pot uita vreodată când a plecat timp de două zile să-şi viziteze o prietenă. Parcă luase cu ea însăşi esenţa întregii noastre familii. Casa părea părăsită şi goală sub soarele după-amiezii. Când m-am întors de la şcoală, m-am oprit în prag şi am ştiut atunci ce aş simţi dacă ar muri pe nepusă masă. Stând acolo în uniforma mea albastră, am înţeles cu durere că în mâinile ei puternice se aflau iubirea, râsetele, hainele frumoase, lauda, mâncarea, banii şi puterea de a face soarele să strălucească în vieţile noastre. Dar după ce s-a întâmplat acel lucru teribil, voinţa ei puternică s-a întărit şi nu a mai adus cer senin şi zile însorite, ci nori negri, tunete albastre şi furtuni mânioase asupra noastră.

*

Adevărul este că stătea între noi ca un imens stejar englezesc, şi ramurile ei solide se învârteau în jurul nostru, fără a scoate un sunet, ca figurinele unui carusel al umbrelor. În jurul tuturor. Al tatei, al lui Lakshmnan, Mohini, Sevenese, Jeyan, Lalita şi al meu. Toate deciziile mari şi

mici erau puse pe o tavă şi aşezate la picioarele ei, iar acea minte a ei incredibil de ageră făcea alegerile, bazându-se pe ceea ce ea considera că era cel mai bine pentru noi. Şi ne voia doar binele suprem. Nimic altceva nu era de ajuns.

La cincisprezece ani, mama a renunţat la viaţa ei pentru noi şi şi-a arogat dreptul de a trăi prin noi. Şi-a canalizat toată energia spre noi. Împingându-ne către standarde de neatins. Vrând pentru noi ceea ce nu a avut niciodată sau nu a putut fi. Şi existau multe lucruri pe care nu le avusese şi multe la care nu ajunsese. Obstacolul ei era tata. Era adesea furioasă pe el.

Presupun că din cauză că el părea mulţumit de slujba lui lipsită de perspective, în vreme ce colegii lui erau promovaţi şi aduceau acasă mai mulţi bani. Nu i-a putut ierta nicicând inima lui largă şi milostivă ce refuza să recunoască faptul că fiinţele umane sunt nişte creaturi corupte, rele şi lacome, care îşi înşală în mod constant semenii. El voia să ajute orice suflet îi ieşea în cale.

Odată a adus acasă un alt prieten care avea nevoie să împrumute nişte bani. Au venit cu actul de mână ce consemna datoria semnat deja, să-i explice mamei termenii de restituire. Ei îi era aşa lehamite de acelaşi scenariu, că nici măcar nu s-a deranjat să asculte. A luat hârtia din mâinile mari ale tatei şi, în timp ce bărbaţii o priveau cu gurile căscate, ea a rupt foile de hârtie semnate în bucăţele mărunte şi le-a aruncat în aer.

— Banii soţului meu sunt pentru copiii lui! Orice bănuţ pe care-l avem este pentru copiii noştri, îi spuse bărbatului şocat, şi dispăru în bucătărie cu un zâmbet radios.

Era acelaşi zâmbet pe care i l-a adresat şi directorului nostru, domnul Vellupilai. El nu ştia, dar zâmbetul ascundea dorinţa aproape obsesivă pentru tot ce era mai bun, încât era dispusă să ne sacrifice pe toţi. Fericirea noastră părea lipsită de importanţă în schema grandioasă a lucrurilor. Domnul Vellupilai venise să spună că Lakshmnan era destul de inteligent să sară peste clasa a doua primară şi să treacă direct în clasa a treia primară, dacă mama era de acord. L-a urmărit pe bărbatul cu mustaţă mâncând din biscuiţii ei în formă de scoică, a înclinat politicos din cap şi a aprobat propunerea lui, dar de îndată ce silueta lui a

ajuns în strada principală, mama şi-a dat jos masca şi a devenit o cu totul altă persoană. Ridicându-mă în aer de subsuori, m-a rotit cu o încântare de necontrolat. Neputând să se abţină, mă aruncă în sus şi mă prinse, cu ochii veseli şi buzele arcuite ca un curcubeu răsturnat, râzând.

A fi mai bun, mai deştept şi mai curajos era totul. Gând greşeai erai ca un câine prost dresat care trăia în casele altor oameni. Şi atunci când greşeam, ceea ce se întâmpla adesea, o lua ca pe un afront personal. Faptul trist de netăgăduit era că noi toţi la un loc nu prea aveam îndemânarea sau inteligenţa unui singur deget de-al ei. Niciunul dintre noi nu avea vreun talent. Amănunt de care ne-am dat repede seama, şi de asemenea şi ea. Odată cu trecerea anilor, mama a devenit o femeie nefericită, de neconsolat, iar la rândul ei ne făcea şi pe noi nefericiţi.

Dar mai întâi să vă spun despre vremurile fericite. Să vă spun despre vremurile dinainte ca cerul senin să se rupă în două. Înainte ca acel lucru, despre care nimeni nu vorbeşte, să se fi întâmplat. Când oamenii admirau felul în care mama îşi îmbrăţişa familia şi ne făcea pe toţi să arătăm perfect. A trecut atât de multă vreme de atunci, încât uneori mă întreb dacă a existat cu adevărat, însă a existat. Era înainte de Ocupaţia Japoneză, când Lakshmnan venea acasă cu bomboane de ciocolată împachetate în hârtie verde, simplă, din taberele armatei britanice de lângă casa noastră. Astăzi, cea mai bună ciocolată elveţiană nu poate egala acele pătrate simple de dulce pe care fratele meu le aducea acasă ca pe nişte trofee pe care mama ni le împărţea în mod egal. Aşa că trăgeam de timp savurând aroma caldă a bucăţelei mele de ciocolată, încât jumătate mi se topea între degete înainte să mă îndur în cele din urmă s-o vâr în gură.

— Vino aici, flăcău! aşa-l strigau soldaţii britanici mari şi voinici pe Lakshmnan.

Îi ciufuleau părul cu afecţiune şi-l învăţau să vorbească o engleză care nu se preda niciodată în şcoală.

— Prostălău! obişnuia el să spună când venea acasă.

— Pămpălău, îngâna mama.

— Nuuuuuu, prostălău!

— Pămpălău, repeta mama serios.

— PROSTĂLĂU! rostea Lakshmnan foarte clar şi tare.

— Pămpălău, spunea mama, iar noi, care ascultam în linişte, începeam să simţim iritarea din vocea ei.

— Da, foarte bine, era de acord fratele meu.

Şi acelea sunt vremurile cele mai fericite ale copilăriei mele, aşa cum mi le amintesc. Când mama era cea mai fericită. Când râdea cu gura larg deschisă şi ochii îi străluceau ca stelele aprinse noaptea pe cer. În ochii mamei, Lakshmnan era fiul frumos şi extraordinar de deştept. În acele zile, tot ce făcea şi spunea el îi provoca un zâmbet de mândrie.

Îmi amintesc de panica nebună dintr-o după-amiază când smocuri de păr de pe capul lui Lakshmnan îi rămaseră mamei în mâini în timp ce-l dădea cu briantină. Îşi trecu mâna prin părul lui şi văzu că şi mai multe şuviţe i se prinseră între degete. Petice de chelie se uitau sfidătoare în ochii formidabili ai mamei.

— *Aiyoo,* asta ce mai este? întrebă ea cu o voce oripilată.

Lakshmnan se uita uluit la smocurile de păr. Şi el era înspăimântat. Oare să fie vreo boală cumplită?

— Sunt pe moarte? şopti el cu priceperea şireată a bărbaţilor de a exagera orice fel de suferinţă fizică sau boală.

Mohini stătea cu braţele încrucişate de teamă, Jeyan se uita mut, iar Lalita îşi sugea degetul mare. Mama îl bombardă rapid cu întrebări. După câteva răspunsuri scurte, află că el adusese acasă sacul cu făină de mei, purtându-l pe cap. Mama cultiva mei în curtea din spate, culegea seminţele şi Lakshmnan le ducea la moară să fie măcinate. Când fratele meu a plecat să aducă sacul, meiul măcinat era încă fierbinte. Din cauza căldurii îi căzuse părul în smocuri. Când s-a descoperit cauza, am izbucnit uşuraţi în hohote de râs. Mama ba îl certa, ba râdea şi-i săruta peticele de chelie, în timp ce el zâmbea neîncrezător, neştiind dacă făcuse bine sau rău. Apoi mama a pregătit pentru toţi prăjiturele la abur, cu zahăr brun şi fasole verde. Noi am primit câte trei prăjiturele în loc de două, iar Lakshmnan a primit cinci în loc de trei. Îmi amintesc acele după-amiezi însorite, înainte ca fratele meu să devină un ratat crud şi sadic.

În fiecare seară ne rugam. Stăteam în faţa altarului, un raft înălţat la nivelul ochilor mamei, ne împreunam mâinile şi ne rugam din toată inima. Tot ce puteam vedea eu erau capetele zeilor din imaginile viu colorate. Fiecare aveam zeul nostru preferat.

Eu şi mama ne rugam la zeul-elefant, Ganesha. Rugăciunile lui Mohini erau către zeiţa Sarasvati, deoarece ea voia să fie deşteaptă, iar zeiţa Sarasvati era stăpâna educaţiei. Mohini voia să devină medic.

Lakshmnan se ruga respectuos la zeiţa Lakşmi pentru bogăţie atunci când va fi mare. Zeiţa Lakşmi era cea care oferea bunăstare celor care o venerau. În acele timpuri, cămătarii îndrăgeau foarte mult imaginea ei plină de ghirlande. Pe altarul nostru, într-o ramă pe un fond albastru, stătea într-un sari roşu, împrăştiind în ploaie monede de aur din palma uneia dintre numeroasele ei mâini.

Sevenese se ruga zeului Şiva deoarece acesta era distrugătorul care făurise un colier dintr-o cobră neagră. El era, de asemenea, cel mai puternic dintre toţi zeii. Celui care i se ruga cu suficientă ardoare îi îndeplinea orice favoare şi, odată ruga împlinită, nu mai putea fi anulată de nimeni – nici măcar de însuşi zeul Şiva. Impresionat de această informaţie, Sevenese începuse să se roage pentru beneficiul lui. El era mereu foarte bizar prin comparaţie cu noi ceilalţi. N-am să uit niciodată ziua în care a intrat în casă ţinând în mână un băţ lung şi neted.

— Ia priviţi cu toţii, spuse el, şi chiar în faţa ochilor noştri a dat drumul strânsorii şi băţul rigid pe care-l ţinea drept în sus s-a mişcat şi s-a transformat înapoi într-un şarpe maro, unduios. Apoi, mulţumit de agitaţia pe care o provocase, Sevenese a înfăşurat calm chestia aceea în jurul mâinii ca pe o eşarfă şi a plecat spre casa îmblânzitorului de şerpi. A fost al naibii de norocos că nu l-a văzut mama atunci!

Micul Jeyan se ruga la zeul Krişna, deoarece Mohini cea inimoasă îi şoptise la urechile sale mici că era la fel de închis la culoare şi frumos ca însuşi zeul Krişna.

Nu ştiu la cine se ruga Lalita. Poate că nu avea o zeitate preferată. Nu cred că o observam prea atent. Doar Mohini făcea mare vâlvă în jurul Lalitei.

Seară de seară, fiecare dintre noi cânta un imn închinat zeităţii alese şi apoi mama suna din micul clopoţel din bronz, aprindea camforul în candelă pentru zei, ne punea pe frunte cenuşă sfântă şi ne făcea un punct cu pastă proaspătă din lemn de santal. Tata nu ni se alătura niciodată la rugăciune. El stătea afară pe scaunul lui de răchită, fumând obişnuita ţigară de foi.

— Zeii sunt în sufletul nostru, zicea el.

Uneori, când mă gândesc la trecut, îmi vine să plâng la amintirea zilelor inocente când tata era o figură uriaşă care ne putea cuprinde poponeţele noastre mici în palma lui mare şi ne ridica deasupra capului. Şi acolo sus eram cel mai în siguranţă, cel mai bun loc din toată lumea asta mare, dar aşa a fost înainte de a începe să-mi fie milă de el. Acelea erau zilele în care în ochii săi negri ardea un foc strălucitor atunci când o privea pe mama zâmbind cu mândrie şi bucurie. Era pe vremea când încă încerca să transforme o bucată de lemn în cea mai frumoasă sculptură pe care am văzut-o vreodată.

Ani de-a rândul am stat turceşte pe podea lângă el, privind cum studia preţ de multe minute bustul cioplit, înainte de a mai răzui o mică fâşie cu dalta. Şi, când a fost gata în cele din urmă, toţi cei care l-au văzut au remarcat că era o adevărată operă de artă. Era mai mult decât o creaţie de geniu. Era dragoste.

Tata o surprinsese pe mama aşa cum nu o văzuse niciunul dintre noi, aşa cum doar el o ştia. O fată tânără scăldată în razele soarelui, dintr-un sătuc numit Sangra, înainte ca viaţa să o fi atins. Şi într-o bună zi, mama a prefăcut în doar câteva minute sutele de ore de muncă minuţioasă şi duioasă în aşchii. Îmi amintesc acea zi în care trupul ei furios a distrus bustul. Când a terminat, aşchiile de lemn erau împrăştiate pretutindeni. Mânioase.

Acum, când mă gândesc la tata, simt doar regrete. Căci el a fost cel mai cumsecade om care a trăit vreodată pe acest pământ şi, cu siguranţă, cel mai nefericit. Când eram foarte mică, înainte ca mama să mă facă să-mi fie ruşine cu el, îl iubeam foarte mult. Îmi amintesc că venea acasă cu un mănunchi de banane pe care-l cumpăra din salariul lui lunar de mizerie. Era micul nostru ritual. El stătea pe

scaunul lui, pe verandă, cojind bananele una câte una cu degetele sale lungi şi negre. Toate aţele galbene pe care le putea scoate de pe coaja interioară le băga în gură.

— E cea mai bună parte, insista el cu nobleţe, dându-ne nouă fructul cărnos de un galben pal. Eu, Mohini şi Lalita stăteam solemn, la picioarele lui, în timp ce el făcea împărţeala.

Pe atunci eram doar un copil, dar am înţeles bine că voinicul şi tăcutul meu tată o iubea mai mult pe sora mea cea mare, atât de mult, că şi-ar fi băgat cu drag mâna în foc dacă ea i-ar fi cerut lucrul acesta. Ne iubea pe toţi, dar pe ea o iubea cel mai mult. Mă întrebam dacă există în sufletul meu vreun soi de ură între surori, dar sincer nu cred, pentru că nu era important să câştig dragostea tatei. Premiul era mereu captarea atenţiei mamei.

Îmbrăcate cu rochii identice, stăteam în faţa mamei aşteptând aprobarea ei. Ea ne aranja o fundiţă, netezea pe spate o şuviţă de păr şi ne zâmbea amândurora cu aceeaşi satisfacţie, iar lucrul acesta era suficient ca să mă asigur că mă iubea şi pe mine la fel ca pe sora mea. Nu e nevoie să spun că Mohini arăta cu totul altfel în aceeaşi rochie. Oamenii se uitau mereu după ea, mai ales bărbaţii, cu priviri jenante. Nimeni nu credea că suntem surori. Se uitau în ochii ei de un verde cald cu surprindere, şi uneori cu o urmă de invidie.

Îmi aduc aminte cum stăteam lângă oglindă când mama îi aranja părul şi o priveam cum i-l dădea cu ulei şi-l pieptăna până când se transforma într-un şarpe negru strălucitor care i se unduia în jos pe spate până în dreptul curbei uşor bombate a şezutului. Părul meu era subţire şi moale, iar când au venit japonezii, spre oripilarea mea, mama a pus mâna pe foarfecă. M-a pus să stau în picioare afară, în curte şi s-a pus pe treabă, iar când a terminat, pe pământ zăceau grămăjoare de şuviţe lungi şi subţiri de păr. Am alergat la oglindă, cu lacrimile şiroindu-mi pe faţă. Nu mi-a lăsat părul mai lung de cinci centimetri, îmbrăcată cu o pereche de pantaloni scurţi băieţeşti şi o cămaşă, am fost trimisă la şcoală. În următoarele câteva zile m-am liniştit întru câtva, când am văzut că mai mult de jumătate dintre fetele de la şcoală deveniseră băieţi.

Destoinic, domnul Vellupilai a strigat catalogul clasei, pentru a înregistra schimbările. În clasa mea, singura fată care a rămas cu aspect de fată era Mei Ling. Mama ei i-a permis să-şi păstreze înfăţişarea feminină şi ea a devenit preferata profesorului nostru japonez. Apoi, într-o bună zi, în pauză, a chemat-o într-o clasă goală şi a violat-o. Parcă o văd cu buzele tremurându-i pe faţa albă, şocată, în timp ce ieşea împleticindu-se, cu cureaua din acelaşi material ca şi uniforma uşor strâmbă. Ştiam, desigur, că a fi violată era catastrofa supremă, dar nu ştiam exact ce presupune. Îmi aduc aminte cum credeam că însemna să păţeşti ceva la ochi. Deoarece ochii îi erau bulbucaţi şi vineţi în acea dimineaţă. Şi multă vreme am crezut că a fi violată însemna să te răneşti la ochi. Nu-i de mirare că mama a ascuns-o pe Mohini cea cu ochi minunaţi. De fapt, chiar directorul a venit la noi acasă să o sfătuiască pe mama să o retragă pe sora mea de la şcoală.

— Prea frumoasă, a spus el tuşind într-o batistă mare şi albă. Domnul Vellupilai credea că nu-i putea garanta siguranţa cu atâţia japonezi în preajmă. Printre îmbucăturile de prăjitură cu banane, a anunţat-o că urmau să aducă la şcoală profesori japonezi. Sunt aspri şi vulgari! a adăugat el. Nu va putea avea nici un control asupra lor; nu trebuie uitat că ei, practic, şi-au croit drum prin jumătate din China violând tot ce întâlneau. Iar lui Mohini, fiind la acea vârstă, a conchis el delicat, nu-i putea garanta siguranţa. De fapt, vorbele lui mai exact au sunat aşa: „Nu mi-ar plăcea să pun o pisică şi o farfurie cu lapte în aceeaşi încăpere şi să închid uşa”.

Mamei nu i-a mai trebuit un alt avertisment. Aşa că Mohini a reuşit să-şi păstreze coada groasă de păr ca un şarpe, dar a devenit prizonieră în casă. Mohini era secretul nostru. A încetat să mai existe pentru cei de dincolo de uşa noastră. Nu pomeneam niciodată de ea. Era ca un sipet cu lingouri din aur îngropat sub casă, despre care toată familia minţea ca să-l apere. Nimeni nu a văzut cât de frumoasă se făcuse. Nu putea nici măcar să iasă pe verandă sau să păşească în curtea din spate ca să respire aer curat. Timp de aproape trei ani a rămas ascunsă de lume, astfel încât inclusiv vecinii au uitat cum arăta. Mamei îi era teamă ca

nu cumva cineva să dezvăluie existenţa ei soldaţilor japonezi pentru o favoare sau din invidie. Trăiam nişte vremuri dificile, iar prietenii se împuţinau.

Într-o zi, Mohini se aşeză pe treptele de la uşa din spatele casei în timp ce mama o pieptăna. Părul îi cădea pe spate în valuri mătăsoase. În timp ce mama îi răsucea părul negru cu amândouă mâinile, l-am zărit pe fiul cel mare al îmblânzitorului de şerpi în soarele arzător. Flăcăul sigur ieşise la vânătoare de şoareci sau şerpi mici pentru a-şi hrăni cobrele, dar dăduse fără voie peste preţiosul nostru secret. Rămase locului, ca îngheţat în căldura aceea teribilă, prins în plasa propriei descoperiri. Hainele lui ponosite şi murdare abia reuşeau să-i acopere trupul subţire, bronzat, iar în mâna puternică ţinea un coş închis. Nu purta încălţăminte şi era nespălat pe cap, dar în luciul soarelui ochii îi erau ca nişte găuri negre, fantomatice pe faţa uimită. Tresărirea capului meu atrase atenţia mamei, iar ea se răsuci instinctiv s-o acopere pe Mohini.

— Pleacă! se răsti ea aspru la băiat.

Pe moment, acesta continuă să se uite fix, hipnotizat de părul ei bogat, de pielea albă ca laptele, după care, la fel de brusc pe cum se ivise, dispăru în valurile de căldură din zare. M-am uitat la chipul mamei şi am văzut că exprima teamă. Nu teama de magia stranie a îmblânzitorului de şerpi sau de dorinţa trezită la viaţă care strălucise în ochii tânărului, ci teama de frumuseţea rară a surorii mele, care fusese văzută de un străin. Într-adevăr, Mohini era ca o magnifică ***quetzal***[9], care zboară în sus din vârfurile copacilor înalţi de sute de metri, se roteşte cântând, după care se lasă în picaj, cu penele ei irizate fluturându-i ca o coadă de cometă. Mamei îi fusese dat să fie stăpâna acestei păsări splendide. Prin urmare, nu avea de ales decât să ţină în colivie frumuseţea ei ireală. Şi pasărea mamei a rămas captivă până în ziua când a zburat pentru totdeauna.

Îmi aduc aminte cum veneam amândouă spre casă de la

9 Pasăre din familia Trogonide, de mărime medie, cu penaj verde irizat sau auriu pe spate, cap, aripi, piept şi coada lungă, iar pe burtă roşu (Pharomacrus Mocinno), specifică zonelor umede şi pădurilor din America Centrală. (n tr.)

şcoală prin căldură, îmbrăcate identic, păşind alături şi mâncând gheaţă rasă înmuiată în sirop. Trebuia s-o mâncăm repede, ca să nu ni se topească în mâini. N-aveam voie să-i spunem mamei că mâncăm aşa ceva pentru că Mohini avea crize oribile de astm şi nu avea voie să mănânce nimic rece. Astfel încât luam pe ascuns acele biluţe de gheaţă numai când era arşiţă. Astmul lui Mohini era foarte grav. Ori de câte ori ploua sau doar burniţa, mama venea să ne ia de la şcoală cu o umbrelă neagră mare şi ne întorceam toate trei împreună, Mohini, sub umbrela aceea mare, eu, sub una mică din hârtie cerată maronie ce mirosea puternic a clei, iar mama prin ploaie. Cred că, în taină, mamei îi plăcea senzaţia aceea de a sta sub picurii mari, calzi de ploaie. De fiecare dată când ajungeam acasă, ne aştepta o cană cu suc de ghimbir proaspăt stors, cu acel miros foarte înţepător. Apoi mama fierbea nişte apă şi o turna în suc, umplând bucătăria de aburi înţepători. După care adăuga o linguriţă de miere de albine şi o dizolva în amestecul acela respingător. Mama îi înmâna ceaşca lui Mohini şi aştepta până când o golea pe toată. Asistam aproape cu admiraţie cum Mohini o bea pe toată. Pe acoperiş ploaia răpăia şi bubuia insistent. Cred că pe atunci o iubeam foarte mult.

Şi-mi amintesc şi de Mui Tsai. Dulcea, asuprita, micuţa Mui Tsai! Cred că ea era cu adevărat ataşată de mama, dar mama era atât de hotărâtă ca pe piatra ei funerară imaginară să scrie „Mamă adorată”, încât nu-şi putea vedea prietena cerşind puţină iubire. Ochii îi erau aţintiţi departe, spre orizont, acolo unde toţi copiii ei erau exemple excelente de bună-creştere. Biata Mui Tsai! Adesea arăta tristă, dar asta era pe când nu fusese încă distrusă. Au distrus-o ca pe o jucărioară stăpânele şi stăpânul ei. După aceea nu a mai fost tristă. Cred că mintea ei a luat-o razna. S-a dus într-un loc unde a avut mulţi copii şi a putut să-i păstreze pe toţi.

Cele mai frumoase amintiri ale mele despre Mui Tsai sunt umbrele ei alungite pe peretele din bucătăria mamei, târziu în noapte. Un rendez-vous secret în lumina scăpărândă şi misterioasă a lămpii cu petrol a mamei. Oricând mă trezeam brusc din cauza vreunui vis urât, în toiul nopţii,

mergeam tiptil în bucătărie, spre strălucirea prietenoasă a lămpii cu kerosen. Acolo le găseam pe Mui Tsai şi pe mama stând turceşte, vorbind în şoaptă sau jucând dame pe bancă. Mergeam zâmbind spre braţele întinse ale lui Mui Tsai şi adormeam în poala ei, dar ea trezea în mine aceeaşi milă mascată pe care o simţeam pentru sora mea mai mică, Lalita.

Îmi aduc aminte când s-a născut sora mea mai mică. Un copilaş plăpând, strâns înfăşat într-un scutec de pânză. Avea ochi mici şi foarte apropiaţi pe o faţă lată. Şi era mai neagră decât noi toţi. Tata trebuia să-i ronţăie uşor lobii urechilor ca s-o facă să râdă. Era foarte tăcută. Era ca el, vezi tu! Chiar şi la înfăţişare semăna cu tata. Mama recunoştea sincer că nu-şi dorise ca vreun copil de-al ei să semene cu tata. Spunea că odraslele lui din prima căsătorie erau cele mai jalnice creaturi pe care le văzuse vreodată. Când privi pentru prima dată în ochii inexpresivi ai Lalitei, crezu că doar prin puterea voinţei ar putea-o transforma. Să schimbe cursul naturii. Era doar un bebeluş. Bebeluşii pot fi modelaţi.

Dar cu cât înainta în vârstă sora mea, cu atât mai mult semăna cu tata. De disperare, mama începu să o legene pe sora mea pe picioare, cântând. „Cine-o să se însoare cu tine, biata mea fată?” Dacă aţi fi auzit durerea din acele cuvinte simple, aţi fi ajuns la concluzia că toţi copiii frumoşi inspiră mândrie părinţilor lor, iar copiii urâţi inspiră o undă imensă de dragoste protectoare. O nevoie de a compensa neglijenţa. Natura i-a refuzat frumuseţea surorii mele, dar mama era cea care-i oferea dragostea protectoare până într-acolo încât, fără să-şi dea seama, i-a refuzat surorii mele şansa de a se căsători. Ştiu că nu-i frumos din partea mea, dar nu pot să-mi scot din cap ideea că *din cauza* mamei sora mea nu s-a căsătorit niciodată. Convingerea mamei, care i-a cântat şi repetat întruna acel vers trist. Dacă m-ar auzi mama că spun aşa ceva, ar fi tare furioasă. Ar spune că a făcut tot ce i-a stat în putinţă. Nimeni nu s-ar fi putut strădui mai mult să-i găsească un soţ surorii mele. Probabil că ar trebui să se simtă flatată că o consider atât de puternică încât a putut schimba cursul destinului surorii mele prin cântecele ei.

Cea mai timpurie amintire completă a mea este de când am mers la nunta mătuşii mamei în Seremban. Cât am stat acolo, mătuşa mamei şi mama s-au certat din cauza unui fleac, dar mama s-a supărat aşa de tare, încât a trebuit să ne întoarcem cu barca de-a lungul periculosului râu Pahang ca să nu mai fie nevoită să petreacă nici o clipă în plus sub acelaşi acoperiş cu soţia unchiului ei. Mulţi ani la rând, singurul lucru pe care mama ni l-a spus a fost că soţia unchiului ei o ura. Nu ne-a spus niciodată de ce.

Când ne-am întors în casa noastră goală, prădată, mama a trebuit să folosească mai mult de jumătate din economiile ei să înlocuiască tot ce se furase. Spre lauda ei, mama a depăşit dezastrul în ritmul ei obişnuit de muncă. Înainte de amiază, ea mersese deja prin pieţe şi reuşise să strângă ceva provizii, iar mai apoi a înlocuit mare parte din mobilier, cumpărând piese furate de la alţii. Până la sfârşitul acelui an, restul de economii ale mamei s-au transformat în hârtii fără valoare. Japonezii ne-au făcut pe toţi să devenim inventivi, dar mama era o forţă de neînvins. Dându-şi seama că banii ei erau de nefolosit, îl trimise pe Lakshmnan, mai îndemânatic decât o maimuţă, să urce în cel mai înalt cocotier din curtea noastră, unde a legat cutia ei cu bani şi bijuterii, să stea la adăpost printre crengi. Din când în când se căţăra să verifice dacă mica ei comoară era în siguranţă. Acoperită de găinaţul păsărilor, averea mamei a rămas neatinsă ani la rând. Venirea japonezilor a transformat-o pe mama într-o întreprinzătoare chiar pricepută. A observat că laptele condensat nu se mai găsea şi standul de cafea de pe drumul spre biroul tatei vindea doar cafea neagră, fără zahăr. Exista deci o piaţă pentru laptele de vacă. Aşa că şi-a vândut cel mai mare rubin şi a cumpărat vaci şi capre. Le mulgea în fiecare dimineaţă, înainte de răsăritul soarelui, şi Lakshmnan ducea laptele la cafenelele din oraş. În timpul zilei lăsa laptele să se prindă ca să facă iaurt, iar seara femeile de la templu ne vizitau cu recipientele goale pentru a colecta iaurtul mamei subţiat cu apă. Îi spuneau „mour”.

Aveam nouă ani pe atunci şi îmi aduc aminte că vacile noastre ni se păreau nişte creaturi imense cu trupuri greoaie şi ugere masive. Se uitau la mine cu ochi trişti şi

umezi care mă făceau să mă simt vinovată că încercam să mă împrietenesc cu ele, dar chiar erau prea proaste ca să ne împrietenim. Nu se vedea niciodată lumina recunoaşterii sau vreo altă expresie în ochii lor, în afară de o acceptare tristă. Resemnate să ducă o viaţă cumplită într-un spaţiu urât mirositor. Sub cozile lor se găsea mereu bălegar uscat.

Destul de bizar, când mă gândesc la Ocupaţia Japoneză, mă gândesc la vacile noastre. Felul în care au intrat în vieţile noastre la începutul Ocupaţiei şi cum au fost vândute atunci când japonezii au plecat. Deşi este adevărat că mama a ţinut şi capre, curcani, gâşte, acestea nu au avut nici un impact asupra mea. Lalita hrănea curcanii şi gâştele cu tofu şi spanac până când se făceau suficient de mari să fie vânduţi şi apoi plângea atunci când mama îi vindea negustorului chinez din piaţă.

Cel mai mult asociez Ocupaţia Japoneză cu frica. Acel tip de frică pătrunzătoare ce are propriul gust şi miros. Metalic şi ciudat de dulce. Eu şi Lakshmnan am văzut primul cap decapitat în drum spre piaţă. Capul era într-un ţăruş la marginea drumului, de care era prinsă o pagină ruptă dintr-un caiet de exerciţii, cu mesajul „Trădător”. Am râs la vederea capului. A fost amuzant câtă vreme am crezut că nu este real. Cum putea să fie real când nu se scurgea sânge din gâtul secerat sau din spintecătura de pe obrazul stâng al omului? Când ne-am apropiat, ne-am dat seama că era adevărat. Muştele erau reale. La fel era şi mirosul dulceag, stătut din jurul lui. O frică aşa cum nu mai simţisem vreodată m-a lovit direct în stomac. Brusc, mi-a fost teamă pentru viaţa tatei, deşi fratele meu m-a asigurat că îi decapitau doar pe chinezii pe care-i suspectau a fi comunişti.

La câţiva metri în faţa noastră, nu doar un cap, ci un corp întreg fusese tras pe o ţeapă şi înfipt în pământ. Am simţit cum paşii fratelui meu se împleticesc. Mă strângea dureros de tare de mână, dar fratele meu era ca mama – nu se lăsa înfrânt uşor. Am mers mai departe. Îmi doresc să n-o fi făcut. Chinezul arăta ca un manechin nu prea reuşit, dar cea de a doua siluetă m-a făcut să am coşmaruri mulţi ani la rând.

Era o femeie. Asigurarea fratelui meu că decapitau doar

chinezi comunişti se dovedi a fi o minciună. Nu doar că era cadavrul unei femei, dar avusese şi o sarcină avansată. Îi spintecaseră burta şi un fetus înnegrit, perfect format, atârna obscen din gaura larg căscată. Faţa ei era un lucru înfiorător de privit. Ochii bulbucaţi ca şi cum era îngrozită să ne vadă uitându-ne la burta ei deschisă şi gura atârnând căscată, gata să înceapă să urle nebuneşte. Muşte mari bâzâiau în jurul burţii ei deschise şi urât mirositoare. Ţinea în mâna lipsită de vlagă o pancartă pe care scria: „Iată cum sunt tratate familiile comuniste”. Se părea că japonezii aveau o ură aparte faţă de chinezi, ce depăşea limita războiului. Am mers mai departe în tăcere.

După ce i-au furat cel de-al cincilea copil, Mui Tsai umbla ca o stafie. Sufletul ei era rănit şi sângera, dar pentru lumea din exterior părea tânără şi frumoasă. Pentru soldaţii japonezi era perfectă. Îşi găsiseră femeia de alean în micuţa noastră vecină. Şi ce-o mai foloseau! Stăteau la rând. Unul câte unul, o posedau pe podeaua din bucătărie, în patul stăpânului, în sufragerie pe masa din lemn de trandafir unde stăpânul şi stăpânele mâncau în fiecare zi. De fiecare dată când veneau, se aşteptau să-şi găsească mâncarea pe masă şi să facă sex oriunde le venea. Mohini a noastră şi Ah Moi, de lângă noi, ei îi datorau virginitatea lor. Când generalul Ito şi oamenii lui intrau în cartier, prima dată dădeau fuga la casa lui Old Soong. La Old Soong găseau tot ce le era necesar pentru a-şi satisface nevoile primare. Găseau mereu mâncare cu care nu doar că se obişnuiseră, ci le şi plăcea, şi apoi era mereu o fată tânără pe care o foloseau după cum pofteau. Nevasta nimănui, fiica nimănui. Pentru că o aveau pe Mui Tsai, nici nu se mai deranjau să caute vreuna dintre fiicele ascunse cu grijă. Intuiseră probabil că erau fete de vârstă potrivită ascunse pe undeva în cartier, dar Mui Tsai le era de ajuns deocamdată.

Mama şi Lakshmnan făcuseră o groapă secretă pentru Mohini şi una ceva mai modestă pentru mine, dacă Ocupaţia avea să dureze mulţi ani. Ca băiat, ar fi trebuit să fiu în siguranţă încă vreo câţiva ani, dar cu japonezii nu poţi să ştii niciodată. Mama spunea că războiul scoate la iveală animalul ce sălăşluieşte în om. Compasiunea e uitată. A-l

întâlni pe pământ vrăjmaş este ca atunci când după colţ întâlneşti ochii galbeni ai unui leu uriaş. Nu există şansa de a aduce argumente sau de a găsi înţelegere. Cu siguranţă se va năpusti asupra ta. Ascunzătoarea era o groapă pe care o săpase cu dibăcie sub dalele din casă. Te cobora sub podeaua ridicată a casei şi dădea direct într-o groapă cu spaţiu suficient pentru Mohini, pentru mine şi poate chiar pentru Lalita într-o bună zi.

Mama desfăcu vechiul coteţ de păsări, puse sârmă pentru pui în jurul pilonilor de sub casă şi mână puii în noua lor locuinţă, de sub casa noastră. Miza pe faptul că, decât să se murdărească de găinaţ, orice servitor dedicat al împăratului ar renunţa la a investiga spaţiul strâmt de sub casă. Trapa era acoperită cu un cufăr mare de lemn pe care bunica îl trimisese din Sangra. Când cufărul era împins peste trapă, intrarea era complet ascunsă. Era o ascunzătoare ingenioasă, şi japonezii, deşi au deschis dulapuri şi au căutat prin cotloane, nu au găsit-o niciodată. Poate că nu s-au străduit destul. Mui Tsai le tocise deja ascuţişul nevoilor primare înainte ca aceştia să mai apară prin preajmă.

Odată, mama a încercat să-i mulţumească oferindu-le mâncare. De cum au gustat-o, au şi scuipat-o, privind-o cu o furie ucigătoare de parcă le oferise mâncare condimentată doar ca să-şi bată joc de ei. Mama a făcut o plecăciune adâncă şi a implorat iertare. Au plesnit-o peste capul plecat. Uneori o priveau pe mama cu expresii ciudate şi o întrebau unde şi-a ascuns fiicele. Stând lângă ea în haine băieţeşti, o simţeam cum tremură lipită de mine. Odată, generalul Ito a venit foarte aproape şi a întrebat-o din nou cu un zâmbet atotştiutor, încât am crezut că unul dintre vecini ne trădase. Dar ei doar ne încercau, şi-am răsuflat uşuraţi când camionul a ieşit în strada principală.

Mohini umplu camera ei secretă cu perne brodate şi cărţi. O făcuse drăguţă, dar înăuntru nu aveam voie să vorbim. Ne lipeam una de alta şi ascultam în tăcere tropăitul bocancilor grei de pe podea. La început ne era foarte frică în grota noastră secretă, dar cu timpul ne-am obişnuit şi am învăţat să chicotim foarte, foarte încet în pumni, gândindu-ne la soldaţii care ne căutau

ascunzătoarea chiar pe deasupra capetelor noastre. Eram aşa de mândră de ascunzătoarea noastră deşteaptă, pentru că ştiam că nu o vor găsi niciodată, şi am avut dreptate.

Pe tata au venit să-l ia.

Micul Sevenese a visat că l-a văzut pe tata căzând într-o groapă mare, în pământ, cu buzele sângerând puternic. Mama nu a înţeles semnificaţia visului său, dar s-a dus la templu să doneze nişte bani şi să se roage.

Două nopţi mai târziu, când noi uitaserăm de vis, au venit. Era o noapte întunecată. Luna era o formă subţire şi zeii împrăştiaseră doar o mână de stele pe cerul pustiu. Ştiu, pentru că multe ore după aceea am stat uluită, ascunsă în întunericul nopţii şi am privit cerul. Mahalaua toată dormea, doar mama mai era trează. Stătea şi cosea în bucătărie. La primul sunet de cauciucuri scârţâind pe stradă, s-a înţepat la deget. Preţ de o clipă, se uită la punctul roşu ce-i apăruse pe deget, dar chiar înainte ca ei să oprească autocamioanele şi să coboare, ne-a tras pe Mohini şi pe mine din pat şi ne-a dus în ascunzătoarea noastră. Apoi a stins lampa cu kerosen şi s-a uitat pe geamul de la sufragerie. Veniseră cu lanterne şi baionete. I-a văzut cum au dispărut în casa camionagiului.

Câteva minute mai târziu erau afară, ţinându-l pe camionagiu sub ameninţarea baionetei. Acesta arăta derutat în lumina farurilor. Îi târâră în camion trupul pe jumătate îmbrăcat. Din casa bietului om se auzeau vaiete şi hohote puternice de plâns. Ţipetele înfricoşătoare ale copiilor sfâşiau noaptea. Soldaţii stătură o vreme discutând cu voce tare ceva în limba lor guturală. Nu era Ito cu oamenii lui. Ito şi soldaţii lui erau previzibili. Îi uram, dar erau figuri cu care ne obişnuiserăm de-acum. Oamenii aceştia arătau mult mai înfricoşători. Nu căutau mâncare gratis şi o pereche de picioare desfăcute. Căutau ceva mult mai important. În timp ce mama privea cum grupul se împrăştia, doi dintre ei porniră spre casa noastră. Uşa din faţă bubui sub bătăile lor puternice. Mama se repezi să deschidă uşa. Lanternele luminară scurt faţa ei înainte de a o îmbrânci din cale. Lumina căzu pe tata, care stătea încremenit de şoc în uşa de la dormitor. Îl înşfăcară imediat şi-l scoaseră afară din casă. Aveau feţele împietrite, iar

strigătele patetice ale mamei îi lăsară indiferenţi.

Tata se întoarse spre noi, dar noi nu i-am făcut cu mâna. Nu era nici o emoţie pe faţa lui. Era prea uluit.

Au pornit în noapte şi au mers vreo patruzeci şi cinci de minute.

Camionagiul aşezat în faţa tatei începu să suspine, iar tata, care purta doar un maiou alb şi pantaloni de pijama, începu să tremure în camionul descoperit. În cele din urmă au intrat pe o plantaţie de arbori de cauciuc, spre o casă de piatră elegantă, în stil colonial. În lumina lunii, casa scufundată în întuneric era argintie şi fantomatică. De la o singură fereastră deschisă, la primul etaj, prin perdelele umflate de vânt se auzea o muzică clasică, apăsătoare.

L-au împins pe tata sub ameninţarea sabiei în jos pe nişte scări, într-o încăpere la subsol. Apa curgea din tavan şi se scurgea pe pereţii carcerei. Când a pus mâna pe ziduri, îi simţi catifelaţi cu muşchi verde. Culoarele scoteau ecouri dure ale paşilor şi respiraţiei lor. Prizonierii se împleticeau pe un coridor lung şi erau împinşi în celule mici. Uşa se închise cu zgomot în urma tatei. Fără lumina galbenă şi chioară a lanternei temnicerului, încăperea se scufundă în bezna ca nişte nori de cerneală neagră. Două punctişoare portocalii îi apărură pe pleoape. Nu era nici o uşurare în sunetul paşilor grei de bocanci care se îndepărtau. Era rece şi umed în încăpere, iar el tremura şi asculta. Bocanci care se apropiau. Ritmic şi dur. Au trecut. Un câine lătra afară. De undeva din apropiere picura apă.

Tata pipăi conturul încăperii mergând în patru labe. Pereţii erau tencuiţi neglijent, pe alocuri sfărâmicioşi, iar podeaua era din piatră tare. Încăperea era pustie, cu excepţia lui şi a unei mişcări bruşte precum un fâşâit. Se îngrămădi repede într-un colţ şi, cu spatele lipit de perete, se uita speriat în întuneric. Era un şobolan. Îi auzi ghearele lovindu-se de cimentul rece. Un sunet uşor. I se făcu părul măciucă. Ura şobolanii. Putea suferi şerpii, tolera păianjenii, înţelegea nevoia de broaşte slinoase şi chiar ierta existenţa gândacilor – dar ura şobolanii. Ah, zei, şi coada aceea oribilă, cheală! înghiţi în sec, copleşit de teamă. Auzi din nou zornăitul şi strânse pumnul. În întuneric, dinţii şobolanului deveniră mai lungi şi mai ascuţiţi. Intenţiona să

lovească tare cu pumnul trupul cald şi moale. Da, avea să împroaşte cu sânge dezgustător, dar apoi va fi în siguranţă! îşi aminti că era desculţ. Încă o dată auzi bocanci mărşăluind pe coridor. Sunetul îl îngrozi. I se uscă gura.

Nu îi era frică de japonezi. Nu avea de ce să-i fie frică. Nu făcuse nimic rău. El, dintre toţi oamenii, nu avea nimic de care să-i fie frică. Nu cedase nici măcar cicălelilor soţiei sale şi cumpărase la negru zahărul alb pe care ea şi-l dorise atât. NU ÎL ERA FRICĂ!

De şobolanul acela îi era frică. Îşi repeta întruna lucrul acesta. Nu avea de ce să-i fie frică. Trebuia să se concentreze asupra şobolanului ca nu cumva să-l muşte de degetele de la picioare. I se păru că simte o sabie şuierând în aer pe lângă gâtul lui şi îşi feri capul. Îşi închipui capul zburându-i în aer, secerat de sabia strălucitoare. Din gât îi ţâşni sânge ca o ploaie roşie.

— Încetează! îşi spuse el în întunericul de nepătruns.

Alungă din mintea febrilă scena cu faţa galbenă care mânuia sabia invizibilă.

Apoi auzi destul de clar un ţipăt. Un ţipăt răguşit, care-ţi sfâşia urechile. Îngheţă, ascultând intens în întuneric. Sunetul nu se repetă. Gura îi era atât de arsă încât limba i se lipi de cerul gurii. Tuşi, dar nu apăru salivă. Brusc, simţi o mângâiere de blană aspră pe piciorul stâng. Mâna izbi cu putere, dar lovi podeaua tare de ciment. Şobolanul era rapid. Zornăitul se îndepărtase. Şobolanul îşi bătea joc de el.

Uşa se deschise şi o lumină puternică îi pică pe faţă. Îşi ridică mâinile să-şi acopere ochii, cu un strigăt. Strălucirea bruscă era insuportabilă, ca nişte cuţite în ochi. I se făcu frică. Nu auzise zgomotul de bocanci.

Din întuneric, pe după lumina puternică, se desprinseră două umbre şi apărură lângă el. Doi băieţi malaysieni. Cu mâini moi, îl ajutară să se ridice în picioare. Ochii le erau goi, n-avea nici un sens să stăruiască pe lângă ei. Îl conduseră de-a lungul coridorului rece şi întunecat ce mirosea puternic a urină. Înţelese de data aceasta că erau multe uşi închise pe ambele părţi ale coridorului. În principal, nu se auzea nimic, dar o dată un oftat puternic veni dindărătul uneia dintre uşi. Era suspinul disperat al

cuiva care nu mai putea lupta, nu mai avea nici o speranţă.

Şi apoi fu lăsat într-o încăpere destul de mică şi pustie, de unul singur. În încăperea luminată de un bec aprins se aflau o masă şi două scaune. Pe masă erau o cană mare cu apă şi un pahar gol. Se uită fermecat când văzu apă în faţa ochilor. Părea a fi apă curată, dulce şi plăcut răcoritoare, cu cuburi mari de gheaţă plutind la suprafaţă. Era atât de ciudat să găseşti exact ceea ce-ţi trebuia în cea mai pustie încăpere cu un bec electric, încât se simţea nesigur. Se uită la singurul pahar de pe masă. Oare sigur putea să bea rapid o înghiţitură şi să nu ştie nimeni? Se uită prin încăpere. Pereţii erau solizi şi groşi. Mai aşteptă vreo cinci minute. Nu veni nimeni.

Luă carafa şi bău o înghiţitură. Lichidul nu stătu decât o secundă pe limba sa arsă de sete şi fu scuipat rapid. Apa era atât de sărată că nu putea fi băută. Acum era efectiv speriat, când văzu mizeria de pe jos. Ce făcuse? Era o capcană şi el căzuse direct în ea. Cu siguranţă era cineva care-l privea pe gaura cheii. Începu să tremure din cap până-n picioare. Cu stângăcie şi în grabă, îşi scoase maioul şi şterse pe jos. Când podeaua fu uscată, cu mâini tremurânde, îşi puse din nou maioul. În uşă se răsuci cheia. Uşa se deschise şi un bărbat cu o mască deosebită intră în încăpere. Tata era aşa de speriat de incredibila imagine din faţa sa, încât suspină şi, fără să vrea, făcu un pas înapoi. Atunci nu ştia că avea în faţa ochilor o frumoasă mască japoneză *No.* Bărbatul purta o mantie largă, cu mânecile mult prea lungi. Se înclină politicos, în stilul japonez. Tata făcu şi el rapid o plecăciune. Când bărbatul mişca din cap, masca părea că prinde viaţă. Sub lumina de deasupra capetelor, tenul măştii părea neted şi lucios ca pielea unei fete. Tata se holba inexpresiv la mască. Dinaintea lui, un băiat tânăr şi frumos sau o fată tânără şi frumoasă îi zâmbea, cald, curat şi inocent. Sub sprâncenele delicat arcuite, în orbitele goale, ochii străinului erau umbriţi, dar vii. Negri şi vii. Tata stătea în mijlocul încăperii, intimidat şi zăpăcit de mască.

— Armata Imperială este încântată să vă aibă aici ca oaspete de onoare, şopti masca străină şi, preţ de o secundă fericită, tata se înşelă, crezând că este vorba de o

greşeală.

Armata japoneză nu avea nici un motiv să-l primească drept oaspete. El era doar un funcţionăraş prost, care nu reuşise niciodată să fie promovat. De ce? Pentru că picase fiecare examen pe care-l susţinuse! N-aveau decât s-o întrebe pe nevastă-sa, pe copii, pe vecini. Ei o să-i spună imediat. Era pur şi simplu un caz de confuzie de identitate. Omul căutat de Armata Imperială era evident cineva important care să-i poată ajuta. Tata deschise gura să vorbească, dar străinul politicos îi făcu semn spre carafa cu apă de pe masă şi-i vorbi cu o inflexiune uşor arţăgoasă în voce:

— Doriţi ceva de băut?

Şi atunci înţelese tata că nu era nici o greşeală.

Străinul îi turnă tatei cu grijă un pahar plin cu apă şi i-l întinse:

— Ia loc, îl invită acesta, trăgând unul dintre scaune.

Mâneca lungă de mătase se ridică dezvelindu-i mâinile ireal de albe, ca pielea de pe burta unei şopârle, şi teribil de deformate. Vârfurile degetelor erau nefiresc de buretoase. Tata îşi reprimă un fior. Nu mai văzuse aşa ceva până atunci. Simţi cum o frică bruscă îi încleştase inima şi înţelese scopul mânecilor. Începu să se întrebe cu groază ce defect cumplit acoperea masca.

Nu i se putea întâmpla aşa ceva. El era doar un om obişnuit care nu avea nici un fel de afilieri politice sau nici un soi de ambiţie. Era un om mulţumit să stea pe verandă cu un trabuc sau să-şi ţină copiii în poală în timp ce asculta radioul.

Masca îl privea cu o expresie plăcută. Tata era încurcat. O mască nu avea expresii. Apoi masca veni spre el până când nu-i mai despărţeau decât vreo zece centimetri. Orbitele goale, umbrite deveniră brusc nişte crevase de o cruzime teribilă. Îl fixau mate şi cu un amuzament rece. Licărirea ştearsă din ochii bărbatului mascat îi transmitea tatei că mai făcuse lucrul acesta de multe, multe ori şi îi făcuse plăcere de fiecare dată. Tata se uita fix nevenindu-i să creadă, aproape vrăjit de frumuseţea deosebită a măştii şi de răutatea ce sălăşluia în acei ochi. Buzele roşii cărnoase, senzual de umede, erau aproape deasupra lui

când vraja se destrămă brusc şi, recăpătându-şi suflarea, tata sări înapoi, îngrozit. Individul cu mască era întruchiparea răutăţii.

— Bea, bea, strigă cu căldură bărbatul mascat, dar ochii reci ca de reptilă anticipau cruzimea cu o veselie sadică.

Tata simţi cum i se face părul măciucă de repulsie.

Masca *No* îl îndemnă iar, mai insistent de această dată:

— Bea!

Aşa că tata luă o înghiţitură mare de apă sărată. Apa îi arse gâtlejul deja iritat. Imediat, bărbatul făcu un pas înainte şi îi reumplu paharul. Apoi începu să vorbească. Vorbea suav şi, uneori, uluitul meu tată, în maioul său umed şi alb şi cu paharul pe jumătate plin în mână, trebuia să se concentreze profund să poată asculta. Uita imediat ce spunea bărbatul cu mantie largă. Tot ce îşi amintea era impresia incredibilă că masca îşi schimba expresiile. Uneori afişa melancolie, iar alteori părea veselă şi fericită. Altă dată furioasă. Şi îşi mai amintea şi vocea. Prin acea blândeţe inspira teroare bietului meu tată, şi desigur că îşi amintea îndemnurile blând şoptite:

— Bea, bea!

Când discuţia lor a luat sfârşit, tatăl meu băuse deja toată carafa de apă cu sare. Stomacul îl durea şi îl ardea de o sete mistuitoare. Cei doi băieţi malaysieni l-au dus înapoi în celula sa. Acolo a găsit tot o cană cu apă sărată şi nişte terci rece de orez cu legume, cu un gust cumplit de mâncare stricată. Probabil că a mai trecut o zi sau poate două. Buzele începuseră să-i crape. Undeva se auzea un robinet cu apă care curgea. Îi simţea răcoarea în gură. În camera întunecată se gândea deja la sângele şobolanului. Era lichid, nu-i aşa?

L-au lăsat aşa mult timp şi, când au trimis din nou după el, doi soldaţi îl întrebau întruna despre un comunist despre care nu auzise vreodată. Ah Peng... sau Ah Tong... sunau la fel.

— Nu-i cunosc pe acei oameni!

L-au plesnit tare.

— Nu pe ei, pe *el!* l-au corectat ei furioşi. Nu te juca!

— Da, da, pe el! Pe el, nu pe ei, ţipă tata de durere.

— Nu recunoşti că ăsta a trecut pe la tine prin zonă?

— O fi trecut, dar n-a venit la mine.

— Atunci la cine?

— Nu ştiu.

— Încearcă să ghiceşti... Ştii pe cine căutăm!

Şi aşa au continuat cu întrebările, nesfârşite, presupunând că tata realmente adăpostise un comunist pe care ei îl căutau, iar acum, în mod evident, îi minţea. Cei doi soldaţi l-au bătut.

— Mărturiseşte! strigă o voce atât de aproape de urechea lui, că o simţi ca pe o explozie în cap, surzindu-l şi vibrându-i în timpan. Îşi ţinu capul ţiuind în mâini, încercă să le dea multe răspunsuri, toate nesatisfăcătoare. Cu o unealtă de lemn ce arăta perfect inofensivă îi sfâşiară carnea dintre degete. Tata leşină din cauza durerii de nesuportat. Aruncară o găleată de apă pe el. Gând îşi reveni, îi smulseră o unghie. Ce la îndemână le venea cruzimea! Unghia roz ieşi cu stropi de sânge şi o bucată de carne prinsă de ea. O făcură aşa de repede, încât tatei îi fură necesare câteva secunde să-şi dea seama ce se întâmplase. Cu ochi sălbatici îşi privea uluit degetul sângerând. Da, înţelegea greu, dar se putea oare să fie vreun soi de glumă? I se puteau întâmpla lui toate acestea?

Cei doi soldaţi zâmbiră batjocoritor la creatura mare şi proastă care se zvârcolea pe podea. Încet, agonia intensă se transformă într-o durere convulsivă. Tata trase adânc aer în piept şi riscă să se mai uite o dată la degetul zdrobit. Rana arăta mai rău decât ceea ce simţea el. Durerea era suportabilă. Privi către feţele dure, arse de soare ale soldaţilor.

— A trecut durerea? îl întrebă cel de lângă el, înşfăcând mâna tatei într-o prinsoare ca de menghină şi băgând-o în borcanul de sare din preajmă.

Atunci începu să urle ca apucat. Tortura era ceva prin care nu mai trecuse vreodată. Ca nişte flăcări, durerea îi radie în sus pe braţ, explodându-i pe nervi ca artificiile.

— Nu-l cunosc! Nu-l cunosc! Ah, zei, jur că nu-l cunosc! Ah, Sfinte Ganesha, apără-mă! *Te roooog!* Ia-mă de aici! Du-mă! Ia-mă acum!

Îşi pierdu cunoştinţa, iar când îşi reveni, doi flăcăi malaysieni îl târau pe coridor. În ceaţă, mai zări doi băieţi

localnici ieşind pe una dintre numeroasele uşi de pe coridorul cel lung. O chinezoaică se împleticea între ei. Era goală de la brâu în jos. Părul lung până la umeri era încâlcit şi murdar, iar ochii îi erau lucioşi şi fără viaţă. În lumina slabă de pe coridor, faţa îi era albă ca varul. Nu se putu abţine şi privirea îi căzu în jos. Brusc, înţelese ceea ce vedea. Femeia sângera din abundenţă. Sângele îi şiroia pe interiorul coapselor şi păta podeaua. Primul gând fu că o răniseră în părţile intime, dar apoi îşi dădu seama că era la ciclu. Destul de bizar, lipsa ei de jenă faţă de propriul sânge îl sperie mai mult decât orice altceva văzuse până atunci. Atunci cedă.

— Ah, nu, nu, nu, ce ţi-au făcut, scânci el ca un prunc, plângând de parcă ar fi fost cineva apropiat din familie; dar, de parcă durerea lui era invizibilă, ea merse mai departe, cu faţa pustiită, ca un robot, sau de parcă era moartă, spre încăperea în care bărbatul cu mască aştepta.

Îl aruncară pe tata pe podeaua rece de piatră, în dureri cumplite, alături de o carafă cu apă sărată şi şobolanul drept companion. Se trase în colţul său, înfrânt şi epuizat. Capul i se învârtea descriind cercuri ameţitoare. În sfârşit pricepuse de ce cadavrele afişate peste tot prin oraş, atârnând legate, aveau degetele înnegrite. Soarele de după-amiază le scorojea carnea şi ardea sarea din răni.

Se trezi ţipând. Îl ardea degetul. Sunetul aspru al propriului ţipăt îi fu de nerecunoscut. Ceva îi mânca degetul. Şobolanul mânca în carne vie. Îşi scutură mâna. O durere îl săgetă pe întuneric, dar şobolanul era aşa de înfometat că refuza cu îndârjire să dea drumul prăzii. Tata plesni frenetic, aproape nebuneşte cu mâna de podea până când se eliberă şi zornăiala se îndepărtă. Mâna îi zvâcnea sălbatic. Începu să suspine încet. Încăperea mirosea de la propria urină.

Zilele treceau. Le pierdu şirul. Totul fusese acoperit de negură. Se simţea mai rău decât un animal într-o cuşcă. Mâna începu să-i tremure incontrolabil. Apa sărată îi făcuse buzele să crape şi să sângereze. Îşi trecea degetele peste crustele uscate şi uriaşe de pe buze cu aceeaşi teroare ca atunci când îţi găseşti lipitori pe trup. Zăcu multe ore în întunericul de nepătruns ascultând cum şobolanul fâşâia în

beznă. Când îl auzea în apropiere, lovea podeaua până când sunetul se retrăgea în celălalt capăt al încăperii. Îi era ruşine că torţionarii l-au putut reduce atât de repede la o asemenea stare inumană. Mereu se văzuse ca un bărbat demn şi iată...

În cele din urmă, într-o zi, uşa se deschise încă o dată şi fu dus în încăperea unde întâlnise pentru prima dată masca *No* şi răul din spatele acesteia.

Îl aştepta o carafă cu apă. Doar văzând-o, genunchii începură să-i tremure de groază şi duse instinctiv mâna la gură. Crustele erau mari şi sângerau acum în mod constant. Orice mişcare a buzelor era de o durere înfiorătoare. Se cutremură până-n măduva oaselor. Bărbatul în mantie intră în încăpere, veni spre masă şi turnă nişte apă în pahar. I-l întinse tatei.

Masca era într-adevăr o capodoperă. Acum începu să semene cu cineva pe care tata îl cunoştea. Poate că o lua razna. Privirea îi căzu pe apa ce-i era oferită. Gheaţa zornăia în pahar. Părea încântător de răcoritoare. Tata scutură din cap şi ştiu că ochii îi erau plini de rugăminţi jalnice.

— Nu, vă rog, murmură printre buzele înţepenite şi strânse.

Vorbele le făcură să sângereze din nou. Oare era doar în mintea lui? Cum se putea ca o mască să exprime dezamăgire?

— Armata Imperială nu mai are nevoie de tine, spuse masca familiară înainte de a lua o sorbitură sonoră de apă. O să mori până la ivirea zorilor, îl anunţă liniştit călăul său şi plecă. Pesemne că apa nu era sărată. Tata sări asupra carafei, dar doi soldaţi îl pocniră cu paturile puştilor.

Târziu în acea noapte, patru soldaţi urcară zece oameni într-un camion. Muzică clasică, sonoră umplea aerul rece al nopţii. Tata nu avea nici o îndoială că bărbatul cu piele de reptilă era cel care asculta o asemenea muzică frumoasă. Era un cunoscător al lucrurilor frumoase, îţi puteai da seama după felul în care îşi transforma brutalitatea în artă. Bărbaţii urcară în camion unul câte unul. Toţi aveau buzele sângerânde pe feţele lor arse şi deshidratate. Mâinile le tremurau şi ochii le erau bulbucaţi de groază.

Camionul cu bărbaţii bătuţi se îndepărtă de casa elegantă care adăpostea şobolani alături de gazda mascată, de o cruzime nemaiîntâlnită şi băieţii malaysieni silenţioşi care apăreau şi dispăreau ca stafiile. Camionagiul stătea lângă tata. Uluit, privea în gol. Bărbaţii fură duşi adânc în junglă şi lăsaţi într-un luminiş. Prizonierii se priveau unul pe altul, copleşiţi de o teamă nouă. Sesizară în apropiere mirosul de cadavre în descompunere. Soldaţii le ordonară să coboare din camion, le puseră lopeţi în mâinile tremurânde şi le ordonară nu să sape, ci să acopere o groapă lungă şi adâncă. Groapa era adâncă şi atât de neagră, încât nu puteau vedea feţele contorsionate de groază sau trupurile infestate de viermi, însă simţeau duhoarea. Cadavre umane în descompunere.

Tata se uită înjur. Lumina de la farurile camionului îi făcea pe toţi să arate nebuni şi disperaţi. Miasma, gândurile urâte, rugăciunile murmurate şi râsetele sălbatice ocazionale. Arătau ca nişte oameni care simţiseră pe propria piele răsuflarea blândă şi rece a morţii. Acoperiră groapa. Apoi li se spuse să sape o altă groapă, de aceeaşi lungime şi lăţime precum cea dinainte. În lumina farurilor putu vedea că mai erau şi alte locuri de aceeaşi lungime şi lăţime, acoperite cu pământ afânat. Nu îndrăznea să se gândească la ce însemna asta. Timp de vreo două ore, poate mai mult, au săpat. Munca mergea încet, îi durea spatele de epuizare, însă nimeni nu-şi dorea să se termine. Mai teribil decât orice, în căldura acelei nopţi, se temeau de cuvintele: „Stop, ajunge!”

În curând voi fi mort, se gândi el, liniştindu-se brusc.

Tata a spus că a văzut Moartea, şi Moartea era atât de aproape şi arăta ca un copil aşa de adorabil, că-l trăgea lângă ea şi-l săruta pe buze. „Hai, joacă-te cu mine!” îl invita copilul.

— STOP! Ajunge! Staţi cu faţa la groapă, ordonă o voce puternică.

În curând avea să nu mai fie şi îi păru ciudat de plăcut. Era conştient că era un mare ratat şi Moartea îi făcuse o invitaţie drăguţă. Îşi făcu socotelile. Mohini avea să se mărite în curând, iar eu eram suficient de inteligentă să-mi fac o viaţă destul de bună. Băieţii aveau să fie bine,

desigur. Simţi o strângere de inimă pentru biata Lalita, dar mama, acel model admirabil de perfecţiune, avea să se îngrijească de sărmana copilă.

Cu greu, bărbaţii se aliniară. Unii începură să suspine şi alţii să ceară îndurare printre buzele care le sângerau din abundenţă în timp ce încercau să vorbească. Sângele le şiroia pe bărbie. Sunetele jalnice pe care le scoteau păreau să vină de undeva de foarte departe. Soldaţii erau impasibili. Tata se uita la gurile mici, negre ale mitralierelor japoneze.

Şi, într-adevăr, atunci îl văzu pe acel copil numit Moartea, de care tata era captivat. Avea stele în priviri şi părea ciufulit de somn. Fermecătorul copil îi zâmbi tatei. Un zâmbet slab arcui gura vrăjită a tatei. Era pregătit.

Aerul se umplu brusc de răbufnirea mitralierelor şi de lumină. Umărul îi era ca în flăcări de o durere cruntă când alunecă în faţă. Bărbatul de lângă el se apucă cu mâinile de stomac şi căzu peste tata. Împreună se prăbuşiră în groapă, într-o încrengătură de braţe şi picioare urât mirositoare. La câţiva centimetri de faţa tatei, în lumina albă şi rece a lunii, văzu chipul vecinului, o mască palidă holbată şi ştiu că Moartea era un copil crud, fără inimă. În spasme şi convulsii, ei jucau jocul Morţii pentru amuzamentul acelui copil. Nu scoase nici un sunet când simţi sânge cald scurgându-i-se pe faţă. Toate ţipetele de groază şi le înăbuşi. De sub cadavre, auzea soldaţii vorbind în felul lor agresiv şi gutural. Stăteau deasupra gropii privind înăuntru. Mai traseră câteva focuri la întâmplare. Unele trupuri tresăriră în groapă. Tata deschise larg gura, dar numai pentru a trage aer în plămânii încinşi. Poate că nu era un om deştept, dar cunoştea bine preţul tăcerii.

Mai întâi dispăru lumina farurilor, apoi şi zgomotul camionului se pierdu în noapte. Era întuneric, atât de întuneric în groapa morţii, încât tata crezu că nu avea să mai apuce să vadă vreodată lumina. Aşteptă până când spasmele încetară, căci n-ar fi putut să calce peste nişte trupuri suferinde. Celelalte corpuri erau grele de somnul morţii. Braţe, picioare şi capete îl apăsau. Parcă voiau să-l ţină cu ele în gaura aceea neagră. În noaptea aceea, ieşi de sub celelalte nouă cadavre. A fost cumplit, în cele din urmă,

reuşi să iasă din groapă. Obosit, stătu o vreme aşezat lângă groapa la care şi el săpase. Se uită în jur cu gândurile aiurea. Luna îi zâmbea trist şi apoi auzi sunetele pădurii pentru prima dată de când fuseseră aduşi acolo. Bâzâitul necontenit al insectelor. Un ţânţar îl pişcă. Se plesni peste ceafă şi începu să râdă nebuneşte. Era încă în viaţă. Cerul avea nori gri şi sufla o briză uşoară. Era sfâşiat şi sângera, însă îl păcălise pe copilul fermecător. Lui tata nu-i scăpă acea licărire de furie îndărătnică din ochii blânzi şi umezi.

— Nu-i nimic, se adresă el închipuirii îmbufnate. Nouă din zece tot e treabă bună!

Tata coborî înapoi în groapă ca să ia o pereche de pantofi de la unul dintre morţi, apoi începu să meargă în noapte, rămânând în junglă, dar ţinându-se aproape de cărări. Poate că într-o zi sau două aveau să-l ducă înapoi în oraş, dar în lumina cenuşie a zorilor fu îngrozit când îşi dădu seama că se rătăcise.

Tata se întoarse acasă la aproape două săptămâni după ce fusese luat. Pierduse cam o treime din greutate. Mirosea ca pisica vecinului care se băgase să moară sub lemnele de foc şi nu fusese descoperită decât după o săptămână. Pielea îi era acoperită de plăgi putrezite şi muşcături. Ca un elastic, părea că pielea lui neagră se întinsese pe cadrul mare al oaselor. Se târâse prin junglă în cerc, escaladase trunchiuri enorme de copaci doborâţi şi acoperiţi de muşchi şi licheni, alunecând şi patinând în noroi şi inhalând mirosul acru al frunzelor putrezite ce zăceau pe jos. Şi în tot acest timp hrănise cu sângele său ţânţari uriaşi, lipitori, muşte, purici, furnici zburătoare şi doar zeii ştiu ce alte creaturi ale celor mai negre nopţi posibile.

Tata mi-a spus că noaptea chimicalele emanate prin procesul de putrefacţie transformă frunzele moarte şi trunchiurile dezrădăcinate ale copacilor pline de ciuperci şi licheni din junglă într-un model nesfârşit de forme fosforescente şi luminoase. Stătea înconjurat de frumosul aranjament de lumină strălucitoare la picioarele sale, încremenit de frică, ciulind urechile după paşi de tigru, ştiind că tigrii, cu ale lor labe moi, se pot furişa aşa de uşor pe pământ, încât să nu deranjeze nici măcar o singură frunză de ferigă. I-ar apărea pur şi simplu în faţă, cu buzele

negre ca tăciunele şi dinţii strălucitori.

Bietul tata! În căldura umedă, umărul îl ardea zi şi noapte de parcă avea cărbuni încinşi pe carne vie. Rana din umăr începuse să miroasă urât. O acoperise cu frunze. În fiecare zi, în zori, lingea roua de pe cât de multe frunze putea găsi înainte de a se împletici mai departe, atât cât îl puteau duce picioarele. Odată, în lumina strecurată printre crengi, fusese la un pas să calce pe un scorpion negru imens, ce-i tăiase calea mergând agale, ţinându-şi coada otrăvitoare sus, deasupra capului. Se oprise în ultimul moment.

Într-o zi plouase cu găleata, transformând potecile pe care mergea în râuri de noroi roşu; într-o altă zi, abur fierbinte se ridica din frunzele putrede de pe jos. Odată se sperie şi fu uimit să descopere gropi imense în noroi şi să vadă în apropiere trunchiuri de copaci stropite până la nivelul urechilor lui cu mâl negru – urme de elefanţi. O vreme se luase după acestea, dar nu duceau nicăieri.

În cele din urmă, înţelesese că se învârtea în loc. Paranoia pusese stăpânire pe el. Impresia de nestrămutat că jungla îl capturase creştea din ce în ce mai mult în trupul său descurajat. Foamea ei colectivă îi apărea în fiecare chip şi formă; până şi târâtoarele atârnate de ramurile copacilor îl mângâiau cu atâta ardoare, încât îi lăsau pe faţă urme umede şi verzi.

Se aşează pe un buştean căzut, privind un păianjen cu picioare păroase, mare cât palma sa, urcându-se pe o târâtoare cărnoasă, când simţi o gâdilitură pe antebraţul dezgolit. Un vierme dansa. Uitându-se surprins la el, un altul căzu lângă acesta. Se uita pur şi simplu la două larve albe şi lucioase veselindu-se pe carnea lui, până când o treia li se alătură. Încetişor, întoarse capul şi, deşi ghici imediat că rana plină de puroi de pe umăr era o masă de larve fojgăinde şi mişcătoare, văzându-le, i se zbârli părul în cap de scârbă şi oroare. Observă că nu prea îşi mai simţea mâna. „Ăştia mă mănâncă de viu”, gândi el, scufundându-se în cea mai neagră disperare.

Crezu că acel copil blond şi răzbunător al morţii se distra pe seama lui pe acea căldură arzătoare, dar se înşela, copilul drăguţ îşi pierduse interesul faţă de el. Larvele mâncară doar puroiul şi pielea moartă, după care dispărură

toate, lăsând o gaură curată în umărul său. Un fazan Argus trecu rapid printre ferigile gigantice, dar atât de aproape de el, încât tata întinse mâna după el. Ce ar fi făcut cu el dacă l-ar fi prins a fost mereu un mister pentru mine, pentru că tata nu putea ucide nici o muscă dacă i-ar fi intrat în gură. Nu se pusese problema, pentru că nu reuşise decât să aterizeze cu faţa în jos, pe pământul negru fertil. Deasupra, trecu un pescăruş albastru, cu pieptul de un portocaliu ţipător, dar tata îl văzuse doar ca pe o pată estompată de albastru şi portocaliu, căci era groaznic de slăbit şi lipsit de vlagă.

Când coronamentul frunzelor începu să se răărească, fluturi mari cât faţa lui zburară în jurul capului său, descriind cercuri graţioase şi uneori trecu prin nori de musculiţe de oţet, dând cu mâna pe lângă faţă, extenuat. Umărul încă îi zvâcnea, gura îi era acoperită de arsuri şi pielea de pe corp îl strângea de durere, cu sute de muşcături şi zgârieturi de la frunze otrăvitoare. Ştia că nu mai putea continua aşa multă vreme. Se târî mai departe, slăbit.

În sfârşit, găsise ceva, semne de om. Copacii erau marcaţi. Plin de bucurie, urmări marcajele. Duceau la un pâlc de bananieri. Cum se năpusti în crângul încărcat cu fructe, zeci de lipitori căzură pe el, de sub minunatele frunze verzi. Nu ştiu că este acoperit de lipitori până când nu le văzu plesnind sătule de sângele său şi groase cât degetul mijlociu, dezlipindu-se de bunăvoie de pe pielea lui. Când provizia de banane i se termină, flămânzi până când simţi parfum de mango. Merse după parfumul puternic până când ajunse în faţa unui covor minunat de fructe coapte de sub un pâlc de mangotieri sălbatici.

Aşezat pe covorul galben, rupse cojile cu dinţii şi mâncă zece, cincisprezece, poate chiar douăzeci de fructe. Erau incredibil de delicioase. Din maiou îşi făcu o traistă şi puse în ea câte fructe încăpură, să aibă la drum.

Apoi, ca prin minune, jungla făcu loc unor rânduri simetrice de arbori de cauciuc. Se târî înainte, ca o felină la vânătoare, oprindu-se în spatele fiecărui arbore, iţindu-şi capul la pândă, temându-se în fiecare clipă să nu apară un soldat japonez. O faţă galbenă neclintită, care să-i înfigă

adânc în stomac o baionetă. Dar nu întâlni nici o baionetă. După bâzâitul necontenit al milioanelor de vietăţi din junglă, cu ţipete puternice de păsări şi maimuţe, zona pustie a arborilor de cauciuc era cufundată în tăcere. Merse până când ajunse la un drum vechi de ţară, apoi urmă acel drum până la o cocioabă unde doi indieni procesau manual foi brute de cauciuc folosind *toddy,* o tărie făcută din suc de cocos şi alcool. Tata strigă la ei, însă din plămânii lui nu ieşi decât un vaiet stins. Deschise gura să strige tare, dar picioarele cedară sub el şi îl înghiţi întunericul.

Erau oameni cumsecade. Ni l-au adus pe tata acasă. N-am mai văzut pe nimeni de un asemenea profesionalism rece ca mama. Nu-i era nici frică şi nici scârbă de starea soţului ei. De duhoarea, rănile, tăieturile, vânătăile, carnea sfâşiată şi luciul pielii umflate. Mama arse bucăţele de cârpă pe sobă şi folosi capetele ca pe nişte fitile stinse cu care îl frecă pe tot corpul. Tata gemea de uşurare când carbonul era absorbit de plăgi. Îi spălă faţa umflată cu fiertură de frunze de arahide de pământ. Rănile i le-a curăţat şi pansat şi apoi s-a apucat să coasă bietul om distrus, care nici măcar nu o recunoscuse în pragul casei.

Săptămâni la rând, tata a zăcut în patul mare de fier, ca o formă stinsă acoperită în iod. Pielea îi era ca noroiul şi lipicioasă de transpiraţie. Cerea în permanenţă apă, chiar şi în somn. Singurul nume de pe buzele lui era cel al mamei şi singura persoană pe care a recunoscut-o prin ochii pe jumătate deschişi a fost tot ea. Uneori întindea mâna să atingă faţa lui Mohini şi lacrimi tăcute i se rostogoleau pe obraji. Buzele ce păreau să nu se mai refacă vreodată s-au vindecat totuşi foarte repede, dar trupul devastat de malarie se agita şi se foia, de parcă n-ar fi fost posibil ca războiul din trupul lui să înceteze vreodată.

— Scoate-i masca! Nu-i da lui chinina mea, striga delirând. Repede – închide uşile! Ascunde copiii, bălmăjea el. Nu vezi? Sunt morţi în mocirlă, urla el tremurând atât de tare, că se cutremura patul cel mare.

În prima duminică de la întoarcerea lui, mama a venit acasă de la piaţă şi a desfăcut pe tocătorul din faţa bucătăriei un pachet ambalat în frunze verzi de papaya. Înăuntru era o bucată de carne de crocodil de un roşu

ţipător.

— E bună pentru răni, spuse ea. E un bărbat mare şi-i nevoie de multe alimente să-l întremăm!

Găti carnea cu plante aromate. Am privit cum îl hrănea pe tata cu lingura cu acea supă de culoarea vomei. Bucăţelele care i se prelingeau pe bărbie i le prindea cu lingura. Timp de mai multe zile, a desfăcut pachete din frunze de papaya şi a pregătit carnea roşie trandafirie dinăuntru.

Zi şi noapte a stat mama la căpătâiul lui. Uneori îl dojenea, alteori îi cânta cântece pe care nu o mai auzisem să le fi cântat vreodată. Poate chiar îl iubea, până la urmă. Poate că era aspră din fire. O văd şi acum ca pe o figură luminoasă care veghea la căpătâiul siluetei întunecate a tatălui meu, înconjurată de umbrele serii. Stând în uşă, cu talpa stângă sprijinită de gamba piciorului drept, ascultând cu înfrigurare cum cântă cântece pe care habar n-aveam că sălăşluiesc în ea, îmi amintesc că mă gândeam că mama era ca oceanul. Atât de adâncă şi plină de lucruri necunoscute, încât mă temeam că n-am să ajung niciodată să le dau de capăt. Îmi doream să fiu un râu, apoi să mă transform într-un fluviu care, într-o bună zi, ar ajunge la ea.

Apoi, pe neaşteptate, tata se sculă în capul oaselor şi ceru o banană.

Noi ne foiam pe lângă el, fascinaţi, privindu-l cum mănâncă singur. Tatăl nostru vânăt era un erou. Reuşea doar să zâmbească slab, iar zâmbetul dispărea de cum apărea. Îi făcu semn lui Lakshmnan să-i aducă la pat bucata aceea specială de lemn pe care o pusese la păstrat de multă vreme. Apoi începu să sculpteze o mască. Încetişor, se contură un chip frumos, cu sprâncene arcuite şi buze cărnoase, senzuale. Masca, netedă şi cu un surâs blând, stătea lângă pat şi tata o privi mult timp. Apoi, într-o noapte, ne-am trezit cu toţii din cauza unor zgomote şi a unor răcnete furioase. Ne-am repezit la el în cameră şi l-am găsit stând în mijlocul încăperii, sprijinit fără vlagă în pisălogul greu de lemn al mamei. Masca, zdrobită în bucăţi, zăcea pe podea. Preţ de câteva secunde, se uită la noi de parcă nu ar fi ştiut cine suntem, apoi se prăbuşi suspinând.

A doua zi stăteam în prag, uitându-mă cum mănâncă

supa de aligator, când mă strigă să intru. Bătu uşor cu palma pe pat şi m-am cuibărit lângă el, punându-mi uşor capul pe burta lui. Începu să-şi depene povestea lui de groază. Fiecare cuvânt mi se întipărea în minte ca înfierat. La urma urmei, *pe mine* mă alesese să-şi spună cumplita poveste! După aceea s-a însănătoşit rapid şi în curând putea merge prin casă, însă şi mai repede a început să uite detaliile care mie mi se întipăriseră pe veci în minte. Cu trecerea anilor, masca sau copilul drăguţ al morţii îi rămaseră ca nişte umbre vagi în amintire.

Jeyan.

Ca să mi se întărească picioarele firave, lui Mohini i-a fost dată sarcina de a mă plimba prin pădurea din spatele casei, de-a lungul pârâului în sus şi uneori chiar până la cimitirul chinezesc, de cealaltă parte a drumului principal. Ţinându-ne de mână, mergeam cu sora mea care tropăia zgomotos într-o pereche de saboţi de lemn, roşii şi inconfortabili, preferaţi de chinezoaice pe atunci, iar eu în pantofii mei rigizi pentru care mama plătise bani buni. Într-una dintre acele plimbări, o mică scânteiere de lumină în apă îi atrase privirea surorii mele. Intră în apă, cu tot cu haine şi saboţii roşii, şi se întoarse cu ochii strălucind, ţinând strâns în palmă un cristal albastru fabulos. Acesta a fost începutul celei mai fericite perioade din viaţa mea, când pământul a devenit un izvor cristalin de fertilitate infinită. Găseam peste tot pietre de o frumuseţe uluitoare în noroi, pe marginea drumurilor, sub casele oamenilor, pe malurile râurilor, când mama mergea să cumpere peşte, şi pe lângă stâncile din apropierea pieţii. Le curăţăm cu grijă şi o dată pe săptămână le duceam la profesorul Rao.

Profesorul Rao era o cunoştinţă de-a tatei, un fel de specialist al pietrelor preţioase. Ne arătase manuscrise tipărite, îngălbenite de vreme, documente importante pe care le scrisese pentru Societatea de Gemologie de la Londra. Era un om vânjos, învăţat, preocupat de istoria Indiei. Capul îi era acoperit de un păr alb ca un nor. Fiul său, de care era foarte mândru, studia medicina în Anglia. Ori de câte ori putea, profesorul Rao îi trimitea cu drag fiului său ciorchini de banane verzi, prin prieteni şi cunoştinţe. Ne citea adesea scrisorile de la flăcăul lui

deştept, vesel, care-i mulţumea pentru bananele galbene minunate, care ajungeau la el. Perfect coapte, scria entuziasmat tânărul.

Profesorul Rao a fost cel care ne-a învăţat primul să umblăm cu o bucăţică de cremene în buzunar. Ori de câte ori găseam o piatră sau o rocă, o loveam mai întâi cu cremenea şi, dacă piatra ceda, însemna că putea fi şlefuită cu un amnar. În felul acesta, eu şi Mohini am umplut aproape până la refuz o cutie de lemn portocalie, veche, cu pietre şi roci colorate, frumos şlefuite. În ochii mei de copil, cutia închisă de sub casa noastră părea a fi cea mai extravagantă comoară, la egalitate cu colecţia profesionistă de roci, cristale, fosile şi pietre preţioase a profesorului Rao.

La egalitate până şi cu fragmentele sale de geode, lustruite şi tăiate cu fierăstrăul, ca nişte ouă de piatră, ale căror suprafeţe exterioare groase constau din straturi de modele rotite ca într-un vârtej, obţinute prin răcirea rapidă în scoarţa pământului, iar la interior fiind nişte cavităţi mari, pline cu cristale de un vineţiu-închis. La egalitate până şi cu firida lui de ametist de aproape un metru, în care mi-ar fi intrat cu uşurinţă tot capul. Şi, eram convins, la egalitate cu lingamul său neobişnuit de mare, o bucată de turmalin negru în formă de falus, considerat de hinduşi a fi simbolul zeului Şiva. Şi la egalitate, credeam eu, cu piatra de chihlimbar în care fusese prinsă de vie o insectă. Ca să nu mai pomenesc de fascinaţia morbidă pe care mi-o crea opacitatea aceea dramatică a insectei surprinse în timp ce se lupta cu moartea.

Stăteam pe un covor de frunze verzi şi galbene în curtea noastră din spate, fără să fiu gelos pe scoicile sale Paua, cu ale lor cochilii gigantice, sau pe copacul său de coral cu mărgelele sale preţioase încă intacte.

Dar acum, când mă uit la conţinutul cutiei noastre, îmi vine să plâng. Nu văd decât o cutie plină de roci prăfuite. O amintire tristă a unui timp inocent, a unor vremuri fericite când puteam petrece ore întregi sub casă şlefuind cu atenţie o piatră, pentru a-i scoate la iveală miezul portocaliu. O vreme la fel de efemeră şi delicată ca aripile unui fluture, când pietre de cel mai incredibil azuriu, sau nuanţe de topaz intens şi roz pal poposeau pentru câteva

clipe în palma mea încântată.

În fiecare săptămână ne lăsam papucii la uşa profesorului Rao şi urcam şirul scurt de trepte spre locuinţa lui care-mi amintea de peştera lui Aladin. În prag, ne întâmpina îmbrăcat în tunica lui albă, cu mâinile împreunate ca un boboc de floare de lotus, în cea mai nobilă formă de salut, cu ochii plini de mii de virtuţi şi cu amprenta zeului, cenuşa sfântă în forma literei U, desenată pe frunte.

— Intraţi, poftiţi! ne invita el vădit mulţumit de publicul său. Înăuntrul casei sale răcoroase ne deschideam pumnii încleştaţi şi-i ofeream pietre calde ca să le studieze. Cu seriozitate, ne lua pietrele cu penseta şi le examina una câte una la lupă. Deşi era clar că eu şi Mohini îi dădeam de cele mai multe ori bolovani simpli, profesorul Rao punea pietrele noastre cu o grijă meticuloasă pe o tavă specială înainte de a căuta în camera în care ţinea sticluţele negre cu otrăvuri pe care le folosea la identificarea rocilor şi a mineralelor. Aducea sticluţele, interesant etichetate cu oase în cruce şi cranii, cumpărate de la furnizori specialişti din străinătate, şi punea cu grijă o picătură din lichidul incolor pe ofrandele noastre. Noi ne uitam fără să clipim. Şi imediat, preţ de câteva momente miraculoase, pietrele noastre sfârâiau, scoteau fum şi adesea se umpleau de pete sau străluceau în mii de culori.

După care soţia sa, o femeie posacă, ne servea cu ceai dulce şi cu minunata ei prăjitură marmorată. Îşi petrecea timpul în bucătărie ascultând cântece frivole de dragoste, tamile, dar în sufragerie profesorul Rao nu permitea alte sunete să umple aerul decât cele ale muzicii clasice Thiagaraja. Cât noi mâncam din prăjitura tăiată în felii subţiri, profesorul îşi deschidea cutia sa de argint, cu micile ei compartimente. Taler, frunze de betel, var stins, nuci de areca, nucă de cocos aromată, cardamom, cuişoare, anason şi şofran, toate se găseau acolo. Era yoga în formă pură, felul ales în care el prindea între degetele sale lungi cantităţile precise din fiecare ingredient, împăturea frunzele de un verde aprins în formă de piramidă, prinzând pacheţelul cu o singură aţă.

Ţinând talerul subţire în gură, aducea la viaţă suflul iritat al unei stridii sau viaţa clocotindă a magmei la sute de

kilometri sub picioarele noastre, ducându-ne sub scoarţa pământului unde diamantele trăiau de milioane de ani. Uşor, vocea lui cultivată ne purta prin marile săli împodobite cu marmură verde din Sparta, marmură galbenă din Namibia şi fresce de Meleager şi Antimenes. Pe zidurile măreţe atârnau lămpi cu ulei parfumat şi coroniţe din frunze frumos mirositoare şi violete. Pe acolo, profesorul Rao ne atrase atenţia asupra unei gazde romane decadente, care alesese dinadins o colecţie bizară de mâncăruri doar pentru că erau rare şi scumpe, iar el era un gurmand înstărit. Sclavii aranjau pe o masă mare de banchet platouri de argint cu păsări cântătoare, papagali, turturele, flamingo, arici-de-mare, delfini, limbi de ciocârlie, uter de scroafă sterilă, copite de cămilă, creste de cocoşei, tocană de căprioară, stridii la grătar şi sturzi peste care se turnase un gălbenuş de ou.

— Priviţi, spuse profesorul Rao, mănâncă cu mâna. La fel ca noi.

Fascinaţi, ne uitam la muzicieni, poeţi, înghiţitori de foc şi dansatoare care veneau şi plecau până când, în cele din urmă, se termina felul doi, iar gazda mândră ţinea în mână un pocal încrustat cu ametiste, anunţând: „Să înceapă simpozionul băuturii!” În timpul acesta, sclavii puneau câte o bucată de ametist în pocalul de argint al fiecărui invitat, căci în limba greacă *amethystos* înseamnă „treaz, lucid”.

Prin ochii profesorului Rao vedeam eunucii de curte din vechile dinastii chinezeşti acordând atenţie egală slujbei lor de a găsi mereu un val constant de fete tinere drept concubine şi pregătirii bucatelor împăratului în boluri de jad pentru menţinerea vigorii stăpânului lor.

După prăjitură, îl urmam pe profesor la vitrina lui de sticlă. Deschidea larg uşile şi o altă lume apărea în faţa ochilor noştri.

— Ia să văd! V-am arătat oare crabul meu de piatră? ne întreba el, punând în mâinile noastre de copii greutatea considerabilă a unui mare crab fosilizat.

Fiecare detaliu era păstrat pentru posteritate.

Una câte una, toate comorile din vitrină ieşeau să se încline în faţa noastră. Minunându-ne, ne plimbam degetele peste lemnul pietrificat, bucăţelele de agat şi mătăniile

făcute din lacrimile lui Şiva, sau mărgelele roşii-maronii din *rudraksh.* Admiram carapacea de un galben translucid a unei ţestoase, iar alteori colţul unui mamut fosilizat sau fildeşul sălbatic, netratat, de hipopotam sau morsă.

Despachetam cu grijă pietrele negre rotunde ce fuseseră despicate ca o nucă de cocos pentru a găsi în interiorul lor amoniţi de mare fosilizaţi, chirciţi şi prinşi ca într-un secret. Îi găsise în Himalaya.

— Nu exista nici un lanţ muntos până când India s-a desprins de continentul suprem numit Gondawana şi a intrat în coliziune cu Tibetul, împingând fundul mării din ce în ce mai sus, ne-a explicat el, descifrând misterul existenţei amoniţilor de mare la aşa o înălţime pe coastele munţilor.

Însă pentru mine, perla coroanei colecţiei profesorului Rao a rămas mereu un craniu de cristal al unui indian Cherokee. Profesorul Rao ne spunea că indienii Cherokee credeau că, după moarte, craniile lor cântă şi vorbesc şi le spălau în mod regulat cu sânge de căprioară înainte de a le folosi la tămăduire sau ca oracol. Craniul era un obiect minunat cu prisme colorate la interior. Foarte rar, când culorile se estompau, profesorul îl îngropa în pământ peste noapte şi-l scotea pe vreme de furtună sau când era lună plină.

La fiecare vizită ne punea în mâna dreaptă o altă bucată de cristal şi ne îndemna s-o acoperim uşor cu mâna stângă.

— Închideţi ochii şi lăsaţi-vă inima să şoptească cristalului „te iubesc”, ne sfătuia el.

Ţineam cristalul aşa cum ne ceruse, închideam ochii şi mintea mea de maimuţă fugea instantaneu la ultima bucăţică de prăjitură marmorată ce rămăsese nemâncată, în timp ce aşteptam cu nerăbdare momentul în care el avea să ne spună: „Acum deschideţi ochii!” Şi ne întreba entuziasmat: „Ce aţi văzut?”

Eu nu vedeam nimic altceva decât stele verzi pe pânza portocalie a pleoapelor strânse, dar, copleşită de experiment, Mohini vorbea de fulgerări de lumină, bucurie ce-i invada vinele ca apa de ploaie şi alge de mare alunecoase crescându-i pe corp. Uneori credea că piatra din mâna ei pulsa, respira şi se mişca. Atunci, profesorul Rao

striga triumfător: „Acestea sunt amintiri prinse în cristal!”

Într-o zi a avut o surpriză pentru noi. Ciorchinele de cristal de cuarţ pe care Mohini îl ţinuse în mână cu o săptămână în urmă avea pe unul dintre vârfurile de cristal un curcubeu. Ne uitam muţi la curcubeul perfect format şi ne minunam. Oare era posibil ca Mohini să fi făcut lucrul acesta?

— Da, cu siguranţă, radia profesorul Rao. Uneori, pietrele sunt ca un copil şocat. Tu l-ai mângâiat, iar el ţi-a răspuns!

Mai apoi, o rugă să atingă şi să se joace cu cristalul de fiecare dată când mergeam în vizită. Era singurul cristal din câte avea care produsese un curcubeu.

La ultima noastră vizită la profesor, cu doar câteva săptămâni înainte ca japonezii să invadeze Malaysia, el deschise o cutie de chibrituri şi înăuntru, aşezat pe un pat de vată, se afla ceva ce arăta ca o picătură mare de ulei pur, foarte verde. Profesorul Rao luă picătura solidă în mână, o ţinu în lumină şi jură că era cel mai perfect smarald pe care-l văzuse vreodată. Era inestimabil. Chiar şi neprelucrat, mărimea şi frumuseţea lui erau aşa de evidente, încât muncitorul care-l găsise în mină îl înghiţise pentru a-l putea scoate de acolo.

— Este viaţa mea, declară mândru profesorul Rao, iar în timp ce-l aşeza la loc în cutiuţa modestă, vocea îi deveni ciudat de blândă. Îmi aminteşte mereu de ochii tăi, Mohini, copila mea dragă, şi va fi al tău când te vei căsători cu fiul meu!

Avea dreptate în legătură cu smaraldul. Chiar arăta ca ochii surorii mele. Am amintiri despre ochii ei chiar şi de când eram prunc. Ca nişte pietre preţioase surâzătoare. Cum mai râdea!

Îmi amintesc de ea dansând. Stăteam şi mă uitam la ea cum dansează în lumina lunii. Stăteam pe scăunelul pe care mama îl folosea la muls, în timp ce vacile dormeau în grajd, şi o priveam, atât de diferită în lumina argintie a lunii, atât de frumoasă! Ochii ei magnifici, ciudaţi şi alungiţi, fardaţi din belşug cu *kohl*-ul negru al mamei.

Tai tai, Taka Taka tei, tei, Taka, Taka! Vocea ei curată răsuna ca bătăile din palme ale bebeluşilor. Îşi arcuia trupul, mişcându-şi repede braţele, mângâind aerul în

întuneric la fel de agil ca păstrăvii de râu care sar din apa neagră, lovind cu călcâiele pământul, ţinând ritmul cu sunetul vocii în cadenţă. Brăţările de la glezne zăngăneau în noaptea argintie.

Tai, tai, Taka Taka tei, tei! cânta ea, cu degetele răsfirate ca un evantai. Mâinile îi pluteau în noapte de parcă ar fi cules fructe miraculoase. Le mângâia delicat, le aranja în coşul făcut din fir de aur şi le oferea marilor zei din ceruri. Apoi vârfurile degetelor îi coborau să-şi atingă labele picioarelor, iar tălpile ei, precum cea mai delicată coadă de veveriţă, săreau şi alergau înainte, desenând un tablou pe pământ. Un păun mândru, un tigru răgând, o căprioară timidă. Mereu era prea întuneric să pot vedea. Ochii îi săgetau în lături, stânga, dreapta şi iar stânga. O expresie uimită îi apărea pe faţă. Tabloul era complet. Picioarele i se mişcau, călcâiele loveau pământul cu mişcări rapide într-un cerc graţios în jurul tabloului pe care îl desenase. Şi când cercul era complet, ştiam că se termina şi fantezia ei.

Ta Dor, Ta Dor, Ta Dor, Ta, Ta!

O privesc cum îşi ridică ambele mâini către lună şi se învârteşte din ce în ce mai repede, clopoţeii de la glezne sună ca nebunii, până când ea cade pe pământ ameţită şi respirând întretăiat. Îşi apleacă faţa strălucitoare către mine, restul trupului se arcuieşte pe pământ, şi întreabă: „Ei? Am făcut mai bine acum?”

Şi, dintr-un motiv bizar, îmi aminteşte de Siddhi, acea femeie minunată ce întruchipează ademenirea puterilor mistice – aşa de frumoasă, cu nişte ochi atât de extravaganţi, şi totuşi dispreţuită de zei.

În acele câteva secunde, amăgit de lumina lunii şi de extazul dansului ei, uitam că nu era vreo fiinţă celestă misterioasă care descinsese în curtea noastră din spate, ci sora mea, cea mai curajoasă persoană pe care o cunoşteam. Era curajoasă într-un mod în care alţii nu erau, într-un mod pe care mama îl considera slăbiciune, iar tata dovedea o inimă blândă. Cum să vă explic focul ce ardea în sora mea atunci când vedea că se face o nedreptate? Poate că veţi înţelege dacă vă povestesc despre o cină dată cu ocazia zilei de naştere a mamei. Pe atunci, tata economisise timp de un an întreg din salariul său mic să le

poată oferi soţiei şi copiilor ei o masă demnă de o regină.

Mama ar fi refuzat o asemenea extravaganţă dacă ar fi ştiut dinainte, dar tata plănuise totul în secret. Comandase din vreme totul, plătind în rate mici cu mult înainte de ziua de naştere a mamei. Toată familia stătea în jurul unei mese mari, rotunde. Mai întâi au sosit crabii cu chilii, apoi carnea de oaie gătită în lapte de capră, tăieţeii *laksa* cu smântână, fructele de mare picante *char kueh teow,* calamarul iuţit cu sambal, având un iz puternic de ***belacan***[10], codul negru în pastă de ghimbir, bastonaşele de trestie-de-zahăr glazurate în pastă de creveţi şi câte şi mai câte până când toată masa era acoperită de mâncare aburindă.

— La mulţi ani, Lakshmi! şopti tata.

Pe chip avea un zâmbet.

Mama doar aprobă uşor din cap. Probabil că era mulţumită, pentru că ne-a zâmbit şi a început să umple un bol cu orez prăjit pentru Lalita, când un vaiet sfâşie aerul. O cerşetoare bătrână se lamenta zgomotos în timp ce proprietarul încerca s-o gonească, lovind-o cu o mătură peste picioare. Aşa se făcea pe atunci. Trebuia să-i baţi pe cerşetori ca să-i alungi.

Toţi se uitau la scenă, unii cu tristeţe, alţii uşuraţi că femeia murdară n-o să vină la masa lor să le strice poftă de mâncare. Dar nu şi Mohini, nu! Cu ochii înotându-i în lacrimi, sări ca arsă şi porni spre proprietar.

— Să nu îndrăzneşti s-o baţi pe bunică! strigă ea.

Şocat s-o vadă pe fată venind spre el ca vijelia, mătura omului se opri în aer. Femeia, obişnuită să fie bătută, se opri din plâns, rămânând cu gura căscată. Mohini o luă de mijloc pe bătrâna cerşetoare şi o aduse la masa noastră. Să mănânce cu noi. Sora mea nu avea nici zece ani pe atunci. Până şi cele mai timpurii amintiri ale mele sunt colorate de prezenţa ei. Priveam în sus din groapa din pământ în care mama mă punea să stau zilnic pentru a-mi întări picioarele şi o vedeam într-o mulţime de posturi. Întruchipând poveşti în care ea juca toate personajele. Alergând încolo şi încoace, strâmbându-şi faţa şi schimbându-şi vocea, se

---

10 Pastă de creveţi, folosită ca ingredient în sosuri şi tocane asiatice. (n tr.)

agita în jurul meu ca un fluture vesel. Pe atunci îmi părea că are timp doar pentru mine. Trebuie să se fi uitat în ochii mei mici şi rugători şi să fi înţeles fără să i se spună că nu avea să se găsească nici un pic de iubire în lume pentru biata fiinţă urâtă din faţa ei. Nu scoteam din gură niciunul dintre minunatele lucruri adorabile cu care sunt înzestraţi toţi copiii pentru a se face îndrăgiţi, având numai o bucată de carne leneşă pe post de limbă. Aşa că sora mea şi-a propus să mă înveselească aşa cum putea ea mai bine.

Făcea asta când ceilalţi nu erau acasă. După ce tata pleca la serviciu, Anna şi fraţii mei la şcoală, iar mama la piaţă cu Lalita după ea. Mama trebuia s-o ia pe Lalita cu ea, căci altfel s-ar fi prăbuşit pe podea şi-ar fi vărsat lacrimi amare până când mama s-ar fi întors. Aşa că stăteam în fiecare dimineaţă cu picioarele încrucişate, într-un loc unde soarele nu bătea cu putere, lângă fereastra de la bucătărie, în timp ce Mohini îmi prindea şi îmi răsucea tot părul în cârlionţi şi-mi spunea poveşti despre zeul Krişna, zeul albastru.

— Pe când era copil, stând afară, mama lui l-a văzut mâncând un pumn de nisip şi s-a repezit să-i deschidă gura şi să-l cureţe de nisip, dar când i-a deschis gura, înăuntru se găsea întreaga lume!

Stăteam cu degetele ei în părul meu şi-i simţeam respiraţia caldă pe cap şi-l invidiam pe copilul iubit şi obraznic din legende, care fura lapte bătut, ascundea din capriciu hainele fetelor care se scăldau, omorâse o cobră uriaşă cu mâinile goale şi ridicase muntele Govardhan pentru a adăposti o cireadă de vaci din calea unei furtuni teribile stârnite de gelosul zeu Indra. Mă visam privind de la fereastra unui palat către o generaţie de *gophi,* lăptărese cu pielea albă care strâng boboci de flori de lotus dintr-un iaz verde, fiecare rugându-se în secret să se mărite cu mine. Visam chiar la o căsătorie cu cea mai frumoasă *gophi* dintre ele, pe nume Ratha.

— Într-o zi, Ratha a ta, delicată ca floarea de muştar, o să apară şi îi vei pune pastă de lemn de santal şi *kumkum* pe frunte, mă tachina Mohini.

Mereu făceam aceeaşi figură scârbită, dar credeam în ea din toată inima.

Acestea sunt cele mai fericite amintiri ale mele. Ce altceva ar mai fi de amintit? Anii petrecuţi la mila profesorilor cruzi. Îmi prindeau caietele de teme de spate în timpul pauzelor ca să afle întreaga şcoală ce îngust la minte eram. Mă plesneau peste încheieturile degetelor şi-mi aruncau pe geam lucrările fără valoare. Li se părea că eram incredibil de prost. Mă făceau în toate felurile şi mă puneau la colţ. La joacă, elevi pe care nu-i mai văzusem vreodată intonau: *Kayu balak, Kayu balak, Lemn, Lemn* când mă vedeau. „Prost ca o scândură de lemn!” Ah, ce mai plângeau ochii mei fără gene! Eram atât de disperat, că mă umileam să capăt şi eu dreptul la o vorbă bună, un salut, o conversaţie în timpul pauzei. Le căram de bunăvoie ghiozdanele colegilor, mergeam cu spatele pe teren doar ca să se amuze ei şi lătram ca un câine. Dar cu timpul am descoperit că prietenia nu se obţine astfel, aşa că m-am învăţat să stau singur la marginea terenului de joacă, cu spatele la copiii care râdeau, cu ochii mei mici la drum, mestecându-mi leneş mâncarea.

— *Kayu balak*, *Kayu balak!* îmi strigau din urmă copiii veseli.

Profesorii continuau să mă mustre şi să mă beştelească pentru că scriam urât, iar eu nu-mi puteam controla mâna care devenise ţeapănă ca lemnul. Lacrimi îmi scăpau printre pleoapele căzute, dar feţele lor aspre refuzau să se înmoaie. Cum puteam să le spun că atunci când deschideam o carte să citesc, peştişori albăstrui de cerneală înotau pe apele albe ale paginilor, aşa că nu puteam să văd bine cuvintele? Cum să pot eu aduna corect numerele dacă ele ţopăiau şi se jucau asemenea maimuţelor-păianjen de-a lungul şi de-a latul paginilor? Sau, la fel, cum să le spun măcar că mâna mi se înţepenea la scris?

Mulţi ani după ce japonezii ne-au distrus vieţile şi-au plecat, mă gândeam ce-ar fi fost dacă aş fi adormit pe un strat de frunze lucioase, în grădina din spate şi-aş fi visat o pictură Basohli bătută în fragmente de aripi de cărăbuş care strălucesc ca smaraldul. E posibil oare ca o astfel de perioadă grozavă şi civilizată să fi existat în viaţa mea? Am mers să-l vizitez pe profesorul Rao. Acesta a venit la uşă,

aproape chel, cu mâinile împreunate într-un simbol zbârcit al florii de lotus şi fragil, atât de fragil. Mi-l aminteam mult mai impunător, mai mare şi zâmbind încântător.

— Papa Rao, i-am spus întorcându-mă fără să-mi dau seama la amintirea din copilărie.

El zâmbi trist. Întinse mâna să-mi atingă părul dat cu ulei şi pieptănat pe spate.

— Cârlionţii, se lamentă el.

— Erau ridicoli. Găselniţa lui Mohini... am comentat eu fără să-mi termin ideea.

Bătrânul profesor era tras la faţă.

— Desigur, încuviinţă el sec, poftindu-mă înăuntru.

Casa era mută, mai mică şi bizar de lipsită de viaţă. Din bucătărie nu se mai auzeau cântecele de dragoste siropoase ale doamnei Rao. O auzeam foindu-se pe undeva printr-o altă parte a casei, cu mişcări greoaie şi nefireşti.

— Unde-s firida de cristal, geodele, craniul, picturile? l-am întrebat din senin.

Ridică mâna dreaptă şi o lăsă să cadă inertă pe lângă corp.

— Japonezii... au furat totul! Trei dintre ei abia au putut să care firida mea de cristal.

— L-au luat? Chiar şi crabul de piatră?

— Inclusiv crabul de piatră, dar uite – nici nu s-au atins de lingam! Brutele nu i-au cunoscut valoarea.

Merse şi atinse piatra neagră curbată.

Îmi veni ceva în minte.

— S-a întors fiul dumneavoastră? l-am întrebat.

— Nu, spuse el grăbit, şi mi-am dat seama că se întâmplase o nenorocire de neînchipuit. Ascultăm nişte Thiagaraja? sugeră el, întorcându-se rapid ca să nu-i pot vedea durerea cruntă ce pusese stăpânire pe chipul său bătrân.

La primul sunet pur al corzii de *veena,* profesorul Rao îşi lăsă capul în palme. Lacrimi mute căzdeau pe tunica lui albă, din pânză, prin care i se vedea biata piele maronie.

— Papa Rao, am izbucnit în plâns văzându-i ochii înlăcrimaţi.

— Şşşş, ascultă! şopti el, înecat de plâns.

Nu mai era nici o prăjitură marmorată sau ceai dulce. Am

stat nemişcat pe locul meu până când s-a terminat ultima notă din melodia lui Bhairav, iar profesorul Rao şi-a revenit suficient să-şi ridice capul şi să-mi zâmbească tremurând. Înainte să plec, îmi puse în palmă nepreţuitul său lingam.

— Nu, am spus eu.

— Curând o să mor, spuse el. Nimeni nu-l va preţui ca tine.

Trist, am adus acasă piatra neagră. Japonezii n-au vrut-o. Nu-i văzuseră frumuseţea. Era un lucru respins, exact ca mine. M-am dus sub casă, m-am aşezat pe cutia plină de pietre frumos şlefuite şi fără nici o valoare şi m-am gândit la gura tremurândă a lui papa Rao. M-au podidit lacrimile. Am ţinut în palma dreaptă lingamul negru, acoperindu-i blând cu stânga vârful neted şi rotunjit. Apoi am închis ochii şi pentru prima dată inima mea a şoptit cu convingere: „Te iubesc, cristalule!”

Un timp am văzut doar interiorul portocaliu al pleoapelor cu bine cunoscutele stele verzi până când, aproape pe nesimţite, mi-a apărut o strălfulgerare, ca lumina soarelui pe apă, în colţurile ochilor. Şi-apoi mi-am simţit inima agitată luând o gură de aer şi oprindu-se un pic. Deodată, cineva care mă înţelegea pe deplin mă ţinu în braţe şi mă legănă. Am simţit cum se lasă pacea peste mine. Piatra mă alina şi, uşor-uşor, am înţeles că eu nu trebuia să mă fi născut vreodată ca om. Aş fi fost fericit ca piatră. Aş fi putut fi o figură imensă de piatră pe un vârf de munte sau un simplu buchet de cristale luminoase în lumina rece a soarelui. Pe muntele Everest.

Aş fi putut să mă cocoţ sus, deasupra lumii, să stau neclintit şi sigur de propria valoare, an după an, privind cum vin şi pleacă fără rost oamenii derutaţi. Pe mâna de granit aş purta un ceas de lemn, trecând zile şi nopţi în timp ce limbile îngheţate ale ceasului meu ar sta nemişcate. Dar nu sunt un cristal strălucitor sau o stâncă neregulată dominând o pantă frumoasă. Văd asta pe faţa mamei. Nu mi-e scris să fiu admirat de oameni, să-şi pună vieţile la picioarele mele ca să mă cunoască, să zăbovească un pic pe piscul meu. Eu sunt un nătâng cu faţa pătrată, parcă decupată din granit. Jinduiesc în inima mea singuratică la râsetele şi pasiunile altor oameni.

Mă uit atent la chipul meu iscoditor de lemn, iar oamenii se mişcă în jurul meu cu viteză mare. Când ridic privirea, strângătorul de suflete e prin preajmă, iar cei pe care-i iubesc au dispărut pentru totdeauna şi oameni noi au răsărit ca seminţele din pământ. Când mă priveşti, nu vezi decât un bărbat prins într-o existenţă umilă – dar fiţi cu băgare de seamă şi să nu vă fie milă de mine, pentru că, la fel ca pământul, eu voi dăinui dincolo de acest du-te-vino fără rost al omenirii! Veţi vedea!

Sevenese.

Abia atunci când am aflat de iubirea secretă a lui Raja, fiul cel mare al îmblânzitorului de şerpi, pentru sora mea mi-am dat seama cât de frumoasă era. Aceasta se întâmpla în 1944 şi aveam unsprezece ani. Am fugit acasă atât de repede, încât vântul îmi şuiera pe la urechi şi poalele cămăşii albe îmi fluturau nebuneşte. Am trecut în goană pe lângă tata, care moţăia pe verandă cu gura întredeschisă şi m-am îndreptat spre bucătărie. Soră-mea şi-a ridicat privirea de la castronul cu aluat brun pentru turte şi mi-a zâmbit. M-am uitat la stelele din ochii ei. Într-adevăr, Mohini era o fiinţă spectaculoasă. A fost o revelaţie să înţeleg că ea nu era doar mâna care aranja grămăjoare ordonate de curry în jurul orezului din farfuria mea sau atingerea mult mai blândă (faţă de cea fermă a mamei) care îmi ungea părul cu ulei, după obiceiul din fiecare săptămână.

M-am uitat în punctele acelea verzi şi maronii din ochii ei minunaţi şi m-am simţit invadat de o căldură plăcută văzând cât de bine se potrivea cu planurile mele această intrigă romantică cu totul neaşteptată. Îmi aduc aminte că în clipa aceea mi-am împreunat mâinile şi am spus o rugăciune, mulţumind zeului că mi-a dat o soră atât de frumoasă încât să-i atragă atenţia lui Raja, pentru că de când mă ştiam îl idolatrizam pe Raja şi îmi doream să mă împrietenesc cu el.

Pentru alţii, faţa lui ursuză şi silueta lui energică personificau sunetele ciudate inexplicabile şi strigătele care se auzeau în toiul nopţii de la casa îmblânzitorului de şerpi. Se pomenea de rău şi magie neagră. Se vorbea chiar de fantome şi spirite întoarse din morţi. Oamenii se temeau de el şi de tatăl lui, dar eu nu. Din ziua în care am aflat că

ţeasta care rânjea în interiorul casei lor îi aparţinea, am fost obsedat de nevoia de a-l cunoaşte mai mult. De ani de zile mă jucam cu fratele lui mai mic, Ramesh, uitându-mă de la distanţă spre silueta înaltă, inabordabilă a lui Raja. Totul la el era o sursă de curiozitate intensă şi mister. Mâinile şi picioarele lui cu pielea de culoarea argilei, hainele murdare de pământ uscat, buclele arămii nespălate şi mirosul acela sălbatic, fără a fi neplăcut, de fiară, pe care corpul său îl emana în valuri. Desigur, mama îşi amintea bine isprava sângeroasă de pe vremea când el era doar un băieţel cu păr cârlionţat, şi îl văzuse în piaţă ronţăind cioburi de sticlă, ceea ce îi conferea în ochii mei puteri inimaginabile.

Mă uitam cu înfrigurare de la depărtare cum dădea târcoale stupului de albine din spatele casei lor. Nu îmi prea plac albinele şi nu pot uita ziua când vecinul nostru, Ah Kow, a aruncat cu o piatră într-unul dintre stupi şi tot roiul s-a ridicat deasupra ca un nor întunecat, furios, vuind ca o cascadă. Până şi soldaţii japonezi cu puştile lor lungi aşteptau în faţa casei să primească gratis sticle cu miere. Totuşi, Raja n-a ezitat şi şi-a vârât fără frică mâna în stupii zumzăitori şi le-a furat mierea preţioasă. Uneori îl înţepau, dar el îşi scotea calm acul acela negru din faţa umflată. Odată a purtat un roi întreg ca pe o barbă respingătoare negru cu galben pe faţă.

Totul pentru plăcerea mea.

Înainte ca Raja să intre în viaţa mea eram cercetaş în timpul zilei, hoţ de fructe seara şi huligan într-o bandă cu lanţuri în unele weekenduri.

Eu, fratele lui Raja, Ramesh, şi Ah Kow făceam parte dintr-o gaşcă de băieţi care dădeau iama în livezile altor oameni şi puneau în scenă lupte aprige cu bandele rivale.

Pare incredibil acum, gândindu-mă în urmă, că ne luptam, înarmaţi cu lanţuri de biciclete, beţe şi pietre. Ne adunam la periferia vechii pieţe şi atacam inamicul ţipând ca nebunii, aruncând pietre şi rotind prin aer lanţurile de bicicletă. Curgea şi destul de mult sânge de la răni, până când gospodinele chinezoaice, cu coafuri neîngrijite şi costume tradiţionale strâmte, se grăbeau să ne alunge, dând năvală din casele lor, blestemând şi fluturând mături. Ne loveau în cap şi, ocazional, reuşeau şi să ne prindă de

urechi pe aceia dintre noi prea absorbiţi de luptă. A fi urecheat era de departe mai rău decât o sută de lovituri primite în cap cu un lanţ de bicicletă. Insulta supremă era atunci când se aplecau foarte aproape de urechile noastre şi ocărau din toţi rărunchii cu vocile lor aspre, needucate:

— Diavoli, diavoli, mici diavoli aducători de necazuri! Stai să te spun eu maică-tii!

Ceilalţi nu mai aveam de ales decât să renunţăm imediat la expresiile noastre fioroase şi la posturile ameninţătoare şi să fugim care încotro cât mai repede. Luptele respective avuseseră hazul lor, chiar dacă au fost puţine şi aveau loc la mare distanţă de timp între ele.

În cea mai mare parte a timpului pe atunci eram mulţumiţi să intrăm pe furiş între rândurile de pepeni şi să-l furăm pur şi simplu cu roaba pe cel mai mare şi mai frumos. Doseam fructul imens de un verde-închis şi ne ospătam ca purceii din miezul lui roşu până nu ne mai puteam mişca. Apoi ne lungeam pe pământ, cu braţele şi picioarele răstignite ca nişte stele de mare eşuate şi gemeam la cerul albastru. Odată, în timp ce furam pepeni verzi de pe un câmp, un bărbat pe jumătate îmbrăcat a ieşit dintr-un şopron murdar, nefolosit. Scutură furios pumnul şi strigă:

— Hei, porci lacomi! Veniţi înapoi!

Unul dintre băieţii din grupul nostru ţipă îngrozit, abia atunci dându-şi seama că prădaserăm tocmai terenul unchiului său. Unchiul lui ne urmări pe distanţă mare, blestemând şi înjurând în chineză.

Uneori intram în livezi şi stăteam printre crengi mâncând fructe de mango dulci şi rambutani până când efectiv ni se făcea rău. Nu după mult timp, unul dintre proprietarii livezilor a cumpărat un câine mare, negru, de pază. Trebuie să vă spun că dulăul avea un lătrat fioros, dar i-am aruncat în bot o avalanşă de fructe crude până a fugit cu coada între picioare şi cu limba scoasă atârnându-i precum capătul unei eşarfe roşii. După incidentul respectiv, n-a mai apărut. Abia când am auzit că cineva a otrăvit bietul câine ne-am dumirit că şi alţii făceau acelaşi lucru ca noi.

Cel puţin o dată pe săptămână ne ascundeam în spatele brutăriei chinezeşti din centrul oraşului în speranţa că vom

putea şterpeli cornuri cu nucă de cocos. Când şoferii încărcau dubele cu comenzile pentru toate cafenelele din oraş, ne grăbeam să dăm lovitura, furând rapid câţiva pumni plini. Cornurile erau încă fierbinţi, cu un gust minunat când le hăpăiam. În timpul acelor jafuri îndrăzneţe pe care le dădeam, am descoperit de ce cafeneaua de lângă brutărie vindea cel mai ieftin orez cu pui din tot Kuantanul. De fapt se putea mânca o masă îndestulătoare cu numai douăzeci de cenţi. Zi şi noapte erau oameni care se aşezau la mesele rotunde, mâncând pe săturate. Dar noi am văzut ascunse în spatele pubelelor cuşti peste cuşti pline cu pui bolnavi şi morţi care soseau de la diverse ferme din afara oraşului. Pui apatici, cu ochi închişi pe jumătate şi subnutriţi, golaşi, picotind ca beţi peste carcasele de găini moarte de pe fundul cuştii. Un băiat chinez cu buză de iepure îi sacrifica, îi înmuia într-o cuvă mare de apă clocotită, apoi îi curăţa de pene şi îi arunca într-un container pătrat de aluminiu. Din când în când, un bucătar morocănos în pantaloni scurţi negri, murdari şi cu un maiou alb ieşea afară scărpinându-se şi înjurând. Fuma o ţigară, după care lua câţiva pui proaspăt curăţaţi de pene, prinzându-i de gâtul gol şi se întorcea în bucătărie. Din restaurant se auzeau hohotele de râs şi strigătele persoanelor care comandau mai multe porţii din orezul acela cu pui delicios.

Alteori hoinăream pe străzile dosnice, încercând să surprindem în acţiune vreo prostituată ieftină, machiată strident. Cele mai multe dintre ele erau urâte şi cu mutre acre. Stăteau în grupuri colorate pe aleile respective, cu ochi posaci, atotştiutori şi guri lacome, bosumflate nefiresc. Se sprijineau cu spatele de zidurile murdare ale gangurilor înguste, fumând ţigară după ţigară şi aruncau cu pietre în noi, cu o răutate surprinzătoare în cazul în care ne prindeau trăgând cu ochiul.

Sexul era o curiozitate reală, dar numai o singură dată eu şi Ramesh am reuşit să asistăm la actul propriu-zis. Era seara târziu şi fata era foarte tânără. Avea gura dată cu roşu puternic şi părul negru ca pana corbului. Ne-am ascuns după pubelele verzi urât mirositoare, pline până la refuz cu gunoi în descompunere, şi ne-am uitat pe furiş cu

ochii mari la bărbat şi la fată. Părea că are loc o negociere, individul chiar a dat să se îndepărteze, dar faţa i-a zâmbit, a întins o mână foarte albă şi s-a uitat pudibondă la el. Bărbatul a scos nişte bani din buzunarul de la cămaşă şi i-a pus în mâna întinsă. Numaidecât s-au apucat de treabă. A fost destul de sordid şi departe de lucrul incitant pe care mi-l imaginam c-ar fi. Bărbatul şi-a lăsat în jos pantalonii şi a îndoit genunchii în aşa fel încât pantalonii i-au rămas prinşi în susul gambelor. Mâinile sale au cuprins cu gesturi dure carnea moale, albă a feselor ei. Fără să-i pese că fundul lui zbârcit, slab, era complet la vedere, bărbatul îşi vârî faţa în umărul ei stâng şi pompă energic. De fiecare dată când se avânta în ea, fata striga extatic: „Ua, ua, ua!”, dar pe faţa ei pudrată şi rujată excesiv, ochii sticloşi i se rostogoliseră în sus. În sus şi departe de rigolele urât mirositoare şi de buruienile verzi-ruginii care se zbăteau să crească în crăpăturile din jurul canalizării. Departe de marginile sparte ale treptelor de piatră, pe lângă vopseaua scorojită de pe pereţi, dincolo de ferestrele închise de la care i se striga că este o curvă şi departe chiar şi de ţiglele pline de muşchi, spre un petic de cer de seară, colorat orgasmic a mandarină. Pe faţa ei nu era nici plăcere, nici plictiseală, nici emoţie. Doar o gură foarte roşie exclama: „Ua, ua, ua!”

În interiorul pantalonilor mei scurţi, un şarpe mic îşi decoji un strat de piele şi crescu gros şi tare. De îndată ce omul termină de gemut, îşi ridică nădragii gri din vine, se încheie la nasturi surprinzător de iute şi dispăru în direcţia opusă. Fata scoase o batistă mototolită, murdară din geanta ei şi se şterse repede. Mişcarea îndoită a încheieturii ei dovedea experienţă. Nu purta chiloţi. Partea ei intimă era albă, platâ, triunghiulară şi acoperită cu păr negru creţ. Îşi lăsă în jos fusta scurtă stil occidental netezind-o, îşi flutură pletele peste umăr şi se îndepărtă pe tocurile foarte înalte. Am ascultat păcănitul lor răsunând tare în aleea pustie până când a dispărut pe una dintre uşile anonime din spate.

Sunt sigur că prima experienţă despre sex a avut un efect profund asupra mea, aceasta imprimându-mi în minte semnificaţia greşită a ideii de sex. Plictiseala teribilă a

acelei tinere şi buzele ei roşii lucesc în faţa ochilor mei ca un miraj în deşert. Mă târăsc spre el în patru labe doar ca să descopăr că sunt pe aleea greşită, în camera de hotel greşită, cu o altă prostituată. Recunosc că indiferenţa acelei prostituate m-atrage şi mă excită. Recompensa fiind abilitatea de a anima un chip plictisit. Asta am căutat ani de zile. Chiar şi după ce am aflat adevărul despre sufletele lor obosite, am trăit pentru fantezia creată cu atâţia ani în urmă de acea gură roşie de pe alee, plătind dublu femeile dacă reuşeau să mimeze că se simt bine şi nu întrebau: „Mai durează?” Iar ele, armata aceea inepuizabilă de fuste scurte şi coapse netede, nu ratau nimic, etalând un repertoriu admirabil de sunete convingătoare, gemete guturale, suspine întretăiate. Da, mi-am irosit viaţa în bordeluri căutând-o pe fata de pe alee – dar nu este ciudat că, după toţi aceşti ani, încă mi-o amintesc atât de bine? Tocurile pantofilor ei intrând pentru totdeauna în coajă de papaya putrezită, norul de musculiţe de oţet care i se urca până spre glezne, genunchii care i se loveau uşor unul de altul... „Ua, ua, ua!” mai strigă ea încă o dată, dându-şi ochii peste cap ca să se uite la cerul de seară. După care, în fantezia mea, se uită fix în ochii mei şi geme de plăcere.

O dată la două săptămâni, după-amiaza, eu şi Ramesh ne puneam uniforma mov de cercetaşi şi eşarfa şi mergeam la şcoală. Acolo eram învăţaţi să fim ascultători, să ajutăm, ni se explica importanţa de a fi serios şi de-a avea un comportament frumos, integru. Apoi ni s-au făcut carnete albastre, imprimate cu sigla şcolii. Am fost împărţiţi în grupuri de câte doi şi trimişi pe la diferite case bogate din jurul şcolii. Am sunat pe la porţi, am bătut la uşile de la intrare ale acestora şi cu zâmbete strălucitoare întrebam în cor: „Tanti, nu vreţi să v-ajutăm la nişte treburi casnice?” Invariabil, au vrut. Am spălat maşini, am curăţat garaje, am tuns peluze, am tăiat garduri vii, am măturat rigole, am adunat gunoiul în grămezi şi l-am ars. Apoi ne-am prezentat carnetele de membri, le-au semnat şi am fost plătiţi fie cu cincizeci de cenţi, fie cu un ringgit. Banii trebuia să-i predăm la sfârşitul zilei cercetaşului-sef, dar eu şi Ramesh aveam două carnete, astfel încât la fiecare ringgit, păstram unul pentru noi.

Pe vremea aceea îţi puteai cumpăra singur ţigări. Negustorul te privea din cap până în picioare, dar în cele din urmă te servea ca să nu-şi submineze propria afacere. Atât timp cât dădeai bani, nu comenta şi se făcea că nu vede. La început ne strecuram în luminişul din pădurea din spatele casei lui Ramesh, suflând sute de inele de fum în aerul umed, ascultând zgomotul făcut de godacii de mistreţ care mai cădeau în timp ce goneau în grup prin tufişuri, dar pe măsură ce-am crescut, am devenit mai curajoşi şi am migrat spre oraş. Seara târziu ne înşiram pe marginea străzii, în apropiere de cinematograf, stând cu picioarele atârnate în interiorul şanţului de scurgere imens pentru muson ce străbătea tot oraşul, fumând şi urmărind fetele care treceau. Când venea musonul, cu vânt puternic şi ploaie abundentă zile în şir, vedeam cum sunt aduse de ape lucruri ciudate. Odată am zărit un bivol de apă înecat, care plutea ţeapăn, un şarpe mare care se zbătea sălbatic fiind luat de viitură, un balansoar stricat de ratan, şobolani care încercau din răsputeri să înoate, dând furios din labe ca nişte câini, apoi sticle, excremente şi, într-o zi, o păpuşă care a devenit preferata Lalitei. Era lungă de treizeci de centimetri, avea părul galben şi creţ, ochi albaştri şi o gură mică de plastic pictată cu un roz pal. Probabil că, într-un acces de temperament, o aruncase în apă vreun copil european răsfăţat. Încă nu începuseră ploile lunii decembrie când am văzut-o plutind uşor pe lângă mine, cu ochii rotunzi holbaţi, în apa care curgea încet. Am scos-o cu mâna şi am dus-o acasă, unde Lalita, cu privirea vrăjită, a primit-o cu braţele deschise.

Ar trebui să amintesc însă că fumatul lângă canalul de scurgere al oraşului era mult mai riscant decât adunările din pădure. Mama avea spioni peste tot. Putea conta că orice femeie în sari avea să-i transmită orice incident legat de noi, cu o groază de înfloriturі, desigur. Am văzut efectul uneia dintre escapadele lui Jeyan. Bietul copil! Până să ajungă el acasă, mama deja clocotea. Dar mai grav e că el nu făcea rele aproape niciodată. Să spunem că din an în Paşte îndrăznea câte o escapadă, şi mititelul ghinionist era prins întotdeauna!

Din când în când ne prefăceam bolnavi ca să lipsim de la

şcoală şi ajungeam la cinema. Odată, în timp ce stăteam la coadă ca să intrăm la un film deocheat, am fost surprinşi să-l vedem pe directorul nostru ascunzându-se în spatele unui stâlp şi privind cu ochii săi bulbucaţi în jur. Era un om atât de simandicos, încât ne închipuiam că-i e scârbă până şi de propriile secreţii corporale. Am fi fugit, sau ne-am fi ascuns, sau am fi încercat să-l evităm cumva dacă n-am fi observat că ţinea fără vlagă între degetele transpirate un bilet verde-deschis pentru matineu la *Vimochanam (Relele consumului excesiv de alcool).* Deci nu se afla acolo ca să se năpustească asupra noastră! Încorsetat cum era în cămaşa lui albă, foarte scrobită şi cu pantalonii negri de modă veche, emana jenă prin fiecare por. Veni momentul îngrozitor, hilar când ni se întâlniră privirile, încremeni, cu excepţia unui singur spasm de surpriză în obraz, care-i făcu mustaţa să tresară nervos. Strângând mai bine biletul între degete, intră în sala întunecată. Zile întregi m-am întrebat dacă mă va pârî mamei, dar se pare că ruşinea a fost mai puternică decât ultragierea.

În unele zile, nimic nu putea risipi plictiseala ce sufla apatic peste orăşelul nostru minuscul, în care părea să nu se întâmple mai nimic. Când nu ne era de ajuns să mergem la râu, în partea cealaltă a oraşului, ca să vedem cum bărbaţii pe jumătate goi prindeau crocodili şi broaşte-ţestoase, ne întorceam însetaţi de agresivitate şi foloseam praştii ca să vânăm şopârle. Cel mai bun dintre noi la tras cu praştia era Ismail, fiul cel mai mic al lui Minah. Era cunoscut pentru pasiunea cu care omora şopârlele cenuşii. Ca bun musulman ce era, îşi asumase sarcina de a ucide cât de multe îi permitea îndemânarea. Pentru că o şopârlă indicase ascunzătoarea lui Nabi Mahomed duşmanilor săi, distrugând pânza subţire întinsă cu grijă de un păianjen credincios peste gura unei peşteri. La sfârşitul unei acţiuni de vânătoare, când Ismail se oprea să-şi aprindă o ţigară, avea lângă el o grămadă grotescă de nu mai puţin de cincisprezece şopârle. Întins la umbra unui tamarind, uitându-mă printre frunze la peticele de cer albastru, îi invidiam în secret grămada lui Ismail şi mă gândeam cum să mi-o cresc pe a mea. Nu-mi trecea prin minte că, la mii de kilometri depărtare, soldaţii nazişti erau la fel de

preocupaţi să-şi mărească stivele oribile de evrei morţi, înfometaţi şi goi, cu pielea lucioasă ca osul lustruit. În timp ce leneveam la umbră în acele după-amiezi sufocante, războiul părea foarte departe de noi, dar când a izbucnit, a izbucnit atât de brusc, că efectiv n-a mai fost timp să ne pregătim de el.

Japonezii au aterizat în Penang pe 7 decembrie 1941.

După vizionarea filmelor despre bombele „fabricate în Japonia”, care se dezintegrau cu un pleoscăit moale, şi glumele făcute pe seama soldaţilor crăcănaţi şi mult prea saşii ca să tragă drept, am fost uimiţi de preluarea bruscă şi completă a controlului de către ei. Cine erau aceşti pitici asiatici, care îi puteau face pe puternicii britanici să fugă în noapte? Şi au ajuns în Kuantan. După vocile grave şi uniformele elegante, cu cizme lustruite ale omului alb, primul soldat japonez a părut urât şi necizelat în haine croite nepotrivit. Avea o faţă galbenă de ţăran, purta un chipiu înalt, de pânză ieftină, cu clape atârnate pe ceafă şi avea prinse la curea o ploscă, o cutie de orez, peşte sărat şi boabe de soia. Picioarele scurte le avea încălţate cu ghete din pânză de cort cu talpă de cauciuc, prinse astfel încât degetul mare era separat de celelalte, iar restul încălţării era tras peste cracul pantalonului. Astfel pregătit pentru oroarea noroiului din climatul tropical, soldatul arăta ca un erou cuceritor. În mintea noastră naivă, de tineri romantici, consideram că toată autoritatea lui stătea în puşca cu baioneta lungă.

— Dar arată ca tine! i-am şoptit neîncrezător lui Ah Kow prima dată când am văzut un grup de-al lor în oraş.

Ramesh a aprobat din cap, dar Ah Kow se uita la soldaţi cu ură în ochii lui mici. Cât de îndreptăţit era să simtă ură faţă de ei, căci i-au distrus familia! Ne-am uitat după ei cum patrulau pe drum până când au dispărut din raza noastră vizuală. Oameni de sacrificiu, în uniforme de sacrificiu, care scoteau sunete guturale aspre când vorbeau şi-şi descheiau fără ruşine pantalonii în locuri publice ca să împroaşte valuri galbene de urină. Cum putuseră oare aceşti indivizi să-i alunge pe britanici? Pe cei care locuiau în case nobile cu servitori şi şoferi la dispoziţia lor, care mâncau numai bucate alese, preparate din carne roşie cumpărată de la

Depozitul Rece. Iar copiii lor, evident prea rafinaţi pentru sistemul de învăţământ local, trebuiau să fie trimişi înapoi în patria-mamă după ce se bronzaseră sub soarele nostru. Oare de câte ori am stat cu capul plecat, să le greblez umil frunzele din curţi, în timp ce pe furiş îi ascultam pe copiii lor privilegiaţi râzând şi vorbind cu accentul acela ciudat, dar superior.

— Ei, cum te cheamă? întrebau curios, cu gene pale şi ochi mai albaştri decât cerul.

Nu existase niciodată vreo îndoială că erau copiii celui mai important popor din lume, cu cel mai mare imperiu pe care l-a cunoscut istoria. În mintea celor colonizaţi, era o onoare să serveşti o astfel de rasă şi părea de-a dreptul imposibil să ni-i imaginăm măcelăriţi de un popor asiatic, cu o misiune atât de strict feudală precum a invadatorilor japonezi. Aceştia din urmă aveau un plan elaborat de a-i oferi Singaporele împăratului lor ca pe un cadou de ziua lui, la 15 februarie 1942, iar Malaysia era un coş de materii prime în drum.

Războiul părea că se încheiase înainte de a începe, dar era doar începutul chinului zilnic, al mizeriei şi cruzimii de nedescris a Ocupaţiei Japoneze care avea să dureze trei ani şi jumătate.

Ne-am întors de la Seremban la casa prădată de hoţi, goală cu excepţia patului mare de fier al părinţilor mei şi a băncuţei grele din bucătărie. În rest, totul dispăruse. N-aveam nici măcar o saltea pe care să dormim. În noaptea aceea ne-am chinuit să dormim toţi opt în patul acela mare. În zori ne-am trezit şi îmi amintesc cum am dat fuga prin întuneric spre piaţă cu Lakshmnan şi cu mama, ţinând gurile sacilor goi încleştate în mâini.

Piaţa era de nerecunoscut. Departe de a fi o scenă de război, era aglomerată, încărcată cu mărfuri de parcă ar fi fost zi de duminică. Localnicii care în mod obişnuit se tocmeau atunci când cumpărau căţei, pisici şi păsări de curte, acum se înghesuiau să apuce borcane de gem, marmeladă şi murături. O chinezoaică bătrână se lupta pentru nişte cutii de sardine şi heringi, conserve de carne şi cartofi şi îşi disputa cu cei din jur supremaţia asupra unor conserve de sfeclă, pungi de zahăr, compot de mere şi pere

la cutie, sucuri de fructe în cutii de carton şi provizii de medicamente şi îmbrăcăminte furate din casele britanicilor şi depozite abandonate. Ne-am umplut bine sacii. În locul unde îngropam ghimbirul ca să-l păstrăm proaspăt, am adâncit gaura în pământ ca să ne ascundem şi noile rezerve.

Asta se întâmpla înainte ca primul val de soldaţi veniţi în camioane deschise să ameninţe cu pedeapsa prin decapitare infracţiuni grave precum jaful. Măsura era dură, dar imediat eficientă. Vederea capetelor înfipte în pari descuraja alte furturi. Impunerea noului decret a creat o altă problemă. Cum să ascunzi lucruri care în mod evident nu-ţi aparţin, dar le aveai îngrămădite până în tavan? Preţ de mai bine de o săptămână au ars focuri mari de tabără zi şi noapte, stârnind panică pură. Cei care jefuiseră conacele europene îngrămădiseră frigidere, ventilatoare electrice, prăjitoare de pâine, piane strălucitoare şi seturi întregi de mobilier masiv într-un morman imens în faţa caselor lor din frunze de palmier, care nici măcar nu erau racordate la electricitate, şi le-au dat foc. Ne-am uitat cum ard scaune, dulapuri, mese, covoare persane rulate şi paturi cu o vâlvătaie înaltă, portocalie, care scuipa mii de scântei. Pentru mama a fost o binecuvântare. Ea şi Lakshmnan au traversat zonele unde locuiau servitorii marilor reşedinţe europene şi a ales mobilierul pe care l-a vrut din focuri de tabără neaprinse.

Situaţia din mahalaua noastră s-a schimbat drastic în timpul Ocupaţiei Japoneze. Fetiţele s-au deghizat în băieţi peste noapte, iar fetele de o anumită vârstă au dispărut pur şi simplu. Tata a rămas fără slujbă, lui Ismail i-a murit tatăl, iar Ah Kow şi-a pierdut fratele, înrolat în Partidul Comunist Malaysian. Acesta a plecat să locuiască cu oamenii de pe dealuri, cum erau cunoscuţi, într-o tabără numită Plantaţia Şase de lângă Sungai Lembing, unde se concentrau în principal pe organizarea de ambuscade de mică amploare asupra patrulelor japoneze.

Japonezii n-au pierdut deloc timpul. Şi-au propus să ne impună forţat, deodată, cultura, moralitatea şi felul lor de viaţă atât de străin nouă. Ca şi când faptul că stăteam smirnă şi le cântam imnul naţional zilnic în fiecare

dimineaţă, înainte de înviorare, sau că ne forţau copiii să înveţe limba japoneză ne putea insufla dragoste pentru drapelul lor urât (pe care instantaneu l-am denumit absorbant pătat) sau pentru împăratul lor de departe. Este uimitor să te gândeşti că nu pricepeau că nu ne plecam capetele cu respect la vederea unei uniforme japoneze pe stradă, ci din teama de a nu fi pălmuiţi. În fiecare zi, în drumul nostru spre şcoală treceam pe lângă un soldat de santinelă, care ne fixa cu asprime în privire, faţa lui serioasă exprimând aroganţă. Era evident că nu-l bucura nimic mai mult decât să pedepsească pe cineva care nu reuşea să se încline în mod satisfăcător în dreptul simbolului împăratului. Trăiască împăratul! Pe străzi, autobuzele se deplasau cu un soldat postat pe acoperiş, care azvârlea pliante de propagandă peste capetele oamenilor.

Ascunşi pe după pubele, nu mai ascultam vorbăria goală a prostituatelor, ci bufniturile înspăimântătoare ale paşilor celor care alergau speriaţi, urmăriţi în plină zi de-a lungul străzilor în zonele rău famate ale oraşului.

De câteva ori, în timp ce eram la şcoală, s-a întâmplat să auzim avioane care zburau la mică înălţime şi se pornea sirena. Atunci ne aruncam cu toţii la pământ şi rămâneam aşa până când se oprea alarma şi se reaprindeau luminile. Îmi amintesc că am văzut odată o vacă aruncată în aer de o bombă. Avea ochi sticloşi rămaşi deschişi şi îi lipsea o bucată imensă din trunchiul umflat şi rupt. Ne-am ţinut de nas şi am mers foarte aproape de ea, cât să-i vedem rana mare, deschisă, ce-i expunea tot abdomenul. Zburau muşte în jur, iar Ismail a vomitat lângă ea, dar noi, ceilalţi, am fost impresionaţi de distrugerea produsă.

Există momente în viaţa noastră care ne rămân vii în amintire pentru totdeauna. Prima dată când Raja a binevoit să vorbească cu mine este unul dintre acele momente. În lumina strălucitoare a soarelui, o umbră neagră a căzut peste mine. Când mi-am ridicat privirea, el se uita în jos la mine, întins pe pământ, îngrijindu-mi genunchii zdreliţi şi palmele sângerânde. Cu soarele bătând din spate, ai fi zis că face parte dintr-o rasă superioară de războinici. Din degetele mari, drepte îi picura cerneală galbenă. A

îngenuncheat lângă mine, a frecat lichidul acela magic pe genunchii mei răniţi şi pe palme, iar durerea înţepătoare mi-a dispărut. Mâinile sale puternice m-au ridicat de pe jos.

— Deci, tu eşti băiatul care trăieşte la numărul trei!

Nu-l mai auzisem niciodată vorbind. Avea o voce groasă, dar moale. Am dat din cap, incapabil să vorbesc. El era băiatul care înota fără frică în râul din cealaltă parte a oraşului, unde vâna aligatori mari, zâmbitori, cu fălcile pline de colţi de fildeş. În timpul perioadelor secetoase, când râul devenea maro, iar noroiul i se usca pe piele, îl vedeam întorcându-se acasă cu modele de praf galben pe trup, de ai fi zis că are piele de şarpe.

Zâmbi încet. Îmi aduc aminte că atunci mi-a trecut prin cap că este sălbatic, sălbatic asemenea cobrelor negre pe care le domesticea şi vrăjea ca să danseze. Când priveai în ochii lui tineri, ţi se păreau nişte oglinzi reci, dar dacă îndrăzneai cu adevărat să te uiţi în profunzimea lor, zăreai focurile ancestrale care-i ardeau în interior. Am crezut că m-am uitat destul de bine. Mi-am imaginat că am văzut tot ce era de văzut. Şi acum îmi pare rău că nu m-am uitat mai atent. Ceea ce alţii considerau a fi focuri puternice, devastatoare, alimentate de lucruri întunecate, reprobabile, eu am luat drept un mic licăr de prietenie. Aşa cum apa tinde să curgă pe orizontală, râvneam la lumea lui periculoasă. O lume interesantă în care a doua şansă era o iluzie fermecătoare, creată de un inamic lung, negru, din iarbă. Raja era un vrăjitor de magie neagră şi era tocmai personajul pe care îmi doream să-l emulez.

— Este muşcat vreodată un îmblânzitor de şerpi de propriii şerpi? l-am întrebat odată.

— Da, mi-a răspuns. Când vrea să fie muşcat!

Obişnuiam să stau şi să mă uit cum mănâncă Raja. Mânca precum un lup, cu umerii cocoşaţi, cu un luciu aspru de suspiciune în privire, sfâşiind mâncarea cu dinţii ascuţiţi. La scurt timp, spre iritarea mamei, am început să mănânc la fel. Asta a fost mereu cea mai mare slăbiciune a ei – n-avea deloc simţul umorului. De îndată ce ajungeam acasă de la şcoală, hăpăiam mâncarea ca un lup hămesit, apoi dădeam fuga la casa lui. Raja nu mergea la şcoală, nu fusese niciodată şi nici nu voia. Era pe deplin sălbatic. N-

avea puncte sensibile, cu excepţia dragostei interzise pe care o nutrea în secret pentru sora mea. Era clar însă că era prins până peste cap. Petrecea ore bune târându-se pe burtă, fără zgomot, în tufele din spatele casei noastre, la fel ca şerpii veninoşi pe care-i dresa, în speranţa că o va zări în treacăt, tânjind după cea mai neînsemnată informaţie despre ea. Ce-a mâncat, ce-a făcut, ce-a spus, când doarme, ce-o face să râdă, care este culoarea ei preferată. În căpşorul meu care pica de somn erau toate informaţiile pe care le dorea. Fiecare cuvânt pe care-l rosteam era devorat cu lăcomie jenantă. Şi cu cât vorbeam mai mult, cu atât se cufunda mai mult în fântâna iubirii. Privirea i se topea chiar sub ochii mei ca lumânările din ceară de albine pe care le făcea mama lui şi care ardeau la ei în casă. Un mic zâmbet îi apărea pe faţa necizelată, iar sprâncenele drepte, de culoarea bronzului, i se lăsau uşor peste ochii negri. Nu ştia să citească sau să scrie şi purta zdrenţe, dar în interiorul carapacei dure a trupului său fierbea periculos o pasiune incandescentă.

Eram tânăr pe atunci şi nu ştiam nimic despre dragoste. Pasiunea lui nu era decât treapta de piatră pe care înaintam pas cu pas ca să m-apropii de el. Nu vedeam nici un rău în a încuraja ceea ce consideram a fi o slăbiciune destul de duioasă pentru sora mea. Nu vedeam decât că-mi creştea mie statutul. Soarta, mă gândeam, mi-a oferit un mod interesant de a pune stăpânire pe el. Probabil că pe undeva în sinea mea ştiam că nu era posibilă căsătoria dintre Mohini şi eroul meu zdrenţăros, dar în apărarea mea aş zice, acum, de unde să ştie un copil că dragostea poate fi atât de periculoasă? Habar n-aveam că ar putea ucide.

Raja mă făcea să uit de chinul zilnic şi totodată de plictiseala cruntă din timpul Ocupaţiei Japoneze. El mi-a schimbat copilăria. Stând pe buşteni la umbra arborilor falnici de *neem* năpădiţi de muşchi, spuneam poveşti cu schimbul. Îşi apleca fruntea în faţă şi m-asculta cu atenţie, după care era rândul lui să vorbească. Iar poveştile care sălăşluiau în capul lui creţ erau dintre cele mai surprinzătoare. Poveşti africane. Despre bătrâni cu păr încâlcit care anunţau la uşa colibei vraciului: „Am venit să mănânc capră neagră!” Despre bătrâne care îşi puteau

arunca nisip în ochii deschişi şi despre găini care absorb spiritele rele care trăiesc în interiorul unui om. *De'wo'afokpa. Mi le bubu de tefea nu oh!* adică „Scoate-ţi încălţările care profanează ţinutul magic!"

Mă holbam la el, captivat de puterea misterioasă a unei limbi străine. Stăteam cu orele desculţ, uitându-mă în ochii lui strălucitori, ascultându-i vocea gravă, aproape letală. Aducea în aerul nemişcat al după-amiezii istorisiri cu djini înspăimântători, aşa de înalţi încât le dispăreau capetele în nori, iar într-o altă zi, zâmbea uşor şi ţesea o lume în care un pai dat de o lăcustă-călugăriţă şi pus într-o oală de lut se putea transforma într-o bebeluşă frumoasă. Uneori închideam ochii, iar vocea lui închipuia trupuri lucioase cu pielea ca abanosul alergând sub soarele african puternic sau în sclipirea albastră de la miezul nopţii, printre copacii argintii de la lumina lunii. Mă uitam la tălpile lui prăfuite, desculţe, vârâte în nisip, şi când ridicam iarăşi privirea, vedeam dinaintea ochilor multe feţe fioroase care se coborau la unison spre un jgheab de lemn, bând lacom lapte rozaliu de la sângele taurilor. De pe buzele sale roşii-cărămizii ieşeau spectacole de circumcizie publică şi drepturi ciudate de iniţiere, unde fecioare pubere şi bărbaţi tineri dansau, învârtindu-se din ce în ce mai repede în jurul unui foc voodoo portocaliu până când îşi ieşeau din corpuri şi se priveau din exterior cum posedau sau erau posedaţi de către toţi ceilalţi.

Aşa cum un dulap gol acceptă lucrurile altor oameni, înmagazinam cu bucurie poveştile străvechi despre lei care se transformau în oameni, despre şerpi sacri trimişi în visele bolnavilor ca să le lingă rănile şi să-i vindece sau despre Musakalala, craniul vorbitor, dar cred că povestea mea favorită a fost întotdeauna povestea despre Chibindi şi leii. Lasă-mă să mă gândesc o clipă, ca să-mi reamintesc savoarea ei pe care am descoperit-o cu atât de mult timp în urmă, pe care am uitat-o şi după care tânjesc!

Cu mulţi ani în urmă, sub un arbore *neem,* care nu mai există, doborât ca să crească în loc un hotel mare internaţional, cu o piscină, restaurante şi la subsol un club de noapte cu o pleiadă de prostituate aliniate în jurul barului, Raja stătea precum Chibindi, Măreţul, un vânător al

cărui cântec magic putea îmblânzi leii sălbatici. *Siinyaama, Oomu Kuli masoonso, Sitinyama.* „Vai, voi, cei care mâncaţi carne, nu am decât iarbă uscată în această desagă; Oh, voi, cei care mâncaţi carne!”

Sub arborele *neem,* de jur-împrejurul nostru, mârâitul leilor încetă şi începură să danseze pe melodia lui magică. Valsau înainte şi înapoi pe labele din spate, unduindu-şi cozile dintr-o parte într-alta, răsucind şi întorcându-şi trunchiurile, clătinând şi scuturând din cap. Felinele mari torceau de mulţumire. L-ar fi sfâşiat în bucăţi dacă n-ar fi fost vocea lui plăcută, puternică. Cu cât vocea lui devenea mai sonoră, cu atât felinele îşi răsuceau şi învârteau mai repede trupurile lor arămii.

Chibindi bătea din picior în timp ce cânta; ţinând mâinile în faţă la nivelul umerilor, le mişca de sus în jos ca şi când ar fi încurajat o haită întreagă de lei să danseze din ce în ce mai repede în două picioare. După puţin timp, leii fioroşi au uitat de pofta lor de carne de om.

Doar gândindu-mă la Chibindi, mi-au revenit amintiri. Amintiri triste. Parcă îl văd pe Raja stând sub arborele *neem,* lovind cu tălpile lui goale în solul uscat, fluturând din braţe nebuneşte, iar el m-a iertat.

Într-o zi, spre marea mea încântare, Raja a fost de acord să mă înveţe secretele unui îmblânzitor de şerpi. Secrete care de generaţii se transmiteau doar din tată în fiu. A fost ca un vis devenit realitate. Dintr-odată, m-am trezit ţinând şerpi în jurul gâtului, ca zeul Şiva. Veninul, am aflat, era cel mai preţuit lucru pentru om, iar teama, cel mai preţios lucru pentru un şarpe. Şarpele caută mirosul fricii când scoate limba afară şi o şfichiuie în jur. Abia când detectează frica atacă. Raja spunea că îşi scosese frica din el cu mult timp în urmă, o înzestrase cu dinţi drepţi, ascuţiţi şi gheare lungi, fine, insuflase iuţeală în membrele sale nătângi şi o făcuse s-aştepte alături de el.

— În seara asta va fi lună plină, mi-a spus într-o după-amiază. Lumina lunii îi excită pe şerpi. Ies să danseze. În seara asta vii în cimitirul chinez? Ochii lui tineri şi maturi totodată urmărindu-mă, cercetându-mă, punându-mă la încercare.

Primele câteva dăţi am scuturat capul cu regret, dorindu-

mi din toată inima să fi putut merge. Măcar o dată, îmi ziceam în sinea mea, mi-ar fi de ajuns. Avea atâtea să mă înveţe, atâtea să-mi arate – dar întotdeauna a existat spectrul umbrei alungite a mamei care aştepta în bucătărie ca un tigru la pândă până când lumina dimineţii se strecura încet prin ferestrele deschise. N-a încetat niciodată să mă uimească faptul că mama abia dacă dormea. Nu cred că a dormit vreodată mai mult de două sau trei ore pe noapte. Cu toate acestea, într-o după-amiază, la umbra arborelui *neem,* pur şi simplu am dat din cap şi m-am pomenit spunând:

— Bine, diseară ne vedem la cimitirul chinez!

Nu ştiu cum se face, dar s-a dovedit a fi surprinzător de uşor să mă furişez pe fereastra dormitorului meu, să cobor până jos pe un butoi plasat strategic şi să plec mai departe fără zgomot. La casa îmblânzitorului de şerpi, Raja mă aştepta în umbră. Când am trecut, a întins o mână brusc şi m-a tras în întuneric. Şi-a dus degetul arătător la buze. El era un subiect tabu pentru mine, iar eu eram secretul lui.

Dinspre silueta lui întunecată răzbătea un miros înţepător de ceapă zdrobită. Se mişca fără să scoată nici un zgomot, nici măcar aerul nu flutura pe lângă el, pentru că nu purta cămaşă. Pielea lui Chibindi strălucea ca argila roşie lăcuită în lumina palidă a lunii. La gât avea o amuletă de aur în formă de corn, pusă pe un lanţ galben. Aceasta lucea în noapte. Ştiam că amuleta era pentru cobra roşie-scuipătoare. Specia aceasta de cobră caută licărirea din ochii inamicului său, ca să-şi poată ţinti otrava mortală în ei şi să-l orbească, păstrând în acelaşi timp distanţa ca să fie în siguranţă. O amuletă sclipitoare distrage atenţia cobrei, care va scuipa spre amuletă.

Raja avea în mână un băţ bifurcat şi un sac de pânză. Eram încântat. Îmi clocotea sângele în vine. Oare ce aventuri mă aşteptau?

— Dă-ţi jos cămaşa şi pantalonii, mi-a şoptit foarte aproape de ureche.

Dintr-o cutie de tablă ruginită scoase un amestec ce puţea îngrozitor, acelaşi miros pe care îl remarcasem mai devreme. Mi-a acoperit rapid membrele goale cu acel piure care avea consistenţa iaurtului şi era răcoros pe pielea

goală. Mâinile îi erau sigure şi aspre. Ţin minte că mi-a trecut prin cap că singurul lucru blând la el era dragostea lui. Ca miezul moale al unui dulce fiert.

Îmi explică, suflând cald pe piele:

— Şerpii urăsc acest miros!

Am stat docil să mă ungă. Apoi mi-a explicat în şoaptă:

— Cimitirul este cel mai bun loc de a-i prinde! Mulţi şerpi vin la cimitir pentru păsările sălbatice şi purceii pe care chinezii îi lasă la morminte ca ofrande care să-i îmbuneze pe strămoşii lor. Pentru că aduce ghinion să mănânci alimente oferite morţilor, nici măcar beţivii sau oamenii foarte săraci nu vin să fure din acest festin bogat. Şerpii se desfată şi se fac mari şi graşi.

Îmi vorbi pe un ton scăzut, dar agitat despre o cobră frumoasă pe care aproape o prinsese ultima dată. Era cea mai mare din câte văzuse vreodată. Trebuie să fi fost un specimen cu adevărat remarcabil, pentru că-i făcuse ochii să-i scapere în noaptea aceea. M-am îmbrăcat la loc, îngrijorat că mama va simţi mirosul acela cumplit care mă acoperea din cap până în picioare.

— Cum se face că tu nu trebuie să-ţi freci chestia asta urât mirositoare pe corp? am şoptit, încreţindu-mi nasul cu dezgust.

A râs încet, frecându-şi bine mâinile cu câteva frunze zdrobite.

— Pentru că *vreau* să vină la *mine*!

Am luat-o pe scurtătura din spatele casei lui, am traversat câmpul şi păduricea unde stătusem ore întregi să-mi exersez suflatul rotocoalelor de fum şi am trecut de şirul de case-prăvălii. Cimitirul se întindea pe câteva pante adormite. Chiar şi de departe, moviliţele acoperite de iarbă de un verde pal pe fondul cerului de noapte, presărate cu pietrele funerare albe, îmi transmiteau ceva rău prevestitor, dar am urmat cu încredere pasul silenţios al lui Raja prin vegetaţia înaltă.

Sub razele lunii pline, fructele rotunde de pomelo semănau cu nişte globuri fantomatice printre pietrele funerare. Aerul era plin cu miros de flori proaspete de pe morminte, dar văzduhul parfumat era nefiresc de dens şi neclintit. Nu se mişca nimic. De atunci am rămas cu

convingerea că un cimitir creştin sau malaysian poate fi un loc liniştit noaptea, dar un cimitir chinezesc este o chestiune cu totul diferită. Departe de a fi un loc de odihnă, acesta este un loc unde spiritele, care încă suferă chinuite de dorinţe pământeşti, îşi aşteaptă rudele să vină şi să ardă pentru ele case din hârtie complet echipate cu mobilier, slujitori şi inclusiv maşini mari, cu plăcuţe de înmatriculare, parcate afară. Uneori ard chiar şi imagini din hârtie desenate cu vreo soţie preferată sau cu o concubină, îmbrăcată în veşminte scumpe şi cu bijuterii, ţinând teancuri de bani falşi de cheltuială în mână. În noaptea aceea eram conştient de prezenţa lor, a acelor spirite nerăbdătoare, flămânde, care mă urmăreau cu ochi neliniştiţi. Mi se ridicase părul pe ceafă şi un păianjen mic, numit frică, se trezise tresărind şi începuse să se târască încet prin stomacul meu.

Tablele de piatră cu scris în chineză şi fotografiile alb-negru ale morţilor păreau nefiresc de albe pe fondul frunzişului întunecat. Un băieţel cu ochi umezi se uita trist la mine că am trecut de mormântul lui. O femeie tânără, cu buze subţiri, crude, zâmbea ademenitor, iar un bărbat foarte bătrân părea că-mi strigă pe muteşte să-l las să se odihnească în pace. Peste tot unde mă uitam, feţe grave mă fixau ursuz. Paşii noştri nu se auzeau în atmosfera aceea neclintită şi şuierătoare. M-am uitat la Raja.

Umerii îi erau încordaţi de tensiune, dar ochii îi erau alerţi şi aprinşi. Cu băţul bifurcat cerceta pământul din faţa lui, şoptind prin arbuşti. O dată sau de două ori îmi arătă un corp care şerpuia sau o coadă care dispărea în tufişuri. O, zei, locul colcăia de şerpi! Lângă un arbore masiv se opri brusc.

— Acolo este! şopti el.

M-am uitat cu teamă în direcţia aceea. Pe pământ, un monstru de cobră era încolăcit în jurul rădăcinilor expuse ale unui copac mare. Corpul său gros lucea în noaptea de argint ca o centură lustruită, foarte scumpă. Cureaua lată şuieră şi se desfăcu încet.

Raja continuă:

— Pot să-l prind acum, dar vreau să-ţi arăt ceva mai întâi!

Încet, Raja se lăsă pe vine. În spatele lui, am înghiţit în sec şi m-am tras un pas înapoi, gata să fug.

Şarpele era conştient de prezenţa noastră. Începu să-şi mişte uşor corpul lucios departe de noi, solzii alunecându-i ca nişte şenile, fără zgomot, dar precise, muşchii de sub piele fiind puternici şi siguri. Dintr-odată, printre solzii negri mişcători i-am văzut ochii reci urmărindu-ne. Dorinţa de a da bir cu fugiţii era aşa de presantă, încât a trebuit să strâng din dinţi şi să-mi încleştez pumnii ca să nu mă fac de râs.

Raja scoase un flacon mic din buzunarul de la pantaloni. Foarte încet, îşi frecă pe mâini conţinutul ei. Avea un miros dulce, aromat. Apoi începu să descânte încet. Cobra se înălţă brusc, ca şi când abia atunci ar fi simţit că e în pericol de moarte.

Am înlemnit.

În faţa mea, mâinile şi picioare frumos definite ale lui Raja străluceau. Fiecare părticică din interiorul corpului său devenise nemişcată. Asculta. Pe de-a-ntregul, până şi pielea îi devenise o prelungire a urechii. O tăcere fatală păru să se aştearnă peste cimitir. După un timp, nu mai eram decât eu, Raja şi şarpele, iar singurul lucru care se mişca era gura lui Raja. Cobra îşi dilată gâtul ca un evantai, cu capul ridicat în aer şi rămase aşa de încremenită, că ai fi zis că e o sculptură reuşită din lemn. Ochii îi erau foarte, foarte strălucitori. Privirea îl fixa vigilent şi ameninţător pe Raja fără să clipească. Raja se opri din scandat şi se ridică foarte, foarte încet. Merse spre cobră şi întinse mâna.

Stăteam transfigurat, ţinându-mi răsuflarea. Capişonul negru, lucios al cobrei veni mai aproape de mâna întinsă. M-am gândit că era nebun de legat, dar, spre surprinderea mea, cobra îşi scoase limba bifurcată, apoi îşi atinse capul ca un pisoi somnoros de mâna lui Raja, după care îşi încolăci încet trupul gros pe mâna lui. Şarpele înaintă pe mâna întinsă într-un dans senzual până când ajunse la nivelul ochilor lui. Se uitau unul la celălalt. Raja devenise el însuşi o sculptură din lemn. Trecuseră câteva clipe, poate minute. Nici un muşchi nu mişca. Timpul părea că stă în loc. Pământul nu se mai rotea, pentru ca Raja să-şi poată prinde şarpele trofeu. Am retrăit mulţi ani de atunci în gând

noaptea respectivă, dar rămâne cel mai uimitor lucru la care am asistat vreodată. A fost un adevărat maestru în acea noapte.

Ca un fulger întunecat, Raja a făcut o mişcare foarte rapidă, iar cobra şocată s-a legănat în spate şi a deschis gura de un roşu-închis, dar Raja îi prinsese deja cu mâna părţile laterale ale capului, imobilizând-o. Îi vedeam colţii lucioşi şi lichidul incolor ce picura din aceştia. Dintr-odată, reptila păcălită începu să se zvârcolească furios. Raja o ridică deasupra capului ca un trofeu ca să vadă lungimea capturii sale. Corpul gros al reptilei se undui şi plesni inutil spatele tare şi subţire al lui Raja. După care şarpele intră în sac, unde se calmă instantaneu.

— O să păstrez această cobră pentru mine! Este prea lungă să încapă într-un coş şi prea grea s-o transport la piaţă, spuse Raja cu mare satisfacţie în glas. Vocea îi era plină de curaj justificat. Cum l-am invidiat în acea noapte! apoi încheie: Haide, trebuie să te duc înapoi la culcare!

Am traversat repede păduricea. Când am ieşit din ea, s-a întors spre mine şi-a zis:

— O să-i spui? îi spui că l-am îmblânzit pe regele tuturor şerpilor? a întrebat el cu un tremur de mândrie în glas.

— Da, l-am minţit, ştiind că n-aş pomeni niciodată nimănui din familia mea despre aventura asta. M-ar fi închis imediat în casă pentru totdeauna. Aş fi fost pus să curăţ cartofi sau să tai ceapă în bucătărie toată ziua.

Dar acum eram vrăjit. Trecusem de faza ascultatului de poveşti după-amiezile la umbra copacului de *neem,* astea erau pentru copii. Adrenalina care îmi inundase corpul când i-am văzut pe Raja şi pe şarpele-monstru uitându-se unul la altul în lumina lunii îmi crease dependenţă. Mai voiam. Cu siguranţă, fratele lui Mohini merita mai mult! L-am rugat, l-am linguşit, l-am mituit.

— Îmi mai arăţi ceva? l-am implorat. Eram de neobosit în strădaniile mele. În curând, japonezii vor pleca, iar Mohini va merge la templu! Pot aranja o întâlnire accidentală, i-am promis nesincer, urmărind cum ochii lui negri cărbune se transformau în jăratic. Tatăl meu ascultă la radio BBC-ul şi spune că germanii au pierdut deja războiul. Japonezii vor pleca în curând. Aproape au pierdut războiul!

El m-a privit atent şi ceva a fluturat pe chipul lui închis, şi pentru un moment păru că ştia că promisiunile mele erau goale, iar prietenia mea falsă, însă apoi ochii i-au redevenit lipsiţi de expresie.

— Da! a cedat. O să-ţi mai arăt!

M-a dus la casa dărăpănată, părăsită din cealaltă margine a pădurii. Uşa putrezită s-a deschis larg la atingerea lui. În interior era întuneric şi răcoare, dar linişte, multă linişte. Dădea impresia că jungla o acaparase încet, târându-se înăuntru. Rădăcini de culoarea nisipului pătrunseseră prin pardoseala de ciment, iar în fisurile din pereţi năpădiseră plante sălbatice. Acoperişul avea găuri mari, prin colţurile crăpate ale tavanului cădeau rădăcini spiralate, roz pal, dar în mijlocul camerei un singur bec atârna din căpriorii de lemn într-un mod straniu, ca de basm. Tremura sufletul în mine. Mă bucuram că Raja era cu mine.

Ne-am aşezat cu picioarele încrucişate pe podeaua spartă, printre rădăcinile mari. Dintr-o tolbă de pânză legată în jurul taliei, Raja scoase o sticluţă. Îi îndepărtă dopul. Imediat se răspândi un miros înţepător. Am strâmbat din nas dezgustat, dar m-a asigurat că era doar zeamă din rădăcini şi scoarţă de copaci şi că o înghiţitură îmi va arăta o altă lume. Începu să construiască o piramidă asimetrică din lemn şi iarbă pe podeaua de ciment din casa părăsită. După ce aprinse un foc mic, galben, din ramuri uscate, se întoarse spre mine şi îmi întinse sticla. Fără nici o expresie pe chip. Eram sigur că era un fel de test şi, dacă ezitam, ar fi însemnat că mă tem. I-am luat sticla din mână şi am băut o înghiţitură bună. Amestecul maroniu era gros şi uleios la gust. Mi s-a făcut pielea de găină.

— Uită-te în foc! îmi ceru. Uită-te în foc până când îţi vorbeşte!

— Bine! M-am uitat fix la flăcări până am simţit că-mi iau foc ochii, dar focul se încăpăţâna să nu-mi comunice nimic. Cât mai stau aşa? l-am întrebat, simţind că lacrimile începeau să-mi întunece vederea.

— Uită-te în foc! repetă el foarte aproape de urechile mele.

Îi simţeam mirosul, acel miros ciudat de animal, de

sălbăticiune, care trăia alături de partea sa raţională.

Am început să ameţesc fixând limbile de foc ce dansau în nuanţe de galben şi portocaliu, dar de fiecare dată când voiam să-mi abat privirea, o voce fermă mă instruia:

— Uită-te în foc!

Tocmai când interiorul pleoapelor începuse să mă frigă, focul deveni albastru. Marginile ardeau cu nuanţă verde, iar miezul era turcoaz, ca uniforma fetelor de liceu.

— Focul este albastru şi verde, i-am spus.

Vocea mea suna ca de departe şi de nerecunoscut şi îmi simţeam limba grea şi umflată. Am clipit rapid de câteva ori. Focul se făcu de un albastru strălucitor.

— Uită-te la mine acum! mă dirijă Raja. Vocea lui suna ca o şoaptă sau ca un şuierat.

Mi-am sprijinit bărbia de piept şi privirea grea mi-a căzut pe mâini. Cu un fel de uimire detaşată am observat că pielea de pe mâini îmi devenise transparentă. Îmi vedeam sângele pulsând şi circulând prin vine. M-am uitat şocat la mâinile mele, după care am observat podeaua. Se mişca.

— Hei, am exclamat greoi, întorcându-mă ca să mă uit la Raja.

— Grozav, nu-i aşa? rânji el.

Am aprobat din cap, zâmbindu-i. Aveam unsprezece ani şi pluteam ca un zmeu înălţat sub efectul drogului din rădăcini secrete şi scoarţă de copac. Atunci am observat că Raja se schimba. I-am privit mai atent chipul.

— Cum arăt? întrebă cu nerăbdare Raja.

Avea ochii febrili în lumina difuză a focului. Arăta ca un animal sălbatic.

Am clipit şi am clătinat din cap, nesigur de ceea ce-mi vedeau ochii. M-am uitat la foc. Acesta ardea iarăşi galben, dar simţeam nevoia să întind mâna să-l ating, să-l îmbrăţişez şi să intru în el. Regretam că nu era mai mare ca să stau în picioare în el. Gândul mă sperie şi, într-o mişcare frustrant de lentă, m-am concentrat iar spre Raja. A durat ceva să-mi dispară negura din marginile câmpului vizual. Mi se formau gânduri în creier şi apăreau cuvinte de nicăieri. Erau ale mele, dar cum oare să îndrăznesc să le rostesc?

— Pot s-ating focul? m-am surprins rostind.

— Nu te mai uita la foc! Spune-mi cum arăt, insistă Raja.

Arăt ca un şarpe?

Oare vocea îi sunase plină de speranţă? Eram confuz. Era bine dacă îl aprobam? Mi-am scuturat uşor capul şi mi s-a rotit pe gât ca un balon umplut cu apă. Tot corpul îmi era cuprins de senzaţii ciudate. Pe sub piele, sângele îmi zvâcnea într-un mod care nu era neplăcut. Când am închis pleoapele, mi-a apărut dinainte o explozie de culoare. Culori frumoase de curcubeu apăreau şi se contopeau din nou în tipare nenumărate.

Zâmbind, am deschis ochii şi Raja stătea în faţa mea. Ochii îi străluceau cu înverşunare, iar dinţii îi păreau lungi şi fioroşi. Avea ceva sălbatic şi necunoscut pe chip. Un timp n-am putut decât să mă uit şocat de transformare, apoi am închis repede ochii. Nu mai eram entuziasmat, ci copleşit de un presentiment rău. Apa se lovea de pereţii balonului. Voiam să gândesc, dar capul îmi era greu cu apa care plutea în interior. Raja se transforma într-o creatură înspăimântătoare. În el nu mai era Chibindi, care dresa leii să danseze, ci ceva rău şi urât, pe care nu-l recunoşteam. Ceva ce nu bănuisem. Biata, dulcea Mohini!

— *Cum arăt*? mă întrebă din nou.

Şi vocea i se schimbase! O mai auzisem în cimitir. O auzisem printre rădăcinile noduroase ale unui copac mare, în liniştea tablelor albe de piatră. Era un şuierat scăzut.

— Nu, nu arăţi ca un şarpe! am îngăimat cu greu. Îmi era prea frică să mă mai uit la el. Vreau să merg acasă!

Inima îmi bubuia în piept.

— Nu, nu încă! O să treacă în scurt timp efectul drogului şi atunci o să poţi merge acasă.

Am început să tremur de frică. Eu şi Raja n-am mai vorbit. Nu îndrăzneam. Îl simţeam respirând lângă mine, dar îmi ţineam privirea pironită în podeaua care se mişca. Era ca şi cum cimentul devenise o cârpă de bumbac subţire şi sub ea un milion de furnici cărau, măcinau şi se foiau. Simţeam lângă mine căldura ce emana dinspre Raja, dar refuzam să întorc capul şi să văd creatura care-mi stătea alături. Indiferent ce drog luasem şi pusese stăpânire pe mine, era foarte puternic. Ce mai experienţă! Nu mai exista altă realitate, decât ceea ce simţeam şi vedeam în acel moment. Prea tânăr să-mi dau seama că aveam halucinaţii,

mă uitam înspăimântat la podea. Mi s-a părut că a trecut o viaţă stând acolo nemişcat, inima bătându-mi sălbatic ca o tobă africană, temându-mă că fiara periculoasă se va năpusti asupra mea din clipă în clipă.

În cele din urmă, Raja a spus:

— Hai să mergem! Vocea îi era plată. Părea dezamăgit. Haide!

M-am uitat la faţa lui, în ochii stinşi, monotoni de pe chipul lui triunghiular şi m-am tras în spate alarmat. Da, chiar arăta ca un şarpe! Se transformase într-un şarpe. Poţiunea pe care o consumasem amândoi îl transformase într-un şarpe. Mi-am pipăit obrajii ca să verific dacă nu mă transformasem şi eu. Mi s-a părut că mi se mişcă pielea sub degete şi am strigat îngrozit. În gura amorţită, dinţii începuseră să-mi clănţăne. Şi eu mă transformam în şarpe. Îmi apăreau gânduri nebuneşti în cap. M-a adus aici să mă transforme într-un şarpe, ca să mă poată ţine într-un coş şi să mă facă să dansez pe muzica flautului lui idiot. Suspinam neputincios. Un sunet adânc şi prelungit.

Când s-a apropiat de mine, am închis ochii şi am început să mă rog la Ganesha. Apoi am auzit vocea lui Raja la ureche:

— Magia este prea puternică pentru tine. Nu-ţi face griji, în câteva minute, totul va reveni la normal. Haide, mergem împreună! Se întunecă deja.

Am deschis ochii surprins. Nu m-a rănit. L-am văzut ca prin somn cum stinge focul şi vine să mă ajute să mă ridic în picioare. Am mers alături, sprijinindu-mă pe braţul lui. Refuzam să mă uit la el.

— Aerul proaspăt o să-ţi facă bine!

Vocea îi era aspră ca şmirghelul, dar ajunşi afară, m-am simţit mai bine, mai în siguranţă. Era seară şi era lume care ieşise la plimbare, râzând şi şuşotind. Glasurile lor mi se păreau foarte departe.

— Nu te îngrijora, totul va reveni la normal în scurt timp. Stai drept şi mergi bărbăteşte! Ţine capul sus!

În cele din urmă ne-am întors în cartierul nostru. Mă speria gândul că mama m-aştepta acasă. Avea să-şi dea imediat seama că ceva e în neregulă. O să vadă că mi se mişcă pielea şi o să se sperie.

În interiorul grădinii cu ziduri a lui Old Soong, Mui Tsai făcea un foc. Ardea toate frunzele moarte şi iarba uscată, iar Old Soong stătea în picioare în preajmă, cu mâinile lui grele în şold, uitându-se la ea, rânjind ca un crocodil cu gura mare deschisă şi plină de dinţi. M-am uitat la focul care era mare cât un rug funerar şi dintr-odată, fără să-mi dau seama, am început s-alerg spre el. Fugeam ca vântul. Eram o bucată de fier care se grăbea spre un magnet uriaş. Mui Tsai se holba, cu gura deschisă, derutată. Mi s-a părut că arăta ca un iepure speriat. Râzând, fugeam spre focul frumos cu mâinile întinse, iar focul se întindea şi mă chema la el. Ceva căruia nu-i puteam rezista mă atrăgea în interiorul limbilor portocalii care înghiţeau frunzele moarte.

Prima vâlvătaie de căldură purificatoare îmi atinse trupul când am sărit în foc, dar în loc să ajung la stăpânul lui, zăceam pe pământ, cu Raja peste mine, inima bătându-i pe pieptul meu. M-am uitat în ochii lui scânteietori, la faţa triunghiulară mutantă, nefamiliară, şi am ştiut că făcusem imposibilul. Îl speriasem.

— Opreşte-te! şuieră el. Încearcă să te comporţi normal!

Nu era nimic de spus. Nu ajungeam nici la degetul mic al stăpânului meu.

Raja m-a condus până la treptele casei şi a plecat. Mama a ieşit să mă întâmpine, iar eu m-am uitat uimit la ea. Era frumoasă. O tigroaică extrem de periculoasă, cu ochi extraordinari, strălucind ca ambra. Şi era furioasă. Nu pe mine. Doar furioasă. Citeam asta în ochii ei arzători.

— Ce s-a întâmplat? mârâi coborând treptele la fel de agilă ca o pisică. Când m-a atins, am tresărit – atât de puternică era energia pe care o emana. Auzeam vocea aproape isterică a lui Mui Tsai în fundal povestindu-i despre saltul meu în flăcări. Am simţit ochii mamei uitându-se la mine, la pielea mea mişcătoare. În interiorul casei, Mohini se ascundea în spatele perdelelor. Ca o pisică. Frumoasă, blândă, albă, cu ochii mari şi verzi. Exista ceva atât de pur şi de seducător în ea, că aş fi vrut să întind mâna s-o mângâi. Acum îmi era clar de ce o iubea Raja atât de mult.

M-am încruntat conştientizând ce implica transformarea lui Raja. Un şarpe şi o pisică în aceeaşi cameră. N-ar fi trebuit să-l încurajez, am deschis gura s-o avertizez pe

mama, dar chipul trist al Lalitei mi-a apărut în faţă. Ţinea aproape de obraz păpuşa pe care o recuperasem din canalul de scurgere. M-am uitat curios la păpuşă. Părea ciudat de reală. Dintr-odată, mi-a făcut viclean cu ochiul, a deschis gura şi a behăit ca o capră. Un ţipăt îngrozit mi s-a adunat în gât, dar, înainte să-l slobod, o pală de vânt mi-a suflat în faţă şi am văzut pete negre. Ca petele de cerneală care apar pe fotografiile vechi sau cele care apar pe o oglindă veche. Încet, petele s-au făcut din ce în ce mai mari şi mai multe până când am văzut doar negru în faţa ochilor. După care nu-mi mai amintesc nimic altceva. Mai târziu, mama mi-a spus că am strigat ca posedat după o oglindă. Mă zbăteam sălbatic cu puterea unui om în toată firea să intru în casă, să mă uit la o oglindă.

Am zăcut bolnav două zile. Mamei i s-a recomandat să mă frece pe cap cu o pastă de mirodenii şi ardei iute ca să-mi cureţe gândurile. După ce m-am întremat, n-am mai putut să suport privirea fixă a păpuşii Lalitei. Simţeam că ochii ei, departe de a fi orbi, ascundeau ceva malefic, ancestral. De fiecare dată când o priveam, mi se părea că prinde viaţă şi se uită la mine, cu gura curbată gata să behăie ca o capră. Întindeam mâna s-o ating, ca să m-asigur că este doar o păpuşă, dar mi-o retrăgeam scârbit. Pielea ei avea textura cadavrelor pe care japonezii le înfigeau în garduri sau le atârnau cu capul în jos, la răscruci de drumuri. Ştiu asta, pentru că o dată am fost silit să accept o provocare şi am atins unul. Pielea mortului era rece şi uşor flexibilă. Mi se făcea rău când mă gândeam că sora mea nevinovată dormea lângă jucăria aceea monstruoasă. Când m-am înzdrăvenit, am aruncat păpuşa în canalul de scurgere din cealaltă parte a oraşului şi am privit cum apa o duce la vale, până când n-a mai fost decât o picătură de roz şi galben în depărtare. M-am întors acasă şi am găsit-o pe Lalita înnebunită de durere şi m-am prefăcut câteva ore că o ajut să-şi caute păpuşa dispărută. Apoi am dat vina pe Blackie, câinele vecinilor.

După acel incident am fost foarte precaut. Îl văzusem pe Raja o dată într-un fel pe care nu-l puteam nici uita, nici schimba. Nu mă mai puteam preface că nu vedeam oamenii care mergeau la tatăl lui cu grimase respingătoare

şi plecau de acolo strângând la piept nişte bocceluţe, cu expresii pline de speranţă. Nu mai puteam pretinde că bocceluţele burduşite, roşii şi negre, pe care le cărau erau pline cu mere sau rodii roz, şi nu lucruri oribile obţinute în urma acelor incursiuni nocturne la mormintele nemarcate pentru ca un iubit să fie pedepsit ori vreun duşman distrus. Începusem să-l evit pe Raja.

Într-o zi, Raja se apropie de mine şi-mi ceru o buclă din părul ei. Preţ de câteva secunde, n-am făcut decât să mă uit fix la chipul lui impenetrabil, apoi am scuturat din cap şi am fugit. Ştiam deja ce farmece puteau face aceşti oameni cu o şuviţă de păr. Începuse să-mi fie teamă de Raja. Nu reuşeam să uit ochii strălucitori de pe faţa lui triunghiulară.

Aşa că am început s-o păzesc pe Mohini. În fiecare zi mă grăbeam s-ajung acasă de la şcoală şi s-o studiez cu atenţie. Zâmbetul, cuvintele, membrele ei, totul trebuia minuţios cercetat, ca să mă asigur că nu avuseseră loc schimbări subtile în lipsa mea. Sentimentul de vinovăţie mă înnebunea. În oglindă surprindeam un chip străin cu ochi bântuiţi, febrili. La şcoală nici nu mai băgăm de seamă gustul amar al uleiului de ricin pe care ni-l turnau pe gât. Nu mai căutam nici tovărăşia vechii mele găşti şi stăteam în banca tare din lemn şi priveam în gol, în vreme ce profesorii îşi terminau pe rând orele şi ieşeau din clasă. Când suna clopoţelul la sfârşitul zilei, eram primul care ieşea din sală. După ce o cercetam pe Mohini de la distanţă căutând semne neobişnuite, mă aşezam pe un scaun şi aşteptam să se facă seară.

În fiecare zi, în amurg, când soarele se scufunda după casele-prăvălii, iar ameninţarea soldaţilor japonezi înceta peste noapte, mama o lăsa pe Mohini să se plimbe în grădina din spate. Era momentul preferat al surorii mele. Asfinţitul, când cerul era încă pătat de nuanţe ireale de violet şi movuri întunecate, chiar înainte ca ţânţarii să-i atace pielea pofticioşi. Mohini mergea de-a lungul straturilor de legume sădite de mama şi uneori culegea din tufa plină de iasomie din capătul grădinii o farfurie plină de flori pentru altarul de rugăciune. Era ieşirea ei nepreţuită în lumea exterioară, dar numai eu ştiam că era momentul cel mai temut dintre toate. Pentru că în tufişuri şi copaci, întins

pe burtă era Raja, urmărindu-mă pe mine, urmărind-o pe ea, urmărindu-ne pe noi. Aşa că am început s-o păzesc. Am început să stau la uşa din spate urmărind-o vigilent până când se întorcea şi închidea uşa. Uneori chiar o însoţeam, stându-i alături, foarte aproape şi scrutând atât de îngrijorat tufele, încât, impresionată de preocuparea mea, îmi ciufulea uşor părul şi-mi mângâia fruntea încruntată.

— Ce e asta? mă întreba tandru Mohini atingându-mi cu degetele cutele adânci de pe frunte.

Dar, desigur, nu-i puteam explica. Ştiam că mama avea planuri, planuri foarte mari pentru bijuteria familiei noastre. O căsătorie importantă într-o familie mare. Aşadar, „asta" era calvarul meu. O fixasem ca pe o ghiulea de picior şi trebuia s-o îndur. „Asta" era ceea ce ştiam că se ascunde în tufişuri.

Am vrut să-i povestesc lui Mohini despre cobre. Să-i spun ce ştiam, ce văzusem. S-o avertizez că, deşi sunt creaturi fascinante, trebuie să se teamă de ele pentru că o cobră nu se supune nimănui. Dansează pentru tine, dacă o încântă melodia, şi bea laptele pe care i-l laşi lângă coş în fiecare zi, dar nu-ţi va datora supunere. În cele din urmă, nu trebuie să uităm niciodată că o cobră nu-şi schimbă năravul şi, din motive ştiute doar de ea, se poate întoarce oricând să-şi înfigă colţii veninoşi în carnea ta. În mintea mea de copil, Raja era o cobră mare, neagră. Am vrut să-i spun despre Raja. Mă gândeam mereu la strălucirea rece a ochilor lui. Îşi pusese în gând s-o aibă sau să ne distrugă. Eram sigur de asta.

Într-o zi, grăbindu-mă acasă de la şcoală, l-am găsit aşteptându-mă, rezemat de zidul casei lui Old Soong. Desfăcu un pachet de pânză neagră şi scoase o piatră mică, roşie, care strălucea în soare. Când mi-a lăsat-o în palmă, nu era nici uşoară, nici rece, ci ciudat de grea şi fierbinte, ca un ou abia ouat.

— Am un cadou pentru sora ta. Pune-l sub perna ei ca o surpriză plăcută! spuse el cu vocea aceea catifelată pe care ajunsesem s-o urăsc.

Am aruncat în nisip piatra ciudat de fierbinte şi am fugit cât de repede am putut. N-a venit după mine. Îi simţeam privirea sfredelindu-mă. Când am ajuns la treptele din faţa

casei, m-am întors pe călcâie şi l-am văzut stând tot lângă zidul din cărămidă roşie, privindu-mă. Nu era furios. Ridică mâna să mă salute. Mi-a fost foarte frică în ziua aceea. Cât tânjeam după zilele când pentru mine era un războinic curajos pe nume Chibindi!

În seara respectivă am văzut-o pe Mohini că dă să se aplece după ceva din iarbă. Ceva care lucea în întuneric. Înlemnit de spaimă, am ţipat şi m-am prefăcut că alunec şi cad. Sora mea a alergat spre mine. Am rugat-o să mă ajute până în casă. Mohini a uitat de obiectul strălucitor din iarbă. Mai târziu în aceeaşi noapte, m-am strecurat afară din casă. Era o noapte fără lună şi am distins cu greu obiectul în iarbă. M-am aplecat să-l ridic şi picioarele goale ale lui Raja mi-au apărut în vizor. Mi-am îndreptat încet spatele, îngrozit de ce aveam să văd.

— Dă-mi-o! ceru. Vocea îi era aspră şi severă.

Ani simţit că-mi îngheaţă sângele în vine.

— Niciodată! am replicat, necăjit că vocea îmi sunase atât de mică şi slabă.

— O să pun mâna pe ea! promise el şi, întorcându-se cu spatele, se topi în întuneric.

Am iscodit cu teamă noaptea neagră, dar nici urmă de el. Dispăruse într-o clipită, luându-şi disperarea cu el.

În noaptea aceea am visat că m-ascund în spatele unor tufe şi o urmăresc pe Mohini plimbându-se pe malul unui râu. În copaci cântau păsări colorate, iar ea râdea la giumbuşlucurile unor maimuţe obraznice, cu mutra încadrată de blană argintie. Am văzut-o cum se lasă în patru labe şi, ţinându-şi cu o mână părul greu, bea cu cealaltă ca o pisicuţă. La câţiva metri distanţă, pândea o creatură, cu o pereche de ochi imobili, cumpliţi, imperturbabili şi ameninţători. Un crocodil! Mi-e teamă de crocodili! Cel mai înfricoşător lucru la ei este că niciodată nu ştii dacă sunt vii sau morţi. Au mereu o expresie goală. Te fac să te întrebi dacă nu cumva au venit pe această lume pe o altă uşă.

Plutind ca un buştean inofensiv, crocodilul aluneca silenţios spre ea până când, fără s-o avertizeze câtuşi de puţin, avea să se năpustească asupra ei muşcând-o de cap cu fălcile lui puternice. Trăgând-o în apă cu un plescăit

dezgustător. Voiam s-o avertizez la fel cum intenţionasem să-i spun şi despre cobrele negre, dar nu-mi aminteam numele ei. Monstrul îşi deschise gura imensă. Am alergat la malul apei ţipând, dar îi înşfăcase deja capul între dinţii galbeni. Stăteam la mal paralizat, în pantalonii mei scurţi, cu un amestec de groază şi neîncredere pe chip, uitându-mă la zbaterea sălbatică din râu. Bruta dispăru în apă luând-o cu el. Mohini nu mai era. Apa redeveni calmă. Râul îşi primise ofranda. De pe malul celălalt, l-am văzut pe Raja cu chipul schimonosit de şoc, striga tot felul de vorbe, aruncându-se în apa plină de crocodili, dar erau într-o limbă pe care n-o înţelegeam în vis, iar treaz fiind, nu o auzeam.

M-am trezit tresărind, transpirat şi speriat, cu inima bubuindu-mi în piept şi cu un nod dureros în gât. Lângă mine, fraţii mei dormeau liniştiţi. Ei nu se jucaseră cu diavolul în persoană.

Neliniştit şi tulburat de vis, m-am strecurat până la patul fetelor s-o privesc pe Mohini cum doarme. Mi-am trecut uşor degetele peste pielea catifelată a braţului ei. Era caldă.

Mi-am amintit de vocea uşor exasperată a mamei: „Odată, când Mohini avea vreo opt ani, eu şi tatăl tău eram certaţi şi, pentru că nu ne vorbeam, i-a cerut ei să-i facă o cafea. Stăteam în bucătărie şi am văzut-o punându-i nouă linguriţe de cafea la una de zahăr. După care, ascunsă în spatele dulapului, l-am urmărit cum o bea pe toată, fără să se strâmbe. Aşa de mult o iubeşte tatăl tău pe sora ta!”

Mi-era ruşine şi-mi părea rău. O trădasem. Îi dezvăluisem secretele şi stricasem totul.

Mă simţeam vinovat faţă de sora mea adormită. Nu-mi păsa de disperarea infinită a lui Raja. Mi-am făcut un culcuş pe jos lângă patul ei. De atunci înainte eram hotărât să o păzesc cu preţul vieţii. Ceva cumplit era pe cale să se întâmple, dar n-aveam să permit una ca asta. Stăteam întins, perfect nemişcat, fixând tavanul în întuneric şi ascultând respiraţia surorii mele. Undeva departe se auzea scheunatul unui animal. Sunetul suna aproape omenesc. A durat mult până să m-adoarmă respiraţia ritmică a surorilor mele. Ultimul meu gând a fost că ar trebui să vorbesc cu cineva.

Lakshmi.

Primul lucru pe care l-au făcut soldaţii japonezi când au venit noaptea în mahalaua noastră a fost să împuşte câinii lui Old Soong. Aceştia începuseră să latre feroce, dar în clipa următoare au răsunat împuşcăturile, iar trupurile lor uriaşe au căzut doborâte, împroşcând cu sânge pietrişul alb şi negru.

— *Kore, Kore,* au urlat soldaţii fioros, zgâlţâind cu înverşunare şi lovind porţile încuiate cu paturile puştii.

Mă uitam de după perdele, cu stomacul ghem. Ascunzătoarea lui Mohini era bine mascată, dar tot eram terorizată că o vor găsi. Sălbăticia lor era inimaginabilă. Văzusem pe străzi aliniate cadavre trase în ţeapă din vintre până la gură, ca porcii pregătiţi la proţap. Şi ştiam de zonele de execuţie din Teluk Sisek, în drum spre plajă, unde oamenii fuseseră împrăştiaţi în bucăţi. Ici, o mână zvâcnind, colo, un picior zbătându-se frenetic, poate vreun rest de la un braţ secţionat, sau un picior sângerând şi, în final, capul condamnatului. Aflasem chiar şi de soţia proprietarului depozitului de gheaţă din oraş, care la lumina lunii se dusese singură să adune rămăşiţele soţului ei, ca să-l poată înmormânta cum se cuvine. Aşa acţionau japonezii. Crud şi barbar.

Pitiţi îndărătul ferestrei, eu, soţul meu şi Lakshmnan am văzut silueta timidă a lui Mui Tsai apărând la uşa din faţă.

— *Kore, Kore!* strigară la ea.

Fata a alergat să deschidă porţile. Soldaţii le-au împins larg şi s-au uitat atent la ea. Cu privirea aia îngustă! Am simţit fiori de gheaţă pe şira spinării. Ea făcu o reverenţă adâncă. Soldaţii vorbeau într-o limbă agresiv de zgomotoasă şi urâtă. Intrară, păşind indiferenţi peste câinii morţi. Le era foame, foarte foame. Cotrobăiau gospodăriile, consumând tot ce găseau şi confiscând orice obiect mic şi care îl puteau lua cu ei. Ştiau probabil că peste câteva zile aveau să lupte în junglele din Java sau în mlaştinile otrăvitoare din Sumatra.

Căutau bijuterii, stilouri şi ceasuri. Old Soong nu era acasă, dar îi găsiră ceasurile scumpe pe noptieră şi şi le prinseră pe încheieturile deja acoperite cu altele. O ameninţară pe stăpâna casei cu vârful baionetei ţinut în

dreptul burţii, arătându-i spre vitrinele goale. La început, aceasta se prefăcu că nu înţelege ce vor, dar când începură să înţepe mai tare în burta ei de răsfăţată, femeia îi strigă bucătăresei să sape după figurinele de jad de sub tufa de trandafiri. Soldaţii păreau mulţumiţi de ce găsiseră. Apoi arătară spre caseta din lemn de palisandru. Servitorii se grăbiră s-o deschidă. Japonezii fură încântaţi în special de beţişoarele din fildeş pentru mâncat.

Străinii umblau după zahăr. Arătară prin semne şi zgomote guturale. Stăpâna se încruntă, iar slugile ei îşi fereau privirile neputincioase. Soldaţii neraşi şi cu ţinută neîngrijită o apucară de păr pe bucătăreasa îngrozită, o înjurară amarnic şi o pălmuiră. Începură să răstoarne toate cutiile. Ce nerăbdare cumplită! În cele din urmă, dintr-un borcan răsturnat curse o moviliţă de praf alb pur.

— Aaah, zahăr!

Se opriră din răvăşit cutiile. Apoi veniră foarte aproape de stăpână. Femeia îşi ţinu respiraţia.

Soldaţii duhneau a corpuri nespălate după luptă. O murdărie imposibil de uitat. Puţeau ca nişte oameni fără suflete. Încă o dată gesticulară cu semnele lor brute. Palidă ca o fantomă, femeia se uita fix la ei, dar păreau că cer doar un foc deschis în grădina din spate. Voiau să-şi gătească mâncarea lor.

— Lemn de foc!

Servitorii se grăbiră să găsească lemn de foc.

Străinii zăboviră pe afară, cu armele lăsate la întâmplare pe jos lângă ei, aşteptând ca ospăţul lor în aer liber să se facă, în timp ce tot personalul domestic al lui Old Soong stătea în rând, înspăimântat, şi-i privea. Străinii mâncară ca nişte câini înfometaţi, după care plecară.

I-am văzut îndreptându-se spre casa lui Minah.

Am văzut-o cum deschide uşa şi murmură: „Ya Allah, Ya Allah!”, îmbrăcată cu roba aceea albă, lejeră, ca un giulgiu, care era veşmântul de rugăciune specific religiei ei. Acum nu era însă pentru rugăciune, ci o mantie ca să-i acopere curbele splendide. Numai faţa speriată îi era descoperită. Ca un mic cerc, exprimând spaimă. Cei cinci copii se strânseră în jurul ei şi se holbau la bărbaţii care le scotoceau locuinţa săracă. Bărbaţii făcură un semn circular

în jurul gâtului şi încheieturii mâinilor. Minah înţelese. Era pregătită. Le înmână o batistă legată cu un nod. În interior erau un lanţ vechi, un inel şi mai vechi şi două brăţări uşor îndoite. Soldaţii i le aruncară dezgustaţi înapoi în faţă. N-au mai întârziat mult. Vezi tu, n-am apucat să vă spun că înainte de a ieşi din casa lui Old Soong au aruncat-o pe sărmana, bătuta de soartă Mui Tsai pe masa din bucătărie şi unul câte unul, aşteptându-şi rândul într-o manieră neaşteptat de ordonată, au abuzat de ea până când au fost toţi satisfăcuţi.

La casa chinezului de peste drum au spart o oglindă şi au luat trei purceluşi de lapte. Cei doi băieţi mai mari ai lui fugiseră prin uşa din spate, intraseră la noi în curte şi o luaseră la sănătoasa pe câmpul deschis, dispărând în mica junglă.

Îmi simţeam inima în gât când bocancii lor grei au urcat treptele noastre din lemn. Stomacul îmi tremura de frică. Năvăliră prin uşă ca un uragan. Însă de aproape erau scunzi şi cu pielea galbenă. Abia îi ajungeau la piept soţului meu. Se uitară în sus la faţa lui neagră şi urâtă. Ce priviri rele şi aspre aveau! Asemenea elefanţilor instruiţi să arate supunere în faţa sultanului în zilele de glorie ale Imperiului Mogul, ne-am înclinat toţi cu respect, profund, la unison. Tropăiau prin casa noastră, zguduind scândurile din duşumea.

Au deschis dulapuri, au ridicat capacele cutiilor, s-au uitat sub mese şi paturi, dar n-au găsit-o pe fiica mea. În curtea din spate, au deschis coştereaţa, au rupt gâturile nefericitelor găini care cârâiau alertate şi au ieşit cu câte trei, patru în fiecare mână. Apoi au arătat spre cocotier. Lakshmnan s-a căţărat repede în copac. Soldaţii băură pe loc lichidul dulce şi aruncară coaja de nucă de cocos la picioare. La plecare, dând să iasă din uliţa noastră, au smuls din balamale porţile impresionante, negre, din fier ale lui Old Soong şi le-au luat cu ei.

Pe atunci, japonezii erau avizi după fier. Cele mai multe locuinţe erau lăsate fără porţi, neexistând teamă de hoţi pentru că japonezii pedepseau cele mai mici delicte cu tortură şi decapitări. Numărul infracţiunilor scăzuse la un minim istoric. De fapt, nimeni nu se mai deranja să încuie

uşile când ieşea din casă pe toată durata Ocupaţiei Japoneze. Dar nu, să nu ne invidiaţi existenţa lipsită de criminalitate, pentru că până la urmă aceşti câini ne-au făcut să plătim cu sânge!

Erau aroganţi, rudimentari, cruzi şi neiertători şi cât voi trăi o să-i urăsc cu mânie de mamă. O să le scuip în feţele lor urâte! Ura mea este atât de cumplită, încât nu-i uit nici în viaţa de apoi! O să ţin minte ce au făcut familiei mele şi o să-i blestem neîncetat, astfel încât într-o zi să guste amărăciunea durerii mele!

De cum au venit, japonezii au interzis locuitorilor noştri orice fel de jafuri. Doi bărbaţi acuzaţi de furt au fost legaţi la ochi, cu mâinile prinse la spate şi duşi în scuarul unde se ţinea piaţa de noapte în fiecare joi. Soldaţii deturnau trecătorii spre scuar ca pe nişte oi până au adunat un număr suficient de spectatori. Indivizii acuzaţi au fost forţaţi să îngenuncheze. Un ofiţer japonez le-a tăiat capetele unul după altul, ştergându-şi cu grijă lama de o bucată de pânză după fiecare execuţie. Nici măcar nu se uită în treacăt la capul care se rostogolea cu gura căscată într-un urlet mut, stropind cu sânge nisipul, sau la corpul care se zbătea pe jos, vărsând valuri de sânge din gâtul decapitat, cu picioarele zvâcnind spasmodic. Ofiţerul se uita numai la mulţimea amuţită de spectatori şocaţi şi făcea din cap un semn de avertisment.

După ce şi-au impus rapid mesajul, japonezii au început să se servească copios. Ei nu numai că jefuiau, ci şi profanau casele pe care le călcau. Nu cereau voie niciodată, nu ofereau nimic drept compensaţie, ci, pur şi simplu, întindeau mâna şi luau tot ce voiau. Pământ, maşini, construcţii, afaceri, biciclete, găini, culturi, alimente, îmbrăcăminte, produse medicale, fiice, soţii, vieţi.

La început nu i-am blestemat. Nu le simţisem brutalitatea efectiv pe pielea mea. M-am învăţat repede să ignor capetele puse în pari la răscruce de drumuri. Nu luam în seamă propaganda lor imperialistă nici măcar cât o sâcâială. Credeţi că-mi păsa că interziseseră purtarea cravatei în public? Consideram că războiul justifica atrocităţi oribile. Pur şi simplu, îmi pusesem în gând să nu mă las învinsă de o rasă atât de urâtă şi de murdară într-un

joc pe care-l ştiam atât de bine. Eram trufaşă pe vremea aceea. Ştiam cum să produc hrană din nimic pentru copiii mei dacă era necesar. „O să supravieţuiesc şi acestei experienţe”, mi-am spus cu încredere. Soţul meu şi-a pierdut slujba de îndată ce a început regimul japonez, aşa încât ne-am pierdut dreptul la cartelele preţioase. Cartelele însemnau orez şi zahăr. Eram consideraţi oameni inutili. Persoane pe care noul regim prefera să nu-şi irosească resursele limitate. Dintr-odată, aveam opt guri de hrănit şi nici un venit. Nu era timp să mă plâng sau să apreciez privirile compătimitoare ale doamnelor de la templu, ai căror soţi reuşiseră să-şi păstreze slujbele.

Mi-am vândut nişte bijuterii şi am cumpărat vaci. Vitele mi-au făcut viaţa mai grea, dar n-am fi supravieţuit fără ele. În fiecare dimineaţă, pe ploaie sau vreme bună, când încă nu se luminase bine, m-aşezam pe un scăunel în aerul rece şi le mulgeam. Cafenelele şi standurile de cafea îmi plăteau pentru lapte cu bancnote japoneze care aveau imagini cu cocotieri şi bananieri pe ele. Aceste bancnote, cum erau denumite, erau date cu frică din mână în mână pentru că nu erau înseriate şi valorau tot mai puţin de la o lună la alta. Tutunul valora mai mult decât banii japonezi. Unii converteau cât mai repede banii în terenuri şi bijuterii, dar cum eu abia aveam să-mi întreţin copiii, aspectul acesta nu ne preocupa pe noi.

Fără cartele, orezul putea fi cumpărat doar de pe piaţa neagră, la preţuri exorbitante. Orezul devenise rar şi scump. Vânzătorii lăsau orezul să prindă umezeală ca să atârne mai greu la cântar şi să obţină un preţ mai bun. Oamenii strângeau orezul bob cu bob şi-l ascundeau ca pe lucrurile de valoare, păstrându-l pentru ocazii speciale. Zile de naştere sau sărbători religioase. Cam toată săptămâna mâncam griş de tapioca. Pe vremea aceea, tapioca era de bază. Se folosea peste tot. Coaptă pe post de pâine sau procesată sub formă de tăieţei. Până şi frunzele se puteau fierbe şi mânca. Sarcina zilnică de a tăia, fierbe şi găti maniocul ne umplea existenţa, dar detestam planta. O uram cumplit. Ani întregi am încercat să mă conving că îmi place, dar îi uram gustul vâscos. Pâinea parcă era din cauciuc. Sărea pe masă şi se întindea între dinţi ca guma.

Tăieţeii erau oribili, dar trebuia să-i mâncăm.

Am încercat să cultiv cam tot ce găseam. Chiar şi curcumă, care, din nu ştiu ce motiv, făcea fructe ciudat de deformate.

Însă spre sfârşitul primului an de Ocupaţie, m-am împrietenit cu doamna Anand. Soţul ei lucra în Departamentul de Control Alimentar şi reuşea să procure orez pe sub mână din nordul Malaysiei, din raţiile armatei japoneze. Mi-am ascuns proviziile noastre ilegale de orez în bârnele din acoperiş. Vitele şi grădina mea ne-au ferit de criza alimentară gravă care a afectat tot statul Pahang. Atât de gravă era situaţia, că în cele din urmă guvernatorul a sugerat populaţiei să mănânce de două ori pe zi în loc de trei. Poate că el nu ştia că lumea deja mânca doar de două ori pe zi.

Orice lucru importat devenise ca praful de aur. Înainte de Ocupaţia Japoneză, îi spălam mereu pe copii pe cap cu un tip special de păstăi din India. Înmuiam păstăile dure, de culoare maro-închis, apoi le fierbeam şi le zdrobeam. Terciul ciocolatiu obţinut era şamponul perfect. Acesta curăţa firul de păr până îl făcea să scârţâie. Am improvizat şi i-am spălat pe cap pe copii cu păstăi de fasole verde. În timpul Ocupaţiei Japoneze mi-am făcut singură săpun din frunze, scoarţă de copac, scorţişoară şi flori. Ne periam dinţii cu degetul arătător înmuiat în cărbune măcinat fin, sau ocazional în sare.

Foloseam crenguţele moi de frunze de *neem* drept periuţe de dinţi. Mi-am făcut singură ulei de cocos când preţul unei cutii a explodat de la şase ringgiţi la trei sute cincisprezece ringgiţi în 1945. Se vindeau zece ouă mici cu nouăzeci de ringgiţi. Dar ce erau astea în comparaţie cu preţul unui sarong, care crescuse de la un ringgit şi opt centi la o mie de ringgiţi? Am încercat să fac o ţesătură din frunze de ananas şi scoarţă de copac, dar era prea aspră pe piele şi se putea folosi doar ca pânză de sac.

Lamele de ras deveniseră atât de preţioase, încât toată lumea obişnuia să le ascută şi reascută pe cele vechi, tocite, apăsându-le şi frecându-le cu grijă înainte şi înapoi de pereţii interiori ai unui pahar de sticlă. Automobilele dispăruseră, cu excepţia celor folosite de către militari şi

civilii niponi importanţi. Câţiva japonezi purtând cocarde albastre îşi însuşiseră de mult maşina veche a lui Old Soong. Taxiurile mergeau cu cărbune şi lemn de foc. Armata japoneză îşi rezerva aproape toate medicamentele şi consumabilele spitalului pentru uzul propriu, iar noi eram lăsaţi în baza medicinei tradiţionale. Ce-a de-a doua soţie a chinezului care locuia lângă mine era să rămână fără un picior când a încercat să-şi vindece o tăietură adâncă cu o cataplasmă de ananas şi banane coapte. Rana s-a învineţit şi a început să emane un miros putred. Aproape că se instalase cangrena.

Apa de la robinet a devenit din ce în ce mai rea pe măsură ce substanţele chimice folosite la tratarea ei erau reduse. Uneori, viermişori mici, crem se zvârcoleau în agonie în apa noastră de băut.

După ce soţul lui Minah a fost împuşcat, a trebuit să-i comunic vestea rea. Femeia s-a ghemuit în prag, ca o cârpă mototolită. Îmi părea rău pentru ea, aşa că m-am aşezat pe jos alături şi i-am mângâiat părul fin negru-albăstrui. Curba lină a obrazului ei îmi atinse mâna. O fi avut pielea ca de bebeluş, dar era complet lipsită de economii. Câteva găini, o grădină de legume şi o bijuterie ciudată, de modă veche erau tot ce avea.

— Nu plânge, o să fie în regulă, o minţeam.

Ea scutură doar din cap şi suspină încet.

Minah abia dacă mai rezista când, într-o seară, un jeep militar verde parcă în faţă la ea. Un japonez spilcuit, în haine civile se dădu jos din maşină şi intră în casă. După aceea l-am văzut de mai multe ori parcând în faţa locuinţei ei. Într-o zi, Minah şi-a trimis cei cinci copii la sora ei în Pekan, spunându-i lui Mui Tsai că acolo erau cele mai bune şcoli. Apoi, japonezul cu jeep a început să rămână peste noapte. După câteva săptămâni s-a mutat la ea. N-am mai vizitat-o şi ea a încetat să ne mai vorbească. Poate că îi era ruşine să fie femeia întreţinută a unui oficial japonez. De câteva ori am văzut-o pe afară. Începuse să poarte rochii în stil occidental şi *cheongsam*-uri chinezeşti când ieşeau împreună seara. Era machiată şi avea unghiile date cu ojă. De fapt, arăta ca un star de cinema. Gambele ei albe luceau prin şliţul rochiţei strâmte din mătase când se urca

elegant în jeep. Aveam o problemă. Ce mă făceam dacă o sacrifica pe Mohini pentru o bucată de pământ, o casă mai bună, un inel cu diamant sau o pungă cu zahăr?

Într-o zi ne-am întâlnit. Era inevitabil să se întâmple asta, dar a fost neaşteptată prezenţa lui. Când am trecut de colţul străzii, tocmai coborau din jeep. Am încetinit, în speranţa că vor intra în casă înainte de a ajunge la ei, dar ea s-a oprit şi m-a aşteptat, iar el a rămas lângă ea. I-am zâmbit. Prietenos. Mi-era frică de amândoi acum. Şi ea devenise inamicul. Secretul meu depindea de veriga cea mai slabă, şi tocmai mă uitam la ea.

— Bună! mă salută.

Era frumoasă ca întotdeauna.

— Bună! Ce mai faci?

— Bine! răspunse ea zâmbind. Avea buzele date cu roşu şi obrajii pudraţi, dar ochii îi erau încă trişti. Pe braţe îi zornăiau ca o alarmă lucioasă nişte brăţări verzi de jad, splendid lucrate.

— Ce-ţi fac copiii? am întrebat vrând să fac conversaţie.

— Sunt foarte obraznici şi refuză să înveţe la şcoală, răspunse cu modestie. Dar cei cinci copii minunaţi ai tăi cum sunt?

I-am zâmbit moale, cu recunoştinţă. Secretul meu era în siguranţă deocamdată. Ştia că am şase copii. N-o pusese la socoteală pe Mohini special ca să audă el. Mi-am dat seama că plănuise o astfel de întâlnire ca să mă liniştească.

— Sunt bine toţi! Mulţumesc de întrebare, i-am zis şi am trecut mai departe.

Ne-am înţeles una pe alta. Când m-am întors să mă uit la ei, intrau în casă. El ţinând-o cu braţul pe după talie.

Trecuse un an de Ocupaţie Japoneză. În timp ce înota şi se legăna ca Tarzan pe lianele ce creşteau de-a lungul râului Kuantan, Lakshmnan se împrieteni cu un băiat aborigen. Aborigenii sunt cei mai buni vânători din câţi există şi se pricep de minune să ia urma prăzii. Cunosc jungla mai bine ca oricine şi ştiu să stea la pândă zile în şir, fără să le simţi prezenţa. Băiatul îl învăţă pe Lakshmnan cum să-şi facă o ţeavă de suflat şi să vâneze cu ea. În curând, datorită fiului meu, am început să gătim tot felul de lucruri necunoscute nouă până atunci.

A adus şopârle lungi, urâte, dar care fierte aveau un gust destul de delicat. Am mâncat mistreţ, căprioară, veveriţă, tapir, broască-ţestoasă, piton proaspăt ucis, carne tare de tigru, şi o dată chiar elefant. Lakshmnan ne-a povestit cum s-au întors membrii tribului de la vânătoare, ca un alai, încordaţi sub povara hălcilor imense de carne din care picura sânge pe umerii lor. Nici soţul meu şi nici eu nu ne-am îndurat să mâncăm din carnea de elefant. Mai ales că îmi puneam toată credinţa în zeul-elefant; dar m-am rugat să ne ierte şi le-am dat copiilor să mănânce. Carnea era dură, cu o piele groasă, gri-maronie, dar copiii au spus că nu era prea rea la gust. Într-o zi, Lakshmnan a venit acasă cu un pui de maimuţă pe umăr, iar Old Soong, care îl văzuse de la fereastră, a trimis-o pe bucătăreasă să ne întrebe dacă îi vindem capul cu creierul intact.

Chinezul a spart craniul, a turnat în el coniac cumpărat la negru şi apoi i-a ciugulit cu beţişoarele conţinutul, leorpăind. În aceeaşi seară l-a chemat pe Lakshmnan la el şi i-a spus că l-ar răsplăti cu generozitate dacă-i aduce organe genitale de tigru sau de urs. S-a oferit să ne scutească de chiria pentru o lună. Consumate, se spunea că-ţi conferă nemurire.

La şcoală, copiii au fost obligaţi să înveţe japoneză şi de la ei am aflat că „mulţumesc” se spune *Domo arigato.* Indiferent ce cereau soldaţii, dădeam imediat din cap şi rosteam grăbit un „mulţumesc” în limba lor insuportabilă, guturală. Vedeam că-i încânta faptul că mă străduisem să le învăţ sunetele. Mă credeau docilă. Nu-mi sesizau teama. Chiar şi atunci când înşfăcau câte un pui care cârâia, stârnind un nor de pene, mi-era teamă de ei. Ţineam minte că îl luaseră pe soţul meu, îl împuşcaseră şi-l abandonaseră, crezând că-i mort. Nici măcar afirmaţia lui Mui Tsai că le plăcea orezul alb insipid, fiert cu zahăr, ca un fel de mâncare principal, nu putea risipi lipsa de încredere instinctivă pe care o aveam faţă de ochii lor răi.

Nu era indicat să fie provocaţi.

Ştiam asta în sufletul meu. În prezenţa lor, oricine se înclina imediat, coborând privirea. Uneori, generalul Ito, care era mereu primul care o viola pe Mui Tsai şi care ştia un pic de engleză stâlcită, mă întreba unde-mi sunt fetele.

Ştiam că habar n-avea de noi, dar mă privea cu ochi atât de vicleni, că tremuram ca o frunză gândindu-mă la pielea fină a lui Mohini, care se afla în ascunzătoarea de sub picioarele lui.

Îmi spuneam întruna: „Când vor pleca de tot, voi sărbători! Acum îmi ţin ochii plecaţi şi le dau cele mai fragede şi mai bune nuci de cocos din curte”. Auzisem poveşti despre cum tăiaseră copaci întregi dacă nu găsiseră pe nimeni în casă să le dea jos nişte nuci de cocos. De aceea îl pusesem pe Lakshmnan să taie cele mai bune fructe înainte să plece la şcoală. De îndată ce au venit la noi acasă şi au arătat spre cocotier, m-am repezit să le aduc fructele verzi. Le-au despicat cu baionetele. Pe furiş, i-am urmărit cum beau, sucul scurgându-li-se din gură pe gâturile lor detestabile, pătându-le uniforma cu nuanţe mai întunecate de maroniu. Aş fi vrut să le fac rău. Îi uram, dar motivul pentru care mă temeam cel mai tare era altul. Nu doar că ar putea tăia un cocotier sau riscul de a-mi descoperi cutia cu bijuterii printre frunzele ce se legănau în vânt, mi-era teamă să nu se încumete în coteţul găinilor cloncănitoare, trecând peste stratul gros de găinaţ depus, să sape sub casă şi să-mi ia fiica.

Gândul ăsta mă ţinea trează noaptea. De fiecare dată când o vedeam pe fata din vecini, chinezoaica, alergând liberă prin curte, tunsă scurt, milităreşte şi cu pieptul înfăşurat foarte strâns cu o pânză, astfel încât sub cămăşile băieţeşti părea plat ca o scândură, îmi făceam griji pentru Mohini. Socoteam că părul fiicei mele era pur şi simplu prea frumos pentru a fi tăiat şi mai ştiam că, şi dacă i-aş fi legat sânii abia înmuguriţi şi i-aş fi tuns părul minunat, faţa ei ar fi fost imposibil de ignorat. Tot ar fi dat-o de gol pometii, ochii, gura senzuală. Singura soluţie era s-o ascund.

Stăteam singură şi mă uitam la stele pierdută în gânduri, când Mui Tsai ridică plasa de ţânţari şi urcă la mine în bucătărie. Trecuse atât de mult timp de când nu mai venise în vizită şi îmi lipsise cumplit. Se prăbuşi pe bancă lângă mine. Ţinea în mână o prăjitură mică, glazurată, de cacao. Era sărbătoarea zeilor chinezi. Un moment când zeii şi spiritele mai puţin importante se spunea că vizitau toate casele chinezeşti de pe pământ şi duceau până la ceruri

istorisiri despre fărădelegile oamenilor. Pentru a le cumpăra bunăvoinţa, gazdele chineze coceau prăjituri dulci, lipicioase, ca să-i împiedice să mai spună lucruri neplăcute despre casele vizitate.

Mui Tsai ştia că-mi place să mănânc crusta fondantă de deasupra prăjiturii.

Cuprinzându-şi bărbia în mâini, se uită la mine cu o privire gravă. Şocată, abia atunci mi-am dat seama cât de îngânduraţi îi erau ochii şi ce umbre ascundeau genele ei.

— Ce mai faci? se interesă.

Tot cea mai bună prietenă îmi era.

— Sunt bine. Cum eşti?

— Sunt însărcinată, m-anunţă ea răspicat.

Am făcut ochii mari.

— Cu stăpânul?

— Nu, stăpânul nu mă mai vizitează de mult. Nu de când cu soldaţii japonezi. Îi este frică de boală. Îl dezgustă corpul meu. Este nepoliticos şi rece cu mine, dar prefer aşa!

— O, zeule, i-am răspuns, tulburată.

Nenorocirile ei păreau că nu se mai termină. Trebuie să fi fost într-adevăr născută sub o stea nefastă.

— Da, e al unuia dintre ei, declară ea calm.

Toate umbrele din ochii ei se mişcară ca nişte fantome bătrâne într-o casă bântuită. Le-am văzut cum se micşorează, apoi se întind iar.

— Şi ce ai de gând să faci?

Stăpâna vrea să scap de el, spuse foarte simplu. Ridică nepăsător din umeri. Cum să-l păstrez? Ce mă fac dacă este odrasla celui care urinează în mine după ce şi-a împrăştiat sămânţa? Se uită la mine cu un zâmbet strâmb. Apoi ceva ciudat se întâmplă în adâncul ochilor ei când mă întrebă: Ştii unde pot face un avort?

— Nu, sigur că nu.

Nu-mi povestise niciodată în amănunt ce-i făceau şi nici eu nu o întrebasem.

— Ei bine, sunt sigură că stăpâna va şti!

N-am putut s-o ajut deloc. Badom, moaşa mea, murise în urmă cu doi ani.

— Oh, Mui Tsai, te rog să fii foarte, foarte atentă. Treburile astea sunt foarte periculoase!

A râs a pagubă.

— Nu-mi pasă! Ştii ce-i mai ciudat? În ultima vreme, tot aud glasul unui bebeluş plângând în camera alăturată. Şi când mă duc să văd, bebeluşul nu mai e.

M-am uitat la ea cu ochi îngrijoraţi, dar a râs din nou. Un hohot zgomotos. Mi-a spus că nu se teme, pentru că era doar fantoma primului ei copil care o chema. Apoi am jucat câteva partide de dame chinezeşti. Am câştigat fără să fie nevoie să trişez. Mintea ei era în altă parte.

Câteva zile mai târziu, o ambulanţă a venit cu sirena urlând în mahalaua noastră. S-a oprit în faţa casei lui Old Soong şi doi infirmieri îmbrăcaţi în alb au coborât în grabă. La început am crezut că era pentru Old Soong, dar venise pentru Mui Tsai. Am fugit spre ambulanţă şi am văzut o scenă pe care n-o voi uita vreodată. Faţa ei palidă era schimonosită de durere şi ochii îi erau sticloşi de parcă era pe punctul de a leşina. Pe targă, mâna i se mişca spasmodic ca şi când încerca să-şi împingă stomacul departe de corpul ei. Hainele îi erau pătate cu sânge gros, negru şi labele picioarelor ei mici, năclăite cu bucăţi buretoase de sânge purpuriu. Stăpâna alerga după targă, anunţându-i pe infirmieri în malaeză că dăduse peste Mui Tsai în starea aceea şi habar n-avea că fata era însărcinată.

Mui Tsai privi prin mine, aşa de sfâşiată de durere, că nici măcar nu mă recunoscu. Pe frunte i se adunaseră picături mari de sudoare şi se zvârcolea de pe o parte pe alta în agonie. I-am atins mâna. Îi era rece ca gheaţa. Speriată, am încercat să i-o reţin, dar şi-a tras-o din a mea. Bărbaţii în halate albe mă împinseră la o parte nerăbdători şi o ridicară în interiorul aseptic al dubei. Părea foarte grav. Arăta pe moarte. Uşile ambulanţei se închiseră cu zgomot. M-am uitat la stăpâna lui Mui Tsai, care stătea lângă dubă cu ochi nepăsători pe faţa ei flască. Expresia gurii, de obicei posacă, devenise acum acră şi ţâfnoasă. Aş fi vrut să merg la ea şi s-o trântesc la pământ, dar asta ar fi însemnat să dau ochii cu ea. N-aş mai fi fost atunci una dintre chiriaşele invizibile. Riscam să ne pierdem casa, grădina. M-am îndepărtat în tăcere spre casă.

Mui Tsai s-a întors o săptămână mai târziu. Stătea multe ore din zi sub copacul de tamarind, de una singură. Uneori

o vedeam urmărind cu degetul modelele de pe masa de piatră, alteori doar stătea şi privea în gol. Când m-am dus la poartă să vorbim, s-a uitat la mine de parcă eram o străină. Incapabilă de efortul pe care l-ar fi presupus să se ridice şi să-mi vină în întâmpinare, au podidit-o lacrimile. Atunci mi-am dat seama că prezenţa mea o necăjea. Dar când Anna s-a dus la poartă, Mui Tsai s-a apropiat şontâcăind şi împletindu-şi degetele cu ale fiică-mii, i-a murmurat ceva în chineză, o limbă pe care Anna nu o înţelegea.

Înainte de a-mi continua povestea, ar trebui să vorbesc mai întâi despre un prezicător nomad bătrân, care se oprise să se odihnească în Sangra şi i-a spus mamei despre mine. Eram doar un ţânc pe atunci, mergând de-a buşilea prin praf. M-a luat în braţe şi mi-a studiat îndelung chipul nevinovat. S-a uitat la mine cum gânguream şi suflam bule de salivă. În timp ce toată lumea se aştepta să-mi prevadă viitorul, prezicătorul îşi mângâie barba lungă, sură, cu o mână ce aducea mai mult a creangă de copac noduros şi spuse că zeul a pus o junglă în capul fiecărui om. Pe unele le-a umplut cu creaturi blânde, căprioare cu ochi rotunzi şi antilope graţioase, pe unele cu maimuţe zgomotoase, iar pe altele cu bufniţe înţelepte, sau uneori cu vulpi iuţi şi viclene. Dar în cazul meu, zeul, în înţelepciunea sa, a pus tigri fioroşi, vânători.

Oamenii care duc vieţi sfinte n-au nici un motiv să-şi depene povestea, dar cei care-şi scot ghearele la cei dragi lor trebuie să se justifice. Prin urmare, îţi spun totul. Totul, astfel încât să înveţi să faci altfel.

Războiul era aproape pe sfârşite, iar în mai 1945 a venit vestea înfrângerii şi capitulării Germaniei. Pe 6 august, americanii au bombardat Hiroshima. Postul de radio BBC a răspândit vestea că Japonia a fost lovită cu o armă nouă, puternică, de radiaţie. Întregul oraş a fost şters de pe faţa pământului cu un nor în formă de ciupercă. Pe 15 august, împăratul a anunţat supuşilor săi capitularea lor. Am auzit ştirea aproape imediat în transmisiile naţiunilor aliate. Circulau o groază de poveşti cu soldaţi japonezi care, în disperare, s-au întors împotriva lor înşişi cu pumnalele şi şi-au făcut harachiri. Uneori, păreau deznădăjduiţi şi confuzi,

ceea ce nu i-a oprit pe alţii să apară neinvitaţi la petrecerile unor localnici care sărbătoreau, să-i pălmuiască şi să-i umilească pe glumeţi. Războiul se terminase, însă în stradă soldaţii japonezi erau încă la conducere. Eram un popor liniştit şi hotărât să stăm cu capul plecat până când soseau britanicii. Încă îi uscam rufele lui Mohini deasupra focului în bucătărie, aşa cum făcusem în ultimii trei ani. Nimeni nu trebuia să ştie că există, până când nenorociţii de gălbejiţi nu plecau cu totul. Mersesem la templu în dimineaţa aceea ca să-i mulţumesc lui Ganesha pentru harul pe care îl revărsase asupra familiei mele. Scăpasem teferi, chiar mai puternici prin experienţă. M-am uitat pe fereastră şi m-am minunat de copiii mei. Lakshmnan şi Mohini măcinau făină. Anna, cu faţa înmărmurită, jupuia un pui. Era una dintre acele zile neobişnuit de liniştite când îmi amintesc inclusiv ce gândeam. Mi-a trecut prin minte că, la cât de miloasă era Anna, se va face vegetariană într-o zi. Jeyan se juca cu Lalita în ascunzătoarea secretă a lui Mohini, iar nişte gâşte se certau în curte. Sevenese era la o întâlnire a cercetaşilor la care fusese obligat să participe de către dirigintele său. Iar eu prăjeam spanac în praf de curry şi usturoi.

Picăturile de apă din frunzele de spanac spălate scuipau cu furie în uleiul fierbinte şi îmi amintesc limpede că mă simţeam mulţumită. Fericită cu soarta mea. Japonezii aveau să plece în curând, iar lucrurile vor reveni la ceea ce au fost. Soţul meu s-ar putea întoarce la muncă, copiii la şcoală, ca să le fie din nou predate disciplinele adecvate, iar eu să economisesc bani pentru zestrea fiicelor mele. Nu-mi trebuia mare lucru pentru Mohini, dar, fără îndoială, pentru Lalita aveam nevoie de mai mult. Plănuiam să închei căsătorii bune pentru fiicele mele. Pe copiii mei îi aştepta un trai minunat. Primul lucru pe care urma să-l fac era să vând vacile. Prea multă muncă grea.

Am lăsat spanacul să se prăjească un pic mai mult. În timp ce tăiam o vânătă, pierdută în gânduri, am auzit scârţâitul pneurilor. Un scrâşnet de care mă obişnuisem să mă tem şi care putea însemna doar un singur lucru. Cuţitul îmi rămase în aer o clipă, eliberat din strânsoarea mea moale, înainte să sar în sus şi s-alerg la fereastra din faţă. Două jeepuri pline cu soldaţi japonezi tocmai intrau de

după colţ pe uliţa noastră prăfuită. Inima începu să-mi bată nebuneşte în piept. Am ţipat panicată la copii. Am deschis trapa şi Anna, care era cel mai aproape, a fugit înăuntru.

— Japonezii! Repede, Mohini! am strigat alergând înapoi la fereastră.

Soldaţii se împărţiseră deja pe două rânduri şi veneau pe cărare spre casa noastră. Am întors capul de la feţele lor sumbre, galbene şi i-am văzut pe Mohini şi Lakshmnan alergând cu sufletul la gură spre sufragerie. Trebuia să ajungă la gaură la timp, iar Lakshmnan putea închide trapa după Anna şi ea. M-am întors şi am văzut doi soldaţi urcând scările noastre. Cel cu trese albastre ştiam că era generalul Ito.

— Haide, Mohini! l-am auzit pe Lakshmnan şuierând insistent.

I-am sesizat teama cumplită din glas şi presupun că aceeaşi teamă a fost responsabilă pentru ceea ce s-a întâmplat în continuare. Când a tras-o spre el, Lakshmnan a alunecat şi a căzut în locul ei prin trapă. Bocancii negri, grei erau deja în faţa uşii. Nu ciocăneau niciodată, ci loveau uşa. În această fracţiune de secundă, Mohini a luat o decizie teribilă. A considerat că era prea târziu să-l scoată şi nu era spaţiu suficient ca să mai încapă şi ea înăuntru. Aşadar, a făcut o prostie de neconceput. A închis trapa şi a împins lada peste. Când am întors capul de la fereastră, am văzut-o stând în dreptul lăzii.

O ţinusem închisă atâta timp, încât nu o mai vedeam efectiv şi uitasem felul în care oamenii obişnuiau să reacţioneze. Ochii mi se măriseră de groază, închipuindu-mi impresia pe care ar lăsa-o unui soldat japonez cu ochii pofticioşi. Era o nimfă încântătoare, reîncarnarea seducătoarei Mohini. Sărăcia din jur nu făcea decât să-i amplifice frumuseţea. Prinşi în lumina soarelui, ochii ei verzi erau imenşi şi luminoşi. Anii petrecuţi ascunsă îi transformaseră tenul de caramel într-un roz cremos, ca o nuanţă de magnolie. Gura şocată, uşor deschisă, era ca un fruct de culoare roz, plin, cu coajă subţire şi lipsit de apărare. Dinţii albi îi străluceau sidefiu. Bluza veche pe care o purta îi venea prea strâns în jurul pieptului crescut, dar ar fi fost necesare nişte sume inimaginabile de bancnote

pentru a cumpăra pânză şi, cum singurii ochi care o vedeau erau cei din familia ei... de fiecare dată când inspira gâfâind de frică, materialul se umfla pe sânii ei în creştere, atât de sugestiv conturaţi. Ochii mei coborâră pe talia îngustă şi zăboviră pe abdomenul expus prin doi nasturi pierduţi cu mult timp în urmă. Fusta veche, cu poalele zdrenţuite, era transparentă în lumina care intra prin fereastra din spatele ei. Coapsele ei îmi atraseră privirea. Netede şi rotunjite. De copilă, dar, oh, atât de atrăgătoare! Adevărul e că era o zeiţă de paisprezece ani. Iar pentru ei ar fi fost o pradă valoroasă de violat în grup. Am scuturat din cap nevenindu-mi să cred ce mi-e dat să trăiesc. Nu, nu, nu! Era cel mai mare coşmar al meu devenit realitate. Nu puteam să cred că se petrece. Cum de se putuse întâmpla acum? Războiul se terminase. Aproape reuşisem.

Blocată într-o transă de teroare pură, nu puteam decât să mă uit fix la ea.

Uşa cedă brusc şi patru ghete negre duduiră în tăcerea ca de moarte. Timpul încetini pe măsură ce ochii mi se mişcară lent spre bestiile îmbrăcate în maroniu. Da, ştiam ce voi vedea. Se uitau ţintă, uluiţi peste măsură la copilul meu. N-o să le uit niciodată ochii mici, negri, de obicei obtuzi, aprinzându-se de lăcomie. Asemenea şacalului care dă peste un bivol întreg după ce toată viaţa a considerat că ochii, măruntaiele şi fuduliile respinse de leu sunt un festin. Dacă închid şi acum ochii, îmi amintesc licărirea aceea care a strălucit în ochii lor la vederea de carne proaspătă.

Apoi, unul dintre ei traversă cu paşi mari încăperea. Generalul Ito! A apucat de bărbie cu mâna lui dură floarea mea blândă cu trandafirul strivit pe post de gură şi i-a întors faţa într-o parte şi în alta, ca şi când verifica dacă nu-l înşală ochii. Scoase un icnet lacom din gât. Mâna îi căzu pe gâtul ei, cuprinzându-i-l cu palma lată, iar un deget îi mângâie uşor pielea de la baza decolteului. Cu o mişcare rapidă, mâna lui ca un şarpe galben ajunse în spatele capului ei şi rupse banda de cauciuc care îi prindea părul, care, mătăsos şi des îi învălui de-o parte şi de alta faţa şi l-am auzit cum se înfioară, şuierând uimit. Era înspăimântătoare admiraţia şi surpriza faţă de comoara neaşteptată care le picase în mâini. Mohini stătea ca

paralizată de şoc. L-am văzut cum i se încordează grumazul şi, punându-şi mâna pe fundul ei, o îndemnă să înainteze.

— Haide! ordonă el dur.

Am sărit înainte.

— Stai, stai! Vă rog să staţi, am strigat.

Fără nici cea mai mică avertizare, m-am trezit că îmi pune vârful cuţitului în spaţiul mic dintre sâni. Se mişcase atât de repede. Am deschis gura.

— Mişcă! ceru el rece.

— Stai, nu înţelegi! E doar un copil.

Se uită la mine amuzat, cu condescendenţă. Am continuat să bolborosesc incoerent, cu disperare spre faţa mustăcioasă, înverşunată:

— E indiancă, nu e chinezoaică! Soldaţii japonezi iau numai fete din China. Vă rog, vă implor, nu o luaţi!

— Mişcă! repetă el şi am văzut cum privirea îi rătăceşte spre vârful cuţitului. O pată de un roşu aprins se întindea pe bluza mea; îşi împlântase cuţitul în carnea mea. M-am uitat la faţa ca o mască. Şi totuşi, îl cunoşteam. Timp de trei ani îi dădusem cele mai bune găini şi nucile de cocos cele mai moi.

— Te rog, generalule onorabil, lasă-mă să gătesc pentru armata imperială! Am mâncare bună. Mâncare foarte bună!

Dintr-odată, am simţit fumul înecăcios de spanac ars în tigaie. Am văzut cum îi tresar buzele. Am căzut în genunchi. Am plâns. Am implorat. Îl cunoşteam. De atâtea ori mă întrebase cu umor negru, rece: „Unde ţi-ai ascuns fiicele?” I-am îmbrăţişat strâns picioarele cu ambele braţe.

Pe chipul lui apăru dezgust şi mă lovi tare cu piciorul. Durerea a fost ca o explozie. Am căzut, ţinându-mă de abdomen. O trase pe Mohini spre uşă. Târându-mă în patru labe, am urlat ca un lup într-o noapte cu lună. Nu trebuia să iasă din casă cu fiica mea! Dintr-odată, nimic nu era mai important decât să-l împiedic să treacă prin uşă. Gura mea se deschise şi cuvintele zburară. Cuvinte pe care îmi doresc din toată inima să nu le fi rostit vreodată:

— Ştiu unde puteţi găsi o fecioară chinezoaică! Trup care nu a ştiut atingere de bărbat, m-am îngrozit auzindu-mă, înţelegând ce făceam, dar incapabilă să mă opresc.

Umerii lui părură mai rigizi, dar continua să se îndrepte

spre uşă. Era interesat. Am adăugat:

— Este exotică şi frumoasă! Te rog, i-am plâns. Te rog!

Nu puteam să-l las să iasă afară.

Se opri. Peştele prinsese momeala argintie în fălcile sale. Faţa galbenă se întoarse. Doi ochi răi se holbară la mine inexpresivi. Îi dădu drumul din strânsoare lui Mohini. Un zâmbet ciudat îi traversă faţa aspră. M-aştepta să-i dau indicii. I-am făcut semn lui Mohini şi ea se poticni orbeşte spre mine. M-am ridicat şi i-am cuprins strâns palmele, apropiind-o de mine. Tremura în îmbrăţişarea mea ca un graur mic pe moarte. „Greşeşti ce faci!" îmi urla sângele pulsându-mi în tâmple. I-am strigat generalului:

— Casa de alături, au o fată lângă uşă, îndărătul dulapului!

Bărbatul se înclină ţeapăn. O plecăciune batjocoritoare. Am înghiţit un nod tare de frică. O privire rece şi rea îi străfulgeră ochii mici, oblici. M-am cutremurat de teamă şi am ştiut imediat că am sacrificat-o pe săraca Ah Moi în zadar. A înaintat şi m-a împins atât de tare, încât m-am lovit de perete. M-am prăbuşit deznădăjduită şi l-am văzut cum o apucă pe Mohini de mână şi iese afară, în soarele strălucitor. Le-am auzit ghetele tari călcând pe verandă. Toată casa bubuia şi se zguduia sub tălpile lor grele cu cuie, un sunet îngrozitor care îmi bântuie coşmarurile de atunci. Pe moment m-am ridicat pe mâini şi genunchi, încremenită de groază absolută ca o stană de piatră – mi-o luaseră până la urmă! apoi m-am ridicat şi am fugit. Am fugit pe verandă şi în jos pe treptele de lemn, pe care le spălasem tocmai în dimineaţa aceea, acum pline de urme de bocanci murdari. Am fugit cu braţele întinse şi în picioarele goale pe cărarea pietruită. Ticăloşii erau acolo, la o aruncătură de băţ de mine. O urcau în camion. Am ajuns la camion. Chiar l-am atins, dar de îndată ce palmele mele ce încercau să prindă atinseră metalul fierbinte al jeepului, motorul porni şi ticăloşii râzând au luat-o din loc într-un nor de praf, cu cauciucurile scârţâind. Faţa ei mică ovală se întoarse să se uite la mine. N-a scos nici un sunet, n-a rostit nici măcar un cuvânt. Nici: „Salvează-mă!", nici „Ajută-mă!" Nimic!

Am alergat după ei, ştii! I-am urmărit până când mi-au

dispărut din vizor şi apoi nu m-am oprit, nici n-am căzut la pământ să urlu. M-am răsucit pe călcâie şi, ca o jucărie taiwaneză cu arc, am mers înapoi.

Pe treptele din lemn ale casei am lăsat urme sângeroase. Am păşit cu tălpile sparte, rănite, prin casă şi m-am dus în bucătărie spre sobă. Am luat tigaia cu spanac de pe foc. Avea un miros neplăcut, a ardei iute şi spanac ars. Am simţit un glas oftând adânc în pieptul meu. Ah, bambusul din inima mea! Un timp am stat în dreptul focului ascultându-l doar. „Când o să-mi cânţi? Când o să-ţi mai aud cântecul?”, i-am şoptit, dar n-a făcut decât să ofteze mai mult.

Apoi am hotărât să beau un ceai. Să mă tratez cu un ceai adevărat, cu zahăr! Cumpărasem cu doar o săptămână în urmă o cantitate mică, preţioasă de la un prieten care lucra la Departamentul Apelor şi am simţit nevoia să beau unul cu zahăr acum. Ceaiul îndulcit cu melasă nu era acelaşi lucru. Timp de trei ani tânjisem după ceai cu zahăr alb, frumos, dar mi l-am refuzat de fiecare dată. Punându-i pe copii pe primul plan. Da, copiii au fost întotdeauna pe primul plan! Am pus să fiarbă nişte apă într-un ceainic şi am turnat cu linguriţa frunzele de ceai într-o cană albastră, mare. Cum mă holbam la frunzele de ceai, mi s-a părut că le văd foindu-se ca nişte furnici negre. Şi când am turnat apa caldă peste ele arătau ca nişte furnici moarte. Am pus un capac pe cană şi am auzit sunete mici, disperate, dar foarte încete. Cineva mă striga. De fapt, mai multe voci mă strigau. Am mai auzit şi sunetul înfundat al unei ciocănituri. Am decis să le ignor. Am să-mi pun zahăr, dar nu-mi aminteam unde îl ascunsesem. M-am aşezat pe băncuţă confuză. Afară începuse să plouă.

— Copila, cu siguranţă, o să se ude. O să toc nişte ghimbir pentru ea. Tuşeşte aşa de rău, am murmurat încet pentru mine. Mi-am tras genunchii la piept şi m-am legănat înainte şi înapoi, înainte şi înapoi, cântând un cântec vechi de adormit copiii pe care mama obişnuia să mi-l cânte. N-ar fi trebuit s-o las de una singură în Ceylon! Săraca mama! Este insuportabil să pierzi o fiică. Nu, n-aveam să mă mai gândesc la zahăr. Era mai simplu să cânt şi să mă leagăn. Repetam încontinuu aceleaşi patru versuri.

Timpul trecea şi, din când în când, auzeam acelaşi sunet insistent de voci de copii care ciocăneau la uşă, strigându-mă şi plângând. Mi se părea că strigătele deveneau din în ce în ce mai disperate, implorându-mă şi ţipând îngroziţi, dar erau atât de slabe aceste sunete ciudate şi se auzeau de aşa de departe, că am rămas la primul gând de a le ignora şi m-am concentrat asupra migrenei mele. Capul îmi bubuia. Parcă înotam într-o mare de durere şi numai legănarea continuă îmi dădea un pic de echilibru.

Mult timp mai târziu, un sunet pătrunse în coconul meu de durere. Mijindu-mi ochii ca să zăresc prin lumina amiezii, m-am întors şi l-am văzut pe soţul meu stând în uşa bucătăriei. Faţa lui latră, negricioasă îmi păru hidoasă şi instantaneu am simţit ură şi furie, cum nu mai simţisem până atunci. Cum îndrăznise să ne lase să ne descurcăm singuri împotriva soldaţilor japonezi în timp ce el stătea la bârfe cu bătrânul gardian sikh în faţa clădirii Chartered Bank? Era numai vina lui. Furia se iscă în mine şi îmi întunecă mintea. Fără să gândesc, m-am ridicat şi m-am năpustit spre el, ţipând nebuneşte la expresia şocată de pe faţa lui urâtă. Tobele din capul meu deveniseră aşa de puternice, încât, deşi i-am văzut buzele mişcându-se, nu am auzit cuvintele pe care le-a rostit. Degetele mele se întinseră spre pometii săi înalţi şi i-am zgâriat obrajii lucioşi de transpiraţie cu unghiile mele scurte, înfigându-mi-le cu răutate cât am putut de tare. La început a fost prea surprins ca să reacţioneze, dar când am urlat şi am dat să ridic din nou mâinile, mi le-a prins ca într-o menghină.

— Lakshmi, opreşte-te! a strigat şi m-am uitat uimită la obrajii sfâşiaţi, la sângele care-i curgea în jos pe guler. Unde sunt copiii? a întrebat el, aşa că am ridicat încet privirea de la guler şi m-am uitat în ochii lui mici, speriaţi.

— Au luat-o pe Mohini, i-am spus şi, la fel de brusc cum izbucnise, furia mea s-a disipat.

M-am simţit pierdută şi îmi doream un soţ care să-mi preia grijile măcar o oră. Cineva care să îndrepte lucrurile. Nările îi fremătară ca unui animal imens cuprins de durere. Dintr-odată, căzu în genunchi.

— Nu, nu, nu! suspina, uitându-se în ochii mei, neîncrezător.

M-am uitat la el şi n-am simţit nici durere, nici milă. Nu, nu mi-ar fi preluat grijile nici măcar pentru o oră. Se ridică încet ca un om bolnav, foarte bătrân şi merse să dea la o parte lada. Copiii ieşiră prăvălindu-se afară, în hohote, direct în braţele lui mari. Îi adună pe toţi lipindu-i aproape de corpul lui mare şi plânse cu ei. Mi-am văzut copiii cum îmi aruncau pe furiş priviri pline de frică şi se cuibăreau în el. Chiar şi Lakshmnan. Ce trădători sunt copiii!

— Le-am zis despre Ah Moi de alături, i-am spus şi l-am văzut pe soţul meu trăgându-se înapoi.

— De ce? şopti el şocat.

Nu era o privire de groază, ci una de trădare în ochii lui, ca şi când l-aş fi înjunghiat în spate. Ca şi când nu mă recunoştea. Sângele continua să-i curgă pe obraji şi îi picura pe guler.

— Pentru că am crezut că aş putea-o salva pe Mohini, i-am răspuns încet.

O lacrimă scăpă şi se rostogoli pe faţa mea. Da, abia atunci am înţeles ce făcusem. Cu toate acestea, având în vedere alternativa momentului, aş fi procedat altfel? Poate dacă aş fi fost mai inteligentă în modul în care am propus schimbul. Măcar dacă Mohini ar fi fugit în câmp şi s-ar fi ascuns în tufişuri. Dacă n-ar fi căzut Lakshmnan. Dacă n-ar...

— O, zei, oh, zei, ce-ai făcut? şopti soţul meu. Îi îmbrăţişă încă o dată pe copiii care se agăţau de el şi anunţă: Mă duc alături şi, dacă nu este prea târziu, să încerc să-i avertizez – dar dacă este prea târziu, atunci nu mai vreau să pomenească nimeni despre asta vreodată!

Copiii dădură din cap energic. Aveau nişte ochi mari, foarte speriaţi.

Fugi afară din casă. Am aşteptat în bucătărie. Niciunul dintre noi nu se mişcă, inspectându-ne reciproc ca nişte străini din tabere diferite. Sevenese dădu buzna în bucătărie. Întâlnirea cu cercetaşii se prelungise evident. Ochii îi erau ca scoşi din orbite. Sigur văzuse urmele tălpilor mele însângerate.

— A prins-o crocodilul pe Mohini? întrebă gâfâind.

— Da! am răspuns.

Fiul meu spusese lucrurilor pe nume.

— Trebuie să-l găsesc pe Chibindi. Numai el o poate ajuta acum, ţipă el sălbatic înainte de a ieşi ca o furtună din casă.

Ayah reveni foarte repede. Era prea târziu. Soldaţii o luaseră deja pe Ah Moi.

În noaptea acea, Lakshmnan a fugit de acasă. L-am văzut îndreptându-se spre junglă în locul unde de obicei Sevenese dispărea cu băiatul acela dezgustător al îmblânzitorului de şerpi. Lakshmnan veni în noaptea următoare, schimbat şi zdrobit. Nu a întrebat de ea. Ştia de pe faţa mea că nu o aduseseră înapoi. Nu m-a lăsat să-l îmbrăţişez. N-am înţeles atunci, dar asta a fost ziua în care l-am pierdut pentru totdeauna. I-am pus o farfurie de mâncare dinainte. Mult timp s-a uitat la ea ca şi când se dădea o luptă în interiorul lui. Apoi, s-a năpustit asupra ei şi a mâncat de parcă nu mai văzuse mâncare de câteva săptămâni.

Ca un animal flămând. Apoi brusc, a vărsat totul înapoi în farfurie. S-a uitat la mine, cu gura şi bărbia pline cu bulgări de alimente parţial digerate şi a urlat:

— Simt gustul mâncării pe care o consumă ea. Acră. Foarte acră. Vrea să moară! Ama, nu vrea decât să moară! S-o ajute cineva, te rog, te rog!

Şi în timp ce-l priveam îngrozită, s-a chircit pe podea, strângându-şi picioarele la piept, scâncind cu voce piţigăiată. Nu-mi dădusem seama până atunci că gemenii mei efectiv îşi comunicau gândurile în pauzele acelea mute, în care cuvintele nu erau necesare. Ce sunete, ce mirosuri, ce gânduri, ce emoţii, ce durere, ce bucurie? Timpul trecea, fiul meu frumos scâncea la picioarele mele, iar eu încremenisem, incapabilă să reacţionez.

De-acum, Lakshmnan renunţase de bunăvoie la copilărie şi se purta ca un bărbat, încât am uitat să-l mai privesc ca pe un copil. Obişnuia să se trezească înainte de răsăritul soarelui ca să ducă găleţile pline cu lapte proaspăt pe la cafenelele din oraş şi se întorcea cu teancuri de bancnote. Mâna vacile pe câmp să pască, cosea iarbă înaltă pentru ele, le ducea la pârâiaş să le scalde şi le curăţa adăpostul de două ori pe săptămână. Aducea vânat pentru familia lui şi spăla hainele pe care le pusesem la muiat cu o seară înainte în leşie de când nu mai aveam săpun. Făcea treburi

de bărbat, dar nu era decât un băiat. Nu suportam să-l văd aşa. M-am ghemuit lângă el.

— Nu e vina ta, i-am spus mângâindu-i părul, dar în capul lui o mie de voci acuzatoare şuierau: „E vina lui Lakshmnan. Din cauza lui Lakshmnan. El i-a lăsat pe câinii de japonezi s-o ia”. Am încercat să-l cuprind în braţe, dar nu vedea că mă ghemuisem lângă el, cu lacrimile curgându-mi pe obraji. Nu simţea mâna mea. Continuă să-şi împingă pumnii încordaţi în obraji până când faţa îi arăta ca o mască agonizantă şi ţipă, dar vocile acuzatoare tot nu conteneau. „Lakshmnan a făcut-o. El e de vină”.

Simţeam privirile şocate ale celorlalţi copii ai mei din uşă şi tristeţea lor de înţeles, dar el era chinuit de o vinovăţie cumplită. El o iubea cel mai mult, însă era acum răspunzător pentru batjocorirea ei. Măcar dacă nu s-ar fi împiedicat. Dacă ar fi putut să sară afară de îndată ce-a căzut. Măcar dacă...

Cine s-ar mai căsători cu ea acum? Nimeni. Era distrusă iremediabil. Bun deteriorat. Dacă o lasă însărcinată? Mândria şi bucuria noastră ar fi în curând dispreţuită şi bârfită. Floarea pe care am ocrotit-o atât de atent, distrusă. Ochii pe care i-am spălat cu infuzie de ceai pentru a le pune în valoare limpezimea vor exprima suferinţă pentru totdeauna. Oare chiar îşi petrecuse ultimii trei ani din viaţă ca un prizonier în propria casă pentru asta? În mintea chinuită a lui Lakshmnan, Mohini rămăsese ca încremenită în acel moment de panică. Vină pe care ştia că o poartă el.

— O s-o aducă înapoi, i-am şoptit blând în faţă, atât de aproape de buze încât i-am simţit răsuflarea amară. Nu este moartă! O vor aduce înapoi!

Se opri brusc. Îşi îndepărtă pumnii încordaţi din obraji şi abia atunci se uită în ochii mei. Ce-am văzut în străfundul lor mă bântuie de atunci. Un teren înnegrit, bătut de vânt şi pustiu. Mohini plecase şi luase cu ea pomii fructiferi, florile, păsările, fluturii, curcubeul, pârâiaşele... Fără ea, vântul urla prin buturugile găunoase. Gând au luat-o cu forţa dintre noi, au smuls şi o parte din el. Partea cea mai bună. Realmente, jumătatea cea mai bună! Lakshmnan a devenit un străin în casa mea, un străin în ai cărui ochi goi stătea la pândă ceva crud şi matur. De fapt, ce am văzut în ochii lui

văzuse şi el într-ai mei. Un şarpe cu o putere teribilă. El ne îndemna să facem lucruri de neconceput. Când veţi auzi ce-am mai făcut, veţi gândi rău de mine, dar n-am putut să rezist voinţei acestuia.

În următoarele trei zile, soţul meu a stat lipit de radio ca să asculte ştirile. Şi-a mutat scaunul puţin ca să poată vedea drumul prin fereastra sufrageriei, iar eu în aceste trei zile n-am mâncat nimic. Mă uitam ca năucă la fiecare farfurie de tapioca fiartă, de culoare crem şi uşor strălucitoare. Lakshmnan se trezea mai devreme decât de obicei, îşi făcea grăbit toate îndatoririle, după care se aşeza pe treptele casei afară şi fixa drumul principal, cu umerii lui largi încordaţi de aşteptare. Nu vorbea cu nimeni şi nimeni nu îndrăznea să-i vorbească. Copiii se uitau la mine cu ochii mari, speriaţi, în timp ce eu mă prefăceam ocupată. Abia când copilul nopţii dădea buzna peste zi, cu tălpile lui parcă înnegrite de păcatele din timpul zilei, puteam închide uşa de la bucătărie şi să m-aşez pe băncuţa mea uitându-mă neputincioasă la noaptea neagră malaysiană. Refuzam să mă gândesc la soarta fiicei mele. Refuzam gândurile la mâini viguroase, arse de soare, murdărite de gustul metalic al armelor, sau la guri vorace şi limbi avide. Ori la duhoarea lor. O, zei, cât de mult încercam să nu mă gândesc la individul care urina în vaginul lui Mui Tsai. Stăteam în schimb întinsă s-ascult sunetele nopţii, de greieri, ţânţari, strigătele animalelor mici sălbatice, şuşoteala frunzelor în vânt. Trăgeam cu urechea după Mohini a mea.

În după-amiaza celei de-a treia zile s-a întors Ah Moi. Era învineţită, sângera şi abia putea să meargă, dar era în viaţă. Ştiu, pentru că m-am ridicat la un metru distanţă de fereastră, ferită de umbre şi am privit-o pe mama ei înnebunită de durere cum aleargă afară din casă ţipând la vederea siluetei fragile, leşinate între mâinile a doi soldaţi care o susţineau. Au abandonat fata la picioarele mamei ei şi au plecat. Membrii familiei au cărat fata înăuntru. Eram îngrozită. Unde era Mohini? Pe ea de ce n-au adus-o înapoi? Ar fi trebuit să fug afară şi să-i întreb ca să ştiu.

Poate că vor reveni mâine, mi-am spus.

În noaptea aceea, deşi am încercat să stau trează, am fost copleşită de o letargie ciudată şi am adormit în

bucătărie. Am avut un somn agitat, plin de vise ciudate şi m-am trezit de mai multe ori că mi-e cald şi sete. Tulburată şi nereuşind să mă liniştesc, am străbătut casa agitată, trecând dintr-o cameră în alta, bombănind, privind panicată. Am deschis o fereastră şi m-am uitat afară în noapte. Totul arăta şi suna normal. Se auzeau greieri în tufişuri şi notele triste de flaut de la casa îmblânzitorului de şerpi. Ţânţarii zumzăiau. Am închis geamul şi am mers să-i verific pe copii. Mi s-au părut străini. Era prea cald.

Mi-am turnat apă rece pe corp, care a căzut în ropote pe podeaua de ciment, inundând toată baia, făcând vălurele care se loveau de pragul mic ridicat la uşă şi dând pe afară în coridor. Am stat în coridorul inundat şi, simţindu-mă ceva mai bine, am decis să-mi pregătesc o cană de ceai. Dacă s-ar fi trezit soţul meu, i-aş fi făcut şi lui una. Am intrat în dormitor, cu un sarong umed tras până la subsuori şi legat mai sus de sâni.

Ayah stătea pe pat, cu capul în mâini. Când mi-a auzit paşii, a ridicat privirea. Pe pat era o rochie mică, verde. M-am apropiat şi am atins materialul mătăsos. L-am simţit răcoros între degete. Tăiasem unul dintre sariurile mele cele mai bune pentru a coase rochia aceea pe care uitasem că o făcusem. Părea dintr-o altă viaţă, trecută, la o sărbătoare a luminilor, Divali, când am îmbrăcat-o pe Mohini în verde ca să se asorteze cu ochii ei. Mi-am amintit apoi de lămpile cu ulei cu care înconjurasem casa şi mi-am amintit-o purtând rochia aceea. O, zei, ce mică era pe atunci! Chiar şi preotul din templu îi ciupise obrazul admirativ. M-am uitat la silueta gârbovită, învinsă, aşezată pe pat ca un somnambul.

— Unde ai găsit-o? l-am întrebat.

Mi-am dat seama că vocea mea suna acuzator. Nu exista nici un lucru în casa mea de a cărui existentă să nu ştiu. Ştiam unde se află totul de sus în jos, şi totuşi el ţinuse ascunsă cu grijă această rochie în toţi aceşti ani.

— O păstram pentru fiica ei, şopti el.

Am simţit un gol imens, pe care, pur şi simplu, nu-l puteam accepta. Dacă o făceam, m-aş fi pierdut cu totul. Am scos nişte haine din dulap în tăcere şi am ieşit. Starea de bine pe care mi-o dăduse baia aceea rece dispăruse.

Soţul meu îşi desfăşurase durerea făţiş, ca pe un evantai uriaş. Atât de crudă mi s-a părut, cu dâre discordante de roşu şi negru ameninţător, încât m-am tras înapoi, şocată. Ar fi trebuit să-i cuprind în braţe corpul care jelea, dar nu-mi stătea în fire, în schimb am fost geloasă pe el. Dragostea lui mi s-a părut mai curată, mai mare decât a mea.

Mi-am făcut un ceai, m-am aşezat şi m-am uitat la el până când s-a răcit. Aş fi vrut să ies din casă, să dau buzna ca o furtună în garnizoana japoneză şi să cer să fie eliberată, dar n-am fost în stare decât să stau ca o bătrână lipsită de puteri, gândindu-mă la trecut. Mi-am amintit cum i-am dus pe copii la un templu din China, de ziua lui Kuan Yin. Acolo, printre cai de hârtie în mărime naturală, era o statuie uriaşă a zeiţei Milei cu robele fluturând şi urne strălucitoare din bronz, pline cu beţişoare roşii parfumate. Am ars nişte tije subţiri, cenuşii, de tămâie, teancuri de hârtie colorată şi steguleţe ce simbolizau bunăstare şi prosperitate. Părea că mai ieri am stat la coadă cu copiii, într-un şir curios, de capete negre lucioase, tăcute, cu mâinile lor dolofane ţinând steguleţele mâzgălite cu caractere chinezeşti care reprezentau numele lor. Unul câte unul, i-am urmărit cum ard fiecare solemn steguleţul într-un container de zinc ondulat. Deasupra lor se legănau nişte lampadare roşii mari şi păreau că aprobă din cap în briza zorilor. Apoi fiecare dintre noi am lansat o pasăre din colivie, pe care un îngrijitor de la templu, îmbrăcat în alb pictase un mic punct roşu pe corpul ei mic, astfel încât nimeni să nu îndrăznească să le prindă sau să le mănânce. Am stat acolo şi m-am rugat pentru copiii mei care se uitau cum zboară liber păsările, cu expresii de încântare pe feţele lor frumoase şi fermecate. „Apără-i, protejează-i şi binecuvântează-i, dragă, dragă zeiţă Kuan Yin!” am implorat, dar când am plecat, ţin minte că m-am uitat în ochii reci ai zeiţei cu faţa senină şi m-am gândit că nu m-auzise.

Afară în întuneric i-am auzit pe fraţii lui Ah Moi tupilându-se spre canalizare, căutând gândaci. Cu lumânări aprinse, băieţii intrau în canalizările vecinilor în fiecare noapte căutând să prindă gândaci cu care să hrănească găinile

dimineaţa. Şoaptele lor în chineză mi-au întrerupt firul gândurilor.

— Ua, uite cât de mare este diavolul ăla!

— Unde? Unde?

— Lângă piciorul tău, cap de mort ce eşti! Repede, prinde-l înainte să intre în gaură!

— Câţi ai până acum?

— Nouă! Tu?

Vocile şi papucii lor care lipăiau în canal amuţiră. Am încercat să mă înfurii la gândul că mâinile lor mici făcute căuş prindeau acele creaturi dezgustătoare din mizerie, dar viaţa era grea în timpul Ocupaţiei Japoneze. Grânele erau insuficiente, iar găinile hrănite cu gândaci suculenţi creşteau mai mari, mai repede.

Îmi era iarăşi cald. M-am stropit pe faţă cu apă rece ca gheaţa şi am reîncălzit ceaiul. Ceva mai târziu probabil am adormit pe băncuţă, pentru că m-am trezit dintr-odată tresărind. Lăsasem lampa aprinsă. Ceasul din bucătărie arăta că era ora trei dimineaţa.

Primul lucru pe care mi-l amintesc a fost un sentiment de pace. Bubuitul constant din capul meu încetase. Trăisem cu el zi şi noapte vreme de atâţia ani, încât lipsa totală şi bruscă a acestuia era ciudată. Mi-am dus uimită mâinile la tâmple. Cum stăteam, minunându-mă de ceea ce toată lumea ia drept firesc, soţul meu a intrat în bucătărie. Umerii lui largi îi atârnau înfrânţi, iar albul ochilor îi licărea umed în întuneric.

— A plecat! S-a dus, în sfârşit! Nu-i mai pot face rău, zise el cu o voce spartă.

Era un om atât de blând. Nu era supărat pe pacea albă care îi aştepta cu siguranţă sufletul ei mic şi nevinovat. Ochii lui mari de broască-ţestoasă erau trişti. Apoi s-a întors şi a plecat liniştit, în timp ce îl priveam îndepărtându-se, durerea aceea de cap trepidantă a revenit, mai nemiloasă ca niciodată.

Am înţeles. Ea fusese acasă. Ea m-a trezit şi a vorbit cu tatăl ei. Venise să-şi ia la revedere. Nu mai era cazul s-o aştept, înţelesesem ce s-a întâmplat. Cred că am ştiut din momentul în care i-am văzut pe nemernici aducând-o pe Ah Moi la familia ei. De asta nu m-am grăbit să întreb de a

mea. Ştiam deja. O pierdusem. Am simţit în sufletul meu că şarpele monstruos, negru şi cumplit de răzbunător, de care am pomenit mai devreme, s-a întins şi a sâsâit îndrăzneţ.

Doamna Metha de la Asociaţia Ceyloneză a venit să stea în sufrageria mea şi să-şi prezinte condoleanţele. Am stat mult timp închisă în mine, mută, uitându-mă la gura ei urâtă şi la cercelul banal de nară, agăţat pe partea dreaptă a nasului ei coroiat.

— Numai cei buni mor tineri, proclamă ea cu pioşenie, şi dintr-odată m-a cuprins o dorinţă puternică de a o plesni.

Mă vedeam efectiv gata să mă ridic şi să-i trag o palmă atât de tare, încât faţa să i se răsucească la spate pe gâtul ei sfrijit. Impulsul a fost atât de puternic, încât a trebuit să mă ridic de pe scaun. M-am oferit s-o servesc cu ceai.

M-a refuzat repede:

— Nu, nu, nu te deranja, a spus cu ochii alerţi, dar îi întorsesem deja spatele.

Credeam că o urăsc. Mi s-a părut, de asemenea, că o recunosc. Era cioara invidioasă, în legătură cu care mă avertizase mama. Cea care bea lacrimile altor oameni pentru a-şi menţine penele negre şi strălucitoare. Cioara care stă pe cel mai înalt copac, ca să fie prima care vede cortegiul funerar al cuiva.

În bucătărie am făcut nişte ceai. Am pus ultima rezervă preţioasă de zahăr. Când ceaiul a fost gata, am gustat un pic cu o linguriţă şi mi s-a părut perfect. Ştiam că o să-l bea până la ultima picătură. Am lăsat cana pe bancă şi m-am gândit la rochiţa verde întinsă pe pat. Preţ de o clipă, mi-am permis luxul de a ceda emoţiilor şi instantaneu lacrimile, care abia aşteptau, mi-au ars interiorul ochilor, au alunecat pe obraji şi au căzut în cana de ceai. Vezi tu, singurele lacrimi pe care cioara invidioasă nu trebuie să le bea niciodată sunt lacrimile unei mame îndurerate! Lacrimile mamei sunt atât de sacre, încât e interzis să le bea, sau penele ei vor deveni stinse de boală şi va pieri încet şi chinuitor. Am avut dreptate cu ceaiul meu – l-a băut –, dar m-am înşelat în privinţa ei! Am făcut o greşeală în ziua aceea. Doamna Metha nu era cioara de care mă avertizase mama, pentru că de multe ori m-a căutat oferindu-şi ajutorul. A murit recent, şi când era pe patul de

moarte, urâtă ca întotdeauna, mi-a părut rău pentru ce făcusem. M-am aplecat şi i-am şoptit la ureche păcatul meu faţa de ea. Mi s-a părut că trupul ei zbârcit s-a cutremurat uşor, dar când i-am prins privirea, mi-a zâmbit. A murit fără să mai spună nimic.

Am crezut că n-o s-o am pe Ah Moi pe conştiinţă, dar nu a fost să fie aşa, pentru că, la mai puţin de o săptămână, silueta gârbovită a tatălui ei mâna carul cu boi trecând pe lângă casa noastră, cu trupul fetei înfăşurat într-un covor ţesut din frunze de cocotier. Am stat după perdea şi m-am uitat asemenea cobrei negre, care se ascunde într-un colţ secret în junglă, observând-o pe mama îndurerată cum se dă cu capul de stâlpii de piatră, după care îl depune pe fiul ei mort în faţa altarului zeului Şiva. Săraca Ah Moi se spânzurase de căpriorii din casa ei. Murise de ruşine.

Tatăl ei a îngropat-o într-un mormânt nemarcat, undeva nu departe. După înmormântarea ciudată şi sărăcăcioasă, Ayah s-a dus să le transmită condoleanţe, dar eu nu m-am încumetat să dau ochii cu Prima Nevastă. De la casa noastră i-am putut auzi urletele de durere care-ţi îngheţau sângele în vine, ascuţite şi tânguitoare ca ale unui câine în agonie.

Şi eu pierdusem o fiică. Pusă în aceeaşi situaţie, ştiu că ar fi făcut exact ca mine. Dragostea unei mame nu cunoaşte nici o lege, nici o limită şi nu are alt stăpân decât pe sine. Ea îndrăzneşte totul. În acel moment nu puteam vedea că am greşit. Am refuzat s-o plâng pe Mohini cum se cuvine. În schimb, m-am amăgit că regretul meu cel mai mare a fost că n-am păstrat eu rochia verde. Ar fi trebuit să mă gândesc să-i păstrez rochiţa aceea. Din când în când o căutam, pentru că era cheia secretă pentru tot. Chiar şi acum o caut şi, chiar dacă n-o găsesc, ştiu că o păstrează el, pentru că e convins că ea se va întoarce. Într-o zi! Ayah a ascuns-o într-un loc sigur, departe de ochii mei curioşi, de inima mea geloasă şi de gândurile mele murdare.

□ PARTEA A DOUA □

Parfum de iasomie □

Lalita □

Istoria familiei noastre poate fi împărţită în două etape distincte: înainte şi după moartea lui Mohini. Odată cu

moartea ei, mama, tata şi Lakshmnan s-au schimbat, devenind de nerecunoscut, chiar şi fizic. N-aş fi crezut că este posibil să se schimbe cineva atât de drastic într-o singură după-amiază. Credeam că oamenii sunt ca nişte obiecte solide... însă s-au schimbat. Toată familia mea s-a schimbat în acea amiază fierbinte, petrecută cu mulţi ani în urmă.

Lucru şi mai ciudat este că nu-mi amintesc clar ziua respectivă. De fapt, nu mi-o amintesc nici pe Mohini. Poate că sunt supărată pe ea, pe spiritul fatidic care ne-a schimbat vieţile tuturor prin simpla ei dispariţie. Ştiu că nu e drept. A fost smulsă dintre noi sub ameninţarea armei. Şi totuşi, o parte din mine vrea s-o acuze că n-a fost obişnuită, ca restul lumii. Şi ştiu că nici asta nu este corect. Doar nu şi-a ales singură înfăţişarea.

Uneori mi-o amintesc ca pe mireasma de iasomie de pe mâna mamei. Să nu vă mire. Ar fi o explicaţie pentru asta. Mohini a murit la sfârşitul Ocupaţiei Japoneze. În timpul Ocupaţiei, mama a crescut vite. Se scula să le mulgă la patru dimineaţa, înainte de a ne trezi pe noi, când venea învăluită în tot acel miros de lapte de vacă proaspăt. De îndată ce japonezii au început să fie evacuaţi, mama a vândut toate vitele. După care nu se mai scula la patru, ci mai târziu – iar singurul lucru pe care îl făcea înainte să ne trezească era să umple o tăviţă cu flori de iasomie pentru altarul de rugăciuni. Copilul care eram asocia mirosul de flori de iasomie al degetelor cu dispariţia lui Mohini. Cât urăsc parfumul de iasomie! Duhneşte a moarte.

Când încerc să mi-o amintesc pe sora mea, o văd doar aşa cum apare în singura fotografie nepreţuită pe care o avem cu ea. Mult timp, mama a ţinut poza într-o tolbă mică de mătase până când Sevenese a dus-o la magazinul bătrânului Chin Teck din Jalan Gumbut şi a montat-o într-o ramă de lemn negru cu auriu. Mama a dat jos de pe peretele din sufragerie broderia excepţional lucrată a Annei, reprezentând un păun lăfăindu-se pe un fond cu flori verzi şi portocalii, şi a atârnat în locul ei poza înrămată. Fotografia fusese făcută chiar înainte să înceapă războiul japonez, prinzând familia completă, în cele mai bune ţinute, deşi nu mai reţin drumul la studioul foto şi nici că am stat

nemişcaţi în faţa fotografului. E ca un fel de testament alb-negru pentru memoria mea defectuoasă.

Mama poartă acel ***thali***[11] gros din aur, pe care l-a avut la nuntă, şi vestitul rubin pe care l-a vândut la începutul Ocupaţiei Japoneze. Stă jos şi priveşte fix în obiectivul aparatului, refuzând cu îndârjire să zâmbească. Pe faţa ei se citeşte mândria. Nu este vreo frumuseţe izbitoare, însă e conştientă de calităţile ei. Tata stă în picioare, mare şi înalt, într-o cămaşă cu mânecă scurtă, o capodoperă a călcatului meticulos. Uşor adus de spate, zâmbeşte spre aparat şi se simte totuşi că nu-i poţi întâlni privirea. Bărbia lui Lakshmnan iese proeminent în faţă şi-şi umflă pieptul ca un măcăleandru. Are în privire aceeaşi îndrăzneală ca şi mama. E conştient că e menit să facă lucruri mari. Anna şi-a prins mâinile dolofane în faţă, într-un gest drăgălaş, şi poartă pantofii ei roşii preferaţi. Cred că-mi amintesc pantofii aceia. Aveau pe-o parte catarame strălucitoare.

Părul lui Jeyan fusese ondulat cu migală de Mohini, dar are umerii înguşti, şi ochii întunecaţi sunt deja resemnaţi. Sevenese zâmbeşte ştirb şi-şi ţine mâinile adânc înfipte în buzunarele pantalonilor scurţi. Are o licărire ştrengărească în privire. Seamănă cu o puşlama de pe stradă, îmbrăcat să pară pentru o zi unul dintre copiii mamei. Apoi mă văd pe mine. Stau în poala mamei şi în ochii mici şi somnoroşi am o privire uluită. Mă uit atentă la propria mea imagine încercând să-mi văd genele, dar nu pot găsi niciuna. Apoi îmi privesc gura, uşor căscată, şi atunci îmi dau seama brusc că mie mi-a fost refuzată până şi frumuseţea trecătoare a copilăriei.

Căutând un loc pe care să-mi odihnesc privirea, ochii mi se îndreaptă spre Mohini. Supremul loc de tihnă. Dar ea refuză să întâmpine ochii privitorului şi se uită în schimb la Lakshmnan. Chiar şi din profil, este limpede ca lumina zilei că ea este frumoasă şi diferită de noi toţi. Este prinsă în mişcare şi prin însuşi faptul că nu priveşte în aparat devine într-un fel mai vie, mai reală decât toţi ceilalţi imortalizaţi în fotografie. Este ciudat să te gândeşti că noi toţi trăim, şi ea

11 De obicei, un şnur galben petrecut prin curcumă, pe care sunt înşirate mărgele negre, sau, pur şi simplu, un lănţişor de aur, cu aceeaşi semnificaţie ca verigheta. (n tr.)

nu. Ea este vie doar în fotografia noastră.

Înainte, când eram trezită în fiecare dimineaţă de mirosul de iasomie, Lakshmnan era eroul meu. Soldaţii străini îl învăţaseră să spună: „Hey, ***kid!”***[12] Şi aşa îmi spunea el mie. În engleză, întotdeauna cu veselie în glas. Mereu părea mare şi lat în umeri. Mi-l amintesc fără cămaşă şi desculţ, cu muşchii lui tineri şi puternici strălucind în lumina soarelui când ne lovea cu străşnicie hainele de piatră, spălându-le. Picături de apă zburau în jurul lui de parcă era un fel de zeu al apei. Imaginea asta a lui, bătându-ne hainele murdare de piatra netedă din curtea din spate, mi-a rămas pentru totdeauna în minte. Tânăr, vibrant şi teribil de chipeş, anticipându-şi un viitor pictat în culorile curcubeului. Picăturile de apă pline de soare zburau mereu în jurul lui. Eu stau pe peticul de grădină cu legume al mamei şi nu-mi pot lua ochii de la zeul apei. Privind modul inteligent în care se pricepe să facă soarele să coloreze baloanele de săpun. În verde, roşu, galben, albastru...

Apoi mi-l amintesc la piatra grea de măcinat. În fiecare dimineaţă, fratele meu măcina condimentele ce dădeau gust meselor noastre de peste zi. Prefăcea pumni întregi de condimente uscate în grămăjoare mărunte, colorate de chilii, chimen, schinduf, coriandru, fenicul, cardamom şi curcumă şi le punea pe o tavă pentru mama, ca pe un dar. Grămăjoare mici şi umede de galben, verde, portocaliu, roşu-închis şi nuanţe pământii.

De ce nu-mi pot aminti nimic altceva? De ce nu-mi amintesc de lucrurile pe care Anna şi Sevenese şi le amintesc?

Mama devine intolerantă cu mine, dar n-am ce face. Pentru mine, trecutul nu înseamnă evenimente majore, ci lucruri de zi cu zi, cum veneam de la şcoală şi o vedeam stând turceşte pe băncuţa din bucătărie împletind ghirlande de flori colorate să împodobească efigiile zeilor de pe altarul nostru. Nici un eveniment nu se deosebeşte de altele. Doar lucruri pe care le vedeam în fiecare zi. Ghirlandele colorate, răsucite pe o tavă de argint aşezată lângă ea. Feliile de mango de Siam în forma literei S pe

12 Hei, puştiule! (n. tr.)

care obişnuia să le pună în orez ca să se coacă mai repede. Sau orele încântătoare pe care le petreceam pierdută printre lucrurile din cufărul ei de lemn. Confecţionat din lemn negru solid cu mânere mari din bronz, cufărul era cel mai interesant lucru al copilăriei mele. O ladă plină cu bogăţiile mamei. Înăuntru erau sariurile ei de mătase viu colorate despre care spunea mereu că într-o zi vor fi ale surorilor mele şi ale mele. Îmi treceam degetele peste materialul rece, mătăsos şi încercam să-mi închipui care va fi al meu într-o bună zi. Cele verzi ştiam că sunt pentru Mohini. Mama spunea că verdele este cel mai potrivit pe pielea lui Mohini. Înăuntru se mai aflau şi actele importante ale mamei, şi teancuri de scrisori prinse şi legate cu fir de rafie, de la bunica. După ce au plecat japonezii, cutia de bomboane în care îşi ţinea mama bijuteriile a fost coborâtă din vârful cocotierului şi şi-a regăsit locul cuvenit în cufărul de lemn. Cutia de bomboane odată deschisă te fermeca. Rubine, safire şi pietre verzi licăreau şi sclipeau de parcă se bucurau să vadă lumina zilei şi doreau să ajungă pe piele de om.

Am amintiri surprinzător de clare despre plante, insecte şi animale. Frunze violete frumoase ce pot ţine o picătură de ploaie pe suprafeţele lor ca pe un diamant strălucitor, sau mă revăd stând cu orele afară în soare, vrăjită de furnici. Ce creaturi uluitoare sunt acestea! Umblă într-un du-te-vino permanent, cu greutăţi de multe ori mai mari decât propriile corpuri încântătoare. Şi dacă stăteam foarte, foarte nemişcată o vreme destul de îndelungată, se putea chiar ca o libelulă să coboare din zbor pe mine. Sunt făpturi minunate, cu aripi diafane ce poartă pe ele curcubeul. Mă copleşesc ochii lor mari, calzi ca globurile de cristal, cu un punct negru în interior. Mă întrebam cum oare le-oi părea eu, în timp ce le priveam cum mănâncă duzine întregi de ţânţari mai mari şi mai mici. Picioarele lor mă gâdilau pe piele. Şi cel mai surprinzător este că pot decola şi cu spatele. Uneori, gândaci mari cu aripi dure şi negre şi cu nişte antene curbate poposeau brusc pe mâna mea, dar dintre toate insectele care s-au odihnit pe mâinile mele întinse şi m-au privit prosteşte, greierii erau preferaţii mei. Mă uitam la feţele lor împietrite şi îi credeam pierduţi în

gânduri şi chiar puţin trişti. Uneori, miriapozi încântători cu picioare inutile hoinăreau pe braţele mele sau bărzăuni mi se izbeau de fuste şi se legănau apoi în vânt. Odată am stat şi m-am uitat la un liliac care zburase în mangotier în amurg. Atârna cu capul în jos de o creangă subţire şi ronţăia capul complet golaş al unui pui de pasăre.

Dar dintre toate creaturile din lume, preferatele mele erau găinile care trăiau sub casă. Le îndrăgisem de când erau pui foarte mici, galbeni şi pufoşi şi eram mândră de ei când au început să crească, să devină găini cu ochi de mărgele, ce mai apoi cădeau cloşti. Doar eu eram suficient de mică să mă aplec şi să intru în căminul lor de sub casă. Era întuneric şi umezeală, dar aerul răcoros mirosea a pene şi a amoniac de la găinaţ. Păsările se îngrămădeau în jurul meu piuind, fiindu-mi imposibil să mai fac vreun pas fără să le strivesc cu papucii de cauciuc. De îndată ce mă opream, se adunau bătând din aripi, sărind şi uneori ţipând nerăbdătoare, aşteptând să le dau de mâncare ca să poată ciuguli lacome de pe jos. Le priveam cum mănâncă, teribil de amuzată, până când trebuia să caut prin cuibare după ouă, care uneori aveau două gălbenuşuri. Mama nu ne lăsa niciodată pe noi, fetele, să mâncăm acele ouă curios deformate, pentru că se zicea că cine le mânca putea face copii gemeni.

De cocoş trebuia să mă feresc. Era o creatură splendidă, dar de o nebunie incurabilă. Îşi dădea capul pe-o parte şi cu un singur ochi de un galben incredibil urmărea traiectoria papucilor mei bleu de cauciuc. Şi uneori mă fugărea şi mă ataca, gonindu-mă de sub casă fără absolut nici un motiv. Alteori stăteam pe o piatră de lângă stâlpii casei şi mă întrebam ce îl face să fie mereu aşa de furios, dar tot îl iubeam.

La câteva zile după moartea lui Mohini, mama s-a lăsat încetişor pe-o parte cu capul în poala Annei, în timp ce stăteau pe băncuţa din bucătărie. Îmi aduc aminte cum o priveam surprinsă. Mama nu se sprijinea niciodată de nimeni. Anna privea fix înainte şi mânuţele ei mici şi dolofane zăceau fără vlagă pe capul mamei.

— Acum că ea nu mai e, trebuie să scap de găinile alea urât mirositoare de sub casă! spuse mama pe un ton sec.

M-am uitat îngrozită la ea, dar şi-a ţinut cuvântul, şi găinile au fost sacrificate una câte una. Gardul de sârmă pentru pui a fost scos din jurul pilonilor şi terenul curăţat. Dedesubt nu mai era umezeală, şi întuneric. Toţii puii aceia mirositori, cu pene strălucitoare dispăruseră.

Desigur că am amintiri frumoase despre tata. Stăteam şi-l priveam cum mânca pepeni verzi pe verandă. Putea face o felie să ţină atât de mult, încât aş fi putut adormi privindu-l. Una câte una, seminţele îi alunecau fără nici un sunet din colţul gurii în mâna stângă. Bineînţeles toate acestea se întâmplau înainte ca tata să-şi piardă pofta de viaţă şi să înceapă să umble fără noimă prin casă, trecând dintr-o cameră într-alta, de parcă pierduse ceva.

În tinereţe, tata fusese un adevărat artist. Sculptase un bust frumos al mamei şi îmi închipui că aşa trebuie să fi arătat ea înainte – înaintea lui, înaintea noastră şi înaintea nenumăratelor dezamăgiri ce năvăleau întruna în viaţa ei. Tata i-a redat ochii strălucind de o inteligenţă ironică şi un zâmbet total lipsit de griji. A surprins-o într-un moment înainte ca noi toţi să o îngrădim cu prostia noastră, sau încetineala, sau neputinţa noastră de a face lucrurile cu aceeaşi uşurinţă ca ea. Era vina noastră, a tuturor! Am transformat-o într-un tigru neliniştit care se plimbă agitat prin cuşcă zi şi noapte, mârâind furios la tâlharii care-i luaseră libertatea, la noi! Când casa ne-a fost prădată în timp ce noi eram la o nuntă în Seremban, bustul a dispărut împreună cu toate celelalte lucruri, până când nevasta îmblânzitorului de şerpi l-a văzut în piaţă. Un bărbat îl scotea din sac şi-l vindea doar pe un ringgit. Ea l-a cumpărat şi i l-a adus mamei înapoi. Bustul salvat s-a reîntors în vitrina mamei până când a murit Mohini. Atunci, mama a luat bustul acela minunat din vitrină şi l-a făcut ţăndări. Chiar şi aşa, nu a fost mulţumită. A strâns aşchiile grămadă şi le-a dat foc în curte. Soarele apunea şi, în lumina serii, ea stătea cu spatele la noi, cu mâinile în şolduri, privind cum fumul negru se răsucea în sus din grămada de aşchii de lemn. Abia când bustul s-a transformat într-o grămadă de cenuşă s-a întors şi ea în casă. Niciunul dintre noi n-a îndrăznit s-o întrebe de ce a făcut acel lucru.

Când eram mică, mergeam cu mama la piaţă în fiecare dimineaţă. Ca să nu ne plictisim, începea un joc. Ea devenea Kunti, un povestitor din vechime, dintr-un sătuc din Ceylon, iar eu, în mod miraculos, mă transformam în Mirabai, o fetiţă frumoasă care locuia într-o pădure secretă cu o familie blândă de căprioare.

— Ah, aici eşti, scumpă Mirabai! mormăia ea răguşit, ca şi cum ar fi fost o femeie foarte bătrână. Apoi mă lua de mână şi-mi spunea cele mai grozave poveşti despre trâmbiţaşi cu turbane care suflau în nişte scoici imense, din alte vremuri. Despre Rama, cu arcurile sale magice, şi Sita, care plângea închisă în cercul vrăjit. Cum îmi mai ţineam respiraţia temându-mă de momentul în care Sita, nemaiputând să reziste căprioarei, păşea în afara cercului vrăjit, direct în braţele haine ale lui Ravana, regele demon din Lanka. Şi coada zeului-maimuţă creştea şi creştea şi creştea. Erau poveşti minunate despre zeul-elefant sacru, cu cinci capete, pe care preotul unui templu l-a găsit în albia secată din satul natal al mamei, în Ceylon.

Dintre toate poveştile pe care mi le spunea, preferatele mele erau acelea despre Naga Babas – asceţi goi, cu pielea acoperită de o crustă de cenuşă, care cutreierau zonele pustii de pe pantele munţilor Himalaya, sperând să-l întâlnească pe Şiva, pierduţi în meditaţie. Nu mă plictiseam niciodată de Naga Babas din lumea mamei. Puterile lor nemărginite şi teribilele practici de iniţiere. Anii petrecuţi în peşterile reci, privind pereţii goi de piatră şi lunile de groază din deserturile arzătoare. Uneori cred că poveştile mamei sunt ceea ce-mi amintesc cel mai bine din copilărie.

După-amiezile stăteam la picioarele ei pe când transforma baloţi de materiale în haine pentru noi, lucrând la maşina ei de cusut Singer. Îmi aduc aminte cum mă uitam la picioarele ei apăsând pedala. Roata se învârtea din ce în ce mai repede, iar maşina lacomă devora metru după metru de material. Când m-am făcut mai mare, îmi sprijineam bărbia de suprafaţa netedă a metalului maşinii de cusut şi-mi era teamă că din greşeală, cumva, aceasta i-ar putea mânca şi degetele mamei. Multă vreme mi-a fost frică de lăcomia evidentă a maşinii şi de dinţii metalici pizmaşi, dar în cele din urmă am înţeles că mama era mult

prea deşteaptă ca să permită una ca asta.

Îmi amintesc şi mirosul de caramel al zahărului care se topea în unt, în oala noastră mare din tuci. Acelea erau vremurile bune, când mama mă aşeza turceşte pe băncuţă punându-mi câteva stafide lângă picioare şi se apuca să prepare *kaseri* să avem pentru gustare. Făcea cel mai bun *kaseri,* cu stafide umflate şi alune caju prin el. Îmi plăcea s-o privesc pe mama şi când făcea *alvas.* Felul în care ţinea cu fermitate oala de tuci de mânere şi amesteca cu lingura până când se ridica uleiul şi compoziţia devenea transparentă ca sticla colorată. Apoi întindea amestecul portocaliu sticlos pe o tavă şi cu un cuţit ascuţit îl tăia în romburi. Când era încă fierbinte, curăţa şi-mi dădea mie toate marginile care nu formau romburi perfecte. Chiar şi acum, la maturitate, am o slăbiciune ciudată pentru zahăr ars, tot fierbinte. Pentru marginile nu tocmai perfecte. Ca o maşină a timpului, gustul acela mă duce înapoi în după-amiezile când eram doar eu şi mama fericite în bucătărie. Tata era la serviciu şi toţi ceilalţi la şcoală. Presupun că Mohini era şi ea acasă. Bineînţeles că era. Tot timpul cât au rămas japonezii la noi în ţară, ea a stat ascunsă în casă.

Câteodată, după ce a devenit mai puţin decât o amintire, îmi închipuiam că-i văd picioarele albe dispărând pe după vreo uşă. Eram sigură că auzeam sunetul acela drăguţ al clopoţeilor pe care-i purta la glezne, dar când fugeam după colţ, nu era nimeni acolo. Mă deranja cumplit că nu aveam amintiri despre ea. Mă concentrez şi mă chinui să-mi amintesc. Mă spăla pe cap? Stătea pe pragul din faţa bucătăriei şi mă ungea cu ulei pe corp vinerea după-amiaza? Nu cumva mă lua în braţe şi mă gâdila până când îmi dădeau lacrimile de râs? Oare nu o ajuta şi ea pe mama când făcea *alvas?* Oare mâna ei albă nu lua pe ascuns mai multe stafide din castron ca să mi le pună la picioare când mama era întoarsă? Şi totuşi, nu o văd decât pe mama aplecată deasupra sobei, amestecând cu lingura ei de lemn în tigaia cu zahăr şi ***ghee***[13], încordată, pentru că trebuia să iasă perfect.

Chiar şi atunci când mă gândesc cum stăteam în ordine

13 Termen ce defineşte untul clarificat în Asia de Sud. (n tr.)

în faţa altarului de rugăciune, nu mi-o pot aminti pe Mohini. O văd pe mama rugându-se cu asemenea fervoare, încât îi curgeau lacrimi printre pleoapele închise, vocea ei tremurătoare murmurând cântece de rugăciune. Mama credea că, dacă aprinde candela, arde camfor, se roagă în fiecare zi şi ne freacă cu cenuşă pe frunte, putea să ne protejeze şi să ne ţină departe de rele. Îmi sună în cap cum cânta Lakshmnan cu vocea aceea puternică, dură, vocea copilăroasă a Annei şi vocea înaltă, frumoasă a lui Sevenese, care părea mai degrabă a fi trilul de dimineaţă al unei păsărele decât vocea unui băieţel. Îmi aduc aminte chiar şi cântecele afone ale lui Jeyan, la care Lakshmnan nu se putea abţine să nu râdă pe înfundate. Dar nu-mi pot aminti vocea lui Mohini sau dacă măcar era acolo cu noi. Bineînţeles că era acolo! Stătea lângă Lakshmnan cu părul ud lăsat liber pe spate.

Îmi spun că ar trebui măcar să-mi amintesc cum o ajutam pe Mohini să pună murături. Îndesând sare gemă în cincizeci de lămâi verzi până când pocneau şi le puneam într-un vas lucios, bine strâns la gură, sub bancă, timp de trei zile până când arătau ca nişte inimi sfârtecate. Apoi cum le luam şi le aranjam cu grijă pe frunze mari curbate de nuci *areca* să se usuce la soare până când se făceau galbene-maronii şi tari ca piatra.

— Nu-ţi aminteşti cum stăteam cu toţii pe treapta din faţa bucătăriei şi îndesam în vas cincizeci de lămâi proaspete împreună cu lămâile maronii întărite, până când ne dureau degetele? mă întreabă toţi nevenindu-le să creadă. Nu-ţi aminteşti cum Ama punea un amestec de ardei iuţi măcinaţi şi fenicul în vas? Şi nu ne uitam cu toţii cum Mohini acoperea din nou vasul şi-l strângea la gură cât de tare putea ea? Mă uit la ei prosteşte. La început, când plecarea ei era încă vie, dădeam jos fotografia ei şi mă uitam la ea. E posibil ca, pur şi simplu, să mi-o fi şters din memorie? Nu, e imposibil! Nu am atâta putere, cu siguranţă. Şi atunci de ce nu mi-o pot aminti ca toţi ceilalţi? Despre acea după-amiază când au găsit-o şi au luat-o nu am nici un fel de amintire. Nu-mi pot aminti nici măcar acele trei zile de iad când nimeni nu ştia dacă mai este în viaţă sau nu.

Poate că eram prea mică. Sau poate că acel vis ciudat cu tata care vine singur-singurel pe acoperişul înclinat acoperit cu tablă zincată, construit să adăpostească vacile, cu umerii aduşi şi chipul contorsionat de o durere monstruoasă, nu este doar un vis. Poate că era, pur şi simplu, prea complicat pentru un copil să-şi amintească de sine, îngheţată de şoc, temându-se până să şi respire sub casă, cu mâinile pline de puişori galbeni şi moi.

Cât de nemişcată am stat când l-am văzut sprijinindu-şi fruntea de Rukumani, vaca noastră, şi a plâns atât de tare, încât am ştiut în inima mea de copil că tata nu-şi va mai reveni niciodată. Ea ar fi trebuit să moară. Ştia fără să i se fi spus că pe ea oricum nimeni n-o iubea într-atât. Cu siguranţă tatăl ei nu ar fi plâns-o atât. Se simţea respinsă şi implicată în suferinţa lui ce-i apărea dinaintea ochilor ei consternaţi, mult, mult prea imensă pentru a putea fi domolită. Până la urmă era vina ei. N-avea ce căuta în locul unde o ţineau ascunsă pe Mohini. În tăcere îl privi cum plânge atât de tare, că până şi vacile fremătară în grajd cu tălăngile zornăind şi el tot plângea ca un copil.

Aveam zece ani când a murit Mohini. Se pare că de mulţi ani tata stătea cocoşat pe scaunul lui, privind în gol ore întregi. La început m-am gândit că dacă vin la el cu tăieturi, vânătăi şi alte julituri, o să-mi cânte pentru braţele sau picioarele mele rănite, cu vocea aceea oribilă, aşa cum făcea mereu înainte. Şi apoi eu începeam să chicotesc şi durerile amândurora dispăreau încetişor, uitate complet, căci el mereu glumea spunând că nici cea mai groaznică durere nu putea să îndure felul în care el cânta. Dar când m-am dus lângă el ţinându-mi mâna rănită, era absent, mi-a ciufulit uşor părul subţire şi creţ, iar ochii i-au rămas undeva departe. Poate că undeva departe, la orizont, era Mohini şi-l chema. Şi apoi m-am făcut prea mare ca să-mi mai cânte şi nici n-a mai cântat vreodată.

Fratele meu Sevenese era doar un copil pe-atunci, dar avea deja toate acele puteri ciudate. În noaptea în care Mohini a murit, el a văzut-o. S-a trezit auzind clinchetul clopoţeilor ei. S-a ridicat în capul oaselor trezit dintr-un somn profund. Acolo, printre oglinzi şi alte lucruri mărunte ce luceau pe rând în noaptea luminată doar de lună,

apariţia ei era la fel de reală şi aievea ca şi el. Surprins, se uita la ea. Era foarte albă şi foarte frumoasă, îmbrăcată cu aceleaşi haine pe care le purta când a plecat din casă, o simţi brusc apropiată şi dragă. Totul la ea părea cald, real şi obişnuit. Pur şi simplu stătea acolo, uitându-se la el. N-avea nici o urmă pe faţă sau pe trup pe care să o fi putut vedea. Până şi părul îi strălucea şi era pieptănat. Apoi zâmbi blajin.

— O, bine, strigă fratele meu cu uşurare şi veselie. Nu te-au rănit.

A privit-o mergând, însoţită de acel clinchet suav, până la celălalt pat unde dormeam eu şi cu Anna. A spus că ne-a mângâiat uşor pe cap şi s-a aplecat să ne sărute feţele adormite. Noi nici nu ne-am trezit şi nici nu ne-am mişcat. O privea din ce în ce mai încurcat. Era ceva ciudat ce nu putea înţelege. Apoi ea merse la celălalt capăt al patului şi-l sărută pe Jeyan, care respira molcom, şi l-a privit mult timp pe Lakshmnan, aşa epuizat de griji şi vrând să dispară din lumea asta. Cu o expresie de milă profundă, se aplecă şi-şi sărută blând fratele geamăn, buzele ei zăbovind pe obrazul său de parcă nu mai voiau să-i dea drumul.

— Îl aşteaptă aşa o viaţă grea! Trebuie să încerci să-l îndrumi, deşi mă tem că n-o să te asculte, şopti ea bizar. Apoi îl privi direct în ochi pe Sevenese, care avea o figură consternată. Ascultă cu atenţie vocea mea, micul meu gardian, şi poate că mă vei auzi! apoi se răsuci şi plecă însoţită de clinchetul suav al clopoţeilor.

— Stai! strigă el, cu braţele întinse, dar ea plecă mai departe în întuneric, fără să se întoarcă.

Pe hol, în drum spre bucătărie, clinchetul suav al clopoţeilor se stinse. Crezând că a fost totul doar un vis, Sevenese coborî din pat şi merse către lampa aprinsă din bucătărie unde mama stătea şi privea în noapte doborâtă şi cu umerii aduşi în faţă. De data aceasta era cu mâinile goale. Zăceau neîntoarse şi neajutorate în poală. Numai lucrul acesta era suficient să-l uluiască pe băiat. Mâinile mamei erau mereu ocupate, cosând, reparând, curăţând anşoa, alegând insectele mici şi negre din orez, scriind scrisori mamei ei, pisând linte sau făcând ceva.

— Mama, Mohini a venit acasă? o întrebă el.

— Da, spuse ea cu tristeţe privind în noapte spre cer.

Brusc, îşi întoarse capul şi se uită ciudat la el. Ochii îi erau doar nişte găuri negre pe faţa imobilă. De ce, ai văzut-o?

El o privi fix.

— Da, spuse el făcându-i-se brusc frică.

O voce diafană îi şoptea în cap că nu trebuie să-i mai fie vreodată teamă că Raja o va răpi pe Mohini. Niciodată nu-i va mai fi teamă de partea lui egoistă de a transforma o iubire adolescentină într-o obsesie de necontrolat. Japonezii îi rezolvaseră această problemă.

Un lucru straniu se întâmplă imediat după Ocupaţie. Japonezii care plecau trebuiau să-şi abandoneze depozitele pline de comori şi proprietăţi confiscate. În timpul Ocupaţiei nu au avut vapoare disponibile cu care să-şi ducă acasă prăzile şi, odată înfrânţi, au fost forţaţi să plece din ţara noastră cu mâinile goale. Nevasta îmblânzitorului de şerpi a venit alergând la noi acasă să ne spună despre un depozit mare de lângă piaţă, în care se intrase cu forţa.

— Repede! strigă ea. Tot depozitul este plin ochi şi toată lumea îşi ia saci de zahăr, orez şi tot felul de lucruri.

— Pleacă acum, îi spusa mama tatei. Toată lumea pradă depozitul de lângă piaţă. Vezi dacă poţi să iei şi tu ceva.

El se schimbă de *sarong* cu o pereche de pantaloni în timp ce mama se foia şi dădea mărunt din buze.

— Grăbeşte-te, strigă ea către silueta lui care se îndepărta pe bicicletă.

Tata a pedalat cât a putut de repede, însă, când a ajuns la depozit, era deja prea târziu şi nu mai era nimic de luat. Trecu pe lângă un alai de oameni care duceau pe sus cutii mari şi saci pântecoşi, dar trecând de uşile magaziei, înăuntru găsi doar gunoi pe podea şi o senzaţie de pustiu. Merse pe bicicletă până în mijlocul magaziei goale şi se uită de jur-împrejur. Se gândea abătut la mâinile mamei întinse în aşteptare şi la limba ei ascuţită, dar cum pedala, văzu o cutie lunguiaţă ascunsă după uşă. Era evident că îi căzuse cuiva din sac. O ridică şi fu surprins să observe că era cam uşurică. Se sui repede pe bicicletă şi veni acasă.

— Asta-i tot? exclamă mama privind cu dezamăgire la cutia din mâinile lui.

Îmblânzitorul de şerpi şi fiul lui se mişcaseră destul de repede încât să vină acasă cu un sac mare de zahăr şi cu

unul plin cu orez. Ea luă cutia de lemn şi se auzi un sunet înfundat, fără ecou. Orice s-ar fi aflat înăuntru era bine împachetat. Cutia de lemn fusese bătută în cuie. Împachetarea meticuloasă ne făcu să ne gândim la ceva ieşit din comun. Mama desfăcu repede cutia cu un cuţit, în timp ce noi ne-am strâns cu toţii curioşi în jurul ei. Dădu capacul deoparte şi îndepărtă paiele folosite drept căptuşeală. Mai întâi, mâna ei atinse netezimea rece. Scoase o păpuşă de jad, atât de frumos lucrată, încât am simţit cum i se taie mamei respiraţia. O ridică. Piatra translucidă strălucea într-un verde-închis minunat. Statueta avea o înălţime de doar cincisprezece centimetri. Avea păr foarte lung răsucit în cascade până la şolduri, iar pe chip o expresie liniştită. Niciunul dintre noi nu mai văzuse o asemenea frumuseţe extraordinară. Pe micul piedestal de aur pe care stătea era sculptată o inscripţie în chineză. Se lăsase tăcerea în casă. Mama se schimbă la faţă.

— Seamănă cu Mohini, spuse Sevenese cu o voce mult prea răsunătoare.

— Da, seamănă, admise mama cu o voce teribilă.

Pe atunci credeam că motivul era că japonezii ne-au luat-o pe Mohini şi ne-au dat la schimb statueta. Mama ne-a lăsat pe toţi să o atingem înainte de a o pune în vitrină, acolo unde fusese cândva expus bustul ei. Păpuşa a stat în vitrina noastră împreună cu colecţia mea de păsări vesele făcute din puf şi câteva exemplare de coral pe care Lakshmnan le culesese de pe plajă. Au trecut mulţi ani până să aflu că inscripţia descria păpuşa drept Kuan Yin, zeiţa milei, o piesă din Dinastia Ching, veche de mai bine de două sute de ani. O informaţie care nu avea nici o relevanţă pentru mama, căci ea ştia ce era şi ce reprezenta pentru ea din clipa în care o văzuse. Se îngrozi în sinea ei şi simţi cum i se risipesc toate speranţele.

Cu ochii minţii, îl revăzu pe bătrânul prezicător chinez şi-şi aminti cuvintele pe care se străduise atât de mult să le uite: „Fii cu băgare de seamă la fiul tău cel mare! Îţi este duşmanul dintr-o altă viaţă întors să te pedepsească! Vei cunoaşte durerea de a îngropa un copil. Vei avea în mâini un obiect vechi de o mare valoare. Să nu cumva să-l păstrezi şi să nu încerci să câştigi de pe urma lui! Locul lui e

într-un templu”.

Dar dacă ar fi dat statuia unui templu, ar fi însemnat să creadă în bătrânul blestemat şi prezicerile lui cumplite. Da, pierduse un copil, dar la fel păţiseră mii de oameni. Era război. Aşa se întâmpla în război. Îţi omoară copiii. Nu se putea, nu trebuia să i se dea crezare prezicătorului. Primul născut, preferatul ei, nu îi era duşman! Pur şi simplu refuza să creadă chiar şi atunci când păpuşa de jad, ţinută foarte aproape, îi şoptea: „Fii cu băgare de seamă la fiul tău cel mare!” Aşezând statuia în fundul vitrinei, în spatele coralilor şi al păsărilor, credea că putea demonstra că prezicătorul se înşelase. Dar voinţa ei o va roade pe interior, iar fiul cel mare o va distruge.

Îmi aduc aminte că mama spunea că Lakshmnan începuse să scrâşnească din dinţi în somn după ce a murit Mohini. Deodată, a început să-mi fie teamă de Lakshmnan. Nu ştiu de unde vine teama, dar sunt îngrozită de el. Nu pentru că m-a lovit sau rănit, sau că l-am văzut făcând o gaură în perete cu pumnul la nervi, sau că a făcut vreun lucru sau altul despre care tot bombăne Anna şi mama. Dar brusc, în mintea mea, el nu mai bate hainele pe piatră cu picăturile de apă strălucitoare zburând în jurul lui ca diamantele, ci este un Asura mânios, unul dintre giganţii nemiloşi care stăpânesc lumea de sub pământ. Îi simt mânia sub piele atât de aproape de suprafaţă, încât cea mai mică, cea mai uşoară zgârietură ar face-o să năvălească afară turbată şi de necontrolat. Nici măcar nu-mi aduc aminte când a încetat să-mi mai spună „Hey, kid!”, în stilul acela al lui.

După ce japonezii au plecat, am fost trimisă la şcoală, dar eram o elevă mediocră. Prietena mea cea mai bună era Nalini. Ne-am găsit una pe cealaltă atunci când chinezoaicele din clasa noastră au refuzat să stea lângă noi, plângându-se profesorilor că aveam pielea închisă la culoare pentru că eram murdare. Când profesorii le-au forţat să stea lângă noi, s-au plâns mamelor lor, care au venit la scoală şi au cerut ca fiicelor lor să li se permită să stea deoparte de indience.

— Indiencele au păduchi în păr, au susţinut ele trufaşe, fără vreo fărâmă de adevăr.

Aşa că eu şi Nalini am ajuns să stăm împreună. Eram amândouă închise la culoare şi simple, dar ea era mult mai săracă, pentru că eu aveam ceva ce ea nu avea. Eu o aveam pe mama.

Pentru mine, mama este o femeie bună. Fără ea, niciunul dintre noi nu ar fi azi aici. Îmi pare extraordinar de rău că n-am putut s-o fac să fie mândră de mine. Cu mare drag aş deveni persoana aceea de succes în care se străduise atât de mult să mă transforme. Cât de mult îmi doresc să fi putut fi şi eu în imaginea pe care mama şi-o crease în minte! Îmi şi închipui acea imagine; este o scenă de la o petrecere perfectă de aniversare, într-o casă frumoasă. Poate că e ziua unuia dintre copiii lui Lakshmnan şi toţi intrăm pe aleea din faţă în maşinile noastre scumpe. Toţi purtăm haine frumoase, cu soţii şi soţiile noastre lângă noi şi copiii aleargă înainte să se arunce cu bucurie în braţele bunicii lor care le zâmbeşte. Braţele îi sunt deschise să prindă trupurile mici îmbrăcate în haine frumoase. Apoi Lakshmnan îşi apleacă trupul său înalt de 1, 85 metri şi o sărută blând pe mama pe obraz. Soţia lui Lakshmnan zâmbeşte îngăduitor în fundal. Lângă ea se află o masă plină de cadouri împachetate în culori ţipătoare şi o varietate de mâncăruri savuroase.

De ce, mă întreb uneori, nu îşi doreşte Anna această imagine? De ce o dispreţuieşte pe mama pentru că îşi doreşte acest lucru? Eu tânjesc după ea. Anna se comportă de parcă mama ar fi distrus întreaga familie. Este întru totul neadevărat.

Soţia lui Lakshmnan o acuză pe mama că este un păianjen femelă. Spune că pentru a evita să fim devoraţi, bietul nostru tată aduce acasă plicuri maronii pline de bani în fiecare lună. Da, poate că mama este un păianjen femelă. Toată viaţa ei a ţesut din nimic mâncare, cele mai frumoase haine, dragoste, educaţie şi adăpost pentru noi toţi. Sunt fiica unui păianjen. Nu pot s-o văd decât frumoasă. Mi-am petrecut întreaga viaţă încercând să o fac pe mama fericită. Pentru că atunci când ea e fericită, întreaga casă se înveseleşte, pereţii zâmbesc larg, perdelele flutură de bucurie, feţele de pernă bleu râd în soarele care se revarsă prin ferestrele deschise şi flacăra

din sobă dansează de încântare. Cum o privesc, lucruri stranii care parcă mă încarcă se dezvăluie în dorinţa de a fi ca ea, deşi ştiu că eu semăn cu tata.

Nu-mi vine în minte vreo problemă care să o fi depăşit pe mama. Le ia cu uşurinţă în mână, fără teamă, de parcă ar fi doar batiste ce trebuie puse deoparte. Câteodată se mai varsă lacrimi, însă şi ele pot fi îndepărtate. Când au plecat japonezii, tata avea cincizeci şi trei de ani. Încă mai erau şapte guri de hrănit în casă, aşa că eu şi mama ne-am urcat într-un autobuz şi ne-am dus la domnul Murugesu, la spital. Acesta avea un birou luminos, spaţios, cu pereţi zugrăviţi în alb şi ferestre mari boltite în spatele mesei de lucru pline de hârtii. Ne-a condus înăuntru de parcă am fi fost oaspeţi importanţi, de care se simţea onorat să fie vizitat.

— Intraţi, intraţi! ne invită el sincer.

Se vedea imediat că era un tip de treabă. Ferestrele dădeau într-o grădină frumoasă, pătrată, iar un coridor acoperit trecea prin mijlocul ei, unind două clădiri. Asistente şi doctori sporovăiau şi mergeau de-a lungul coridorului. Grauri se odihneau în copaci şi doi băieţi se jucau arşice. Afară totul era frumos, însă înăuntru, mama plângea. Domnul Murugesu se făcuse mic în scaun. Mama îşi tot ştergea ochii cu una dintre batistele mari ale tatei şi-l implora pe domnul Murugesu să-i ofere tatei o slujbă.

— Uitaţi ce mică este mezina noastră, îl imploră ea întorcându-şi faţa spre mine. Cum să-i hrănesc şi să-i îmbrac pe toţi? îl întrebă ea pe uluitul domn Murugesu.

După câteva minute, directorul se ridică brusc, de parcă scaunul pe care stătea l-ar fi ars.

— Nu te-ngrijora, nu te-ngrijora, tot repeta el cu vocea sa blândă, aranjându-şi ochelarii şi deschizând un sertar din stânga sa. Spune-i bărbatului tău să vină să mă vadă. Sunt sigur că-i vom găsi ceva la departamentul de contabilitate. O să vorbim despre salariu când vine aici.

Mama se opri din plâns şi îi mulţumi. Recunoştinţa i se revărsa în valuri mari şi calde ce-l învăluiau pe bărbatul care se simţea jenat.

— Cu plăcere, cu plăcere, murmură domnul Murugesu.

Scoase din sertar o cutie pătrată. Cu ea în mână, ochii săi îşi pierdură din privirea aceea încurcată şi neajutorată. O

deschise şi îmi oferi ce-avea înăuntru – un sortiment dulce numit *ladhu* de prăjituri indiene rotunde, glazurate cu zahăr şi strălucind apetisant. Am luat una.

— Mulţumesc, am zis timid.

Era mare şi-mi umplea toată mâna. Mirosul de zahăr şi cardamom îmi gâdila ispititor nasul. Deja domnul Murugesu îşi revenise şi avea în expresia binevoitoare a feţei un zâmbet încântat.

— Nu mânca aici! O să faci firmituri în biroul domnului Murugesu, mă avertiză mama pe un ton care-mi transmitea „să nu îndrăzneşti să mă faci de râs în faţa străinilor”.

— Nu, nu, lasă copilul să mănânce acum, insistă domnul Murugesu cu vocea sa piţigăiată şi veselă.

Am muşcat din sfera galben-roşiatică. Brusc, firmituri moi şi rotunde căzură pe hainele mele bune „de oraş” şi se rostogoliră pe podeaua gri lustruită a domnului Murugesu. Îmi aduc aminte că m-am uitat pe furiş la mama şi-am văzut-o cum mă privea cu furie. Genele îi erau încă ude, dar lacrimile fuseseră deja strânse cu grijă în batista albă a tatei.

Războiul se terminase şi erau multe de sărbătorit. Old Soong împlinea şaizeci de ani. A Treia Soţie hotărâse să-i facă o petrecere de aniversare. O prezicătoare îi spusese că aceasta ar putea fi ultima aniversare a lui Old Soong. Aşa că se hotărâse să fie o serbare ca nici o alta. Toate soţiile şi copiii aveau să fie prezenţi. Zile în şir, bucătăreasa pusese la înmuiat, împănat, legat, marinat, copt, prăjit şi depozitat în cutii de tablă închise ermetic tot felul de delicatese. Mui Tsai făcuse curat, lustruise, spălase şi ajutase la bucătărie. Toată casa fusese decorată cu steguleţe pictate cu inscripţii speciale pentru şi mai multă prosperitate.

Însăşi a Treia Soţie petrecuse mult timp în bucătărie gustând, împărţind sfaturi şi ocări. Bucătăreasa pregătise felul de mâncare preferat al stăpânului, carne de câine, în trei variante diferite. Într-unul pusese dinte de tigru măcinat, să-i dea vigoare necontenită, în altul – corn de rinocer pisat, pentru vitalitate sexuală, şi în al treilea – rădăcini aromatice, pentru sănătate nezdruncinată. Făcuseră tăieţei lungi speciali ca să-i ureze viaţă lungă stăpânului. Aveau un purceluş de lapte rumenit, ce ţinea în

gură o portocală stoarsă. Şi mai era şi un fel de mâncare din porc mistreţ. Pentru început erau două tipuri de supă – din aripioare de rechin şi din cuib de pasăre.

Totul era pregătit. Până şi lui Mui Tsai i se dăduse un costum nou de culoarea prunei cu această ocazie specială.

În ziua programată au început să sosească oaspeţii. Soseau necontenit în maşini mari şi strălucitoare, prosperitatea li se vedea după cât de trupeşi erau. Îmbrăcaţi în haine frumoase, intrau râzând în casa lui Old Soong. Mui Tsai trecuse de dimineaţă pe la noi şi în ochii ei obosiţi era o încântare pe care mama spunea că nu o mai văzuse de foarte multă vreme.

— Băieţii mei vor fi azi aici. O să-i văd pe toţi, îi şopti Mui Tsai mamei.

Era o ocazie extraordinară, aşa că toată mahalaua ieşise pe verande să privească. Din tinda noastră o puteam vedea pe Mui Tsai alergând m şi dinspre bucătărie în timp ce supraveghea sosirea oaspeţilor, aşteptând cu nerăbdare să-şi vadă fiii. În cele din urmă, Prima Soţie sosi. Aceasta, cu trecerea timpului, se îngrăşase şi, păşind de-o parte şi de cealaltă a trupului ei rotofei, veneau cei doi băieţi. Băieţii lui Mui Tsai. Erau îmbrăcaţi în costume chinezeşti identice, de un roşu ca focul, brodate cu păsări ale paradisului viu colorate. Stând drepţi şi mândri lângă Prima Soţie, se uitau în jur cu curiozitate. O vedeam pe Mui Tsai rămasă în uşa bucătăriei, pironită la vederea celui de-al doilea şi al treilea născut. Apoi sosi a Doua Soţie care-i avea pe ceilalţi doi băieţi. Erau îmbrăcaţi în mătase albastră şi se împungeau unul pe altul vehement.

La semnalul talgerelor, începu dansul leului. Şase bărbaţi într-un costum colorat de leu ţopăiau şi dansau în faţa unei audienţe fermecate.

După ce au fost hrăniţi, copiii au fost lăsaţi afară, la joacă. În timp ce toţi erau înăuntru la masă, am văzut-o pe Mui Tsai furişându-se să-şi vadă copiii la joacă, apropiindu-se de ei atât cât a îndrăznit. Stătea nemişcată privindu-şi băieţii. Ei alergau înjur cu beţe pe post de arme. Poate că se dădeau drept britanici victorioşi, căci, atunci când au zărit-o pe Mui Tsai uitându-se la ei, şi-au îndreptat toţi beţele spre ea, strigând în chineză şi au început să ia în

pumni nisip şi pietricele de pe alee, bombardând pe inamicul japonez Mui Tsai. Am văzut-o cum încremeneşte, şocată.

— Hei! strigă mama de pe verandă. Îşi puse papucii şi alergă spre casa lui Old Soong. Opriţi-vă! strigă ea nervoasă, dar în zbuciumul jocului lor crud şi în răcnetele şi strigătele lor de triumf, vocea mamei nu răzbătea. A Doua Soţie apăru în uşă şi spuse ceva cu o voce atât de aspră, că băieţii îşi lăsară capetele în pământ de ruşine. Mama se opri din alergat. Băieţii fugiră către a Doua Soţie şi îi sărutară mâna în chip de scuză. Ea le spuse ceva cu o voce mai blândă, iar ei alergară în cealaltă parte a casei, unde îi aştepta o varietate de prăjituri, special comandate de la Penang. A Doua Soţie intră înapoi în casă fără să arunce o privire către silueta împietrită a lui Mui Tsai.

Mama s-a dus la gard şi a strigat-o pe Mui Tsai. Aceasta s-a împleticit spre mama. Avea pe frunte o tăietură mică de unde-i curgea sânge.

— Gând eram mică, dădeam cu pietre după căţelele gestante de pe stradă, din piaţă. Uneori dădeam cu pietre şi după cerşetorii care veneau la noi acasă. Aceasta mi-e pedeapsa! spuse ea încet.

— O, Mui Tsai, îmi pare rău. Ei nu ştiu, o consolă mama pe biata femeie.

— Şi nu vor şti niciodată, dar arată bine, nu-i aşa, copiii mei? Ochii le strălucesc şi, într-o bună zi, vor moşteni tot ce-i aparţine stăpânului.

— Da, vor moşteni!

Se întoarse cu tristeţe şi intră în casă pe uşa din spate. Asta a fost ultima dată când mama a văzut-o pe Mui Tsai. A dispărut brusc şi în locul ei o altă Mui Tsai îşi vedea de treabă fără vreun zâmbet sau cea mai mică intenţie de a se împrieteni cu vecinii. O vreme, nimeni nu a ştiut ce se întâmplase cu Mui Tsai a noastră sau unde era. Până într-o zi, când bucătăreasa lui Old Soong răspunse la întrebarea mamei, descriind un cerc cu degetul arătător în dreptul tâmplei.

Ayah.

Totul s-a întâmplat cu atât de multă, multă vreme în urmă, încât e cumplit de dureros să rememorez acele

vremuri atât de pline de speranţă. Eram un bărbat tânăr pe atunci şi nu-mi părea greşit să-mi iau o nevastă folosindu-mă de nişte minciuni, dar am plătit scump pentru asta, şi totuşi nu aş schimba nici un singur moment din viaţa mea alături de bunica ta. Nici o clipă!

Nu aveam voie să-mi văd mireasa decât în ziua nunţii. Când am auzit tobele iuţindu-şi bătăile, am ştiut că se apropia. N-am mai avut răbdare şi am ridicat privirea să-mi văd mireasa. Nu mi-a venit să cred ce noroc a dat peste mine când am văzut-o pe bunica ta! Singura mea dorinţă secretă pe care o avusesem vreodată era să văd o peşteră de gheaţă. Dar aici, la doar o întindere de mână, aveam ceva mai bun decât cel mai fantezist vis. Era o fată de o frumuseţe sălbatică de neînchipuit.

Cum mă uitam fix la ea, îşi ridică privirea, dar pentru că eram atât de mare şi urât, prima emoţie ce-i apăru pe chip, atunci când ochii ni s-au întâlnit, a fost groază. Preţ de o clipă se uită înjur disperată ca o căprioară înspăimântată, pe care plasa vânătorului o prinsese în noapte.

Părea fără apărare şi, dacă ar fi rămas aşa, aş fi îngrijit-o cu drag şi delicateţe aşa cum am făcut cu prima soţie, dar cum mă uitam la ea, o transformare minunată a avut loc. Spatele i s-a îndreptat şi ochii i-au devenit aprigi şi îndrăzneţi. Era ca şi cum căprioara se transformase într-o tigroaică mare şi frumoasă. Şi cam fără avertisment, mica mea lume cenuşie s-a întors pe dos. Am simţit cum stomacul mi se duce dintr-o parte într-alta şi cum se scufundă uşor până în adâncul trupului meu.

„Cine eşti?” mi-a şoptit inima şocată în piept. Ca fulgerat, m-am îndrăgostit. Atât de tare, că toate organele din trup mi-au tresărit.

Am ştiut de îndată că ea nu va fi nicicând doar o persoană care-mi va creşte copiii sau cea care să-mi ţină de urât la bătrâneţe, ci femeia care mă va transforma într-o marionetă. Mi-a adus la viaţă membrele inerte cu măiestrie. Ah, şi ce mişcări desăvârşite făceau membrele mele sub mâna ei îndrăzneaţă! Am crezut că am prins luna de pe cer în acea zi şi abia peste foarte mulţi ani mi-am dat seama că ceea ce am atins era doar reflexia de un albastru palid a lunii. Nu aş putea atinge vreodată luna. Aşa a fost şi aşa va

fi mereu. Era timpul să înţeleg şi eu!

Îmi amintesc noaptea nunţii ca pe cel mai frumos vis. Ca pe o pereche de aripi. Deodată să ai ceva atât de preţios în mâini, încât viaţa ta jalnică să se schimbe pe veci. Nu de fericire, ci de teamă. Teama de a-l pierde. Şi pentru că ştiam că nu-l merit. Acele aripi fuseseră obţinute prin înşelăciune. Curând, până şi ceasul de aur, acel lucru mult admirat ca statut şi frumuseţe, avea să nu mai fie. Era doar împrumutat de la acelaşi prieten care îmi împrumutase maşina şi pe Bilal, şoferul. În inima mea plină de vinovăţie, deja o iubeam. Profund. Aş fi făcut orice, m-aş fi dus oriunde pentru ea. Mă durea sufletul gândindu-mă la ziua în care avea să ajungă să mă dispreţuiască. Bătrâna vrăjitoare Pani o înşelase pe mama ei cu poveşti despre bogăţii pe care doar o femeie bună la inimă le-ar crede – şi totuşi, cum aş putea s-o condamn, când plasa ei de minciuni prinsese un asemenea fluture rar? Mă amăgeam că într-o bună zi fluturele meu rar ar putea ajunge să mă iubească. Anii, mă gândeam, aveau să-mi spele ruşinea. Anii au trecut şi nu doar că nu a ajuns să mă iubească, dar mă prefăceam că acel fluture special ţinea la mine în felul ei.

Era atât de mică, încât o puteam cuprinde cu mâinile în jurul şoldurilor. Mireasa mea copil! Nu aveai cum s-o iubeşti pe fata asta fără s-o răneşti. Când a fost sigură că am adormit, în acea noapte întunecată, s-a furişat să se spele la fântâna unui vecin. Când s-a întors, am văzut că plânsese. Prin deschizătura umbrită a genelor am privit-o cum mă privea. Pe chipul ei am văzut speranţa unui copil şi temerile unei femei. Încet, încet, parcă împotriva voinţei ei, dar împinsă totuşi de o curiozitate inocentă, şi-a trecut foarte uşor mâna peste fruntea mea. Mâna îi era rece şi umedă. S-a întors cu spatele la mine şi a adormit repede, ca un copil. Îmi amintesc linia spatelui ei în timp ce dormea. Am privit cum se ridica şi cobora încetişor. Pielea îi era atât de fină de parcă ai fi zis că era ţesută din cel mai delicat fir de mătase, mintea fugindu-mi la poveştile pe care femeile bătrâne din satul meu mi le spuneau pe când eram băiat. Despre bărbatul bătrân şi singuratic de pe lună care intră în camerele femeilor frumoase şi se întinde lângă ele în pat când dorm. Era aşa de frumoasă soţia mea! în acea noapte

am văzut lumina lunii strălucind prin ferestrele deschise, aşternându-se pe chipul ei adormit. În lumina palidă arăta ca o zeiţă, frumoasă ca o perlă!

Prima mea soţie a fost cel mai blând suflet din lume. Era atât de blândă şi de bună la inimă, că o ghicitoare i-a prezis că nu avea mult de trăit pe lumea aceasta. Am ţinut mult la ea, dar din clipa în care ochii lui Lakshmi m-au provocat la ceremonia de nuntă, m-am îndrăgostit profund şi pasional de a doua mea consoartă. Ochii ei negri şi inteligenţi m-au străfulgerat până în adâncul sufletului, dar m-au luat de prost, şi presupun că asta şi sunt. Şi când eram copil, eram mai încet la minte. Acasă îmi spuneau catârul leneş. Voiam mai mult decât orice să o protejez şi să o acopăr în bogăţiile ce-i fuseseră promise mamei ei, dar eram doar un funcţionar. Un funcţionar fără nici un viitor, fără economii şi fără nimic de valoare. Chiar şi banii pe care-i câştigasem înainte de prima mea căsătorie se duseseră ca să asigure zestrea surorilor mele.

După ce am venit în Malaysia, plângea noaptea când credea că dorm. Mă trezeam dimineaţa devreme şi o auzeam plângând încet în bucătărie. Ştiam că-i era dor de mama ei. Peste zi era ocupată cu grădina de legume şi cu treburile casei, dar noaptea singurătatea o copleşea.

Într-o noapte, n-am mai putut să îndur. M-am dat jos din pat şi m-am dus în bucătărie. Ca un copil, stătea întinsă pe burtă, cu fruntea sprijinită pe braţele încrucişate. M-am uitat la curbura gâtului ei şi brusc m-a copleşit o dorinţă arzătoare. Voiam s-o iau în braţe şi să simt pielea ei netedă lipită de mine. M-am dus la ea şi i-am pus mâna pe cap, dar s-a dat înapoi cu un şuierat de groază, ducându-şi mâna dreaptă la inimă.

— Vai ce m-ai speriat! m-a acuzat ea.

S-a lăsat din nou pe spate şi m-a privat aşteptând. Ochii îi luceau umezi, dar chipul i se închisese ca un sertar. O vreme am stat uitându-mă la chipul ei de neînduplecat şi la expresia ei rece şi tensionată, apoi m-am întors şi-am plecat în pat. Nu voia dragostea mea sau pe mine. Pe ambele le considera dezgustătoare.

Visând noaptea, uneori întindeam mâna căutând-o, şi chiar şi în somn suspina şi se întorcea cu spatele. Şi-am

ştiut din nou că iubeam fără speranţă. Nu mă va iubi vreodată. Am renunţat la copii pentru ea, şi totuşi, chiar şi acum, după tot ce s-a întâmplat şi după tot ce am pierdut, ştiu că n-aş schimba nimic.

Ziua în care mi s-a născut Mohini a fost cea mai grandioasă zi a vieţii mele. Când am văzut-o pentru prima dată, am simţit practic o durere, de parcă cineva mi-a intrat în trup şi mi-a sfărâmat inima. Mă uitam la ea cu neîncredere. Un singur cuvânt mi-a străfulgerat mintea. „Nefertiti”, am şoptit. Nefertiti cea frumoasă a venit!

Era atât de desăvârşită, încât lacrimi incredibile de fericire mi s-au strâns în ochi, cum de eu, dintre toţi oamenii, sunt răspunzător de a fi produs această minune. I-am privit feţişoara adormită, i-am atins părul negru drept şi am ştiut că este a mea. Ca un cadou pentru tine... o inimă de om... a mea! Bunica ta i-a spus Mohini, dar pentru mine a fost mereu Nefertiti. Aşa o vedeam eu. Pentru mine, Mohini era o ilustraţie dintr-o carte veche în sanscrită de-a tatălui meu. Subţirică precum zeiţa-şarpe, cu părul lung şi negru, privirea ei piezişă inspirând teamă şi plăcere în egală măsură. Picioarele ei cutezătoare dansând vesel pe inimile multor bărbaţi. Cu încredere, cu mândrie se bucură de perversitatea ei. Nu, nu, Nefertiti a mea era cel mai nevinovat înger! Un boboc de floare.

Aveam treizeci şi nouă de ani şi îmi priveam viaţa inutilă, plină de eşecuri, unul după altul, şi ştiam că şi dacă nu o să fiu promovat, şi dacă n-o să fac niciodată nimic, acel moment preţios în care moaşa mi-a pus-o în braţe pe Nefertiti a mea, strâns înfăşată într-un sarong vechi, mirosind a mir, îmi va fi de ajuns.

Odată cu trecerea anilor, mi-a venit mai uşor să suport privirile trufaşe ale celor mai mici în grad decât mine, care treceau de examene şi îmi deveneau superiori. Unul câte unul m-au întrecut, având aceeaşi privire uşor dispreţuitoare, uşor compătimitoare, şi totuşi eu eram fericit. Copiii începuseră să apară – fiecare special. Mergeam acasă pe bicicletă, vântul fluturându-mi în păr, pedalând cât de repede puteam cu un mănunchi de banane

sau un sfert ***jackfruit***[14] legat de mănunchiul de banane şi, de îndată ce coteam spre uliţa noastră care se înfunda, ceva se petrecea în mine. Începeam ca să pot privi din nou spre casa în care trăia familia mea. Înăuntrul acelei case mici şi banale se afla tot ceea ce-mi doream de la viaţă. Înăuntru se afla o femeie nemaipomenită şi copiii care mă făceau fericit. O parte din Lakshmi şi, spre bucuria mea fără margini, o parte din mine.

Şi apoi, fără nici un avertisment, au venit s-o ia. Pur şi simplu, aşa au omorât-o pe copila pe care am îngrijit-o cu atâta atenţie ani la rând. O, anii ăştia tâmpiţi! După atâta timp. Noaptea de neîndurat în care a venit la mine. Uită-te la lacrimile acestea prosteşti, refuză să se oprească! Sunt ca o babă. Stai, stai să-mi scot batista! Lasă-mi o clipă să mă liniştesc – sunt doar un prostănac bătrân!

Îmi aduc aminte cum stăteam în dormitor cu lumina stinsă şi trupul mi-era în flăcări din cauza febrei. Şocul răpirii ei m-a făcut să mă îmbolnăvesc de malarie. Vedeam doar o geană de lumină de la semiluna de pe cer. Era o noapte fierbinte şi mai devreme o auzisem pe Lakshmi făcând baie. Mă rugam, iar respiraţia mă ardea. Niciodată nu mă rugasem. Acuzam divinitatea de lăcomie pură.

„Realitatea este, îmi ziceam eu, că ne rugăm pentru mai mult!” Insistam că, până şi la cel mai înalt nivel, o rugăminte de înălţare spirituală era tot o dorinţă egoistă, însă adevărul era că eram prea leneş ca să-mi arăt recunoştinţa pentru norocul care căzuse pe capul meu. „Zeul este în inimă”, îmi ziceam eu. Am crezut că sunt un om bun, şi asta era suficient. După naşterea ei am considerat că mi se cuvine, că m-am născut cu o serie de lucruri bune, dar în acea noapte nu-mi găseam liniştea şi aveam o presimţire sumbră. Mi-am ridicat mâinile şi am strigat la zei, ca oricare altă fiinţă umană nevoiaşă, vrednică de dispreţ, şi m-am rugat: „Ajută-mă, dragă zeule! Dă-mi-o înapoi pe Nefertiti!”

În sufletul meu nu era pic de pace. Un milion de gânduri mi se învârteau în cap, hărţuindu-mă cu rânjete groteşti şi

14 Fruct tropical de dimensiuni foarte mari, provenind din Asia (Artocarpus heterophyllus), cu consistenţă dură sau moale, în funcţie de soi şi maturitate, cu gust combinat de măr, ananas şi banană. (n tr.)

ochi malefici. Toate erau neterminate şi brute. Am închis ochii să alung închipuirile febrile şi, pe neaşteptate, am văzut-o pe Mohini fugind pe uşă cu un aer vinovat. Poate că aveam halucinaţii, dar am văzut-o alergând de-a lungul unui coridor, picioarele ei desculţe nu scoteau nici un sunet, ci doar pieptul ei astmatic huruia. Alerga icnind, trecând pe lângă ferestre înalte cu obloanele închise. Era un turn în coridorul lung, care se termina cu o uşă lăsată în mod tentant întredeschisă. Am văzut totul, chipul ei chinuit de frică şi apoi speranţa i se aprindea pe faţă în timp ce alerga spre uşa deschisă. Apoi am văzut gărzile. Cum mai râdeau!

Îi râdeau în faţa palidă şi astmatică. Era doar o farsă.

Am înşfăcat pătura şi m-am ghemuit sub ea. Mi-era frig. Frig. Atât de frig!

Am văzut o mână groasă şi cărnoasă cum o strângea de bărbie şi o limbă roşie brutală a apărut de nicăieri şi-i lingea pleoapele. Am văzut-o căzând pe pământ, încercând cu greu să respire. Şi atunci m-a strigat: „Papa, papa!” Dar n-o puteam ajuta. Tremurând în pat, am privit cum se făcea vânătă în obraji şi apoi am văzut cum ei încercau să-i toarne apă pe gât. S-a înecat şi-a rămas fără aer. S-au dat înapoi încurcaţi şi neajutoraţi şi o priveau cum moare. Ah, frigul din inima mea!

Am văzut-o într-o gaură cu ochii închişi, dar apoi i-a deschis şi s-a uitat direct la mine. Am văzut-o că purta un sari de-al mamei ei şi stătea în mijlocul pădurii aşteptând să fie măritată, dar părul ei neîmpodobit era răvăşit pe umeri, arătând ca o văduvă îndoliată. Parcă trăiam un coşmar.

— Este din cauza febrei. Este doar din cauza febrei, am şoptit înfundat în perna umedă în timp ce dinţii îmi clănţăneau sălbatic.

Mi-am prins capul în mâini şi mi l-am scuturat ca toate imaginile din mintea mea să se estompeze şi să dispară şi în locul lor să rămână doar întunericul. L-am scuturat şi tot scuturat până când imaginile s-au estompat şi-au intrat una într-alta ca sângele.

— Oh, Nefertiti, am şoptit cu vocea spartă. E de vină doar malaria. Efectul şocului. Este doar şocul. Înnebuneam de frig. Propria neajutorare mă înfuria. Mă uram. Ea era

singură şi speriată. Măcar de-aş fi fost acasă în loc să stau în faţă la Chartered Bank cu bătrânul gardian sikh împărţind un trabuc...

Vina. Nu-ţi pot spune cum mă apăsa în acea noapte. De ce, de ce, de ce în acea zi, dintre toate celelalte zile, am plecat de acasă? Fără speranţă, mă dădeam cu capul de perete. Voiam să mor.

L-am revăzut pe copilul frumos şi alintat al morţii din noaptea luminată de lună stând lângă groapa morţii de cu ani în urmă. Era enervat că refuzasem să intru în jocul lui.

— Ia-mă pe mine! Hai, ia-mă acum! l-am tot rugat pe copilul răzbunător. Dar s-o aduci pe ea înapoi, pe ea s-o aduci înapoi, pe ea s-o aduci înapoi!

Murmuram rugăciuni pe care mi le aminteam vag din copilărie. Dacă îmi doream suficient de mult... Dacă mă rugam suficient de mult... Dacă mă duceam la templu şi făceam un jurământ să postesc timp de treizeci de zile, să mă rad pe cap şi să port pe cap ***kavadi***[15] de ***Thaipusam***[16], oare se va întoarce Mohini?

Pierdut în deznădejdea cea mai neagră, a durat câteva clipe până să-mi dau seama că mintea mi se limpezise. Nu-mi mai era frig şi durerea chinuitoare din inimă dispăruse brusc. Am ridicat capul. Camera încă era plină de lumina albastră a lunii, dar ceva se schimbase. M-am uitat dezorientat în jur şi un sentiment de pace şi calm m-a învăluit. Toate grijile mele, temerile şi nesiguranţele mărunte dispăruseră. Aşa frumos era acel sentiment, încât am crezut că muream. Apoi am înţeles, era Mohini. Era în sfârşit liberă. I-am spus să fie fericită. I-am spus că o să am grijă de mama ei şi i-am spus că o voi iubi mereu.

Apoi sentimentul de calm a dispărut la fel de brusc precum apăruse. Toată durerea pierderii ei reveni năprasnic peste mine. Şi ce pierdere teribilă era. M-am apucat de piept. Simţeam că pereţii încăperii îmi apasă

---

15 O povară fizică oarecare pe care credincioşii o duc pe cap până la templu, dând-o drept ofrandă, prin care cer ajutorul zeului hindus Murugan, al războiului. (n tr.)

16 Sărbătoare hindusă caracterizată prin diverse forme de automutilare (ex. piercinguri cu greutăţi atârnate) ca semn de căinţă şi rugăciune. (n tr.)

trupul tremurând, ca un sicriu de lemn.

Biata mea viaţă insipidă şi inutilă mi se desfăşură dinaintea ochilor. În piept, inima nu-mi mai era întreagă, ci doar o masă de zdrenţe roşii. Fâşii roşii zburau prin corpul meu şi se prindeau de organele dinăuntru. Fluturau acolo neajutorate. Şi acum sunt tot acolo, prinse printre crengile coastelor mele, sau zăcând zdrobite între ficat şi rinichi, sau înfăşurate printre intestine. Flutură ca steagurile roşii ale înfrângerii şi durerii. Ea fusese doar un vis.

La început vedeam aceeaşi durere vie şi în ochii soţiei şi ai fiului meu mai mare, apoi durerea lor s-a transformat în altceva. Ceva nesănătos. Ceva ce eu nu puteam înţelege. Mă uitam în ochii lui Lakshmi şi ceva ce părea ură se târa în adâncurile lor. Soţia mea a devenit mânioasă şi crudă, iar băiatul s-a făcut cumplit de rău. Ura strălucea pe faţa lui atunci când mama îl ruga să-l ajute pe Jeyan la matematică. Îşi scrâşnea dinţii şi se uita la fratele lui cu o privire fixă de ucigaş, aşteptând ca bietul băiat să facă o greşeală ca să-l poată pocni cu o riglă de lemn sau să-l ciupească până când pielea cafenie i se făcea cenuşie. Veninul său rămânea nesatisfăcut. Odată ce începea, îl puteai practic vedea cum se luptă cu sine să se oprească.

Într-o zi am încercat să stau de vorbă cu el. M-am dat într-o parte să-i fac loc să se aşeze lângă mine, dar a rămas în picioare în faţa mea, înalt şi puternic, cu braţele vânjoase şi pline de viaţă. Nu era reflexia mea. Toţi fiii mei sunt altfel decât mine. Dacă bietul Jeyan seamănă cu mine, atunci, cu siguranţă, nu a fost alegerea lui. În felul meu molcom, am vorbit îndelung. S-a uitat spre mine de la înălţimea lui dispreţuitoare şi m-a fixat posac. Nici un cuvânt nu i-a ieşit de pe buze. Nici o explicaţie, nici o scuză. Nici o urmă de regret.

— Fiule, ea nu mai este! i-am spus.

Şi brusc, o expresie atât de ruşinată şi de îndurerată i-a străbătut chipul, încât arăta ca un animal captiv, rănit. A deschis gura ca şi cum ar fi vrut să tragă aer în piept, dar a făcut un gest neaşteptat. Era o replică furioasă, furtunoasă pe care şi-a înghiţit-o. A condus la cea mai şocantă transformare. *Era gata să mă lovească, pe mine – tatăl lui.* Umerii i se încordaseră şi mâinile se încleştaseră ca nişte

mingi tari, dar înainte ca animalul să se năpustească asupra mea, Lakshmi a intrat în cameră. A mai avut loc o altă transformare uluitoare, mânia incontrolabilă îi scăpă pe gura deschisă. Lăsă capul jos, umerii i se încovoiară, iar pumnii se deschiseră ca la un om mort. Îi era frică de ea. Îi înţelegea instinctiv puterea. Monstrul de necontrolat avea stăpân. Stăpânul îi era propria mamă.

Trecutul e ca un infirm fără mâini şi fără picioare, cu ochi şireţi, o limbă ascuţită şi memorie bună. Mă trezeşte dimineaţa cu o batjocură înfiorătoare: „Uite, şuieră el, uite ce ai făcut din viitorul meu!” Şi totuşi, o mai aştept să vină. Să mă strige: „Papa”, ţinând în mână o pietricică verde fără nici o valoare, „cred că am găsit un malachit verde!”

Inima mea zdrobită face lucrul acesta de douăzeci şi trei de ani. Şi în fiecare seară când ea nu năvăleşte pe uşă, apusul îmi pare un pic mai plictisitor, casa un pic mai străină, copiii un pic mai îndepărtaţi, iar Lakshmi un pic mai furioasă. Era război. A luat atât de multe tuturor. Nu doar mie.

Nu sunt un bărbat viteaz, şi toată lumea ştie că nu sunt un bărbat isteţ. De fapt, nu sunt nici măcar un bărbat interesant. Stau cât e ziua de lungă pe verandă moţăind, visând şi uitându-mă în gol, dar mi-s martori zeii cât de mult îi urăsc pe japonezi. Cu feţele lor meschine, gălbejite, cu crăpăturile negre şi reci ale ochilor prin care au privit-o cum moare. Până şi rezonanţa limbii lor mă îngheaţă într-o turbare ucigătoare. Cum e posibil ca zeii să fi creat un asemenea popor barbar? Cum să-i fi lăsat ei să-mi ia singurul lucru de valoare pe care l-am avut vreodată? Uneori nu pot dormi gândindu-mă la diferite torturi la care i-aş supune. Bucăţică cu bucăţică, le-aş atârna membrele de copaci sau le-aş da să mănânce o mână de ace sau poate să le pun un foc la tălpile picioarelor, să le simt mirosul degetelor de la picioare arzând. Da, mă ţin treaz aceste gânduri diavoleşti! Mă sucesc şi răsucesc, şi fluturele meu preţios mormăie în bărbie de enervare. Asta ne-a făcut războiul. Ne-a făcut să ne fie foame de ceea ce nu este al nostru.

Lakshmi.

Anna s-a udat în ploaia de vineri seară. Până sâmbătă

avea o răceală uşoară. Am băgat-o în pat, am masat-o pe piept cu nişte alifie chinezească, i-am dat să bea o cafea fierbinte cu un ou bătut şi am înfofolit-o în pături, însă duminică pieptul îi era plin de flegmă. Când am auzit începuturile acelui huruit îngrozitor, m-am umplut de spaimă. Anna arăta primele semne ale bolii care o făcuse pe Mohini să nu poată îndura chinurile la care fusese supusă de brutele japoneze, altfel i-ar fi adus înapoi trupul frânt, aşa cum făcuseră şi cu Ah Moi. Am dat fuga la casa lui Old Soong.

— Şobolanul cu un ochi roşu! am strigat fără să mai pot respira către bucătăreasă. De unde să-l iau?

Femela gestantă cu un ochi roşu a sosit într-o cuşcă. Ayah a refuzat să se uite măcar la ea. A încercat să mă convingă să renunţ, dar eram hotărâtă.

— O să înghită animalul acela, am spus ferm, cu privirea dură.

Anna se uita la şobolan cu ochii plini de frică.

— Ama, de fapt cred că sunt mult mai bine azi, m-anunţă ea zâmbind luminos.

— Serios? Atunci, vino aici, am spus relaxată. Mi-am pus capul pe pieptul ei şi am auzit huruitul îngrozitor. Sevenese, macină nişte ghimbir pentru sora ta! am strigat.

Anna merse înapoi în dormitor, cu umerii căzuţi. De ce se purtau de parcă făceam ceva ce avea să-i rănească pe toţi? Voiam ca fiica mea să fie din nou sănătoasă. Regret din toată inima că nu i-am administrat tratamentul cu puiul de şobolan nou-născut lui Mohini. Dacă nu aş fi ascultat argumentele paranoide ale soţului meu, ar fi putut fi în viaţă acum. Animalul stătea să fete. Important era ca puiul să fie înghiţit în primele câteva momente de viaţă, imediat după îndepărtarea placentei. Am privit-o pe mama-şobolan de foarte aproape. Adesea mă privea cu ochi inteligenţi şi strălucitori în timp ce alerga în cuşcă. Mă întreb dacă ştia că-i vreau puii. Am păstrat podeaua cuştii foarte curată.

Şobolănoaica a fătat. Înainte să apuce să-şi lângă puii cu limba ei purtătoare de molimi, am scos din cuşcă un şobolan micuţ de un roşu-rozaliu, care nu era mai mare decât degetul meu cel mare. A schiţat o mişcare uşoară, uşoară cu labele. Repede, l-am şters cu o cârpă curată.

Anna se uita la mine cu o expresie alarmată, neîncrezătoare. A început să dea din cap şi să se tragă înapoi. Am urmat-o până când s-a oprit în patul din spatele ei.

— Nu pot, Ama! Te rog, şopti ea.

Am înmuiat capul micului şobolan în miere.

— Deschide gura, i-am ordonat.

— Nu, nu pot!

— Lakshmnan, adu bastonul!

Bastonul sosi foarte repede.

Fata deschise gura. Chipul îi era palid şi ochii îi luceau de groază.

— Ama, mişcă! strigă ea deodată. I se mişcă picioarele! Gura i se închise cu o plesnitură.

— Deschide gura acum, i-am ordonat. Trebuie înghiţit imediat!

Fata dădu din cap şi începu să plângă.

— Nu pot, suspină ea. E încă viu.

— De ce am astfel de copii neascultători? Toţi chinezii se tratează astfel. De ce faci tu atâta tevatură? Asta nu-i decât vina lui taică-tu. Felul în care vă răsfaţă pe toţi. OK, ia bastonul, Lakshmnan!

Băiatul veni în faţă. Ridică mâna dreaptă şi sora lui deschise gura pe jumătate cu un scâncet. Am apucat-o de bărbie.

— Mai mare, am poruncit.

Gura i se deschise mai mult şi i-am vârât puiul de şobolan în jos pe gât. Mă gândeam că dacă îl apăs cât mai jos posibil pe gât, îi va fi mai uşor la înghiţit, dar am văzut că lăbuţele o zgâriau pe limbă şi în clipa următoare ochii i s-au închis iar faţa pe care i-o ţineam cu mâna încleştată a devenit grea ca de mort. Leşinase. Încă mai ţineam puiul de coadă când fata s-a prăbuşit pe spate, pe perne. Soţul meu, care privise din cadrul uşii, păşi înainte, îmi înşfăcă puiul de şobolan din mână şi, mergând la fereastră, îl aruncă cât de departe putu. Mă privi cu multă tristeţe şi apoi o ţinu pe Anna în braţe şi îi făcu uşor vânt cu un caiet de pe noptieră.

— Lakshmi, te-ai transformat într-un monstru, spuse el încet în timp ce o legăna. Adu nişte apă călduţă pentru sora ta, ceru el fără să ridice ochii.

Lalita alergă la bucătărie şi veni cu apă.

A doua zi am dat înapoi şobolănoaica, şi Anna a continuat să sufere de astm.

Poate că v-am şocat, dar ceea ce urmează e şi mai rău. Fiara lăuntrică pe care n-o vedeam în oglindă.

Într-o după-amiază, când brutarul veni pe uliţa noastră, Lalita mă rugă să-i iau o chiflă cu nucă de cocos. Pe vremea aceea, chifla costa cincisprezece cenţi. Am deschis portofelul şi dintr-o privire mi-am dat seama că-mi lipseau nişte bani. I-am numărat cu atenţie şi am calculat în minte fiecare lucruşor pe care-l cumpărasem de la piaţă în dimineaţa aceea şi apoi am numărat din nou. Da, un ringgit lipsea cu siguranţă! Aveam 39346 ringgiţi la bancă, 100 ringgiţi sub saltea, 50 ringgiţi într-un plic legat împreună cu scrisorile mamei şi 15 ringgiţi şi poate 80 sau 90 de cenţi în portofel. I-am întrebat pe copii unul câte unul dacă luaseră acel ringgit.

— Nu, spuseră toţi scuturând din cap.

Brutarul cu chiflele lui plecă din mahalaua noastră. Nimeni nu mai avea să primească ceva până când nu rezolvam misterul dispariţiei unui ringgit.

Doar Jeyan nu era încă acasă. Ştiam că el fusese. Trebuia să fie el. Cum îndrăznea să se servească din portofelul meu! Şi-o închipui că nu observ? Începeam încet să fierb.

— Trebuie să fie Jeyan, zise Lakshmnan ca un ecou la gândurile mele.

— Este posibil să fi făcut o greşeală, Ama? întrebă Anna.

— Bineînţeles că nu, am răspuns foarte iritată. M-am uitat la ceasul din perete. Era trei după-amiaza. Adu-mi nişte ceai!

Am mers afară şi m-am aşezat să-l aştept. Din verandă vedeam ceasul dinăuntru. Mi s-a adus ceaiul şi l-am băut. M-am uitat la ceas. Trecuseră treizeci de minute. Furia creştea. Şarpele monstru care sălăşluia în mine s-a trezit într-o căldură înfiorătoare. Mă foiam agitată pe scaun. Propriul meu fiu să fure de la mine! Trebuia să-i dau o lecţie s-o ţină minte. M-am uitat la ceas. Era ora patru. M-am ridicat şi m-am plimbat de colo-colo pe verandă, neliniştită. Cu coada ochiului îi vedeam pe copii stând încordaţi pe scaune. M-am sprijinit de un stâlp de lemn şi l-am văzut pe

dragul meu de Jeyan grăbindu-se pe cărare. Parcă i se citea vinovăţia pe faţa lui pătrată şi stupidă. L-am urmărit venind spre casă. Şi-a încetinit pasul. Oare nu ştia că a prelungi o confruntare inevitabilă mă enerva şi mai tare? Prost ca un dobitoc. Se ştie că trebuie să încingi un taur cu fierul roşu ca să-l înveţi de frică. Aveam să-l încing.

Vocea mea era foarte calmă când l-am întrebat:

— Pe unde ai fost?

— La film! asta ca să arate că nu minte.

— Şi cum ai plătit intrarea?

— Am găsit un ringgit pe stradă.

Vocea îi tremura de frică, dar ce efect a avut asupra mea! M-am pierdut cuprinsă de furie. Hăul clocotind şi monstrul din mine preluară controlul. Nu ştiu cum altfel să explic. Ultimul lucru pe care mi-l amintesc e: „Cum ai plătit intrarea?” Aceasta eram eu, mama iubită, dar după aceea a continuat monstrul, a spus şi a făcut lucruri pe care eu niciodată nu le-aş fi putut spune sau face. Am stat tăcută şi am privit tot ceea ce făcea furia rece a monstrului. Am vrut să-l văd pe băiat suferind şi implorând. Am văzut că trage adânc aer în piept, o respiraţie controlată. Era incredibil cât de calm putea fi monstrul.

— Lakshmnan! strigă rece monstrul.

— Da, Ama, a răspuns imediat fiul meu cel mare.

— Ia-l pe fratele tău şi leagă-l de stâlpul din spatele curţii şi bate-l până când ne spune de unde a luat banii! am poruncit.

Lakshmnan s-a mişcat repede. Era un băiat mare, puternic şi în câteva minute membrele doar piele şi os ale lui Jeyan erau bine legate. Şarpele stătea în uşa bucătăriei şi-l urmărea pe Lakshmnan cum îi scotea cămaşa fratelui său. Băiatul acesta al meu mai mare avea o grămadă de iniţiative la care nu mă aşteptasem. Pielea închisă la culoare strălucea în lumina soarelui. Am stat la fereastra de la bucătărie şi l-am văzut pe Lakshmnan alergând să ia bastonul. Am privit de la distanţă cum bastonul lovea răzbunător spatele costeliv. Foarte clar, printre ţipetele frenetice, veni confesiunea.

— Am luat banii din portofelul tău, Ama! îmi pare rău! N-o să mai fac niciodată!

Monstrul întoarse spatele. Confesiunea nu era suficientă. Cu un calm teribil, merse la sticla cu dop portocaliu. Scoase nişte pudră roşie fină în palmă şi apoi merse afară. Stătea în faţa corpului contorsionat al lui Jeyan. Chipul său ce privea în sus se răsuci de durere şi frică şi imploră:

— Îmi pare rău, Ama! îmi pare rău!

Lacrimile îi curgeau pe faţă în şiroaie.

Monstrul îl fixa impasibil.

— Promit că nu mai fac niciodată, scâncea băiatul frenetic.

Cât mi-am ieşit din fire, monstrul turbat din mine se uită adânc în ochii înspăimântaţi ai băiatului îndurerat şi brusc acesta se făcu din nou palid. Se aplecă şi pe neaşteptate îşi suflă tare în palmă. Un nor de pudră roşie se ridică în aer. Băiatul închise ochii, însă nu suficient de repede. Efectul prafului de ardei roşu a fost instantaneu. Îl făcu să urle isteric, tot trupul zvâcnindu-i în convulsii, iar degetele se încleştau inutil în aerul din jurul stâlpului.

Buimac, Lakshmnan se uita fix la mine ca trăsnit, apoi se întoarse la sarcina lui de a-l bate fără milă pe fratele său care se zvârcolea. Am intrat înapoi în casă şi apoi am ieşit pe verandă. Ţipetele deveniseră aproape delirante.

— Ama! ţipă după mine.

Pe veranda îmblânzitorului de şerpi stătea soţia lui subţirică uitându-se la mine.

— Ama! strigă Jeyan din nou.

Toate celelalte verande erau goale, însă perdelele se mişcau. Monstrul se aşează. Sufla o briză uşoară.

— Ama, ajută-mă! strigă iar Jeyan şi brusc m-am trezit ca dintr-un vis.

Redevenisem eu. Monstrul plecase. Am întors capul şi Anna se uita la mine îngrozită, cu ochii plini de lacrimi.

— Spune-i fratelui tău să se oprească, am strigat.

S-a repezit în spate strigând.

— Opreşte-te! Ama a zis să te opreşti! Opreşte-te acum! Nu-l mai bate! O să-l omori!

Lakshmnan veni cu sudoarea curgând pe el. Mâinile îi tremurau, dar ochii turbaţi îi erau plini de un freamăt sălbatic. Am văzut urmele paşilor pe care diavolul le lăsase pe fruntea lui.

— Du-te şi te spală, i-am zis evitându-i privirea.

Ochii lui strălucitori m-au întristat. Acum, că monstrul plecase, mă simţeam bizar de goală pe dinăuntru.

Apoi Lalita a ieşit de sub masă, ţinând în palmă acel ringgit care lipsea. Eu fusesem cea care scăpase banul sub masă. M-a durut inima. Nu luase el banul. M-am lăsat dusă de val. Mersesem prea departe. De unde am învăţat o asemenea cruzime? Ce făcusem?

Afară am văzut-o pe Anna spălând ochii fratelui ei şi tăind legăturile să-l coboare. Ca o păpuşă din cârpe, băiatul căzu. O masă tuciurie pe nisip. Am luat o sticlă de ulei de susan şi am mers afară să i-o dau Annei.

— Dă-l pe spate, am spus.

Era ceva în vocea mea. Mâinile Annei tremurau. Mi-am întors privirea către trupul tremurând de pe pământ. Pe alocuri, pielea lui Jeyan se jupuise şi se vedeau fâşii de carne vie. I-am luat bărbia în mână şi m-am uitat în ochii lui rău umflaţi şi roşii de jur-împrejur. Era ud şi avea febră. Vene roşii inflamate înfloriseră peste tot albul ochilor, dar avea să trăiască.

— Îmi pare rău, am spus, şi am citit ură evidentă în negrul pupilelor îngustate ale ochilor lui.

Soarele de seară apunea şi strălucirea portocalie părea să fie suficient de aproape să o poţi atinge. Cerul era de un roz încântător. Ca funduleţul unui bebeluş plesnit bine. Mama spunea că un cer roz înseamnă o captură bună de creveţi pentru pescari. Am închis ochii şi pe cer mi-au apărut ochii lunguieţi şi frumoşi ai mamei. Erau uzi şi trişti. „Ce ai făcut?” Am simţit propriile lacrimi pişcându-mă de pleoapele închise. I-am auzit vocea de departe, de foarte departe: „Ai uitat tot ce te-am învăţat, copilul meu îndărătnic şi răzbunător? Ai uitat de frumoasa regină însărcinată cu inimă haină?” Nu, nu uitasem. Îmi aminteam fiecare cuvânt.

„Era atât de rea, încât, după ce a mâncat pe săturate mango dulci ca mierea, a pus nisip în coaja pe care n-o mâncase, astfel încât căţelele vagaboande gestante care o priveau să nu poată mânca din resturile ei. Râdea pe înfundate în palmele făcute căuş, însă cruzimea ei nu a trecut neobservată. Vezi tu, draga mea Lakshmi, nici o

cruzime nu trece neobservată! Zeii văd. Când i-a venit sorocul reginei cu inima neagră, a dat naştere unor căţei, căţeaua a adus pe lume un prinţ şi o prinţesă în grădinile palatului. Regele a înţeles imediat ce se întâmplase. A fost atât de supărat, că a alungat-o pe regină de la palat şi a adoptat copiii ca fiind ai lui".

M-am întors în palatul meu de lemn. Soţul meu avea să se întoarcă în curând acasă şi m-am pregătit pentru mustrarea tăcută din ochii lui mici şi trişti. Mi-am promis să stăpânesc mai bine monstrul feroce din mine. Şi pentru o vreme acesta a stat liniştit, dar amândoi ştiam că abia aştepta să iasă iar afară, să preia controlul. Uneori îl simt cum îmi pulsează în vine, însetat de sânge.

Anna.

Fratele meu Sevenese spunea că uneori animalele îi vorbesc în vis. Odată, în toiul nopţii a visat o pisicuţă care stătea afară la uşă şi i-a spus foarte clar:

— Este atât de frig. Lasă-mă să intru!

Speriat, s-a trezit. Afară, o furtună sufla incontrolabil. Vântul izbea obloanele şi urla la uşa din faţă. Picături imense de ploaie se rostogoleau gălăgioase pe acoperişul din tablă zincată ondulată al magaziei. În casă, aerul era umed şi greu.

Fratele meu s-a dat jos din pat, împins de o forţă mai mare decât el: curiozitate neînfricată. Săgeţi de fulgere umpleau coridorul cu o lumină albă şi bubuitul unui tunet l-a făcut să sară şi să-şi ducă mâinile la urechi. Pe o aşa noapte zbuciumată, cine ştie ce suflet perfid, ce demoni nebuni aşteptau de cealaltă parte a uşii închise, din faţă, dar era musai s-o deschidă. La celălalt capăt al coridorului, în lumina slabă a lămpii cu ulei, văzu umbra mamei gârbovite pe peretele din bucătărie, cosând ceva. Trase zăvorul de la uşa din fată şi o deschise fără frică.

Pe prag, aşteptând răbdătoare, era o pisică udă leoarcă şi cei cinci pisoi ai ei. Pisica privi în sus şi se uită la el fără să clipească, ochii îi erau ca nişte safire sclipitoare în noaptea gri şi furtunoasă. El se uită înapoi fără să vorbească, dar, ca şi când ar fi invitat-o înăuntru, pisica îşi apucă blând cu dinţii puii înfrigurati şi îi aduse unul câte unul în căldura din bucătărie. Sevenese şi mama făcură un

culcuş din cârpe pe podeaua din bucătărie, le turnară nişte lapte condensat pe o farfurie întinsă şi priviră mulţumiţi cum dispărea sub limbile lor mici şi roz.

După cum spune fratele meu, aceea a fost singura dată când îşi aminteşte să se fi simţit aproape de mama. Uitase de nuiaua subţire care atârna în cui pe peretele din bucătărie şi era conştient numai de mirosul dulce al gemului de banane din respiraţia mamei când îl ţinea aproape şi-l săruta pe creştetul capului. Îi era cald şi se simţea iubit şi era bucuros să fie înăuntru cu ea în timp ce noaptea se dezlănţuia afară.

Mama l-a lăsat să păstreze pisica. Pisoilor le-a găsit adăpost la alte case.

Pentru o pisică vagaboandă, aceasta era destul de maiestuoasă. Înaltă, cu o faţă mică triunghiulară şi o blană gri, subţire şi extrem de bogată, se plimba prin casă cu nasul pe sus. Fratele meu i-a pus numele măreţ Kutub Minar şi i-a făcut un coşuleţ lângă el. În unele nopţi, când se trezea transpirat şi îngrozit de vreunul dintre coşmarurile lui oribile, se întorcea către coşuleţul ei şi vedea mereu imaginea liniştitoare a capului ei ridicat, cu două iazuri de lumină privindu-l fără ezitare. Când se uita fix la el cu ochii aceia scăldaţi de lumina lunii, fratele meu jura că simţea o energie mută trecând prin el până când inima înceta să-i mai bată nebuneşte în piept. Şi doar când era din nou calm, mâţa căsca sălbatic, îşi punea capul jos, închidea ochii şi se făcea iar ca o pată de soare într-un câmp minunat de flori.

Kutub Minar avea grijă să nu stea în picioarele mamei. Îşi sprijinea micuţa bărbie ascuţită pe lăbuţe, în timp ce ochii ei vigilenţi urmăreau cu atenţie fiecare mişcare a mamei. Mama era ca un leu în cuşcă. Nu-i de mirare că pisicii îi era teamă de ea. Animalele sunt atrase de oameni liniştiţi şi blânzi. Oameni ca tata şi Lalita. Prima dată când Sevenese a venit acasă de la casa îmblânzitorului de şerpi, pisica şi-a arcuit spinarea, zbârlindu-se toată, şi-a dat urechile pe spate de-o parte şi de alta a capului ei frumos şi-l scuipă. Coada lungă şi-o mişca dintr-o parte într-alta. Sevenese se uita încremenit la ghearele scoase. Cu siguranţă, se pregătea să-i sară la beregată. Apoi, brusc îşi dădu seama că îl scuipase tocmai pe stăpânul ei drag şi, cu un mieunat

sugrumat, lăsă coada jos şi ţâşni spre câmpurile din spatele casei, dispărând în pădure. Fie mirosul de şerpi, fie foamea spiritelor malefice cu care se întovărăşea îmblânzitorul de şerpi o speriaseră în asemenea hal. I-a rămas o însoţitoare bună pe tot parcursul copilăriei fratelui meu, murind pe neaşteptate când el avea şaptesprezece ani. Într-o bună dimineaţă, ne-am trezit şi am găsit-o moartă, făcută covrig în coşuleţul ei ca într-un somn adânc.

Mulţi ani după moartea lui Mohini mă trezeam noaptea şi-l vedeam pe Sevenese stând în capul oaselor în dormitorul nostru întunecat, aşteptând ca umbra ei să apară. Stătea atât de tăcut şi nemişcat, că te îngrozeai privindu-l. Ultima dată fu luat prin surprindere. De data aceasta avea s-o întrebe şi să-i spună lucruri. Nu o visase.

„Ascultă-mi cu atenţie vocea, micul meu gardian”, spusese ea. El ascultă foarte atent, însă anii au trecut fără nici un alt cuvânt din partea ei. Zilele de ***Divali***[17] veneau şi treceau. În fiecare an împrejmuiam casa cu lămpi de lut în ajun, aşa cum făcusem întotdeauna. Treziţi de cu zori, îmbăiaţi, ne îmbrăcam cu hainele noi şi strălucitoare pe care mama le făcuse stând până târziu în noapte şi mâncam pe alese. Pe masă erau felurile preferate ale fiecăruia. Eu şi Lalita încă mai împărţeam cu scrupulozitate prin vecini tăvi cu prăjituri festive şi jeleuri colorate, dar Divali îşi pierduse ceva. Devenise gol. Sărbătoarea de Divali într-o casă nefericită e ca zâmbetul unui copil mort. Zâmbetul atât de fragil despre care niciunul dintre noi nu îndrăznea să vorbească, deşi îl vedeam cu toţii. Era prezent în ochii noştri atunci când ne zâmbeam precauţi unul altuia şi ne uitam cum membrii familiei noastre deveneau tot mai distanţi şi înstrăinaţi.

Lakshmnan, cel mai înstrăinat dintre toţi. În ochii noştri confuzi, părea că ne ura pe toţi şi se bucura vădit de fiecare spectacol al umilirii şi durerii noastre. Şi erau multe. Cu vicleşug, se izbăvea în ochii mamei prin notele excepţionale cu care venea acasă. Era atât de dibaci, încât putea să-şi vândă notele de la şcoală prietenilor, în fiecare săptămână.

17 Sărbătoare importantă hindusă, denumită şi „Festivalul luminilor”, care ţine cinci zile, între mijlocul lunii octombrie şi prima jumătate a lui noiembrie. (n tr.)

Lakshmnan învăţa ca un diavol. Se cufunda în muncă. În fiecare zi învăţa până târziu în noapte. Avea ideea şireată că e posibil s-o întâlnească pe zeiţa Avuţiilor în casa zeiţei învăţăturii. Era într-un labirint, dar la capătul labirintului său se găsea un vas cu aur, splendide bogăţii şi pietre preţioase. Le voia pe acelea pe care le putea atinge cu mândrie şi pe care le putea folosi cu nemiluita. Voia maşini lungi şi case mari. Voia să numere bani cu mâna stângă. Dacă învăţătura era pâinea searbădă la gust pe care trebuia s-o mănânce în schimbul visului lui rece şi strălucitor, atunci, fără îndoială, avea s-o mănânce cu îndârjire. Pentru locul din fruntea clasei lui era o luptă crâncenă între el şi un alt băiat, pe nume Ramachandran. Dacă Lakshmnan se întorcea acasă negru la faţă, asta însemna că Ramachandran îi furase locul întâi la o materie.

Cu toţii pierduserăm trei ani de educaţie adecvată cât am fost sub Ocupaţia Japoneză, aşa că atunci când au plecat, am reluat de unde rămăseserăm când a început războiul. Aşa că examenele au început să apară la orizont şi apoi să se apropie abia când Lakshmnan a împlinit nouăsprezece ani. Pe atunci, diplomele de absolvire erau tipărite în afară, în Anglia, şi abia după aceea te puteai folosi de certificatele şcolare pentru a merge la colegiu sau chiar direct la facultate. Lakshmnan nu făcea nimic altceva decât să înveţe. Cu capul creţ aplecat pe o carte, sprâncenele încruntate de concentrare, bând nenumărate ceşti din cafeaua aburindă a mamei, care era foarte mândră de el.

Succesul părea asigurat.

În ziua examenului, Lakshmnan a plecat încrezător, şi chiar înainte ca soarele să se ridice de pe vârfurile cocotierilor, mama l-a văzut întorcându-se, însoţit de însuşi domnul Vellupilai.

— Ce s-a întâmplat? întrebă ea îngrijorată, mergând pe după o latură a casei, ca să le iasă în cale.

— Nu ştiu, Ama, dar nici nu puteam vedea lucrarea din cauza durerii din cap, spuse Lakshmnan.

Avea umbre negre sub ochii orbiţi chiar şi de lumina slabă a soarelui de dimineaţă, pe care-i strângea uitându-se la mama cu o expresie năucă.

— Profesorul l-a găsit căzut peste lucrare, pe bancă. Cred

că e mai bine să-ţi duci băiatul la un doctor, o sfătui domnul Vellupilai cu seriozitate.

Imediat, mama l-a dus pe Lakshmnan la spital. Nu i-au putut spune care era problema. Probabil că era încordare sau stres. Totuşi, au spus că Lakshmnan avea nevoie de ochelari. Era miop. Mama i-a comandat ochelari la un optician din oraş. Lakshmnan mergea alături de ea ameţit, neîncrezător. Ceea ce se întâmplase era o tragedie. Se vedea pe faţa mamei când s-a întors de la şcoală. Amândoi îşi făcuseră planuri mari în legătură cu reuşita la examen. Acum trebuia să aştepte un an întreg să poată să-l dea din nou.

Într-o seară priveam pe geamul de la bucătărie şi l-am văzut pe Lakshmnan stând sub arbustul de iasomie şi fumând. Fuma trăgând fumuri sacadate, nervoase şi mi-am dat seama imediat că voia ca mama să-l vadă. Ceva din el voia s-o aţâţe, s-o pună la încercare. Fratele meu era plictisit.

Când totu-i pierdut, îi mai rămân doar Diavolul şi zeul pe care-l venerează, Banul. Lakshmnan a fost mereu mistuit de dorinţa de a fi bogat, dar acum căuta calea cea mai uşoară. Inima sa lacomă l-a împins într-o gaşcă de chinezi. Aceştia aveau maşini, prietene cu nişte nume pe care le-ai da doar unui pisoi cu blană pufoasă, o adunătură de obiceiuri proaste de care erau ciudat de mândri şi vorbeau de afaceri de mii şi mii de ringgiţi. Se lăudau nepăsători cu pierderile de la mesele de pariuri.

— Cum vin, aşa se duc, se făleau ei.

Fratele meu a recunoscut în pumnii nu prea strânşi ai mâinilor lor seminţele copacilor misterioşi în care creşteau bani. Ce-i mai admira! Nu vedea că în piepturile lor băteau nişte inimi reci, de mărimea unui pumn strâns. De la ei a învăţat să spună *Sup sup sui* – Nici o problemă, o bagatelă! – şi *Mo siong korn* – Nu te agita, nu contează!

N-a venit niciodată acasă cu prietenii aceştia, dar îl vedeam împreună cu ei când mă întorceam de la şcoală. Nu-mi plăceau ochii lor vicleni şi înguşti, dar nu i-am pomenit niciodată mamei despre ei. Mi-era mult prea frică să-l pârăsc. Şi, în plus, credeam că ei nu-i vânau decât notele. Nu, nu acelea erau de vânzare, ci acelea care-l

făceau să fie primul în clasă. Să mai aşteptăm să treacă fix un an şi ştiam că o să dispară, cu capetele lor rase şi nasurile acviline adânc înfipte într-o altă carcasă.

Eu şi Lakshmnan am mers împreună la examenele de absolvire. De data aceasta nu mai învăţase.

— Încă mai ţin mine ce am învăţat anul trecut, spunea el cu aroganţă încălţându-se şi ieşind seara din casă. Când au venit rezultatele, abia obţinuse un Calificativ Doi. În anul dinainte, Ramachandran obţinuse un Calificativ Unu şi acum studia la Sandhurst: colegiul militar din Anglia. Stând pe scaunul unui lustragiu, îşi făcuse o fotografie şi o trimisese acasă însoţită de cuvintele: „Uite unde-am ajuns! Stăpânii coloniali îmi lustruiesc acum pantofii”.

Cu Calificativul Doi, şansa cea mai mare a lui Lakshmnan era de funcţionar la Forţele de Muncă, într-un birou la stat, dar chiar şi opţiunea aceasta îi era închisă pentru că la momentul acela nu aveau nici un loc vacant. Eu obţinusem un Calificativ Trei şi directorul de la şcoală mi-a oferit un post în învăţământ. Mama a fost mulţumită şi am devenit profesoară.

Lakshmnan era nervos şi frustrat. Mi-l aduc aminte cum ore întregi se foia nervos de colo-colo prin sufragerie, ca un leu în cuşcă. Alte dăţi şedea în sufragerie şi fuma necontenit, bătând nebuneşte cu degetele în masa de lemn, privind în gol, cu o grămadă de pachete goale de ţigări împrăştiate în dezordine pe masă şi o scrumieră plină de chiştoace stinse. Săptămâni la rând turuia şi bătea câmpii despre ghinionul lui şi, în cele din urmă, scrâşnind din dinţi cu furie, mi se alătură în meseria de profesor. Nu acesta era planul. Cât mai ura profesoratul! Mergând pe coridor, am trecut pe lângă clasa lui şi l-am văzut predând cu pumnii încleştaţi.

Pe vremea mea, sistemul de învăţământ funcţiona făcând practică pe post timp de trei luni. La fiecare sfârşit de săptămână mergeai într-un loc diferit unde avea loc instruirea. Lakshmnan voia să facă instruirea în Singapore. Ceea ce el căuta nu era „nivelul superior de instruire”, ci luminile oraşului. Era cu adevărat incitat de această idee şi, pentru prima dată, a devenit aproape uman în relaţia cu noi. Casa noastră radia de lumina eului lui schimbat şi de

fericirea mamei. Fusese atât de dificil şi atât de nefericit vreme aşa îndelungată, încât mama considerase că era o idee bună să-l trimită în Singapore. O duruse profund să-l vadă stând pe scaun în sufragerie, nerăbdător şi agitat, fumând ţigări, pachet după pachet. În după-amiaza aceea au stat în sufragerie discutând despre cele trebuincioase pentru a pune ideea în practică.

Fratele meu Sevenese citea o carte cu benzi desenate în dormitor când o voce i-a răsunat în cap. Cartea cu benzi desenate i-a căzut brusc din mâinile înţepenite. Era vocea pe care o aşteptase atât de mulţi ani, că aproape o uitase. *Mohini* îi vorbise. Sări din pat.

„Nu-l lăsa să plece!” spuse vocea.

Imediat, alergă în sufragerie şi anunţă că Mohini îi spusese că Lakshmnan nu trebuie să plece. La început se văzu şocul pe faţa lui Lakshmnan, apoi durerea, durerea monstruoasă. Tot nu voia să vorbească despre moartea ei. De fapt, doar simpla menţionare a numelui ei îl făcea să iasă din cameră.

— Ce prostie gogonată! strigă el sărind de pe scaun.

— Ce tot spui acolo? îl întrebă mama pe Sevenese, palidă ca o foaie de hârtie.

— Tocmai am auzit vocea lui Mohini spunând foarte clar: „Nu-l lăsa să plece”, repetă Sevenese.

— Eşti sigur? întrebă mama.

O încruntătură de îngrijorare îi brăzda fruntea.

— Nu cred asta. Mohini s-a întors din morţi să-mi spună mie cum să-mi trăiesc viaţa! Este absolut ridicol şi nu pot să-mi închipui că dai crezare unor asemenea tâmpenii, scrâşni Lakshmnan printre dinţi la mama. Apoi explodă ca un copil: Nu pot face niciodată nimic din ceea ce vreau în casa asta de nebuni!

— De ce eşti atât de furios? Stai puţin, replică mama, dar Lakshmnan a făcut ceea ce făcea el de obicei.

Ieşi valvârtej, izbind cu pumnul într-o grămadă de cărămizi de afară, cu o mânie de necontrolat. Bineînţeles că Lakshmnan a plecat în Singapore. Mama era tristă, dar nu mai suporta să-l vadă agitându-şi pumnii şi scrâşnind din dinţi, când în inima ei îi rezervase un locşor aparte. L-a trimis de-acasă cu o valiză plină de haine noi şi de

mâncare. La început a scris acasă destul de des, scrisori vesele, pline de plecări şi sosiri şi părea că mama luase hotărârea potrivită lăsându-l să plece. Dar în curând s-a dovedit că Mohini avusese dreptate. Fără de veste, scrisorile lui au încetat să mai vină. Am primit o vedere cu titlu informativ după două luni, şi apoi nimic. Mama a început să-şi facă griji şi să se agite. N-ar fi trebuit să-l lase să plece. În furia ei permanentă, totul o supăra. Bietul tata, cred că multe săptămâni nici n-a îndrăznit să vorbească.

Apoi a venit ziua în care mama nu a mai putut aştepta. L-a trimis pe fiul unui prieten să afle ce se întâmplase cu primul ei născut. Acesta s-a întors spunând că Lakshmnan devenise un împătimit al jocurilor de noroc. Îl puteai găsi în cluburile de mah-jong, în cele mai rău famate mahalale din cartierul chinezesc. În acele săli slinoase şi-a cultivat rapid pasiunea pentru jocurile de noroc, care devenise atât de puternică, încât aproape că-l vedeai salivând la auzul clinchetului pieselor de mah-jong. Cheltuia tot ce câştiga şi uita să mai meargă la ore. Directoarea, cu băgare de seamă la statura lui, ochii sticloşi şi felul în care împărţea pumni, l-a transferat rapid la o şcoală mică de pe o insulă de pescari, departe de partea continentală a oraşului Singapore, ca să nu aibă de-a face cu jalnica lui foaie de prezentă. Micuţul sat abia dacă avea curent electric.

Gândiţi-vă că plecase din Kuantan ca să ajungă aici!

Detesta locul unde fusese detaşat şi a plecat imediat, dar, fără fonduri, tot ce putea să facă era să doarmă pe jos la un prieten, între timp acumulase datorii mari. În casă, nimeni nu putea da crezare acelor cuvinte venite din gura unui străin politicos, printre sorbituri din ceaiul mamei.

În stilul ei obişnuit şi eficient, mama a reglat datoriile lui Lakshmnan şi i-a trimis un bilet de întoarcere. S-a întors, dar, spre surprinderea noastră, a tuturor, nu cu coada între picioare, ci ca un erou triumfător. Mama i-a pregătit felul lui preferat, curry cu linte şi ***chappati***[18]. I-a cumpărat o maşină în schimbul promisiunii că-şi va găsi o slujbă şi se va potoli. Arăta semeţ în spatele volanului noii sale maşini.

---

18 Turte cu specific indian, din aluat nedospit, rotund, copt pe plită ca o clătită. (n. tr.)

Şi-a găsit o slujbă de profesor, dar avea în sânge înclinaţia spre jocurile de noroc, care-şi spunea cuvântul. Patima l-a convins, l-a chinuit, l-a ferecat, i-a cântat şi i-a şoptit „mah-jong!” dulce mătăsos ca satinul în vene, până când n-a mai putut rezista. Era o uşurare să potolească şoaptele fără încetare chiar dacă era să piardă tot. Noi ascultam cum ne explica, ţinând arătătorul şi degetul mare la câţiva milimetri unul de celălalt, cât de aproape fusese de câştig. Atât de aproape, încât trebuia să încerce din nou!

Şi a început cumplita luptă din familia mea. Cerea bani şi ameninţa să spargă cufărul mamei şi să-şi ia singur banii şi bijuteriile dinăuntru. Ochii îi scăpărau cu furie de după lentilele groase ale ochelarilor.

— Ia să vedem, îl provocă mama cu ochii sclipindu-i periculos. Răcnind, Lakshmnan ieşi din casă ca vijelia, izbind tocul uşii. De îndată ce îşi primea salariul, dispărea tot weekendul şi se întorcea neîngrijit şi lefter. Reîncepeau ocările. Într-o zi de salariu am văzut-o pe mama stând în sufragerie şi uitându-se la mormanul de chiştoace de ţigări. Ştiu la ce se gândea: „Unde o fi?”

S-a hotărât că o să-l găsească şi o să vadă cu ochii ei patima care-i golea buzunarele şi-l ţinea în strânsoarea ei de fier atât de bine. Mama a luat o ricşă până în oraş, intrând în zona în care până atunci se ferise mereu să păşească. Urcă nişte trepte de piatră spre o cafenea, unde un bătrân stătea pe prag ca o cioară la pândă, şi îl rugă să o îndrume, iar acesta îi făcu semn cu mâna spre o încăpere din spate. Mama dădu la o parte o perdea murdară, apoi merse pe un coridor îngust. Se auzeau glasuri de copii şi râsete de după uşile acoperite cu draperii care se înşirau de-a lungul holului. O chinezoaică micuţă, cu un breton gros care aproape că-i acoperea privirea, scoase capul de după perdea şi zâmbi timid la mama.

În cele din urmă, mama se pomeni stând în faţa unei draperii roşii zdrenţuroase, dincolo de care exista parcă o altă lume. Una atât de mizeră şi infamă, încât mâinile începură să-i tremure pe când îndepărta faldurile soioase de cârpă şi dădu cu ochii de o încăpere surprinzător de mare şi foarte murdară. Pereţii erau din placaje prinse în cuie, acoperişul, o plasă din foi zincate, iar podeaua, din

ciment gri. Un dulap era plin ochi de farfurii nespălate, castroane şi beţişoare. Jocul nu putea fi întrerupt nici măcar pentru a mânca.

O femeie bătrână, gheboasă şi aproape cheală curăţa cu încetineală din mormanul de vase murdare. Erau cinci mese rotunde unde stăteau bărbaţi şi femei cu priviri goale şi pătimaşe. Mirosul de fum de ţigară se amesteca neplăcut cu o aromă dulceagă de porc fript, venit dintr-o bucătărie din apropiere. Şi în acea sală mizerabilă, ochii nefericiţi ai mamei s-au aprins la vederea fiului ei iubit, cu ochelari, mândru şi frumos. Preţ de o clipă se lăsă o tăcere mormântală, simţind cuţitul trădării. Se uita fără a-i veni să creadă, îl auzi cum strigă: „Mah-jong!” şi râde lacom, cu hohotul unui jucător versat. Observă lumina vulgară din ochii lui. Observă cât de concentrat era.

Şocată, făcu un pas spre el. Atunci, el făcu un gest rapid cu mâinile, aproape maliţios, de a o opri, care fu atât de derutant de străin, încât o trecură fiorii şi rămase pe loc. Gestul fu înţeles şi imitat numaidecât de un alt jucător, iar ea ştiu atunci că băiatul ei era pierdut. Trăia într-o lume care ei îi era străină. Rămase locului, uitându-se la iadul în care frumosul, minunatul, neascultătorul ei fiu căzuse, şi o imagine din trecut, aşa de vie încât o duru, îi trecu prin faţa ochilor. Ah, ce tânără era pe atunci! Fredona ceva, făcând cercuri cu mâna într-un lighean albastru cu petale de hibiscus care valsau lin în apa fierbinte. Mişcarea aceea transforma apa într-o nuanţă ruginie, îşi lua băieţelul gângurind cu ochii veseli şi uşurel îl cobora cu picioarele neastâmpărate în apa pe care i-o pregătise. Cum mai râdea şi stropea! Ce-o mai udase! Ce bucle frumoase avea! Dar asta se întâmplase demult şi de atunci câte speranţe i se zdrobiseră dureros de stâncile vieţii! Se întoarse prin draperia murdară şi, în agonie, parcurse drumul înapoi prin coridorul mizerabil.

Nu îi putea uita râsul acela lacom. Îi bântuia nopţile. Văzuse cum zâmbea numai cărţilor de joc decolorate de pe masa din faţa lui. Se simţea deznădăjduită şi îi era frică. Dacă înainte se mai înduplecase şi îi dăduse bani doar ca să aibă linişte, acum refuza ferm să-i mai împrumute chiar şi-un singur ringgit. Îşi ascunse propriii bani şi bijuteriile şi îmi

confiscă şi mie puşculiţa, ca să nu pot fi convinsă sau păcălită să împart cu el ceva din economiile mele.

Casa a devenit zonă de război. Lucruri mărunte îţi explodau în faţă. Odată, o coajă ţepoasă de *durian* era să mă nimerească în obraz. Slavă zeilor că am avut prezenţa de spirit să mă feresc! Găurile făcute de coaja de *durian* în peretele din bucătărie sunt încă acolo. Apoi, ca prin minune, lucrurile s-au calmat dintr-odată, iar Lakshmnan a început să o ajute pe mama în eforturile ei de a mă mărita. Abia atunci aflase de practicile zestrei.

Ideea i-a încolţit în minte. *Căsătoria înseamnă zestre.*

Mama pusese deoparte zece mii de ringgiţi pentru mine. Cu siguranţă, ca mire se putea bucura măcar de atât. A început să-şi facă planuri, însă tradiţia spunea că nu avea voie să se căsătorească înaintea mea. Nerăbdarea creştea în el, dar datina trebuia respectată. Fiica cea mare se căsătorea prima. Dându-şi silinţa să ajute, a mers peste tot în căutarea unui soţ şi încuraja eventualii tineri burlaci. Pe toţi îi considera buni, iar mama le vedea doar defectele, până când veni propunerea unui topograf din Klang.

Pretendentul care reuşise s-o impresioneze pe mama cu calificările lui stabili o dată să mă „vadă”. Existau reguli pentru o astfel de ocazie. Părinţii şi fiul vizitează mireasa şi, cât aceştia discută cu părinţii ei, fata aduce o tavă cu ceai şi prăjituri. Toată conversaţia politicoasă înceta atunci şi ei o examinau, cel mai adesea cu un ochi foarte critic. Biata fată se străduia să toarne ceaiul emoţionată şi la plecare le oferea sfioasă prăjituri oaspeţilor, vorbind cât mai puţin posibil. Îi era permis în schimb să le zâmbească timid potenţialilor socri.

Nu eram agitată de ideea unei astfel de zile. Mai jucasem acest rol de câteva ori, întrucât mama refuzase câţiva candidaţi. Îmi plăcuse unul dintre ei, dar implicit am avut încredere în judecata mamei, care este ca un urs. Simte de la kilometri distanţă chiar şi cel mai mic indiciu de slăbiciune umană sau viciu, chiar dacă este atent ascuns în cele mai profunde cotloane ale sufletului unei persoane. În acel moment nu prea ştiam cu ce anume se ocupă un topograf, deoarece nu era o profesie nobilă ca aceea de medic sau avocat, dar nici eu nu aveam calificări prea bune

şi zestrea suficient de mare ca să atrag o astfel de persoană. Totuşi, mama mea vizionară credea că Malaysia era o ţară în dezvoltare şi era doar o chestiune de timp până când topografii buni vor fi la mare căutare. Într-o bună zi spera la o mică avere pentru mine şi soţul meu. Mai mult decât orice îşi dorea pentru mine un bărbat deştept. Spunea că ea cunoştea viaţa alături de un bărbat prost şi pentru noi voia să fie altfel.

Speram ca standardele pretendentului meu să nu fie prea mari. M-am aşezat în faţa oglinzii şi nu vedeam nimic remarcabil. Frumuseţea fusese definită de Mohini. Nu trebuia decât să-mi amintesc pielea ei ca magnolia şi ochii ei verzi ca sticla, iar propria înfăţişare pălea în mediocritate. Pe atunci nu mă fardam niciodată deoarece mama credea că nu se cade, deşi atât eu, cât şi Lalita ne dădeam cu tone de pudră. Uneori, Lalita îşi punea atât de multă pudră pe faţă, încât ieşea din dormitor arătând mai degrabă ca o maimuţă capucin, cu faţa albă.

Biata Lalita era expresia tuturor temerilor mamei. Dacă mama s-ar fi pus să facă o listă cu toate lucrurile pe care nu le voia la o fiică, ar fi desenat imaginea Lalitei. Moştenise buzele mari ale tatei, avea fundul plat, picioare de găină de la cine ştie ce parte a familiei, o pereche de ochi mici depărtaţi şi un nas cărnos.

— Anna! strigă mama.

— Vin, am răspuns, şi am alergat la bucătărie să ajut la tăiatul prăjiturilor din nucă de cocos pe care aveam să le servesc mai târziu oaspeţilor noştri.

Era o reţetă foarte simplă, dar cu un ingredient secret, care o făcea să aibă gust mai bun decât prăjiturile obişnuite din nucă de cocos. Flori de ghimbir! Era o după-amiază fierbinte şi Lalita şedea afară pe piatra de moară, bând lapte de cocos direct dintr-o nucă verde. Mă gândeam că ar fi fost bine să înceteze să mai stea atât de mult timp la soare. Pielea ei era deja prea închisă la culoare. Am chemat-o şi s-a conformat, venind agale.

— Nu mai sta aşa mult la soare că nimeni n-o să mai vrea să se însoare cu tine, am dojenit-o eu cu blândeţe.

— Mama oricum spune că nimeni nu vrea să se însoare cu mine. Aş vrea să fiu la fel de frumoasă ca tine!

— Nu fi prostuţă! Ştii prea bine că a spus aşa doar pentru că era supărată. Bineînţeles că o să te măriţi când ai să fii mai mare! Fiecare îşi are jumătatea. Acum, taie prăjiturile şi eu am să le aşez pe tavă!

Am muncit în linişte, încercând să mi-l imaginez pe viitorul meu soţ. Speram să aibă pielea deschisă la culoare. Când am terminat, mi-am făcut duş şi m-am îmbrăcat cu un sari drăguţ, albastru cu verde, care se potrivea cu tenul meu. Mi-am împletit o coadă şi mi-am prins în păr câteva flori de iasomie. Apoi m-am dat cu pudră şi mi-am desenat pe frunte un punct negru, mic, perfect rotund. Prietena mea Meena m-a asigurat că dacă îmi dau cu puţin ruj pe buze şi un pic de negru pe la ochi, voi fi foarte atrăgătoare, dar îmi era prea teamă de ceea ce va spune mama dacă mă va prinde cu buzele roşii şi cu ochii creionaţi. Mă întrebam ce-ar spune dacă ar şti că porecla mea la şcoală era MM, prescurtat de la Marilyn Monroe. De vină pentru porecla insultătoare era freamătul de pe buzele mele. În oraşul nostru de modă veche, fetele cuminţi nu se făceau actriţe. În primul rând, pentru o astfel de slujbă trebuia o fată de moravuri uşoare, şi încă una precum Marilyn. Care, ei bine, cu siguranţă era o târfuliţă!

M-am răsucit în faţa oglinzii să verific dacă sariul era bine prins la spate, apoi m-am aşezat să aştept. A intrat mama. În mână avea un creion negru de ochi. Fără nici un cuvânt, a îngenuncheat în faţa mea, mi-a tras uşor în jos pleoapa inferioară şi mi-a trasat o dungă neagră. La fel a făcut şi cu celălalt ochi. Am stat nemişcată şi copleşită. Habar n-aveam că ştia să folosească dermatograful. Apoi a scos din palmă un ruj roz pal.

— Deschide gura, ordonă ea.

Ascultătoare, am deschis gura şi, ţinându-mi bărbia cu mâna ei stângă, mi-a aplicat cu grijă un strat de ruj pe buze. Apoi, cu un ochi critic, şi-a examinat capodopera şi a dat aprobator din cap.

— Să nu-ţi lingi buzele! mă sfătui ea, apoi se ridică şi plecă.

Chiar îşi dorea să mă mărit cu topograful, pentru că nu făcuse aşa ceva pentru niciunul dintre ceilalţi. M-am întors la oglindă şi m-am examinat uluită. Mama îmi transformase

chipul. Ochii îmi păreau mari şi frumoşi, iar buzele, interesante şi moi. Meena avea dreptate.

În curând s-a auzit murmur de voci politicoase în sufragerie. Brusc, am devenit agitată. Să torn ceai sub privirile ca de vultur ale acelor ochi străini era un lucru dificil, dar ceea ce mă făcea să simt fluturi în stomac, zbătându-se nebuneşte, era s-o văd pe mama atât de încordată. Ea chiar voia să mă căsătorească! Şi dacă nu le va plăcea cum arăt? Dacă mă refuză? Cu siguranţă, o să se supere pe mine. Apoi, din sufragerie i se auzi vocea.

— Anna, mă strigă ea mieros.

M-am ridicat, mi-am netezit sariul cu grijă şi am mers în bucătărie.

— Gata, spuse Lalita punându-mi tava în mâni.

O chicoteală se distingea în vocea ei. Am mers în sufragerie, cu capul plecat, aşa cum trebuie să facă o fată necăsătorită, şi, după ce am lăsat tava pe măsuţa de cafea, am turnat ceaiul, oferind ceştile mai întâi părinţilor şi abia apoi potenţialului mire. Am făcut toate acestea cu privirea în pământ. Am văzut picioarele a doi bărbaţi în pantaloni (cu piele închisă la culoare), şi un sari somptuos, verde ca limeta, şi o pereche de picioare de damă (cu piele deschisă la culoare). Am ridicat capul şi am trecut tava cu prăjituri pe la fiecare. Părinţii erau tipul obişnuit de oameni din Ceylon. Tatăl, relaxat, iar mama, impunătoare şi calculată.

Femeia avea o figură autoritară cu pometi înalţi, ochi foarte mari şi nasul drept. Mi-a zâmbit şi i-am zâmbit şi eu.

— Eşti profesoară, comentă ea.

— Da, am confirmat domol.

Ea înclină din cap. Era multă măiestrie în felul în care îşi prinsese sariul. Chiar şi aşezată fiind, pliurile rămăseseră nedesfăcute şi distincte. Mi-am mutat privirea la mâinile negre care mai înainte luaseră farfuria şi ceaşca din mâinile mele. El era slab şi, judecând după lungimea picioarelor ciudat îndoite, înalt. Avea buzele arcuite ca ale unei persoane care râdea adesea, însă ochii adânciţi îi ardeau enigmatic, fixându-mi privirea cu o intensitate care-mi făcu sângele să năvălească în obraji. Îmi aminteau de cât de aprig pot arde ochii mamei. Mi-am mutat rapid privirea. Era atât de negru, că părea albastru. Copiii mei o să fie toţi

negri, m-am gândit plecând din sufragerie, încercând cu greu să nu-mi tremure buzele, ştiind că toţi ochii sunt aţintiţi asupra mea.

Lalita râdea mânzeşte la mine din bucătăria care-i asigura protecţie.

— Ei bine? întrebă ea cu sprâncenele ridicate.

Am ridicat din umeri.

Am stat amândouă în uşa de la bucătărie, ascultând conversaţia dintre mama şi potenţialii socri. Speram să nu-l placă pe băiat. Mă făcea să mă simt stingheră. Felul în care mă fixase mă intimida. Şi mai era şi mult prea negru.

Oaspeţii au plecat şi mama a venit în bucătărie.

— Îmi place băiatul acesta, anunţă ea cu ochii sclipind. Privirea îi scapără de ambiţie, o să ajungă departe, ascultă ce-ţi spun eu!

— E un pic cam negru, nu? m-am aventurat eu cu precauţie.

— Negru? se miră ea. Şi acel cuvânt solitar fu aruncat ca o plasă de dezaprobare. Lupta n-avea nici un sens. Bineînţeles că-i negru! E topograf! îşi petrece tot timpul în pădure.

Şi aşa s-a hotărât. Trebuia să mă mărit cu ochii arzători. Mama şi fratele meu au început să facă planuri. Lui Lakshmnan îi veni ideea genială de a organiza o nuntă dublă.

— Se elimină o cheltuială inutilă, spuse el vorbind pe limba mamei.

În cele din urmă au picat de acord. Acum îşi putea căuta şi el mireasă.

Gând veştile că Lakshmnan îşi caută mireasă au ajuns la urechile viitorilor mei socri, aceştia au trimis imediat vorbă. Ce noroc, comentară ei, aveau o fiică la vârsta măritişului! Au propus o căsătorie mixtă. Deşi mama nu era încântată de idee, Lakshmnan a insistat ca măcar să vadă fata. Aşa că tata, mama şi Lakshmnan au mers până la Klang să o vadă pe potenţiala mireasă. Mama a spus că, practic, i-a stat inima când au ajuns la adresă. O casă micuţă, dintr-o mahala de la periferie, care din cine ştie ce motiv fusese înconjurată cu plasă pentru pui, aşa că arăta ca un coteţ imens. Mama credea în potenţialul de viitor al topografului,

dar ideea de a-şi da fiul preţios unor oameni care locuiau într-o astfel de casă îi era imposibil de înghiţit. De fapt, vru să se întoarcă şi să plece imediat, dar Lakshmnan argumentă destul de rezonabil că tot bătuseră atâta drum.

— Ce-o să fie? întrebă el.

Cuvinte pe care avea să le regrete.

Când mama miresei ieşi să-i salute, mama văzu cum privirea îi trece pe lângă ei, spre maşina Wolsley, înainte de a se întoarce şi a-l evalua pe fratele meu. Mama s-a uitat la Lakshmnan şi a văzut ce inspectase mama miresei. Dacă n-ar fi avut ochelarii cu lentile groase, băiatul ar fi fost perfect. Cu umeri laţi şi o mustaţă frumoasă, era o partidă pe cinste. Evident, până când aflai de patima jocurilor de noroc. Au intrat în coteţ.

Mobila era sărăcăcioasă. Scaunul pe care stătea mama se mişca. O fată intră în cameră cu o tavă cu ceai. Mamei i s-a pus un nod în gât. O prietenă peţitoare îi lăsase impresia că fata era arătoasă. De fapt era înaltă, colţuroasă, cu umeri laţi şi un piept disproporţionat de mare. Chipul ei nu era dulce şi gingaş, ci aprig, cu pomeţii înalţi ca ai mamei sale, o gură mare şi ochi provocatori şi senzuali. L-a studiat cu îndrăzneală pe Lakshmnan înainte de a-şi coborî ochii în faţa părinţilor lui, îndulcindu-se într-o privire timidă, feciorelnică.

Oh, dar mama nu se lăsa păcălită! Fata era femeie. A intuit imediat că fata îi va face necazuri. Se citea pe fiecare trăsătură de pe chipul ei.

Mama sorbi din ceai şi aduse în discuţie faptul că fiul ei era de fapt un cartofor înrăit. Le-a spus că nu voia să-şi asume răspunderea pentru tăinuirea unui astfel de lucru şi să strice ambele căsătorii şi a admis cu sinceritate că nu credea în căsătoriile duble.

După ce mama şi-a lansat bomba, s-a lăsat un moment de tăcere, dar mama miresei văzuse maşina şi chipul frumos al lui Lakshmnan. Fiica ei nu putea găsi ceva mai bun. De fapt, probabil că nici n-o credea pe mama. Probabil s-a gândit că mama minte, pentru că nu voia să-şi lase fiul să se însoare cu fiica lor.

— Oh, nu vă temeţi de aşa ceva, o asigură ea pe mama cu ochii scăpărând. Soţul meu a fost cândva un parior

împătimit. Dependent de caii de curse ani de-a rândul, şi totuşi am avut o viaţă fericită! Nu mi-a lipsit nimic. Fiica mea este o fată deşteaptă şi am încredere în abilitatea de ei de a face faţă situaţiei.

Erau insistenţi şi cu obrazul gros. Mama stătea locului fierbând de nervi, dar îi era imposibil să plece pentru că nu voia să pericliteze căsătoria mea. Şi înţelegea prea bine interesul lor atât de puternic faţă de fiul ei. Fiica lor nu era vreo frumuseţe. Privind-o critic, mama o vedea hâdă, cu eczeme ce dispăreau în mânecile bluzei de la sari şi se terminau cine ştie unde. Prea puţin ştia ea că ceea ce pe atunci era colţuros şi neaspectuos avea să fie universal considerat în zilele noastre ca atrăgător. Înălţimea fetei, umerii laţi şi drepţi, sânii mari, picioarele lungi, şoldurile înguste şi pometii ascuţiţi. Dar, cu siguranţă, nu era vreo imagine gingaşă de frumuseţe tipic indiană, cu faţă rotundă. Mama n-ar fi putut ghici vreodată că din pântecul acestei mirese avea să se nască nepotul ei preferat. Că într-o zi fiul ei avea să vină într-un suflet acasă şi s-o anunţe cu lacrimi în ochi: „Ama, Mohini s-a întors la noi! S-a întors ca nepoată a ta”.

Nu, ea nu se va căsători cu fiul meu, a gândit mama în acea zi.

Părinţii erau ingenioşi şi căminul lor atât de sărman, încât mamei îi venea tare greu să-şi închipuie că ar fi putut avea o zestre de zece mii de ringgiţi prin vreo bancă. În plus, dacă fata chiar era profesoară calificată, aşa cum susţineau părinţii ei, atunci de ce nu muncea? Fie minţeau, fie fata era neînchipuit de leneşă. Oricum, nu se potrivea cu planurile şi speranţele mamei. Fata, pur şi simplu, nu era bună.

Lakshmnan începu să scrâşnească din dinţi în coteţ. Îşi făcuse planuri mari cu banii şi mama îi dădea totul peste cap. În imaginaţia lui înfierbântată, el deja dublase şi triplase zestrea la masa de joc. Se hrănise de mult timp cu ideea halucinantă că, dacă ar fi avut la masa de joc destui bani la el, norocul i s-ar schimba. Şi-au luat politicos la revedere.

În maşină, Lakshmnan anunţă brusc:

— O vreau pe fata aceasta!

— Dar mereu ai dorit să te căsătoreşti cu o fată muncitoare, cu pielea deschisă la culoare, spuse mama surprinsă.

— Nu, îmi place fata aceasta, insistă el.

— Cum vrei, spuse mama.

Stătea în maşină, plină de furie. Tata se uita tăcut pe geam. Îi făcea plăcere să privească în depărtare la copacii verzi de cauciuc. Îl calmau. Îi era mai uşor să ignore valurile de furie care se revărsau dinspre soţia şi fiul lui mai mare.

În acea noapte, fratele meu Sevenese a avut un vis. Stătea pe o parcelă de pământ arid. Pe kilometri întregi, cât putea cuprinde cu privirea, totul era uscat, pământul era roşu. În depărtare, o căruţă trasă de un bivol se târa spre el într-un nor de praf roşu. În jurul gâtului, bivolul avea un clopoţel care suna încet. Fratele meu mai auzise undeva acel sunet. Căruţaşul, care avea o barbă lungă albă, spuse: „Spune-i că banii o să se termine dintr-un foc”. În căruţă, în spatele lui era un sicriu lung. Clopoţelul sună la o rafală puternică de vânt. Da, fratele meu mai auzise sunetul acela!

„Priveşte, spuse bătrânul arătând spre coşciug, el nu mă ascultă niciodată. Acum e mort! Spune-i tu! Banii o să se ducă dintr-o singură mână”. Apoi lovi bietul bivol cu un băţ lung şi căruţa îşi continuă drumul prin ţinutul pustiu.

„Stai”, strigă fratele meu, dar căruţa intră într-un nor de praf. Rămase numai amintirea clinchetului. Ca al clopoţeilor pe care-i purta Mohini la glezne. Se trezi şi primul gând fu: „Nu trebuie să se însoare cu ea! Căsătoria o să fie nefericită!” Până să aibă acel vis, nimeni nu-şi dăduse seama că interesul brusc al fratelui meu de a se însura se datora zestrei. Dar, desigur, asta era. Dorinţa arzătoare de a se însura cu acea fată neagră, fără slujbă, cu eczeme înfiorătoare însemna lăcomie.

Lakshmnan şi mama îşi văzură de micul dejun. Sevenese se simţea ca o căprioară în bârlogul unor tigri fioroşi.

— Banii o să se ducă din prima mână, i-a spus el lui Lakshmnan.

În încăpere s-a lăsat o linişte mormântală. Lakshmnan îl fixa pe Sevenese cu o expresie ciudată şi şocată.

— Nu te căsători cu ea! E o greşeală! adăugă Sevenese.

Acelaşi gând traversă toată încăperea. Am mai nesocotit o dată avertismentul lui Sevenese şi am regretat. Ne mai permitem încă o greşeală? Aceasta ar putea fi colosală.

— Am auzit clopoţeii pe care-i purta Mohini la glezne! insistă Sevenese.

Şocul fu înlocuit de o furie rece, implacabilă. Lakshmnan nu-şi mai scrâşni dinţii şi nici nu-l luă pe Sevenese de guler.

— Vă înşelaţi cu toţii, replică el atât de liniştit şi atât de nefiresc lui, că ne-a surprins mai mult decât dacă ar fi urlat şi şi-ar fi dat în petic la fel ca un nebun.

Apoi a ieşit afară cu un mers ţeapăn.

Mama se puse imediat să le scrie părinţilor fetei o scrisoare. Le explică cum că la întoarcere a găsit stinse candelele cu ulei de la altar. Era semn rău şi fusese sfătuită să nu mai continue căsătoria. Sevenese duse scrisoarea la poştă.

Veni o scrisoare adresată lui Lakshmnan. Acesta o desfăcu imediat şi o citi în grădina de legume, cu spatele la noi. Apoi o mototoli în pumn şi o aruncă într-un pâlc de bananieri. Făcu stânga împrejur şi intră în casă cu o expresie preocupată. Merse să-l caute pe Sevenese. Pe atunci, Sevenese era deja inspector fitosanitar la Căile Ferate Malaysiene, călătorind de-a lungul şi de-a latul ţării, inspectând curăţenia sediilor oferite de firmă. Era abătut în acest sfârşit de săptămână, dar era în dormitor, făcându-şi bagajele să plece de dimineaţă.

Lakshmnan stătea în cadrul uşii.

— Chiar a spus ea că o să pierd totul dintr-o mână? întrebă el brusc.

— Da, răspunse simplu Sevenese.

Timp de aproape o oră, Lakshmnan se foi neliniştit prin casă, căzut pe gânduri. În cele din urmă, păru că tumultul său luă sfârşit. Merse la mama şi o anunţă că avea să se însoare cu Rani sau nu se va căsători deloc. Gândurile sale cu privire la zestre nu le împărtăşi nimănui. Poate că se gândea că nu avea să pună din prima toată zestrea în joc. Poate că avea gânduri mari să facă vreo afacere ca prietenul său chinez. În acea seară, de îndată ce plecă la un joc de cricket pe terenul de sport al şcolii, mama s-a dus să ia scrisoarea mototolită din păduricea de bananieri. Cred că

acea scrisoare încă se mai află în cufărul ei de lemn.

Dragă, dragă bărbate, Te rog, nu mă părăsi! Cred că deja sunt profund îndrăgostită de tine. De când ai plecat, nu am mai putut să mănânc sau să dorm. Chipul tău frumos îmi este mereu în minte. Noi nu credem în astfel de gogomănii că stingerea candelelor ar fi semn rău. Este firesc să se stingă atunci când se termină fitilul sau uleiul. O simplă neglijenţă nu poate fi socotită ca un semn rău pentru căsătoria noastră.

Eu sunt o fată simplă dintr-o familie sărmană. Tatăl meu a economisit bani ani în şir pentru zestrea mea şi va fi suma perfectă pentru avansul la o casă sau ai putea să foloseşti banii ca să-ţi începi propria afacere. Un bărbat talentat ca tine ar putea face foarte multe cu ei. Tatăl tău mi-a spus că te interesează afacerile.

Am suferit enorm toată viaţa, dar alături de tine voi fi foarte fericită doar cu orez simplu şi apă. Te rog dragostea mea, nu mă părăsi! Îţi promit că nu vei regreta niciodată hotărârea de a te căsători cu mine.

A ta pe vecie, Rani.

Mama era neagră de furie. Era atât de furioasă, că-i tremurau mâinile. Îi displăcuse fata la prima vedere şi avusese dreptate.

Netrebnica flutura banii de zestre ca pe o capă roşie în faţa unui taur. Se întoarse către tata.

— Este doar vina ta! urlă ea iraţional. Tu i-ai dat ideea când i-ai spus de priceperea pe care Lakshmnan o are la afaceri! De ce n-ai putut să-ţi ţii gura? Ştiai că am adus vorba de obiceiul lui Lakshmnan de a juca jocuri de noroc ca să-i sperii.

Tata era tăcut ca de obicei. În ochii lui era o acceptare tâmpă. Oare nu ştia că tocmai acea privire o scotea pe mama din minţi?

A rămas cum a vrut Lakshmnan. S-a făcut căsătoria dublă. A fost o zi oribilă. Mama era într-o stare cumplită. A refuzat să poarte flori în păr şi a îmbrăcat un sari gri tern, aproape fără nici un model. A stat deoparte, ţeapănă şi nefericită. Nici Lakshmnan nu era fericit că şi-a impus punctul de vedere, ci posac şi rigid. Părea nerăbdător să se termine mai repede ceremonia. În acea noapte, soacra lui

Lakshmnan a venit încetişor la el să-i facă o confesiune, cum că pe moment nu aveau la ei cei zece mii, doar trei. În camera slab luminată, ochii ei negri ca tăciunele străluceau de viclenie. Numeroşii ani petrecuţi ca soţie a unui parior împătimit trebuind să se joace de-a v-aţi ascunselea cu datoriile la negustorul de peşte, măcelar, zarzavagiu şi cafegiu îi prinseseră bine.

— Desigur, o să-ţi dăm şi restul de şapte când o să-i avem. Un văr cu probleme financiare a împrumutat bani de la noi. Nu-l puteam refuza! Nu te superi, nu-i aşa?

Intonaţia şi dicţia ei erau fără cusur. Probabil că se trăgea dintr-o familie cu educaţie aleasă.

Desigur că Lakshmnan a înţeles, că doar era fiul mamei mele. Restul o să-i vadă la Sfântul Aşteaptă. Femeia îi întinse plicul burduşit. La modul: „Ia banii şi uită de restul!" Fusese înşelat. Ştia. Sângele îi pulsa în cap. Se însurase cu fata lor urâtă. Era vorba să primească zece mii. Toate planurile lui minuţioase de a începe o afacere, toate înţelegerile pe care le putea încheia... se alesese praful de toate. O furie îndreptăţită se stârni în el. Îşi dori să spună: „Nu, ia-ţi fata urâtă şi vino doar atunci când ai toţi banii de zestre!" Dar iţele de mătase ce se prinseseră în el îl strângeau şi-l apăsau pe piept. Simţea cum îl aşteaptă pe masa de joc fisele reci de alabastru zornăind, şoptindu-i: „Ia-i, ia-i! Ah, grăbeşte-te!"

Furia de a fi înşelat îl îndreptăţi pe Lakshmnan să iasă ca o furtună din casă şi să piardă toţi banii într-o singură partidă. Soţia sa, află el în curând, nu avea să se mulţumească nici pe departe doar cu orez simplu şi apă, aşteptându-se să-şi poată permite să dea sariurile la curăţătoria chimică. O idee care o făcu pe mama să încremenească şi chiar şi tata se înecă cu ceaiul înghiţit prea repede.

□ PARTEA A TREIA □

O molie care jeleşte □

Rani □

Mama m-a botezat Rani ca să duc o viaţă luxoasă, ca de regină, dar, copil fiind, o molie bocitoare s-a aşezat pe obrazul meu şi, deşi mama şi-a dat seama imediat ce este şi a gonit-o cu mâna urlând speriată, praful aducător de

bocete de pe aripile ei uşoare mi se scuturase deja pe piele. Praful respectiv a fost ca o vrajă asupra sufletului meu, păcălind strategic fericirea şi făcându-mă să îmbrăţişez prin sărmanul meu trup cumplitele rigori ale existenţei. Până şi căsătoria, singurul lucru care lucea ca un paradis fantezist de dragoste adevărată, fericire eternă, a fost doar o altă dezamăgire a vieţii mele. Priviţi-mă! Stau într-o casă mică de lemn, cu creditori care îmi bat la uşă zi şi noapte. N-am făcut decât să retrăiesc viaţa năpăstuită a bietei mele mame.

Blestem ziua în care păianjenul acela, văduvă-neagră, de soacră-mea a venit la noi acasă, ţesându-şi minciunile din fir de mătase. Ca nişte fire argintii îi ieşeau din gura aceea cumplită şi m-au prins ca o muscă neputincioasă în plasa lor. Adevărul este că ei toţi au hotărât să mă oblige să mă mărit cu Lakshmnan. Înainte să intre el în viaţa mea, avusesem pretendenţi doctori, avocaţi, ingineri şi chiar un chirurg neurolog bine pregătit, londonez, care mă ceruseră de soţie, dar ezitam. Chiţibuşară la ales, reuşeam să le găsesc la toţi defecte. Ba un nas coroiat, ba că era prea scund, ba prea slab, ba prea cumva. În paradisul meu închipuit, vedeam un prinţ înalt, alb la ten, chipeş şi bogat. Credeam că răbdarea era o virtute. În final – uite ce-am căpătat!

Este prea târziu acum să-l mai doresc pe unul dintre ei în schimb.

„Rani, a spus păianjenul, fiul meu este un om bun! Integru, muncitor şi blând. Este doar profesor acum, dar într-o zi, cu simţul său de afaceri, cine ştie unde o să ajungă”.

Desigur, nu a existat nici o menţiune atunci că are patima jocurilor de noroc.

În cele din urmă, am fost nevoită să mă căsătoresc cu Lakshmnan de dragul fratelui meu, care s-a îndrăgostit brusc şi misterios de fiica păianjenului. Dacă mă întrebi pe mine, a fost foarte suspect că fratele meu s-a hotărât atât de brusc să se însoare cu fata aia! Nici măcar în acele zile nu era ceva cât de cât spectaculos la ea, cu ochi miloşi de căţel şi o gură comună. Şi totuşi, fratele meu a fost sedus, ajungând de la indiferenţă la o determinare de fier după o

singură întâlnire.

„O vreau pe ea şi numai pe ea!” a declarat el cu ochi predestinaţi. Este imposibil ca ea să-l fi făcut să se îndrăgostească până peste cap cu privirea aceea tristă şi gura ei ca de sfântă. Nu, nu, dat fiind că trăiesc atât de aproape de casa unui îmblânzitor de şerpi, sigur s-au folosit de spiritele rele! Împreună, mamă şi fiică, i-au făcut farmece fratelui meu. Tatăl meu a spus că prima dată când au mers să vadă mireasa i s-a oferit o farfurie de fursecuri cu nucă de cocos, care aveau un gust deosebit, cum nu mai gustase vreodată la o astfel de prăjitură. Chiar şi mama a recunoscut că erau diferite.

„Au gust de flori”, a spus ea. Atât de delicioase erau de fapt, încât fratele meu a mâncat *cinci.*

Ştiu că bătrâna vrăjitoare a pus ceva în acele fursecuri. O poţiune de dragoste pentru a-l face pe fratele meu să cadă lat după fiica ei banală. A devenit ciudat, începând să parcurgă cu motocicleta tot drumul până la Kuantan ori de câte ori putea. Nu ca să petreacă timp cu fata. O, nu, păianjenul n-ar fi permis asta! Mergea până acolo doar ca să stea într-o cafenea vizavi de şcoala Abdullah Sultan şi să se uite cu jind la ea în timp ce-şi scotea elevii pe terenul de şcoală la ora de sport. Acum, spune-mi dacă asta nu sună a cadou dat de un vrăjitor de şerpi!

Mă îndemnau toţi în cor: „Căsătoreşte-te cu el!” Ce puteam face? Să mă opun? Nu, mi-am sacrificat visurile mele strălucitoare pentru fratele meu. Aşa că m-am căsătorit cu Lakshmnan!

Şi, dacă am făcut asta, cu ce mă pot lăuda că am acum? Cu o mizerie, asta am! Un frate nerecunoscător, care nici măcar nu mai vorbeşte cu mine, un jucător de noroc inutil ca soţ şi copii care sunt lipsiţi de respect faţă de mine. Am suferit foarte mult.

Ştii ce a făcut Lakshmnan cu banii mei de zestre? I-a jucat pe toţi în noaptea nunţii. Totul! A pierdut zece mii de ringgiţi înainte ca noaptea să se termine. Adesea merg cu gândul înapoi în timp, la noaptea aceea. Este ca un loc secret, protejat de ravagiile timpului. Totul este mumificat atât de frumos, încât mă şochează de fiecare dată când îl revăd. Fiecare gând, fiecare emoţie păstrată cu grijă ca să

mă păcălească să cred că se întâmplă din nou. Văd, simt şi aud totul, absolut totul. Adu-mi nişte perne să mi le pun sub bieţii mei genunchi umflaţi şi o să-ţi spun exact ce mi-a făcut minunatul meu soţ!

Parcă mă văd din nou o mireasă de douăzeci şi patru de ani, întorcându-mă în dormitorul mic, oribil, al soacrei mele, cu pereţii din lemn nevopsiţi. Stau pe marginea unui pat argintiu ciudat, cu faţa la o uşă cu oglindă a unui dulap din lemn de culoare închisă. În oglindă, faţa mea este umbrită, dar fără doar şi poate tânără, iar corpul meu ferm şi subţire. Văd clar plasa de ţânţari îngălbenită, agăţată ca un nor moale peste mine din cei patru stâlpi ai patului mare. Luna în creştere este luminoasă pe cer. Razele ei sunt ceva amuzant. Nu reprezintă cu adevărat o lumină, ci mai degrabă un luciu argintiu misterios care pune în valoare şi mângâie doar ce este palid şi strălucitor. O văd cum ignoră toate culorile bogate dintr-o imagine brodată, mată de pe perete, dar evidenţiază un borcan de sticlă scânteietor, cu pătrate portocalii în jurul centrului. Văd că are mare grijă de o colecţie de porţelan ieftin, un dar de nuntă abia scos din ambalajul său, dar care ia ochii cu albul său lucios şi rozul perlat. O tavă de argint sclipeşte.

Aerul este umed şi greu. Bata din talie în care sunt prinse toate cutele sariului meu elaborat este jilavă şi mă jenează pe piele. Un ventilator mic se roteşte eroic prin aerul dens, apăsător. Ascult foşnetul scump al sariului meu de mătase. Este ca o conversaţie în şoaptă pe care n-o pot înţelege. Fereastra este deschisă şi zgomotul insectelor de noapte de afară este neaşteptat de tare pentru urechile mele de orăşeancă. Sunt obişnuită cu zgomotele făcute de oameni.

Îmi ling buzele uscate şi gustul de ruj mi se amestecă în cap cu mirosul de lac proaspăt de unghii. Simt între degetele de la mână ţinute strâns o transpiraţie rece şi umedă. Şi uite şi umbra picioarelor lui lungi care se mişcă bete pe perete. Nu s-a schimbat deloc. Arată exact la fel, chiar dacă are cincizeci de ani acum. Aud gălăgia din capul meu ca o înmormântare chinezească, cu zgomot de gong, talgere lovite, plânsete şi vaiete şi un foşnet inexplicabil de paşi târşâiţi, după care aud cum toţi ceilalţi din casă fac linişte. Toată lumea ştie că sunt aici. Am fost atentă să nu

fac nici un zgomot şi totuşi mă pot auzi cu toţii. Ascultă cu groază şi simt mirosul ruşinii condiţiei mele sociale.

Şi eu îi simt mirosul acum. Un miros înţepător de ruşine personală, care emană de la vasul mic de flori de iasomie pe care i l-am oferit în semn de dragoste. Mi-am plecat fruntea şi i-am întins timid vasul de flori cu ambele mâini. El a luat cadoul din mâinile mele, dar cum mi-am ridicat privirea, l-am văzut aruncându-l neglijent pe masa de lângă pat. Ghiveciul şi-a pierdut echilibrul şi s-a rostogolit pe o parte, lăsând să cadă destul de multe flori afară, pe masă şi pe jos. Nici măcar nu s-a uitat la darul meu în graba lui de a pleca. M-a lăsat singură în patul nostru de nuntă, acoperit cu satin, presărat cu petale de flori, şi a zbughit-o în cine ştie ce speluncă aglomerată din cartierul chinezesc.

Acum, că a plecat, aud tăcerea din casă, dar ştiu că noua mea familie pufneşte în palme. Râd de mine. Rămasă singură, stau ţeapănă în sariul meu măreţ şi-l aştept. Liniştită. Cu calm. Dar în mine se încinge o furie atât de teribilă, că dă în clocot. Mă roade pe dinăuntru. Soţului meu nu-i pasă de mine. Condiţia mea este de nesuportat. Am fost luată de proastă.

Dacă el crede că o s-o fac pe mireasa timidă, prostuţă, se înşală amarnic. M-am născut într-un oraş dur şi am fost crescută să fiu îndrăzneaţă. Nu sunt vreo prostănacă de la ţară. De multe ori am fost comparată cu un cal de curse cu alură nobilă. Orele trec şi în oglindă ochii mei frumos machiaţi scapără cu înverşunare. Faţa mi s-a asprit şi aduc la înfăţişare cu statuia zeiţei Kali, furioasă, iar mâinile mele capătă încet aspect de gheară şi se rigidizează de încleştare. Buzele moi, roşii mi-au dispărut de pe faţă, mai e vizibilă doar o linie subţire, strânsă. Vreau răzbunare. Vreau să zbor la el şi să-mi înfig unghiile proaspăt vopsite în ochii lui. Şi totuşi, întârzie, încă nu s-a întors.

Dar odată întors în zori, dement, ciudat de furios, nu pot decât să mă holbez la el şocată. Fără nici un cuvânt, cade pe mine şi mă violează. Nu plâng, nu strig, ci îl îmbrăţişez. Îl trag spre mine cu nerăbdare; îl învălui atât de strâns în interiorul membrelor mele, încât ne mişcăm ca un singur animal. Chiar şi în toiul acelei furii clocotitoare, ştiu că acest lucru este puterea mea! Slăbiciunea lui va fi întotdeauna

puterea mea. În acest pat, eu voi fi stăpâna. Nevoia lui de această acuplare incredibilă îl va aduce întotdeauna în fugă iar şi iar la mine. Ameţită de descoperirea propriei mele puteri şi senzualităţi, simt cum furia îmi scapără în ochi, arzându-mi interiorul pleoapelor şi iscând lacrimi care mi se rostogolesc pe obraji. Văd ca vrăjită cum corpul său dur se încordează ca un arc şi gura i se deschide şi se închide cu ţipete mute, ca într-o parodie cu o mamă hipopotam care-şi jeleşte puiul pierdut, stând lângă corpul lui rigid şi mort. Dar, dintr-odată, Lakshmnan sare departe de trupul meu care se agaţă de el.

Se aşază gârbovit pe marginea patului, cu capul îngropat în palme şi plânge ca o jucărie stricată. Lumina lunii îl avantajează, alungindu-i în penumbră spatele gol, încât pare curbat şi fără de sfârşit. Se joacă pe trupul lui. Ici, un pic de lumină, colo, un pic de umbră. Îl face frumos. Întind mâna şi încet, cu respect, ating planurile netede, rafinate ale spatelui lui. Degetele mele sunt de culoare închisă pe pielea lui deschisă la culoare. Îi pare rău. Mă simt umilită de emoţiile pe care le-am provocat să iasă la iveală.

Aceasta cred că a fost noaptea nunţii mele. N-a fost deloc cum m-aşteptam, dar emoţiile puternice şi pasiunea au fost cu mult, mult mai grozave decât prostiile de visuri romantice pe care le nutrisem în copilărie. Este al meu, gândesc cu mândrie, dar tocmai când gândul impetuos îmi umple capul, el scoate un sunet ca o tuse de cerb şi suspină:

— N-ar fi trebuit să mă căsătoresc cu tine! Doamne, n-ar fi trebuit să ne căsătorim! Ce greşeală cumplită am făcut!

Parcă mă văd retrăgându-mi brusc mâinile întunecate de pe curba tare a umărului lui şi-l ascult uimită cum suspină şi repetă întruna: „N-ar fi trebuit să mă căsătoresc cu tine!”

Pierduse toţi banii noştri, mă umilise şi mă rănise profund, şi totuşi corpul îmi tremurase ca o notă muzicală sub al lui. Disperarea lui îmi dădea o stare de dependenţă ciudată, iar respingerea lui nemiloasă îmi înfierbânta sângele. Provocarea de a îmblânzi un astfel de om era irezistibilă. Într-o zi, eu voi fi cea care va tine în braţe această fiinţă frumoasă, suferindă şi voi face ca toată durerea să-i dispară. Cred că te voi face să mă iubeşti, mi-

am zis. Îţi promit că într-o zi ai să te uiţi la mine cu ochi luminoşi.

Încă mai simt cicatricele din acea noapte. A fost un lucru crud, de neiertat ce mi-a făcut, dar era atât de frumos ca bărbat, încât m-am lăsat orbită de strălucirea lui. Dacă l-ai fi văzut atunci! Obişnuia să-şi scoată cămaşa şi să ridice greutăţi în curtea noastră, iar femeile malaysiene care locuiau peste drum se ascundeau pe după perdele şi-l urmăreau. Când ne plimbam amândoi pe stradă, lumea se uita mirată la noi şi mă invidiau pentru un aşa bărbat.

Ştiu că ar fi ajuns să mă placă dacă n-ar fi fost păianjenul care a stat atârnat deasupra vieţii noastre de timpuriu, picurându-şi otrava în urechea lui şi ţesând minciuni despre mine. Soacră-mea mă ura. Credea că nu-s suficient de bună pentru fiul ei – dar cine este ea să vorbească? Chiar şi tânără fiind, nu era vreo frumuseţe. Am văzut fotografii cu ea şi singurul lucru cu care se putea lăuda era pielea albă. A fost geloasă pe tot ce am avut şi întotdeauna reuşea să-mi găsească vină în tot ce făceam, dar adevărul e că nu a vrut să-şi piardă puţina influenţă pe care o mai avea asupra fiului ei preţios. Îl voia pentru ea şi făcea asta cu bani. Căuta să-l controleze prin bani. Ar fi putut să ne ajute financiar. Avara aia a adunat treptat o grămadă de teancuri de bani la bancă – sumă la care soţul meu a ajutat să se strângă. Ar fi putut să ne ajute, dar în schimb a stat şi s-a uitat cum m-am ratat definitiv.

Face mutre şi-şi dă aere de regină, dar pe mine nu mă prosteşte. Închipuie-ţi că i-a spus fetei mele că toţi strămoşii de sex masculin din familia ei au fost incineraţi ca regii pe ruguri funerare construite exclusiv din lemn de santal cu parfum dulceag, când de fapt tatăl ei a fost fiu de slujitor! Mama mea are o descendenţă cu mult, mult mai pură. Ea provine dintr-o familie de negustori foarte apreciaţi. De fapt, mama mea era promisă unui negustor foarte bogat din Malaysia. O alesese ca logodnică dintr-o selecţie mare de fotografii, iar pregătirile pentru o nuntă în stil grandios erau gata când a plecat ea din Ceylon spre destinaţia festivă. A plecat la drum însoţită de o mătuşă domnişoară pe post de gardian şi cu o cutie de fier mare, plină cu bijuterii. Avea şaisprezece ani şi era extrem de

frumoasă, cu pomeţi superbi şi ochi mari, umezi. Un prieten de familie primise instrucţiuni să călătorească împreună cu ele, să le protejeze şi să se asigure că fetele nevinovate ajung în siguranţă. Habar n-aveau rudele mamei că persoana căreia îi încredinţaseră siguranţa fiicei lor era un trădător. Călăuza mamei mele era un bărbat mare, cu piele neagră, care a obligat-o să se căsătorească în grabă cu el, pe vapor, în timpul călătoriei.

Până au debarcat, odrasla care avea să fie fratele meu cel mai mare creştea deja în burta ei. Uneori, chiar şi acum, dacă închid ochii, parcă o aud pe mama plângând încet prin peretele subţire care despărţea dormitorul lor de camera de zi în care noi, copiii, aveam saltele de dormit pe podea. Din locul meu spre coridor o auzeam cum cerea în şoaptă pe întuneric câţiva ringgiţi în plus ca să poată cumpăra ceva de mâncare pentru noi. Când o auzeam plângând aşa, mă întrebam oare cum ne-ar fi fost viaţa dacă mama s-ar fi măritat cu mirele bogat care o aştepta. Dar atunci cred că mi-ar fi fost dor de tatăl meu foarte mult, pentru că-l iubesc nespus.

L-am iubit chiar şi atunci când i-a smuls mamei toate bijuteriile pe care le purta şi chiar şi când nu exista deloc mâncare în casă şi nu mai puteam cu toţii de foame. De fapt, l-am iubit chiar şi atunci când ieşea ca o furtună din casă spre curse, ţinând strâns în palma întunecată câştigul lui săptămânal. N-am încetat să-l iubesc nici când băcanul m-a umilit, strigându-mi să n-aştept vreo bucată de pâine până când tatăl meu nu achită datoriile din cont. Doamne, l-am iubit chiar şi când i-a trimis pe cei trei fraţi ai mei departe să trăiască la ferma de găini a surorii lui crude, unde bieţii de ei trebuiau să cureţe în fiecare zi coşthereţele aliniate pe mai multe rânduri şi erau bătuţi cu nuiaua de unchiul lor.

Când mă gândesc la tata, mi-l amintesc mereu în mica prăvălie de alimente pe care o moştenise oarecum în timpul regimului japonez, o structură din lemn cu un etaj, cu pereţii din scânduri maro-închis, putrede pe alocuri, dar măcar erau ale noastre. Prăvălia era la stradă, iar noi locuiam în spate după o perdea cu model. Magazinul însemna că am avut orez, zahăr şi provizii în timpul

Ocupaţiei. Obişnuiam să-l văd pe tata cântărind alimentele pe cântarul lui vechi, folosind diverse bucăţi din metal pentru diferite greutăţi.

Cataracta l-a făcut orb acum, dar în mintea mea parcă-l văd stând la tejgheaua aglomerată, înghesuit între sacii de pânză desfăcuţi la gură, plini cu cereale, fasole, ardei iute, ceapă, zahăr, făină şi tot felul de alte lucruri. Când intrai în magazin, te izbea aroma tare de ardei iute uscat, apoi sesizai un iz de chimen şi de schinduf şi abia apoi mirosul uşor rânced de la saci. La intrare era aliniat un şir interesant de biscuiţi în borcane mari, cu capace roşii de plastic.

Adoram magazinul. Era al tatălui meu, dar când se închidea, devenea numai al meu. Când intrarea din lemn era blocată la închidere, obişnuiam să mă joc cu orele umblând la cântar şi frunzărind documentele tatei. Citeam cu voce tare registrele de comenzi, acoperite cu scrisul lui mare, dezordonat, preţurile trecute în cifre şi petele mari de cerneală albastră de lângă ele. Deschideam sertarul casei de marcat şi mă jucam cu banii din interior, pretinzând că vând lucruri şi dau rest şi, înainte de a ieşi, mereu îmi strecuram câteva monede în buzunar. Îmi plăcea zornăitul lor în buzunar la mine, iar tata nu părea să observe vreodată lipsa din sertar.

Cred că astea au fost cele mai fericite zile din viaţa mea.

Apoi mai era băiatul care ne livra produsele pentru magazin. El mi-a spus că sunt frumoasă şi o dată a încercat să mă mângâie pe obraz când stăteam în spatele magazinului, dar am râs la el cu dispreţ şi i-am spus că nu m-aş putea căsători vreodată cu cineva cu mâini aşa de murdare. Aveam doar doisprezece ani pe atunci, dar avusesem un vis. Voiam un soţ bogat precum cel promis mamei. Să am într-o zi servitori, lucruri deosebite şi haine frumoase şi să fac cumpărături numai de la magazinul Robinson. Să-mi petrec vacanţele în Anglia şi America. Când m-ar întâlni oamenii, să fie respectuoşi şi atenţi cu vorbele lor. Nici prin gând să nu îndrăznească să-mi vorbească aşa cum îi vorbeau mamei. Cândva voi fi bogată. Într-o zi minunată...

După ce au plecat japonezii, tata a pierdut magazinul de

lângă hipodrom şi ne-am mutat la Klang. Au fost vremuri foarte grele, când tata uita să mai vină acasă cu săptămânile. Ne era foame zile în şir. Fraţii mei furau alimente din magazinele din oraş, dar negustorii i-au recunoscut şi au venit la casa noastră să-i bată. Biata mama a trebuit să alerge la uşa din faţă, să le cadă la picioare implorând şi rugându-i să-i ierte. Şi tot atunci au început să apară indivizi ciudaţi, care pur şi simplu intrau peste noi în casă, cu paşi ţanţoşi, în speranţa de a găsi ceva de valoare ca să ia cu ei. Însă plecau cu mâna goală, scuipându-ne dezgustaţi uşa. Cumva am supravieţuit cu toţii.

A venit şi ziua când am trecut toate cele cinci examene la sfârşitul clasei a cincea şi am devenit profesoară calificată, dar am decis că nu vreau să lucrez. De ce? Pentru că era timpul să mă căsătoresc cu omul bogat din visurile mele. Nu voiam să lucrez, aşa cum nu voiam nici să cresc copii, ci să supraveghez servitori. Dar datorită soţului meu minunat nu am servitori pe care să-i supraveghez.

Când m-am dus la început să locuiesc în casa soacrei-păianjen, am fost foarte bună şi politicoasă cu ea. Am ajutat-o să taie legumele şi uneori chiar am măturat prin casă, dar vedeam că era nemulţumită de mine. De fiecare dată când se uita la mine, simţeam dezaprobarea rece din ochii ei fioroşi. Tot ce făceam era greşit. Îmi arunca nişte căutături scurte, care mă acuzau de parcă eram un hoţ în casa ei.

Asta s-a întâmplat mulţi ani până mi-am dat seama că îi furasem ce avea mai de preţ. I-l furasem pe fiul ei. După un timp au început să mă îngrijoreze privirile ei, pline de atâta invidie. Auzeam gelozia împroşcându-mă de ciudă de câte ori deschidea gura. Când am fost însărcinată pentru prima dată, cu Nash, cineva mi-a spus că dacă mănânc flori de şofran aduse special din India, o mulţime de portocale şi petale de flori de hibiscus, copilul se va naşte cu ten deschis. Aşa că am ieşit şi am cumpărat aceste lucruri în secret şi le-am mâncat în camera noastră, cu uşa încuiată, ca să nu mă vadă şi să nu-şi abată ochii răi asupra mea. După trei luni în casa aceea, m-am simţit de multe ori rău şi a trebuit să stau afară, pe verandă, departe de ochii ei

invidioşi. Sunt sigură că soacră-mea a văzut cojile de portocală şi bobocii de flori în coşul de gunoi şi le-a privit cu ochi şi gând pizmaş, pentru că fiul meu Nash s-a născut cu ten întunecat. Când am fost însărcinată cu cele două fiice, am mâncat exact aceleaşi lucruri şi totuşi atât Dimple, cât şi Bella sunt albe. Aşa se întâmplă când intervin ochii răi.

Am fost întotdeauna precaută cu rudele soţului. Mă gândeam că se ocupă cu lucruri ciudate. Uite cât de puternică le este magia asupra fratelui meu! După atâţia ani şi chiar şi după ce a făcut atâţia bani, încât fetele tinere i se aruncă la picioare, el este în continuare profund devotat soţiei lui realmente neinteresante. Şi apoi mai este şi chestia asta stranie pe care o au toţi în legătură cu fata aceea moartă, Mohini. Păi, nici nu pot pomeni de ea în prezenţa lui Lakshmnan! Iese din încăpere de cum îi pronunţ numele. Odată a venit la mine aşa de furios când i-am pomenit numele în toiul unei discuţii aprinse, că am crezut că vrea să mă omoare. Şi-a încleştat mâinile pe gâtul meu şi le-am simţit cum îi freamătă să se strângă violent. Când m-am învineţit la faţă aproape sufocată, m-a împins cu o căutătură ca de om bolnav, cu mâinile atârnându-i inerte pe lângă corp. Modul în care întreaga familie păstrează vie în viaţa lor imaginea unei fete moarte este de-a dreptul nesănătos. Când soţului meu i-a fost arătată pentru prima dată fiica noastră, s-a făcut alb ca varul.

— Mohini, şopti el ca un prost nebun.

— Nu, ***Dimple***[19]! i-am spus, pentru că hotărâsem să-i dau fiicei mele numele unei celebre vedete indiene de cinema. Nu văd nici o asemănare la ea cu rudele soţului meu. De fapt, Dimple arată exact ca mama mea. Are aceeaşi structură osoasă. Pometi superbi pe o faţă în formă de inimă. Păianjenul a venit s-o vadă pe Dimple şi a vrut să-i punem numele de Nisha. Asta înseamnă Lună nouă sau ceva asemănător. A spus că dacă dai copilului un nume fără sens, îi faci şi viaţa copilului lipsită de sens, dar eu nu cred în prostiile astea de modă veche. Am vrut un nume frumos, modern, aşa că a rămas Dimple. Nu este Dimple un

19 Gropiţă (de obraz) – un fel de alint pentru bebeluşi, dar şi nume. (n tr.)

nume mult mai bun decât Nisha? După ce am adus-o acasă pe Dimple din spital, cumnatul meu Sevenese, care e un ciudat, a venit în vizită. S-a dus la leagăn să se uite la Dimple şi s-a albit. Chiar sub ochii mei s-a întors palid, cu faţa schimonosită de groază.

— Oh, nu, nu şi tu! a strigat el.

— Ce?! Ce este?! am ţipat, alergând spre leagăn, gândindu-mă că bebeluşului i se oprise respiraţia sau se întâmplase altceva la fel de îngrozitor, dar, în leagănul cu roz şi alb, Dimple dormea dusă. Pieptişorul i se ridica uşor şi cobora în mişcări foarte mici, iar vârful limbii roz îi ieşea cu drăgălăşenie printre buze. I-am atins obrazul şi era moale şi cald. M-am uitat la Sevenese furioasă pentru sperietura pe care mi-o trăsese, dar îşi revenise la faţă.

— Ce a fost asta? De ce ai spus aşa ceva? l-am întrebat iritată.

El zâmbi neglijent şi răspunse:

— A, nimic, doar că a călcat cineva pe mormântul meu!

Îmi venea să-l plesnesc, dar am insistat să-mi dea un răspuns. A continuat să pufnească în râs şi să schimbe vorba un timp, dar, cum nu ne simpatizaserăm niciodată, conversaţia se lega greu. Se ridică şi plecă brusc ca şi când, dacă ar mai fi întârziat în casa mea, ar fi fost un chin de nesuportat. Uneori cred că-i venit din altă lume. Nu-l înţeleg.

Sevenese nu este singurul individ greu de descifrat pentru mine. Mi-e greu să pricep oamenii în general. De ce este bunătatea mea mereu răsplătită cu invidie şi răutate? Chiar şi familia mea, când le-a fost la socoteală, au uitat cât bine le făcusem. Uneori, când părinţii mei se certau, mama devenea foarte deprimată. Se ducea în dormitorul ei, închidea ferestrele şi stătea în pat zile întregi, fără să facă nimic. Când mă strecuram lângă ea, nici măcar pupilele nu i se mişcau. Faţa ei nu exprima nimic. Avea ochii goi. În momentele acelea, alternam între panica incredibilă că nu va ieşi din transă şi necesitatea de-a o lovi tare doar ca să văd dacă pot stârni o reacţie din partea ei. În acele zile întunecate, eu eram cea care cumpăra mâncare pentru familie din banii primiţi, pentru că o învăţam pe vecina de alături, doamna Muthu, să scrie şi să citească în malaeză.

Eu eram cea care ieşea, cumpăra pâine şi apoi o împărţeam cu fraţii mei. Toată lumea venea în bucătărie, mânca în grabă şi ieşea iarăşi, ca să nu aibă de-a face cu mama care zăcea ca în comă. Acum, ei refuză să admită că îmi datorează ajutor.

Mi-am cheltuit ultimul cent cu ei, chiar dacă eram încă un copil pe atunci, însă acum, bogaţi fiind, în conacele lor mari, ei îmi întorc spatele.

— Taie din cheltuieli ca să te descurci! urlă ei, de parcă aşa aş ţine lupii la distanţă.

— Alte persoane trăiesc cu mai puţin, îmi strigă rudele dispreţuitoare. Apoi se strâmbă dezaprobator şi întreabă moralizator: Ce-ai făcut cu banii pe care ţi i-am dat ultima oară?

Ca şi când două sau cinci mii ar tine o viaţă. Vor să trăiesc ca păianjenul, dar nu o voi face. De ce să trăiesc ca un avar numărând fiecare bănuţ, când am astfel de rude bogate?

La început, când ne-am mutat în casa nouă, eu şi Lakshmnan ne zbăteam să plătim facturile, dar, cum sunt descurcăreaţă din fire, m-am apucat să intermediez căsătorii. Să găsesc nişte mirese unor miri. Eu am fost cea care i-a găsit lui Jeyan mireasă, cheltuind din banii mei pentru a călători până la Seremban să-i vânez o soţie. Da, am primit un comision, dar cu greu mi-a acoperit cheltuielile. Şi ce mai floare i-am găsit! Bine, fata nu avea nici o calificare, dar pentru un individ ca el, ea era un premiu absolut. După căsătoria lor, i-am invitat să vină şi să stea cu noi în casa noastră şi au rămas timp de trei luni, mâncând şi trăind alături de noi ca şi când era şi casa lor. M-am dus chiar şi la un vraci chinez, un *sinseh,* să-i procur rădăcini medicinale şi pulberi pentru a-i creşte potenţa. Era un bărbat firav. Crede-mă, doar datorită eforturilor mele le au acum pe cele două fiice. Şi ce-am primit în schimb?

Târfuliţa a început să-i facă ochi dulci soţului meu. Am salvat-o să nu rămână nemăritată şi am adus-o în propria mea casă, ca să nu trebuiască să trăiască în umbra lungă a păianjenului – şi cum mi-a răsplătit bunătatea? Încercând să-mi seducă soţul! A fost nerecunoscătoare, dar foarte inteligentă. Neruşinata intrigantă zăbovea prin bucătărie,

aranjată din cap până în picioare în hainele ei cele mai bune, de duminică, vrând să se dea drept exemplu de model de virtute casnică. Insista să gătească pentru fiecare masă. Suportam în tăcere bucăţi fără gust de carne plutind într-o tocăniţă apoasă. Apoi, într-o zi, l-am văzut pe soţul meu cum aşază o bucată de carne macră pe masă ca s-o gătească. Îndrăznise să-i ceară *soţului meu* să-i cumpere carne! Eu fac singură piaţa şi ea se dă cochetă, se vâră cu şiretenie pe sub pielea bărbatului meu! Am văzut imediat pericolul. Ştiu cum funcţionează mintea unei femei. Femeile sunt mult mai periculoase decât bărbaţii. Ca om, bărbatul nu-i decât o prelungire neavizată a acelui sul de carne ce-i atârnă între picioare. Iar femeia este animalul de pradă.

Inima unei femei este ca o gură plină de dinţi lungi, crescuţi în interior. Fiecare ascuţit la vârf, perfect mascat de o faţă frumos machiată, cu o privire blândă, un picior uşor petrecut peste celălalt, o coapsă mătăsoasă, o încheietură de mână albă sau o ceafă expusă, perfect netedă. Ea îşi înfige unul după altul dinţii în prada ei luată pe nepregătite şi, cu cât se zbate mai tare el, cu atât strânsoarea ei devine mai fermă, până când el este complet captiv şi paralizat, supus. Soţul meu era foarte frumos şi îl dorea pentru ea. El nu era conştient de dinţii vreunei fiare, dar eu eram. Apoi, într-o seară mi-a furat cea mai bună reţetă de mâncare şi a încercat s-o prezinte ca fiind a ei chiar în faţa mea. Câtă neobrăzare pe femeia aia!

Până aici i-a fost!

Femeia visa prosteşte, închipuindu-şi-l pe soţul meu pe un cal alb. El nu este un erou. Nu are nici măcar un dram de tandreţe. Este ca un leu, prea egoist şi prea mare pentru a fi capabil de iubire. Cum ea, ca femeie, era ca un şoarece, ar fi mestecat-o şi scuipat-o în câteva minute, încă nesatisfăcut. Văzuse certurile noastre violente şi se convinsese că eu şi soţul meu eram duşmani.

— Nu, i-am spus femeii care rămăsese cu gura căscată. Eu şi soţul meu suntem precum cele două lame ale unei foarfeci de grădină, uniţi la mijloc, mereu înfoindu-ne unul la altul, însă tăind în jumătate pe oricine intervine între noi. Vezi unde stai tu chiar în acest moment? am întrebat-o. În mijloc! am ţipat. El este în sângele meu şi eu sunt în al lui!

Uneori mă supără atât de tare, că vreau să-i torn ulei încins în buric în timp ce doarme sau să-l arunc la crocodili, ca ei să-i dizolve totul, oase, păr, coarne, copite, piele şi chiar ochelarii. Dar în alte dăţi sunt geloasă până şi pe aerul pe care-l respiră. Sunt geloasă până în pragul nebuniei chiar şi pe femeile la care se uită la televizor!

Nu, ea nu ştia despre pasiunea mea! Nu şi-ar fi putut-o imagina. A rămas şocată şi căsca gura ca un peşte pe uscat. Dragostea mea este ca o plantă carnivoră care trăieşte consumând insecte ca ea. Chiar şi atunci când mă vezi sărind la el într-o furie neagră dând să-i scot ochii sau chiar şi când îl împing pe fiul său, Nash, în el, îl iubesc profund şi nu-l las să plece. Este al meu! Cu toate astea, atât de secretă este dragostea mea, că nici măcar soţul meu, obiectul pasiunii mele incontrolabile, nu ştie de ea. Da, am învăţat de timpuriu că dragostea mea e ca un bici pe care l-ar putea folosi împotriva mea, dacă ar afla, aşa că l-am lăsat să creadă în continuare că îl urăsc. Că detest până şi să-l văd!

— Ieşiţi afară din casa mea! am ţipat la amândoi.

Începuse să mă irite să-l văd pe Jeyan şi ochii lui patetici, bolnavi de dragoste. Stătea pe lângă curva intrigantă, uitându-se la ea ca un câine prost. Uneori parcă gâfâia chiar ca unul. Le-am dat douăzeci şi patru de ore să-şi găsească o nouă locuinţă. Din fericire, au avut nevoie de mai puţin.

După ce am scăpat de cele două lipitori care trăiau pe spinarea mea, au început să se întâmple lucruri bune. Lakshmnan a reuşit să încheie o tranzacţie pe un teren cu nişte oameni de afaceri chinezi. De obicei îl înşelau pe faţă. Îl foloseau să le facă toată drumurile pentru hârtii şi, când era momentul să semneze actele, îl excludeau, împărţind câştigurile între ei. Venea acasă plângând cu amărăciune că singurul lucru drept la un chinez era părul. Îi ascultam mereu nemulţumirile, îi oblojeam rănile, dar îl trimiteam imediat înapoi pe câmpul de luptă.

— Eşti un bărbat ca leul, regele junglei, rage ca unul, i-am spus.

Şi, în sfârşit, după mai multe ratări, a încheiat prima sa afacere. *A obţinut şase mii de ringgiţi,* mi i-a adus şi mi i-a

dat. Nu vă puteţi imagina ce înseamnă suma asta după ce toată viaţa te-ai străduit să strângi câţiva cenţi. Şase mii era o sumă uimitoare de bani pe vremea aceea. Închipuie-ţi că salariul unui profesor era de aproximativ patru sute de ringgiţi pe lună, ca să-ţi faci o idee cam despre ce avere era vorba. Dar nu am fost zgârcită ca dezgustătorul de păianjen şi am refuzat să-i pun deoparte asemenea ei, ca să nu-i îndrăgesc prea mult. Aşa că i-am organizat lui Nash o petrecere de ziua lui de toată minunea. O, a fost grozav! Kuantanul nu mai văzuse aşa ceva. În primul rând, am ieşit şi mi-am cumpărat o rochie uimitoare – negru cu roşu –, cu guler înalt şi mâneci scurte. Pentru a se potrivi cu ţinuta, am aruncat o sumă exorbitantă pe o pereche divină de pantofi roşii. Apoi am mai risipit două mii de ringgiţi pe un colier la baza gâtului, unul perfect cum nici nu visasem vreodată să am. Încărcat cu diamante veritabile şi rubine cât unghiile de la picioare, era o piesă foarte frumoasă.

După care am planificat petrecerea şi am început pregătirile.

Frigiderul pe care l-am comandat de la Kuala Lumpur a ajuns şi apoi, în cele din urmă, a venit şi ziua petrecerii. Mi-am încălţat noua pereche de pantofi roşii şi nu-mi venea să cred că eu eram în oglindă. Coafeza şi cosmeticiana făcuseră o treabă fantastică. Erau cele mai scumpe din Kuantan, dar categoric erau artiste în profesia lor. La ora cinci, au început să sosească oaspeţii. Copiii erau îmbrăcaţi ca nişte adulţi în miniatură, cu volane, panglici şi papioane mici.

Am avut tortul obişnuit, din jeleu, şi limonadă în grădină, dar adevărata petrecere a fost mai târziu, mult mai târziu, când toţi omuleţii plecaseră şi au rămas numai invitaţii adulţi, eleganţi, femei cu corset în talie şi şolduri rapide în mişcări, precum şi bărbaţi cu ochi secretoşi, mijiţi a pericol. Angajasem o firmă de catering pentru petrecerea în aer liber şi o mică formaţie. Apoi au fost focuri de artificii şi şampanie bună. Ne-am scos pantofii şi am dansat cu picioarele goale pe iarbă. A fost nemaipomenit! Toată lumea s-a îmbătat.

Când ne-am trezit dimineaţă, erau unii care adormiseră pe treptele din faţa uşii de la intrare. Am găsit chiar şi o

pereche de chiloţi în frigider. Lumea încă pomeneşte de ziua respectivă. Dar după petrecerea mea, lucrurile iarăşi au mers prost. Lakshmnan a pierdut la joc ultimele două mii şi, dintr-odată, am rămas din nou fără bani. Toţi oamenii care veniseră la petrecere şi ne-au copleşit după cu bileţele de mulţumiri au refuzat să ne ajute. Una dintre femei chiar s-a prefăcut că nu-i acasă când m-am dus să apelez la ea. Bella a împlinit cinci ani şi nu am mai avut bani nici măcar de un tort.

Ca să pot cumpăra alimente pentru copiii mei, am amanetat colierul nou în valoare de două mii de ringgiţi pentru un mizilic de 390 de ringgiţi. Îmi aduc aminte cum s-au luminat ochii chinezului dindărătul gratiilor de fier de la ghişeu când i-am întins colierul. Îmi aduc aminte cum s-a prefăcut că-l studiază fără tragere de inimă sub o lupă crăpată. Au trecut şase luni, dar nu am mai avut bani să răscumpăr colierul. Lakshmnan a dus biletul de amanet la păianjen pentru a vedea dacă nu doreşte ea să-l răscumpere şi să-l păstreze până când ne vom putea permite să-l cumpărăm din nou de la ea, dar creatura plină de ură a spus:

— Nu vreau să am nimic de-a face cu risipele tale inutile!

Şi, astfel, frumosul meu colier a rămas la chinezul cu privire de negustor parşiv. Eu şi Lakshmnan am început să ne certăm urât. O, cum ne mai certam! Puteam ajunge la lovituri de la o neînţelegere legată de felul cum am pregătit ouăle în dimineaţa aceea. Foarte repede am ajuns să auzim între noi zgomotul înăbuşit de carne lovită de pumni sau palme. N-am mai gătit. De cele mai multe ori obişnuiam să cumpăr din oraş ceva pentru mine şi copii şi cred că l-am auzit făcându-şi iahnie de linte şi turte când se întorcea seara. Mânca de unul singur la parter. Până ajungea sus la dormitor, eram deja în pat. Ca să mă irite, obişnuia să mi-o prezinte pe mama lui ca un exemplu deosebit.

— Ea nu şi-a luat în viaţa ei mâncare la pachet din oraş, niciodată!

Începuseră să fie din ce în ce mai puţini bani pentru mine. Mâncarea era foarte scumpă şi nu mai aveam de la cine să împrumut.

Apoi, brusc, când Nash a făcut nouă ani, tatăl lui a

încheiat o altă afacere. A venit acasă cu nouă mii de ringgiţi. În noaptea aceea am început să vorbim din nou şi tot atunci i-am spus:

— Ne-a fost de ajuns până acum! Este timpul să ne mutăm la oraş. Să ne încercăm norocul în Kuala Lumpur.

Mă săturasem şi obosisem să trăiesc pe malul unei gârle, într-un orăşel în care toată lumea ştia ce face toată lumea. Oricum nu aveam prieteni de lăsat în urmă în Kuantan. Până şi vecinii mă tratau cu răceală. Eram bucuroasă să plec. Singura persoană pe care o agream era socrul meu. El se purta mereu frumos cu mine. Când eram disperată, obişnuiam să-l vizitez la locul lui de muncă şi îmi strecura câţiva ringgiţi în buzunar pentru mâncare la copii. Când toate lucrurile noastre au fost urcate în camion, m-am întors să mă mai uit o dată la casă şi-am gândit: „O, zei, cât de mult te urăsc!”

Lakshmi.

Aah, vrei să ştii despre coaja de *durian* aruncată prin aer! Ia loc lângă mine pe pat şi vom călători împreună înapoi în trecutul tulbure. Era în perioada aceea monstruoasă când patima pentru jocurile de noroc a lui Lakshmnan ne făcuse tuturor viaţa un iad pe pământ.

— Ama! m-a chemat Anna.

Am ignorat chemarea ei. O văzusem venind cu un fruct de *durian.* Tocmai mă certasem cu Ayah pentru că îl surprinsesem dându-i bani lui Lakshmnan pe ascuns. Asta mă făcea să par un monstru şi îi dădea fiului nostru impresia că jocurile de noroc erau în regulă. Eram aspră cu copiii mei, pentru că îi iubesc şi am vrut ce-i mai bun pentru ei. Dacă am fi avut un trai mai uşor, aş fi vrut şi eu să-i pot strecura câteva bancnote din când în când în semn de împăcare, dar voiam să-l îndrept pe Lakshmnan. Voiam să renunţe la acest prost obicei şi mi-a displăcut profund poziţia slabă a tatălui său.

— Ama! mă strigară Anna şi Lalita în cor.

Am pufnit şi le-am ignorat strigătele. Zgomotul de paşi se apropie de patul meu. M-am întors pe o parte şi mi-am fixat privirea pe fereastră spre mahalaua pustie. Era prea cald afară. Toată lumea stătea înăuntru, la răcoarea ventilatoarelor. Am simţit-o pe Anna cum se sprijină de

stâlpul patului.

— Ama, ţi-am adus *durian,* şopti încet.

În vârstă de douăzeci şi ceva de ani, Anna nu avea frumuseţea răpitoare a lui Mohini, dar era expresia vie a acelei sintagme incitante malaysiene *tahan tengok.* Cu cât te uitai mai mult la ea, cu atât descopereai mai multe trăsături de apreciat şi admirat. În ziua aceea, mă văzu din profil rigidă şi irascibilă. I-am sesizat urma de teamă din voce şi m-am îmbunat oarecum. Plus că simţeam parfumul de *durian,* fructul meu preferat. Dacă ar mai fi stat o secundă, m-aş fi întors spre ea zâmbind, dar am auzit-o cum se ridică şi pleacă. Am fost dezamăgită şi rănită că n-a insistat, că nu s-a străduit mai mult să mă convingă. O să-mi aducă fructul pe o farfurie şi atunci îl voi accepta, m-am gândit. I-am auzit paşii îndreptându-se spre verandă.

— Papa, o aud strigându-l pe tatăl ei.

Vocea ei era vizibil mai fericită şi mai uşoară.

Indiferent ce am făcut sau câte sacrificii am îndurat pentru copiii mei, l-au tratat întotdeauna pe tatăl lor cu o atenţie deosebită şi blândeţe. Cu siguranţă, eu meritam aprecierea pentru tot ceea ce erau! Bucuria din vocea ei m-a enervat în acea zi. Au mers la bucătărie râzând fericiţi. Fără mine. Parcă îmi imaginam scena. Ziarele răspândite pe podea şi întregul ritual interesant de deschidere a fructului cu ţepi. Trebuia ţinut cu ajutorul unui tampon gros de cârpe şi lovit cu un cuţit mare. Coaja se fisura şi urma anticiparea... Cât de moale are pulpa? Cât de cremos este miezul? A meritat să fie cumpărat?

Trebuie să fi fost un fruct bun, pentru că am auzit un murmur de aprobare. Cineva râse. Se contura o conversaţie uşoară. Am aşteptat un timp, dar nimeni n-a venit să-mi aducă partea mea pe o farfurie. Oare, pur şi simplu, au uitat că îmi plăcea la nebunie, oare chiar uitaseră că exist? Ascultându-le vorbăria relaxată, un nou val de ostilitate îmi cuprinse stomacul, mai violent decât nervii dinainte. Am sărit din pat. Pieptul îmi gâjâia de furie. Niciodată nu ştiu de unde vine furia, dar când apare, şterge totul. Uitam de raţiune, sănătate mintală, totul. Este ca o forţă intolerabilă dinăuntrul meu şi, pur şi simplu, vreau s-o transfer. Să scap de ea. Gâfâind cu furie, m-am repezit în bucătărie. Scena

fericită – ei cu gurile pline de pastă cremoasă – se schimbă când se întoarseră cu feţele surprinse, aproape îngrozite spre mine de parcă eram un intrus. Poate că m-am uitat la ei ca un monstru. Eram atât de furioasă, încât mi se înceţoşase privirea. Nu gândeam. Ceva fierbinte şi urât mi se adună în stomac şi-mi explodă la baza craniului. Vedeam negru în jur. Totul devenise negru. Monstrul din interiorul meu preluase controlul. Am ridicat de jos o coajă de durian plină de spini mari şi am aruncat-o cu putere drept spre Anna. Slavă Domnului că s-a ferit. Coaja a vâjâit peste capul ei ca un glonţ verde-crem şi s-a izbit de peretele bucătăriei, spinii duri înfigându-se în el.

Ne-am uitat una la alta, ea incredibil de şocată, iar eu, eliberată de monstrul furios, confuză. Nimeni nu mişca. Nimeni n-a spus vreun cuvânt când m-am întors şi m-am dus înapoi în pat. Nu-ţi pot descrie ce emoţii mă încercau. Nimeni n-a venit la mine să mă îmbrăţişeze sau să-mi vorbească. Casa, pur şi simplu, amuţise. Apoi i-am auzit mişcându-se, făcând curăţenie, deschizând uşile, o mătură care ştergea podeaua, cojile de *durian* aruncate în coşul de gunoi, apa care curgea de la robinet şi foşnetul ziarelor din verandă. Nimeni nu a venit să vadă de o femeie abătută, în vârstă, cu umerii gârboviţi şi cu inima frântă.

Nu intenţionasem să-i fac rău. O iubeam pe fiica mea. Revăd deseori momentul când coaja de durian a vâjâit inexorabil prin aer, pe lângă faţa ei şocată. Aş fi putut s-o omor sau, cu siguranţă, s-o las desfigurată pe viaţă dacă nu se ferea. M-am simţit obosită şi epuizată. Abia puteam îndura. Am plâns pentru femeia care am fost. Am plâns că nu am avut curajul de a face primul pas şi am plâns de incapacitatea mea de a-mi strânge la piept fata şi să-i spun: „Anna, viaţa mea, îmi pare rău! Tare, tare rău îmi pare, regret profund”. N-am putut decât să aştept. Dacă cineva venea să vorbească cu mine, mi-aş fi cerut scuze. Aş fi spus că-mi pare aşa de rău! Dar nimeni nu a venit şi nimeni nu a mai pomenit vreodată despre acest incident. Nu este ciudat că, după toţi aceşti ani, nimeni nu a mai pomenit nimic despre el, nici măcar în trecere?

Anna s-a căsătorit şi a plecat să locuiască împreună cu soţul ei, iar noua mea noră, Rani, a venit să locuiască la noi.

Nu mă înşelasem în privinţa ei. Era o cucoană. În orice mod posibil, voia să ne arate că era „orăşeancă”. Impresionată de nimic şi blazată de toate. Departe de traiul umil al unei familii care trăia într-o casă ca o coştereaţă de găini mai mare, ne-a surprins cu aşteptările şi comportamentul ei care ar fi fost mai nimerit unei fiice răsfăţate dintr-o familie extrem de bogată sau chiar unei prinţese moştenitoare. Sariurile scumpe erau lăsate neglijent într-un morman şi agăţate pe sârma de rufe de afară pentru câteva zile înainte de a le trimite la curăţătoria chimică.

Când a făcut-o prima dată aşa cum a intenţionat, am fost şocaţi. Sariurile frumoase sunt amintiri de familie preţioase, care sunt transmise de la mamă la fiică. Încă le mai am pe cele date de mama, strânse cu grijă, împăturite în hârtie şi depozitate în cufărul meu de lemn. Lalita a întrebat:

— Să-l aduc? Să-l dau jos de pe sârma de rufe?

— Nu, am spus. Să vedem ce face!

De a doua zi am putut vedea că toate zonele ţinute direct în soarele puternic de după-amiază începuseră să se decoloreze. Nici măcar în a treia zi nora mea nu a făcut nimic. Părţile expuse se transformau într-un roşu prăfos. Sariul de un roşu aprins era deja distrus.

— Mamă-soacră, ştii o curăţătorie bună pe aici prin zonă? m-a întrebat Rani neîncrezătoare în a patra zi.

Abia atunci am înţeles că un sari frumos fusese distrus degeaba, doar ca ea să poată părea sofisticată în ochii noştri. Avea creier bun şi vorbea inteligent, dar era leneşă. Leneşă la un nivel neaşteptat. Nu voia decât să se laude cu medicii, avocaţii, oamenii de afaceri şi neurochirurgul care au venit s-o ceară în căsătorie. N-am vrut să stric relaţia noastră la acel moment, întrebând-o ce o făcuse să aleagă în loc un profesor pasionat de jocuri de noroc. M-am prefăcut că nu am văzut scrisoarea pe care i-a trimis-o lui Lakshmnan implorându-l să se însoare cu ea. O dată s-a oferit să taie legume. Am privit-o cu groază cum spală feliile de ceapă şi se uită la cartofi de parcă abia atunci îi vedea prima dată în viaţa ei.

La ora zece a încuiat uşa, ca să reapară la prânz. După ce-am mâncat, s-a întors în camera ei *să doarmă* până când soţul ei a venit acasă. Acesta a fost cel mai şocant lucru pe

care l-am văzut vreodată. Niciodată în viaţa mea nu mai întâlnisem o persoană atât de leneşă. Când a rămas însărcinată cu Nash, a refuzat chiar să mai intre în bucătărie, susţinând că mirosul de mâncare îi făcea rău. Îşi legase o cârpă în jurul nasului şi se aşeza pe un scaun, pălăvrăgind în engleză cu Ayah în camera de zi sau pe verandă. Îl plăcea pe Ayah pentru că mereu îi dădea bani pe ascuns. Rămânea în pat şi mâncarea trebuia să-i fie dusă în dormitor. Seara voia să meargă la film sau la cină în oraş. Mai e de mirare că nici o sumă de bani nu o sătura vreodată? Banii îi scăpau printre degete ca nisipul fin. Este singura persoană pe care o ştiu să fi rugat pe cineva care mergea în vacanţă în California să-i cumpere două sariuri de la un butic din Bel Air. Este o extravaganţă despre care încă vorbesc doamnele de la templu ori de câte ori îi este menţionat numele.

Anii de muls vaci în frigul de la primele ore ale dimineţii au avut un impact negativ asupra mea, iar astmul meu s-a înrăutăţit de atunci. Noaptea, când nu puteam dormi că n-aveam aer, o auzeam şoptindu-i fioros lui Lakshmnan. Instigându-l. Căutând să-l aţâţe. Apoi, într-o dimineaţă, Lakshmnan a ieşit din cameră şi mi-a spus:

— Din moment ce nu am primit toţi banii de zestre, cred că e corect să-mi dai ceva. La urma urmei, ai la bancă o mulţime de care nu ai nevoie şi cea mai mare parte din ei ai salvat-o datorită eforturilor mele.

În momentul în care a rostit cuvintele, am ştiut că-s ale ei. Ea îmi voia banii. Doamna risipitoare voia să-i finanţez o fantezie de trai pe picior mare. Stătea în casa mea, mânca de la mine şi-l învenina pe fiul meu împotriva mea până târziu în noapte. M-am făcut lividă, dar chiar dacă mă ucidea asta, am refuzat să mă cert cu fiul meu din cauza ei. Ştiam că stătea în spatele uşii camerei ei, ascultând efectul veninului administrat.

— Pentru ce vrei banii? l-am întrebat calm.

— Vreau să încep o afacere! Sunt afaceri care merg şi aş vrea să investesc.

— Înţeleg! Chiar dacă zestre ar fi trebuit să-ţi dea familia soţiei tale, cum i-am dat eu Annei, sunt pregătită să v-ajut – dar mai întâi trebuie să-mi arătaţi că tu şi soţia ta sunteţi în

stare să economisiţi şi puteţi fi responsabili dacă vi se încredinţează o sumă mare de bani. Din moment ce tu şi soţia ta locuiţi aici fără să plătiţi nimic, arată-mi că eşti capabil să pui deoparte o sumă considerabilă din salariul tău timp de două luni şi aş fi bucuroasă să-ţi dau atunci banii.

— Nu, strigă el. Dă-mi banii acum! Am nevoie de ei acum, nu peste două luni. Până atunci dispar ofertele.

— În două luni vor fi alte oferte. Mereu apar alte oferte.

— Sunt banii mei! Am ajutat la strângerea lor şi îi vreau acum!

— Nu, sunt banii mei în acest moment, dar nu am nici intenţia de a-i folosi şi nici nu-i pot lua cu mine. Totul este pentru copiii mei şi mă bucur pentru tine să iei partea leului, dar numai dacă-mi arăţi că ţi-o pot încredinţa. Nu-i ceva nerezonabil, nu?

Un val de furie îi cuprinse faţa. Scoase un sunet sugrumat din gât şi se repezi orbeşte spre mine de frustrare. I-am văzut faţa neagră, schimbată, venind furioasă spre mine. M-a izbit tare de perete. M-am lovit la cap şi la spate. Lipită de perete, m-am uitat la el fără să-mi vină să cred. Am auzit-o pe Lalita vărsând lacrimi inutile în fundul camerei. Ridicase mâna la femeia care îl născuse. Eu îl învăţasem asta. Am creat acest monstru, dar noră-mea a fost cea care i-a insuflat viaţă bestiei. Nu pot descrie durerea din inima mea când se uită înapoi la mine, uluit şi îngrozit de ceea ce făcuse. Fiul meu devenise duşmanul meu. Ieşi afară din încăpere şi merse în camera ei.

Când m-am uitat în oglindă în acea zi, am văzut o femeie tristă, bătrână. Nu m-am recunoscut. Purta, ca şi mine, o bluză albă din bumbac ieftin şi un sarong vechi decolorat. Gâtul şi mâinile îi erau fără bijuterii. Părul ei era deja gri şi prins într-un coc simplu, la ceafă. Arăta atât de bătrână. Cine ar fi crezut că avea doar patruzeci de ani? Imaginea din oglindă se uită la mine cu ochii mari, plini de durere. Aşa cum am văzut-o, gura mi se deschise. Nici un sunet nu ieşi din adâncul ei negru. Mi-a părut foarte rău pentru femeia aceea, pentru că am ştiut că gaura neagră nu putea exprima pierderea de neimaginat, chiar dacă fiecare celulă din corpul ei urla sub efectul ei. Înainte să mă întorc, m-am

uitat la acea străină învinsă stând în picioare în hainele mele. Când am ajuns la uşă şi m-am uitat înapoi, imaginea mea nu mai era.

Au plecat două zile mai târziu. S-au mutat într-o casă cu două niveluri, cu un singur dormitor, în apropiere de piaţă. Rani nici măcar nu s-a deranjat să spună „La revedere” şi am revăzut-o abia când s-a născut Nash. Eu, Ayah şi Lalita ne-am dus s-o vedem la spital. Copilul era închis la ten ca ea, dar cu ochii mari, rotunzi şi plin de sănătate. I-a pus numele de Nash. Era foarte mândră de el şi nu prea încântată când am încercat să-l iau în braţe. Le-am adus, după obicei, inele de aur, brăţări de mână şi de glezne, cum se oferă unui nepot. Le-am aşezat pe toate pe corpul lui mic cu mâinile mele şi ea le-a strâns pe toate şi le-a dat la casa de amanet de îndată ce a ieşit din spital.

Apoi s-a născut Dimple, iar Lakshmnan a alergat la mine să m-anunţe:

— S-a întors Mohini ca nepoată a ta, a bâiguit prosteşte.

Săracul băiat! Nu îşi revenise. Şi totuşi, în spital, m-am ridicat şi am privit copilul care semăna remarcabil cu Mohini a mea cea pierdută. Am luat-o în braţe, şi brusc anii parcă au căzut de pe mine. Am crezut că o ţin în braţe pe Mohini a mea. Am crezut că, dacă întorc capul, i-aş vedea geamănul cu părul ondulat gângurind în celălalt pat. Credeam că am o nouă şansă să fac lucrurile cum trebuie de data asta, dar mi-am înălţat privirea şi am întâlnit ochi nurorii mele. Ochii ei negri mă supravegheau îndeaproape.

— Arată exact ca mama mea, comentă ea.

Şi am ştiut atunci că bebeluşul nu reprezintă deloc o a doua şansă. Noră-mea refuza orice legătură cu noi şi ar fi îndepărtat-o cu totul pe Dimple de noi, aşa cum făcuse cu Nash şi Bella, dacă Lakshmnan n-ar fi iubit atât de mult copilul, încât s-o facă geloasă pe ea. De aceea, numai Dimple, fără ceilalţi doi nepoţi, venea să stea cu noi pe perioada vacanţelor şcolare.

Oh, am fost bucuroasă s-o primesc pe Dimple în vizită! îi risipeam în mod voit toate gândurile otrăvite pe care i le inocula Rani. Ea ştia că soţul ei nu o iubeşte, dar voia să-l creadă incapabil de dragoste. Nu putea suporta ideea că el ar putea iubi pe altcineva, fie chiar şi fiica lui. Acea latură

de gelozie posesivă din ea refuza să se stingă chiar şi în faţa legăturii materne. Când Dimple a crescut, a devenit şi mai evident că nu semăna deloc cu bunica ei maternă, ci cu Mohini. Îl vedeam pe Lakshmnan holbându-se la Dimple cu un amestec de uimire şi surprindere. Ca şi când nu-i venea să creadă cât de mult arăta fiica lui ca Mohini. Iar noi abia aşteptam venirea vacanţelor şcolare de trei ori pe an. Două săptămâni în luna aprilie, după care trei săptămâni în luna august şi apoi, perioada cea mai frumoasă dintre toate, întreaga lună decembrie şi parte din ianuarie.

Casa părea mai luminoasă, mai mare şi era mai bine când Dimple era aici. Lui Ayah îi aducea zâmbetul pe faţă, pe Sevenese îl făcea vorbăreţ, iar eu, în sfârşit, găseam o ţintă spre care puteau merge toţi banii mei câştigaţi cu trudă. Nu se punea problema că nu-i iubesc pe Nash şi Bella, dar cel mai mult o iubeam pe Dimple. Oricum, Nash şi Bella au fost învăţaţi să ne urască. Aş fi vrut s-o pot ţine pe Dimple cu mine tot timpul, dar nu, Rani nu i-ar fi permis asta. Ştia că ar însemna să mă lase să câştig. De fapt, ea credea că aşa ne chinuie pe fiul meu şi pe mine. De când avea Dimple doar cinci ani, a început să trimită bietul copil înainte şi înapoi ca un pachet adresat incorect. Oh, ce ochi mari şi trişti avea fetiţa! Număram zilele până când venea să stea cu noi şi plângeam când i se apropia plecarea. Şi după ce ne luam la revedere de la ea, iar maşina lui Lakshmnan apărea de după colţul străzii, golul sufletesc resimţit atunci era de nedescris. Apoi scoteam calendarul şi însemnam data următoarei ei vizite.

Rani le-a impus copiilor ei educaţia occidentală. Refuzase să-i înveţe limba lor maternă, dar am decis că o voi învăţa pe Dimple cultura noastră şi să vorbească tamila. Era moştenirea ei spirituală şi dreptul ei. Am început să-i spun poveştile noastre de familie, pentru că erau multe lucruri pe care voiam să le las în grija ei. Apoi, într-o zi a intrat în cameră şi ne-a anunţat că vrea să salveze toate poveştile mele dragi, precum cea cu aborigenii din deşertul roşu din Australia.

— Am hotărât să fac o călătorie de vis a istoriei familiei noastre şi când vei muri, o voi prelua eu şi voi fi noul custode al parcursului de vis al familiei noastre! spuse ea

dându-şi importanţă.

De atunci, ca un adevărat custode, mergea peste tot cu un reportofon, imprimând pe bandă audio trecutul rememorat pentru copiii copiilor ei. În sfârşit, exista un sens în existenţa mea!

Anii treceau, dar nu puteam găsi un mire pentru Lalita. Nu reuşise să treacă examenul final la Clasa a Treia, în ciuda faptului că l-a dat de trei ori. Neavând nici o calificare, a vrut să devină infirmieră, dar n-am fost de acord nici în ruptul capului. Cum aş putea-o lăsa pe fiica mea să spele bărbaţi străini în părţile intime? Nu, nu, un astfel de loc de muncă murdar nu era pentru fiica mea. Am trimis-o la şcoala de dactilografe, dar ori de câte ori mergea la un interviu, era atât de emoţionată, că nu se putea opri din făcut greşeli. Eram disperată. Dacă ar fi avut de lucru, puteam să-i găsesc un soţ, dar cu înfăţişarea ei şi şomeră pe deasupra, nici măcar o zestre de douăzeci de mii nu scotea la rampă decât indivizi nepotriviţi, cu caracter suspect – divorţaţi, ciudat de bătrâni sau escroci iresponsabili, în căutare de bani. Şi odată, un bărbat atât de gras că m-am speriat închipuindu-mi-o pe biata Lalita sufocată sub el.

Anii treceau repede şi sănătatea mea se deteriora. Doza de pastile mici, roz crescuse de la un sfert la una şi jumătate. Erau atât de puternice, încât îmi făceau corpul să tremure, dar nu exista nici o altă modalitate de a-mi tine astmul sub control. Îmi vâram ziare îndoite la piept şi spate pentru a mă feri de aerul rece al nopţii. Oasele care mă dureau îmi spuneau că am îmbătrânit. Zilele zburau ca vântul prin copaci, cenuşii, fără să se deosebească între ele.

Sevenese s-a apucat de studiul astrologiei şi a început să prezică viitorul. A exersat pe prietenii lui, care veneau în vizită, ducându-şi astrogramele la subraţ. Înainte de a pleca în excursiile sale, îmi lăsa plicuri pline cu interpretări pentru ca amicii lui să treacă să le ia. S-a dovedit că era atât de bun la ghicit, încât apăreau străini la uşa noastră ţinându-şi diagramele în mâna dreaptă.

— Te rog! îl implorau. Fiica mea se mărită. Va fi acest băiat o partidă bună?

Teancurile de bani de pe masa lui creşteau treptat, dar mi-am dat seama că eu cât se afunda mai adânc în lumea aceea întunecată, cu atât bea mai mult, iar disperarea lui creştea, era tot mai cinic, iar farmecul lui şi mai sălbatic. Nu voia să se căsătorească şi să se aşeze la casa lui. Femeile pentru el erau jucării cu ochi vicleni, iar copiii perpetuau o specie dezgustătoare.

— Omul este mai rău decât fiara, zicea el. Crocodilii urcă malul să iasă din apă în timpul marilor secete pentru a împărţi cu leii hrana, dar omul îl otrăveşte pe aproapele său înainte de a împărţi din a lui!

Bea prea mult şi se întorcea acasă târziu, clătinându-se şi mormăind în barbă, cu ochii roşii şi părul ciufulit. Uneori, mirosea a parfum persistent. Parfum ieftin. Nu era nevoie să întreb unde a fost. Exista în oraş un loc deocheat numit Barul de Lapte. Sevenese fusese văzut trecând pe lângă doamnele de la templu spre uşile batante ale barului. Femei machiate strident, nu prea tinere, dar încă cu picioare netede fumau în faţa localului. Adesea îşi pierdea cheile şi lovea în uşă mult după miezul nopţii, cântând în malaeză după Lalita să-i deschidă uşa.

— *Achi, achi Buka Pintu!*

Mi-era teamă că devenise alcoolic.

Jeyan nici măcar nu încercase să dea examenul de Clasa a Treia. Ştia că nu-l putea trece. S-a făcut cititor de contoare la Departamentul de Energie Electrică. Când a venit vremea să se căsătorească, Rani, care se apucase de peţit contra unui comision, a trimis vorbă că i-a găsit o soţie. Pentru Lalita nu erau pretendenţi. Avea deja treizeci de ani. Aproape prea bătrână pentru a se mai putea căsători.

Lalita.

Când Rani a găsit o mireasă pentru Jeyan, mama l-a dus să vadă fata. A revenit plină de optimism şi bună dispoziţie. Fata vizată era albă la piele şi plăcută. Mama a spus că, în viaţa lui anterioară, Jeyan trebuie să fi câştigat o karma excelentă pentru a merita o astfel de fată în viaţa aceasta. Ratha era orfană, crescută prin grija unei mătuşi care a reuşit să-i pună deoparte o zestre de cinci mii de ringgiţi. A fost o sumă extrem de mică cu care să se negocieze, dar

mama era atât de hotărâtă să aibă fata pentru Jeyan, încât ar fi acceptat şi dacă nu exista nici o zestre pe masă.

L-am urmărit pe Jeyan cum stătea pe un scaun şi se uita la mama mut, placid, după cum îi era felul. Se prea poate să o fi ascultat pe mama atunci, dar îl cunosc prea bine pe fratele meu. Cu preocuparea unui copil, el retrăia în gând amintirea preţioasă a unei priviri aţintite spre el, cu coada ochiului, ca din întâmplare. Nu-i stătea gândul decât la o pereche de picioare desenate cu henna care ieşeau de sub pliurile din faţă ale unui sari roşu cu verde şi la o pereche de mâini mici care îl serviseră cu ceai şi împărţiseră cu timiditate prăjituri moi celor din jur.

În spatele expresiei lui neatente ardea un fel de emoţie suprimată. Esenţa însăşi a acelei femei era deja în el. Jeyan visa. La parfum de mosc lucind pe sânii umflaţi, la piele acoperită cu puf mătăsos şi un corp care se mişca sub el ca o lebădă alunecând pe apă. Visa la o viaţă dulce cu Ratha.

S-a fixat data nunţii. S-au hotărât că va fi o nuntă mică, simplă, într-un templu. De fapt, mama a decis acest lucru. Fata nu avea rude, iar mamei nu-i plăceau manifestările publice spectaculoase de bogăţie. Părea logic să fie o nuntă mică. Am încuiat casa şi ne-am dus să stăm la vărul mamei din Kuala Lumpur. Locuinţa lui era mică şi plină de copii obraznici. Toată ziua alergau înjur ţipând, căzând peste adulţi şi peste piesele de mobilier. Se luptau unul cu altul, strigau, apoi cântau şi se rostogoleau pe scări ca nişte bile de cauciuc, de parcă nu erau din carne şi oase. Urma să plecăm din casa aceea spre ceremonia simplă programată la templu.

În ziua cea mare, fratele meu arăta strălucitor când ieşi în hol într-un *veshti* alb, cu capul împodobit cu un turban de mire. Stătea drept şi înalt în faţa mamei ca să-i dea binecuvântarea. Pentru prima dată, faţa lui pătrată se animase şi exprima nerăbdare. În timp ce mama rămăsese pe loc pentru a savura plăcerea de a-i fi asigurat o căsătorie cu o mireasă aşa de frumoasă fiului ei banal, unul dintre băieţii gazdei, chiuind ca pieile roşii, o zbughi în hol şi imediat alunecă pe o pată de ulei. În vreme ce toţi eram atenţi şi-l priveam, băiatul patină ciudat pe podea ca un ţipar uriaş. Ţiparul se prăbuşi drept în ornamentele de

sărbătoare pregătite pentru nunta fratelui meu. Un platou de argint mare cu *kumkum* zbură prin aer, din el se înălţă praf roşu ca o ceaţă roşie înainte de a cădea la pământ, rostogolindu-se cu zgomot, împrăştiind pulbere fină peste tot pe podea. Zgomotul platoului care căzuse şi se învârtea la nesfârşit pe podeaua de gresie era asurzitor. Zâmbetul mamei dispăru, iar faţa ei deveni ca o mască de uimire fără margini.

Pentru câteva secunde, nimeni nu se mişcă. Până şi băieţelul care cauzase Big Bangul îngheţase de frică. Stătea pe podea şi privea cu ochi mari, speriaţi expresia teribilă a mamei. Mama se uita la mizeria de pe podea ca şi cum nu era praf roşu, ieftin, care se putea cumpăra de la orice băcănie, ci o baltă de sânge strânsă de la trupurile neînsufleţite ale copiilor ei ucişi.

— De ce, oh, de ce a trebuit băiatul ăsta prost să-şi caute drum tocmai pe aici din toată casa? murmură ea clătinând din cap. Este un semn rău, dar a venit prea târziu! Nu mai este nimic de făcut, decât ce-am planificat deja.

Şi acestea fiind zise, chipul ei împietri. Părea că se grăbeşte în gesturi. Zeii vorbiseră, dar o făcuseră prea târziu: nunta trebuia să continue. Mama îl ajută pe copilul aiurit să se ridice, îl goni cu asprime şi instrui o fată care asista în apropiere să cureţe mizeria, după care păşi în faţă şi-l binecuvântă pe fiul ei, spunând răspicat: „Du-te cu zeii!” Apoi tata înaintă şi el ca să-l binecuvânteze pe Jeyan.

Mirele s-a urcat într-o maşină decorată cu panglici albastre şi argintii, iar toţi ceilalţi invitaţi ne-am înghesuit în celelalte automobile disponibile. Am mers alături de mama, care avea faţa ca de granit şi paşii hotărâţi asemenea unui soldat la marş. În maşină stătea ţeapănă, fără să spună nimic şi privea în gol pe fereastră. O dată a oftat încet a părere de rău. Ne simţeam ca şi cum ne îndreptam spre o casă mortuară în ţinute nepotrivite, mama în sariul ei de culoarea fructului de mango, iar eu într-unul albastru regal, cu bordură din cea mai strălucitoare nuanţă de fucsia.

În sinea mea consideram că mama exagera în privinţa superstiţiei, cu toate că nu am îndrăznit să deschid gura să spun ceva. Fusese, pur şi simplu, un accident. Era o minune că nu se întâmplase mai devreme. În faţa templului, maşina

a încetinit şi s-a oprit. Jeyan s-a dat jos. În soarele amiezii, costumul lui alb nou era orbitor. Cineva îi aranjă turbanul să stea drept. Era rege în ziua aceea. Mirele mulţumi, dând aprobator din cap. Era emoţionat.

În interiorul templului, mama le zâmbi femeilor prezente care erau gătite şi împodobite din abundenţă cu bijuterii. Acestea se opriră din comentariile şoptite la adresa miresei ca să-i răspundă mamei la fel. După ce ea trecu printre ele, îşi reluară bârfa, buzele lor alternând între vorbărie şi tăcere, dar ochii lor negri rămânând mereu alerţi, cuprinzând sala şi mulţimea. Pe mine mă priviră cu compătimire.

Ne-am oprit lângă baldachin şi am urmărit-o pe mireasă cum înaintează escortată de mătuşa ei în vârstă şi o prietenă. Mi s-a părut că arăta foarte frumos într-un sari roz mai cu puncte mici, verzi şi aurii şi o bordură aurie brodată intens. Era subţire şi graţioasă. Într-adevăr, Jeyan era extrem de norocos. Ajunsă lângă lectică, îşi îndoi picioarele sub ea şi alunecă pe perne alături de fratele meu. Se aşezase cu atâta firesc în mişcări, încât m-am întrebat din nou de ce oare o fată atât de drăguţă acceptase să se mărite cu fratele meu. Purta o mulţime de bijuterii, dar bănuiam că majoritatea erau de decor. Ştiam că era săracă. În vreme ce analizam situaţia, mi-am dat seama că din ochii ei lăsaţi în jos se rostogoleau nestingherite lacrimi care i se scurgeau pe sariul scump, ales şi cumpărat de mama pentru ea. O pată mică, întunecată îi apăru în poală pe locul udat de acestea. Mirată din cale afară de prezenţa şuvoiului aceluia de lacrimi fierbinţi, m-am uitat repede la mama, care le văzuse şi ea. Părea la fel de intrigată ca mine.

— De ce plânge mireasa? zumzăiră voci scăzute înjur.

Pentru că era evident că nu erau lacrimi de bucurie. Fata plângea din tot sufletul. Între stâlpii uriaşi ai templului, mica adunare venită să vadă o nuntă începu să şoptească şi să ciripească.

— Uite, mireasa plânge! şopteau între ei.

În timp ce urmăream scena uimiţi, cercelul extravagant, clips, pus pe nasul miresei îi alunecă de pe nară şi ateriză pe pata de lacrimi din poală. În tăcere, mireasa îl luă şi şi-l

prinse din nou pe nara umedă. Toată lumea văzu momentul. Murmurul din grupul mic de invitaţi deveni mai strident, iar obrajii mamei se îmbujorară. Era jenată de ceea ce părea a fi o manifestare de împotrivire sau reticenţă a miresei. Dar nimeni nu o forţase. Mama vorbise direct cu fata, care acceptase. Dăduse afirmativ din cap, apoi lăsase bărbia în piept.

Tobele băteau puternic când Jeyan se întoarse spre soţia lui şi-i legă în jurul gâtului *thali*-ul ceremonial. L-am văzut cum tresare când a observat lacrimile miresei. Confuz, a ridicat capul să caute ochii mamei. Ea i-a făcut semn din cap să continue. Asigurat astfel că lacrimile miresei erau un alt mister la care el nu avea acces, se întoarse şi încheie prinderea acelui lanţ foarte important care îi lega ca soţ şi soţie pentru totdeauna. Ceremonia se încheiase.

La recepţie, mama nu a putut mânca sau bea nimic. Numai când vedea mâncare i se făcea rău. Am plecat imediat spre Kuantan. Pe drum nu s-a vorbit deloc. Mama era ursuză şi nefericită. De ce plânsese mireasa? De ce băieţelul acela apărut de nicăieri dăduse cu piciorul, împrăştiind tocmai lucrul care simboliza un mariaj fericit?

A doua zi, cuplul proaspăt căsătorit a venit la noi acasă. Urmau să stea la noi până când îşi puteau permite să cumpere o casă a lor. Mama s-a oferit să contribuie cu nişte bani pentru viitoarea lor locuinţă. De la fereastră am văzut-o pe noua soţie a lui Jeyan cum coboară graţios din maşină. Părea liniştită şi în largul ei. Nici urmă de lacrimi. Mama a ieşit din casă ca s-o întâmpine cu o tavă cu pastă galbenă de santal, *kumkum,* cenuşă sfântă şi o moviliţă de camfor aprins. Ratha îngenunche la picioarele soacrei, după obicei. Când se ridică, i-am văzut pentru prima oară ochii cumnatei mele. Exprimau o tristeţe amară, deşi gura ei zâmbi politicos şi acceptă binecuvântarea mamei. De îndată ce i-a fost arătată camera lor, ieşi numaidecât.

Umblă după detergent şi începu să cureţe.

Strânse prin bucătărie, spălă în baie, curăţă rafturile din bucătărie, şterse praful şi dădu cu mopul prin camera de zi, rearanjă conţinutul dulapului de condimente, mătură curtea din spate şi îndepărtă buruienile crescute în jurul casei. Şi când termină, o luă de la capăt. Cum termină treaba, se

oferi să spele hainele, să cureţe canalele de scurgere sau să gătească.

Faţa ei tragic de frumoasă zâmbea refuzând ajutor.

— Oh, nu, nu! ne făcea semn că se descurcă.

Nu trebuia să ne facem griji, îi plăcea să cureţe. Era obişnuită cu munca grea. Vorbea numai când era întrebată. În turele ei de făcut curăţenie găsi un coş vechi, murdar, sub casă. Cândva, ţinusem păpuşa mea în el. Triumfătoare şi fără să spună cuiva, îl spălă şi apăru în camera de zi cu el pe braţ.

— Pot face piaţa, se oferi ea, sperând să fie lăsată.

— Sunt bani în interiorul elefantului de porţelan din vitrină. Ia cincizeci de ringgiţi cu tine! îi strigă mama din dormitor.

Vedeţi voi, mama o plăcea! Era mulţumită de noua ei noră. Spre deosebire de Rani, mamei îi plăcuse de Ratha de când o cunoscuse.

Ratha a luat banii, a făcut piaţa şi s-a întors cu restul exact. Mama a fost încântată.

— Vezi? Am avut dreptate să am încredere în ea!

În bucătărie, Ratha se apucă să prepare produsele de la piaţă în mese exotice. Era ca un alchimist. Lua ceva carne, nişte condimente şi câteva legume şi le transforma în mese somptuoase care îţi inundau simţurile şi te înrobeau să întrebi pofticios: „Mai este?” Geniul ei în ale gătitului era de necontestat. Pregătea borcane de marmeladă de ghimbir şi sos chutney din roşii al căror gust te urmărea până a doua zi şi în săptămâna următoare. Decapita fără să tresară porumbei sălbatici, adorabili şi păsări din pădure, despre care nici nu bănuiau că sunt vânate, şi le marina carnea închisă la culoare în coji de papaya ca să se înmoaie. Apoi se topeau în gură ca untul.

Când ne aşezam la masă, ne servea găluşte în stil chinezesc, mici, fierte, umplute cu carne de porc dulce sau peşte de râu, împănate cu limetă, cardamom şi seminţe de chimen. Îi plăcea să dea aromă orezului cu esenţă de ***kewra***[20] înainte de a-l tine la abur în interiorul tijelor albe

20 Un extract distilat din flori parfumate de pandanus fascicularis (un fel de pin), folosit pentru a da aromă preparatelor din carne, băuturi sau deserturi în India şi Asia de Sud-Est. (n tr.)

de bambus golite şi să gătească dovlecei cu tamarind şi steluţe de anason, încât aveau gust de zahăr caramelizat. Ştia cum să pună la cuptor carnea de pui în interiorul nucilor de cocos verzi şi cunoştea gustul secret al florilor de banane picante gătite cu coajă rasă de pomelo. Opărea ore întregi mugurii de bambus până când le cădeau toţi perişorii şi rămâneau cu ce era mai bun ca garnitură pentru piureul de vinete delicios pe care-l făcea. Afuma ciuperci, sota orhidee şi ne oferea peşte sărat, garnisit cu pastă cremoasă, picantă de *durian.*

Era o minune de femeie! Părea prea frumos să fie adevărat! Cum făcea totul? Cât de norocos era Jeyan!

Mama nu-şi mai încăpea în piele de mândrie că are o astfel de noră la ea acasă.

— Uită-te la ea să înveţi! îmi şopti aspru, privind critic părul meu nepieptănat. Dacă Lakshmnan ar fi găsit o soţie ca ea, ar fi putut ajunge departe, oftă mama melancolic.

La ora cinci în fiecare după-amiază, Ratha apărea aducându-ne un platou plin cu prăjituri Rajastani făcute cu migdale, miere şi unt sau bile de lapte suculente din sirop de trandafir şi uneori nişte fursecuri de culoare violet-închis, care mi se păreau cele mai delicioase, preparate din ingrediente necunoscute, sau, preferatele mele, nişte prăjituri ca nişte crenguţe, dulci şi picante, făcute din nuci.

— Unde ai învăţat toate astea? o întrebă mama cu adevărat impresionată.

— De la o vecină dragă, spuse ea.

Copil fiind, se împrietenise cu o femeie în vârstă, care era strănepoata uneia dintre cele şaisprezece bucătărese celebre de la curtea împăratului Dara Shukoh, fiul cel mare al şahului Jehan. Împăratul Dara Shukoh a fost mândru de stilul său somptuos şi nu accepta să se prepare la bucătăriile sale decât mâncărurile cele mai luxoase şi mai rafinate posibil. Din pagini rupte şi foi volante, relicve ale cândva marelui Imperiu Mogul, bătrâna a învăţat-o pe Ratha secretele gastronomiei mogulilor.

Odată, Ratha a făcut o rodie pentru mama, preparată pe de-a întregul din zahăr, migdale, suc de fructe şi glazurată cu sirop. Mama a rupt fructul-prăjitură, l-a deschis şi totul era acolo, recreat perfect: miezul, boabele şi cojile dintre

boabe. Părea atât de real, încât am văzut în ochii ei admiraţie profundă şi respect pentru priceperea fetei. Pentru mine, a creat o franzelă de pâine dulce cu migdale prăjite pe deasupra. Era prea frumoasă s-o mănânc, aşa că am pus-o în vitrină. Pentru Anna a făcut un graur din aluat, foarte reuşit şi drăguţ. Bineînţeles că era prea frumos ca să-l mâncăm.

— Vino şi stai lângă mine! a chemat-o mama odată.

— Mai fac asta şi gata, a răspuns Ratha, vrând să spele sub lada unde ţineam cărbunii. Nimeni nu curăţase locul acela de douăzeci de ani. Când, în cele din urmă, nu a mai fost realmente nimic de făcut, deşi cred că i-ar fi plăcut să cureţe din nou soba, mama a spus:

— Lasă-l! Odihneşte-te un pic lângă mine!

*

Aşadar, veni fără tragere de inimă şi se aşeză lângă mama, trăgându-şi rochia de casă până aproape îi acoperi gleznele. Lăsă privirea în jos. Mama îi zâmbi încurajator nurorii ei preferate. În mintea mamei era întrebarea: „De ce plângeai la nuntă?”, dar de pe buzele ei ieşiră întrebări despre trecutul lui Ratha. Fata îi răspunse cuminte, atentă. Nu puteai s-o acuzi că e vicleană sau obtuză, pentru că răspundea la toate cu onestitate şi fără ezitare, şi totuşi îţi dădea impresia că eşti iscoditor. Din aspectul uşor mirat din ochii ei întrezăreai răspunsul: „De ce te interesează?”

Era uşor de văzut neliniştea mamei, starea ei de disconfort. Se uita la Ratha şi vedea o fată drăguţă, ordonată, curată, zâmbitoare, însă între ea şi imaginea frumoasă era o barieră invizibilă, deşi extrem de politicoasă. Ascundea ceva îngrijorător şi mama era hotărâtă să afle ce era. N-a aflat niciodată.

Ratha avea tabieturi ciudate pentru îngrijirea ei corporală. Dispărea în baie cu o perie montată în lemn, cu peri de oţel şi ieşea cu pielea roz şi strălucitoare. Ne confirmă că-şi exfolia pielea cu ea, surprinsă că ne mirăm.

Jeyan pândea pe la colţuri, urmărind-o pe ascuns ca şi când era a altcuiva. Şi din camera lor comună ieşea ca un hoţ. Ochii lui o mângâiau, i se plimbau pe tot corpul, se odihneau asupra ei şi o alintau. În ei i se citeau toate intenţiile lui intime fremătând nerăbdătoare să iasă la

ivească. Uneori îl vedeai încercând să-i prindă privirea şi erai nevoit să întorci repede capul pur şi simplu jenat de cât de cerşetori erau ochii lui. Fratele meu era îndrăgostit de noua lui mireasă. Apoi, în a cincisprezecea zi, a venit o invitaţie de la Rani. Cuplul proaspăt căsătorit a fost chemat la cină.

— Pe curând, i-au spus mamei ieşind.

— Să vă întoarceţi acasă în siguranţă, copiii mei! le-a transmis.

Mai târziu în acea noapte, Jeyan s-a întors singur acasă.

— Unde este nevastă-ta? întrebă mama neliniştită.

— E încă la Rani. De fapt, Rani ne-a invitat pe amândoi să locuim la ea o vreme şi m-a trimis să-i aduc lucrurile Rathei.

— Unde o să dormiţi? se interesă mama surprinsă de întorsătura lucrurilor, şi mai ales de faptul că Lakshmnan şi Rani stăteau într-o casă cu un singur dormitor.

— Pe jos în camera de zi, cred! zise Jeyan ridicând din umeri, nerăbdător să ia lucrurile soţiei sale şi să plece.

— Înţeleg! răspunse mama încet. Bine, ia lucrurile!

Jeyan se grăbi în camera curată lună pe care o împărţise cu soţia lui timp de cincisprezece zile, vârî toate lucrurile ei într-un sac mic şi ieşi cu el pe verandă unde mama stătea în tăcere. Rămase acolo stingher până când mama catadicsi să-i spună:

— Ei bine, du-te atunci!

Îmi aruncă în grabă o privire plină de uşurare parcă şi o zbughi în jos pe scări, cu sacul acela mic lovindu-i-se de picioarele subţiri. Mama rămase pe verandă, urmărindu-l cum pleacă, având o expresie stranie pe faţă. Chiar şi după ce Jeyan coti ieşind în drumul principal unde nu-l mai putea vedea, mama rămase privind îndelung la orizont.

Peria Rathei cu perii duri din oţel era aşezată pe pervazul exterior al băii. În graba lui, Jeyan o uitase. Am luat-o şi i-am trecut perii ascuţiţi pe piele, fiind şocată să constat cât de ascuţiţi şi aspri erau de fapt pe pielea goală şi minunându-mă că cineva putea folosi de bunăvoie un astfel de obiect pe propriul corp. Ar fi putut fi mai degrabă considerat un instrument de tortură.

Odată am văzut-o în piaţă, cu un coş petrecut pe braţ şi ţinut cu cotul. Din coş îi atârnau câteva fire de fasole verde subţire şi coada stufoasă, roşie-maronie a unei veveriţe.

Stătea lângă omul care vinde suc de nucă de cocos, uitându-se întristată la bietele maimuţe din cuşti. Arăta atât de tragic, încât m-am tras înapoi, ascunzându-mă după stivele înalte de saci plini de orez, aşezate lângă o tarabă. Cumnată-mea era cu adevărat o fiinţă curioasă. Plină de secrete triste. Dintr-odată a întors capul ca şi când ar fi conştientizat că o supraveghez. Poate că-mi văzuse umbra, dar s-a făcut că nu mă observă. Am văzut-o îndepărtându-se repede de maimuţele care ţipau şi se loveau furioase în cuşca de sârmă. Mi-am imaginat-o cu buzele uşor încreţite, făcând curăţenie în casa lui Rani de sus până jos, apoi reluând iar peste tot, în timp ce Rani se odihnea, cu picioarele pe care şi le imagina umflate ridicate pe un taburet. Poate că şi pentru noua ei gazdă Ratha va reproduce în zahăr o vânătă sau o grămadă de castraveţi verzi.

Două luni trecuseră de când Ratha şi Jeyan au plecat la cină şi din cine ştie ce motiv nu s-au mai întors. Viaţa a continuat ca şi mai înainte. Jeyan trecea seara pe la noi, dar părea mereu grăbit să i se alăture soţiei lui. Ştiu că mama fusese rănită că Ratha plecase fără să-şi ia măcar la revedere cum se cuvine, dar nu spunea decât:

— Sunt fericită atât timp cât ei sunt fericiţi!

Într-o zi, Jeyan a dat buzna, deschizând uşa într-un acces de panică. Faţa îi era schimonosită de o emoţie necunoscută. Era aproape ora nouă seara şi mama aştepta să înceapă emisiunea de wrestling. Niciodată nu o rata, devenea foarte implicată, îi încuraja cu glas tare pe luptătorii ei preferaţi şi chiar şi astăzi încă mai crede că toate acele trânte şi lovituri sunt reale. Nu mă îndur să-i spun că-s trucate. O cunosc pe mama; astfel, meciul şi-ar pierde cea mai mare parte din atracţie. Oricum, în seara aceea când a venit, Jeyan gâfâia şi era aproape incoerent de panică.

— Rani ne-a dat ultimatum douăzeci şi patru de ore ca să plecăm din casa ei! strigă el.

Pe vremea aceea, când funcţionarii de stat făceau ceva de neiertat sau efectiv cumplit, gen furt, li se dădea preaviz douăzeci şi patru de ore pentru a-şi părăsi locuinţele. Şi chiar dacă pare ridicol, Rani îşi pusese în cap să emită

acelaşi tip de somaţie cu titulatură oficială cumnatului şi soţiei acestuia.

Am auzit şuieratul acela bronhic din pieptul mamei.

— De ce? întrebă ea.

Jeyan ridică nedumerit braţele în aer.

— Nu ştiu! Cred că s-au certat. Lakshmnan a ieşit din casă înfuriat, iar Rani a acuzat-o pe Ratha că-i nemulţumită de un singur bărbat. Vă spun eu, cumnată-mea este nebună! Îţi vine să crezi că a ieşit afară pe treptele casei ei şi striga în gura mare, s-o audă toţi, că Ratha încearcă să-i fure soţul? Nu este deloc adevărat! Ratha mă iubeşte. Rani este nebună. Ea plânge, ţipă şi spune lucruri urâte, vulgare, cum că Ratha îi doreşte pe ambii fraţi. În bucătărie, Ratha stătea în patru labe şi spăla podeaua. Nu ştiu ce să fac. Ce să fac? S-o aduc pe Ratha aici?

— Nu, nu aici, pentru că Ratha nu vrea să trăiască aici şi nu pot s-o primesc înapoi după modul în care a plecat, dar sunt camere disponibile în prăvălia de peste drum. Du-te şi închiriază o cameră repede! Magazinele sunt deschise până la nouă treizeci pe timp de noapte.

— Dar chiria, garanţia?...

— Ce s-a întâmplat cu banii de zestre? întrebă mama încruntând din sprâncene.

— Nu mai sunt! Rani avea mare nevoie de bani, aşa că i-a cerut Rathei. Însă a promis să ni-i dea înapoi în următoarele câteva luni.

— Când s-a întâmplat asta? se interesă mama pe un ton foarte liniştit.

Jeyan răspunse fără să stea pe gânduri:

— Lunea trecută!

— Deci, mai înainte nevastă-ta nu-l voia pe soţul ei, nu? mârâi mama nervoasă, dar bietul Jeyan nu făcu decât să se holbeze la ea neputincios.

Era un simplu bărbat. Nu-i putea ţine piept lui Rani, cu limba ei pricepută şi cu planurile ei intrigante.

Mama îl sfătui pe Jeyan:

— Află cât costă camera şi vă dau eu banii! Acum, du-te repede! Altfel se închide şi parcă văd că ajung să vă plătesc o cameră de hotel.

— Bine, mulţumesc!

Jeyan se întoarse cu o expresie teribil de îngrijorată. Uşa mamei era închisă pentru el şi soţia lui. Rani delira şi urla ca o nebună în pragul casei, iar soţia lui stătea pe brânci ca să-i spele ei duşumeaua. Şi acum înţelesese că îşi pierduse zestrea dând-o unei femei intrigante. Nu se mai confruntase niciodată cu atâtea probleme în acelaşi timp.

— N-ar fi trebuit să mergem să stăm în casa ei, mormăi el ca pentru sine.

Jeyan era neştiutor în ceea ce priveşte firea femeilor.

Odată, mama l-a întrebat:

— Jeyan, ştii de ce a plâns soţia ta în ziua nunţii voastre?

El o privi placid, oarecum nedumerit. „Nu toate miresele plâng de bucurie la nunta lor?” Mai târziu, el o întrebă pe Ratha şi se întoarse să raporteze.

— Nu vrea să-mi zică, zise el aproape supărat. Zice că nu contează de ce.

— Să spunem că de la emoţii, dacă vrei, declară ea obosită, când a revenit insistând.

Prin urmare, Jeyan şi mireasa lui s-au mutat într-o cameră înghesuită la primul etaj al unui case-prăvălii. Trebuiau să împartă baia cu alte zece persoane şi era o groază de treabă să-i ţină în priză instinctele maniacale de curăţenie ale Rathei. Probabil că a fost într-adevăr tare ocupată, pentru că n-a venit în vizită. Mama era sigură că Rani o montase complet pe Ratha împotriva noastră.

Târziu, într-o după-amiază, Rani a venit să ne viziteze. A adus o punguţă cu struguri. Varietate importată, explică ea dându-şi importanţă. Mama îi mulţumi şi m-am grăbit s-o scap de pachet. Rani s-a aşezat relaxată pe un scaun. Am spălat strugurii şi, punându-i pe o farfurie, i-am dus în camera de zi şi i-am oferit musafirei.

— Ce mai faci? întrebă mama.

N-aş fi crezut că o să le văd discutând, căci ştiam că o ura pe Rani şi era perfect conştientă că sentimentul era reciproc.

— Mă chinuie articulaţiile, comentă nora, cu durere în glas. Îşi ridică poalele sariului ca să-şi arate gleznele cărnoase. Uită-te cât de umflate sunt! strigă ea.

M-am uitat lung la picioarele ei sănătoase. Poate că o supărau noaptea, dar în timpul zilei arătau perfect

sănătoase. Lăsă să-i cadă delicat sariul verde înapoi peste picioare, întinse mâna după un pumn de struguri şi începu:

— Am venit să vă explic despre toată această mizerie cu bietul Jeyan şi cu femeia aceea groaznică. Nu vreau să vă faceţi vreo impresie greşită. Am luat fata la mine doar din pură omenie. Sincer, uneori cred că sunt prea bună. Ajut oamenii şi ei mă trădează. I-am cumpărat chiar şi tonice soţului ei, ca să fie mai viril cu ea. Şi ea ce face? încearcă să-mi seducă soţul de parcă n-aş observa. Am trăit mai multe experienţe neplăcute în viaţă decât a mâncat ea orez până acum.

Îşi aruncă câteva boabe de struguri în gură, le mestecă gânditoare, apoi continuă:

— Am ştiut imediat ce are de gând. Ori de câte ori Lakshmnan mergea în curte să ridice greutăţi, ea era în bucătărie, prefăcându-se că face curat. Nu ştia că o pot vedea când stau pe canapeaua din camera de zi. O vedeam cum se uita la el de pe fereastra din bucătărie. Nu sunt oarbă. Voia să-l facă să creadă că e harnică, încercând să mă pună pe mine într-o lumină proastă. Am împrumutat un mizilic de cinci mii de ringgiţi de la ei. Un salariu de profesor nu te ajută prea mult. Copiilor le era foame. Nu era nimic de mâncare în casă şi facturile trebuiau plătite. Oricum, am auzit de atunci că umblă în jur spunând că eu – îţi vine să crezi? –, eu, care i-am oferit fetei nerecunoscătoare un acoperiş deasupra capului, i-aş fi mâncat zestrea! Rani se opri să tragă aer în piept şi, arătându-se indignată, reluă: De fapt, ar trebui să-mi dai acei bani, mamă-soacră, ca să am plăcerea să-i arunc în ochi curvuliţei suma aceasta infimă şi s-o opresc din a ne mai denigra numele familiei!

Mâna mamei tremură mai tare, dar zâmbetul îi îngheţă. Rani plecă ceva mai târziu, fără bani la ea.

Preţ de jumătate de oră, mama colindă pas cu pas duşumelele casei noastre, mormăind:

— Uimitor, pur şi simplu uimitor! Era atât de nervoasă că nu putea sta locului şi dintr-odată începu să râdă cu glas tare, revoltată: Ce tupeu pe noră-mea! Zău aşa, mă ia de fraieră! Se aşteaptă ca tocmai eu, dintre toţi cunoscuţii, să-i dau ei pe tavă nu una sau două, ci cinci mii de ringgiţi şi să

sper că vor ajunge la Ratha. Ha, dacă aş vrea ca Ratha să aibă aceşti bani, i-as da fetei cu mâna mea, nu să treacă mai întâi prin fălcile ei lacome de crocodil!

Curând, Ratha rămase însărcinată. Avea greţuri matinale. Mama îi trimise biscuiţi vanilaţi Marie, ghimbir marinat şi trei rochii de gravidă. De asemenea, se oferi să le cumpere cu banii jos o casă cu etaj şi terasă într-un cartier proaspăt construit în afara oraşului, dar Ratha era prea mândră să accepte şi refuză politicos prin Jeyan. Am văzut-o o dată prin piaţa de noapte purtând una dintre rochiile de gravidă pe care i le trimisese mama. Îşi scurtase pletele, ca să aibă o pieptănătură mai uşor de îngrijit. Şuviţele buclate din jurul gâtului subţire o făceau să pară mai tânără, mai vulnerabilă. Era tristă. Chiar şi prin aglomeraţie, cu mulţimea preocupată de oameni care se împingeau, i-am simţit tristeţea. De data aceasta sigur m-a văzut, dar s-a prefăcut că nu mă vede, grăbindu-se să se piardă prin gloata pestriţă.

Lui Jeyan i s-a născut o fată. Eu şi mama ne-am dus la spital să-i vedem pe Ratha şi pe copil. Am luat haine frumoase cusute de mână, cu bonete asortate şi bijuterii în miniatură pentru fetiţă. Copilul era minunat, roz tot şi mirosea a talc şi a lapte. Mama a comentat că Anna avusese aceeaşi culoare când se născuse. Când ne-a văzut, Ratha păru că-l strânge la piept şi-l lipeşte mai tare de ea. M-am gândit că, fiind singurul lucru de preţ pe care-l avusese vreodată, era normal. Încheieturile degetelor i se albiseră de la strânsoare şi copilul se puse zdravăn pe plâns.

Vino la bunica! susură mama aproape de bebeluşul cu faţa roşie. Ratha se încruntă nefericită, dar în braţele sigure şi puternice ale mamei copilul îşi descleştă pumnişorii şi se opri din plânsetul acela subţirel, dar furios. Mama îi aşeză din nou copilul adormit în braţele Rathei şi am văzut-o atunci cum oftează uşurată că-l ţine iarăşi ea. Câteva zile mai târziu, Ratha şi copilul nou-născut au revenit în cămăruţa de deasupra spălătoriei.

Mama încercă să-l sfătuiască pe Jeyan:

— Aburii de la spălătorie sunt răi pentru copil!

— Prostii! respinse remarca Ratha când soţul îi transmise

ce părere avea mama.

*

Când am văzut-o din nou, era iarăşi însărcinată şi purta aceeaşi rochie de gravidă pe care i-o cumpărase mama cu doi ani în urmă. Culoarea materialului se decolorase. Îi crescuse părul şi-l ţinea prins în coadă de cal. Arăta mai nefericită ca niciodată.

Sosi şi al doilea copil. La spital ne-a zâmbit politicos mie şi mamei. Nu era nimic dincolo de acel zâmbet, nici ostilitate şi nici căldură. Era un zâmbet de străin. Fata mai mare stătea liniştită pe pat. Se uita la noi curioasă, cu ochii mari, umezi. Când mama a încercat să o mute purtând-o în braţe, copila şi-a acoperit ochii cu mâinile şi a suspinat amarnic. Era speriată de această femeie feroce pe care nu o mai văzuse niciodată până atunci. Ca arsă, mama întoarse capul de la ea. Se apucă în schimb să dea la o parte pătura ca să se uite la al doilea copil al lui Jeyan. Tot o fată. De data asta, mama nu a mai încercat să ridice bebeluşul. Dintr-odată, păru preocupată şi cu gândul în altă parte. După câteva minute stinghere, am plecat. Momentul îmi lăsase un gust amar.

Lucrurile se stricaseră şi în camera de deasupra prăvăliei. Jeyan nu se mai grăbea să ajungă acasă ca să se uite la nevastă-sa cu ochii aprinşi. Venea direct la noi după serviciu. Stătea în camera de zi şi se uita la televizor în gol, iar după ce mânca de cină, se plângea cu glas tare oricui era dispus să-l asculte despre soţia lui. Era rea. Îi învrăjbise pe copii împotriva lui. Refuza să-i mai gătească. Refuza chiar să-i spele hainele. Apoi lucrurile s-au înrăutăţit şi mai tare. Îi bătea pe copii dacă vorbeau cu el. Golea conţinutul făraşului pe hainele lui proaspăt spălate pe care Dhobi i le livra la uşă. O ura în mod deosebit pe prima fiică pentru că semăna prea mult cu tatăl ei. Copilul devenise retras şi inabordabil. Vorbea numai când era întrebată şi era lentă în gesturi.

— Mai repede, mănâncă mai repede! striga Ratha aproape de urechea fetei şi-i împingea mâncarea în gură din ce în ce mai repede, până când săraca se sufoca şi tuşea. Atunci urmau lacrimi, vorbe şi mai furioase şi palme. Se pare că Ratha îl ura de moarte pe Jeyan. Dar de ce să ne

mirăm? Platoul cu *kumkum* se vărsase înainte de căsătorie. Căsătoria murise atunci. Acesta era doar mirosul de descompunere.

Când fata cea mare a împlinit cinci ani, Ratha i-a cerut lui Jeyan să se mute. El a găsit o cameră într-o altă prăvălie de pe aceeaşi stradă. Adevărul era că nu ştia cum să trăiască fără ea. Se obişnuise cumva cu traiul acela plin de abuz şi ură, dar nu mai ştia cum să supravieţuiască în lipsa ei. O simţea contopită în fiinţa lui la bine şi la rău. Voia să-i rămână aproape, să se uite la ea şi la copii, dar Ratha refuza până şi să privească în direcţia lui. Se exprimase clar că nu voia să mai aibă nimic de-a face cu soţul ei. Începuse procedurile de divorţ. Jeyan crezu că dacă ar refuza să-i plătească pentru existenţă, ar aduce-o înapoi. Din camera lui sărăcăcioasă, de la câteva uşi distanţă de ea, o urmărea, sigur că femeia nu o să se descurce fără el. Fără prieteni, fără un loc de muncă, fără o familie grijulie, neavând bani, cu doi copii de întreţinut şi toate facturile de plătit. Se gândea că Ratha se va întoarce la el, târându-se în patru labe să se împace. Ochii lui cu privire molatică scăpărau de răzbunare. Voia să-i dea o lecţie, spunea el. Dar Ratha a jurat că nu se va întoarce la el. A ignorat ochii scăpărători care o examinau de la distanţă de cum a plecat de la ea. Noaptea punea o pătură veche, pe care nu o mai folosea, peste geam, astfel încât lui îi era imposibil să mai vadă chiar şi o umbră. Apoi îşi făcu un plan. Ea nu-i voia banii bărbatului.

La început, Ratha a obţinut tot felul de slujbe ciudate şi mergea la lucru cu copiii ei sfioşi, care-şi ascundeau feţele ca nişte pisoi mici agăţaţi de fustele ei. Îi era greu. Femeile pentru care lucra erau nemiloase şi exigente, dar îi tolerau copiii, pentru că ştia să cureţe absolut impecabil. Noaptea se apuca să coasă bluze de sari pentru doamnele bogate la care lucra şi pentru prietenele lor răsfăţate.

Treptat, reuşi să pună deoparte suficient pentru a merge să ia lecţii de patiserie de la soţia unui fost poliţist. Într-un apartament din blocul de locuinţe văruit în alb şi albastru, rezervat poliţiştilor şi familiilor lor, a învăţat să coacă torturi. Apoi a folosit banii câştigaţi cu greu de ea pentru a urma cursuri de aplicat glazură. De la fereastra lui, Jeyan o

urmărea gelos, invidiindu-i progresul şi felul în care-şi manifesta libertatea faţă de el. Jeyan începu să bea în fiecare seară. Îmbrăcat cu uniforma lui albastră de cititor de contoare, stătea în bodegile de prin oraş consumând băutura locală numită *samsoo.*

L-am văzut prefăcându-se vesel în compania altor bărbaţi. Toţi de acolo fie îşi îneacă amarul, fie îşi reproşează că au eşuat în mariaj, fie îi bântuie umbrele plânsului copiilor lor abandonaţi care îi trăgeau de marginile cămăşilor cerşind un pic de atenţie şi ceva mai multă dragoste. Ce mai critică femeile! Cicălitoare, curve, bune de nimic. După care comentează indecent despre prostituatele care merg pe stradă spre apartamentele nou construite. I-a luat mult timp lui Jeyan să accepte că Ratha era realmente pierdută pentru el, dar deja atunci nu-i mai păsa de nimic.

În cămăruţa ei, Ratha a exersat până când literele de „La mulţi ani” şpriţate cu grijă pe torturi arătau suficient de apetisante. Apoi a început să predea lecţii în centrul civic. A supravieţuit fără nici un singur cent de la Jeyan. Lecţiile ei deveniseră faimoase în Kuantan. Nu participau numai doamne indiene, ci chiar şi malaysiene, bine cunoscute pentru simţul lor înnăscut de creativitate şi răbdarea lor pentru opere de artă complicate; se strângeau toate graţioase, la orele ei. Plecau acasă cu buchete de rambutan şi mangustan făcute din zahăr. Ratha s-a mutat din cămăruţa de deasupra spălătoriei când fata cea mare a început să tuşească noaptea. Cum îl ura pe fostul ei soţ! Cum o mai ura pe femeia care îl născuse! Nu mai voia să aibă nimic de a face cu noi. Îi suflasem şansa la a avea un trai bun.

Slăbuţe şi speriate, fetiţele au urmat-o în noua ei viaţă.

— Nu aveţi tată, le spunea ea. Este mort!

Fetele aprobau din cap, cu ochii mari, creduli, ca nişte îngeri prostuţi, cu aripile zdrenţuite ţinute în palmă. Cine ştie ce le trecea prin bietele lor creieraşe? Săracii copii, lumea lor era aşa de plină cu adulţi cruzi! Oare nu-şi mai aminteau de bărbatul subţire ca un băţ care obişnuia să le ridice uneori deasupra capului? Acel om cu chip simplu pe o faţă lată şi gura lentă, cu doar câteva cuvinte de exprimat! Da, şi-l aminteau, la fel cum îşi aminteau de nasturii

pierduţi de la bluze. Îmbrăcate cu haine curate, dar uzate, învăţaseră să meargă în vârful picioarelor în jurul mamei lor prin odaia îngustă. Temperamentul ei era mereu în clocot şi le taxa imediat. Le ducea de mână la şcoală. Profesoara lor era o prietenă de-a Annei.

— Sunt copii aşa de buni, comentă aceasta anunţând-o pe Anna. Dar mi-aş dori să vorbească mai mult!

Ultima dată când am văzut-o pe Ratha, se urca într-un autobuz. Se mutau în partea cealaltă a oraşului, cât mai departe posibil de soţul ei beţiv şi patetic. Am privit-o cu atenţie. Copiii nu erau cu ea. Chiar şi din spate, am recunoscut-o imediat. Poate că din cauza periei aspre sau poate a traiului greu, ceva îi schimbase persoana, făcând-o aproape de nerecunoscut. Pielea îi atârna în falduri mici pe lângă oase. Pliurile de piele de la coate îi fluturară în momentul când îşi potrivi coşul pe braţ. Apoi se întoarse să-i plătească şoferului de autobuz şi să primească restul şi am constatat şocată că jumătate din gură i se lăsase în jos ca la un bolnav semiparalizat după un accident vascular cerebral. Pe cap avea din loc în loc petice cu păr rărit şi zone unde i se vedea scalpul curat. Mi-a amintit de un film de producţie tamilă pe care îl văzusem cândva, în care eroina fuge de obiectivul camerei de filmat în pădure. Este iarnă şi toţi copacii sunt goi şi adormiţi. Nu vezi decât spatele ei distanţându-se. Spatele Rathei care se îndepărtează îmi aduce aminte de ea. Camera se mişcă tot mai departe şi mai departe de ea. Până când se face din ce în ce mai mică, doar un punct la orizont şi dispare. Adio, Ratha!

Nu ştiu când au trecut anii, dar nu mai stau afară printre straturile de bame grăsuţe şi răsadurile viu colorate de vinete urmărind insecte sau hrănind găinile din peştera mea magică de sub casă. Terenul de la exterior este pustiu şi părăsit. L-au năpădit buruienile. Mă trezesc dimineaţa şi-mi încep treburile casnice, după care este timpul pentru somnul de după-amiază. Apoi stau şi mă uit la televizor până se face ora de culcare. Uneori mai prind câte un film la cinema, iar în zilele de vineri merg la rugăciunile de seară de la templu. Într-o dimineaţă m-am trezit că am patruzeci şi cinci de ani, sunt nemăritată şi tata are optzeci

şi doi de ani. Mă uit la el, un bătrân pe o bicicletă şubredă. Ani în şir l-am privit de la fereastră cum urcă pe aceeaşi bicicletă veche, ruginită şi parcurge aceeaşi cărare, îngrijorată că într-o zi ar putea să cadă şi să se rănească. Dar eram la piaţă când în cele din urmă s-a întâmplat acest lucru. În schimb, mama a fost cea care s-a uitat după el de la fereastră şi l-a văzut doborât la pământ după ce s-a împiedicat de rădăcinile bombate ale copacului de rambutan care crescuse uriaş de-a lungul anilor.

A fugit afară din casă desculţă pentru a-l ajuta pe bietul tata îmbătrânit, care zăcea pe spate, prea uimit pentru a se mişca. Mama avea şaizeci şi unu de ani. Membrele ei erau slabe şi bătrâne, dar încă mai avea multă putere în ele. Se lăsă pe vine lângă el. Faţa lui era ca albia uscată a unui râu. Plină de riduri adânci. De ani de zile îl citea ca pe o carte. Ştia că bărbatul are dureri groaznice. Mama a întins mâna şi i-a atins obrajii ridaţi. Deşi în agonie, tata se uită surprins la ea. Roata din spate a bicicletei încă se învârtea. Încercă să-l ridice.

— Nu, nu! gemu el. Nu mă pot mişca! Mi-am rupt piciorul. Sună la ambulanţă!

Aşa că mama a alergat la casa lui Old Soong. Un servitor a lăsat-o să intre. Era prima dată când intra în casă. Recunoscu masa din palisandru la care Mui Tsai îi servise tocană de câine stăpânului, când el a mângâiat-o prima dată cu degetele pe interiorul coapsei feciorelnice. Locul unde soldaţii japonezi au aruncat-o pe spate şi au violat-o toţi pe rând. Podeaua de mozaic era rece sub tălpile mamei.

— Doamnă Soong! strigă mama cu glas pierit, răguşit.

În cele din urmă, doamna Soong deschise o uşă din lemn închis la culoare şi îşi făcu apariţia. Se urâţise într-un mod incredibil. Frumuseţea i se evaporase. Era grasă şi începea să chelească. În ochii ei mici, înghesuiţi de role de grăsime, nu exista nici o bucurie. De fapt, prezenţa mamei părea că o deranjează. Era cineva care îi ştia secretele. Bănuia că baba asta îi cunoştea toate secretele urâte. Baba urâcioasă deschise gura, iar ea îi spune că are nevoie de un telefon. Doamna Soong îi arătă cu degetul telefonul din apropierea holului. După ce mama sună la salvare, îi mulţumi doamnei

Soong şi plecă repede.

Trecu pe lângă casa lui Minah unde, cu mult timp în urmă, ea şi Mui Tsai văzuseră un piton uriaş. Minah plecase de mult. Protectorul ei japonez îi lăsase o bucată de pământ şi bani, şi ea se mutase în altă parte. Mama trecu în fugă şi pe lângă casa chinezului unde biata Ah Moi se spânzurase cu ani în urmă. Tata zăcea întins pe spate. Nu se mişcase deloc. Mamei îi veni să plângă şi nu ştia de ce. Era clar că rana nu era prea gravă. De ce se simţea brusc atât de pierdută, aşa de abandonată? De parcă el o părăsise, când de fapt ea plecase să cheme o ambulanţă. De ce, după toţi aceşti ani, să simtă brusc o durere în inimă la gândul chinului lui, la gândul că-l pierde? Încercă din greu să-şi aducă aminte că o irita şi o enerva peste măsură.

Se uită în jos la el şi el o privi pe ea.

Nu era nici o expresie pe chipul lui. O privi aşa cum o privea în toţi anii de când îl cunoscuse. Ca un tip puternic, de încredere şi maleabil ca aluatul. Mama intenţionă să-i spună ceva din ceea ce simţea. Poate că l-ar fi mângâiat gândurile ei confuze, dorul ei ciudat ca el să fie bine. Apoi am venit eu în fugă şi vorbele prea sentimentale i-au murit mamei în gât. Se simţi jenată că o femeie în vârstă ca ea gândise nişte lucruri prosteşti. Era recunoscătoare că nu rostise acele cuvinte ridicole, copilăreşti. Ar fi riscat să-l şocheze şi să facă un atac de cord.

M-a lăsat cu tata şi s-a dus în casă să se pregătească. Voia să-l însoţească pe bătrân la spital. Să stea lângă el. Cu siguranţă ar fi fost prea agitată să rămână acasă singură. Îşi schimbă rapid sarongul maro cu verde, decolorat şi îşi luă un sari bleu cu o bordură îngustă, de un verde-închis. Ascunse în jupă o tolbă pe care mai întâi o umpluse cu bani. Cine ştie cât de mult puteau costa medicamentele în prezent? Se pieptănă şi îşi răsuci părul într-un coc strâns la ceafă. Toate astea durară doar câteva minute.

Casa era foarte liniştită. Parcă ştia că avusese loc o tragedie afară, în curte. Parcă ştia că oasele bătrâne nu se vindecă. În cele din urmă îşi văzu ochii în oglindă şi se opri în loc surprinsă, îi erau străini. Se uită mai de aproape. Nişte emoţii speriate înotau în interiorul lor. O făceau să se simtă stingheră, aşa că se uită repede în altă direcţie şi

începu să se gândească la lucruri practice. Picioarele ei. Trebuia să facă rapid ceva cu picioarele ei! Îşi spălă sângele de pe tălpi şi încălţă nişte papuci, apoi merse să aştepte lângă bătrân.

Veni lângă noi cu un aer regal, uitându-se la mine cum mă ghemuisem lângă tata, netezindu-i părul alb în jurul capului, în timp ce lacrimi mute îmi şiroiau pe obraji. Dar slăbiciunea mea îi insuflă ei putere. Era bucuroasă că nu cedase în faţa acelor emoţii ciudate. Este o femeie mândră. Nu vrea să se arate slabă sau să se comporte prosteşte. Era bine că nu se ghemuise în mod nedemn pe pământ, vărsând în hohote tot amarul din inima ei. Ştia că vecinii se uitau dindărătul perdelelor. Cândva poate că s-ar fi îngrămădit toţi în jur, încercând să ajute, ca atunci când soldaţii japonezi l-au luat pe soţul lui Minah şi l-au omorât prin împuşcare. Dar acum mahalaua era plină de oameni noi. O întreagă generaţie de persoane care zâmbeau şi salutau cu mâna de la distanţă. Oameni care credeau într-un concept ciudat, occidentalizat, denumit viaţă privată.

Ambulanţa a intrat pe uliţa noastră înfundată. Am fluturat din mână sălbatic, strigând:

— Aici, aici! Suntem aici!

Doi bărbaţi în halate albe îl puseră pe tata pe o targă. El strânse din ochi de durere. Pentru mama era ca un déjà vu să-l vadă pe targa îngustă, fiind condus de braţe grăbite, îmbrăcate în alb. Îşi aduse aminte de ultima oară când îl văzuse întins pe un pat îngust. Pe atunci era cenuşiu la faţă şi inconştient. Ea însăşi era doar un copil. Urcă în ambulanţă şi stătu în linişte, în timp ce maşina accelera de-a lungul străzilor din Kuantan.

Tata închise ochii obosit. Părea dus cu gândul. În mod ciudat, mama tânjea să-l atingă, să simtă că era încă acolo cu ea. Propriile gânduri o derutau. Poate că ea îmbătrânise sau poate că-i înţelesese oboseala lui. Ştia de mult că în timpul zilelor tata visa şi tânjea să se facă noapte, când se lasă uitarea peste noi ca o pătură groasă, moale. Poate că mamei îi era teamă de căderea nopţii finale, pe care el părea s-o întâmpine cu braţele deschise, s-o invite chiar. Odată, pleoapele i se zbătură şi se deschiseră. Ochii lui zăboviră asupra ei fără cuvinte şi, parcă mângâiat la

vederea feţei ei îngrijorate, se închiseră din nou. Mama era încântată că-i fusese sprijin lui. Simţi cum regretul se topeşte şi umple încet toate crăpăturile mici şi golurile din interiorul ei. Se purtase oribil cu el. Toată viaţa lui, el făcuse tot ce-i stătuse în puteri pentru ea, iar ea nu făcuse altceva decât să fie nerăbdătoare, nepoliticoasă şi arogantă. Se asigurase că toţi copiii ştiau că ea conducea. Nu-i dăduse ocazia să aibă vreodată autoritate în casă. Fusese chiar geloasă pe toate micile gesturi de afecţiune pe care reuşeau să le strecoare pe furiş copiii în lumea lui sumbră. Fusese egoistă şi meschină.

Rana era doar o fisură cât un fir de păr în femur. I-au înfăşurat piciorul în ghips alb. Stătea întins în pat cu ochii închişi. Mama îşi dădu seama că îşi pierdea culoarea din obraji. Dintotdeauna avusese tenul aproape negru, dar acum era de un cenuşiu-maroniu, parcă diluat. I se aduse la pat o tavă cu mâncare. Tata se uită la alimentele palide şi clătină din cap nefericit. Mama îi amestecă un pic de orez în supa groasă de peşte şi-l hrăni cu mâna, cum o făcuse cu noi toţi când eram foarte mici. Ca un copil, tata mâncă din mâna ei. Din ziua aceea n-a mai mâncat decât hrănit aşa de ea.

— Îţi aduc mâine mâncare gătită de acasă, promise ea, bucuroasă să poată să contribuie pozitiv cu ceva.

Când ieşi din secţia spitalului, avea inima grea. Nu se putea înţelege pe sine. La urma urmei, vorbise pe larg cu medicul. Era vorba doar de o fisură în os cât firul de păr. Şi doctorul o asigurase că nu exista absolut nici un motiv să-şi facă griji. În trei săptămâni se putea scoate ghipsul şi avea să fie complet vindecat. Mama luă autobuzul spre casă. Taxiurile erau foarte scumpe. Oricum, ea mereu se bucura să stea pe scaun în autobuz. Când ajunse acasă, era deja ora patru şi nu mâncase nimic toată ziua, nici nu-şi luase pastilele de astm. Luă rapid câteva cu puţină apă. N-avea deloc poftă de mâncare, dar stomacul îi ghiorăia sonor, aşa că înghiţi nişte orez şi curry.

Timp de trei săptămâni, viaţa noastră a urmat acelaşi tipar. Mama se trezea dimineaţa fără să-i pese de micul dejun, gătea repede ceva şi se grăbea să ducă mâncarea la spital. Îl hrănea cu mâna ei. Apoi strângea cutia în care o

adusese şi se întorcea cu autobuzul. Acasă îşi lua pastilele de astm şi se forţa vreo jumătate de oră să mănânce ceva. Desigur, nu ştia că înghiţitul pastilelor de astm puternice pe stomacul gol îi deteriora pereţii stomacului. În fiecare zi, acidul din stomacul ei îi rodea în pereţi. Ignora junghiurile şi crampele ocazionale. Avea lucruri mai importante de făcut.

În ziua în care ghipsul trebuia scos, mama plecă mai devreme. Aşteptă lângă patul lui în timp ce infirmierii tăiau cu dificultate ghipsul dur, îngălbenit.

— Gata, îl anunţă vesel doctorul pe tata.

Tata încercă să mişte piciorul, dar era ca o piatră ataşată de corpul lui.

— Haide! îl îndemnă doctorul. Mişcă-ţi piciorul! Va fi un pic rigid, dar acum e vindecat!

Săracul tata se strădui din răsputeri să-l mişte.

— Nu vrea să se mişte, spuse el în cele din urmă, epuizat de efortul de a încerca să-şi mişte piciorul.

Medicul se încruntă, iar asistenta se strâmbă. Ce ţi-e cu bătrânii ăştia! întotdeauna se agită inutil. Mama se uita la toţi. Junghiul din stomac începu s-o deranjeze. Devenise ca o durere vie.

Medicul îi examină din nou piciorul lui tata. În cele din urmă declară că probabil fusese legat prea strâns şi acum tata va avea nevoie de fizioterapie. Dădea impresia că o scurtă terapie l-ar pune pe picioare pe tata, încât ar putea alerga din nou de colo-colo pe coridoarele spitalului. De fapt, piciorul era mort. Toţi nervii din el erau morţi. Era rece şi rigid. Fără îndoială paralizat.

Timp de trei luni, tata a îndurat tratamentul administrat de nişte asistente nemiloase. Îl acuzau că-i leneş. Într-o zi, când s-a trezit, s-a pomenit cu o bucăţică de hârtie în gură. Crezu că una dintre asistente îşi bătuse joc făcând o glumă pe seama lui. Era mai mult singur şi ajunsese ţinta glumelor lor. Ştia că incapacitatea lui de se înzdrăveni le irita. De multe ori se comportau ca şi când intenţionat el nu încerca să meargă. Ceru să fie externat. Îi spuse doctorului că va face exerciţiile la domiciliu. Avea băieţi mari, puternici, care îl puteau ajuta. L-a adus acasă o ambulanţă. L-au transferat cu atenţie pe patul lui mare.

L-am auzit oftând de uşurare.

Dar acum, că era acasă, renunţă să mai facă exerciţiile şi încet, dar sigur şi celălalt picior îi înţepeni. Paralizia se instală pe nesimţite în picioarele lui şi începu să se strecoare şi în corp. Se transformă într-o siluetă ciudată, ruptă parcă de la genunchi în jos. Când încercam să-i îndreptăm picioarele, se ridicau uşor de pe pat până i se îndoiau de tot genunchii. Trecu o lună şi mama fu diagnosticată cu gastrită cronică. Nu mai putea mânca nimic fără să nu-i provoace dureri groaznice. Bea toată ziua lapte cald şi mânca bile de orez amestecate cu iaurt. Nu mai putea consuma deloc fructe. Dacă risca să înghită un măr sau o portocală, tuşea sânge. Dacă, să zicem, mânca o roşie, ajungea să ţipe de durere, iar mâncarea cu oricât de puţine condimente sau ulei o făceau să azvârle farfuria de podea.

În dormitor era evident că tata era pe moarte. Mama stătea la căpătâiul lui, dar nici chiar ea nu putea opri înaintarea morţii care punea stăpânire pe el centimetru cu centimetru. Efectiv, ăsta este modul în care ni l-a răpit moartea, zi de zi, s-a întins peste trupul lui uşor, senin parcă, fără grabă. Când moartea îl prinsese de tot în ghearele ei, mama i-a pus sticle cu apă caldă pe el încercând să-l încălzească şi să-i oprească sfârşitul. Dar adevărul era că acel copil al morţii voia ca tata să plătească pentru că-i scăpase cândva, când ieşise din groapa comună din junglă şi, râzând, constatase: „Nouă din zece tot e bine!”

Mama l-a pus pe Lakshmnan şi pe ceilalţi băieţi să vină o dată pe zi, să-l ridice şi să-i schimbe poziţia în pat. Era plin de escare. Băieţii ridicau trupul firav al tatei în mâinile lor şi-l spălau ca pe un copil.

În şapte luni, paralizase de la gât în jos. Tot corpul îi era atât de încremenit şi de ciudat de rece la atingere, încât părea deja mort. Tata făcea totul lent. Acum murea tot încet, în felul lui, dar dureros. Răsuflarea lui suferindă era neplăcută. Refuza să mai mănânce. Treptat, i se răci şi capul. Mama încercă să-i toarne lapte pe gât, dar i se prelingea pe la colţurile gurii şi pe bărbie. Şi totuşi, ea refuza să renunţe. Stătea lângă el toată ziua. Într-o zi, el o privi în ochi şi-i şopti:

— Am fost mai norocos decât Thiruvallar!

După care n-a mai vorbit şi liniştea oribilă a morţii se aşternu peste el. Prin pleoapele pe jumătate închise i se vedea numai albul ochilor. Respiraţia îi scăzu, devenind atât de superficială, încât numai cu o oglindă apropiată de faţă ne-am dat seama că totuşi mai sufla în corpul înţepenit. Faţa şi capul îi erau foarte reci şi totuşi încă mai respira. Ochii îi ţinteau în gol, în faţă. Timp de patru zile a zăcut rece, dar încă respirând. Apoi, în a cincea dimineaţă, mama s-a trezit şi a văzut că este rece peste tot. Nu-i mai ieşea nici un abur de respiraţie caldă din nări. Gura îi era pe jumătate deschisă. Toţi copiii şi nepoţii erau strânşi lângă patul lui când mama l-a chemat pe doctorul Chew, care a constatat decesul.

Mama nu a plâns. I-a cerut lui Lakshmnan să-i îndrepte picioarele. De la bucătărie, mama a adus o bucată groasă de lemn, apoi a părăsit odaia. Lakshmnan a trântit lemnul gros pe genunchii tatălui meu. Am auzit un zgomot ca de crăpătură şi fratele meu i-a împins încet picioarele rigide până când erau iarăşi drepte. Lakshmnan a dus băncuţa mamei în camera de zi şi l-a pus pe tata pe ea. Salteaua patului mare cu cadru argintiu a fost dusă afară în curtea din spate şi arsă. A scos un foc mare în seara aceea. Am văzut-o pe mama stând acolo de una singură urmărind flăcările portocalii cum înghit rapid umplutura de bumbac. Arăta ca o văduvă contemplând neînfricată varianta propriului ei sacrificiu pe rug. Mi-o imaginam alergând fără teamă în focul în care ar fi ars trupul soţului ei. Nu ar fi fost nevoie s-o împingă nimeni pe mama. Nimeni n-ar fi îndrăznit de fapt. Acolo incinerase mai mult decât o saltea. Dădea foc la o parte din viaţa ei. Toţi copiii ei fuseseră concepuţi pe salteaua aceea. Ea se odihnise alături de tatăl meu vreme de atâţia ani. De-a lungul timpului, umflase de atâtea ori la loc umplutura ca s-o păstreze înaltă.

Acum o privea cum arde şi-şi dădu seama că îşi iubise soţul. L-a iubit în toţi acei ani şi nici măcar n-a ştiut. Chiar şi acele strângeri de inimă necunoscute pe care le-a avut când el a avut primul accident cu bicicleta le ignorase ca fiind din prostie. Poate că a ştiut de atunci, dar a fost prea mândră să-i spună. Ar fi trebuit să-i fi spus. Îşi dori cu

amărăciune să i se fi destăinuit. L-ar fi făcut fericit. De ce, de ce, se mustra ea în gând, de ce nu i-a spus? Poate că i-ar fi dat chiar voinţă de a mai trăi. Mama ştia că ambiţia lui de o viaţă era ca ea să ajungă să-l iubească. Ultimele cuvinte pe care le-a scăpat atât de dureros din gura lui imobilă îi cântau dulce-amărui în urechi: „Am fost mai norocos decât Thiruvallar!” Îi înţelesese mesajul. În şirul de poveşti care compun lanţul de legende hinduse, Thiruvallar a fost unul dintre cei mai mari înţelepţi care a trăit vreodată. Pe patul de moarte al soţiei lui, el i-a oferit un privilegiu.

— Spune, i-a spus el. Cere-mi orice-ţi doreşte inima!

Femeia i-ar fi putut cere cel mai preţios lucru la care aspiră orice hindus – *moksha* – eliberarea de necesitatea reîncarnărilor ciclice, în schimb ea i-a cerut ceea ce el îi pretinsese la începutul căsătoriei lor, un ac şi un pahar de apă la fiecare masă. Din câte îşi dăduse seama, el nu folosise obiectele respective.

Explicaţia fiind: „Ah, draga mea soţie, acul era ca să ridic fiecare bob de orez ce mi-ar fi căzut accidental de pe frunzele de banane, iar bolul de apă era ca să le înmoi şi să le spăl înainte de a le mânca. Risipa este un păcat care îţi neagă intrarea în paradis. Dar pentru că tu niciodată n-ai permis nici măcar unui singur bob de orez să se risipească la marginea cărării noastre, n-a fost nevoie să folosesc acul sau bolul de apă!” Aşadar, fiind o aşa de bună soţie şi neavând nimic să-i reproşeze, Thiruvallar i-a acordat binecuvântarea de a primi *moksha.* Cu ultima lui suflare, tata a vrut ca mama să ştie că ea a fost chiar mai preţioasă pentru el decât soţia perfectă a lui Thiruvallar.

Lacrimile curgeau pe faţa mamei. Ştia că stricase totul. Îi inspirase pe copii să-l dispreţuiască, îi învăţase să-l ignore şi ridiculizase firea lui blândă ca fiind acceptare nătângă şi chiar tembelism pur. Apoi şi-a pus în cap sistematic să-l transforme pe bărbatul blând într-un străin prost. Îl trădase tocmai pe el, care o iubise atât de mult. Se simţea învinsă de propria nerăbdare, de propria minte incredibil de inteligentă. Capul îi distrusese inima.

Sevenese.

În zori, într-o tavernă s-a auzit un glas:

„O, voi nebuni de viaţă! Voi, tineri veseli! Vinul Turnaţi-l iar în cupe înainte ca destinul Cu lacrime să umple paharu-acestui ***ceas!***[21]

Toată viaţa mea am fost de neclintit în refuzul de a recunoaşte că există o mare subtilitate în versurile lui Omar Khayyam. Adevăratul sens – cel mistic – al versurilor lui este ca un vin, atât de puternic încât devine periculos pentru fiinţele care-l consumă. Prin interpretarea occidentală, superficială, părea mai simplu. Dacă aş fi conştientizat vreodată că „glasul din tavernă" nu era sunetul linguşitor, miorlăit, care răzbătea de pe buzele rujate în primele ore ale dimineţii într-o cameră de hotel sordidă din Thailanda, aş fi desluşit misterul vieţii. Iar eu nu voiam să-l desluşesc. Dezlegat, tâlcul s-ar fi prăvălit undeva în depărtare, abandonat şi monoton.

Ştia oare Khayyam despre Apsaras, nimfele divine, care pot fi cumpărate pentru câţiva dolari americani pe noapte? O să-i spun marelui poet, dacă va fi vreodată să ne întâlnim în lumea cealaltă, că băutura vieţii mele a fost tot un lichid auriu, dar care curgea dintr-o sticlă de Jim Bean. Şi al naibii de bun a mai fost whisky-ul! Omar ar înţelege. A fost un om cu percepţie foarte adâncă. Ar ghici că, pentru mine, să-mi neg iluzia de ignoranţă ar fi însemnat să-mi neg calitatea de oală de lut şi chiar să pun la îndoială mâna olarului. Problema era una simplă. Eu eram un vas de o fabricaţie mai brută. Ar fi trebuit să mă ironizez atunci pentru că mă îndepărtez de modelul de bază?

Cel care mă lucrase în formă îmi imprimase, de asemenea, în esenţă şi frunza de viţă-de-vie a depravării. Verde-închis, aceasta înflori devreme în viaţa mea şi îmi acapară tot sufletul. Ce era să fac?

Sunt un depravat obsesivo-compulsiv. Băuturile tari, mâncarea rafinată şi viaţa uşoară mă conduc într-un mod care este, fără îndoială, greşit. Mă uit la mama cu fascinaţie îngrozită. Pe ea o domină ambiţia materială. Stau şi mă întreb dacă este posibil cumva ca ea să nu ştie cât de urâtă este fiara pe care o ţine atât de strâns la pieptul ei.

---

21 Fragment din „Trăieşte-ţi clipa! Căci clipa-i viaţa ta", de Omar Khayyam, în traducerea lui George Popa, publicată în Poezii de Omar Khayyam, Editura Timpul, Iaşi, 1995. (n tr.)

Lăsată să se dezvolte, i-a supt treptat viaţa din ea. Aşa ne-a insuflat-o şi nouă, dar aceeaşi sămânţă de obsesie s-a dezvoltat diferit în funcţie de vas. Arată diferit, miroase diferit şi pretinde un meniu complet diferit. A mea miroase a parfum ieftin şi se hrăneşte cu întinderi nesfârşite de carne netedă, dar a lui Lakshmnan miroase metalic, conduce un Mercedes impresionant de mare şi trăieşte într-o casă uriaşă, în cea mai bună zonă a oraşului.

Mama era atât de puternică, încât a zdrobit tot ce a întâlnit în cale. Eu, unul, m-am răzvrătit. Am luat-o spre casă pe drumul ocolit. Nici n-a apucat să-mi interzică bine, că m-am şi dus în casa îmblânzitorului de şerpi, nu doar ca să vizitez, ci şi ca să mă împrietenesc cu fiii lui şi să le învăţ secretele întunecate şi să le deprind abilităţile. Mama avusese dreptate, desigur, se întâmpla ceva foarte ciudat în casa aceea. Chiar copil fiind, am putut simţi acea aură invizibilă, în unele locuri mai neagră decât în altele, dar mai ales în camera cu perdele negre unde se afla o statuie mare a lui Kali, zeiţa morţii şi a distrugerii. Se uita la mine cu răutate şi i-am întors privirea neînfricat. Asta făcuse Creatorul meu. Îi tremurase mâna. Mă făcuse egoist, nemilos şi cutezător în faţa necunoscutului. Încă îmi testez limita de rezistenţă. „Du-mă mai departe!”, obişnuiesc să provoc soarta imprudent.

Chiar şi acum când mă dor oasele şi muşchii mi-au slăbit, încă mă mai îndeamnă din interior. Este de-a dreptul imposibil să ceri doar o bere sau doar o fată. Comand patru şi le aliniez pe tejgheaua barului, cu mărcile lor pe hârtie lipită, orientate spre mine. Patru fete aliniate într-un şir, aplecate în faţă sunt tot o privelişte foarte fainâ. Da, mi-am umplut paharul până a dat pe afară şi chiar şi atunci tot am mai turnat!

O aşteptam pe prima mea prostituată. „Ua, ua, ua”, îmi joacă gemetele în ureche, iar fetele care privesc în jos mă plictisesc. Simpla energie necesară pentru a scoate în oraş o fecioară indiană, reprimată, cu o mamă grasă legată de chiloţii ei şi lunile întregi de curtat uşurel, fără nici o garanţie de a obţine ceva, mă îmbolnăveau. Voiam mai puţin tam-tam şi mai multă varietate. Obişnuiam să zăbovesc în capul treptelor la intrarea în şcoală cu colegii

mei, stăpâni pe noi, şi ne uitam la fete cum urcă. Le întrebam pe toate cu aceeaşi stăruinţă dacă le-am putea atinge merele. Invariabil, toate fetele urâte, grase deveneau bătăioase, înjurându-ne cu glas tare, în timp ce cele drăguţe se îmbujorau sau lăsau capul în jos timide. Odată, una s-a îndrăgostit de mine, dar, desigur, i-am frânt inima. Lucrul pe care-l căutam nu se afla în braţele unei femei bune. Voiam femei experimentate, care ştiau că ar trebui să fie plătite pentru asta.

Am parcurs tot drumul până în Thailanda pe liniile feroviare malaysiene, pentru o scurtă excursie în cartierul cu felinar roşu, unde fete frumoase şi-au lipit palmele între ele şi au făcut o reverenţă adâncă în faţa seamănului lor. Şi-au scos accesoriile de cap bogat împopoţonate şi mi-au spălat picioarele într-un bazin cu apă parfumată, în vreme ce eu am închis ochii şi m-am lăsat pe spate, având un singur gând: „Sunt acasă!”

Ştiu că sunt în căutarea a ceva. Ceva ce nu am găsit. Am traversat străzile din Chow Kit şi am urmărit travestiţii, supranumiţi şi femeile din plastic. Patrulează cu îndrăzneală în sus şi în jos pe stradă; scoţându-şi în faţă piepturile plate şi împingându-şi în afară fundurile lor tari, bosumflându-se la bărbaţii care trec. Adesea, alunecă pe lângă mine într-un vârtej de autonegare – cu peruci, gene false, sutiene umplute cu perniţe, corsete strânse, unghii vopsite în culori deschise şi machiaţi strident, cu voci piţigăiate în mod artificial.

Cât ceri? am întrebat odată doar în joacă şi instantaneu a şerpuit aşezându-se jos lângă mine, cu un zâmbet larg şi o mână care mângâie, pregătită să facă orice îi cer.

— Depinde ce vrei, mă tachină.

M-am uitat la ea. Avea pielea moale, dar ochii îi erau trişti. Mărul lui Adam i se agita proeminent în gât. Era imposibil să dai curs deghizării. Am oftat cu regret. A fost pe față instantaneu. Reluă, asigurându-mă:

— Dar nu mult!

Ştiu de ce este inferioară unei prostituate – pentru că ea însăşi se dă de gol ca şi când ar fi o cutie de viermi. Sexualitatea ei poate fi oferită doar în întuneric unor necunoscuţi cu gusturi deformate.

— Poate data viitoare! i-am răspuns.

— O să-ţi arăt lucruri ciudate, a insistat ea cu o lipsă ciudată de expresie pe faţă.

Ştiam că vorbea serios. Ştiam că îmi putea arăta ceva ciudat şi interesant, dar extrem de detestabil pentru ea. Ideea mă fascina. Oare cât de diform îmi este urciorul? Aah, numai dacă n-ar fi fost bărbat! Dar, Sevenese, băiete, ea *este* bărbat!

Am clătinat din cap şi s-a ridicat ofensat, cu mişcări exagerate. Să-mi dea de înţeles că i-am pierdut din timpul preţios.

L-am urmărit cu privirea cum se îndepărtează, alăturându-se unui seamăn de-al lui. Împreună arătau cu degetul spre mine şi mă fixau cu priviri veninoase. Le ştiam tragedia. Nenorocul lor nu este că nu sunt ce-ar trebui să fie, ci că nu sunt ce-şi doresc. Femei!

□ PARTEA A PATRA □

Prima înghiţitură de vin interzis □

Dimple □

Am o amintire cu mine când eram micuţă, stând aşezată pe un geamantan la uşa din faţă, cu părul prins în cozi, încălţată cu cea mai bună pereche de pantofi, iar inima bătându-mi puternic în piept, numărând minutele ca un ceas. Aşteptam să merg la casa bunicii Lakshmi pe perioada vacanţei, dar atingerea destinaţiei era ca o cursă cu obstacole, uneori prea dificilă de gestionat pentru un copil. Cea mai mică abatere de comportament mă putea costa pierderea privilegiului. Cel mai greu dintre toate îmi era însă să afişez un pretins dispreţ la perspectiva vacanţei apropiate.

Prin urmare, abia după ce tata venea acasă şi ne urcam amândoi în maşină, îndreptându-ne spre staţia de autobuz, puteam respira uşurată ştiind sigur că voiajul meu nu va mai suferi modificări de ultim moment.

La uşa autobuzului, îl pupam pe papa de la revedere, iar el rămânea pe peron să-mi facă cu mâna până când ieşeam din câmpul lui vizual. Închideam ochii şi lăsam în urmă toate necazurile – ameninţările fratelui meu Nash că mă leagă de un scaun în bucătărie şi-mi arde tot părul din cap şi chipul băgăreţ al mamei, rânjind. Curând, foarte curând

aveam să dorm lângă bunica mea dragă, aşa de lipită de ea, că-i auzeam şuieratul astmatic din piept, care huruia ca un motor obosit. Mai puternic parcă de fiecare dată când reveneam.

Pe drum eram foarte cuminte, uitându-mă pe fereastră, neîndrăznind să aţipesc sau să cobor din autobuz după băuturi răcoritoare la Bentong, la fel ca restul călătorilor. Eram îngrozită de oamenii răi despre care mama mă avertizase că sucesc minţile fetiţelor care călătoresc singure. La staţia Kuantan, mătuşica Lalita avea să mă aştepte cu un tort de la Big Sister în mână şi cu faţa ei mare, zâmbitoare, acoperită uşor de câteva bucle subţiri, răvăşite de curentul de pe debarcader. Coboram din autobuz, o luam de mână şi împreună mergeam pe jos până la locuinţa bunicii, legănându-ne în aer palmele încleştate, ca nişte prietene la cataramă ce eram. Revăd în minte cum traversam amândouă pe jos oraşul, mătuşa ducându-mi bagajul în mâna dreaptă, iar eu abia putând să-mi ascund entuziasmul. De-a lungul anilor, Kuantan era aproape neschimbat. Mi-era întotdeauna drag şi familiar. Ca venitul acasă.

Când treceam de colţul casei lui Old Soong, o vedeam pe bunica, uşor gârbovită, stând în picioare lângă uşă. Desprinzându-mă de mătuşa Lalita, alergam spre silueta de pe verandă. Când în cele din urmă m-aruncam în braţele ei deschise şi-mi îngropam faţa în hainele ei, cu mirosul lor drag şi familiar, îmi spunea mereu acelaşi lucru:

— Aiyoo, ce subţire te-ai făcut!

Şi de fiecare dată îmi trecea prin gând: „Dacă există un paradis pe pământ... Este aici! Este aici! Este aici!”

Cât de clară îmi este amintirea acelor ore dis-de-dimineaţă în casa bunicii înainte ca soarele să se ridice la orizont. Parcă mă văd trezindu-mă în întunericul rece din zori, prea încântată de aventura noii zile ca să mai dorm. În living este aprinsă lumina încă de cu seară, iar unchiul Sevenese este beat. Dintotdeauna şi-a exprimat preferinţa pentru nopţi albe şi s-a declarat „un budist beat”. Când eşti tânăr şi te afli în prezenţa cinismului natural, devii complet captivat. Şi unchiul meu era maestru în cinism. „Cum să nu venereze cineva un om care a murit pentru că era prea

politicos să refuze mâncarea proastă?” spunea el despre Buddha.

Când mă vede pândind din pragul uşii, mă cheamă înăuntru.

— Hai aici, îmi zice în şoaptă, făcând semn la scaunul de alături.

Alerg la el. Ca de fiecare dată, îmi ciufuleşte părul în joacă.

— Cum de nu dormi? îl întreb.

— Cât e ceasul? se interesează el cu limba împleticindu-i-se uşor.

Chicotesc în palme. Nu am remarcat niciodată pericolul, ci doar că era un om extrem de sofisticat, cu un mod de viaţă care ridica la rang înalt idei minunate, scandaloase. Sticla de whisky părea accidentală în decor, iar efectele ei, amuzante şi prietenoase. Când era aşa, discuta cu mine chestii de adulţi pe care şi eu, şi el ştiam că n-ar fi trebuit să le pomenim. Îl înghiontesc cu degetul în burta mare şi degetul îmi dispare în colacul de grăsime.

— Scutură din burtă, îi comand, şi instantaneu toată burta îi vibrează.

Ceea ce mă face să izbucnesc în hohote de râs necontrolate.

— Şştt, mă avertizează el ascunzându-şi sticla sub perne. O s-o trezeşti pe zeiţa orezului!

— Pe cine?

Cum pe cine, pe Dătătoarea de viaţă! În Bali, spiritul ei trăieşte în efigiile realizate din snopi de orez. Din tronul ei de lemn, instalat în hambarul familiei, protejează recolta bogată în câmpurile de orez. Este aşa de sfântă încât păcătoşilor le este interzis să intre în prezenţa ei sau să consume un singur bob din figurina care o reprezintă!

Unchiul Sevenese dă din deget în semn de avertisment spre mine. Este, fără îndoială, beat. Continuă:

— În casa aceasta, zeiţa noastră a orezului este bunica ta! Ea este păstrătoarea visurilor! Uită-te cu atenţie şi ai s-o vezi cum stă pe tronul ei din lemn, ţinându-ne toate speranţele şi visurile, mari şi mici, ale tale şi ale mele, în braţele ei puternice. Anii nu-i scad puterea!

Oh, am exclamat, ideea prinzând aripi şi proporţii în

mintea mea.

Mi-o închipui pe bunica nu fragilă şi adesea tristă, ci ca pe o zeiţă a orezului, puternică şi splendidă, cu boabe de orez lipite de corp, purtând în braţele ei cuprinzătoare toate visurile mele. Fermecată de imaginea respectivă, îmi pun capul ca pe pernă pe burta unchiului meu.

— Dragă, dragă Dimple! oftează acesta trist. Ce bine ar fi să nu te faci niciodată mare! Măcar dacă aş putea să te apăr de propriul tău viitor, de tine! Dacă aş putea fi ca şamanii, care pot bate toba să răsune la zeci de kilometri distanţă şi să le facă pe căprioare să dănţuiască în timp ce-i aşteaptă pe vânători să sosească. În timp ce-şi aşteaptă propria moarte!

Bietul unchi Sevenese! Eram prea mică să înţeleg că demoni şi spaime fantomatice erau pe urmele lui, stând pe aproape cu ochii lor imenşi şi strălucitori ca ochii de crocodil în întuneric. Vânându-l. Urmărindu-l. Pândindu-l. Stau nevinovată cu capul pe burta lui, gândindu-mă dacă vreun şaman undeva departe a bătut deja în tobă, iar vânătorii sunt pe drum. Oare de asta unchiul ieşea mereu în oraş să danseze rumba, merengue şi cha-cha-cha?

Apoi încheie:

— Naşterea este doar moartea amânată! rosteşte el cu iz de whisky în răsuflarea caldă.

După care se urcă într-un vagon de dormit din trenul care îl duce spre zonele secrete, periculoase din Thailanda, unde riscă să dispară fără urmă. Unde fetele au nişte seturi apreciate de muşchi foarte pricepuţi şi juisează *kamasalila* (fluide de dragoste), parfumate ca fructele de litchi proaspete.

Poftind în continuare la ceva inexplicabil, se îndreaptă spre Port-au-Prince în Haiti, unde apelează la vraci voodoo, care răspândesc din aurele negre fascicule de artificii subţiri ca acul. Urmăreşte sedus cum aceştia deschid porţile lumii spiritelor şi-i prezintă două entităţi numite Zede şi Adel. Ne trimite o vedere cu o cascadă mare în care „toată lumea se învârte în mod constant în transe, rostind cuvinte ciudate, de nedesluşit, iar corpul li se zbate incontrolabil pe stânci”.

De-a lungul anilor, am salvat scrisori cu poze de-ale lui,

postat la baza imenselor piramide egiptene. Pe verso a scris: „în sfârşit, mi-am dat seama cum se simt furnicile când stau în pragul uşii”. Doarme în deşert sub o boltă uimitoare de milioane de stele şi păşeşte printr-o mare de păsări moarte dintre cele care nu-şi vor mai încheia niciodată călătoria de migraţie prin deşert, cu ochii mici şi ciocurile acoperite de falduri de nisip. Bea lapte de cămilă puternică şi observă modul zgomotos în care acestea protestează când sunt încărcate. Le vede picioarele mari şi moi ca nişte turte. Apoi mănâncă pâine tare ca piatra şi se uită uimit cum apar din senin şoricei la cea mai mică firmitură căzută pe nisip. Mă informează că termenul pentru femeie, *horman,* vine de la cuvântul arab *haram,* care înseamnă interzis, dar bărbaţii din zona respectivă le strigă adesea pe fetele frumoase „bellaboooozzzz”.

Îi sunt prezentate la alegere fete frumoase în voaluri sclipitoare şi ţesături bogate, tolănite pe perne luxoase, lângă piscină, la adăpostul grilajelor de piatră, care le permit să vadă viaţa dindărătul zidurilor fără să se arate. Fetele privesc în jos, la propria reflexie unduită pe apă sau în oglinda inelelor lor vechi, persane. Cu ochi aprinşi, machiaţi de jur-împrejur cu grupuri de stele, se uită îndărăt, adolescentin, dezvelind un punct roşu la colţul interior al pleoapei. Sânii lor răspândesc iz de mosc, iar buricele, împodobite cu bijuterii preţioase, strălucesc în amurg când se stropesc jucăuş una pe cealaltă cu apă de trandafir. Nepăsător şi neincitat, unchiul şi-a notat: „Oare am obosit în sfârşit? Care o fi problema?”

Nereuşind să-şi recapete buna dispoziţie, a dispărut în safari o lună. A spus că avea să-i facă bine lipsa companiei.

— O să-şi piardă slujba, s-a tânguit bunica.

S-a întors oarecum întremat, bronzat ca abanosul de soarele necruţător şi curios de neafectat de impresia pe care şi-o făcuse: că în scurt timp leul african avea să se sature de roata vieţii şi să ajungă ca şi leul indian – specie pe cale de dispariţie. Am fost teribil de decepţionată să aflu asta. Îmi plac leii. Ochii lor arămii, labele în nuanţe gălbui şi răgetele superbe ale masculului adult, care răsună de parcă vin dintr-o peşteră subterană. În amurg, felinele mari arată de parcă ar fi cioplite din piatra pe care se tolănesc.

Unchiul a călătorit până în Singapore, acolo a inspectat fără entuziasm standardele de viaţă şi a luat-o în cele din urmă spre nord, spre ţinutul miilor de budişti aplecaţi în rugăciune, cu călugări îmbrăcaţi în veşminte de culoarea şofranului, care bat gonguri uriaşe, şi cu turle sculptate delicat strălucind în aburul violet al serii. Acolo a redescoperit lucrurile familiare cu ochii închişi, bâjbâind în jur, învăţând din nou să simtă bucuria descoperirii unui piept pronunţat, a unui abdomen curbat şi o coapsă mătăsoasă.

La bunica se mânca simplu, dar sănătos. Obişnuia să-mi ţină faţa în dreptul ferestrei de la bucătărie, în lumina străvezie a soarelui şi îmi verifica urechile dacă erau sănătoase şi transparente. Mulţumită de rezultat, dădea din cap şi se apuca de tocat ceapa, de tăiat vinetele în patru sau de rupt frunzele de spanac. Era curioasă să afle tot: despre papa, şcoală, sănătatea mea, prietenii mei. Voia să ştie totul şi părea deosebit de mândră de notele mele bune.

— La fel ca tatăl tău! exclama ea. Înainte să dea ghinionul peste el.

Jucam des dame chinezeşti, iar bunica trişa mult. Nu-i plăcea să piardă. Ca să-mi distragă atenţia, striga brusc: „E sânge în băltoacă!” şi iute ca un fulger muta piese pe tablă.

Adesea stăteam cuminte cu bunicul pe verandă, uitându-mă la soarele roşu de la apus. Îi citeam cu glas tare *Upanishadele.* Odată a adormit în şezlong. Când l-am trezit, m-a privit o clipă speriat, mijind ochii confuz şi strigându-mă Mohini.

— Nu, bunicule, sunt Dimple! i-am răspuns şi s-a uitat la mine dezamăgit.

Îmi aduc aminte că m-am gândit atunci că poate totuşi nu mă iubeşte. Poate că mă iubea doar pentru că arătam un pic ca ea.

Restul vacanţei trecea mereu pe negândite, zilele se scurtau din ce în ce mai repede, anunţând că se apropia sfârşitul ei. Întotdeauna plângeam în ultima noapte. Gândul de a mă întoarce la şcoală, la gelozia dintre Nash şi Bella şi la furia mamei îndreptată împotriva mea erau aproape de nesuportat. De fiecare dată când mă întorceam de la bunica, părea extrem de mânioasă.

În copilăria mea, mama şi papa au fost elementul cel mai imprevizibil din vieţile noastre. Erau ca praful de puşcă şi chibritul în căutare de amnar sau a unei suprafeţe aspre, astfel încât să poată exploda în mod legitim într-o descărcare spectaculoasă de focuri de artificii. De-a lungul vieţii lor au găsit mereu cremene şi multe suprafeţe dure. Bunica spunea că erau duşmani dintr-o viaţă anterioară, legaţi împreună de păcatele lor. Ca doi canibali care se hrănesc unul pe altul ca să trăiască. Se putea întâmpla să discute despre călugăriţele din Andaluzia sau despre cum ar trebui să fie fierte ouăle la micul dejun, şi să încheie discuţia cu un ochi învineţit şi un set de vase sparte.

— Ce faci, ne spionezi? îmi striga ea apoi isteric.

— Am o întâlnire într-o oră. Ce-ar fi să te duc la casa lui Amu, hmm? sugera papa cu faţa lui frumoasă tristă.

Buna, draga Amu! Cât ţin la femeia asta! Nu-mi amintesc un moment în care să n-o am în preajmă pe Amu. Când ieşeam afară dimineaţa, o vedeam stând pe un taburet înconjurat de găleţi de plastic, spălându-ne hainele murdare. Mama n-a putut face niciodată menajul din cauza artritei, aşa încât a angajat-o pe Amu să spele, să cureţe pe jos şi să şteargă. Era prezentă în fiecare dimineaţă când ne trezeam, ghemuită afară lângă găleţile de haine murdare. Când se uita în sus şi mă vedea, faţa ei mică triunghiulară se lumina.

— Fii atentă la apă! îmi spunea.

Şi-mi aranjam cu grijă rochia în jurul genunchilor ca să m-aşez pe treptele de la bucătărie şi să mă uit la ea.

— Amu, începeam să mă plâng eu iritată, l-am prins pe Nash ieri încercând să rupă paginile cărţii trimise de unchiul Sevenese!

— Vai, vai, dragă! exclama, ţâţâind cu limba.

După care, în loc să mă compătimească, se lansa într-o poveste complicată, lungă, despre soţia răutăcioasă a fratelui ei sau amintea de un văr rău, mort de mult, care-i păcălise pe părinţii săraci şi încrezători ai lui Amu. Poveşti atât de pline de intrigi şi oameni oribili, încât uitam repede de necazurile mele mărunte.

Au fost vremuri bune. Aşa de deosebite, că ştiai că nu vor dura mult. Au existat dăţi când sărbătoream toată familia

un câştig de-al lui papa cu o masă mare la unul dintre cele mai bune hoteluri, mâncând preparate chinezeşti, cu scoici şi homar. Când mama era aşa de binedispusă, că mă trezeam noaptea şi o auzeam cântându-i lui papa. În acele zile părea ca îmbătată de dragostea ei pentru el, care o consuma, cu o flacără atât de puternică, încât mi-era teamă să-i ating faţa strălucitoare. Atunci părea geloasă chiar şi pe dansatoarele malaysiene de la TV dacă papa le privea în treacăt. Dar banii se terminau imediat, iar mama şi tata reveneau repejor la cearta lor ritualică, de parcă aş fi visat răgazul fericit.

Odată, mama a luat-o pe Bella cu ea să ceară un împrumut de la un prieten vechi. Bella a spus că acesta a împins foarte încet cu degetul mijlociu un plic cu bani de-a lungul mesei, uitându-se intens la mama tot timpul.

— Data viitoare vino fără copil! a strigat în urma lor la plecare.

Situaţia noastră materială a devenit atât de precară, încât a trebuit să ne aducă Amu orez şi curry de la ea. Îmi aduc aminte cum şiroiau lacrimile pe obrajii mamei când a mâncat o bucată de ou cu curry. Nu i-a păstrat deloc de papa. Când a ajuns el acasă, nu era nimic de mâncare.

Trei zile mai târziu, mama s-a dus din nou la cunoştinţa respectivă. N-a mai luat-o pe Bella cu ea. S-a întors cu o pereche nouă-nouţă de pantofi maro cu auriu pentru ea, o sacoşă mare plină cu alimente, cu ochii lucindu-i ciudat. Când papa a venit, s-au certat tare, iar mama şi-a distrus pantofii noi într-o criză de nervi, s-a aruncat pe pat şi a urlat ca un lup. Nu şi-au mai vorbit un timp, până a venit anotimpul ploios, când mama, neputând să facă nimic, stătea cu picioarele ridicate pe scaun. O supărau genunchii, iar mâinile o dureau şi îi erau atât de înţepenite din cauza artritei, că abia putea deschide un borcan. Atunci mi-a trecut prin cap că papa sigur o iubea, pentru că o curăţa de fiecare dată când mergea la toaletă.

Într-o zi, când m-am întors de la şcoală, tata mi-a spus că bunicul a căzut de pe bicicletă. Până am ajuns să-l văd, slăbise aşa de mult, că braţele îi erau ca nişte ciolane lungi, acoperite cu piele. A plâns când m-a văzut. Am înţeles atunci că era pe moarte. O cutie zbârcită plină de poveşti.

Întâmplări atât de preţioase, că am ştiut că trebuie să le salvez pe toate pe hârtie sau poate pe bandă. Mi-era teamă că le uit. Într-o zi, fiica fiicei mele va trebui să le cunoască. Data următoare când m-am dus la bunica, am găsit pregătit un casetofon.

— Împlineşte-ţi visul, a spus ea...

Şi exact asta am făcut!

După ce i-am citit din *Upanishade* lui bunicul, am pornit aparatul şi l-am lăsat să povestească. Vorbea trist, dar frumos. Undeva în spatele meu, unde îşi pironise privirea, era Nefertiti a lui. Mai frumoasă decât mi-aş fi putut imagina.

În fiecare zi, bunica îi gătea un pui negru mic, special, cu ierburi medicinale. Era foarte scump, dar bunica intenţiona să-i dea un pui pe zi bunicului, până când s-a simţit mai bine. Vreme de aproape un an i-a gătit zilnic un pui. Bunicul a murit pe 11 noiembrie 1975, lăsându-mi în grijă înregistrarea. S-au strâns în jurul trupului lui împuţinat toţi nepoţii cu torţe aprinse. Bunica nu a plâns. A venit şi mama la înmormântare. L-a întrebat pe papa dacă se va citi vreun testament. Am văzut cum papa i-a dat o palmă şi a ieşit din cameră.

— Nu, bineînţeles că nu va fi! Păianjenul rămâne cu toate, nu-i aşa? a ţipat ea după el.

Când aveam nouăsprezece ani, un bărbat a ieşit în grabă din ascensorul băncii MTNB şi mi-a spus un lucru nebunesc. A glumit că m-a privit printr-un telescop şi s-a îndrăgostit de mine, dar ochii lui păreau la fel de surprinşi ca ai mei. Am crezut că e un nebun în costum scump, dar l-am lăsat să-mi cumpere o îngheţată.

— Spune-mi Luke! m-a anunţat el, cu un zâmbet larg.

Atunci mi s-a părut atrăgător, teribil de sofisticat şi deloc de nasul meu. În cofetăria amenajată la subsol l-am ascultat vorbind în timp ce îmi mâncam porţia de îngheţată de căpşuni şi mă gândeam cum voi proceda cu banana din cupă, simţind că nu mă slăbea din ochi. În final n-am mâncat-o. Era prea stânjenitor. S-o las în bol era tot jenant, dar nu la fel de stânjenitor cum ar fi fost s-o mănânc sub privirea lui sticloasă. Avea nişte ochi ciudaţi. În ziua aceea erau plini de o lumină minunată şi de întrebări. Mii de

întrebări despre mine.

Unde stai? Ce faci? câţi ani ai? Cum te cheamă? Cine eşti?

— Dimple!

Îmi pronunţă numele de câteva ori ca să-l audă cum sună, apoi îmi zise că frumuseţea reală a unui şarpe nu este faptul că otrava lui poate ucide un om în câteva secunde, ci că, şi lipsită de membre, reptila a băgat spaima în omenire. Groaza fiind atât de adânc întipărită în genele noastre, n-o putem învinge şi ne naştem cu ea. Din instinct!

Preţ de o secundă, am fost îngrozită şi eu. Instinctiv. Ceva în mine a înlemnit. Ca un bolovan de îngheţată de căpşuni. Zeii îmi şoptiseră un avertisment, dar Luke a zâmbit, iar zâmbetul lui era aşa de frumos, că-i transforma toată faţa. Am uitat de avertizare. Am uitat că atunci când vorbea ochii îi erau reci şi opaci. Ca de şarpe.

Cu zâmbetul lui fermecător pe buze, m-anunţă:

— Tu, ochi strălucitori, ţii o masă întreagă de oameni importanţi în aşteptare!

Am clipit. Credeam că bărbaţii remarcau lucruri de genul ăsta doar la adresa sânilor Bellei. Ignorată, îngheţata i se topea în bol. Am prins curaj şi i-am întors privirea. Nu purta bijuterii. Avea dinţi drepţi şi pomeţii ascuţiţi. Avea o expresie hămesită. Se uita la mine cu o intensitate extraordinară, care-i închega toate trăsăturile. Da, eram categoric atrasă de el. Ţine de firea omului să fie atras de întunericul lunii. Ştiam că era destinul meu. Era hotărât să mă aibă. Citeam în ochii lui: „Dacă rămâi, te voi topi în mine până când nu mai exist”. Şi totuşi, n-am fugit. Poate pentru acelaşi motiv ciocârlia cântă când se înalţă în zbor, coboară şi pluteşte în timp ce este urmărită de ghearele unui şoim flămând. Poate că am vrut dintotdeauna să fiu a altcuiva.

Am acceptat să-l sun. Nu credeam că papa ar fi de acord, aşa că nu i-am dat numărul meu.

— Sună-mă! îmi ordonă el încet la plecare şi am văzut aievea urmele paşilor lui lăsate pe nisipurile aurii din visurile şi în inima mea.

Eram atât de absorbită de propriile gânduri, că abia când m-am întors să închid poarta am văzut maşina albastră

care m-a însoţit din urmă până acasă.

Două zile mai târziu, eram în holul centrului comercial Kota Raya şi i-am telefonat la birou. Cartea de vizită cu numărul lui personal îmi căzuse într-o canalizare când am vrut să plătesc un pahar de suc de soia. Am zărit-o o clipă plutind, de un alb imaculat, apoi luată de zoaiele verzi, tulburi şi dusă în străfundurile de sub bordura din beton. Mi-a răspuns o centralistă arogantă care m-a întrebat din partea cărei companii sun.

— E personal! am anunţat.

A urmat o pauză sonoră.

— Vă fac legătura cu secretara lui, mi-a comunicat operatoarea pe un ton atât de plictisit, încât m-a făcut să mă frământ nesigură cu monedele în buzunar.

La rândul ei, secretara mi-a vorbit la fel de rece. M-a făcut să-mi pară rău c-am sunat.

— Da, vă pot ajuta?

— Pot să vorbesc cu Luke, vă rog? am întrebat ezitant.

Mi-a spus că este într-o şedinţă şi nu poate fi deranjat şi mi-a sugerat aşa de abil să las un mesaj, încât bănuiam că exersase formula de milioane de ori. Începeam să mă îndoiesc că Luke îşi mai amintea de mine. Mi-l închipuiam ca fiind un crai milionar. Probabil sute de fete îl deranjau la birou. Poate am visat totul. N-aveam nici măcar numărul lui de telefon.

— A, de fapt, el nu mă poate suna! Poate voi încerca mai târziu, i-am bolborosit jenată şi cu nici o intenţie de a mai reveni.

M-am simţit tânără şi proastă. Ce-o fi fost în capul meu?

— Stai puţin! Cum te cheamă? mă întrebă vocea distantă.

— Dimple, i-am şoptit lamentabil.

— Oh! Pe moment, vocea sună indecis. Aşteaptă, te rog! Este într-o şedinţă foarte importantă, dar o să verific dacă vrea să preia apelul.

Am aşteptat tăcută în receptor şi am mai vârât zece cenţi în fanta de fise, simţindu-mi stomacul ghem. Simplul gest de a încerca să dau de el mă copleşise de emoţii, că aproape tremuram.

— Bună ziua! salută brusc Luke.

— Bună! i-am răspuns timid, începu să râdă.

— De ce nu m-ai sunat pe numărul meu direct?

— Am scăpat cartea ta de vizită în rigolă, i-am spus, liniştită la auzul râsului lui.

Am ştiut atunci că o să fie bine.

— Îţi mulţumesc c-ai sunat, şopti el. Slavă zeilor că i-am pomenit numele tău Mariei. Vrei să ne întâlnim la cină?

— Nu pot să ies afară seara! Ştii, mama, tata...

— Păi, atunci la un ceai, prânz, gustare, mic dejun, oricare?

— Mmm!... Poate că reuşesc să vin la o cină mai devreme vineri, dar nu pot sta mai mult de ora nouă.

— Bine! La ce oră vrei să te iau?

— La şase, din faţa coaforului lui Toni în Bangsar?

— De acord! Ne vedem la şase şi jumătate vineri, dar mă mai suni până atunci doar ca să ne auzim? Şi fă-o pe numărul meu personal!

— OK!

Mi-a dat numărul lui direct, după care a trebuit să se întoarcă la întrevederea importantă, dar deja eram iarăşi fericită. Chiar voia să mă vadă, şi la fel şi eu.

M-am pregătit exagerat de emoţionată pentru prima mea întâlnire cu Luke.

— Cum să mă îmbrac? l-am întrebat.

— Cu jeanşi! a răspuns categoric. Te duc să guşti cel mai bun *satay* pe care l-ai mâncat vreodată!

— Bine, am acceptat bucuroasă.

Vocea lui la telefon mă topea. Mă simţeam neajutorată şi stingheră în prezenţa lui. Blugii mă vor ajuta să mă mai destind, speram.

Nu l-am lăsat să mă ia de acasă. Nu avea culoarea potrivită. Mama ar fi făcut o criză să afle că ieşeam cu un bărbat care nu era din Ceylon. Acesta era principalul criteriu pentru ea.

M-am îmbrăcat cu o cămaşă albă şi blugi, mi-am prins părul cu o agrafă şi m-am machiat strident. Apoi, văzându-mă în oglindă, m-a dezgustat cum arăt, mi-am şters tot machiajul şi am luat-o de la capăt. Un strop de rimel, dermatograf maro-închis pe pleoapa superioară şi roz pal pe buze. Mi-am scos agrafa din păr şi l-am lăsat liber,

continuând să fiu nemulţumită de cum îmi stă şi părându-mi-se că sunt grasă în jeanşii albaştri. Îmi închipuiam că dacă mă vede aşa, o să se întrebe ce i-o fi plăcut la mine la început.

După multe schimbări şi reveniri, am plecat de acasă într-o pereche de jeanşi negri, strânşi pe picior, machiată exagerat şi cu o clamă în păr. Am ajuns mai devreme. În timp ce aşteptam nervoasă, un grup de tineri s-a oprit să discute cu mine şi să flirteze.

Erau insistenţi. Simţeam că blugii mulaţi şi machiajul nu fuseseră o idee bună. M-am întors cu spatele la ei şi am început să îmi şterg discret rujul şi fardul de obraz. Între timp, grupul se foia în spatele meu, încercând să mă tachineze ca să intru în vorbă cu ei. Când i-am văzut maşina lui Luke, am sărit practic în ea. S-a uitat la mine precaut.

— Eşti bine? întrebă el observând rujul întins.

Am dat din cap repede, simţindu-mă ca o proastă. Privirea lui s-a mutat la tinerii care se puseseră deja în mişcare. Cum să concureze cu o astfel de maşină? Am tras în jos oglinda retrovizoare şi am văzut că eram răvăşită. Jenată, am început să-mi aranjez faţa. Totul mersese prost. Îmi venea să plâng, gândindu-mă că am stricat totul.

La semafor m-a prins de bărbie şi m-a întors să-l privesc în ochi.

— Arăţi superb! a comentat.

L-am privit în ochii aceia întunecaţi. Nu era un bărbat frumos, dar avea ceva convingător în el. Într-o cameră plină de oameni strălucea ca o lumină. Simţeam că-l ştiu de o mie de ani. Ca şi când am fi trăit o mie de vieţi împreună. N-am mai scos o vorbă amândoi. N-a mai vrut să ştie despre familia mea, prietenii mei, despre ce-mi place sau nu. În afară de noi, restul părea lipsit de importanţă. A pus o casetă în aparatul din bord. O femeie cânta ceva trist în japoneză. I-am privit mâinile. Îmi plăcuse cum m-au atins pe bărbie. Puternic şi familiar.

În Kajang, a parcat lângă o cârciumă înţesată de oameni, aşezaţi în jurul meselor metalice. Un malaysian stătea afară în faţa unui grătar, înteţind cu adieri de evantai vâlvătaia care frigea două rânduri de *satay* din care picura grăsime.

Ne zâmbi larg, dezvelindu-şi dinţii.

— Salut, şefu'! strigă bărbatul într-un mod prietenos.

— Te-ai rotunjit! în curând o să fii mai bogat ca mine, glumi Luke aruncând o privire în baraca de lemn aglomerată cu clienţii care mâncau.

Proprietarul localului radia de încântare şi modestie în acelaşi timp.

— Ahmad! strigă el în malaeză unui băiat care servea. Adu afară masa pliantă din spate!

Băiatul fugi sprinten şi ieşi trăgând o masă uzată. Apoi cără două scaune din lemn. Rânjea la fel ca tatăl său. Imediat ne-am aşezat la masa de lemn instabilă, în aerul parfumat de seară.

— Eşti hindusă, aşa că probabil nu mănânci carne de vită, e adevărat? riscă el o întrebare.

Am scuturat din cap.

— Nu, dar tu poţi să-ţi iei! i-am spus.

— O să luăm amândoi pui!

Comandă patruzeci de *satay* de pui. Pe masă sosiră, de asemenea, băuturi, sosuri, castraveţi şi ceapă tăiate felii, precum şi un bol de orez, gătit la abur, învelit în frunze de cocotier.

— Ai nişte ochi ca de pisică! remarcă pe neaşteptate.

— Aşa obişnuia să spună bunicul meu. Semăn cu mătuşa Mohini.

— Ei, chiar sunt cea mai frumoasă pereche de ochi din lume, spuse el încet, apreciativ, pe tonul pe care l-ar folosi cineva când decide ce culoare alege la amenajarea băii.

În minaretul auriu din josul străzii, muezinul începu să rostească în difuzor rugăciunile de seară. Ascultam zumzetul. Ceva din strigarea respectivă mă liniştea de fiecare dată când o auzeam, îmi venea să închid ochii şi să mă las învăluită de sunetele acelea îndepărtate care-mi curăţau parcă sufletul.

Frigăruile *satay* au sosit pe platouri mari, ovale, colorate în albastru şi roşu.

Luke înmuie un băţ în sosul gros de arahide.

— Vreau să începi să te gândeşti la căsătorie, m-anunţă el muşcând din miezul galben.

Când am ajuns acasă, papa se uita la televizor în camera

de zi. Ridică privirea când am intrat.

— Ce aţi făcut tu şi fetele până la ora asta? mă întrebă.

— Mai nimic! Ne-am plimbat prin complexul Pertama.

— Hmmm, bine, comentă el, mai atent la emisiune decât la răspunsul meu.

Mama era în bucătărie. Strângea mâncarea.

— Te-ai întors? mi se adresă.

— Da, am răspuns mecanic.

Apoi m-am strecurat repede la etaj şi am ridicat receptorul telefonului din dormitorul părinţilor ca s-o sun pe mătuşa Anna.

— Alo! răspunse aceasta.

Simţind că lumea mea se clatină şi e pe punctul de a se nărui totul în jurul meu, vocea ei de la distanţă era liniştitor de familiară.

— Oh, mătuşă Anna! am început să-i spun cu ochii aproape în lacrimi, cred că am dat de necaz!

— Vino pe la mine, Dimple, şi vorbim! veni replica în stilul ei drag, imperturbabil.

Bella.

Când aveam opt ani, am deschis dulapul vechi al mamei din magazie şi am găsit strivită, printre sariurile ei vechi la care renunţase, o pânză pictată făcută sul. Când am întins-o, am descoperit o comoară minunată. Doi păuni splendizi, având cozile desfăcute, făcute din pene adevărate şi ochi din sticlă colorată, stăteau ţanţoşi pe o terasă roz, bogat decorată cu flori de lotus brodate.

Pe fondul unui cer negru ca de furtună, păsările licăreau în nuanţe intense de verde şi albastru.

Mi-am trecut degetele peste ochii lor reci de sticlă, de-a lungul cusăturilor albastre fine şi al mărgelelor verzi, strălucitoare, care le împodobeau corpurile. Cu respectul unui copil pentru lucrurile în culori strălucitoare, mâinile mele stângace încercară să netezească fiecare ochi lucios din penele răvăşite. Unele dintre capetele ca de seceră ale cozilor catifelate se rupseseră şi nu mai puteau fi reparate, dar tot consideram că nu mai văzuse în viaţa mea ceva atât de frumos, până când mi-am amintit că mai văzusem păunii aceia. Imaginea, un cadou de nuntă, stătuse atârnată pe perete într-o ramă cu geam de sticlă până când aveam eu

patru sau cinci ani, când mama l-a sfărâmat la o ceartă cumplită şi, cu degetele însângerate şi faţa aprinsă de ură, l-a ameninţat pe papa cu un ciob de sticlă.

M-am aşezat pe podeaua de piatră din magazia noastră care mirosea uşor a mucegai, convinsă fiind că am găsit ceva foarte special, pentru că păunul este o creatură sfântă, puternică. Chiar şi Buddha a trecut printr-una dintre reîncarnări ca păun. Precaută, mi-am făcut un plan.

Într-o după-amiază, pe furtună, în timp ce toată lumea era plecată, iar papa dormea în faţa televizorului, am dus pânza aceea minunată în dormitorul meu. Eram hotărâtă să-mi transfer sufletul nefericit în păunul cel mai nobil ca înfăţişare dintre cei doi şi să ascund pânza sub saltea. Ca orice bun şaman mongol, am întins pânza moale pe patul meu, aranjând cu atenţie şi netezind fiecare pană, ca să nu le strivesc sub greutatea saltelei. Ploaia bătea în ferestre. Am ignorat sonorul televizorului din sufragerie şi m-am imaginat într-o cocioabă, cu un foc portocaliu în mijlocul ei, folosindu-mă de sunetul hipnotic al ploii exact ca de ritmul unei tobe adevărate de şaman. Am început să cânt încet. Apoi am scandat fraze secrete, magice, acum uitate, şi cu o mişcare rapidă mi-am scos sufletul din mine ca o adiere şi l-am transferat în păunul ales. Mi-am aşezat palmele căuş peste faţa lui, pe ochii de sticlă rece şi netedă sub palmele mele fierbinţi, până când am fost sigură că îmi adăpostisem sufletul în pasărea aceea. Trecuseră multe minute.

Mi-am îndepărtat mâinile încet, deget cu deget. Ochii frumoşi din pânză mă priveau. Am expirat uşor. Se împlinise. Realmente o făcusem. Îmi transferasem sufletul în pasărea de pe pânză.

Crezând că astfel mi-am încredinţat sufletul pânzei, efectiv aveam convingerea că, dacă păunului i s-ar fi adus vreo atingere oarecare, şi eu m-aş fi îmbolnăvit grav sau chiar puteam muri. Era o treabă serioasă, dar eram hotărâtă să nu-mi recapăt sufletul până când puterea păsării alese de mine nu mă făcea la rându-mi frumoasă. Numai noaptea mă odihneam veghind asupra sufletului meu. Câtă vreme Nash nu dădea de păunul meu, eram în siguranţă.

În mintea mea de copil eram sigură că transformarea se

va petrece în scurt timp. Ca în cele mai frumoase poveşti ale şamanilor, ar trebui doar să aştept până când zăpada s-ar topi pe munte. Cât timp îi ia zăpezii să se topească? Sigur nu prea mult, dar în fiecare zi când mă priveam în oglindă, vedeam doar o mască Oni japoneză, bună de speriat copiii mici. Obrajii bucălaţi şi creştetul capului îmi erau acoperite de o claie neîngrijită de bucle. Îmi fixam cu tristeţe ochii banali, tânjind cu disperare să-i văd mari până spre tâmple. Pur şi simplu, niciuna dintre trăsăturile feţei mele nu mi se părea remarcabilă.

„Grăbeşte-te!” îl implora inima mea singuratică pe păunul lucios.

„Poate că mâine îşi vor face efectul colirul şi cinabrul!”, ofta obosit păunul, cu penele sale rupte legănând uşor în vânt.

Şi atunci nu era de înţeles că îi purtam pică surorii mele Dimple de când mă ştiam, invidiindu-i părul drept, lucios, ochii neobişnuit de deschişi la culoare, silueta subţire, uşurinţa cu care lua note bune, de parcă moştenise tot ce era mai bun de la familia din Kuantan?

A, ştiu că mama spunea că Dimple era exilată la „casa păianjenului mare” în timpul vacanţelor, dar în dormitorul nostru întunecat o spionam numărând în secret zilele şi străduindu-se din greu să-şi suprime entuziasmul la începutul vacanţei. Nu reuşeam să m-abţin să resimt acea invidie teribilă ce creştea în inima mea. Ei i se punea totul la picioare. Mi-o imaginam mergând pe jos cu mătuşa să vadă ursul din cuşca de lângă atelierul mecanic. Râde şi duce borcanul cu miere sălbatică pe care bunica Lakshmi s-a gândit să i-o cumpere de la aborigeni şi i-a păstrat-o special pentru asta – ca Dimple să se bucure, uşor speriată, când va hrăni prin cuşcă un urs negru cu gheare curbate, cenuşii.

Nu m-a simţit strecurându-mă încet în spatele ei când bunica Lakshmi a sunat-o de pe telefonul lui Old Soong. I-am ascultat cu atenţie conversaţia rostită pe furiş, în şoaptă:

— Nu, bunico, sunt bine! Totul este în regulă. Chiar este! Nu-ţi face griji, te rog! În curând vin la tine. Te iubesc atât de mult că mă doare inima!

M-am frământat cu tot felul de imagini ce mă nemulţumeau, cu Dimple stând ocrotită în poala bunicii, răsucindu-şi o şuviţă pe deget în timp ce bunica o hrănea cu mâna ca pe copilul ei preferat.

Nici măcar nu-mi remarcă privirea geloasă când poştaşul aduse nişte pachete învelite în hârtie maro de la unchiul nostru Sevenese. Nu, era prea ocupată să răsfoiască pagini de cărţi precum: *Prinţul fericit, Poeme alese* de Omar Khayyam, *Viaţa secretă a unei iasomii* sau vreo carte de ştiinţă care îţi spune cum femela căluţului-de-mare îşi depune ouăle într-un buzunar din corpul masculului. Cum el le hrăneşte cu sângele său şi, în cele din urmă, suferă ca să dea naştere puilor de căluţ-de-mare. În loc să mă bage în seamă, sora mea chicotea la pasaje scandaloase din faimosul tratat al lui Vatsyayana sau la poemele romantice ale lui Bhanudatta. Şi eu aş fi vrut să mă împrietenesc cu unchiul Sevenese.

În inima mea tristă râvneam să-mi fie trimise şi mie vederi din locuri ciudate din lume şi să stau până târziu în noapte ascultând poveştile ciudate ale unchiului despre magie şi fiinţe supranaturale. Este oare chiar aşa de neconceput ca şi eu să fi vrut s-ascult despre convingerile daoiste? Să aud despre o floare nemuritoare care creşte pe o insulă mitică, unde sunt copaci din perle şi corali, iar animalele de un alb strălucitor? Sau că voiam să aflu despre Zhang Guolao, marele necromant, care îşi plia catârul alb ca pe o foaie de hârtie şi îl păstra într-o desagă când nu îi trebuia? Oare nu aveam şi eu dreptul să îmi doresc să fiu gâdilată atât de tare, că bunica Lakshmi trebuia să vină şi să-l apostrofeze pe unchiul Sevenese că îi face rău copilului? Voiam să adorm pe burta lui şi la trezire să mă văd desenată haios, dormind pe o burtă mare, cu zzzz! ieşind din gura mea. Ca şi ea, aş fi preţuit şi salvat desenele, pentru că erau într-adevăr foarte reuşite.

Mi-l amintesc pe bunicul când a venit la casa din Kuantan ca să-i dea bani mamei. Când am stat pe verandă cu el şi am împărţit o banană. Săracul, îmi dădea mie fructul şi el mânca aţele de pe interiorul cojii. Vorbea puţin şi părea ca pierdut. Mama credea că nu vorbea de teama bunicii Lakshmi. Şi îmi intrase în cap că bunica trebuie să fie o

femeie cumplită.

Prin urmare, de-a lungul anilor, m-am consolat că toţi aceşti oameni, care din nu se ştie ce motiv o îndrăgeau pe sora mea, iar pe mine şi pe fratele meu nu, erau exact cum spunea mama că sunt. Răi şi urâţi. M-am lăsat convinsă că exista un motiv valabil pentru ura ei feroce. Când mama avea dureri groaznice, iar gleznele i se umflau cât mingea de fotbal, mă punea să stau lângă ea la marginea patului şi să-i ascult amintirile, cu nedreptăţile de neconceput care se abătuseră asupra ei. Mi se învârtea capul.

Uneori, din senin, degetele ei albăstrui se descleştau şi, cu o forţă surprinzătoare, îmi apuca trupul dolofan între mâinile ei umflate şi mă lipea fără împotrivire de pieptul ei greu ca pe o jucărie moale.

— Uită-te la mine! striga ea cu disperare. Uite ce vrăjitoare a făcut din mine! Din cauza ei am devenit aşa crudă. Eram o fiinţă bună până când a intrat ea cu minciuni şi promisiuni în viaţa mea. Îmi îndepărta faţa de pieptul ei tare şi se uita în ochii mei şocaţi, ca să întrebe răutăcios: Asta-i viaţă bună?

Apoi îşi prindea capul în mâini şi se văita ca o bocitoare la o înmormântare chinezească.

Îi ascultam neputincioasă ţipetele slabe, lungi şi mă simţeam uşurată că nu mă asociam cu oameni capabili de astfel de nelegiuiri.

Ş-apoi eram sigură că mama avea dreptate. Tenul minunat al unchiului Sevenese ascundea o stricăciune interioară oribilă. Că nu era decât un cinic vulgar, iar bunica Lakshmi un monstru avar, a cărei adevărată gelozie faţă de mama îşi avea originea în tendinţele incestuoase faţă de tata. Că trebuia cu orice preţ evitată tovărăşia mătuşii Anna pentru că era o ipocrită ordinară, ale cărei zâmbete timide ascundeau o minte foarte intrigantă. Adesea, Nash era chemat să stea şi el lângă mine pe pat şi să confirme că ceilalţi, mătuşa Lalita şi unchiul Jeyan, sunt doi oameni slabi, care e mai bine să fie ignoraţi. De fapt, sunt detestabili.

Cu toate acestea, când Dimple se întorcea odihnită şi senină, cu o uniformă nouă-nouţă pentru şcoală, un ghiozdan nou ca o cutie, cărţi şi un penar echipat complet

pe care i-l cumpărase mătuşa Lalita cea lipsită de importanţă, sentimentul că eu şi Nash eram excluşi era ca şmirghelul pe piele.

Iar sentimentul de excludere este covârşitor şi te domină zi şi noapte, la bine şi la rău. Ca atunci când Dimple a avut pojar, iar bunica Lakshmi a sunat-o pe mama să-i spună să adune nişte crenguţe de *neem* şi să i le frece de piele, susţinând că îi vor reduce senzaţia de mâncărime. Însă mama i-a replicat grosolan că vorbeşte prostii. De fapt, i-a transmis bunicii că nu crede în leacurile băbeşti şi că oricum n-are de unde să facă rost de frunze de *neem.*

Atunci am primit prin poştă frunze de *neem.* Şi chiar au avut efect. Dimple şi-a frecat pielea cu frunzele acelea şi i-a dispărut mâncărimea. După care am făcut şi eu, şi Nash pojar, dar pentru noi nu s-au trimis frunze de *neem* prin poştă. Ce meschină mi s-a părut atunci bunica!

— Chiar nu ţine deloc la noi? l-am întrebat pe papa.

— Oh, Bella, a răspuns papa exasperat. Este un copac mare de *neem* în curtea din spatele casei domnului Kandasamy, la două uşi de noi.

I-am ţinut partea mamei. Nu conta asta. Mama era atât de furioasă, că aproape a vrut să-i interzică lui Dimple plecarea la bunica în vacanţa din decembrie, cea mai lungă şi cea mai bună perioadă a anului. Ceea ce a provocat o ceartă teribilă între mama şi tata, dar l-am auzit intrând în camera noastră şi asigurând-o pe Dimple că va merge la bunica Lakshmi dacă ia note bune la teze.

Da, şi pe asta îmi era ciudă! Slăbiciunea lui papa pentru ea. Cu cât încerca să-şi mascheze preferinţa, cu atât era mai evidentă. O trata de parcă era o prinţesă din zahăr topit. Aşa de blând, de delicat ca pentru a nu-i rupe inimioarele roz de zahăr de pe rochia albă de prinţesă.

Apoi a fost episodul cu băiatul chinez care a plăcut-o când era într-a cincea. N-am spus nimănui, dar îl plăceam. Obişnuiam să stau la umbra copacilor de lângă cantina şcolii urmărindu-l cum se uită la Dimple care nu-l băga în seamă. Auzisem că tatăl lui era foarte bogat. Trebuie să fi fost, pentru că a trimis un şofer să-i ofere soră-mii o cutie mare cu bomboane de ciocolată. Odată, am desfăcut un bileţel pe care i-l scrisese ei şi am citit scrisul dezordonat.

Ce repede a început să-mi bată atunci inima geloasă, care tânjea în taină.

După care s-a apucat să facă înregistrările cu povestea ei de vis. Grămada de casete din cutia de sub pat a început să crească treptat şi într-o zi m-am aşezat şi le-am ascultat. Dintr-odată, m-am văzut asemenea broscuţei care se uită în sus, din spaţiul îngust al adăpostului din coajă de nucă de cocos în care trăieşte fără întrebări existenţiale, mulţumită fiind că lumea sigur e mică şi întunecată. Am înţeles atunci bogăţia vieţii persoanelor care o iubeau pe Dimple.

Am înţeles, în sfârşit, motivul trist pentru care bunicul nu vorbea şi am auzit cu urechea mea durerea, speranţele spulberate, frustrările, eşecurile şi pierderile tragice care colorau privirea feroce a bunicii. Scândurile din duşumeaua trecutului pe care mama le fixase în cuie scârţâiau acum cu putere, sfărâmate şi date la o parte, scoţându-i la iveală scornelile. În mijlocul unei pânze uriaşe vedeam un păianjen enorm. Avea înfăţişarea bunicii Lakshmi, dar când am întins mâna şi i-am tras masca, era mama, cu chipul ei mânios şi plin de viclenie. Totul fusese un complot blestemat ca să pedepsească o bătrână. Ne costase pe mine şi pe Nash pierderea unei alianţe scumpe şi preţioase. Dar în ciuda intrigilor şi a maşinaţiunilor ei, tot îi sesizez aproape palpabil nefericirea totală, nealinată. Era o maestră a caznelor, administrându-şi propria nebunie. Şantajându-i pe toţi cu suferinţa ei. Poate că am confundat mereu mila pentru ea cu dragostea. Biata mama!

Îmi fusese milă de ea şi copil fiind, urmărind-o în faţa magazinului Robinson cum poftea la lucrurile frumoase expuse în vitrină. Chiar şi atunci când o duceam ceva mai bine cu banii, am asistat mută în timp ce cumpăra şi cumpăra nesătulă lucruri de care nu aveam nevoie şi mi-a fost milă de nemulţumirea care-i rodea sufletul. Simte că ştiu, dar mă priveşte cu îndrăzneală, fără nici cea mai mică urmă de căinţă, pentru că este şireată. Ştie că nu pot scăpa de ea. Este o cunoştinţă karmică. Un dar veninos din partea destinului. O mamă.

M-am uitat la sora mea cu perspectiva schimbată, dându-mi seama că înseamnă mult mai mult decât păr drept şi cei

mai frumoşi ochi din lume. Avea tot ce-mi dorisem. Ar fi trebuit s-o urăsc, dar – ce credeţi? – o iubeam! O iubisem dintotdeauna şi aveam s-o iubesc pe veci. O altă cunoştinţă karmică. Un alt cadou al sortii. O soră.

Adevărul este că o iubesc pe Dimple pentru că este efectiv fascinată de buclele mele rebele, nu-mi scoate ochii cu notele ei excepţionale, dăruieşte afecţiune; şi, de asemenea, pentru că ştiu ceva ce nu ştie papa, motivul real al tuturor dăţilor când şi-a rupt coastele. Asta nu pot uita vreodată. Prima dată când am văzut-o pe mama dispărând în spatele uşii verzi de la baia de la parter, când tata nu era acasă, ţinea în mână furtunul de cauciuc cu care Amu îşi umplea găleţile cu apă de spălat. Mai întâi am auzit clanţa blocându-se în loc, apoi şfichiuirea aceea de carne lovită, urmată de un strigăt mic, înăbuşit şi vocea fermă a mamei ameninţând:

— Să nu îndrăzneşti să ţipi!

Mi-am lipit urechea de uşă. Am auzit de cincisprezece ori plesnitura. Sora mea abia a scâncit. Când am auzit paşii mamei venind spre uşa verde, am fugit să m-ascund în spatele sobei din bucătărie. Broasca uşii s-a descuiat şi mama a ieşit din încăpere cu faţa senină, lipsită de griji, netulburată, ţinând lejer în mâna dreaptă furtunul spiralat. În colţul îndepărtat, pe podeaua băii, stătea ghemuită sora mea într-o bluziţă verde cu buline roşii şi fără chiloţi. Am ştiut atunci că mama nu o iubea.

Sărmana fiinţă! La ce bun că avea părul lins, primea frunze de *neem* prin poştă şi avea un unchi care putea prezice viitorul dacă nu o puteau apăra de mama? Dacă acestea nu-i aduceau dragostea mamei?

În noaptea aceea, după ce a plâns până a adormit într-un somn istovitor, am stat de veghe la căpătâiul ei, urmărindu-i respiraţia uniformă. I-am dat părul la o parte de pe faţa umflată şi mi-am trecut uşor degetele de-a lungul urmelor de lovituri zvâcnind de pe pielea ei suferindă. Prea multe accese de furie de îndurat pentru o fiinţă aşa de mică. Şi mi-am jurat atunci în gând să o iubesc din tot sufletul.

Anii au trecut, iar buclele care odinioară mă înfuriau sunt acum un detaliu de frumuseţe glorioasă. Pânza veche cu păuni uitată sub pat şi-a făcut efectul. Cum se schimbă

oamenii? Uite-i cum cresc. Cum se trec, Dimple! Mă privesc în oglindă şi văd cum mi s-au ascuţit obrajii şi ochii mi s-au făcut mari că-mi ajung la tâmple.

„Grăbeşte-te! Timpul fuge sub paşii frumuseţii!”

Păunul nu ostenise în zadar. Tata zicea că Dimple este ca primăvara, iar eu ca vara. Ştiu ce voia să spună. Sora mea are frumuseţea liniştită a unui boboc de trandafir nedeschis, încă verde la vârfuri, iar eu par o orhidee exotică de seră, cu petalele cărnoase deschise şi voluptuoase. Sunt ca o floare de vară întârziată, având frumuseţea elaborată, colorată a păunului fălos. Sunt multe de admirat la mine: o talie mică precum gura strânsă a unei urne, sânii plini ca nişte cupe fine şi şolduri ce se leagănă ca amforele în timpul mersului. Mama îmi vede machiajul viu, în nuanţe de albastru, remarcă zornăitul indecent al brăţărilor, unghiile pe care refuz să mi le colorez în roz pal ca ale surorii mele şi cizmele albe, lungi până la genunchi.

— Păunul se împodobeşte atât de tare, că atrage atenţia tigrului, mă avertizează ea, neştiind că păunul este totemul meu, căruia i-am încredinţat cândva sufletul.

Însă dincolo de atenţionarea mamei, îi sesizez indiferenţa, plictiseala. Eu sunt copilul ignorat, neimportant. Nu-i displac la modul în care are pică pe Dimple, dar nu-i pasă de mine. Îl iubeşte doar pe Nash, care, la rândul său, o priveşte cu ochi plictisiţi, superiori, ca să-l servească.

— Voi face ca păunul, i-am replicat senin. La prima picătură de ploaie, o să zbor în copac, ştiind că tigrul pândeşte la adăpostul ropotului de ploaie să se strecoare lângă prada neatentă!

Bărbaţii îmi aruncă priviri lungi, lascive, pline de dorinţă. Îmi scutur coama de bucle într-o parte. Îmi oferă pe tavă inimile lor insipide, dar nu-mi e de nici un folos inima unui bărbat slab. Vreau un bărbat care ascunde o mie de secrete în priviri, care atunci când îmi vorbeşte se întrezăresc şi apoi dispar ca nişte scoici cuprinse de maree.

Iar Dimple se pare că are acum un astfel de bărbat. Un bărbat aşa cum mi-aş fi dorit eu, dar văd că şi el s-a alăturat cohortei de persoane care o adoră pe sora mea. Şi, în acest moment, ea are mai mult ca înainte din tot ce mi-am dorit.

Dimple.

— Am o surpriză pentru tine, spuse Luke oprind maşina în dreptul porţilor din fier forjat ale unei case numite Lara.

Era o vilă nouă foarte mare, aşezată pe o colină.

— Vino! zise el luându-mă de braţ. O să-ţi placă mai mult terenul dacă urcăm dealul pe jos.

La o simplă apăsare a unei telecomenzi, porţile impozante se deschiseră. Am râs. Nu mai văzusem niciodată porţile unei case rezidenţiale să funcţioneze astfel. Am păşit de-a lungul unui drum de acces străjuit pe fiecare parte de conifere.

L-am auzit comentând ca pentru sine:

— Bun! Au reuşit să găsească până la urmă copaci maturi de aceeaşi mărime.

M-am uitat la copacii tunşi perfect şi am bănuit că era locuinţa lui. Ştiam că era bogat, dar... nu aşa de bogat!

La capătul aleii curbate, pe o bucată mare de teren presărată cu arbori mari, umbroşi, se afla un conac alb, frumos decorat cu cornişe şi colonade romane care se înălţau impunător. La intrare erau postaţi doi lei de piatră uriaşi. I-am atins în treacăt cu degetele, simţindu-le netezimea rece. Cu o expresie de temut, erau sculptaţi foarte artistic.

— Sunt frumoşi!

— Uită-te acolo, zise el arătându-mi cu degetul o statuie la umbra unui copac de tamarind.

M-am apropiat. Era o statuetă mică a unui băieţel cu o expresie de implorare pe faţa lui inocentă, care ţinea în mâini, ca o jertfă, un picior de om cu sanda, rupt de la gleznă. M-am cutremurat.

Luke îmi şopti la ureche:

— Îţi place?

— Nu prea. E un pic macabru, nu-i aşa? i-am spus uşor.

— E doar o copie a unei statui celebre. Vino, vreau să vezi interiorul casei! continuă el întorcându-mă şi luându-mă de mână.

Scoase o cheie din buzunar şi deschise uşa. Uluită, am tras aer în piept. Plafonul înalt era pictat cu heruvimi şi personaje înveşmântate în robe din perioada Renaşterii. În mijloc, o scară în spirală ducea la primul etaj. Sub picioarele

noastre era o întindere neîntreruptă de marmură neagră, iar pe pereţi atârnau picturi somptuoase.

— Bine ai venit în noua ta casă, Dimple Lakshmnan! exclamă el punându-mi cheile în mână.

M-am rotit în loc, luată prin surprindere.

— A mea? am repetat uimită. Această casa este a mea?

— Îhî! E chiar pe numele tău!

Îmi întinse nişte hârtii pe care le luase de pe o măsuţă. Eram şocată. Vocea lui se stinse în fundal. Am întors capul fără să spun nimic şi pe peretele opus am văzut un tablou foarte mare cu mine. Comandase o pictură care să mă reprezinte. Năucă, am păşit spre ea. Iată-mă! Arătând tristă. Ochii mei. Altcineva văzuse în sufletul meu şi îmi captase esenţa cu o pensulă şi cu vopsea de ulei. Oare când fusese pictat? Cine mă pictase cu expresia asta?

L-am auzit din spate întrebându-mă:

— Nu e frumos?

— Da! am aprobat încet.

Putea fi *oare* tristeţea frumoasă? M-am analizat tulburată, emoţionată şi incapabilă să-mi abat privirea.

— Îmi plac ochii, reveni el. Îmi place că au expresia pură, neatinsă.

— Cine l-a pictat?

— Unul dintre cei mai buni falsificatori din Belgia. I-am trimis câteva fotografii, şi *voilà!*

— Aşa arăt? l-am întrebat în şoaptă, dar era deja întors cu spatele şi îmi arăta un alt aspect minunat al casei.

Mi-am desprins cu greutate ochii de la fata care mă privea atât de nefericită.

— Uite, acesta este inspirat de palatul de aur al lui Nero! Apasă butonul ăsta şi ai să vezi că pătratele din sidef de pe plafonul glisant se retrag şi descoperă...

Mi-am lăsat capul pe spate şi am privit uimită cum ornamentele de sidef din diferite părţi ale plafonului se desfac şi stropesc picături de parfum. Din parfumul meu preferat. Sigur mă iubea cu adevărat! N-am putut să m-abţin să nu zâmbesc de fericire. Nu mai văzusem niciodată în viaţa mea atâta opulenţă. O astfel de afişare excesivă a bogăţiei. Cu chipul însufleţit, Luke mă luă de mână şi mă purtă în pas rapid spre o bucătărie elegantă, cu un design

bine conceput. Razele de soare din amurg intrau oblic pe geam şi tăiau cuburi de lumină pe o masă masivă, ca de vilă de fermă, postată la mijloc. Deschise uşa din spate spre o grădină mare. Zidul înalt, de cărămidă roşie, o făcea să pară izolată, intimă. Exact la modul în care îmi imaginasem întotdeauna că ar fi atmosfera unei grădini împrejmuite cu zid.

— Pe aici! zise el conducându-mă cu grijă pe o potecă mică în grădină.

— Oh, un iaz! am strigat încântată.

În interior, sub plantele verzi de la suprafaţă, înotau în cercuri neobosite crapi mari, roşii şi galbeni. Luke observa mulţumit bucuria mea.

Îmi trecu un gând prin minte atunci.

— Cine e pictorul tău preferat? l-am întrebat.

— Leonardo da Vinci! răspunse fără ezitare.

— De ce? m-am arătat surprinsă.

Nu mă aşteptasem la acest răspuns. Leonardo ca artist era reţinut în felul în care se exprima, în vreme ce casa şi tot conţinutul ei erau stridente. Nu, nu de prost gust. Poate un pic ostentativ, un pic prea în stil *nouveau riche.* Probabil în mintea mea naivă tânjeam după o căsuţă albă şi tot ce-mi aruncase el la picioare părea excesiv.

— Priveşte! spuse el trăgându-mă de mână mai departe.

La capătul grădinii se afla o casă mică de lemn. Aceasta era uşor înălţată de la sol, avea ferestre mari, cu obloane de lemn şi o mică verandă cu un balansoar. Luke mă conduse înăuntru. Inima îmi tresărea de emoţie. Toată căsuţa era doar cu puţin mai mare decât camera mea de acasă, dar totul era alb. Exista un birou alb cu o veioză albă pe el şi un scaun alb. De cealaltă parte a camerei, sub o fereastră era aşezat un şezlong alb. Din tavan atârna un ventilator alb. „Oare aceasta să fie casa albă a visurilor mele?” l-am întrebat din priviri.

— Mi-ai pomenit despre casa albă la care visezi, tocmai când încheiam Taj Mahalul de colo, zise el, arătând cu capul în direcţia casei. Aşa că am construit pavilionul ăsta de vară!

Ochii îmi înotau în lacrimi. Da, categoric mă iubea! Numai cineva îndrăgostit până peste cap ar construi un pavilion de

vară într-o ţară ca Malaysia. Până la urmă găsisem pe cineva care mă iubea. Mă iubea atât de mult, încât îmi construise o reşedinţă de vară.

— Răspunsul este da, i-am spus ştergându-mi lacrimile de bucurie. Da, mă căsătoresc cu tine!

— Bine! exclamă el cu satisfacţie imensă.

Într-o zi ne-am dus la Lake Gardens, plimbându-ne de mână pe sub copacii mari, absorbiţi unul de altul ca toţi îndrăgostiţii.

— Eşti cel mai bun lucru care mi s-a întâmplat vreodată, mi-a declarat sub un copac imens.

M-am uitat la chipul convingător al lui Luke ca un copil lacom. Dorind mai mult, dar neîndrăznind să ceară. Uneori cred că este prea dur. Toate colţurile lui dure sunt ca nişte foi de aluminiu prost tăiate. Mi-era teamă să nu mă tai, chiar dacă el nu mă refuzase niciodată, nu rostise niciodată vreun cuvânt aspru de faţă cu mine şi nu fusese niciodată sarcastic sau ironic. Cu toate acestea, exista ceva întunecat, de neatins şi inexplicabil la el. Un loc în interiorul lui care anunţa: „Nu intraţi”. Îl vedeam clar. Era scris în majuscule cu negru pe fond alb şi subliniat cu roşu. La capetele panoului mi se părea că sunt poze cu câini cu înfăţişare feroce, ciobăneşti germani, pregătiţi să mă sfâşie în bucăţi. Luke scoase un pandantiv din buzunar.

— Pentru tine! mă anunţă pur şi simplu.

Era un diamant în formă de inimă, mare cât o monedă de cinci cenţi. În lumina serii, străluci din cutia lui de catifea bleumarin.

— O să-l pierd! m-am plâns, gândindu-mă la nenumăratele brăţări de mână şi de gleznă, lanţuri şi cercei primite de la bunica, pe care le pierdusem deja în timpul scurt al vieţii mele.

— Nu este de neînlocuit, zise el, şi nota aceea de duritate se strecură în vocea lui ca un servitor bătrân care nu mai bate înainte de a intra în camera stăpânului. Apoi se uită brusc la faţa mea speriată şi păru că-i porunceşte în grabă valetului să părăsească încăperea. Îşi lipi mâinile blând pe părul meu. Mă consolă în şoaptă: O să asigurăm beleaua de colier! apoi mă strânse tare în braţe. Ne întâlnim la cină?

Mi-am scuturat capul în tăcere. Nu credeam că mama ar

accepta două ieşiri în oraş într-o zi. Deja se uita la mine un pic suspect. Va trebui să ascund cu multă grijă pandantivul. Uneori bănuiam că îmi umbla prin lucruri. Aşa spunea şi Bella.

Şi-a aplecat capul şi m-a sărutat foarte uşor pe buze. Fără nici o pasiune în sărut, dar ochii lui strigau ceva care aproape mă sperie. Distanţa dintre sărutul pe care-l dăruise şi trăirea din ochii lui era distanta dintre mama şi tata.

— Luke? am şoptit ezitant.

Mâna lui se strânse în josul taliei mele, iar capul i se lăsă în jos destul de neaşteptat. Mai fusesem sărutată în clasa a şasea, dar atunci fusese o formă de umilire. O pereche de buze nedorite şi o limbă udă, obraznică încercase să mă forţeze să-mi desfac buzele spre batjocura încântată a unei adunări de gură-cască din anii mai mari. Aşa că am fost total nepregătită pentru sărutul lui Luke. Dintr-odată, am simţit un fel de vârtej întunecat ce se rotea în stomacul meu. Am uitat umbrele lungi făcute de soare seara, de briza răcoroasă care sufla de dincolo de lac, de vocile slabe ale copiilor din depărtare şi de ochii miraţi ai trecătorilor. Pandantivul îmi căzu din palme şi totuşi continua să mă sărute.

Sângele îmi pulsa în urechi. Degetele de la picioare mi se chirciră în pantofi şi totuşi sărutul mai continua.

Când în cele din urmă mă eliberă din strânsoare, m-am uitat înlemnită la faţa lui. Eram uluită de pasiunea lui bruscă. Venise de nicăieri şi dispăruse asemenea. A fost ca şi cum o altă persoană trăia în interiorul lui Luke, o persoană violent de pasională, pe care în mod normal o ţinea sub control. Preţ de o secundă scăpase şi mi se dezvăluise. Îmi simţeam gura umflată. El se uita la iaz. Am închis gura şi am încercat să mă calmez. A întors capul spre mine şi a zâmbit. Îşi recăpătase rapid stăpânirea de sine. Indiferent ce luptă dusese cu el însuşi, o depăşise. S-a aplecat şi a luat diamantul de jos.

— Da, cu siguranţă va trebui să asigur acest mic fleac! comentă el uşor. Hai, te conduc acasă, propuse el luându-mă de braţ frăţeşte.

Mâinile îi erau calde. Nu puteam vorbi. L-am urmat, confuză. Cum de se schimbase aşa brusc? I-am aruncat o

privire piezişă, dar se uita drept înainte.

Când am intrat pe uşa din faţă, mama mă aştepta. Am văzut imediat că era furioasă. Stătea ca pe ghimpi în scaunul ei, cu mâinile încleştate ţeapăn, dar când vorbi păru aşa de amabilă, încât m-am gândit că probabil era supărată pe tata.

— Unde ai fost? mă întrebă.

— În parc cu Anita şi Pushpa, i-am răspuns intimidată.

Mă speria starea de spirit în care era. O vedeam ca un vulcan gata să erupă şi eram aşa de aproape, că simţeam parcă explozia de vapori fierbinţi şi mirosul de fum acru.

— Nu mă minţi! urlă mama, apoi ţâşni brusc de pe scaun şi veni spre mine, cu paşi mari, repezi.

Pe moment nu-mi trecu prin cap decât cum de nu o mai supără artrita. Părea miraculos vindecată. Stătea în faţa mea gâfâind.

— Unde ai fost? Şi nu cred că vrei să mă minţi! repetă ea.

Am ezitat, speriată. De mult n-o mai văzusem aşa de furioasă.

De când îl suspectase pe papa de flirt cu fetele malaysiene de alături, în timp ce îşi făcea flotările în spatele curţii...

— Ei bine, m-am întâlnit cu un bărbat!

— Da, ştiu. Un nemernic de chinez! Toată lumea te-a văzut în parc cum l-ai sărutat ziua în amiaza mare ca o curvă.

— Nu a fost aşa!

— Cum îndrăzneşti să faci de ruşine numele nostru de familie? Aceasta este ultima dată când te vei mai vedea cu nenorocitul de gălbejit! Ce băiat drăguţ din Ceylon o să te mai vrea dacă te porţi ca o neruşinată? Aşa te-am educat?

— Îl iubesc!

Până să rostesc aceste cuvinte nu eram convinsă de asta, dar atunci am ştiut la fel de sigur cum sângeram în fiecare lună. Îl iubeam. De când îl întâlnisem îmi crescuseră flori în inimă.

Era atât de supărată, încât voia să-mi facă rău. I se citea pe buzele subţiri, dar, în cele din urmă, s-a hotărât pentru o lovitură care să-i mai domolească furia. M-a pălmuit atât de tare, că am zburat cât colo. Puterea din mâinile ei mă

uimea de fiecare dată. Se uită cu dezgust la mine, întinsă pe jos.

— Ai doar nouăsprezece ani! Să nu îndrăzneşti să-mi faci una ca asta! Te voi închide în camera ta, fără hrană, cât timp persişti în această absurditate copilărească. Ce crezi că vrea chinezul cu tine? Iubire, ha! Eşti o fată foarte proastă şi încăpăţânată! El te iubeşte la fel?

Mă gândisem la asta. E drept că niciodată nu declarase că mă iubeşte.

— Da, la fel!

— Păi, cine este, atunci, nenorocitul ăsta şmecher?

I-am spus numele lui.

Mama a făcut un pas înapoi, în stare de şoc.

— Cine este? întrebă ea.

I-am repetat numele lui. S-a întors repede, astfel încât nu i-am văzut expresia feţei. Merse la fereastră şi, stând cu spatele la mine, a zis:

— Povesteşte-mi totul de la început!

Aşa că i-am spus totul. Am început cu îngheţata şi am încheiat cu diamantul. Ceru să vadă piatra. Am scos-o din mica mea geantă cu ciucuri şi mărgele şi a studiat-o în lumină, uitându-se îndelung la ea.

— Ridică-te! îmi porunci. Du-te să faci nişte ceai! Am dureri groaznice în genunchi când vremea este aşa.

Am băut ceai împreună în camera de zi.

— Acest bărbat o să te aibă doar dacă se căsătoreşte cu tine! N-ai să te mai întâlneşti în parc şi n-ai să mai ieşi cu el neînsoţită! Vreau să-l aduci acasă la cină şi vom sta cu toţii ca nişte oameni maturi să vă decidem viitorul.

În noaptea aceea, mama îi povesti lui papa. El se albi la faţă şi se trase înapoi.

— Ştii cine este omul ăsta? o întrebă el neîncrezător pe mama. Şi apoi, fără a aştepta un răspuns, strigă: Este unul dintre cei mai bogaţi oameni din ţară!

— Ştiu, răspunse ea putându-şi cu greu ascunde entuziasmul din glas. I-a cumpărat o casă! adăugă ea, cu ochii strălucitori.

— Eşti nebună? Este un rechin! Se va folosi de fiica noastră, apoi o va abandona când pofteşte.

— Nu şi dacă îmi iese cum vreau, replică mama tăios.

— Este corupt şi periculos. N-o lăsa pe Dimple să se implice! Ş-apoi, trebuie să-şi termine studiile. Nu există să nu meargă la facultate! Nu voi permite asta!

— Draga ta Dimple este deja implicată. Mi-a spus că este îndrăgostită de acest bărbat corupt şi periculos. Ce pot face? Doar nu eu am fost văzută de tot oraşul Kuala Lumpur sărutându-mă în parc, comentă batjocoritor mama.

— O să-i interzic! zise papa. Se va căsători cu omul ăsta doar peste cadavrul meu!

— E prea târziu pentru replici din astea.

— Ce vrei să spui? întrebă confuz papa.

— Au mers până la capăt, răspunse sec mama.

— CE?

— Da, aşa că acum putem vorbi despre viitor ca adulţii?

Papa se lăsă pe canapea, învins.

— Fata o să regrete, şopti el, cu braţele mari atârnându-i inerte. Apoi gândul că un bărbat îi despuiase fiica îl făcu să-şi prindă capul în mâini. Scânci foarte încet: Monştrii ăştia de japonezi! mai întâi mi-au luat-o pe Mohini, iar acum şi pe fiica mea!

Mama oftă.

— Ştii, nu trebuie să te comporţi de parcă fiica noastră e moartă. Ar fi putut da de altul mult mai rău. Şi apoi, el e doar pe jumătate japonez!

— Nu, femeie lacomă, n-ar fi putut da de mai rău! O să vă mănânce pe amândouă de vii şi o să vă scuipe în şanţ, iar eu va trebui să stau aici şi să uit tot ce s-a petrecut!

Era atâta suferinţă în vocea lui papa, că îmi venea să alerg în cameră şi să-l mângâi. Să-i spun că nu făcusem nimic rău. Fiica lui era încă nepângărită. Ar fi fost de ajuns doar atât: „Papa, n-am făcut-o!” Nu era prea târziu să-i spun, dar atunci l-aş pierde pe Luke. Şi mai mult decât orice altceva în lume, îl voiam pe Luke. Papa se înşela în privinţa lui. În timp, va vedea cât se înşelase.

Aşadar, Luke veni la cină.

Îi aduse o cutie imensă de bomboane de ciocolată mamei. Erau de import, prinse cu fundă. La vederea cutiei groase de bomboane cu cremă şi a fundei de catifea, inima hrăpăreaţă a mamei se topi. Îl aşeză pe Luke la capătul opus al mesei faţă de papa. Niciodată nu o văzusem mai

însufleţită, mai sociabilă ca în noaptea aceea. De fapt, nu m-aş fi gândit că poate fi atât de strălucitoare. Juca rolul de gazdă perfectă. Nimic greşit la masă, la aşezarea tacâmurilor, subiectele de conversaţie pe care le-a iniţiat subtil ca amfitrioană, rochia elegantă şi stăpânirea completă a situaţiei. Luke a fost fermecător şi politicos, dar aş putea spune că mama nu l-a impresionat. Mă bucuram în taină că rezista uneltirilor ei.

Urmărea toată scena de parcă era o piesă de teatru pusă în scenă pentru divertismentul lui, mama fiind actriţa care juca rolul principal. Ochii lui îndrăzneţi nu ratau nimic.

Papa stătu apatic, fără să spună nimic. Îndărătul lentilelor, privea neputincios şi trist. Tocmai eram pe punctul de a considera că eram mult prea simpli pentru gustul lui Luke, când îmi prinse privirea.

— Flori frumoase, şopti el.

Am roşit, mulţumită că mi-a observat opera, dar, surprinzând privirea tăioasă a mamei, am lăsat ochii în jos sfioasă. Aveam un rol dejucat. Mireasa timidă.

— Deci, care sunt intenţiile tale fată de fiica noastră? întrebă mama după ce Bella aduse desertul.

Oare unde învăţase mama să facă mousse de lămâie? Camera încremeni. Papa aşează lingura la loc şi se aplecă înainte. Mâna lui Luke se opri.

— Toate onorabile şi toate la timpul lor, răspunse el.

Mama zâmbi.

— Desigur, nu m-am îndoit de bunele tale intenţii, dar merită să punem sub semnul întrebării motivele peţitorilor fiicei noastre. La urma urmei, este foarte tânără şi foarte nevinovată!

M-am rugat în gând ca mama să se oprească aici şi a tăcut.

Ochii lui Luke se întunecară.

— Tocmai de asta! Inocenţa ei mi-a atras prima dată atenţia!, confirmă el atât de încet, încât m-am străduit să-i înregistrez cuvintele. Apoi o complimentă pe mama pentru mousse-ul de lămâie: Absolut delicioasă spuma, aprecie el. Trebuie să afle şi mama mea reţeta!

Mama zâmbi încântată.

După ce Luke a plecat, ea şi papa s-au certat. Mama i-a

reproşat că a stat acolo ca un idiot.

— O masă de călcat ar fi spus mai multe, l-a batjocorit.

Papa a acuzat-o că i-a lins cizmele lui Luke.

— Ai grijă, comentă el, cizmele lui Luke sunt pline de bucăţi de maţe şi carne ale altor persoane!

Mama i-a aruncat, pur şi simplu, o privire plină de venin lui papa, a deschis cutia de bomboane de ciocolată, iar expresia ei s-a schimbat într-una de lăcomie, ca şi când uitase de papa şi de durerea lui. Înfuriat, el s-a repezit spre ea cu chipul schimonosit de furie şi i-a zburat cutia din mână. Bomboanele de ciocolată săriră în aer. Peste tot în jurul mamei pluteau bucăţi de hârtie aurie.

— Curvă lacomă! Nu vezi ce faci? îţi vinzi fiica pentru o cutie de bomboane de ciocolată, şuieră el.

Faţa şocată a mamei începu să zvâcnească. La scurt timp, începu să hohotească tare în râs, pe un ton batjocoritor şi superior. Papa lovi în perete de frustrare şi ieşi afară din casă cu pumnul plin de sânge şi cu râsul strident al soţiei lui sunându-i în urechi. Mama nici măcar nu se uită la urma lăsată în perete, părând să nu ia în seamă furia lui papa şi insultele lui. Se desfăta cu perspectiva de a avea un ginere bogat – de fapt, unul dintre cei mai bogaţi oameni din Malaysia. Am ajutat-o să adune bomboanele de ciocolată de pe jos. Le şterse de praf şi le mâncă pe îndelete, începând mai întâi cu cele cu cremă de căpşuni.

L-am dus pe Luke s-o viziteze pe bunica şi s-au înţeles de minune. Am fost uşurată că bunicii i-a plăcut de el. Cu papa era un coşmar. Refuza să se înmoaie chiar şi un pic. Când rămâneam singuri, obişnuia să mă avertizeze cu tristeţe în glas, zicând:

— O să regreţi, Dimple!

Şi nimic din ce-aş fi făcut sau zis nu l-ar fi putut convinge să se răzgândească în privinţa lui. Bunica mi-a transmis că va fi mai bine când vor începe să apară copiii. Zgomotele de paşi mici sigur îl vor face să-şi schimbe părerea. Bunica a jucat dame chinezeşti cu Luke. Vedeam că trişa, pentru că îi cunoşteam stilul de joc, dar o făcea cu atâta pricepere, încât nu cred că Luke a observat.

Bunica a câştigat aproape fiecare partidă pe care au

jucat-o. Luke a fost însă de treabă. S-a interesat de sănătatea ei, i-a ascultat cu atenţie necazurile şi a fost de acord să o programeze la nişte specialişti de marcă din oraş pentru a încerca să-i mai aline din suferinţă. Cred că îi plăcea de bunica.

Într-o sâmbătă, Luke ne-a luat pe mine şi pe Bella la cumpărături. Mama ne-a condus la uşă cu ochi strălucitori. De fapt, Luke detesta mersul la cumpărături, aşa că ne-a dat la fiecare câte 500 de ringgiţi şi ne-a spus să ne întâlnim cu el într-o oră la cafeneaua de la parter. Îmi atinse uşor vârful nasului.

— Cumpără-ţi o rochie! sugeră el făcându-mi cu ochiul, apoi a plecat, a ieşit din complexul comercial şi s-a retras în interiorul răcoros al maşinii lui care-l aştepta.

Mi-am cumpărat o rochie albă. Era destul de scurtă, dar Bella a spus că arăta grozav. Avea un mic taior asortat care semăna cu ceva ce părea creat de Chanel. Într-un alt magazin mi-am cumpărat o pereche de pantofi de culoarea coniacului. Bella optă pentru o rochie roşie, destul de îndrăzneaţă, cu bretele şi un tub nou de ruj roşu aprins. Am decis să ne îmbrăcăm cu noile noastre achiziţii. Mi s-a părut că Bella arăta pur şi simplu minunat şi m-am întrebat dacă lui Luke nu o să i se pară mai frumoasă decât mine. Arăta foarte sexy în rochia ei roşie şi cu părul ei creţ. Bărbaţii se uitau lung la ea.

Îşi sprijini coatele pe masă şi buclele ei frumoase îi căzură în faţă. În momentul acela intră Luke, o privi din cap până-n picioare şi începu să râdă.

— Când ai să creşti de tot, ai de gând să mănânci bărbaţi, nu-i aşa? glumi el. Apoi se întoarse spre mine şi remarcă: Arăţi nemaipomenit! Îmi place rochia. Puritatea te prinde!

O spuse cu atâta convingere, că de atunci n-am mai căutat să par sexy. Cred că lui Luke nu-i plăceau fetele ostentative. El considera că ar trebui să port alb tot timpul.

— Arăţi ca o floare azi! mă complimentă Luke după ce chelnerul ne luă comanda.

Bella pufni dezgustată şi dispăru la toaleta damelor. O urmări cum pleacă, iar eu l-am urmărit cum o urmăreşte din priviri. Părea uşor amuzat de ea.

— Aşa e mereu? întrebă el.

— Întotdeauna, i-am răspuns, întrebându-mă cu o nesiguranţă patetică dacă nu cumva sora mea i se părea atrăgătoare. Doar bărbaţii erau aşa de imprevizibili şi o necunoscută pentru mine! Erau atâtea lucruri pe care nu le ştiam despre Luke.

S-a ales o zi de bun augur pentru nunta mea. Mama a vrut să fie un eveniment mare, tata n-ar fi vrut să aibă loc nici o nuntă, iar Luke părea indiferent faţă de desfăşurarea momentului. Şi-ar fi dorit să port un sari alb, dar mama fu la un pas să facă o criză.

— Cum? urlă ea. Fiica mea să poarte culoare de văduvă în ziua nunţii ei? întreaga comunitate ceyloneză din Malaysia ar fi în stare să-şi uite toate problemele şi să râdă de un astfel de spectacol prostesc!

Prin urmare, mama mi-a comandat sariul de la Benares, unde un băieţel ciocolatiu a stat şi l-a ţesut nopţile într-o cămăruţă fără ferestre, de la cinci dimineaţa până la miezul nopţii. Băiatul a folosit un ac fin şi un fir scump de aur pentru a croi cei şase metri de brocart, ţinută pe care aveam s-o port o singură dată. De culoare roşie, cu o bluză asortată de nuanţa sângelui.

Când a ajuns învelit în hârtie cerată, mama a fost foarte mulţumită de materialul greu. Al ei avea o nuanţă de bleumarin, un sari minunat din brocart, iar Bella a hotărât că va arăta cel mai bine în şofran. Mama comandase, de asemenea, două seturi de veşminte bărbăteşti crem pentru papa şi Nash. Pe gulerele înalte ale sacoului erau multe ornamente fine, cusute artistic de mână, continuate pe tivul tunicii lungi şi la pantaloni. Au fost trimise în jur invitaţii imprimate în relief cu litere de mână aurii, iar confirmările au început să sosească. Hotelul Hilton era locul ales pentru desfăşurarea recepţiei. O femeie eurasiatică, cu un ten impecabil, în costum elegant şi cu o servietă din piele de crocodil, veni s-o vadă pe mama.

Din servieta din piele de crocodil scoase mostre de materiale, liste de preţuri şi etichete de coduri de culoare, precum şi o schiţă a etajului respectiv care includea o scenă. Femeia avea liste cu cei mai nimeriţi cântăreţi pentru nuntă, broşuri cu torturi de nuntă, florării

specializate pe aranjamente florale. Foarte subtil, respinse opţiunea mamei pentru paleta de rozuri.

— Nuanţă de piersică şi pere cu puţină limetă, anunţă ea, cu un zâmbet cuceritor pe buzele date cu ruj grena, încât mama lăsă la aprecierea ei, ştiind că va stabili mai bine.

Luke trimise bijuteriile pe care urma să le port în ziua nunţii. Ochii mamei se luminară când şoferul intră purtând cutiile căptuşite cu satin, pline de coliere, lanţuri, inele, cercei şi brăţări. Toate aveau diamante. Am oftat. Va trebui, la un moment dat, să-mi fac curaj să-i spun lui Luke că nu mă prea omor după diamante. Poate că într-o zi am să-i spun că îmi plac mai mult smaraldele şi peridotele.

Luke făcu planuri pentru luna de miere. Destinaţia era secretă.

Cu o zi înainte de nuntă nu am mai putut să fac nimic de agitaţie. Fiecare colţ şi firidă a casei erau ocupate cu aranjamente florale, frunze de banane umplute cu orez, vase de tămâie şi pocale de argint cu apă sfinţită, lămpi de petrol şi femei de vârstă mijlocie. Pălăvrăgeala lor era neobosită. În sariuri în culori pastelate, cu cocuri perfecte, fixate jos spre ceafă şi pline de sugestii, idei şi modalităţi de a face lucrurile mai bine, femeile respective erau o forţă căreia n-ai fi vrut să te opui. Puseseră stăpânire pe bucătărie, living, dormitoare, chiar şi băi. Şi cu cât erau mai corpolente, cu atât păreau mai autoritare. Sariul meu atârna în dulap pe umeraş, iar valiza mea pentru luna de miere era făcută şi gata de plecare.

Luasem haine călduroase, mănuşi, o beretă, şosete groase şi cizme comode înalte până la gleznă. Restul m-asigurase Luke că se putea cumpăra din străinătate.

Mai cheltuisem, de asemenea, nişte bani pe o cămăşuţă de noapte din mătase. Delicios de răcoroasă şi uşoară ca un fulg, îţi aluneca printre degete. M-am înroşit în obraji gândindu-mă la reacţia lui Luke. Furoul era de un alb pur, dar nu ducea nicidecum cu gândul la ideea de puritate. Ştiu că îl cumpărasem pentru că voiam să-l revăd pe necunoscutul care sălăşluia în Luke. Acela pe care îl zărisem pe fugă în scena de la lac. Luke părea un bărbat interesant şi mă făcea să simt lucruri întunecate în adâncul meu. Mărturisesc că voiam să mă lipească aproape de

trupul lui dur, până când simţeam că fac parte din el. Până când aş fi simţit că m-am topit la pieptul lui şi m-am contopit cu el. Odată ajunsă înlăuntrul lui, l-aş cunoaşte cu adevărat. Şi atunci i-aş putea dovedi lui papa o dată pentru totdeauna că se înşală. La urma urmei, ştiu că papa s-a înşelat în privinţa multor lucruri în viaţa lui. Toate tranzacţiile acelea care au mers prost pentru că el n-a ştiut cum să-şi citească partenerii.

După toate acele zile de planificare agitată şi de aşteptare, nunta mea se desfăşură fulgerător dinaintea ochilor mei ca într-un film derulat pe repede-înainte. Îmi aduc aminte că mama arăta splendid şi zâmbea cu mândrie în sariul ei bleumarin din brocart, iar rânjetele dispreţuitoare ale tuturor acelor femei îmbrăcate colorat privind rasa lui Luke se îmblânziră la vederea bogăţiei lui enorme. Îşi înghiţiră bolboroselile invidioase, şoptite până atunci cu comentarii maliţioase. Bietul papa stătea în ţinuta lui crem minunată şi plângea. Îi scăpară lacrimi la colţurile ochilor, iar femeile îmbrăcate pastelat au spus că erau lacrimi de fericire. Undeva, lângă un stâlp din spate, stătea mătuşa Anna. Purta un sari verde simplu, cu o bordură aurie subţire, avea trandafiri roşii în păr şi un zâmbet trist. Ştiam că era îngrijorată pentru mine. Îngrijorată că voi fi sacrificată fără milă de un monstru numit Luke. Apoi îmi amintesc că am păşit pe platforma ridicată ce părea că nu se mai sfârşeşte, unde Luke mă aştepta şi, când în cele din urmă m-am uitat în ochii lui negri, calmi, plini de dragoste, am ştiut că luasem decizia corectă.

— Te iubesc! îmi murmură la ureche.

Ah, mă iubeşte! Voi preţui acel moment pentru totdeauna. Apoi m-am forţat să înghit diverse feluri de mâncare pe care stomacul meu agitat nu le ceruse şi am alergat amândoi spre portiera deschisă a unei maşini, trecând în acelaşi timp printr-o ploaie de orez colorat.

— Fericită? mă întrebă Luke.

Avea un zâmbet îngăduitor şi mă făcea să mă simt ca un copil.

— Foarte, i-am răspuns.

Londra era un oraş frumos, dar foarte friguros. Copacii erau despuiaţi, iar oamenii, gârboviţi în paltoane groase de

culoare închisă, mergeau grăbiţi pe străzi. Englezii au feţe lungi, palide şi sunt cu totul diferiţi de turiştii care ajung în Malaysia, bronzaţi şi frumoşi, cu şuviţe blonde în păr. În staţiile de autobuz nu-şi pierd vremea cercetându-se unul pe altul la modul iscoditor tipic malaysian. Îşi vâră imediat nasul în cărţile de citit pe care le au la ei oriunde se duc. Un obicei care mi s-a părut minunat.

Am stat la hotelul Claridge. Uuuuuu, ce lux! Personalul era îmbrăcat în livrea şi umbla cu nasul pe sus. În foaier era montat un pom de Crăciun înalt de trei metri, cu clopoţei aurii şi argintii şi lumini sclipitoare. Îmi era efectiv frică să m-aventurez în sălile lor cu tavan înalt fără Luke. Parcă aş fi păşit într-o pagină dintr-un roman de Henry James. Totul era de modă veche, tipic englezesc şi foarte matur.

— Da, doamnă, desigur, doamnă! mi se spunea înjur, cu accentele lor nobile, dar eram sigură că nu erau de acord cu mine pentru că mă priveau cu ochi goi, reci, parcă din turnuri înalte.

Ne-am dus la cină la un local frumos numit La Vie en Rose. Luke a comandat şampanie. Cred că m-am înveselit destul de tare, surprinsă că pot sparge miile de bule în gură, dar am constatat că detest caviarul. Categoric, era un gust care se dobândea în timp. Preferam oricând o farfurie de tăieţei Penang sau *laksa* ca acasă. Desertul cu mousse de ciocolată a fost divin. Cuprinsă ca într-o ceaţă euforică de la şampanie, m-am întrebat în gând de ce nu aveam astfel de lucruri în Malaysia. Eram sigură că aş fi putut mânca aşa ceva tot timpul.

După desert, Luke îşi luă coniac într-un pahar mare, în formă de balon. A fost foarte tăcut în timpul mesei. A zâmbit mult, sprijinit pe spătarul scaunului, a mâncat foarte puţin şi m-a privit atât de intens, încât am simţit că mă încălzesc plăcut. Nu-mi dădeam seama niciodată ce gândea. Luke plăti nota.

— Vino! zise el luându-mă de braţ ca să mă susţină şi făcând semn unui taxi care ne-a dus pe faleză.

Ne-am plimbat în linişte de-a lungul fluviului negru, ascultând sunetul apei lovite de malul de piatră. Era frumos. Un vânt rece îmi pişcă obrajii şi picioarele îmi îngheţaseră, dar nimic nu putea estompa frumuseţea

blândă a luminilor galbene reflectate de numeroasele felinare stradale. Din când în când, turuia în treacăt o barcă cu motor. Se făcuse atât de frig, încât Luke mă strânse aproape de trupul lui. Îi simţeam parfumul şi căldura.

În noaptea aceea îl iubeam atât de mult, că mă durea sufletul.

— Să ne întoarcem la hotel, i-am şoptit.

Abia aşteptam să mă întind lângă el. Să fiu a lui!

În camera de hotel am redevenit timidă. M-am gândit o clipă să mă schimb în cămăşuţa de mătase pe care o aveam în valiză, dar simplul gând la ea mă făcu să mă îmbujorez toată. Am hotărât să o las pentru a doua zi. Pe o masă de sticlă erau o şampanie într-o frapieră cu gheaţă şi un bol mare de căpşuni de un roşu aprins. M-am sprijinit de unul dintre stâlpii baldachinului şi m-am uitat la Luke cum ridică sticla. Înălţă întrebător o sprânceană.

Am dat din cap. Pierdusem senzaţia de veselie din timpul plimbării noastre pe faleză şi mi-ar fi ajutat puţina îndrăzneală pe care mi-o dăduse în restaurant spuma aceea a primei sticle de şampanie. Se auzi un pocnet moale şi un şuierat blând, iar Luke îmi întinse un pahar cu bule.

Îmi aduc aminte că l-am acceptat râzând, chicotind, fericită. Ni s-au întâlnit ochii şi râsul mi-a amuţit în gât. Necunoscutul stătea acum în picioare înaintea mea, privindu-mă prin faţa lui Luke.

— Pentru noi! toastă în şoaptă străinul, după care dispăru ca într-un flash, iar eu şi Luke ne-am băut paharele şi am căzut pe pat într-un amestec de braţe, picioare şi chipuri.

Preţ de o secundă oribilă, mi s-a părut că o văd pe mama stând la marginea patului cu mâinile în şolduri. Ar fi dezaprobat cu siguranţă un astfel de comportament.

— Stinge luminile, i-am spus repede.

Camera, scăldată în beculeţele de Crăciun de la copacii de afară, se învârti cu mine când am închis ochii. Îmi amintesc buzele, şi ochii, şi pielea lui ca de mătase brută şi uneori o voce groasă de emoţie strigându-mă pe nume. A fost un moment de durere, urmat de mâini blânde şi apoi ritm susţinut. Când s-a încheiat, am închis ochii şi am adormit în strânsoarea unor braţe calde, puternice. Afară, vântul rece englezesc foşnea prin copaci, dar eram în

siguranţă.

La un moment dat, m-am trezit în timpul nopţii, fiindu-mi sete şi simţind că îmi zvâcneşte capul. M-am dat jos din pat şi am băut apă. Ooh, capul meu! Ce mă durea! Am găsit aspirină în baie. Am luat două pastile şi în oglindă a apărut Luke. S-a uitat la mine şi i-am susţinut privirea cu îndrăzneală, dezinvoltă în goliciunea mea.

— Dimple a mea, rosti el într-o manieră atât de posesivă, că am simţit un fior pe şira spinării.

În sfârşit, eram a lui. Am făcut dragoste din nou. De data aceasta mi-am amintit totul. Fiecare sărut, fiecare împingere, fiecare suspin, fiecare geamăt şi momentul acela incredibil când corpul meu a devenit lichid, când pleoapele mele închise s-au înroşit de parcă un milion de căpşuni fuseseră strivite laolaltă încât alcătuiseră o perdea peste ochii mei.

Două săptămâni mai târziu, am luat avionul înapoi, cu gentile noastre pline de curele Gucci, parfumuri franţuzeşti, piele italiană, cadouri frumos ambalate din Anglia şi un munte de ciocolate din duty-free. Am intrat în interiorul vast al noii mele case şi eram destul de intimidată. Nu o simţeam ca fiind a mea. Era prea grandioasă. În locul unei căsuţe albe aveam acum pardoseli lustruite perfect din marmură neagră, un tavan opulent pictat şi mobilier scump pe care mi-era teamă să nu-l stric. Făcând turul casei a doua zi dimineaţă, mi-a venit ideea să-i cer lui Amu să se mute cu mine. Îmi putea ţine de urât şi puteam face treburile casnice împreună. Aşadar, Amu a venit să locuiască cu noi.

— Asta nu este o casă, e un palat! exclamă ea uimită. Nu mai văzuse niciodată aşa ceva în viaţa ei. Biata Amu dusese o viaţă tare mizeră. I-am arătat maşina de spălat şi a chicotit ca o fetiţă. Se interesă neîncrezătoare: Cutia asta albă vrei să spui că spală hainele?

— Da! i-am răspuns. Le poate chiar şi usca.

Se uită cu atenţie la butoanele şi cadranele de pe ea înainte de a declara că nu-i este de nici un folos.

— Dă-mi o cadă şi câteva găleţi şi vă arăt eu cum se spală hainele! comentă ea.

I-am arătat toate dormitoarele şi am rugat-o să-şi aleagă

unul, dar nu voia decât cămăruţa de lângă bucătărie. Îmi spuse că era singurul loc unde s-ar simţi mai confortabil. De la fereastră putea vedea pavilionul meu de vară şi era mulţumită aşa.

M-am aşezat pe pat şi am privit-o cum îşi construieşte un altar de rugăciune şi-l umple cu drag cu fotografii vechi, înrămate ale zeilor Muruga, Ganesha şi Lakshmi. Găsise un nou profet, Sai Baba. Purta o robă portocalie, avea un zâmbet blajin şi transforma nisipul în dulciuri sau îi învia din morţi pe adepţii lui credincioşi. Amu aprinse o candelă mică în faţa imaginii acestuia. Dintr-o pungă de plastic ruptă despachetă cele cinci sariuri ale ei decolorate şi câteva bluze albe şi le puse în dulap.

Apoi am băut ceai la umbra arborelui mare de mango. Am stat acolo ascultându-i vocea familiară cum deapănă poveşti despre verii ei răutăcioşi, de gradul doi şi trei, şi treptat m-am simţit iarăşi alinată. Ajunsesem de unde plecasem, simţeam că aparţin de locul respectiv alături de femeia pe care o îndrăgeam de atâţia ani ca pe o mătuşă. Nu, de fapt ca pe o mamă!

Într-o zi, Luke a venit acasă mai devreme de la serviciu şi ne-a găsit pe mine şi pe Amu sporovăind ca două prietene în timp ce lustruiam balustrada curbată. Efectiv îngheţă pe loc.

— Ce faci? întrebă el şoptit, cu o notă de surprindere în glas.

Atât eu, cât şi Amu ne-am oprit din lucru şi ne-am uitat la el.

Mi-am dat seama imediat că era foarte supărat, dar nu înţelegeam de ce.

— Lustruim balustrada, i-am explicat, gândindu-mă abia atunci dacă exista cumva vreun lac special de lustruit sau altceva. „Doamne, de unde era să ştiu?”

Veni spre mine. Îmi luă mâinile în palme şi le examină.

— Nu vreau să faci munca pe care o fac servitorii, îmi explică el foarte încet.

Am simţit-o pe Amu cum înlemneşte lângă mine. A ignorat-o complet. M-am simţit jenată şi jignită. Jenată faţă de Amu şi jignită pentru că mă pedepsise în felul acesta în faţa ei. Sub privirea lui rece, pielea mi se înfierbântă de

ruşine. Am confirmat uşor din cap, s-a întors şi a mers în biroul lui, fără nici un alt cuvânt. Eram atât de şocată, încât pur şi simplu rămăsesem să mă uit la uşa închisă, până când Amu îşi puse palma ei subţire şi aspră pe mâna mea.

— Aşa sunt bărbaţii, zise ea privindu-mă adânc în ochii trişti. Are dreptate! Uită-te în ce hal sunt mâinile tale! Pot termina singură balustrada. Păi, am îngrijit mult mai mult decât casa asta la viaţa mea. Hai, du-te! Spală-te şi mergi la el!

M-am dus sus, m-am spălat pe mâini şi mi-am zărit în oglindă faţa surprinsă, derutată. Apoi am coborât şi am bătut la uşa biroului lui.

Era aşezat în scaunul lui rotativ.

— Vino aici! mă chemă el.

M-am apropiat de el şi m-am aşezat în braţele lui. Îmi luă mâna şi-mi sărută degetele unul câte unul. Apoi spuse:

— Ştiu că vrei s-o ajuţi pe Amu, dar nu vreau să faci gospodărie. Ţi-ai strica mâinile tale frumoase! Dacă vrei să-i fie mai uşor lui Amu, cheamă o altă slujnică de trei ori pe săptămână ca să facă treburile mai grele.

Am aprobat din cap.

— OK! am răspuns, dornică să-i treacă furia.

Nerăbdătoare ca acea mică ameninţare din tonul lui să dispară de unde a apărut. Eram nerăbdătoare să-l văd că zâmbeşte şi se interesează: „Ce avem la cină?” cu glasul lui obişnuit.

Uneori, mama venea să mă vadă în casa mea mare. De obicei stăteam aşezate un timp, apoi îi dădeam bani şi pleca, dar într-o zi a venit tulburată şi frustrată. Nash intrase iar într-un bucluc. În timp ce vorbeam, nu-mi mai amintesc despre ce, dar trebuie s-o fi nemulţumit cu ceva pentru că a ridicat mâna să mă lovească, însă lovitura n-a mai venit pentru că brusc a apărut Luke şi i-a prins mâna de încheietură într-o strânsoare de fier.

— Este soţia mea acum! Dacă mai ridici vreodată mâna asupra ei, n-ai s-o mai vezi şi nici n-ai să mai fii bunică pentru copiii ei! anunţă el pe un ton agreabil.

M-am uitat la el şi l-am văzut pe străin. Ochii îi erau reci şi duri, iar în obraz îi zvâcnea furios un mic muşchi. Şi m-am îndrăgostit din nou de acel străin. Nimeni, în afară de

bunica Lakshmi şi uneori papa, nu-mi luase vreodată apărarea.

M-am simţit ca zeul care doarme liniştit sub pelerina uriaşă a unui şarpe cu multe capete. El era paravanul meu de data asta. M-am uitat la mama. Faţa îi era aspră ca a unui bătăuş. Parcă-i auzeam gândurile: „Mai întâi a fost fiica mea!” Ar fi putut ceda, pur şi simplu, graţios, să îndrepte lucrurile, dar mama este atât de mândră, încât gura i se răsuci într-un rânjet batjocoritor, iar când se întoarse şi îmi surprinse dragostea vie de pe chip, expresia i se schimbă imediat în dezgust. Îşi smulse mâna din prinsoarea lui Luke, scuipă la picioarele mele şi plecă.

Luke făcu un pas spre mine şi îmi îmbrăţişă corpul tremurând. Voiam iarăşi să-i pătrund în suflet, să-i aud gândurile, să văd ce vede şi să fiu parte din el. Mi-l imaginam luându-şi braţele din jurul meu şi urmărind cum îmi cade corpul moale la pământ. Oare ştia că eram deja parte din el? Cuvintele unui cântec sufit pe care le-am nesocotit cândva, considerându-le ridicole şi dramatice, îmi veniră în minte:

Nu-mi vezi sângele cum se preschimbă în henna?
Doar pentru a-ţi decora ţie tălpile?

Mangotierul din grădină înflorise. Era o privelişte magnifică. Amu instalase un hamac sub el şi moţăia acolo în fiecare după-amiază. De la fereastra căsuţei mele de vară o vedeam şi am invidiat-o pentru cât de liniştită părea.

M-am dus să-l văd pe unchiul Sevenese la garsoniera unde stătea în chirie, cu baia la comun. Era un loc cumplit; urcai patru etaje pe o scară de fier murdară, la capătul unui coridor întunecat, urât mirositor, îndărătul unei uşi albastre, decolorate. În timp ce urcam pe scări, atentă să nu ating balustrada unsuroasă, am văzut o femeie ieşind pe uşa albastră. Era oarecum atrăgătoare într-un mod brut, cu părul tuns bob. Purta pantaloni scurţi, albi şi pantofi albi, cu toc înalt. Tocurile ţăcăneau tare pe treptele metalice.

N-am vrut să dau nas în nas cu ea. Nu ştiam ce riscam să disting în faţa ei. M-am întors repede pe călcâie şi am început să cobor. M-am ascuns într-o cafenea chinezească de modă veche, unde un ventilator obosit se rotea pe tavanul destul de înalt şi unde nişte chinezi în vârstă, pe

jumătate aşezaţi, pe jumătate ghemuiţi, pe taburete de lemn cu trei picioare, îşi sorbeau cafelele şi mâncau pâine prăjită cu *Kaya.* Am comandat o ceaşcă de cafea şi m-am simţit inexplicabil de tristă, amintindu-mi că unchiul Sevenese povestea cum obişnuia să aştepte lângă brutărie până putea fura nişte tartine de *kaya.* Pe vremea aceea nu erau verzi, ci portocalii, şi unchiul avea obiceiul să desfacă tartina, să vâre limba în glazură şi să lingă până la ultima picătură amestecul dulce de lapte de cocos cu gălbenuş de ou.

Când eram mică, unchiul Sevenese era eroul meu călare pe un elefant alb care nu putea face nici un rău, dar acum locuia de unul singur într-o cămăruţă mizeră, cu prostituate cu chipuri dure, îmbrăcate indecent în pantaloni scurţi, plecând de la el la ora unsprezece dimineaţa.

După ce trecu suficient timp, am încercat să urc iar pe scări. Deschise uşa cu ochi cârpiţi şi mormăi când mă văzu. Plecă înăuntru, lăsând-o deschisă. Am intrat singură.

— Bună dimineaţa! l-am salutat veselă, evitând să mă uit spre patul nefăcut. Unchiul părea că suferă de o mahmureală groaznică. Am scos din punga de hârtie maro pachetele de ţigări pe care le cumpărasem de la cafeneaua de afară şi le-am pus pe noptieră. Băgă în priză un ceainic.

— Cum merge? mormăi el neras, cu ochii încercănaţi cu nişte pete întunecate, urâte.

— Nu prea rău, i-am spus.

— Grozav! Ce face tatăl tău?

— A, e bine! Numai că nu mai are nimic să-mi spună.

Se întoarse să se uite la mine din locul unde îşi pregătea cafeaua.

— Vrei şi tu una?

— Nu, am băut la cafenea, i-am răspuns automat, apoi amintindu-mi motivul, am roşit.

Unchiul îmi aruncă un zâmbet viclean. Ştia că o văzusem pe prostituată. Se comporta încă asemenea unui copilandru care se bucură să şocheze lumea. Îşi aprinse o ţigară.

— Şi soţul tău ce face?

Distingeam o inflexiune nouă în glasul lui care nu-mi era pe plac.

— Bine! am exclamat bucuroasă.

— Încă nu mi-ai dat data naşterii lui şi ora, ca să-i pot face astrograma, îmi reproşă el cu ochii la ceainic printr-un nor de fum.

— Da, tot uit, am minţit, ştiind foarte bine că nu voiam să-i dau detaliile astrologice. Cred că mă temeam de ce putea descoperi. Am schimbat repede vorba: Ţi-am adus nişte ţigări.

— Mulţumesc! exclamă uitându-se la mine gânditor. De ce nu vrei să-i fac astrograma?

— Nu e vorba că nu vreau să-i faci astrogama lui Luke, doar că...

— Am avut un vis despre tine...

— Oh, despre ce?

— Mergeai pe jos într-un câmp şi mi-am dat seama că n-ai umbră. Şi apoi am văzut că umbra ta fugea de tine.

— Uau! De ce ai astfel de vise? Ţi se face părul măciucă de la ele. Ce înseamnă acest vis? l-am întrebat îngrozită, vrând să par dispreţuitoare faţă de prostiile superstiţioase în noua mea viaţă fericită.

În conacul meu cu candelabre de cristal, figurine graţioase renascentiste şi compartimente cu parfum în tavane, unchiul Sevenese şi visele lui nu-şi aveau locul. Începeam să regret că venisem să-l văd. De îndată ce am dat cu ochii de prostituată, ar fi trebuit, pur şi simplu, să plec. Apoi m-am simţit rea, nutrind astfel de gânduri primitive. M-am uitat de jur-împrejurul încăperii ponosite. Cândva ţinusem la unchiul meu din tot sufletul.

— De ce nu mă laşi să te ajut? l-am întrebat.

— Pentru că nu-mi poţi da decât lucruri materiale de care nu am nevoie şi nu ar ajuta în nici un fel sufletului meu. Crezi că aş fi mai fericit într-o casă mare, cu o podea de marmură neagră?

— Deci, ce vrea să însemne acest vis al tău?

— Nu ştiu! Nu ştiu niciodată până nu e prea târziu, dar toate visele mele sunt avertismente de ghinion.

Am oftat.

— Trebuie să plec, dar îţi las nişte bani pe masă, OK?

— Mersi, dar nu uita să-mi aduci datele iubitului tău data viitoare!

— Bine, am acceptat pe un ton obosit, pierzându-mi deja

cu totul buna dispoziţie.

Ce se întâmplase cu dăţile din trecut când vorbeam la ore târzii din noapte, după ce toată lumea pleca la culcare? Nu mai aveam despre ce să vorbim. Ştiam că era din cauza mea. Eram prea speriată să-l las să se apropie ca să nu-mi distrugă aripile fragile ale fericirii mele. Nu mai fusesem niciodată atât de fericită în viaţa mea şi ştiam că unchiul avea puterea s-o distrugă. De fapt, eram sigură că ar fi putut.

Ştiam că lucrurile erau prea frumoase să fie adevărate, dar trebuia să-mi protejez cu orice preţ iluzia de fericire. Am hotărât să nu-l mai vizitez un timp pe unchiul Sevenese.

Trei luni mai târziu, Luke era în extaz când i-am spus că sunt însărcinată. Voiam să-i pun copilului numele de Nisha, dacă era o fată. Cu mult timp în urmă, bunica Lakshmi ar fi vrut numele acesta pentru mine şi voiam să-i fac o bucurie, dându-i numele de Nisha nepoatei ei. Frumoasă ca luna plină. Am atârnat poze cu Elizabeth Taylor peste tot în dormitorul nostru, astfel încât primul lucru pe care puneam ochii dimineaţa şi ultimul lucru pe care îl vedeam înainte de culcare să fie frumuseţe.

A început să-mi fie rău toată ziua. Bunica Lakshmi îmi recomandă sucul de ghimbir. Luke mi-a adus flori împachetate în hârtie de staniol şi mi-a ordonat să nu fac nici o treabă. În unul dintre aceste momente liniştite, când stăteam întinsă în pat într-o noapte, Luke se aşează lângă mine şi începu să-mi povestească despre trecutul lui. Era orfan de la trei ani. Mama lui, o fată tânără, chinezoaică, a fost violată de soldaţii japonezi şi lăsată mai mult moartă decât vie; a supravieţuit cumva şi l-a născut, dar în cele din urmă a murit de malnutriţie pe treptele unui orfelinat catolic. Maicile au deschis uşa într-o dimineaţă auzind un bebeluş care plângea lângă corpul ei răcit. Mititelul era acoperit de plăgi şi avea burta umflată de viermi.

I-au pus numele călugăriţei care l-a găsit, maica Steadman, şi a fost crescut ca un creştin, deşi a rămas budist în convingere şi, în mod ciudat, ataşat de toate lucrurile specific japoneze. Datorită puterii voinţei lui a rezistat. Am plâns când mi-a spus cum se trezea în toiul nopţii, ieşea din aşternutul moale al patului şi se cuibărea

între ultimele două rafturi de jos ale unui dulap. Timp de aproape un an, maicile l-au găsit aşa în fiecare dimineaţă, ghemuit în spaţiul acela sigur dintre două suprafeţe dure. M-am gândit la Luke mic copil, cu burta umflată şi membrele emaciate, şi mă întrebam în sinea mea dacă pe atunci ochii îi erau opaci.

Lunile treceau foarte încet. În fiecare zi, mi se schimba corpul. Mă tolăneam pe pardoseala rece din camera de zi şi mă uitam la picturile de pe tavan. Adevărul e că nu prea eram sigură dacă îmi plac cum stăteau toţi acolo, privindu-mă. Artistul creionase toate acele personaje care nu numai că păreau vii, ci prezente, de parcă era o rasă rezistentă care exista la un alt nivel în interiorul lacului de pe tavanul meu. Când stingeam toate luminile şi mergeam la etaj, acestea probabil se dădeau jos şi se înfruptau la nimereală cu mâncarea din frigider. De fapt, dacă le fixam îndelung, începeam să cred că-şi schimbau mimica. În mare parte păreau indiferenţi, dar uneori, doar uneori, imaginile păreau amuzate de felul nostru de a fi. Cu cât mă uitam mai mult la feţele lor străine, cu nasurile lor mândre, romane şi expresia uşor îngâmfată, cu gurile răsfrânte, alintate, cu atât deveneam mai convinsă că îmi doream să iau o pensulă şi să dau cu vopsea albă peste toată bolta aia afurisită. Dar lui Luke îi plăceau picturile acolo. Era mândru de tavanul lui. Spunea că este o operă de artă.

Presupun că toate astea mi se întâmplau doar pentru că mă plictiseam. Nu aveam nimic de făcut toată ziua, doar să-l aştept pe Luke să se întoarcă. Îmi lipseau prietenele pe care nu mai apucam să le văd. Făcusem cumpărături cât să-mi ajungă o viaţă şi desigur nu-mi era permis să ies seara singură să mă plimb, de teama de a nu fi răpită, violată sau omorâtă. Îmi era interzis să-mi murdăresc mâinile frumoase cu treburile casnice obişnuite sau cu grădinăritul, aşa încât eram o soţie inutilă. Abia aşteptam să nasc!

M-am dus în biroul lui Luke şi l-am găsit în picioare, cu ochii pe fereastră, stând cu spatele la mine, ţeapăn ca o scândură. Inaccesibil mie. Pierdut cu totul în muzica obsedantă pe care o asculta, o baladă plângăcioasă despre o iubită japoneză, părăsită.

Prepară-mi otrava, Pentru că vreau să m-alătur sufletelor celor morţi Nedorite ca şi mine.

Calea spre paradis este extrem de plăcută!

Asta era rugămintea din vocea femeii, amestecată cu sunetele înalte de flaut care parcă îl înlemniseră. Privindu-l cum stă pe loc, am ştiut că era trist în sinea lui. O parte profundă la care nu puteam ajunge. O simţeam că se întinde asemenea unui tentacul subţire, răzvrătit, care refuza să se supună voinţei de fier a stăpânului său. Uşor-uşor, începeam să înţeleg dorinţa unchiului Sevenese pentru nişte buze indiferente, pentru că şi eu începusem să tânjesc după buzele reci, distante ale soţului meu.

— Luke! l-am strigat încet.

Şi l-am văzut pe sărmanul băieţel sărac cu burta umflată cum se ridică de pe jos, îşi scutură hainele zdrenţuite de la orfelinat şi îmbracă un costum bleumarin elegant din bumbac înflorat, pe care Amu i-l călcase ieri. Şi astfel îmbrăcat, Luke se întoarse de la fereastră dând cu ochii de mine.

— Te-ai întors, remarcă el cu un zâmbet.

— Da, i-am răspuns, mergând cu braţele întinse să-l îmbrăţişez.

Cu copilul între noi. Îl iubeam foarte mult.

— Ce-ai cumpărat? întrebă el cu indulgenţă, mângâindu-mi burta uşor.

Camera era rece, dar plină de culorile apusului de soare. În spatele lui, soarele asfinţea cu nuanţe de roşu-închis.

— Un cadou, l-am anunţat, căutând să mă uit în ochii lui.

În ei şi dincolo de aparenţe.

Ridică o sprânceană şi-şi miji privirea, curios.

— Ei bine, ce anume?

Am ieşit afară cu mers greoi de gravidă şi m-am întors cu o cutie lungă şi îngustă. A rupt ambalajul simplu, verde, a ridicat capacul, s-a uitat în interior şi apoi în sus, cu o căutătură veselă, întrebătoare:

— Ei, la ce-mi trebuie un băţ de sprijin? întrebă el ridicând bastonul.

— Cu mult timp în urmă, un baston era purtat de domni ca să-şi etaleze inelele. Acesta este fabricat din salcâm de Australia şi are mânerul de fildeş, i-am explicat cu reproş.

— Mmm, e deosebit, zise el examinând detaliile fine de pe măciulia mică din fildeş. De unde l-ai luat? se interesă trecându-şi degetele peste lemnul închis la culoare, atât de întunecat, încât ai fi zis că fusese înmuiat de secole în sânge de şarpe.

— E secret, i-am replicat, sperând că pot părea la fel de misterioasă ca el.

Rămase în loc pe insula lui de gheaţă şi râse.

— Am să-l preţuiesc toată viaţa!

Şi l-am iubit chiar şi când am simţit cum creste distanţa dintre noi.

În noaptea aceea am visat că domnul Vellapan, medicul nostru de familie, a venit în vizită. A rămas afară, în pavilionul meu de vară, cu mine. Era cald şi şi-a scos pantofii.

— Este foarte rău? l-am întrebat.

— Mă tem că nu-i o veste bună! spuse el.

— Cât de grav este?

Clătină din cap.

— Nu treci de weekend, răspunse doctorul trist.

— Poftim? am exclamat. Nu o să am ocazia să-mi iau la revedere de la toată lumea?

— Nu, spuse el şi m-am trezit.

Luke dormea dus. M-am lipit de trupul lui tare şi am stat trează mult timp ascultându-i respiraţia. Erau atâtea pe care încă nu le ştiam despre el. Nu era al meu. Oare ce-mi ascunzi, Luke?

Recunosc că am stat în pragul uşii cu scopul expres de a trage cu urechea. Vocea zeului care-mi şoptea mă îndemnase. Poate că nu ar fi trebuit s-o fac, pentru că n-aveam să mai fiu vreodată fericită. Ştiu acum că fericirea este rezervată exclusiv ignoranţilor, celor simpli, cei care nu pot vedea sau aleg să nu vadă că viaţa, toată existenţa este plină de tristeţi. În spatele fiecărui cuvânt blând este un gând rău. Pe patul de dragoste de la etajul nostru iubirea zăcea pe moarte.

— Ce ai mâncat? întrebă el în telefon şi am ştiut instantaneu. „Are o amantă!”

Are o amantă!

Gândul mă lovi atât de repede şi cu asemenea forţă,

încât m-am clătinat pe picioare. Am simţit cum sângele îmi năvăleşte în cap. Avea pe altcineva. Dar până mai ieri fusese îndrăgostit de mine. E adevărat atunci că iubirea este crudă şi trebuie să zboare de la o inimă la alta.

„Proasto! Nebună, proastă, proastă! Te-ai gândit că poţi să-l păstrezi? Pe un bărbat ca el!”

— Bine, atunci ne vedem la nouă! l-am auzit spunând, după care a urmat clicul de apel terminat.

Nu vorbise nici pe un ton tandru, nici senzual, aşa cum ştiam că poate când vrea să fie fermecător, dar avea totuşi să se întâlnească cu cineva la ora nouă seara. Nouă! Când ar fi trebuit să fie la o întâlnire a directorilor.

Am simţit cum copilul loveşte în burtă. Tare!

Genunchii mi-au cedat şi m-am prăbuşit la pământ. Am îngăimai un geamăt, dar nu m-a auzit. Purta deja o altă convorbire telefonică, cu vocea lui tăioasă şi profesională.

— Cumpără-l de tot pe idiot! ordonă el cinic, în vreme ce mă ghemuiam distrusă în faţa uşii lui.

Atunci m-a cuprins panica. Trebuia să plec din hol. Am îngheţat la gândul paranoic că voi fi prinsă. Eram sigură că va deschide uşa din clipă în clipă. Am început să mă târăsc în patru labe.

Slugile! Nu trebuie să mă vadă aşa! Avea o amantă! Îmi tremurau mâinile. Simţeam că-s pe punctul de a leşina. Fusesem avertizată. Un leopard nu-şi schimbă niciodată petele. Cine era? Cum arăta? câţi ani avea? De când se întâmpla asta? M-am târât stângaci, cu capul vâjâindu-mi de gânduri. Nu voiam ca Amu să mă vadă aşa. Am urcat pe scări, agăţându-mă cu disperare de balustradă. M-am urât şi am urât imboldul oribil care mă îndemnase să fac ceva atât de ordinar. Atât de urât! Nu-i de mirare că până şi mama mea mă ura cu asemenea ferocitate inexplicabilă. Apoi, un gând mic îmi trecu prin minte, venit cu un tren întârziat. Dar dacă mă înşelasem? Speranţa încerca să se strecoare prin venele mele cu nişte bule mici, care nu ucid. Bolboroseau ca paharul de coca-cola în sângele meu. „Dar dacă m-am înşelat?” M-am lăsat cu greutate pe pat. Împunsătura din abdomen îmi trecu, iar inima îşi revenea la un ritm încetinit. Am ridicat privirea şi l-am văzut în cameră. L-am privit de parcă era o fantomă.

— Scumpo, eşti bine? mă întrebă el cu voce îngrijorată.

— Da, aşa cred, i-am spus printre buzele amorţite. M-am uitat în ochii lui maţi, iar el se uita fix, alarmat de figura mea şocată, lividă.

— Eşti sigură? Eşti cam palidă.

Am confirmat din cap şi am schiţat un zâmbet.

— Copilul e bine?

Am dat iarăşi din cap, întinzându-mi mai mult colţurile buzelor.

Neliniştea lui se atenuă şi-mi răspunse la zâmbet, anunţând:

— Fac un duş scurt înainte de cină!

Intenţionam să-l urmăresc a doua zi. Trebuia să ştiu cu cine se vedea la ora nouă.

Am dormit prost şi m-am trezit având convingerea imediată a trădării. Nu existase nici o pauză între somn şi veghe. Era încă întuneric afară şi mai dura ceva până să apară soarele deasupra pinilor. Aerul era răcoros. Mă întrebam ce mâncase ea ieri. Tort, orez cu carne de pui, tăieţei laţi, *nasi lemak, satay, mee goreng* sau carne de porc rumenită în miere. Posibilităţile erau nesfârşite, varietatea de preparate malaysiene fiind înnebunitoare. Putea fi chinezoaică, indiancă, malaysiană, de cultură sikh, eurasiatică sau o combinaţie din oricare dintre cele enumerate mai sus.

Îmi simţeam capul bubuind şi începând să mă doară. În oglindă, faţa îmi era pătată şi umflată. Arătam răvăşită. Din motive pe care nu le înţeleg, nu eram furioasă pe el. Eram furioasă pe ea. M-am dus înapoi în pat şi am stat aşa până când am auzit zgomotele matinale. Muzică, apa trasă la toaletă, apoi la bucătărie vesela folosită.

Aud cum toarce motorul Mercedesului scump al lui Luke şi se stinge în depărtare. Urmează un ciocănit uşor la uşă şi intră Amu. Duce o tavă mică în mâinile ei osoase.

— Hai să te speli pe dinţi, mă instrui autoritară, aşezând tava pe măsuţa de lângă pat.

Simt aroma de *apam,* preferatul meu la micul dejun. Două biluţe mici de orez alb, cu miez îndulcit cu lapte de cocos şi cu crustă subţire, crocantă la exterior. Mă uit la feţele lor rotunde şi moi cum mă privesc, strălucind

pudibonde în perfecţiunea lor şi îmi vine să vomit.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Amu.

Chipul ei ridat devine agitat. Mă studiază cu atenţie. Aş fi vrut să-i spun: „Oh, Amu, are o aventură, iar găluştele astea două de *apam* râd de mine!”, dar m-am auzit răspunzând:

— Nimic!

— Ei, atunci mănâncă-le cât sunt încă frumoase şi calde! Plec la piaţă acum, aşa că ne vedem mai târziu!

Mă cercetă circumspectă de la distanţă când am dat din cap şi i-am zâmbit. Un timp mi s-a părut că vrea să mai spună ceva, dar se răzgândi, clătină din cap şi plecă.

Am stat şi m-am holbat la porţia de *apam* până când l-am auzit pe Kuna, şoferul nostru, cum pleacă cu Amu pe bancheta din spate. Apoi m-am dat jos din pat. Picioarele m-au condus pe podeaua rece. Lumina puternică a soarelui se instala liniştită în casa tăcută şi aştepta să vadă ce am de gând să fac. Am deschis uşa la camera lui şi am intrat. Încăperea era ca un congelator. Am oprit aerul condiţionat şi a amuţit şi ea.

Mi se părea că mă priveşte cu ochi reci, dezaprobatori. Eram un intrus. M-am uitat în jur. Totul arăta diferit. Cămăşile pe care i le cumpărasem râdeau de prostia mea; batiste pe care i le călcasem cu dragoste rânjeau prin colţuri. Am deschis un dulap, un sertar şi un scrin, de fiecare dată atingând lucrurile pe care le ţinuse, purtase sau pe care şi le trăsese pe el. M-am simţit ameţită de durerea goală din mine. Ca şi când o mână mare scobise în măruntaiele mele şi le extrăsese cu totul. Eram golită complet, cu excepţia copilului. Acesta atârna în neant. Ca acele ouă de Paşte minunate pe care le fac în Anglia, cu o jucărie din plastic în interior.

Patul nefăcut mi s-a părut obraznic, cu cearşaful mototolit. Toată noaptea dormise cu soţul meu. M-am urcat pe pat în picioare şi m-am aşezat chiar în mijloc. Casa asculta şi cei patru pereţi ai camerei lui mă priveau când am început să ţip. Am ţipat până am răguşit.

Afară, vremea se schimbase. Nori sumbri se adunaseră şi camera se întunecase. Picături mari de ploaie cădeau pe acoperişul casei. Epuizată, m-am prăvălit pe pat. Nu i-l

puteam da ei. Era prea preţios ca să i-l dau unei prostituate. Îl iubeam prea mult ca să renunţ la el. Mi-am îndreptat ţinuta dizgraţioasă şi m-am lungit pe spate pe cearşaful lui rece. O să-l ademenesc prin farmece să vină înapoi. Existau anumiţi oameni, vrăjitori, la care puteai apela dacă voiai să ademeneşti pe cineva sub puterea ta. Da, asta aveam să fac! Am hotărât atunci că era singura cale prin care Luke va fi al meu pentru totdeauna.

Dintr-odată, Amu îşi făcu apariţia în prag. Se uita agitată şi îngrozită. Oare sunase? Nu auzisem nimic. Când i-am văzut expresia plină de compasiune, au început să-mi tremure buzele, ochii mi s-au umplut de lacrimi, iar durerea vie din inima mea m-a făcut să ţip isteric. Am deschis gura şi am urlat. Amu s-a aşezat pe pat şi m-a luat în braţe. Ştia fără să-i spun că era ceva în neregulă între stăpân şi soţia lui. I-am simţit coşul pieptului lipit de frunte. Mă legăna uşor. Nu a scos nici un cuvânt. De data asta nu mai avea nici o poveste despre vreo mătuşă sau văr de-al doilea intrigant. M-a legănat până m-am liniştit.

— Peştele şi carnea, i-am reamintit, cu voce sugrumată.

Vedeam cu ochii minţii pungile de plastic aşezate pe masa din bucătărie. M-am gândit la aripile strălucitoare ale muştelor negre care vegheau, ca nişte rude îndoliate la locul unde zăcea mortul. Amu a dat din cap şi a plecat. Am iubit-o în momentul acela mai mult decât am iubit vreodată pe cineva în toată viaţa mea.

M-am dat jos din pat şi am telefonat la o companie de închirieri auto. Am fost întrebată de operator dacă doream să le las un număr de card de credit sau dacă achit în numerar. Am optat pentru plata în numerar. La ora două după-amiază! Bine!

La două mi-a sosit maşina comandată. Am condus-o până la capătul aleii, unde cărarea noastră dădea în drumul principal şi am parcat-o sub un copac.

La şase şi jumătate seara s-a întors Luke. Părea vesel.

— Zi bună? l-am întrebat.

— Foarte! A ta?

— Nemaipomenită! Bebeluşul e bine.

M-a sărutat pe tâmpla stângă, locul lui preferat. Buzele îi erau reci şi familiare. Iuda! Cât de uşor mă minţea! M-am

uitat la el şi, spre groaza mea, m-au podidit lacrimile, care mi s-au prelins imediat pe obraji.

Arăta speriat.

— Ce-i? Ce s-a întâmplat? strigă îngrijorat.

— Hormonii, i-am explicat cu un zâmbet apos. Nu te îngrijora!

— Sigur? întrebă confuz.

— Da, sigur! La ce oră pleci la şedinţă?

— Întrunirea este la nouă, dar pot s-o contramandez dacă nu te simţi prea bine!

M-a uimit stăpânirea lui de sine. Calmul lui absolut. Să stea acolo şi să-şi manifeste îngrijorarea aşa de sincer, fără nici cea mai mică urmă de vinovăţie.

— Nu, n-am nimic! Poate doar obosită. Tu du-te!

Oare vocea îmi sunase la fel de afectată pe cât mă simţeam? Însă el reacţionă mulţumit. Am continuat:

— O să mă odihnesc un pic, dacă îmi spui la revedere acum...

A înţeles imediat. Veni în faţă şi mă sărută tandru pe buze.

— Da, odihneşte-te un pic!

Parcă îi juca un mic zâmbet blajin pe buze.

I-am întors zâmbetul. „Ticălosule! gândeam. Cum poţi fi atât de nesimţitor?” M-am ridicat cu grijă din scaun. N-am vrut să par neîndemânatică. Fără îndoială, ea era graţioasă şi subţire, dar aveam planuri pentru ea. Nimic nu m-ar fi mulţumit mai mult decât capul ei pe o tavă. I-am simţit privirea lui Luke cum mă urmăreşte îndepărtându-mă cu mers legănat. La etaj, am încuiat uşa şi m-am aşezat pe pat să aştept. După ce l-am auzit închizând încet uşa de la dormitorul lui, am ieşit din cameră fără zgomot şi am coborât pe furiş.

Am luat-o pe alee, simţind cum îmi bubuie inima în piept. Dacă stă la fereastră şi mă vede? Aş spune că pur şi simplu am vrut să mă plimb ca să-mi limpezesc gândurile. Când am ieşit pe poartă, soarele apusese peste copaci, poleindu-i în nuanţe de roşu şi auriu. Nu se vedea nimeni la fereastra lui. Era încă la duş. Am mers pe aleea care ducea la drumul principal. La capătul ei se afla maşina bleumarin pe care o închiriasem. Am urcat în ea tremurând. Se întuneca. Am

aşteptat.

Nu peste mult timp, maşina lui a trecut pe lângă mine. Preţ de o secundă preţioasă, am paralizat de teamă. Apoi mâinile şi picioarele mele, ca nişte entităţi separate, au preluat controlul. Am răsucit cheia în contact şi am băgat în viteză. Am apăsat pedala de acceleraţie. Era uşor să ţin pasul cu el. L-am urmărit în zona unde centrele comerciale scumpe apăreau din pământ, înalte ca nişte uriaşi treziţi. S-a oprit în faţa unui magazin de plante medicinale chinezeşti. La primul etaj deasupra magazinului era un salon de coafură, iar la ultimul etaj, un panou anunţa că se oferă „fete de aur" ca escorte. Lângă magazinul de leacuri chinezeşti era o scară mică, îngustă, protejată de porţi de fier. În timp ce mă uitam, poarta se deschise cu zgomot de zăvor şi apăru o tânără, incredibil de frumoasă, într-un *cheongsam* negru, lung, brodat cu muguri de bambus aurii. Picioarele perfecte îi străfulgerară prin şliţurile înalte ale rochiei, iar părul ei negru tăciune, până la umăr, încadra o faţă ovală, zâmbitoare. Fata atrăgătoare flutură din mână la bărbatul din magazinul naturist, care însă nu-i răspunse la salut. Coborî plutind cele câteva trepte până în stradă şi se strecură în scaunul din dreapta al maşinii lui Luke. El plecă fără să se mai uite înapoi.

Am stat pe loc, agăţându-mă de volan, o oră sau poate doar zece minute. Timpul nu mai conta. Maşinile treceau pe lângă mine. Alte fete ieşiră din scara îngustă într-o varietate de rochii strâmte, decoltate şi se strecurau nonşalante în automobile scumpe, uneori în taxiuri, în vreme ce eu stăteam şi mă uitam fix. Până la urmă, un vânzător ambulant pe bicicletă mă depăşi. Claxonă foarte aproape de fereastra mea şi mă trezi din reverie.

Am pornit maşina şi am plecat acasă. O durere surdă începu să-mi chinuie trupul amorţit. Începu în partea stângă a stomacului şi se răspândi ca o picătură de cerneală albastră, toxică, într-o oală rotundă cu lapte. Crescând şi întinzându-se. În curând ştiam că toată oala va fi contaminată, dar, în sfârşit, coteam în aleea casei. Cum am ajuns înapoi este o taină a puterii subconştientului nostru. El m-a adus înapoi acasă.

Am parcat la marginea aleii şi am început să merg pe jos.

Durerea creştea şi se intensifica. Mi-am prins abdomenul cu mâinile şi m-am lăsat la pământ neajutorată. Mai mult decât orice, Luke nu trebuia să ştie că ieşisem din casă – că văzusem. Am început să mă târăsc pe brânci spre casă. Delirând, revedeam o fată îmbrăcată provocator urcându-se într-o maşină lucioasă. Îmi făcea cu mâna. Bărbatul din prăvălia de leacuri chinezeşti se uita absent. Evident, nu era de acord.

Am ajuns în patru labe la uşa din faţă. Am sunat şi m-am ghemuit de durere atroce. În mintea mea, fata frumoasă flutura din mână. Ceva încerca să se desprindă, să iasă din abdomenul meu. Uşa se deschise. Amu căzu în genunchi. Nu-i vedeam faţa, dar mâinile ei subţiri s-au grăbit să-mi cuprindă obrajii. Apoi s-au lăsat stelele şi mi-au adus întunericul. Un întuneric frumos.

M-am trezit într-un vehicul în mişcare, dar o zeiţă din apropiere avu milă de mine şi m-aruncă înapoi în întunericul frumos unde dorm stelele. Îmi amintesc vântul suflând la picioare şi luminile de deasupra capului. Şi ele se grăbeau. Îmi răsună în urechi un zgomot de pat pe rotile. Sunete urgente! Şi îmi amintesc de vocea lui Luke, care îşi pierduse calmul obişnuit. Aşa-i trebuie, m-am gândit, captivă în lumea mea în roşu şi negru. Mi se păru că-l aud furios şi ambiţios. Părea departe şi neclar.

Fata în *cheongsam* negru şi auriu îmi făcea cu mâna. Faţa ei tânără şi frumoasă zâmbea strălucitor. Bărbatul din magazinul naturist rânjea. Nu mă plăcea nici pe mine. Fata chicoti şi bărbatul râse. Mă înşelasem. El nu o dezaproba, erau înţeleşi. Le aud râsul de departe. În sunetul care se stinge simt iar un val de durere. Alb pur şi apoi beznă. Un întuneric binecuvântat...

I-am pus numele Nisha. Mă uit la ea cu uimire absolută.

Scutură din mânuţe şi picioruşe şi gângureşte fericită. Cum poate ceva atât de mic şi neajutorat să fie atât de puternic? Ea este cea spre care mă refugiez când durerea devine prea greu de suportat. La vederea unui licăr din zâmbetul ei, durerea dispare.

Luke încă doarme în camera cealaltă. Cred că l-am speriat. Ochii lui reci sunt îngrijoraţi. Mă priveşte grijuliu, protector, dar sunt marcată pentru totdeauna de imaginea

fetei care flutură din mână. M-am dus în biroul lui ieri şi i-am căutat prin sertare. Desigur, n-am găsit nimic. Dar azi am scotocit în torpedou şi am găsit o fotografie. Da, am găsit o poză cu ea! Stă în mijlocul unei camere de hotel. Frumuseţea ei este de aşa natură încât se scurge din fotografie până în mâinile mele curioase, făcându-le să tremure. Ochii ei! Au ceva înspăimântător de atemporal în ei. Sunt ca un lac în amurg. De neuitat, misterioşi şi plini de vise.

Poate un lac să zâmbească? Poate că în întuneric.

Se agită într-un tricou mare într-un con de lumină. Nu este o simplă fată, ci o ispită irezistibilă. Oare cum arată când doarme pe burtă, cu capul potrivit în curba gâtului lui? Are părul umed. Zâmbeşte fără nici o grijă. Zâmbetul ei încremenit în poză are ceva al naibii de inocent! Disting o nevoie profundă de a fi iubită. Este îndrăgostită de el. Dorinţa străluceşte pe chipul ei nemachiat ca roua dimineţii pe un fir de iarbă tânără.

Aş vrea să-i pot transmite citatul lui Terrence Diggory: „Dorinţa este definită ca urmărirea a ceva ce este deja pierdut”. Aş vrea să-i spun că ceea ce la început pare atât de clar se estompează, aşa cum ne apare astăzi trecutul, şi la fel va fi ziua de azi în viitor. Fata nu joacă cinstit, dar eu am răspunsul, ea nu.

„Cine mă va înlocui?”

În urmă cu doi ani, fusesem viziunea cu ochii înrouraţi din imagine, dar există diferenţe magice între noi. Se pare că fumează. Da, văd un pachet de ţigări mentolate în fundal! Dar, la urma urmei, detaliile astea sofisticate nu contează prea mult. Timpul aleargă. Visul ei se va termina. Cine ştie când, peste zece ani, cinci ani, doi ani. Şi atunci „cine te va înlocui?”

În fundal, pe o noptieră, este portofelul pe care i l-am dat acum doi ani de ziua lui. Un mănunchi de chei, din care una e de la uşa noastră de la intrare, se află lângă portofel. Pe un fotoliu mare se vede o pereche de blugi – a ei – şi pantalonii lui. Un prosop zace pe perna fotoliului. A fost folosit. Reprezintă o comuniune de parfumuri şi gânduri retrase. În cadrul de mijloc se vede doar marginea unui pat mare. Cearşafurile de pe pat sunt răvăşite. Ah! Am văzut cu

ochii mei alcovul lor. I-am văzut sutienul negru de dantelă azvârlit peste pantalonii lui. Voi trăi în această parte a camerei lor de hotel pentru mulţi ani de acum încolo. Voi avea zile, săptămâni, luni şi ani când mă voi uita pe fereastră să văd norii nemişcaţi la depărtare şi-mi va reveni gândul la cuibuşorul lor de nebunii. Imaginea asta va fi întotdeauna prezentă în mintea mea, zi şi noapte! Sutienul altei femei aruncat peste pantalonii soţului meu!

Din moscheea de peste drum, un muezin cântă tare în difuzor laude lui Allah. Vocea lui groasă are rezonanţă şi ecou în amurg.

— Allah-o-Akbar, Allah-o-Akbar!

Mi-a plăcut întotdeauna sunetul rugăciunii lor. Copil fiind, obişnuiam să le ascult chemarea, atât de tangibilă încât mă lăsam purtată de ea imaginându-mi o clădire magică ridicată în aer. Puteam să privesc prin ferestrele ei şi să-i urc scările făcute din aceste sunete magice până când ajungeam la camera cea mai de sus, unde... Dar nu, zilele acelea s-au dus! Strecor poza înapoi în borseta de piele. O aud pe Amu cântându-i Nishăi. Este un copil aşa bun!

M-am dus să-l văd pe unchiul Sevenese. I-am cerut numele unui *bomoh* priceput. Un om care să poată face magie neagră pentru mine. Fotografia mi-a arătat că este periculoasă. O femeie îndrăgostită va dori întotdeauna mai mult. O prostituată vrea doar conţinutul din portofelul unui bărbat. Dar o femeie îndrăgostită vrea să ştie ce conţine inima unui bărbat şi dacă imaginea ei este gravată pe pereţii acesteia.

Lakshmnan.

Plouă mărunt în dimineaţa asta.

Acum e în capul meu. Pic! Pic! Pic! Ca un deget de copil ciocănind în fereastră. Ahhh, ce obosit sunt! Împlinesc cincizeci de ani în curând, dar mă simt ca şi când aş avea o sută. Am dureri în mână, care îmi urcă spre umăr, şi în timp ce stau treaz în pat, ascult răsuflarea soţiei mele lângă mine, şi din când în când inima mai sare câte o bătaie. Şi ea a obosit. Tânjeşte pur şi simplu să se oprească.

Visez la Mohini. Ea îmi aduce coşuri cu flori şi fructe. Este strălucitoare şi are numai paisprezece ani. Cum o invidiez! „Ia-mă cu tine, Mohini!”, o implor în gând, dar ea îşi pune

mâna rece peste buzele mele şi-mi spune să am răbdare. „Câţi ani de vinovăţie să mai îndur?”, o întreb, dar ea scuturǎ din cap şi spune că nu ştie.

— A fost un accident, a concluzionat toată lumea, închizându-se la adăpost în coconul lor de tristeţe.

Nu şi eu! Pentru că eu eram cel care îl provocase. A fost vina mea! Am fost prostul care a alunecat şi a căzut în gaura care ar fi trebuit să fie adăpostul ei.

„Pentru că tot omul ucide lucrul pe care îl iubeşte. Cu toate acestea, nu tot omul moare!”

Da, el nu moare, cum trăieşte? O, zei, cum trăieşte!

*

Cu mulţi ani în urmă am citit despre un mare călător arab, Ibn Battutta, care a trăit în secolul al XIV-lea. El a scris că, la un moment dat, sultanul de Mul-Jawa a văzut un om care ţinea un discurs lung într-o limbă necunoscută, având într-o mână un cuţit asemănător instrumentului cu care se leagă cărţile. Apoi, bărbatul a cuprins cuţitul cu ambele mâini şi şi-a tăiat gâtul atât de sălbatic, încât capul i-a căzut la pământ. Iar sultanul a râs, declarând:

— Sunt sclavii noştri! Fac acest lucru nesiliţi, din iubire pentru noi.

Asta este ceea ce-am făcut şi eu! M-am omorât din dragoste pentru sora mea.

Am crezut că nu voi mai pomeni niciodată despre ea, însă acum, după toţi aceşti ani de tăcere, simt că trebuie să vorbesc despre ea. Nouă luni am petrecut pierduţi undeva în trupul mamei, având grijă unul de altul, împărţind frăţeşte resurse, spaţiu, lichid şi veselie. Da, veselie! Sora mea îmi făcea inima să râdă. Ea făcea întreaga lume să fie luminoasă şi orbitoare, fără să spună nici un cuvânt. Nu vorbeam niciodată. De ce ar vorbi cineva cu mâna, piciorul sau capul lui? Aşa de mult era ea parte din mine! Când au luat-o nenorociţii ăia de japonezi, mi-au răpit ceva vital. Când închideam ochii, obişnuiam să-i văd chipul, iar dorul de ea era insuportabil. Chinul acela mă făcea să-mi vină să ţip, să urlu şi să distrug. N-am ţipat! N-am urlat! Doar am distrus!

La început, pur şi simplu mă înfuriam şi zdrobeam oamenii apropiaţi mie, scoţând foc pe nări şi transformând

totul din calea mea în cenuşă. Îmi făcea plăcere să provoc zâzanie, să văd teama crescândă din ochii fraţilor mei, dar nu mi-era de ajuns. Am strivit inima mamei, călcând-o în picioare, plină de dragoste pentru mine, dar tot nu era suficient. Trebuia să mă distrug. Cum aş mai fi putut fi bogat, plin de succes şi fericit după ce o omorâsem pe sora mea? Uneori stau şi mă întreb ce zeitate m-a lovit cu durerea aceea de cap din timpul examenelor mele finale de ciclu gimnazial. Să fi fost oare însuşi zeul Lakshmnan la prima încercare de a-şi sabota propria viaţă? Oare cuţitul acelui legător de carte îşi îndeplinise deja sarcina înspăimântătoare?

Ştiu că Dimple a fost surprinsă când i-am cerut să particip la povestea ei de vis. La urma urmei, o refuzasem de o mie de ori înainte.

— De ce acum, papa? întrebă ea, speriată.

Acum, pentru că focurile furioase ce ard în mine încep să se domolească. Acum e momentul, pentru că Nisha trebuie să audă şi varianta mea, pentru că am şi eu una, şi acum, pentru că e timpul să-mi recunosc greşelile colosale.

Uneori, capul meu rostogolit pe jos pare că se uită la corpul meu decapitat, şocat de lucrurile stupide, incredibile pe care le-a făcut corpul meu. Cu toate astea, nu mă pot opri! Au fost multe de distrus, dar m-am mutilat de bunăvoie din dragoste pentru ea.

Adevăratul rău a fost făcut în Singapore, unde am deprins repede vicii înrobitoare. O familie cumsecade pe care mama o ştia mi-a oferit găzduire. Aveau un fiu, Ganesh, cu doi ani mai în vârstă decât mine şi o fată de vârsta Annei, pe care o chema Aruna. Din primul moment când m-a văzut, fata părea că mă urăşte. Făcea mutre plictisite şi arunca replici sarcastice care erau într-un mod ocolit îndreptate cu siguranţă spre mine. Mama ei obişnuia să-mi calce cămăşile şi odată a plecat grăbită, strigându-i din uşă fetei să-mi calce cămaşa. Cu o expresie dezgustată pe faţă, Aruna mi-a luat cămaşa s-o calce, dar i-am smuls-o din mână.

— Nu te obosi, i-am zis grosolan, întorcându-i spatele.

În noaptea aceea, uşa mea s-a deschis şi ea a intrat în penumbră. Purta doar un combinezon, materialul mătăsos

subliniindu-i în mod clar sânii. Uimit, mă uitam la ei. Când a fost destul de aproape de mine, am întins mâna şi i-am atins. Erau mari şi moi în mâinile mele. Până atunci nu mai cunoscusem niciodată un corp de femeie. Fata tăbărî pe mine hulpav. Am iubit-o de nenumărate ori în noaptea aceea, ea gemând şi mişcându-se în braţele mele. Aruna n-a vorbit deloc. Înainte de ivirea zorilor a plecat, lăsând în urmă mirosul înţepător de pasiune. Am deschis larg ferestrele şi am fumat o ţigară. Un timp am uitat de Mohini, dar sentimentul de vinovăţie a revenit.

În dimineaţa următoare, la micul dejun fata a fost tăcută. Nu m-a privit în ochi. Observaţiile sarcastice şi mutrele ciudate dispăruseră. În noaptea aceea a apărut din nou. Ne-am creat un ritm. Până să plece înainte de revărsatul zorilor, corpul meu se obişnuise cu ea. Am deschis ferestrele şi am lăsat parfumul ei să iasă afară.

Ne stabilisem un tipar. Îi căutam privirea din ce în ce mai puţin şi începusem să-i aştept tot mai mult silueta dezgolită. În unele nopţi nu venea. În zilele acelea fumam până mă lua somnul.

Apoi într-o zi mi-a şoptit în întuneric:

— Sunt însărcinată!

Ce naiv eram atunci! Acest gând realist nu-mi trecuse niciodată prin mintea mea înfierbântată şi m-am tras înapoi, brusc îngrozit.

Ea m-a tras mai aproape şi s-a agăţat de mine cu disperare.

— Căsătoreşte-te cu mine! m-a implorat.

N-am făcut dragoste în noaptea aceea. A plecat, plângând în hohote. M-am aşezat rigid la marginea patului. Nici măcar nu o plăceam, darămite s-o iubesc! Mi-o amintesc ca pe un vis sau o fantomă pe care o întâlneşti numai pe timp de noapte. Amintirea ei este întotdeauna vagă şi neconturată. Ce-mi amintesc efectiv? O limbă de catifea pe spatele meu, nişte buze moi pe pleoapele mele închise, corpul ei care alunecă şi se lipeşte de mine şi vârtejul negru în care a dispărut vinovăţia mea. Şi, desigur, mirosul ei – de turmeric umed. Nu puteam adormi, aşa că am ieşit pe fereastră şi m-am dus în căutarea unui stand de mâncare deschis toată noaptea, la care mergeam de multe

ori în Jalan Serrangon. La lumina galbenă a lămpii cu gaz, chipul negru ca abanosul al lui Vellu se răsfrânse într-un zâmbet larg.

— Bună ziua, domnule profesor! mă salută cu bucurie.

Am zâmbit şi m-am prăbuşit apatic pe un scaun de lemn. Fără să comand, mi-a pus un pahar de ceai aburind în faţă. Apoi s-a întors la treaba lui, să răcească restul de ceai, turnându-l dintr-o cană de email într-alta. Un timp m-am uitat la lichidul înspumat întins profesionist între cele două carafe, luând aspectul unei pene de struţ, apoi am întors capul şi am privit în noapte. O pisică vagaboandă veni mieunând la picioarele mele şi un câine râios cutreiera şi căuta prin gunoaiele aruncate lângă canalizare. Toată noaptea am stat şi m-am uitat la lumea care s-a perindat la standul lui Vellu ca să bea ceai.

Mai întâi cinefilii, zgomotoşi şi veseli, apoi studenţii de la colegiul din apropiere, tineri şi fără griji; după ei a venit rândul prostituatelor şi jucătorilor de noroc, doi poliţişti în patrulă şi apoi travestiţii incredibil de frumoşi, care îmi aruncau priviri îndrăzneţe. Pe măsură ce noaptea înainta, oamenii deveneau din ce în ce mai ciudaţi şi străini până când, în sfârşit, sosiră gunoierii. M-am ridicat şi am plecat.

Dimineaţa la micul dejun i-am dat tatălui ei vestea cea bună. Îmi găsisem cazare la nişte prieteni de-ai mei; locuinţa respectivă era mai aproape de şcoala unde predam. Nu m-am uitat spre Aruna. Am împachetat şi am plecat înainte să se însereze. Am închiriat o cămăruţă înghesuită în Chinatown. Îmi spălam şosetele în chiuvetă o săptămână mai târziu, când fratele ei a venit să mă vadă.

— Aruna a murit, m-a anunţat.

Imaginea Arunei mi-a străfulgerat creierul în penumbră: semiîmbrăcată, cu ochii mijiţi de pasiune.

— Ce?! am exclamat.

— Aruna a murit, repetă el.

I-am revăzut gâtul întins la maximum, cu capul lăsat pe spate în timp ce se arcuia deasupra mea ca o sculptură greacă atotputernică. Avea culoarea pământului.

Şoapta lui răguşită reluă pe un ton incredibil:

— S-a sinucis! Pur şi simplu, a înaintat în mare până când s-a înecat.

Mi-am imaginat parcă aievea silueta ei puternică mişcându-se, îndepărtându-se tot mai mult de mal, dar nu a fost dureros. Tragedie! Clitemnestra a murit. N-o să mai danseze niciodată în semiîntuneric.

Am fost la înmormântarea ei. Am privit fără să ezit ochii zguduiţi de durere ai tatălui ei şi chipul trist al mamei, cu amabilitatea unui impostor criminal, dar când m-am uitat în sicriu, am revăzut-o întinsă pe patul meu, cu coapsele rotunjite în jurul pernei mele, cu ochii negri, trişti, uitându-se la mine. Ochii aceia nu-i puteam minţi.

— Dormi, Clitemnestra! Dormi! Te ţin minte cel mai bine ca atunci în penumbră! am murmurat spre chipul ei tragic.

Am stat o vreme nemişcat. Copilul meu murise şi nimeni nu plângea pentru el. M-am întors în camera mea şi i-am refuzat Arunei un loc de odihnă în mintea mea. Devenise transparentă. Adio, Clitemnestra! Ştii că nu te-am iubit niciodată!

Pur şi simplu din întâmplare, printr-un amic al unui prieten, am dat peste o nouă iubită. În viaţă se spune că după faptă şi răsplată. Şi de data asta, era rândul meu să cad adânc în mrejele înşelătoare ale unei amante nemiloase. Jocul de mah-jong! Numele ei are puterea unei vrăji asupra mea. Mă cheamă cu un clinchet. Este un limbaj secret. O chemare erotică. N-o să poţi înţelege niciodată asta, pentru că buzele ei roşii de vinil nu te-au îmbiat. E suficient un clic, şi eu, familia mea, planurile mele grandioase, şedinţele mele programate, masa mea pe jumătate nemâncată, soţia mea bolnavă, câinele meu care latră sau vecinii mei nesuferiţi, toţi dispar. Ţin piesele ei de joc reci în mână şi mă simt rege, dar mai mult decât atât, uit de sora mea moartă. Şi zăbovesc alături de această nouă patimă a mea până dimineaţa.

Îţi voi spune secretul real despre noi, cartoforii maniaco-compulsivi fără leac! Nu vrem să câştigăm!

Ştiu că, atât timp cât pierd, există un motiv pentru a continua. O victorie mare ar presupune intolerabilul: să părăsesc masa tocmai când aş avea bani de risipit pe iubita mea iluzorie.

Da, e adevărat că m-am căsătorit cu Rani ca să-mi servesc patima jocului. Şi i-am rămas credincios acesteia

din urmă cu cererile ei nerezonabile de posesivitate de-a lungul anilor, chiar şi când familia mea era săracă şi năpăstuită. Am fost un tată groaznic! Un tată fără cap!

Ştiam că toate lucrurile scumpe din camera lui Nash erau furate, aşa cum am ştiut că Rani o instiga pe Bella împotriva propriei mele familii. Oricât de greu îmi venea să înghit, deşi am făcut-o, ştiam chiar şi că nenorocita de nevastă-mea obişnuia s-o bată pe biata Dimple până o învineţea, dar până la urmă întotdeauna trebuia să mă întorc la stăpâna mea, altfel vina devenea de nesuportat. Ea era opiul meu. Ceva ce-mi promitea uitare. Acum mi se apropie moartea. Îmi dau curaj. Nu mă tem! Tata m-aşteaptă pe lumea cealaltă!

Când m-am căsătorit, jalea mea nesfârşită după despărţirea de Mohini o irita pe soţia mea.

— Pentru numele zeilor, exclama ea, există familii care au fost complet lichidate în timpul războaielor, cu excepţia unui singur membru care a trăit. Pun pariu că ăia nu s-au comportat mai departe în modul ăsta ridicol. E doar o fată moartă, Lakshmnan! Viaţa merge mai departe!

Dar pe măsură ce anii treceau, a devenit furioasă şi tot mai geloasă că sora mea moartă era mai importantă pentru mine decât ea. Ţipa:

— Cum îndrăzneşti să mă insulţi în felul acesta? N-am spus nimănui până acum, dar, vezi tu, văzusem ce le fac japonezii femeilor pe care le plac. Şi amintirea odioasă îmi bântuie somnul de atunci.

S-a întâmplat când eram la vânătoare prin pădure cu Udong, prietenul meu aborigen. Soldaţii japonezi prin pădure sunt ca nişte luptători de sumo într-un balet. Ies în evidenţă ca nişte degete mari de la mână, inflamate. Îi auzeai de la kilometri distantă tropăind şi lovind prin jur. Într-o sâmbătă am dat peste ei într-un luminiş. Ne-am ghemuit printre tufele din spatele nemernicilor şi i-am urmărit cu o chinezoaică. Poate că era vreun mesager comunist care se încumetase să traverseze jungla pentru o cauză. Cum o mai abuzau!

O, zei, nu pot descrie ce i-au făcut!

În final, femeia nu mai era om. Acoperită în propriile excremente şi sângerând abundent, femeia gâfâia speriată,

întinsă la pământ când unul dintre ei i-a spintecat gâtul. Un altul i-a tăiat unul dintre sâni şi i l-a vârât în gură de parcă şi l-ar fi mâncat. Asta li s-a părut hilar şi au început să râdă cu hohote groteşti în timp ce-şi trăgeau în sus fermoarele pantalonilor stropiţi şi năclăiţi de sânge şi resturi de carne şi au plecat mai departe în raidurile lor criminale.

Când vocile lor aspre, guturale s-au stins la distanţă, am ieşit din ascunzătoare şi am rămas încremeniţi, uitându-ne fără să ne vină a crede la femeia cu picioarele goale, desfăcute, cu faţa desfigurată, având o bucată de carne sângerândă ce-i ieşea din gură. În jur se lăsase o linişte ca de mormânt, de parcă jungla brutală care se autohrănea zi de zi văzuse carnajul îngrozitor şi era şocată. O mai văd şi astăzi dinaintea ochilor pe femeia aceea chinuită. Disting ura tăcută de pe faţa ei.

Am lăsat-o acolo pentru că reprezenta un avertisment, o batjocură la adresa comuniştilor. Fiindu-ne frică de represalii şi nedorind să ne implicăm în războiul dintre japonezi şi comunişti, am luat cu noi doar amintirea urii ei tăcute. În coşmarurile mele se întâmplă să visez că nu stăm lângă corpul unei femei care era mesagerul comuniştilor, ci lângă Mohini, cu picioarele dezgolite şi răsfirate, cu un fragment de carne sângerândă în gură, privindu-mă cu ură nerostită.

I-am făcut o nedreptate de neimaginat lui Dimple, dar probabil mă va ierta, pentru că de acum capul meu se va fi rostogolit de mult timp. Mă uit la ea şi văd umbrele nefericite din ochii ei. Am ştiut dintotdeauna că va fi nefericită cu el: ştiam că o va distruge. Pentru bărbaţii de genul ăsta, femeile sunt simple jucării şi posesiuni. Luke ar fi trebuit să se însoare cu Bella. Ea este rezistentă. Ea ştie ce să facă cu bărbaţi ca el.

Ar trebui să cer să aflu motivul care i-a umbrit ochii fiicei mele. Ar trebui să-l înfrunt. E dreptul meu, datoria mea ca tată, dar ginerele meu este deştept. De vină este originea galbenă din sângele lui. De-a lungul secolelor au învăţat să-i mituiască până şi pe zeii lor cu preparate lipicioase, dulci, aşa că de ce n-ar face-o şi cu un tată-socru decapitat? M-a mituit cu această casă mare în care trăiesc. Mi-a ferecat buzele şi mi-a pecetluit tăcerea cu cimentul dulce care a

construit această casă.

Aruna stă visătoare şi fantomatică la picioarele patului meu în combinezon, cu ochii goi, dar deschişi şi cu gura închisă. Mă priveşte. Fără îndoială, totul este în mintea mea, dar nu pot scăpa de ideea că ea trăieşte la picioarele patului meu.

□ PARTEA A CINCEA □

Inima unui şarpe □

Dimple □

Unchiul Sevenese mi-a dat adresa. La început a refuzat, dar, când mi-a văzut ochii îndureraţi cerşindu-i ajutorul, l-a durut. M-am dus să-l văd pe Ramesh, al doilea fiu al îmblânzitorului de şerpi. Învăţase meşteşugul periculos al tatălui său, medita în cimitire şi se ştia sigur că putea alunga spiritele nedorite şi vinde farmece puternice oamenilor în schimbul unei recompense băneşti. Pe timpul zilei lucra ca infirmier în haine albe la spital, era recăsătorit, fără copii şi se zvonea că prima lui soţie înnebunise.

Am mers singură cu maşina până la Sepang. Era o zonă foarte săracă. Căsuţe mici, de lemn străjuiau drumul. Un grup de tineri se uită lung la BMW-ul meu, cu un amestec de admiraţie şi invidie. Casa lui Ramesh a fost uşor de găsit. În grădină avea o statuie mare a lui Mariaman, zeul berii şi al trabucurilor. Când am strigat la poartă după cineva, şi-a făcut apariţia o femeie uscăţivă ca o sardină marinată, cu obraji supţi şi omoplaţi foarte proeminenţi. Avea faţa strivită ca a unui liliac, doar că la o fiinţă umană asemenea lucru nu prea era plăcut. Însă era tânără. Mi-am dat seama că rochia şi persoana mea o impresionaseră.

— Aţi venit să-l consultaţi? întrebă.

— Da, i-am răspuns.

Mă pofti să intru. Casa micuţă era din lemn şi avea mobilier puţin şi ponosit. În afară de ventilatorul din tavan care se rotea, locul arăta mai degrabă pustiu decât locuit. Gazda îmi arătă un scaun de lângă uşă şi mă îndemnă să m-aşez.

— Vă rog, luaţi loc! Merg să-l chem pe soţul meu!

I-am mulţumit zâmbind şi a dispărut printr-o perdea de şiraguri de mărgele. După câteva minute, un bărbat despărţi mărgelele şi intră în odaie. Era îmbrăcat cu un

tricou alb şi pantaloni kaki. Apariţia lui îmi transmise o senzaţie acută de claustrofobie, pentru că avea faţa unei pantere care vânează. Hămesită, foarte neagră şi emanând un miros bărbătesc periculos. Albul ochilor îi era atât de luminos, că era înfricoşător. Schiţă jumătate de zâmbet şi-şi apropie palmele în dreptul pieptului conform vechiului gest de salut politicos indian.

— *Namasté,* zise el. Vocea lui părea foarte cultivată.

A fost totul atât de neaşteptat, încât am sărit în picioare înainte de a-i răspunde la salut. Îmi făcu semn să stau jos. M-am aşezat, iar el păşi agale până la scaunul cel mai îndepărtat de mine.

— Ce pot să fac pentru tine? întrebă el politicos.

Nici nu clipi.

Dezorientată, m-am simţit ca şi când vedea prin mine şi ştia deja pentru ce sunt acolo.

— Păi, sunt nepoata lui Sevenese, cu care aţi copilărit şi v-aţi jucat, am explicat repede.

Pentru o fracţiune de secundă, trupul lui suplu se încordă şi mă privi de parcă l-aş fi lovit în moalele capului. Apoi, ca şi când fusese doar închipuirea mea, momentul trecu. Poate chiar mi s-a părut.

— Da, mi-l amintesc pe unchiul tău! Obişnuia să se joace cu mine şi cu fratele meu.

Deci nu, nu-mi imaginasem. Începeam să cred că-i purta ranchiună pentru ceva anume unchiului meu. N-ar fi trebuit să vin. N-ar fi trebuit să-i spun că suntem rude. Dar dintr-odată zâmbi larg, dezvelind nişte dinţi stricaţi. Defectul mă relaxă.

— Soţul meu are pe altcineva. Mă poţi ajuta să-l aduc înapoi? am izbucnit pur şi simplu.

El aprobă din cap. Iarăşi îmi dădea impresia unei pantere care stă la pândă.

— Vino! spuse el, dispărând ca un fulger prin perdeaua de mărgele.

Am trecut prin ea într-o încăpere întunecată, fără ferestre. Se întoarse spre dreapta lui, împinse o draperie verde şi intră într-o cămăruţă sufocantă cu miros de tămâie şi camfor. Un altar improvizat se înălţa de la nivelul podelei, având în centru o statuie mare a unui zeu sau un semizeu

pe care nu l-am recunoscut. De jur-împrejurul ei, ca într-un cerc, erau lămpi mici cu ulei aprinse. Zeul avea depuse la picioare ofrande – vase cu pui fiert, fructe, o sticlă de bere şi tăvi de flori. Faţa zeului era hidoasă, cu o limbă mare mov, ochi bulbucaţi, care priveau drept înainte, şi o gură căscată într-un răcnet teribil de furie. Din gură îi picura vopsea roşie. Pe jos, lângă altar se afla un cuţit curbat şi lângă acesta un craniu uman. În lumina slabă a lămpilor, ambele obiecte străluceau ameninţător. M-am întrebat dacă era acelaşi craniu despre care unchiul Sevenese îmi povestise că era la Raja. Ramesh îmi făcu semn să mă aşez pe podea şi m-am conformat. El, unul, aşezat cu picioarele încrucişate, părea mult mai confortabil decât pe scaun, în camera de zi.

— Este frumoasă amanta lui. Foarte frumoasă! începu el. Aprinse încă un beţişor de tămâie şi îl înfipse în miezul moale al unei banane. Soţul tău are două linii mai profunde care îi taie vertical faţa de la nas la gură?

— Da, am confirmat nerăbdătoare, dorindu-mi să cred în puterea lui extraordinară, dovedită pe loc, aşa de natural, fără pompă sau dramatism inutile.

Turnă lapte într-un castron.

— Soţul tău nu este ceea ce crezi, rosti privindu-mă drept în ochi. El are multe secrete. Are chip de om şi inimă de şarpe. Să nu-l păstrezi! Are puterea de a te distruge.

— Dar îl iubesc! Ea e de vină. El s-a schimbat de când a cunoscut-o, i-am explicat în disperare. Mi-a construit un pavilion de vară înainte de a apărea ea. Mi-a trimis narcise, ştiind semnificaţia lor în limbajul florilor – „al tău pentru totdeauna”.

Se uită lung la mine şi adăugă:

— Te înşeli în privinţa lui, dar voi face ce-mi ceri!

Am simţit un fior de spaimă. Dintr-odată, părea că mă joc cu moartea, neascultând de panteră. Dacă ar fi încercat să mă convingă mai mult... dar capitularea lui rapidă trăda dezamăgirea.

Deziluzia cuiva care ştie mai multe decât viaţa. Reluă:

— O să-i pun boala în lapte, iar zeul o va bea!

— De ce spui că are inimă de şarpe?

Zâmbi la fel de uşor, cu înţelepciune.

— Pentru că eu cunosc şerpii, iar el este unul!

Răspunsul lui mă îngheţă până în măduva oaselor. Nu, o să-l păstrez în continuare pe Luke! O să fie altfel când ea va dispărea. Despre mama lui Alexandru cel Mare se spunea că dormea printre şerpi şi n-a păţit nimic. O să-l mai ţin încă lângă mine.

— Fă-o să dispară, i-am şoptit tremurat vrăjitorului.

— Vrei să-i faci rău? întrebă el încet.

— Nu, am zis imediat. Nu – fă-o doar să plece! apoi îmi veni un gând. Dacă ea dispare, lui o să-i fie dor de ea şi nu asta îmi doream. Am strigat: Stai! în faţa mea, albul ochilor lui plutea parcă în aer, în odaia fără geamuri. Am cerut: Fă-l să n-o mai iubească! Fă-l să-i fie frică de ea!

El aprobă din cap.

— Aşa să fie! Am nevoie de nişte ingrediente de la băcănie, zise ridicându-se în picioare. Pantera era rapidă şi graţioasă în mişcări. Coborî privirea la mine. Mă întorc în cel mult douăzeci de minute. Poţi aştepta aici sau bea o ceaşcă de ceai cu soţia mea în bucătărie.

De îndată ce draperia se lăsă după silueta lui întunecată, camera căpătă un aspect sinistru. Umbre la colţuri prindeau viaţă. Craniul părea că rânjeşte ca viu. Lămpile cu ulei pâlpâiau, iar umbrele lor se mişcau. M-am ridicat şi m-am grăbit să trec dincolo prin draperie.

Era întuneric şi rece pe coridor. Am înaintat şi am ajuns la o bucătărie luminoasă. Totul era curat şi ordonat. Stând pe jos, femeia cu faţa de liliac rădea o jumătate de nucă de cocos şi se răsuci să mă vadă.

— Soţul tău a trebuit să meargă să cumpere nişte produse, i-am explicat în grabă. Mi-a cerut să vin la tine să bem o ceaşcă de ceai.

Femeia rămase locului zâmbind şi-şi şterse mâinile de *sarong.* Avea dinţii şi gingiile roşii de la mestecat nuci de betel. Însă faţa ei mică, turtită părea prietenoasă când zâmbea. M-am rezemat de uşă şi am urmărit-o cum pune de ceai. Fierse apă într-o oală pe aragaz.

M-am străduit să încropesc o conversaţie:

— Unchiul meu a copilărit şi s-a jucat cu soţul tău când erau mici.

Femeia tocmai punea ceai cu linguriţa într-o cană mare

de email şi se întoarse spre mine cu ochii rotunzi de curiozitate, înviorată cum nu o mai văzusem până atunci.

— Serios? Unde a fost asta? întrebă ea.

— În Kuantan! Au crescut împreună.

Gazda mea se aşează brusc.

— Soţul meu a crescut în Kuantan, repetă ea ca şi când i-aş fi spus ceva de necrezut.

Dintr-odată, ochii i se umplură de lacrimi, care începură să-i curgă pe obrajii scofâlciţi. M-am uitat la ea surprinsă.

Încercă să-mi explice:

— Oh, nu mai rezist! Nici nu ştiam că a crescut în Kuantan. Nu-mi spune niciodată nimic şi tot timpul mi-e frică de el. Nu ştiu despre el decât că prima lui soţie s-a sinucis. A băut erbicid care i-a ars stomacul şi a zăcut în agonie timp de cinci zile. Nici cu mine nu înţeleg ce se întâmplă. Sunt atât de speriată şi... stai să vezi! suspină ea, grăbindu-se la un sertar şi scoţând o poşetă neagră.

O deschise, o întoarse cu susul în jos şi o scutură violent. Toate monedele, câteva bancnote, precum şi cartea de identitate şi două pachete pătrate, albastre căzură din ea. Femeia luă pachetele şi mi le vârî în ochi demonstrativ. Mă informă cu voce de om nebun:

— Este otravă de şobolani! O port peste tot. Ştiu că într-o zi va trebui s-o beau. Doar că nu ştiu când.

M-am uitat la ea în stare de soc. La venire, când mi-a deschis uşa, îmi păruse ca un şoarece timid, complet alta faţă de nebuna delirantă pe care o vedeam acum. Intimidată, mi-am umezit buzele. Neliniştea ei mă deranja. Soţul ei mă deranja şi mai mult, dar îl voiam pe Luke. Aş fi făcut orice să-l capăt înapoi. Mai puteam aştepta un pic în compania femeii aceleia sărite de pe fix, ca să-mi câştig iarăşi soţul.

Am auzit un sunet afară, la intrarea în casă, şi gazda şi-a adunat repedele pachetele albastre, monedele, bancnotele, strângându-le înapoi în geanta uzată. Eram uimită cât de repede s-a mişcat. Într-o singură mişcare fluidă şi-a şters ochii, a turnat apa fierbinte peste frunzele de ceai şi a acoperit cana cu un capac. Chiar înainte ca paşii lui s-ajungă în bucătărie, a turnat zahăr şi lapte condensat cu lingura în două ceşti. Fără să mai spună ceva, femeia a

revenit la rasul jumătăţii de nucă de cocos pe un platou mare de plastic.

Când Ramesh a apărut la uşă, soţia lui i-a aruncat o privire grăbită, ferită şi foarte speriată înainte de a se apuca din nou de treabă. M-am întrebat în gând oare ce-i făcuse pentru a-i inspira o astfel de teroare, dar nu simţeam că mie mi-ar face rău, iar dacă încerca, eram pe deplin pregătită să sufăr consecinţele acţiunilor mele.

— Bea-ţi ceaiul! Am să încep rugăciunile de unul singur. E mai bine aşa!

S-a întors şi a plecat. Femeia s-a ridicat de la podea, unde dădea pe râzătoare nuca de cocos, a turnat ceaiul printr-o strecurătoare în cele două ceşti şi mi-a oferit una fără să se uite în ochii mei.

— Îl puteţi bea în camera de zi dacă doriţi, mi-a propus politicos.

Nu mai avea disperarea aceea în glas. Vorbise calm şi pe un ton neutru. Redevenise la mutra turtită de liliac. M-am aşezat în camera de zi mobilată puţin şi mi-am băut ceaiul. Am simţit că lichidul fierbinte mă calmează şi-mi alină nervii zdruncinaţi. Mi-era teamă de ceea ce eram pe cale să fac. La scurt timp, Ramesh dădu la o parte perdeaua de mărgele şi îmi întinse un pachet învelit în pânză roşie. Am pus repede jos cana de ceai şi am preluat pachetul bolovănos cu respectul cuvenit. Cu ambele mâini.

— Să ţii sarea din pânză într-o sticlă şi s-o împrăştii sub patul soţului tău zilnic până o termini! Ori de câte ori iese în oraş seara, să iei un pumn mic de sare şi să repeţi mantra pe care ţi-o voi da, rostind-o cu cât de multă forţă poţi aduna în tine, după care pe un ton ferm să-i ordoni să vină acasă!

Mi-a luat mâna în palma lui rece şi uscată. Mi-a întors-o şi mi-a studiat-o câteva minute. Apoi mi-a dat drumul la mână şi m-a învăţat mantra vrăjii respective.

L-am plătit cu o sumă care mi s-a părut modică. Am încercat să-i dau mai mult, dar a refuzat.

— Uită-te la casa asta! Nu am nevoie de mai mult!

Am luat sarea şi m-am pregătit să plec. În timp ce îmi puneam pantofii, am ridicat privirea să-i spun la revedere şi l-am văzut uitându-se la mine cu o intensitate aparte. Ochii

îi erau întunecaţi şi de neînţeles, cu faţa mată şi indescifrabilă. Arăta ca o statuie de marmură neagră.

A încheiat cu:

— Fii foarte puternică şi ai grijă, altfel va câştiga!

Am încuviinţat din cap şi, strângând la piept pachetul roşu, am plecat cât de repede cu putinţă. Întreaga experienţă mă sleise de puteri. Simţeam cum îmi clocoteşte tot sângele prin corp, cuprinsă de panică. M-am gândit să-l sun pe unchiul Sevenese şi să-i spun ce s-a întâmplat, după care m-am răzgândit.

M-am oprit la un magazin şi am cumpărat un ciorchine de banane. Apoi am aruncat bananele la marginea drumului şi am pus pachetul roşu în punga de hârtie maro. Nu voiam ca Amu să vadă bocceluţa roşie. I-ar fi bănuit imediat potenţialul nimicitor şi ştia la ce fel de răzbunări recurg iubiţii respinşi. Pe de o parte, mi-era ruşine. Ce ar spune tata dacă m-ar vedea presărând sare într-un ritual de magie neagră sub patul lui Luke? Ce-ar spune bunica? Nici nu voiam să mă gândesc.

L-am urmărit pe Luke cum se pregătea să iasă. Îşi pusese cămaşa de mătase alb cu gri. Arăta foarte fermecător. Mi-a zâmbit şi m-a sărutat tandru pe frunte.

— Nu întârzii! anunţă el.

„Ştiu că nu vei întârzia, şarpe cu inimă ce eşti”, mi-a trecut prin minte. Aveam şi eu un secret acum. Mă făcea să mă simt puternică în faţa trădării lui flagrante. Putea să mă privească în ochi şi să mă mintă cu sânge-rece. Ei bine, la fel puteam şi eu!

— Să te aştept? am întrebat cu acel zâmbet special al meu abia schiţat. Nu mi-l mai văzuse de mult timp, aşa că a părut surprins.

— OK! confirmă din cap destul de nerăbdător.

Poate că începusem să-l urăsc de atunci. Nu ştiu! Dar voiam să mă răzbun, şi gândul de a trăi fără el era încă greu de suportat. Am aşteptat să se îndepărteze turuitul motorului maşinii lui, la capătul aleii, înainte să alerg furioasă în sus pe scări, să presar sare sub pat şi să rostesc înciudată mantra. Îi ceream să vină acasă.

Peste o jumătate de oră am mai făcut o dată lucrul acesta. Lacrimi de furie îmi scăldau obrajii. I-am poruncit

iarăşi să vină acasă. Treizeci de minute mai târziu, am repetat ritualul. De data asta, vocea mea se făcuse aspră şi plină de ură. I-am cerut să vină acasă.

— Vino acasă acum! am şuierat veninos.

În mai puţin de douăzeci de minute era acasă. Am ascultat mirată apropierea Mercedesului de curte. Ramesh chiar era priceput în magie. Aceasta era o bătălie pe care aveam de gând s-o câştig. Îmi venea să râd. Vârî cheia în uşa din faţă.

— Oh, ai venit mai devreme, am observat pe un ton firesc.

Pe moment a înlemnit în mijlocul camerei oarecum derutat. Se uita ciudat la mine.

L-am întrebat:

— Ce s-a întâmplat?

Eram uşor îngrijorată. Nu mi-l doream atât de pierdut. Pur şi simplu trebuia să se întoarcă acasă la soţia lui şi s-o iubească la fel ca înainte. Ne-am privit amândoi un timp.

— Am crezut că s-ar putea să-ţi fie rău, spuse el pe un glas ciudat. Am crezut că ar putea fi ceva în neregulă acasă. M-am simţit neliniştit şi agitat. E totul în regulă?

— Da! i-am răspuns cu glas slab, ridicându-mă şi mergând la el să-l îmbrăţişez. Mi se rupea inima să-l văd aşa de zdrobit. Până la urmă nu-l uram. Era viaţa mea. L-am liniştit: Oh, Luke, totul e în ordine! Nu-i nimic rău! Hai să mergem la culcare!

— Mi s-a părut că simt ceva care mi se târăşte pe spate pe sub cămaşă, mormăi el ca pentru sine.

L-am dus pe scări, moale şi fără să înţeleagă ce-i cu el. În pat, n-a vrut să facem dragoste. M-a ţinut strâns în braţe ca un copil îngrozit de un coşmar. Puterea sării vrăjite presărate sub pat mă speria. Revedeam întruna dinaintea ochilor faţa derutată a lui Luke şoptind: „Mi s-a părut că simt ceva care mi se târăşte pe spate pe sub cămaşă!”

Luke, fără ochii strălucitori, era un zombie speriat. Nu voiam să fiu răspunzătoare de transformarea minţii lui geniale în terci. Am stat trează în pat în noaptea aceea multe ore ascultându-i răsuflarea. La un moment dat ţipă prin somn, respirând greu. L-am scuturat să-l trezesc şi pentru câteva momente cumplite s-a uitat la mine, hăituit

şi fără să mă recunoască.

— Totul e în ordine! l-am calmat mângâindu-l pe creştet până când respiraţia i-a redevenit profundă şi regulată şi a adormit pe pieptul meu. Oare de ce inima mea proastă dorea acidul mângâierii lui?

În dimineaţa următoare am strâns sarea cu mătura. Am adunat toate cristalele de sare în ceva şi le-am aruncat la toaletă. Imaginea lui Luke de cu o seară în urmă era prea înfricoşătoare pentru mine. Am pus pânza roşie în coşul de gunoi şi m-am prefăcut că uit privirea de avertizare a lui Ramesh. N-o să mai încerc niciodată aşa ceva. O să-l iubesc pe Luke până când mi s-o stinge dragostea pentru el, după care voi fi liberă. Asta era singura opţiune care-mi mai rămânea.

Ca să mă consolez, am făcut un aranjament mare floral. Se întindea pe mai bine de o treime din masă. Doar din boboci de trandafiri albi, tisă şi zambile mov, arăta ca un aranjament funerar, jelind după culoare, dar când Luke a venit acasă, a exclamat văzându-l:

— Vai, Dimple, ce frumos este! Chiar ai talent la aranjat flori!

Nu-şi dăduse seama că bobocii de trandafiri albi înseamnă o inimă care nu cunoaşte dragostea, tisa, tristeţe, iar zambilele violet simbolizau durerea mea. Ah, păi, cum să te aştepţi ca un leu ca el să ştie emoţiile transmise prin flori? Deci, mai mult ca sigur secretara lui aflase semnificaţia narciselor pe care mi le-a trimis şi a lalelelor roşii pe care mi le-a adus el atunci acasă. După cum bănuisem.

Încă se vedea cu ea. O simţeam pe pielea mea, asemenea zgârieturii unui material aspru. Amanta se materializa în visele mele, fluturând din mână spre mine, de la distanţă. Uneori râdea de mine şi scutura din cap cu neîncredere.

Îmi spune în vis: „Nu este bărbatul tău! Este al meu!” Mă trezesc şi mă uit la soţul meu aproape cu fascinaţie. El habar n-are că ştiu, aşa că face dragoste cu mine cu o tandreţe dulce ca atingerea mătăsii pe pielea mea inflamată. Îmi cumpără flori extrem de scumpe, cu petale catifelate. Mă uit la el şi-i zâmbesc, pentru că nu trebuie să

afle niciodată că ştiu cum arată târfa lui.

Acum trebuie să mă gândesc şi la Nisha.

Amu o iubeşte pe Nisha. După-amiaza adorm amândouă în hamac. Uneori ies afară în vârful picioarelor să le privesc dormind sub copac. Sunt cele două persoane pe care le iubesc cel mai mult din lume. Broboanele de transpiraţie de deasupra buzelor lor, respiraţia tihnită, vinişoarele minuscule de pe pleoapele închise, ca nişte ferestre întredeschise, mă consolează. E ciudat ce sentimente a stârnit Amu în mine. Când am văzut-o la templu, în compania altor persoane în vârstă, arăta fragilă şi de toată mila. Viaţa ei părea risipită, încheiată, dar când o văd pe Nisha cuibărită în braţele ei, îmi transmite că viaţa ei e bogată şi plină.

Bella a vrut să cumpere o casă şi i-am promis să-i dau banii s-o achite pe loc. Luke nu o să se supere. I-ar dacă l-ar deranja, treaba lui. De ziua mea mi-a cumpărat un diamant uriaş, cel mai mare pe care l-am văzut vreodată. Cred că se descurca bine în afaceri cu economia tot mai înfloritoare. E aproape ireal cum de nu-mi vede deloc durerea şi tristeţea. Cum e posibil oare să fie cineva atât de orb?

Mama a venit să mă vadă şi să-mi ceară bani. Papa nu se simţea prea bine şi nu mai lucrase de ceva timp. Avea nevoie de douăzeci de mii de ringgiţi.

— Desigur, mamă!

Limba ei este foarte roz şi foarte ascuţită. Se mişcă în jurul gurii ei ca un extraterestru energic, având un program separat parcă de voinţa ei. Eram de-a dreptul fascinată de asta. Mi-am amintit de momentul când unchiul Sevenese, beat fiind, a comparat-o pe mama cu maimuţele urlătoare cu creier mic pe care le văzuse în Africa. Negre, cu o limbă foarte roz.

— Dacă ai vedea ritualul de împerechere al acestor maimuţe, Dimple, ai fi şocată de cât de mult se aseamănă cu mama ta dragă când vorbeşte!

Desigur, nu putea spune aşa ceva decât un om beat, şi totuşi.

Câteva zile mai târziu, mama a revenit. De data asta, Nash avea probleme cu rechinii de cămătari de la care împrumutase bani. Îi trebuiau cinci mii. I-am dat zece.

Ştiam că Luke o urăşte pe mama şi uneori punea întrebări când venea vorba de retrageri mari de numerar, dar... Dă-l dracului!

Trecuseră două săptămâni şi mama îşi făcu din nou drum la mine. Nash avea iar probleme mari. „Împrumutase" patruzeci de mii de ringgiţi din seiful de la biroul lui în noaptea de vineri, în speranţa de a dubla suma la mesele de ruletă rusească din Genting Highlands, la sfârşit de săptămână. Inutil să mai precizez că pierduse totul. Angajatorul lui îl reclamase la poliţie şi a fost reţinut. Când mama a mers să-l vadă, braţele lui arămii îi erau acoperite cu arsuri de ţigară şi privirea cândva arogantă, intimidată de o spaimă sălbatică.

— Poliţiştii mi-au făcut asta, şopti el cu disperare printr-o buză spartă.

S-a agăţat de mâna mamei şi a implorat-o să-i plătească angajatorului lui paguba, ca acesta să-şi retragă plângerea. Nici nu mai era nevoie să-mi dea explicaţii mama. Am luat-o cu mine la bancă şi am scos banii în numerar. Începuse să-mi placă să-i dau mamei banii lui Luke. Papa m-a sunat să-mi mulţumească, dar mi s-a părut înfrânt. Ştiam cum se simte.

Să vă spun o poveste – una stranie, dar care este complet adevărată, vă asigur! Veţi hotărî voi dacă eroina a făcut sau nu bine, dar eu, una, mă tem că a făcut o greşeală gravă, iar lucrurile nu vor mai fi nicicum ca înainte!

S-a întâmplat nu cu mult timp în urmă, la o petrecere într-o casă minunată. Un bărbat arătos, cu chip nezâmbitor, o urmărea pe eroina noastră tânără printre grupurile de musafiri, gătită în haine de gală, plină de bijuterii şi foarte frumoasă. Desigur nu auzea ce vorbeau cei doi, femeia şi chelnerul cel chipeş, însă observa cel mai mic gest pe care-l făceau trupurile lor tinere. Flirtau. Chelnerul urmărea ochii femeii cu atenţie. Şi el îi putea mereu citi gândurile din privire. Ochii femeii erau orientaţi în sus şi umezi sub imperiul unei emoţii necunoscute. Oare mai văzuse privirea aceea? Mmmm, poate! Bărbatul încercă să rememoreze umbrele amintirilor. Trecutul i se părea atât de departe acum. Îşi dorea mai mult decât orice obiectivitate.

Uite! Poftim! O unghie dată cu ojă roşie urmărind o dungă de pe cămaşa chelnerului. De faţă cu toată lumea! Ruşine! El se gândea la gâtul ei delicat. Se potrivea frumos în cercul degetelor lui împreunate. Ştia mărimea exactă pentru că încercase deja. Şi era perfect! Şi-o imagină pe neruşinată, cu picioarele ei netede şi mătăsoase încleştate în jurul trunchiului gol al chelnerului. Scena îl făcu să se înfioare şi să inspire adânc.

Brusc, îşi dori să ştie cum ar arăta scena în realitate. Acele mici sunete animalice pe care le scotea când era cu el în pat, voia să le audă de la distanţă. Poate că era surprins de perversitatea gândurilor lui, dar se consolă cu ideea că e numai un experiment. S-ar putea să nu-i placă, ceea ce, desigur, îl absolvea de tot caracterul pervers. O văzu cum îi aruncă chelnerului o privire piezişă, cu ochii ei frumoşi şi acel zâmbet abia schiţat care arăta mai mult a bosumflare. Categoric, recunoştea căutătura aceea! Cândva îi înfierbântase sângele şi îl făcuse să simtă cum dorinţa imperioasă de a o poseda îi ardea vintrele. Se foi jenat în pantaloni.

Femeia îşi aruncă pe spate pletele negre-albăstrii şi se îndepărtă cu mers senzual. Chelnerul se uită lung după ea.

Bărbatul arătos se ridică în picioare şi se îndreptă spre chelner. Femeia alesese actorul, acum, el trebuia să angajeze distribuţia. Când ajunse suficient de aproape, pocni din degete. Era nepoliticos, dar chelnerul se întoarse cu faţa, afişând politeţe şi profesionalism, deşi se simţea profund jignit. Tânărul arăta într-adevăr bine într-un mod nătâng sau neşlefuit. Bărbatul îi zâmbi şi îi făcu semn să se apropie. Din felul cum îşi încordă chelnerul umerii, observă reticenţa. Avea mers de fătălău. Bărbatul îmbrăcat bine se relaxă.

— Vrei să te culci cu soţia mea? întrebă el politicos, cu un zâmbet batjocoritor jucându-i în ochii reci.

Chelnerul încremeni şocat. Ochii lui săgetară prin jur. Reacţia lui de furie demnă şi dezgust era reuşită.

— Cred că m-aţi confundat cu altcineva, domnule! N-am nici o idee cine ar putea fi soţia dumneavoastră. Sunt plătit doar pentru a servi *băuturi!*

„Ticălosul, se simţea plăcere în vocea lui când a zis

asta!”

— Este cea cu părul lung şi negru! spuse bărbatul cu faţa dură când întinse mâna şi îndepărtă un fir lung de păr negru de pe un nasture de la sacoul alb al chelnerului indignat.

Chelnerul înghiţi în sec.

— Ascultă, nu vreau probleme!

— Hei, relaxează-te! Nici eu nu caut să fac probleme. Vreau doar să mă uit!

— Poftim?

Tânărul căscă ochii mari de uimire.

— Vreau să te văd cu soţia mea!

— Eşti nebun! se bâlbâi chelnerul dându-se un pas în spate.

Evident, nimeni nu-i mai sugerase până atunci ceva aşa de murdar.

— Îţi dau cinci sute de ringgiţi dacă poţi s-o convingi pe soţia mea să te însoţească într-unul dintre dormitoarele din acest conac şi vreau să laşi uşa de legătură de la baie deschisă pentru mine.

— O să-mi pierd slujba dacă sunt prins!

— Îţi găseşti alta! sugeră nepăsător bărbatul cu chip grav, abătându-şi privirea prin încăpere de parcă îşi pierdea interesul.

Când ochii lui reci reveniră la obiectul atenţiei soţiei sale, chelnerul ducea un război pierdut cu propria lăcomie. Da, lăcomie! Cauza tuturor decăderilor omului.

— Cum mă plăteşti?

— Bani gheaţă, acum!

— Cum o să se întâmple? întrebă emoţionat chelnerul.

De fapt, bărbatul arătos nu se gândise efectiv la detaliile practice. Acum le procesa rapid. Uşa albastră de pe coridorul de la balcon avea un dormitor cu baie proprie, care dădea din interior în cealaltă cameră de oaspeţi. O porni din mulţimea de oameni eleganţi spre grădină. Afară, aerul era parfumat şi îmbătător. Chelnerul îl urmă supus.

— Du-o la dormitorul cu uşă albastră de pe coridor şi asigură-te că laşi uşile de legătură de la baia camerei deschise şi cel puţin o lumină aprinsă! îl instrui cu voce tare, precisă, umblând în portofel. Scoase cei cinci sute de

ringgiţi în hârtii aspre, abia primite de la bancă şi prinse în teanc, le numără şi i le dădu chelnerului. Din nu se ştie ce motiv, bărbatului nu-i trecu deloc prin minte că chelnerul nu va reuşi. E adevărat că avea fată de ratat, dar era ataşată unui corp energic şi unor ochi aprinşi. Exact ce-şi dorea ea în seara asta.

— Ce se întâmplă dacă refuză? întrebă timid chelnerul.

— Atunci intri în dormitorul de lângă uşa albastră şi-mi dai banii înapoi!

Bărbatul îl privi rece pe tânărul chelner, care era deja emoţionat şi uşor excitat, şi-i zâmbi. Era un zâmbet încordat, teribil.

Chelnerul încuviinţă repede din cap.

Apoi, plecând s-o caute pe nevastă-sa, bărbatul mai adăugă aşa ca din întâmplare:

— Apropo, îi place dur!

Soţia lui ieşea din toaleta de la etajul de jos. Merse aproape de ea până când îi putu simţi parfumul de şampon din părul lung şi-i spuse:

— A intervenit ceva, trebuie să plec, dar voi trimite şoferul înapoi pentru tine! Stai şi distrează-te! Ne vedem acasă mai târziu!

O sărută uşor pe obraz.

— Oh, ce păcat! exclamă ea foarte încet la urechea lui dreaptă.

— Noapte bună, draga mea, şi, zău, încearcă *să te simţi bine!*

Dintr-odată, era nerăbdător să plece. Să înceapă jocul.

Închise uşa de la intrare după el şi merse de-a lungul laturii casei. Un fel de deznădejde rece se aşeză pe umerii lui rigizi. Entuziasmul iniţial se estompa. Rămase după nişte tufe de lângă uşile de sticlă ale salonului şi se uită la petrecerea luxoasă din interior. Îi văzu părul lung legănat în cascadă. Era singură şi se uita afară pe geamul terasei.

Pe moment, fu înlemnit la vederea ei şi blestemă în gând impulsul care îl îndemnase să-i întindă o capcană, s-o urmărească în timp ce ea nu ştia ce se întâmplă, pentru a-i testa fidelitatea. În mod neaşteptat, arăta mică şi singuratică. Apoi, chelnerul apăru lângă ea. Bărbatul rămase în umbră, încercând s-o susţină de la distantă.

Refuză, refuză, refuză! şopti el încet ascuns în gardul viu mare, verde-închis.

Femeia stătea cu ochii pe fereastră, ignorând chelnerul libidinos. Bărbatul vru să oprească aici experimentul. Era nevinovată. Apoi o văzu întorcându-se pe jumătate şi zâmbindu-i chelnerului. Nu, trebuia să vadă cum evoluează acest lucru! Să-i expună inima ei trădătoare.

Uşa din spate era deschisă şi intră direct printr-o bucătărie ocupată. Era îmbrăcat adecvat şi afişa o expresie firesc arogantă, aşa încât nimeni nu-l opri. Alunecă rapid în sus pe scări înainte ca vreun cunoscut să-l intercepteze. Trecu de uşa albastră şi intră în dormitorul următor. Cele două încăperi aveau baie comună. În cameră era întuneric, dar rece. Uşa de legătură era deschisă, aşa că trecu prin baie şi intră în arena unde o va prinde pe frumoasa lui soţie. Aprinse veioza de pe noptieră care răspândea un cerc de lumină aurie pe cuvertura verde-închis. Gazdele petrecerii apreciau un stil simplu, minimalist. Mintea lui şi-o imagina înfiorată de repulsie, strigând: „Opreşte-te! Ia-ţi mâinile murdare de pe mine!”

Numai de-ar trece testul! Devenise atât de rece şi retrasă de la naşterea copilului! Şi, cu fiecare an, se răcea mai mult. Ieşi din cameră în linişte, să aştepte alături. Se aşeză pe un pat mare şi fumă vreo douăzeci de minute. Apoi auzi deschizându-se uşa de legătură spre cealaltă cameră. Simţi cum inima i se zbate în piept. Cineva verifica dacă partea lui de baie era deschisă. În întuneric zâmbi cinic. Muşcase momeala. Stinse ţigara şi aşteptă să vadă dacă ea va folosi mai întâi baia. Apoi împinse uşa să se deschidă de tot şi intră în baia întunecată. Chelnerul lăsase uşa de legătură întredeschisă. Vedea direct în cercul de lumină.

— Vrei să...

— Şş... zise ea încet şi începu să-l sărute pe chelner.

Bărbatul simţi cum încep să-i bubuie tâmplele. Nu era durere, ci o agitaţie ciudată. O senzaţie de emoţie antrenantă, de nedescris, care îl sperie. Păşise în lumea secretă a soţiei lui şi a chelnerului. Tânărul dădu jos boleroul înzorzonat, iar pielea ei pe care o admira de atât timp sclipea ca fildeşul lustruit în lumina galbenă. Sânii ei mici se striveau de sacoul chelnerului. Acesta o împinse dur

pe pat. Bun băiat! îi urmase sfatul că *i-ar plăcea dur.* Până acum, bărbatul îl ignorase pe chelner, dar remarcă ceva viu ce se zbătea să-i iasă din pantaloni. Asta, ăsta era efectul soţiei lui asupra bărbaţilor!

— Te rog, nu fi dur! Fii tandru, îi şopti ea.

Bărbatul fu uimit. „Fii tandru?" Ce-i cu asta?

Apoi începu coşmarul. Privi în stare de şoc cum o femeie care arăta remarcabil ca soţia lui şi tânărul pe care îl plătise erau înlănţuiţi, mişcându-se atât de bine încât membrele lor îmbrăţişate păreau că aparţin unui aparat bine uns. Din gura ei superbă nu ieşeau ocările, ţipetele dure de pasiune şi sunetele animalice cu respiraţia tăiată pe care le scotea când era cu el, ci nişte suspine liniştite şi şuiere atât de elaborate, încât senzaţia de plăcere era inconfundabilă. Şi când, în cele din urmă, avu orgasm, o făcu lent, elegant. Corpul ei înţepeni şi capul i se arcui pe spate, oferindu-şi la vedere tot gâtul alb, subţire, ca o lebădă pe moarte.

— Du-te acum! îl instrui ea pe tânăr încet.

Chelnerul îşi îmbrăcă iarăşi pantalonii şi plecă imediat. De îndată ce acesta plecă, femeia se ridică în capul oaselor şi se întinse ca o pisică mulţumită. Extrase o ţigară din poşetă. Se lăsă pe spate pe pernele din interiorul cercului de lumină aurie şi fumă în tăcere, cu faţa gânditoare. Bărbatul spectator nu se putea mişca. Rămăsese încremenit. În toţi aceşti ani, îl păcălise. Nu fusese nimic real. Strigătele animalice, acele ţipete răguşite: „Mai tare, mai repede, mai adânc!"

Totul era fals.

În tăcerea aceea, îi veni în minte că, mai nou, de ceva timp, ea transfera treptat bani şi proprietăţi în posesia familiei ei. Banii erau daţi acelui bădăran necinstit de frate al ei, de multe ori avarei de mamă-sa şi o dată surorii ei. Probabil că avea chiar şi un cont secret al ei. Stătu locului tremurând de furie. Căţeaua! A naibii căţea! Plănuia să-l părăsească.

Uită că el era cel care orchestrase întâlnirea cu chelnerul şi că aceasta trebuia să fie o nouă incursiune a lui în experienţa depravării. Deci, nu se bucura cu adevărat să i se înroşească pielea albă de durere! Nu-i plăcea dur. Uitase că el îi sugerase, o îndemnase prin gesturi şi o instruise

treptat, subtil să gâfâie şi să ţipe: „Mai tare, mai repede, mai adânc!” Voia s-o pedepsească şi, în acel moment, ştiu cum. O va distruge!

Femeia îşi stinse ţigara. Picioarele lui se dezgheţară şi, ieşind prin uşa de legătură, o închise uşor. În linişte. Imediat, auzi cum se trage apa la toaletă, foşnet de hârtie şi un robinet de apă deschis.

Uşa se închise.

Un gând îi străfulgeră prin cap. Voia să revadă totul. Voia să fie sigur că văzuse corect. Voia s-o vadă albă, oftând după aer, sub chelner. Fusese atât de incredibil, reacţia ei, ca un vis. Dar categoric se întâmplase aievea! O, zei, era nevasta lui de şase ani! Părea imposibil că nu-i văzuse niciodată această latură. Da, voia să mai pună o dată în scenă totul. Trebuia să fie sigur că nu-şi imaginase.

Asta îşi spunea în gând, dar ştia că, de fapt, voia doar s-o mai vadă din nou cu un alt bărbat. Adevărul realmente şocant era că îi plăcuse. Se sacrificase şi trăise o bucurie deosebită. Nu era un om cultivat, dar chiar şi aşa recunoscu ce se întâmplase. Omul nu are efectiv nici o apărare în faţa durerii. Singurul lucru care poate fi considerat drept defensiv este să transformi tortura în plăcere. Era aluatul de bază care forma prin coacere un masochist. Ochii îi deveniră ca nişte amnare pe faţă. Era vina ei că el apucase pe acest drum spinos. Nu era gata nici măcar să accepte sadicul din el; iar masochistul se putea duce la naiba! Nu voia să continue pe acest drum cumplit. Nu, nu va mai repeta experimentul! Pur şi simplu o va desfiinţa, pe ea şi toată familia ei! Străbătu repede camera, închizând uşa în urma lui. Fugi în jos pe scări şi ieşi pe uşa principală.

Ştii, cea mai grea parte a fost să stau pe pat fără boleroul meu cu strasuri şi să fumez calm o ţigară. Asigurându-mă că nu-mi tremură mâinile, ştiind că el se uita din camera alăturată. Şi mă gândeam: „Oh, zeule, dă te rog să fie atât de dezgustat, încât să divorţeze de mine!”

Îl văzusem revenind spre casă în timp ce mă uitam pe fereastră, dar atunci când chelnerul s-a apropiat de mine tremurând emoţionat, am ştiut. Nici măcar n-a trebuit să-l văd pe Luke alunecând în sus pe scări ca o umbră perversă. L-am lăsat pe chelner să mă aibă, dar restul tot a fost cea

mai bună interpretare actoricească din viaţa mea. Mi-am dorit dintotdeauna să fiu actriţă. Acum ştiu că ar fi trebuit să mă fac. L-am păcălit. Îi simţeam ochii cum mă devorau, arzându-mi pielea. Am distrus puritatea pe care o preţuia atât de mult. Lucrurile murdărite îi făceau greaţă. Cea mai bună proprietate a lui fusese stricată chiar sub ochii lui. Voiam să scape de mine.

După care am vrut să fac un duş, să scap de mirosul chelnerului. Mâinile îmi erau mânjite. Corpul pângărit. Dar nu am putut. Murdăria lui Luke va fi întotdeauna ruşinea mea. Am coborât pe scări, iar chelnerul plecase. După un timp, Luke a trimis şoferul după mine.

Mă aştepta în camera mea. Am simţit cum mi se pune un nod în stomac văzându-l tolănit pe pat precum ceva implacabil, întunecat, care m-aştepta pe cearşafurile mele albe, curate. Am încercat să-mi controlez starea de confuzie.

— Bună, draga mea! A fost o petrecere frumoasă? întrebă prosteşte, cu voce schimbată. Se juca cu mine. Un fel de joc nou.

— A fost bine! Am crezut că te-ai băgat deja în pat, am îngăimat.

— Sunt în pat!

Am râs nervos şi m-am îndreptat spre masa mea de machiaj. Ştiam că nu trebuie să-i arăt că-s derutată. Să mă port natural. Mi-am scos pantofii şi am păşit fără zgomot, cu tălpile goale pe pardoseala de marmură rece. Mi-am pus geanta cu mărgele pe masa de toaletă şi am aprins o lumină mică de lângă oglindă. Se uită fix la boleroul meu strălucitor cu strasuri. Amintindu-şi. Probabil arătase ca o cutie secretă de bijuterii în lumina aceea aurie. A lui, cutia lui de bijuterii! Am sesizat o schimbare la el. Realiză dintr-un gând fulgerător că nu mă poate lăsa.

— Vino aici! comandă cu un glas ca un bici.

Era străinul din el. Nu mai era Luke. Am tremurat. Dar mă văzuse cu un alt bărbat! De ce se comporta aşa?

Unde era străinul înfuriat, distant, care ar fi trebuit să mă alunge fără milă, cu Nisha ţinută strâns în braţele mele frânte? Îmi prinse în palmă mâna tremurândă şi o ridică spre buze. Ochii umbriţi ai străinului îmi urmăreau privirea.

Prinsă, n-aveam ce face decât să-i întorc privirea. Oare cum a putut să vrea să mă vadă pe mine, mama fiicei lui, într-o postură sordidă, arcuindu-mă sub corpul unui alt bărbat? Să ne spioneze, neobservat? Ochii lui care se uitau la mine fără să clipească îmi spuneau că trebuie să mă pedepsească aşa cum numai el ştia s-o facă. Şi acum ştia că nu-mi place dur, de fapt.

— Mâna ta miroase diferit, murdar! şopti.

Mi-am smucit-o din a lui şi m-am îndepărtat câţiva paşi.

— Dansează pentru mine, draga mea! zise.

— Sunt un pic obosită în seara asta! Cred că voi face doar un duş şi mă bag direct la culcare, i-am spus.

Vocea mea suna piţigăiată. Mi-am lins buzele uscate şi deodată, cu o mişcare rapidă ca de panteră, sări din pat, m-apucă de braţ şi m-aruncă cu forţa pe pat. Am sărit uşor pe saltea. Preţ de câteva secunde am fost prea şocată ca să răspund. Pur şi simplu mă uitam la el cu ochi mari, înspăimântaţi.

— Prea obosită să dansezi? Ce zici de ceva un pic diferit atunci, păsărica mea mofturoasă! mârâi răutăcios.

De pe buzele lui aspre mi-am imaginat o creatură întunecată şi îngrozitoare plonjând spre mine. Am recunoscut-o. Durere. I-am simţit forma întunecată cum mă cuprinde ca un fior. Am intuit că va roade şi mânca din sufletul meu şi, abia atunci când mă voi simţi pustiită şi amărâtă de fiere, va zbura din mine şi va lovi direct în persoana cea mai dragă şi apropiată mie. Nisha! „O, Doamne, ce am făcut?”

În noaptea aceea, Luke m-a bruscat, simţind durere ca niciodată până atunci. Când am deschis gura să protestez, să ţip, şi-a încleştat mâna peste buzele mele.

— Nu! O să trezeşti copilul, m-a avertizat el cu răceală.

Este adevărat că mintea omului poate ieşi din corp şi pluti peste tine când nu mai poţi suporta ce se întâmplă cu corpul tău. Zboară deasupra, privind în jos netulburat, gândindu-se la lucruri banale cum ar fi o picătură de transpiraţie adunată pe fruntea agresorului tău sau dacă pungile de gunoi au fost scoase la stradă pentru a fi luate de gunoieri. Când a terminat, Luke m-a lăsat cu o expresie de dezgust pe faţă, experienţa fiind la fel de dezagreabilă

pentru el cum fusese şi pentru mine. Ştia că în sângele lui curgea acum o fascinaţie diferită. Nu să se culce cu mine, ci să se uite la mine când sunt cu un străin plătit. Îl excita să mă vadă umilită. Îl ajutasem să-şi descopere o perversiune urâtă. Şi acum urma să plătesc pentru murdărirea mea şi a lui.

În timpul lunilor care au urmat, a încercat totul ca să-şi abată atenţia de la această nouă perversiune. Dar nimic n-a funcţionat. Nici măcar amanta lui, cu zâmbetul lipsit de griji şi toate tehnicile pe care sigur le stăpâneşte o escortă priceputǎ, nu putea face nimic pentru a-i lua gândul de la noua pasiune. Aşa că a pus să fiu urmărită. Poate că aveam un amant. Poate că putea recrea scena de la petrecere. Am început să fiu abordată de bărbaţi străini, cu zâmbete curioase şi priviri uşor dispreţuitoare la petreceri şi în holurile hotelurilor. Nu m-am întors să le văd ochii lacomi. În schimb, le-am zâmbit atât de rece, încât au înţeles imediat că niciodată, niciodată, niciodată nu i-aş lăsa de bunăvoie în mine.

Într-o noapte, păşind în dormitorul meu, am văzut toate accesoriile unui fumător de opiu aranjate cu grijă pe masă. Am atins conturul unei pipe din fildeş cu model fantastic, sculptat cu forme complicate de elefanţi. Am ridicat paharul şi am admirat lampa vopsită în negru şi imprimată cu un model de flori de argint şi cupru. Era ziua mea. Aveam douăzeci şi cinci de ani şi acesta era cadoul lui Luke pentru mine. Doar ce-i mai bun pentru Dimple! Ştia că aveam idee despre aceste lucruri. Unchiul Sevenese îmi prezentase cândva lumea opiului. Ştiam exact cum procedează chinezii bătrâni, scheletici, rumenind opiul pe buzele lămpii cu ulei înainte de a-l scutura şi a inhala fumul parfumat. Am examinat punga mică de plastic cu opiu, întrebându-mă de unde o fi procurat Luke chestia maronie, aromată. Am înţeles cadoul. Voia să mă distrugă încet. Şi de ce nu? Oare nu cumva macii simbolizează eliberarea de toate durerile? Oare şahul Jehan, creatorul Taj Mahalului, nu amestecase opiu în vin ca să se bucure de extazul divin? M-am îndepărtat de cadoul de ziua mea frumos meşteşugit. Afară, pe cerul negru, luna părea că se strânge într-un zâmbet galben, curbat în sus.

Opiul promitea visuri magnifice. M-am gândit la Nisha şi vântul suflă prin livada de bambus. Oftă şi şopti:

— Nu, nu! zise vântul.

— Niciodată! am confirmat, dar mâinile mele aprindeau lampa şi pregăteau o doză de opiu brut pe pâlnia de sticlă. Fum albastru, parfumat se ridică din pipă şi inundă camera. Da, da, ştiu! Şi Thomas de Quincey m-avertizase, dar era imposibil să nu cedez în faţa visurilor frumoase. Spune-mi cum aş putea refuza o muzică asemenea unui parfum şi să trăiesc o sută de ani într-o noapte – deşi ştiam că totul se va termina cu groaza închipuită a mii de ani într-un sicriu de piatră, târându-mă prin canale şi primind săruturi canceroase de la crocodili. La urma urmei, ce mai aveam în afară de vise?

Bunica a murit. Încă nu-mi vine să cred.

Casa ei mică era înţesată de oameni. Stăteau pe jos, se sprijineau de ziduri, vorbeau în şoaptă şi murmurau rugăciuni cu glasuri bătrâneşti, sparte. N-am ştiut că bunica ştia atât de mulţi oameni. Presupun că erau oameni de la templu. Nimeni nu plângea, cu excepţia mătuşii Lalita. Nici eu n-am plâns. Toate lacrimile îmi erau zăvorâte undeva de unde nu le puteam scoate la iveală. Ştiam că îmi transformasem viaţa într-o mizerie cumplită şi voiam să plec cu bunica. Doar Nisha mă reţinea. Am simţit-o cum se agaţă de mine cu unghiuţele ei de copil. Le simţeam ca nişte lame mici în carnea mea, dar în fiecare zi afară cerul era ceva mai gri, iar opiul un pic mai dulce. Nu, nu m-am gândit la fumul albastru la înmormântare. Ar fi fost o insultă teribilă să-i cedez tocmai la ultima întâlnire cu bunica. Dacă mi-ar fi auzit gândurile, duhul ei ar fi plâns pentru biata mea viaţă irosită.

Papa se agita înjur, vrând să ajute cât mai mult, dar când mi-a surprins privirea, a venit să stea lângă mine. Şi-a strâns picioarele lungi sub el.

— Am fost preferatul ei, ştii! zise el uitându-se pe uşă afară spre locul unde fusese cândva copacul imens de rambutan.

Noii vecini ai bunicii au cerut să fie tăiat când au văzut fisuri în şanţurile de ciment pentru scurgere din jurul caselor lor, temându-se că rădăcinile copacului le

şubrezeau fundaţiile locuinţelor.

— Da, mi-a spus de multe ori.

— Nu am fost un fiu bun, dar am iubit-o! Am suferit împreună în timpul Ocupaţiei Japoneze.

M-am uitat la el cu atenţie. Săracul papa, cât de eronată îi era percepţia! Nu a fost un fiu bun, a fost un fiu groaznic. I-a frânt inima mamei lui şi s-a purtat exact ca duşmanul prezis de ghicitorul din cortul verde. Bunica l-a purtat ca pe o stâncă în faţa valurilor furioase ale mării vieţii, dar era prea târziu şi nu mai avea sens să-i amintesc acum.

Papa continuă:

— Am suferit împreună în timpul războiului! I-am ascuns bijuteriile în cocotier. Eram singurul suficient de îndrăzneţ să urc până în vârf. Nimeni altcineva n-o făcea. Am fost bărbatul în casă. Apela la mine s-o ajut la treburile casei şi nu o dezamăgeam. Mă trezeam înaintea tuturor să duc laptele la ceainării. Săpam terenul şi duceam meiul la moară. Am făcut totul pentru ea. Mama era îndreptăţită să mă iubească cel mai mult!

Îşi scoase ochelarii şi-şi şterse ochii. Dragul meu papa, ce suflet chinuit! Amintirile atent selecţionate îl răvăşiseră. Se ridică brusc şi ieşi cu paşi mari în lumina puternică a soarelui, în curtea din spate. Toate vieţile noastre păreau chinuite şi urâte. Când papa zâmbea, făcea o gropiţă în bărbie. Nu i-o mai văzusem de ani de zile. Papa trecu pe lângă Nash fără să-i spună nimic. Fratele şi tatăl meu se dispreţuiau în egală măsură. L-am văzut pe papa vorbind afară cu mătuşa Lalita. Voia să spele hainele care erau înmuiate într-o cadă roşie mare.

Tanti Lalita scutură din cap.

— Nu, nu, le spăl eu mai târziu. M-am obişnuit de acum cu spălatul tuturor hainelor, protestă ea.

— Pentru ultima oară, vreau să spăl ce-a purtat mama, insistă papa, scoţându-şi cămaşa şi ceasul.

Îşi lăsă ceasul pe piatra veche de măcinat, unde el şi Mohini obişnuiau să zdrobească grăunţele cu mulţi ani în urmă. Apoi începu. Mi-am amintit ce mi-a spus mătuşa Lalita cu mult timp în urmă despre cum spăla papa haine. El nu doar bate hainele de piatra netedă, ci îşi arcuieşte tot corpul, astfel încât hainele parcă plutesc suspendate mult

timp în aer, iar picăturile de aer şi de apă zboară în jurul lui, prinzând razele de soare şi spuma ca nişte diamante preţioase. O vedeam pe mătuşa Lalita în picioare stând şi privindu-l şi am ştiut că ne gândeam amândouă la acelaşi lucru. Papa al meu era un zeu de apă.

În bucătărie, mătuşa Anna ajuta la pregătirea corpului bunicii, depus pe băncuţa ei. Piesa aceea robustă de mobilier, care o încântase în mod deosebit când, copilă nevinovată fiind, venise în Malaysia. Acum o sprijinea moartă fiind. Banca ne va supravieţui tuturor. Ştiu sigur că va rezista mai mult decât mine. Timpul meu este scurt. E drept că simt unghiile Nishei în carnea mea, dar strânsoarea ei nu este chiar atât de puternică. Viaţa mi se destramă. Se ridicase o pânză ca să ascundă cadavrul gol în timp ce mătuşa Anna şi alte trei femei o spălau pe bunica. Am ţinut-o pe Nisha puţin mai aproape de mine. Era linişte. Am sărutat-o pe creştetul capului şi, când s-a uitat la mine cu ochii mari întrebători, i-am zâmbit.

Mama ieşi încet, şchiopătând, din dormitorul bunicii, unde stătuse culcată din cauza durerilor groaznice de artrită. Cineva îi aduse un scaun pentru că genunchii ei erau prea rigizi pentru a sta cu picioarele încrucişate pe podea ca toţi ceilalţi. M-am uitat în ochii ei amari. Nu simţea nici o tristeţe pentru bunica. O urâse din ziua în care se căsătorise cu papa. Cu toate acestea, era prezentă ca să-i aducă un ultim omagiu şi aştepta citirea testamentului.

Îmi aduc aminte că bunica nu şi-a dorit niciodată respect, nu avea nici timp pentru el şi îl dispreţuia când era oferit în loc de sentimente adevărate. Bunica oferea dragoste profundă şi loialitate infinită şi pretindea acelaşi lucru în schimb.

Mi-a spus de multe ori: „Iubirea, Dimple, nu înseamnă cuvinte, ci sacrificiu profund! Este plăcerea de a oferi până când eşti infirm!”

Mătuşa Anna a intrat în dormitorul bunicii, iar eu m-am dus după ea. Se aşeză pe marginea patului cu baldachin al bunicii şi, când mă văzu, zâmbi trist şi deschise palma dreaptă. Era plină de agrafe de păr, nu genul obişnuit, ci dintre cele pe care le purta bunica. Clame Kee Aa. Nimeni nu le mai purta. Erau ca nişte ace de păr, dar în loc să fie

lipite între ele, braţele erau în formă de U. Bunica le folosea pentru a-şi fixa cocul.

— Trecuseră ani de când mă mutasem din casa asta şi ori de câte ori vedeam o agrafă Kee Aa, îmi amintea imediat de mama, comentă mătuşa Anna. Îmi voi aminti mereu de ziua de astăzi, când i-am scos pentru ultima dată toate aceste agrafe din păr. Corpul îi este rece, dar părul ei se simte exact ca în trecut, acum mulţi ani, când eu şi Mohini o pieptănam cu schimbul. Nu e ciudat cum aceste agrafe au făcut dintr-odată moartea ei greu de îndurat? Biata mama! Am fost cu toţii o dezamăgire monstruoasă pentru ea.

— Oh, mătuşă Anna! N-ai fost deloc o dezamăgire pentru ea! Te-a iubit, şi la fel pe toţi copiii ei, tu cel puţin i-ai dat satisfacţia de a te căsători bine şi ai făcut ceva din viaţa ta!

— Nu, Dimple! Niciunul dintre noi nu s-a ridicat la înălţimea aşteptărilor ei. Mama ta o făcea păianjen, fără să aibă nici cea mai mică idee cât de exactă este descrierea ei. Când latina se vorbea curent, cuvântul păianjen însemna „stau deasupra tuturor”. Şi ea asta a făcut! S-a înălţat deasupra noastră a tuturor, prin talent, inteligenţă şi măreţie. Putea să ajute la orice meşteşug, izbutea să întreacă în perspicacitate pe cel mai viclean dintre oameni, şi totuşi noi, copiii ei minunaţi, am învins-o. Ştii ce mi-a spus la spital când am luat-o ultima oară?

Am scuturat din cap a nu.

Reluă:

— Mi-a zis: „Anna, simt mirosul morţii în jur!” Iar eu, oarbă, i-am replicat: „Simţi mirosul dezinfectantului!” Şi mi-a răspuns: „Nu, Anna, tu miroşi dezinfectantul, pentru că nu ţi-a venit ceasul!”

M-am uitat neîncrezătoare la mătuşa Anna pentru că era exact ce simţisem eu când m-am dus cu Nisha s-o vizităm pe bunica. Simţisem mirosul morţii în aer şi îl vedeam peste tot, dar am ţinut-o pe Nisha lipită de corpul meu ca o armă şi a dat înapoi. Am ţinut căpcăunul lacom la distanţă cu floricica de copil lângă mine. Cât îmi era ea aproape, parfumul lui nu mai era atât de atrăgător, iar zâmbetul lui nu îmi mai făcea aşa de mult cu ochiul. Mătuşa Anna începu să plângă încet şi am îmbrăţişat-o. Umerii i se scuturau de

tristeţe. Prin fereastră l-am văzut pe Nash fumând, cu o expresie plictisită pe faţa lui plăcută.

— Îmi dai o agrafă? am întrebat.

Ea deschise palma şi am luat una. Aveam de gând s-o păstrez. Mătuşa Anna are dreptate, clama îmi va aminti mereu de bunica. Parcă o văd stând în picioare în faţa oglinzii în sariul ei alb. Are încă o mulţime de pudră neîntinsă pe faţă şi gura îi este plină de agrafe cu care îşi ridică părul. Una câte una îi intră în cocul gros, argintiu, până când acesta este prins în siguranţă pe ceafa ei, moment în care se întoarce spre mine şi mă întreabă cu un zâmbet: „Eşti gata să mergem?" Şi într-o zi voi spune „Da".

După înmormântare m-am dus să-l văd pe unchiul Sevenese. Arăta groaznic.

— Când eram copil, am visat înmormântarea mamei. Totul a fost exact la fel! Abia acum am nume pentru feţele adulte pe care nu le recunoscusem atunci. L-am văzut pe Lakshmnan şi mi s-a părut că-i un străin amărât. Singura persoană care arăta vag cunoscut erai tu şi am crezut că eşti Mohini la maturitate. Dar când te-am văzut azi cu Nisha în poală, am înţeles visul.

M-am uitat tristă la el şi mi-a întins o carte veche a lui Sartre, spunând: „Citeşte-o şi nu mai trăi pur şi simplu *ca la carte!* Ai libertatea de a alege, să ştii! Nu sta cu el, dacă nu vrei asta!"

Cândva aş fi luat cartea. Aş fi citit-o cu nerăbdare. Dar acum...

— Nu mai e nici o speranţă – zeiţa orezului a murit! Nu mai există nimeni să-mi protejeze visele din timpul somnului, cândva luxuriante, cu plante parfumate, muşchi verde de pădure, fructe coapte şi flori minunate. Acum însă văd lucruri sărăcăcioase, palide şi fără suflet, îngropate pe fundul unui lac pierdut!

Auzindu-mi vorbele, unchiul Sevenese se întoarse mut de groază şi refuză să afle mai mult. Abia aşteptam să-i spun cum simţeam tot mai mult nevoia de fum albastru, care îmi plăcea din ce în ce mai puţin.

Nisha mi-a spus că era un cuib de pasăre în mangotier. Mi-a zis că aude ciripitul puilor chiar şi de la fereastra dormitorului ei. M-a luat afară să ascult, dar nu ştiu din ce

cauză ciripitul lor disperat mă nelinişti.

— Haide, i-am propus veselă, hai să vedem noua cafenea din oraş!

Ne-am aşezat la mesele pliante stacojii, pentru că tot localul era amenajat în noua paletă de nuanţă de teracotă. Aveau un aranjament floral neobişnuit, folosind o floare nouă care se numea ***laba-cangurului***[22]. Nu mai văzusem aşa ceva. Era neagră şi frumoasă. O floare neagră! Ce ciudat – şi totuşi cât de frumoasă era, cu mici petale ca nişte lopeţi de un verde pal. Foarte diferită şi foarte elegantă! M-am dus la florărie şi am comandat câteva fire.

Au ajuns joi şi arătau frumos într-o vază de sticlă transparentă pe măsuţa de cafea. Nishei i se părea că sunt ca nişte păianjeni strânşi, adormiţi pe o tulpină. Ce copil este! Dar o s-o învăţ să-i placă. Luke evită să stea prin preajma fetei. Poate că acum îi este frică de posibilii monştri ascunşi în sufletul lui. Ce s-ar întâmpla dacă ar constata că e atras de ea? De asta îi este frică – să nu descopere noi perversităţi în el. Sunt tristă pentru Nisha. Ea nu înţelege de ce tatăl ei o ţine la distanţă. Nu ştiu ce se va alege de noi. Măcar de ne-ar lăsa pe noi două să plecăm, dar ştiu că n-o va face. N-o să-mi dea drumul niciodată! Se va folosi de ea ca să mă ţină aici.

Februarie 1983.

Unchiul Sevenese este mort. Eram în picioare lângă patul lui de spital, când mi-a arătat prin semne că vrea să scrie, cu ochi disperaţi. M-am grăbit să-i aduc un pix şi hârtie. Cu mâna tremurândă a scris: „O văd. Florile îi cresc sub...” şi a murit. Nu pot să nu mă gândesc la propoziţia aceea neterminată. Oare ce văzuse de-l îndemnase să ceară pix şi hârtie? M-am simţit amorţită până am ajuns sus pe scări la garsoniera lui. Eram tulburată de modul în care îl pierdusem.

---

22 În original kangaroo's paw, plantă cu aspect spectaculos, originară din Australia de Vest (în cazul de faţă este menţionată specia neagră Macropidia fulliginosa), are frunze ca nişte lănci înguste, bleu, tulpini lungi, ramificate, negre şi flori verzui, acestea două din urmă fiind acoperite cu perişori negri. Bine adaptată climatului secetos, florile tubulare în format de şase nu emană miros, iar perişorii reţin apa, în variantele roşu şi verde fiind folosită mai ales ornamental. (n tr.)

Reiau în gând: „O văd. Florile îi cresc sub...”

Vâr o cheie unsuroasă în uşă. Acea primă adiere din camera lui închisă fu atât de oribilă, că îmi veni să vomit. Avea o mică fereastră în chicinetă şi am deschis-o cât de larg mi-a permis mecanismul înţepenit. Camera era sordidă. Crăpăturile din linoleum erau acoperite de grăsime şi mizerie şi peste tot era scrum de ţigară. Era ultima dată când aveam să-i văd camera, mi-am spus surprinzător de detaşată. Apoi am stat pe loc şi am memorat totul.

Într-un mod ciudat, spiritul lui se afla încă în încăpere, de parcă ar fi fost plecat până la parter să-şi ia cafeaua de dimineaţă. Cărţile lui de astrologie, graficele şi diagramele erau împrăştiate pe pat. Lucra la astrograma cuiva când a fost luat şi dus la spital. M-am aşezat pe o foaie pătată, când îmi veni în minte imaginea acelei prostituate îmbrăcate în alb, tolănită pe saltea, fumând o ţigară mentolată. Nu va afla niciodată că a murit. Am deschis caietul jerpelit de schiţe şi m-am uitat la desenele lui.

Stai departe / linia vieţii scurtă. Rahu / şarpele în casa căsătoriei / impas. Deces, divorţ, tristeţe, tragedie.

L-am compătimit în gând pe amărâtul la a cărui diagramă lucra, dar când am ridicat notiţele, dedesubt erau graficele şi detaliile astrologice ale surorii mele şi ale mele. Am îngheţat, uluită peste măsură. Era vorba de una din noi. Bella sau eu.

Am găsit într-un sertar un plic adresat mie. Nu l-am deschis, dar mi-am dat seama că înăuntru era o casetă audio. Îmi înregistrase un mesaj. O ultimă istorie pentru povestea mea de vis abandonată. Am pliat plicul maro cu atenţie şi l-am pus în poşetă. Este încă acolo. Nu pot să-l ascult deocamdată. Poate într-o noapte chiar înainte de fumul albastru, când nu mă va afecta atât.

Înmormântarea a fost scurtă. Au trebuit să scoată repede corpul afară, chiar înainte de timpul acordat pentru incinerare. Interiorul lui grav afectat putrezise atât de repede, încât gazele emanate îi umflaseră corpul, făcându-l mare ca un balon. Chiar şi de la o oarecare distanţă, auzeam cum şuierau şi scuipau parcă gazele, ca şi când organele lui conspirau să explodeze. Le-a fost teamă că bucăţi din unchiul meu se vor împrăştia peste tot pe pereţi,

aşa că l-au scos afară din casă. Mătuşa Lalita, cu sufletul ei bun, s-a aplecat şi l-a sărutat pe obraz, chiar dacă mirosul puternic de descompunere care ieşea din trupul lui mă făcea să leşin. Nu era miros de cadavru, ci miros de gunoi. Chiar şi în moarte, unchiul Sevenese refuza să se conformeze. În ciuda celor două sticle de colonie, duhoarea de gunoi în putrefacţie şi formol era atât de copleşitoare, încât n-a fost posibilă o înmormântare demnă. Izul usturător ne înţepa ochii şi două femei chiar au fugit la un moment dat în bucătărie, nemaisuportând duhoarea. O doamnă în vârstă, uscăţivă, prea bătrână pentru a se mai deplasa, îşi acoperi nasul şi gura cu capetele sariului. Mi-am închipuit că mătuşa Lalita avea să agaţe acum o fotografie alb-negru înrămată, încadrată de ghirlande, a unchiului Sevenese alături de cele ale bunicului, bunicii şi a lui Mohini. M-a luat cu frig. Îmi fusese frig toată ziua. De la fumul albastru.

Mătuşa Lalita a venit în vizită. Petrecea o grămadă de timp cu Nisha în grădină, vorbind cu ea de parcă aveau amândouă şase ani. Urmăreau peştii ore în şir, apoi studiau libelulele nepăsătoare, cu petice emailate de jad şi turcoaz pe abdomenele lor lungi, plutind deasupra apei stătătoare. I-a povestit Nishei ce-mi spusese şi mie când eram copil. Că libelulele pot să lipească de tot buzele copiilor răi în somn. Ochii Nishei miraţi s-au făcut ca nişte iazuri opalescente.

— Zău? se înfioră fiica mea.

Privindu-le împreună, parcă mă întorceam în timp. Obişnuiam să stau la umbră cu Lalita uitându-mă la libelule cum flutură înainte şi înapoi în curtea din spate a casei bunicii. De obicei întorceam capul şi o vedeam pe bunica stând pe băncuţă, uitându-se la noi pe geam cum le vedeam eu acum.

Ceva teribil se întâmplă cu papa. A fost dus de urgenţă la spital cu dureri în piept. I-au dat nişte pastile, dar le-a aruncat pe treptele spitalului. Bietul papa, îi cunosc durerea. Caută aceeaşi uitare ca şi mine.

Nisha are probleme cu o bătăuşă la şcoală pe care o cheamă Angela Chan, care îi lasă urme de unghii în formă de semilună pe braţe. Va trebui să merg la mama fetei.

Oare ţi-am pomenit despre visele mele oribil de

minunate? Sigur sunt de la fumul albastru. Este un bărbat frumos într-o casetă de sticlă groasă. Picioarele şi braţele lui lungi sunt bine proporţionate şi are părul ondulat, care-i atinge uşor umerii puternici. Faţa îi este în întuneric, însă îi simt frumuseţea. Ştiu că, dacă ar ieşi din caseta de sticlă groasă, ar arăta splendid, peste aşteptările mele. Ochii îi sunt la fel de trişti ca şi ai mei în portretul de la parter, dar sunt sigură că mă iubeşte. M-a iubit dintotdeauna.

De mulţi ani mă priveşte cu o dorinţă profundă, dar acum este nerăbdător să mă simtă, să mă umple, să mă facă una cu el. Nu ştiu exact când, dar cu ceva timp în urmă a început să vrea să iasă din sticlă. Nu are nici un fel de unealtă, aşa că foloseşte unghiile să evadeze. Degetele îi sunt însângerate şi sticla este toată roşie, dar este neobosit. Dragostea lui este profundă. Zi şi noapte zgârie sticla. Se va elibera astfel într-o zi din casetă şi îl voi aştepta. Va fi un moment special când o să-l sărut. Îmi place gura lui. Tânjesc după ziua când o să-mi apăs corpul de acea formă curbată de lamă şi gura lui să mi-o acopere pe-a mea. Când îmi voi da viaţa morţii. Este un bărbat frumos.

□ PARTEA A ŞASEA □

Restul sunt minciuni, iulie 2001 □

Luke □

Adus într-o stare deplorabilă, numai piele şi os, chinuit de o boală agresivă, nu mai îndrăznesc să închid ochii. Zi şi noapte mă uit la uşă febril. În camera rece de spital, unde, din păcate, tot felul de tuburi de culoarea untului îmi ies din braţele bolnave şi fac legătura cu diverse aparate cu leduri intermitente, ştiu că moartea va veni să mă ia. În curând... Respiraţia îmi este goală şi sonoră în camera liniştită. Simt cum mâini invizibile au început să mă împacheteze într-un material galben ca o ceară, pregătite pentru plecarea mea.

Întorc capul să mă uit la fiica mea. Stă lângă patul meu pe un scaun din crom ca un mic şoricel. Dar dacă e ca un şoricel, este cu siguranţă opera mea. Am transformat copilul frumos al lui Dimple într-o persoană neimportantă, supusă. Este un lucru crud ceea ce-am făcut, dar în apărarea mea pot spune că nu am avut niciodată intenţia să-i fac rău. Nici nu a fost uşor. A fost nevoie de mulţi ani şi

multe minciuni pentru a-l realiza. Neavând habar de oribila mea trădare, fata stă cuminte lângă mine. Dacă ar şti, m-ar urî. Se apleacă să-mi prindă mâna ţeapănă, încleştată ca o gheară. Biata copilă are mâna îngheţată.

— Nisha! murmură slab gura mea uscată, simţind că mi se împăienjenesc ochii.

Grijulie, se apropie. Atât de aproape încât inhalează duhorea de carne în descompunere. Putreziciunea din interiorul fiecăruia îi face semn şi ei cu un deget lung şi negru, avertizându-l parcă pe şoricelul meu speriat că acelaşi sfârşit ne aşteaptă pe toţi. O aud cum se înfioară.

— Îmi pare rău! şoptesc, luptându-mă să rostesc cuvintele chinuitoare. Abia mai am vlagă.

— De ce? plânge ea, necunoscând nimic din trecut.

De vină sunt un „accident” şi un moment de amnezie convenabil survenite în urmă cu şaisprezece ani. Mă tem că am profitat de acel moment şi am hotărât să-i recreez lumea din jur. S-o camuflez cu minciuni reconfortante. Am decis că nu trebuie să ştie. Să nu vadă niciodată sângele de pe mâinile mele.

Pe chipul ei văd ochii lui Dimple, dar fata nu are strălucirea mamei. Oh, cât regret, cât de mult regret! Le-am făcut atâta rău la amândouă, dar azi o să îndrept lucrurile. Îi voi da cheia. O s-o las să afle secretul meu teribil, forma aceea cocoşată, deformată care a stat necontenit agăţată de gâtul meu. Da, aceea pe care am adăpostit-o atât de atent şi am cultivat-o timp de şaisprezece ani. Cheia care a încuiat uşa visurilor dragei mele Dimple.

Trebuie spus că am iubit-o profund pe soţia mea.

Simt o uşoară durere în piept şi mi se pune un nod în gât. Nisha se uită brusc la mine temându-se că mă sufoc. Iese afară din cameră, lovind tare cu tocurile pardoseala lucioasă, şi merge să cheme un medic, o asistentă medicală, un infirmier, pe cineva, oricine care m-ar putea ajuta…

Nisha.

Când m-am întors cu o asistentă, gura rămasă deschisă şi ochii privind în gol nu exprimau deloc tihnă. A murit aşa cum a trăit. M-am uitat uimită, neînţelegând cum de

cărbunii ce-i mocneau în fantele înguste ale ochilor puteau să se stingă atât de uşor, devenind ca nişte pietricele de marmură fără viaţă, dese şi negre. La fel ca pardoseala de marmură neagră care se întinde la nesfârşit în coşmarurile mele. Atât de bine lustruită, încât reflectă faţa întunecată a unui copil. O faţă mică, schimonosită de groază şi şoc. Este fără îndoială un alt fragment dintr-o amintire veche, un episod ratat de şarpele mâncător de memorie care mi-a devorat copilăria. Acesta se învălătuceşte şi picură ca mercurul în visele mele, şoptindu-mi: „Ai încredere în mine! Amintirile sunt mai în siguranţă în bezna din burta mea”.

Mă aşez uşor lângă tata care zace mort şi mă privesc indiferentă într-o mică oglindă de pe perete. Sângele multor rase se vede pe chipul cu ochi misterioşi, pometi înalţi şi o gură mică, elegantă, ce pare aproape tristă că împarte acelaşi spaţiu cu ochii mei exotici. Gura ştie ce nu înţeleg bărbaţii, că provocarea din pleoapele mele întredeschise ascunde o invitaţie la frânt inimi. Am frânt multe inimi fără să vreau. Fără să ştiu.

Ţinute în poala rochiei mele maro, mâinile mele răsfăţate par să mormăie că n-au făcut nici măcar o zi de muncă în douăzeci şi patru de ani. Mă uit la cheia pe care am scos-o din pumnul încleştat al tatălui meu. Oare îmi va folosi să eliberez fragmentele de amintiri din acel şarpe lacom? Îmi va reda oare vocile lor din trecut, astfel încât să-mi explic lucruri mici, stupide, ca de exemplu de ce un robinet care picură mă sperie aşa de tare? Sau de ce combinaţia de roşu şi negru îmi stârneşte o teamă inexplicabilă? Am plecat de lângă cadavrul tatălui meu fără să mă mai uit în urmă.

Lena, menajera lui tata, mă primeşte în casa lui. Alerg în sus pe scările spiralate şi dau buzna în răcoarea goală a camerei lui întunecate. Pe moment, înlemnesc în umbrele de safir. Simt parfumul lui tata. N-a mai fost în camera asta de săptămâni întregi şi totuşi, ca o fantomă rătăcită, mirosul lui a rămas în urmă, neschimbat. Traversez încăperea, vâr cheia într-o uşă din interiorul dressingului lui şi o răsucesc.

Dulăpiorul este acoperit de praf gros, gri-alb, depus de-a lungul anilor. Rafturile sunt goale, cu excepţia unui păianjen stacojiu, speriat, şi a unei cutii vechi de carton, pe

care stă scris cu verde, în majuscule, că a avut cândva douăsprezece sticle de vin Chardonnay franţuzesc.

Săgeata roşie, roasă de pe cutie care îndeamnă „ŢINEŢI ORIENTAT ÎN SUS” arată în jos cine ştie de când. Banda veche de scotch cedează uşor şi la deschidere isc un nor de praf alb ca un val de ceaţă plăcută, ridicat de pe un munte.

Toată viaţa mea! Întreaga mea existenţă pe care am căutat-o şi nu am găsit-o! Deschid cutia. Este plină de casete audio. O cutie plină de secrete.

Pe coperta interioară a unei colecţii îngălbenite de poeme ale lui Omar Khayyam, un scris mic de copil proclamă exemplarul drept proprietatea particulară a lui Dimple Lakshmnan. Cine naiba este Dimple Lakshmnan? Speriate, insecte mici argintii mişună năucite, abandonându-şi cina de hârtie veche şi tuş negru.

Scotocesc printre casete. Fiecare a fost atent numerotată şi intitulată: LAKSHMI, ANNA, LALITA, SEVENESE, JEYAN, BELLA. Mă întreb în gând cine sunt oare aceşti oameni. La parter sună telefonul. O aud pe Lena cum inspiră tare şi amuţeşte de plâns. Evident, e de la spital.

„Îmi pare rău”, a spus tata în pragul morţii.

— Să nu-ţi pară, tati! murmur încet. Nu mi-am dorit nimic mai mult vreodată decât o dezvăluire a secretelor care pândeau în ochii tăi reci!

Femeia în negru.

— Îmi pare atât de rău, Nisha! şopti o femeie la urechile mele, mângâindu-mi mâna compătimitor.

Nu o cunosc, dar bănuiesc că a fost prietenă cu tata, dacă a găsit de cuviinţă să participe la înmormântarea lui. O privesc cum se îndepărtează într-o ţinută potrivită de înmormântare, cu rochie negru cu cenuşiu, dar mă simt de-a dreptul amorţită.

Tânjesc să plec. Să mă întorc în apartamentul meu şi să eliberez vocile înregistrate pe casete. Dar lumea se aşteaptă ca fetele ascultătoare să rămână cel puţin până este scos mortul din casă. Tata cunoştea cu siguranţă o mulţime de oameni, pentru că toată locuinţa este înţesată cu flori fără miros. Exista chiar şi un aranjament masiv de la un ministru indonezian important. Ce ciudat că acesta a trimis o coroană pentru tatăl meu. Tata nu îl agrease.

Spunea că este prea ostentativ. El prefera corupţia subtilă.

Remarc că nu este nici măcar un fir de laba-cangurului înjur. Am avut un sentiment ciudat de déjà vu când am văzut floarea la un moment dat. Mi s-a părut ciudat de familiară şi foarte frumoasă. Subţire şi neagră, cu o linie mică de verde blând, de parcă nu ar şti că tocmai nuanţa ei întunecată încântă nespus atenţia horticultorilor şi stârneşte mirare.

Ca şi mine. Neştiind mulţi ani că atracţia mea specială constă în linia dulce, inabordabilă a obrazului meu când dorm cu faţa întoarsă în întuneric. Întinşi lângă mine, bărbaţii care au fost în viaţa mea au devenit inexplicabil şi fără excepţie obsedaţi de misterul ce părea că-l afişez atât de tentant la îndemână, dar totuşi încă nedesluşit. Erau cuprinşi de aceeaşi ardoare că trebuie să mă aibă, să ajungă unde alţii n-au putut... Ei bine, cel puţin la început!

Iniţial, veneau toţi în viaţa mea plini de speranţă şi strălucind de aşteptări. Copleşiţi că prinseseră în laţ pe însăşi fata lui Luke Steadman! Posibilităţile păreau infinite. Banii, puterea, relaţiile, dar în cele din urmă plecau toţi exasperaţi, frustraţi să descopere că în spaţiul întunecat dintre ei şi mine era un hău înspăimântător de profunzimi necunoscute.

Unul dintre ei mi-a strigat la un moment dat cu uluire şi amărăciune:

— De ce când te sărut, îţi cutreier corpul cu limba şi fac dragoste cu tine te comporţi de parcă tocmai ai lins un timbru?

Desigur, dacă mi-aş fi cerut scuze, aş fi stricat mai rău lucrurile. Poate doar să încerc să-i explic...

— N-am ce face, dacă ochii mei, care au fost cuprinşi de disperare cu mulţi ani în urmă, au aceeaşi expresie când ling un timbru, ca şi atunci când faci dragoste cu mine. Ai, oricum, o tehnică perfectă! i-am zis. Nu-i din cauza ta! Eu sunt de vină, susuram blând, salvându-le orgoliul. Pentru că orgoliul unui bărbat este un lucru foarte important. E vina mea, insistam ca o boare, cu ochii mei alungiţi, uşor orientali, cerând înţelegere. Vezi tu, m-am pierdut când aveam şapte ani! A fost ca şi când ai merge pe o trecere de pietoni şi păşind în afara benzii albe pe o porţiune neagră,

aparent inofensivă, să te împiedici brusc şi să cazi, dispărând într-o gaură neagră, nemărginită, având doar stelele drept tovarăşi de drum. Şi când am ieşit într-o zi din gaura aceea, m-am trezit pe un pat alb într-o cameră albă, fără amintiri personale!

În momentul acela a trebuit să mă opresc, pentru că se uitau toţi la mine de parcă aş fi pus la cale întreaga poveste cu trecerea de pietoni pentru a-i amăgi. Prin urmare, nu apucam să le spun niciodată despre străinul cu ochi înguşti şi expresie îngrijorată pe care l-am surprins veghindu-mă în camera albă. M-am uitat la el şi el m-a privit cu o pâlpâire de nelinişte în căutătură. Mi-era teamă de el. Avea ochii reci, distanţi.

Mă striga Nisha şi pretindea că este tatăl meu, deşi nu a încercat să mă ţină de mână sau să mă ia vreodată în braţe. Poate că asta se întâmplă doar în filmele de la Hollywood, cu toată frenezia aceea de pupicuri şi îmbrăţişări între taţi şi fiice. De fapt, mi s-a părut că tatăl meu nici măcar nu părea prea fericit că îmi revenisem din starea aceea de visare în golul din gaura neagră cu stele în jur. Am rămas cu o impresie supărătoare că arăta liniştit că nu mi-am amintit nimic.

Câteodată cred că ar fi trebuit să le spun bărbaţilor plini de speranţe cu care am fost că tatăl meu nu m-a mângâiat niciodată. De fapt, nimeni nu avea voie să mă atingă. Am crescut singură în compania servitorilor. Poate că atunci partenerii mei ar fi înţeles prăpastia aceea insurmontabilă pe care o transmiteam în pat.

Dacă nu m-aş fi uitat în oglindă în ziua aceea, trezită pe patul alb în rezerva de spital şi n-aş fi văzut uitându-se înapoi la mine aceiaşi ochi înguşti pe care îi avea el în faţa încordată, n-aş fi crezut că sunt copilul lui. Cum de-a putut oare să-mi dea viaţă, când răsuflarea lui era atât de rece? Privirea atât de distantă. Cu toate acestea, mi-a spus că mă iubeşte şi mi-a împodobit viaţa singuratică cu tot ce-a fost mai bun. Pentru că era bogat, foarte bogat, important şi puternic ca statut social.

Am rămas în camera albă câteva zile, după care m-a condus blând până la o maşină mare şi m-a dus la o reşedinţă uriaşă. În casă era foarte frig. Am tremurat şi a

oprit aparatul de aer condiţionat, apoi m-a îndrumat spre o cameră ciudată, roz, pe care eram convinsă că nu o mai văzusem până atunci.

— Asta este camera ta! m-anunţă el urmărindu-mă atent prin ochii negri.

M-am uitat prin camera de fetiţă unde totul arăta şi mirosea a nou. Hainele agăţate în şifonier încă mai aveau etichetele pe ele. În partea de jos a dulapului, nişte pantofi scumpi cu fundiţe în culori pastelate luceau vesel, cu tălpi impecabile, care nu cunoscuseră încă urme de praf sau pământ.

— Îţi aminteşti ceva? întrebă el grijuliu. Nu sperând, ci precaut.

Am scuturat din cap atât de viguros, că m-a durut. Încă mai aveam o cicatrice roşie la ceafă, unde mă lovisem când am căzut prin gaura de lângă trecerea de pietoni.

— Nu am o mamă? l-am întrebat timid, fiindu-mi teamă de acel străin.

— Nu, răspunse el, cu tristeţe mi s-a părut, dar s-ar putea să mă fi înşelat.

Eram doar un copil pe atunci. Nu puteam distinge tăticii care se prefac. Mi-a arătat o poză cu o doamnă cu ochi trişti. Ochi care mă făceau să mă simt singură. Apoi mi-a explicat:

— Mama ta a murit la naştere! Biata de ea a sângerat abundent.

Deci, era vina mea că femeia tristă din poză murise. Mi-am dorit atunci să fi avut ochii mamei mele, dar îi aveam pe ai lui, cruzi şi distanţi. Voiam să plâng, dar nu în faţa străinului. De îndată ce-a plecat, m-am lăsat să cad pe patul nou şi, ciudat, am plâns.

L-am întrebat pe tata de multe ori despre acei ani pierduţi, dar cu cât îmi descria mai multe detalii, cu atât eram mai convinsă că minţea. Exista un secret pe care îl ascundea de mine. Un secret atât de îngrozitor, încât inventase un trecut cu totul nou pentru mine. Acum voiam să recuperez acei ani. Lipsa lor îmi distrusese viaţa. Ştiam că vocile de pe casete erau pline de secrete. De aceea tata le ascunsese de atâta timp.

M-am uitat în jur, la toate coroanele frumoase, fără nici

un fir de laba-cangurului în ele. Poate că sunt prea scumpe pentru a fi irosite pe aranjamente funerare. Presupun că se folosesc numai pentru amenajarea interioarelor caselor celor bogaţi şi faimoşi. Tatăl meu era foarte bogat, dar detesta floarea respectivă. Pur şi simplu, o ura intens. La fel cum mie îmi displace asocierea dintre negru şi roşu la un loc. Nu ştiu din ce motiv, petalele acelea negre, frumoase îl intimidau, făcându-l să transpire emoţionat. Era interesant să-l vezi cum pretindea că respectiva floare răsucită, cu aspect de păianjen nu-l afectează. Prima dată când am pus câteva fire într-un buchet, s-a uitat la el de parcă aş fi înfăşurat un soi de şerpi şuierători în jurul fiecărei tulpini negre.

— Eşti bine, tată?

— Da, da, desigur! Doar un pic obosit de ziua de azi.

După care m-a privit atent, de parcă eu eram cea care ascundea ceva hidos. De parcă eu aş fi cumpărat un dulap cu haine complet noi pentru el, sau aş fi pictat camera într-o nuanţă dulce, cu un roz de nerecunoscut şi i-aş fi spus o grămadă de minciuni. L-am analizat cu interes. Nu l-am cunoscut niciodată pe tata. Nu m-a mângâiat niciodată. Nici nu a venit suficient de aproape de mine pentru a mă atinge. Nu-i ştiam secretele. Şi avea multe. În adâncul ochilor lui reci, înguşti, părea că arde un rug funerar.

Dintr-odată, mă întrebă iar:

— Ţi-ai amintit ceva azi?

M-am uitat la el foarte surprinsă.

— Nu! De ce?

— A, nimic! Eram doar curios, minţi cu zâmbetul lui de politician.

„Tati prefăcut!”

Ochii mei se mutară spre o femeie care tocmai intrase.

Îşi poartă durerea cu o splendoare tragică, înfăşurată din cap până în picioare în nuanţe de negru, ca un designer japonez talentat. Este uimitor de frumoasă. N-am mai văzut-o niciodată. Buzele îi sunt roşii, date cu ruj prea strident. Mă fac să mi se crispeze degetele instantaneu.

Negru şi roşu. Negru şi roşu. Tonurile în care-mi sunt colorate coşmarurile care mă chinuie! Femeia se uită din colţul opus al livingului spre locul unde este postat sicriul,

la mică înălţime, pe o masă lungă, îngustă. Aşezat pe satin răcoros, galben şi nemişcat, tata ne aşteaptă să-l aruncăm în fălcile flămânde ale fiarei din crematoriu.

Dintr-odată, necunoscuta frumoasă începe să alerge, o fugă feminină cu paşi mărunţi şi deşi. Se aruncă dramatic peste cadavrul depus şi începe să plângă. Tresar, luată prin surprindere.

Un alt mic secret de-al lui tati venit să ceară socoteală.

Mulţimea sumbră se grăbeşte să afle statutul celei care a stârnit curiozitate. Pe furiş, lumea se uită la mine, dar o ignor. Preţ de o clipă, la vederea siluetei negre întinse peste cadavrul subţire, îngălbenit, îmi vine în minte o femelă de păianjen, neagră, mare, care se lansează asupra partenerului ei firav şi-l devorează fără milă. Dar nu conta, chiar dacă scena fusese jucată doar de dragul spectacolului. Nici măcar mort, Luke Steadman n-ar fi fost un iubit înfrânt. Dragul, scumpul meu tată! Autentic până la capăt. Rece şi, cu siguranţă, neprins în pânze de mătase.

Femeia nu apărea în testament.

Scurtul lui testament nu pomenea pe nimeni în afară de mine. Fiica lui. Cea căreia i-a dat cheia. Cea faţă de care avea secrete.

Ca şi când mi-ar fi auzit gândurile răutăcioase, femeia se uită în sus şi-mi întâlni privirea. Era un abandon ciudat în stacojiul rujului ei. Biata fiinţă! Simt că mi se moaie un pic inima, fără să vreau. Ştiu ce înseamnă să fii abandonat.

Bietul trup al mamei m-a adus pe lume după care a sângerat până a murit. Aşadar, tata i-a dus corpul ei golit complet de sânge fiarei cu salivă înflăcărată de la crematoriu şi eu am rămas cu el. Iar el în schimb obişnuia să-mi lase lucruri – jucării, când eram mai mică, şi bijuterii, când am crescut – pe o masă din faţa camerei mele, chiar înainte să plece la serviciu. Adevărul crud este că mi le lăsa la uşă ca să nu cedez sub impulsul spontan de a-i alerga în braţe sau a-l săruta, cum ar face orice fiică. Şi pentru a nega în continuare posibilitatea complicată a temutei îmbrăţişări, când venea acasă, şiretul de tata suna înainte ca să întrebe dacă mi-a plăcut noul cadou.

Tata s-a retras în spatele unui zid de expresii politicoase, gen: „Te rog”, „Îmi dai voie” şi „Mulţumesc”. Toată lumea

credea teatrul acesta al lui minunat, fără cusur. Unii chiar mă invidiau pentru iubirea perfectă şi tandreţea pe care şi-o imaginau că există între tată şi fiică. Îl considerau un părinte ideal. Doar că stăteam în spatele zidului gros pe care el îl ridicase între noi şi ţipam mută, îngrozită de perfecţiunea teribilă a construcţiei şi de grămada de detalii realmente uimitoare pe care le folosea în a-şi impune distanţa. Măcar dacă mi-ar fi arătat un pic de dragoste, dar n-a făcut-o. Un pui de maimuţă lipsit de căldura mamei moare. Inima lui tristă se opreşte, pur şi simplu, din sarcina plictisitoare de a mai bate. Să zicem că-i un lucru bun că nu-s pui de maimuţă.

Am dat din cap şi lumea s-a mişcat asemenea unor marionete ascultătoare. Eram noul stăpân. Unica moştenitoare a unei averi demne de un rege. Au tras-o la o parte pe femeia rujată strident de pe cadavrul îmbibat cu colonie şi au condus-o într-un colţ, plângând curios în hohote înăbuşite. Apoi au luat sicriul pe umeri.

N-a plâns nimeni, cu excepţia femeii frumoase îmbrăcate în negru şi cu buze sângerii. Oamenii începeau să se răsfire şi m-am dus la ea. De aproape nu mai arăta aşa de tânără. Avea în jur de treizeci şi cinci, dacă nu chiar patruzeci de ani. Însă ochii îi erau surprinzători, mari şi umezi, ca suprafaţa sclipitoare a unui lac liniştit într-o noapte cu lună. Şi ea era plină de secrete, iar unele erau, cu siguranţă, şi ale mele.

Am invitat-o în biroul tatălui meu, departe de ochii indiscreţi. Femeia mă urmă în tăcere. Oare mai fusese în casă? În birou m-am întors cu faţa spre ea.

— Sunt Rosette şi mă bucur să te cunosc în sfârşit, Nisha! spuse ea liniştită.

Ciudat, vocea se potrivea cu privirea ei. Cultivată să curgă clar şi lichidă, ca mierea.

— Vrei ceva de băut? am întrebat-o automat.

— Un lichior Tia ***Maria***[23] cu gheaţă, te rog! îmi zâmbi cu buzele prea roşii.

M-am dus spre bar. Ei bine, ca să vezi, tata avea un stoc

23 Marcă de lichior, produsă iniţial în Jamaica, din boabe de cafea, cu concentraţie alcoolică de 26,5%, consumat ca atare sau în compoziţia unor cocteiluri ori deserturi. (n tr.)

remarcabil de sticle de Tia Maria. Mi-am imaginat brusc trupurile lor răsucite şi contopite pe patul de spital. Un cadavru scobit, îngălbenit de bărbat şi această făptură misterioasă, frumoasă. Am scuturat din cap ca să-mi alung închipuirea perversă, de prost gust, a acuplării lor indecente. Ce naiba se întâmpla cu mine?

— L-ai cunoscut bine pe tatăl meu?

O aud inspirând adânc.

— Destul! răspunde cu glas moale, feminin şi secretos.

A fost iubita tatălui meu.

— Îl cunoşteai de mult? insist.

— De douăzeci şi cinci de ani, şopti.

M-am răsucit pe călcâie, şocată.

— Ai cunoscut-o şi pe mama?

Cuvintele mi-au ieşit fără voie de pe buze, înainte să mă controlez.

Ceva păru că iese la iveală din lacurile liniştite, sub razele lunii de pe faţa ei machiată cu grijă. Se înălţa ceva viu şi plin de regret. Creatura urâtă din lac se uită trist la mine câteva secunde, apoi alunecă înapoi în apa strălucitoare. Chipul femeii redeveni lipsit de expresie.

— Nu! zise ea, clătinând din cap.

Mierea din vocea ei se îngroşase pe alocuri cu sedimente sumbre. Tocmai minţise. Loialitatea fată de un bărbat care acum era mort – la ce mai folosea? Chiria tot rămânea de plătit şi hainele în diferite nuanţe de negru de cumpărat. M-am concentrat să-i pregătesc lichiorul cu gheaţă. Lângă tâmplă simţeam un ceas cum ticăie.

— Tatăl meu nu te-a pomenit în testament, i-am spus pe un ton nonşalant şi am auzit liniştea care a învăluit-o.

Ceasul ticăia cu precizie determinată. Am lăsat să treacă câteva momente înainte de a mă întoarce spre ea zâmbind pe jumătate, oferindu-i băutura.

Încă purtând izul de colonie al mortului, Rosette luă paharul rece în mâinile ei palide. Săraca, am remarcat că îl ţinea destul de neputincios. Redobândise aspectul de fiinţă abandonată. Vai, înseamnă că era adevărat, chiria trebuia plătită! În timp ce o urmăream, lacrimile i se adunară în ochii ei minunaţi, trişti şi-i alunecară pe obrajii livizi.

— Ticălosul! înjură foarte, foarte încet, înainte să se

prăbuşească pe canapeaua mare din spatele ei.

Pe fondul verde-închis al canapelei lui tata, părea foarte mică şi foarte albă. Am plăcut-o un pic atunci.

— Mă tem că sunt singura persoană menţionată în testamentul lui. Nici măcar servitorii nu apar, deşi unii au fost aici dinainte de a mă naşte, deci ar fi meritat măcar să fie enumeraţi. Le voi da eu ceva în numele lui. M-am oprit pentru o clipă, apoi am reluat: Treaba e că nu-l ştiam pe tata foarte bine şi nu am cunoscut-o deloc pe mama! Dacă m-ai putea ajuta să umpli unele din spaţiile goale, aş fi foarte bucuroasă să te ajut financiar.

Creatura din ochi şerpui uşor în lacul liniştit, întunecat. Poate că-şi dăduse seama că se uită la noua ei sursă de existenţă de acum înainte. Oare savuram puterea? Ea cu siguranţă mi-o recunoştea şi se înclina adânc în faţa ei. Izbucni în râs. Un sunet aspru, amar. Era sunetul unei femei care nu avusese niciodată control asupra destinului ei.

— Unele lucruri e mai bine să rămână în întuneric. Nu este genul de amintire pe care o cauţi. Te-ar putea distruge. De ce crezi că a ascuns-o de tine? Eşti sigură că vrei să ştii?

— Da! am răspuns imediat, surprinsă de convingerea din vocea mea.

— Ti-a dat cheia?

M-am uitat fix la ea, uimită. Ştia până şi de cheie.

— Da, i-am confirmat, încă uluită de cât de aproape fusese această femeie de tata.

Realmente nu-l cunoscusem niciodată. Buzele roşii îmi zâmbiră. Chiar nu suportam rujul acela. Mi se strângea inima văzând culoarea sângerie.

Îşi bău paharul şi rămase în faţa mea. Ochii ei păreau să spună că ştia că îi mai erau rezervate de acum încolo doar bătrâneţea şi moartea, precum şi regretele tardive ale unor alegeri proaste.

— După ce asculţi casetele, vino pe la mine! zise ea mergând până la biroul lui tata să-mi scrie pe un bileţel numărul de telefon. La revedere, Nisha! salută şi închise uşa.

Am luat bileţelul. Locuia în Bangsar, nu departe de aici. Avea scrisul feminin şi ciudat de atrăgător.

M-am întrebat în gând ce origine are. Părea să aibă pielea subţire şi foarte albă a unei anumite clase de femei arabe. Genul care aveau gărzi de corp care le aşteptau în faţa cabinelor de probă din magazinele Emporio Armani.

Am rupt din carneţel foaia cu adresa şi m-am dus spre casă.

În apartamentul meu era înăbuşitor de cald. Trandafirii roz de pe măsuţa de cafea atârnau moleşiţi. Petalele roz se scuturaseră. Le expirase timpul. Moartea pândeşte peste tot.

Ignorând apelurile discrete ale telefonului, am deschis aparatul de aer condiţionat. Fără să-mi schimb rochia neagră de doliu, am pornit reportofonul şi mi-am închis ochii obosiţi. Vocea unei femei pe nume Lakshmi umplu camera răcoroasă cu umbre dintr-un trecut necunoscut.

În dimineaţa următoare m-am trezit tresărind, înconjurată de casete, speriată de un zumzet de sonerie.

— Recomandată cu confirmare de primire! aud plutind o voce de bărbat prin interfon.

Semnez pentru o scrisoare din partea avocaţilor lui tata. M-anunţau că trebuie să mă vadă urgent în legătură cu o problemă de importanţă maximă. Sun şi îmi fac o programare pentru o întrevedere cu partenerul senior al Cabinetului de Cruz, Rajan & Rahim.

Domnul de Cruz mă întâmpină, cuprinzându-mi cu totul mâna în palmele lui mari, lucioase. În vinele lui curgea sânge portughez, avea un nas mare pe chipul mândru şi o atitudine condescendentă faţă de „localnici”. Părul îi stătea ţeapăn ca argintul lustruit. Din orbitele cavernoase, ochii îi străluceau cu lăcomia nemiloasă care îi făcuse celebri pe strămoşii lui. Ceva profund degenerat. Îmi închipuiam că sub aparenţă se zvârcolea o creatură cu totul diferită.

Îl mai întâlnisem o singură dată, la o cină la Bursă. Zâmbea cu mult farmec, dar nu ne-o prezentase pe fata înaltă, cu ochii goi care stătea lângă el. L-am găsit, ca pe toţi avocaţii pe care-i ştiam, arogant şi prea plin de capacitatea sa de a se folosi de cuvinte după cum îi servea interesul. Îi stăteau pe limbă şi le rostea la momentul potrivit, adăugându-le terminaţia nimerită. Şi uite cât de bogat l-au făcut!

— Îmi pare foarte rău pentru tatăl tău, şi-a exprimat condoleanţele cu voce de bariton.

N-am putut să nu fiu impresionată. Era categoric un talent să ai această capacitate de a părea atât de sincer pe loc.

— Vă mulţumesc! Şi vă mulţumesc şi pentru flori, i-am spus.

Aprobă din cap cu un aer înţelept. Cuvintele îi aşteptau momentul oportun să fie rostite. Mă pofti să iau loc. Biroul era mare şi rece. Într-un colţ aveau amenajat un bar bine aprovizionat. Auzisem un zvon că bea mult. La clubul de Selangor.

Se lăsă pe un scaun mare, de piele, îndărătul biroului. Preţ de o clipă se opri şi mă studie. Îmi închipuiam ce gândeşte: „Foarte frumoasă, măcar dacă ar realiza ceva în viaţa ei”. Apoi lansă cuvintele care abia aşteptaseră să iasă şi să o sperie pe biata fată care nu reuşise să facă cine ştie ce cu viaţa ei. Că n-a fost vina lui. Că nu a fost el cel care a făcut toate acele investiţii proaste care l-au adus pe tatăl meu la faliment în timp ce zăcea pe patul de spital. Ci era vina întregii economii afurisite care picase cu totul după fiascoul cu George Soros care atacase ringgitul malaysian şi făcuse să se prăbuşească valoarea acţiunilor ca un castel de cărţi de joc.

L-am ascultat indiferentă pe domnul de Cruz în timp ce folosea toate cuvintele potrivite pentru a-mi descrie crahul bursier şi pierderile inevitabile pe care pachetul de investiţii cu risc ridicat, preferate de tata, le-a avut de suferit. Îmi spunea că nu mai rămăsese practic nimic să-mi lase prin testament, în afară de datorii enorme. De fapt, pierdusem până şi apartamentul meu scump.

— Ai bijuterii pe care le-ai putea vinde?

Îngrozită, m-am uitat la el.

— Dar tata era multimilionar! Cum este posibil una ca asta?

Domnul de Cruz ridică din umeri.

— Economia, după cum am spus! Nişte investiţii necugetate. Câteva tranzacţii ratate... Tot felul de cuvinte liniştitoare ieşeau din gura lui mobilă: Poate chiar fraudă, personaje dubioase!...

— Deci, practic, am rămas pe drumuri!

— Nu chiar!

Domnul de Cruz schiţă un zâmbet jenat, ciudat de vinovat.

M-am uitat la el, aşteptând. Zâmbetul i se lărgi, iar licărul de vinovăţie nedorit dispăru. Nici un avocat cumsecade nu trebuie să afişeze prea mult aparenţa de vinovăţie.

— Ei bine, continuă el, mama ta ţi-a lăsat o casă! Ar fi trebuit să fii pusă în posesia ei la împlinirea vârstei de douăzeci şi unu de ani, dar cum la vremea aceea erai deja aranjată confortabil în apartament, tatăl tău a decis să nu te încarce cu întreţinerea unei case vechi, distruse. Dar întrucât circumstanţele s-au schimbat acum, poate ar trebui să arunci o privire la moştenirea ta.

— Mama mi-a lăsat o casă? am repetat prosteşte.

— Da, o casă în Ampang! Fireşte, clădirea este probabil într-o stare de degradare teribilă, dar terenul este o altă problemă... Având în vedere locul unde se află, crede-mă că stai pe un sac de bani! Vânzarea ei ţi-ar rezolva toate problemele şi, desigur, firma noastră este perfect calificată să se ocupe de înstrăinarea ei pentru tine!

Îşi ţuguie aferat buzele şi deschise un dosar în faţa lui.

Ar fi trebuit să fiu informată despre acest imobil când am împlinit douăzeci şi unu de ani, dar domnul Cruz mi-a ascuns informaţiile, deoarece aşa i-a cerut tata.

— Cine a plătit impozitul? l-am întrebat.

— A existat o moştenire de la străbunica ta maternă care a acoperit în mod automat suma necesară, dar moştenirea respectivă aproape s-a epuizat. Ar mai fi, de asemenea, chestiunea unei scrisori sigilate pe care tatăl tău a lăsat-o pentru tine în eventualitatea morţii sale. Poftim cheile şi adresa proprietăţii tale!

Îmi înmânã un set de chei, actul de proprietate şi scrisoarea misterioasă.

Eram mută. Mama îmi lăsase o casă, iar tata îmi ascunsese în toţi aceşti ani informaţii vitale. Avocatul încă mai turuia când m-am ridicat brusc. Atunci s-a oprit.

— Vă mulţumesc, l-am salutat politicos şi m-am îndreptat spre uşa lucioasă.

Ieşind din clădire, căldura înăbuşitoare a după-amiezii m-

a lovit din plin. Ieri pierdusem tot ce aveam. Casa pe care o crezusem a mea, precum şi muntele de bani. Cu toate acestea, nimic nu mai conta, decât cheile din mâna mea, scrisoarea şi casa. Am mers de-a lungul străzii, până când am văzut barul Cherry Lounge. Tâmplele au început să-mi zvâcnească uşor. Am izbucnit într-un hohot amar de râs. Eram săracă. Ce destin! După o viaţă de huzur, eram neajutorată. Diploma mea în ştiinţe sociale mă făcea supracalificată pentru o slujbă de secretară şi subcalificată pentru orice altceva. Îmi era imposibil să-mi imaginez cum de averea imensă a tatălui meu fusese redusă la o casă dărăpănată din Ampang. M-am gândit la numeroşii politicieni care veneau spre el cu braţele întinse şi îl băteau bărbăteşte pe spate.

— Bine, bine! Ştim că putem conta întotdeauna pe Luke! comentau.

Cum a fost oare posibil? Eram convinsă că, în timp ce se afla în spital, tata a fost tras pe sfoară şi jefuit mişeleşte. Era prea subtil şi mult prea viclean să-şi fi pierdut toate milioanele din proprietăţile imobiliare, acţiuni şi conturile secrete pe care le deţinea. Nu putea fi vorba decât de o înşelătorie, dar gândul că i se destrămase tot imperiul mă făcea să-mi vină rău. Oamenii care puteau face să dispară astfel de sume colosale ocupau funcţii foarte mari şi chiar şi tatăl meu îi urmărise foarte atent de la o distanţă sigură.

Am intrat în barul Cherry Lounge, mi-am luat un coniac dublu de la un barman curios, care încercă să mă complimenteze, şi m-am retras într-un colţ întunecat ca să stau în tihnă. M-am sprijinit de spătar. Oare era posibil ca viaţa să mi se schimbe într-o după-amiază? Bineînţeles! Am ridicat draperia grea de la fereastră. Ploua. Evident, nu puteam să mă duc să văd atunci casa şi, din nu ştiu ce motiv, asta m-a făcut să mă simt uşurată. Casa era mai mult decât o locuinţă. I-am simţit magia de când mi-a vorbit despre ea domnul de Cruz. M-am descălţat, mi-am ghemuit picioarele sub mine şi am desigilat scrisoarea.

„Să vedem ce surprize mai ai acum pentru mine, tată dragă!”

Dar scrisul nu era al lui tata. Mi-am desfăcut picioarele de sub mine şi m-am aşezat drept în scaun. Era un scris de

mână, feminin, care nu mi se adresa mie, ci tatălui meu. Nu voiam s-o citesc în locul acela oribil, dar ochii mei curioşi nu au rezistat tentaţiei.

Dragă Luke, Dorinţa mea în pragul morţii este ca Nisha să intre în posesia casetelor. Ele sunt simple amintiri ale oamenilor pe care i-am iubit toată viaţa. N-au nici o putere să-ţi facă rău! Ţie îţi las jurnalele să faci cu ele ce vei crede de cuviinţă. Dacă m-ai iubit vreun moment cât de cât, vei da atenţie acestei ultime dorinţe ale mele! Nu vreau decât ca fiica mea să ştie că provine dintr-o familie mândră de oameni uimitori. Niciunul dintre ei aşa de slab ca mine. Trebuie să ştie că n-are nimic de care să-i fie ruşine.

Sub pielea ei sunt străMoşi minunaţi. Sunt prezenţi în mâinile, trăsăturile şi umbrele ei, fericite şi triste, care-i străbat chipul. Când deschide frigiderul în zilele călduroase şi stă pe loc să se răcorească, spune-i că sunt în ceaţa din respiraţia ei. Ei sunt ea! Vreau să-i cunoască, aşa cum i-am cunoscut şi eu. Spune-i că atunci când au umblat pe acest pământ au fost oameni extrem de puternici, care au înfruntat mult mai multe decât mine şi au supravieţuit.

Am fost slabă şi patetică pentru că am uitat că dragostea vine şi trece ca vopseaua ce colorează o haină. Am confundat dragostea cu haina. Familia este haina. Las-o să-şi poarte familia cu mândrie!

Te rog Luke! Dă-i casetele!

Scrisoarea era semnată Dimple. Deci, mama mea a fost Dimple Lakshmnan, nu Selina Das cum scria în certificatul de naştere pe care tata mi l-a arătat. Şi ea n-a murit la naştere, pentru că mă cunoştea! *Şi am cunoscut-o şi eu!* Stropii mari de ploaie se izbeau în geamul fumuriu şi se prelingeau pe sticlă ca nişte viermi graşi, transparenţi, cumplit de grăbiţi. „Ce mincinos ai fost, tati!” Chiar şi de la depărtare am ghicit care e casa. Am oprit maşina şi am coborât. Numele vilei, Lara, era aproape acoperit de buruienile care năpădiseră porţile şi crescuseră pe zidul din cărămidă roşie ce înconjura reşedinţa. Trei băieţi îşi opriră bicicletele lângă mine.

— N-ai de gând să intri în casă, nu? mă întrebă unul dintre ei curios.

— Este bântuită, să ştii! adăugă un altul rapid.

— A murit o femeie acolo! strigară toţi, cu ochii îngroziţi. A fost oribil! Era sânge peste tot. Oricine merge acolo nu se întoarce! au continuat să mă avertizeze, preocupaţi s-o şocheze pe străina cu înfăţişare calmă.

— Aceasta este casa mea! le-am zis uitându-mă prin porţile de fier la o alee şerpuită, flancată de conifere.

Băieţii mă priviră cu gura căscată în timp ce răsuceam cheia în poartă. La auzul zgomotului metalic, fugiră cu bicicletele, aruncând ocheade grăbite înapoi.

Porţile se deblocară cu un zăngănit lugubru. Mai fusesem aici. În timp ce parcurgeam încet drumul şerpuit, m-a copleşit un sentiment de pierdere. Pierderea a ce? Coniferele de pe ambele laturi erau ca nişte ziduri mute de un verde-închis. Am parcat maşina lângă casă. Plantele agăţătoare acoperiseră cea mai mare parte din faţadă şi ţiglele roşii suprapuse. Din păcate, terenul năpăstuit părea că pierduse de mulţi ani în urmă lupta cu iarba sălbatică, înaltă până la brâu. Tufele sălbatice de trandafiri fuseseră năpădite de spini. Una peste alta, cu totul, era o privelişte sumbră şi fantomatică.

Cu toate acestea, fiecare fereastră întunecată mă chema, făcându-mi cu ochiul. Sub un copac, parţial vizibilă prin vegetaţia sălbăticită, se afla statuia unui băieţel ce ţinea cu amândouă mâinile ceva ce aducea cu o jertfă, dar buruienile lucioase îi acoperiseră ofranda. Am trecut pe lângă doi lei fioroşi de piatră care stăteau ca nişte paznici tăcuţi la intrarea unei uşi mari de mahon, care se deschise uşor. Invitându-mă înăuntru.

M-am oprit în mijlocul unui living foarte mare şi am zâmbit. Primul zâmbet adevărat de când murise tata. Locuinţa era acoperită de trei centimetri de praf depus şi pânze de păianjen şi arăta destul de distrusă, dar eram acasă. Fără să ridic privirea, ştiam că plafoanele înalte erau pictate cu personaje superbe din trecut, îmbrăcate în robe. M-am uitat în sus şi m-am convins că nimerisem, nici măcar spuma groasă de pânze de păianjen nu putea urâţi frescele mari. O vrabie mică zbură în casă printr-un geam spart, fluturatul aripilor răsunând cu putere în liniştea casei. Ateriză pe balustradă şi mă privi curioasă. Balustrada care strălucise cândva. Ştiam asta la fel de clar cum ştiam ce

culoare are pardoseala de sub picioarele mele. Am desenat cu pantoful drept un arc mic pe podea, împingând la o parte straturile de frunze uscate, crengi, găinaţ şi murdărie acumulată de mulţi ani şi mi-am zărit propria reflexie pe suprafaţa neagră. Ah, în sfârşit, pardoseala de marmură neagră din coşmarurile mele!

Deranjate de zgomotul neobişnuit, şopârle se furişau pe tavan peste mâinile durdulii, neclintite ale fecioarelor pictate şi ale heruvimilor care se zbenguiau pe norişori. Paşii mei răsunară cu un ecou straniu, însă exista un sentiment de bun venit, ca şi când imaginile încremenite în piatră sau frescele mă aşteptaseră.

În timp ce mă uitam în jur, am avut impresia că locatarii plecaseră cu intenţia de a se întoarce în curând. Am văzut o vază robustă cu rămurele uscate, un bol de seminţe de fructe acoperite de praf şi alcool în decantoarele de cristal puse pe partea de sus a unui mic pian. Mi-am mutat privirea la fotografiile murdare de pe pian şi am suflat peste ele. Eram eu cu femeia frumoasă din visele mele. Faţa care scăpase de burta şarpelui mâncător de memorie. Cine era ea? Dimple Lakshmnan? Dacă ea era mama mea moartă, atunci femeia din poza pe care mi-o arătase tata era o altă minciună.

Pe o măsuţă de cafea din marmură şi piatră, destul de joasă, mică şi fabuloasă ca lucrătură, se afla un teanc de reviste. Cea de deasupra era din august 1984. Anul, de fapt luna exactă, în care căzusem în gaura aceea neagră. Măi să fie!

Pe peretele din colţul opus era o imagine înrămată, pictată, acoperită cu praf cenuşiu. M-am ridicat în picioare pe un scaun şi am curăţat mijlocul tabloului cu batista. Apăru bustul unei femei. Ceva mai sus am dat de faţă. O femeie frumoasă se uita trist la mine şi am ştiut sigur că era mama mea, Dimple Lakshmnan. Am curăţat imaginea în întregime, m-am dat jos şi m-am tras în spate. Dintr-odată, nu m-am mai simţit singură. De parcă toate rudele decedate din partea mamei se strânseseră aproape de mine. Pentru prima dată de când ieşisem din gaura neagră, fără să fi cunoscut absolut pe nimeni, nu mă mai simţeam singură.

Încălzită pe interior şi ciudat de mulţumită, m-am îndepărtat de portret şi am urcat scările de marmură. Mi-a trecut în fugă prin gând o imagine cu o fetiţă care cade. M-am oprit, ducându-mi automat mâna la cap. Acel mic semn argintiu cicatrizat. Căzusem pe scările acelea; ştiam fără îndoială. Căzusem cu capul înainte, strigând: „Mami, mami!” N-a fost cum a spus tata! Nu se întâmplase deloc pe o trecere de pietoni!

Nu ştiam din ce motiv oribil tata mă smulsese din casa unde locuisem cu mama mea. Lăsase în urmă absolut tot ce-mi era familiar şi mă transplantase într-un mediu cu totul nou. Şi pentru că nu luase nimic din casă, părea ca şi când cineva ieşise după o sticlă de lapte şi nu se mai întorsese. Am înţeles acum de ce tata nu luase nimic. Nu voia nimic din vechea mea viaţă ca să nu-mi declanşeze amintiri. Îi fusese mereu teamă de amintirile mele.

La etaj, deschid prima uşă pe stânga. Imediat am avut o viziune cu o fetiţă întinsă pe pat, desenând. Aceasta era camera mea, nu încăperea roz pe care tata mi-a arătat-o când am plecat de la spital. Am recunoscut perdelele albastre cu floarea-soarelui. Perdelele erau acum gri de vechime, dar le-am revăzut suflate de vânt în mintea mea. Albastre cu nişte floarea-soarelui galbene şi luminoase pe ele. Mama le alesese.

Am deschis curioasă un dulăpior şi m-am tras înapoi simţind un iz neaşteptat de puternic de camfor. Înăuntru mai era un dulap mult prea impozant pentru a fi al unui copil de şapte ani. Ce rochii! Şi mai erau şi în stare perfectă. Atenţia mi-a fost atrasă de o pereche de sandale roşii cu funde frumoase, roz pe partea de sus. Am închis ochii şi am încercat să-mi forţez memoria. Nimic. „În curând, mi-am promis, în curând îmi voi aminti totul!” Mi-am trecut degetele peste haine, surprinsă de cât de bine se păstraseră în timp. De după pat se auzi zgomot. Şobolani! Asta însemna că uşile şifonierului erau foarte sigure.

M-am văzut în grădina de afară stând în picioare lângă un mic iaz plin cu peşti roşii şi aurii. La fel de brusc cum îmi venise, imaginea dispăru. M-am grăbit la fereastră. Un iaz murdar, abandonat în mijlocul curţii năpădite de iarbă înaltă, zăcea sumbru, ca un ochi circumspect al grădinii. Mi-

am imaginat că se uita la mine cu reproş, de parcă ar fi fost vina mea că apele sale se năclăiseră de neglijenţă. Am ieşit din camera mea şi am mers spre galeria curbată care dădea în livingul de mai jos. Am deschis o altă uşă şi m-am înfiorat.

Camera era decorată în acelaşi stil ca dormitorul tatălui meu din casa lui, totul identic. Era din ce în ce mai curios. Tata trăise în această casă cu mami şi cu mine! Ceva s-a întâmplat aici, care l-a făcut să mă ia şi să fugă, lăsând totul în urmă. Văzând camera, mi s-a făcut pielea ca de găină. Traversez camera spartană şi deschid o uşă de legătură.

Draperiile din cameră erau întinse de tot, închise. Era o lumină difuză, plăcută, iar aerul aşa de neclintit, că-mi auzeam respiraţia. Treptat, aproape imperceptibil, am avut impresia că nu aş fi singură. Era ca şi când adormisem pe o plajă şi m-a trezit clipocitul cald, moale, al valurilor lovite de gleznele mele. Mă simţeam protejată şi în siguranţă, de parcă cineva iubit şi foarte drag se aşezase lângă mine. Atât de puternic era sentimentul, că m-am dus în jurul patului imens şi am verificat în spatele perdelelor. Desigur, nu era nimeni acolo. Dau la o parte draperiile şi lumina amurgului pătrunde filtrată într-un mod curios, transformând aerul în spaţii magice pline de praf, dar alungând prezenţa ciudată din cameră. Mă încearcă un sentiment inexplicabil de pierdere. Trec de patul mare cu baldachin, atent aranjat şi ascuns inevitabil sub stratul de praf gros şi deschid uşile sculptate pe un rând ale unor rafturi încastrate.

Văd straturi întregi de haine rafinate, aranjate unele peste altele, frumos conservate. Sunt agăţate în faţa mea haine în stilul opulent al anilor 1970, cu mărgele, porţiuni brodate strălucit şi culori intense. Mi se pare că recunosc o rochie albastră cu verde închisă cu un colier, la baza gâtului, din colţ de rinocer. Cred că mă amintesc spunând: „Mami, ce drăguţă este!” Închid ochii şi îmi închipui o siluetă subţire învârtindu-se mult pe loc, în aşa fel încât rochia nouă, frumoasă, cu croială îndrăzneaţă îi zboară în jurul picioarelor ca un fluture orbitor. Ea era. Dimple Lakshmnan, mama mea!

Iau rochia de pe umeraş cu grijă şi, stând în faţa unei oglinzi din celălalt capăt al camerei, o ţin în dreptul meu sub bărbie. Mama avea aproape aceeaşi mărime ca mine. Îmi scot bluza şi jeanşii şi trag rochia peste cap. Miroase uşor a bile de molii şi o simt rece pe piele. Netezesc cu blândeţe satinul în dreptul şoldurilor. Rochia e frumoasă.

Cuprinsă de ameţeală, scutur de praf perna căptuşită a scaunului din faţa măsuţei de toaletă şi m-aşez pe el. Curăţ oglinda cu nişte şerveţele de hârtie şi examinez colecţia de produse de machiaj de pe suprafaţa lungă a măsuţei de toaletă. Scot capacul unui ruj albastru. Nuanţa roz îngheţat. Miroase tare a vaselină veche, dar pare încă foarte hidratant, produs într-o serie limitată de Christian Dior. Îl răsucesc şi mi-l aplic pe buze. Apoi îmi dau pe pleoape cu un fard bleu sclipitor, care fusese la modă în anii 1970. Mă duc în faţa oglinzii şi în lumina care intră pe geam zăresc o femeie ridicolă, cu un fard de ochi albastru sclipitor şi buze rujate. Mă întristez. Sunt atât de tristă, încât trag draperiile şi mă las nepăsătoare pe patul prăfuit. Abia atunci constat că atmosfera din încăpere s-a schimbat. Devin iarăşi conştientă că sunt însoţită de o prezenţă prietenoasă. Şi când ridic privirea în oglindă, o văd pe femeia din tabloul de la parter. Mă privesc lung, fermecată de propria mea imagine, până când nu-mi mai văd propria reflexie, ci a cuiva din trecut.

Mama coborâse la parter îmbrăcată în această rochie. Urma să meargă la o petrecere. Revăd clar livingul în stil romanic, cu aranjamentele lui florale impresionant de grandioase şi boluri de cristal mari, pline cu fructe, apoi pardoseala, candelabrul de cristal, veiozele, balustradele, divanul de inspiraţie victoriană în culori crem, masa lungă din mahon, cuibul de canapele masive – totul lustruit şi nou, fără praf, murdărie sau excremente de animale ca acum. Şi era splendid. În timp ce mama îl aştepta pe tati să se întoarcă acasă de la serviciu, aranja florile de pe masă şi plângea în tăcere.

Ţac, ţac, ţac, tăia ea cu foarfeca. Făcea un aranjament pentru masa noastră. Trandafiri roşii-carmin împreună cu fire negre de laba-cangurului.

„De ce plângi, mami?”

Amintirea se stinge şi rămân cu privirea la sinele meu subtil modificat în oglindă. Mă duc la parter purtând hainele mamei. Nu numai că arăt altfel, dar mă simt şi schimbată. Atmosfera e blândă şi liniştită şi mă simt ca acasă, dar în curând se va însera şi locuinţa nu are nici electricitate, nici gaz. Zăresc o pereche de statui din abanos înfăţişând câte un maur, postate pe fiecare parte a scării, acoperite de praf şi pânze de păianjen, care ţin câte un rând de sfeşnice fiecare şi încep să umblu prin bucătărie după lumânări.

Frigiderul a fost golit, dar dulapurile sunt pline de alimente vechi în conserve. Pachete de tăieţei instant, conserve de lapte praf, conserve de sardine, cutii de carton goale de cereale, răsturnate de şobolani, şi borcane lângă borcane de compoturi din fructe de mango făcute în casă. Într-un alt dulap e o sticlă de miere sălbatică, care se împărţise într-o bază aurie solidă şi deasupra un lichid gros, maroniu închis. Găsesc lumânări. Apoi observ un morman de chei. Una dintre ele se potriveşte la uşa din spate. Descui uşa şi se deschide. Soarele apusese în spatele zidului înalt din cărămidă roşie care înconjoară grădina. Ies în penumbra amurgului şi merg pe o cărare scurtă de piatră, acoperită aproape în întregime din ambele părţi de plante sălbatice. Grădina e liniştită într-un mod minunat. Zgomotul traficului pare departe, iar noaptea care se lasă încet abia a început să îmbrace copacii şi pământul în nuanţe estompate de violet. Starea de degradare şi izolare completă din interiorul zidurilor înalte de cărămidă mă face să mă bucur că am lăsat în urmă lumea şi am descoperit acest secret fabulos.

La urma urmei, ce este un paradis dacă nu o grădină cu zid?

Trec de un mic petic de teren cultivat cu legume, colonizat între timp de ierburi rezistente şi buruieni cu frunze mari. Asemenea scheletelor de corturi indiene ale pieilor roşii, araci de culoarea cojii de mesteacăn roase stau înfipţi în pământ într-un cerc, legaţi la vârf. Cândva, pe ele se întindeau cârceii şi vrejurile nărăvaşe ale legumelor. Acum, partea de sus a fiecărui schelet de cort era presărat cu melci mov şi cenuşii, ghemuiţi la un loc în grupuri, mulţumiţi să stea nemişcaţi la înălţime, deasupra vegetaţiei

crescute rebel. Ceva mai aproape de zidul de cărămidă, florile unui mangotier se solidificaseră în fructe mici, verzui. Acele grămăjoare mici, ovale, de un verde pal spânzurau în grupuri. Un hamac zdrenţuit atârna de nişte crengi. Am o amintire cu hamacul, nou-nouţ, legănându-se încet în umbra difuză a copacului. Cu cineva în el. În briza moale, îmi închipui cum aud un râs cu o voce de copil: „Ne întrecem?”

Mă răsucesc pe călcâie, dar nu e nimeni. Poteca de piatră se termină brusc şi mă pomenesc păşind pe un strat elastic de muşchi. În stânga e un mic iaz sărat din care iese o statuie a zeului Neptun, încărcată de licheni. Lângă ea a înflorit un mic arbust cu o floare singuratică, albă-rozalie, mare cam cât o varză mică, ce se lăsa în jos de pe o crenguţă. M-aplec să miros floarea de aproape şi am o viziune fulgerătoare a mea întinzându-mă peste iaz şi văzând o altă faţă în apele limpezi. Un chip triunghiular zâmbitor, închis la culoare. Viziunea dispare la fel de repede cum se ivise. Iazul e neclintit acum. O broască râioasă maronie se uită bănuitor la mine. Merg mai departe în grădină.

La capătul acesteia, aproape complet acoperit de liane, e un mic şopron de lemn. Ţiglele portocalii de pe acoperiş care nu căzuseră se ascund sub nişte frunze mari, lucioase de iederă, în formă de inimă. Iedera cuprinsese aproape întreaga uşă şi ameninţa să tragă în jos tot acoperişul sub greutatea ei. Dau la o parte perdeaua de frunze, mă ghemuiesc în faţa uşii de magazie şi privesc în interior. Disting în penumbră o masă, un scaun şi ceva ce arăta ca un pat mic sau o bancă de lemn. Pare mult prea periculos pentru a intra, în interior ar putea pândi şerpi. În întuneric mi se pare că văd o sclipire de aur pe un deget şi îmi închipui că trece prin umbre aceeaşi faţă triunghiulară răsfrântă într-un zâmbet mare, pe care mi-am amintit-o mai devreme în iaz.

Faţa este bătrână, iar ochii blânzi. E ceva memorabil pe acel chip, un tatuaj verde-închis de puncte mici şi forme de diamante care începeau pe frunte de la mijlocul fiecărei sprâncene şi continuau ca o constelaţie pe tâmple şi pe pometii înalţi. O fetiţă chicoteşte incontrolabil. Bătrâna cu

tatuajul o gâdilă pe stomac. Mă străduiesc să mai zăresc altceva în umbre, dar nu se mişcă nimic. Bătrâna cu inelul de aur şi copilul chicotind trebuie să fi fost plăsmuite din biscuiţi pentru că s-au topit în întunericul şopronului prăfuit ca firimiturile de biscuiţi scufundaţi într-o cană de ceai. Bezna e completă. Mă ridic şi merg înapoi încet, reconstituindu-mi paşii pe lângă iaz. Tatuajul. Cine e ea? Dintr-odată ştiu. Draga, scumpa de Amu!

Revenită în bucătărie, încui uşa şi rămân pe loc până când ochii mi se acomodează cu întunericul adânc din interiorul casei, apoi aprind o lumânare şi ţinând-o într-o mână, iar în cealaltă cutia de lumânări stinse, mă duc iar în hol. Una câte una, pun lumânările în sfeşnice. Şterg stratul gros de praf şi pânzele de păianjen de pe braţele acestora şi aprind toate lumânările.

Băieţii mauri care reprezintă suporturile de sfeşnic par măreţi în lumină, feţele lor frumoase din abanos lucind ca nişte pietre negre, netede sub luna plină. Împrăştie mici luminiţe galbene pe pereţi şi aruncă umbre misterioase spre colţuri. Nu-mi aminteam expresiile lor uşor mirate, dar le ştiam fără îndoială numele: Salib şi Rehman. Cândva eram înaltă cât ei. Lumina lumânărilor trezi tavanul. Parcă înviaseră nimfele plinuţe, femeile cu expresii sfioase şi bărbaţii cu păr ondulat, perfect proporţionări. Casa şi tot ce era în ea mă aşteptaseră. Poate că era *realmente* bântuită, dar nu simţeam deloc frică, ci categoric tihnă. Eram acasă şi îmi era mult mai confortabil în casa părăsită, cu tencuiala sfărâmicioasă decât în apartamentul meu rece, luxos din Damansara. Dar pe măsură ce colţurile camerei se întunecau, mi-am dat seama că, deşi nu voiam să plec, trebuia pentru că hârşâitul delicat de gheare mici pe marmura de pe jos se înteţea şi se apropia tot mai îndrăzneţ. Nu-mi doream să fac cunoştinţă cu şobolanii care locuiau în casa mea, aşa încât am pus deoparte rochia mamei, am suflat în toate lumânările şi, încuind bine uşile după mine, am plecat cu inima grea. Ca şi cum lăsasem ceva important în urmă.

Când am oprit casetofonul era ora două dimineaţa. Afară urla dezlănţuit o furtună. Îmi zgâlţâia uşa de la balcon ca un spirit furios, disperat să intre. M-am uitat în jur la obiectele

de lux din apartamentul meu şi n-am simţit nici un regret. Nu mă afecta pierderea lor. Nu pusesem suflet în ele. Cel mai scump obiect îmi împlinise cea mai mare aşteptare. Săptămâna trecută, totul era diferit. Într-o săptămână voi fi ca toţi ceilalţi. S-ar putea să trebuiască să ies şi să m-angajez secretară undeva. Să-mi cumpăr hainele din magazinele universale, să-mi gătesc singură mâncarea, să fac curat după mine. Am ridicat din umeri nepăsător.

Ceea ce conta era descoperirea misterului profund din jurul mamei mele, rezolvarea acelui puzzle de pardoseală din marmură neagră care se ivea sinistru în visele mele, să aflu de ce un robinet care picură mă îngheţa până în măduva oaselor sau de ce combinaţia de roşu şi negru mi se părea atât de respingătoare. Emoţii profunde se trezeau în mine. Am crezut că mi-o amintesc pe străbunica Lakshmi, dar mi-era greu să echivalez perspectiva vibrantă, a ei tânără, din casete cu bătrâna încărunţită pe care o reţineam vag. Să fi fost oare aceeaşi bătrână nefericită dintr-un scaun de ratan, care trişa mereu la jocul de dame chinezeşti?

Fusesem atât de absorbită s-ascult caseta cu povestea lui Ayah că am sărit peste cină. În bucătărie, menajera mea îmi lăsase câteva feluri de mâncare în caserole acoperite şi brusc mi-am dat seama că eram lihnită de foame. M-am aşezat şi am mâncat repede, deloc în stilul meu.

M-am oprit brusc. De ce mă comportam aşa? De unde lăcomia, graba nepotrivite? Îmi vine în minte o imagine cu un băiat tânăr care varsă în propria farfurie. „Simt gustul hranei pe care ea o mănâncă!” strigă sălbatic Lakshmnan la bătrâna doamnă cu părul cărunt şi cu ochii pierduţi. Dar nu, pe atunci, Lakshmi trebuie să fi avut un păr minunat, negru şi mândru, cu fir gros şi ochii aprigi. Îmi împing farfuria din faţă.

Neliniştită, intru în sufragerie şi mă îndrept spre balcon. Instantaneu, rafale de vânt puternic îmi biciuie părul şi trag de haine. Ce mult tânjeam să fiu în casa mamei. A mea de-acum! Vântul îmi suflă ploaie în faţă şi inhalez mirosul ei sălbatic, umed. Undeva foarte aproape bubuie tunetul. Vocile din capul meu protestează, vrând să-şi facă loc, pretinzând atenţie. Într-un final, fiindu-mi foarte, foarte frig,

mă duc înăuntru.

Ies de sub duş caldă şi epuizată şi îmi usuc părul în faţa oglinzii. Este deja aproape patru dimineaţa. Mâine mă voi întoarce la Lara. O să încep să renovez ca să mă pot muta acolo imediat. Opresc uscătorul de păr şi în oglindă mă surprind ochii mei. Mă uit la stropii verzi din pupilele mele. Nefertiti murise, dar îşi lăsase ochii în urmă, în mine. Observ că luciul acela absent din ochii mei a dispărut şi în locul lui strălucea un entuziasm sălbatic care mă făcea să arăt ca o nebună. Îmi zâmbesc în oglindă şi până şi zâmbetul îmi este diferit.

„Culcă-te acum, ca să poţi pleca la prima oră în noua ta casă!” îi transmit chipului strălucitor din oglindă. Apoi mă întind sub cuvertură şi ascult furtuna frenetică de afară. M-am tot foit şi pe o parte şi pe alta până când, în sfârşit, cobor din pat, aprind lumina şi apăs butonul casetofonului pe care scria PLAY.

Ratha.

I-am trimis o scrisoare Nishei la adresa tatălui ei, compusă foarte simplu, explicându-i că sunt o rudă prin alianţă, din partea mamei ei. Am subliniat că-mi fusese imposibil să iau legătura cu ea înainte de moartea tatălui ei, pentru că el ne interzisese absolut orice contact cu el sau fiica lui. De la apariţia necrologului lui în ziar, mi-am dorit să o cunosc. În bilet o rugam, dacă este amabilă, să-mi dea un telefon.

Când a ajuns, fiica mea a poftit-o înăuntru, conducând-o până la locul meu preferat din casă, bucătăria mare. Era frumoasă fata. Mă salută precaută, examinându-mi detaliat trăsăturile, faţa paralizată pe o parte şi părul argintiu rar. Ştiu că arătam ca un gargui uman.

— Stai jos, Nisha! o invit, cu zâmbetul meu strâmb. Vrei un ceai?

— Mulţumesc, da! acceptă fata.

Vocea ei era elegantă şi cultivată. Se vedea că moştenise de la Luke măcar prestanţa. Am hotărât că-mi plăcea de ea.

I-am aşezat un mic coş de ouă în faţă şi am îndemnat-o:

— Mănâncă!

Pe moment se uită la mine impasibilă, dar parcă îi auzeam gândurile: „Oh, nu, bătrânica are mai multe

grăsimi decât proteine în creier”. Cu ochii plini de voioşie, am luat un ou şi l-am crăpat de marginea farfuriei, apoi l-am desfăcut cu degetele. Din el n-a curs gălbenuş sau albuş. Năzdrăvănia era făcută cu blat, migdale şi cremă, iar coaja, din zahăr fondant. Începu să râdă şi ea. Desigur, era vorba de Ratha, stăpâna deserturilor. Astăzi pregătise ceva simplu. Nişte prăjituri în formă de ou.

— Acesta este un cadou, m-anunţă, ridicând oul în mână.

Dinţii ei mici, albi muşcară din el, iar ea declară că era nemaipomenit. Un cadou genial, delicios! mulţumi Nisha.

M-am aşezat vizavi de ea.

— Eu sunt Ratha, mătuşa mamei tale şi vreau să ştii că mama ta, Dimple, mi-a schimbat viaţa! Am îmbătrânit şi în curând nu voi mai fi, dar vreau să ştii ce a făcut ea pentru mine cu mulţi ani în urmă. A fost persoana cea mai grijulie, mai minunată pe care am cunoscut-o vreodată! Într-o după-amiază, în urmă cu douăzeci şi nouă ani, eram singură acasă, ornam un tort, când am auzit pe cineva sunând la uşă. Era mama ta. Trebuie să fi avut – cât? – vreo cincisprezece ani atunci. Era mititică şi drăguţă.

— Trebuie să vorbesc urgent cu tine! mi-a spus.

— Intră! am poftit-o surprinsă. Dat fiind că nu voiam să mai am nici o treabă cu rudele fostului meu soţ, ar fi trebuit să-i trântesc uşa în nas. Cu toţii la un loc erau nişte mincinoşi, prefăcuţi şi hoţi. Fiecare dintre ei, un vânător crud. Dar copila aceea transmitea mereu ceva nevinovat prin prezenţă, ceva rănit parcă. Mama ei se purta tare urât cu ea cât am stat la ei. Voiam s-o ajut, dar n-am ştiut că se afla acolo ca să-mi fie mie de ajutor.

I-am oferit suc, dar m-a refuzat.

— De ce n-o iubeşti pe bunica? întrebă ea preocupată.

— Ei bine, e o poveste lungă! am început fără nici o intenţie de a-i spune ceva, dar dintr-odată m-am trezit că-mi descarc sufletul în faţa ei.

Am luat-o cu începutul, când mama ei, Rani, a venit în casa mea din Seremban toată numai zâmbete, căutând o mireasă. Vezi tu, Rani m-a minţit! Mi-a arătat o fotografie a soţului ei, Lakshmnan, şi mi-a spus că viitorul meu soţ arăta la fel.

— „Sunt fraţi, mi-a explicat femeia avară, gândindu-se la

comisionul ei. Seamănă atât de bine între ei, că mereu îi confundă lumea!” M-am uitat la fotografie şi l-am dorit pe bunicul tău. Da, aşa este! Femeia aceea rea a ghicit că soţul ei era bărbatul visurilor mele. Ştia. A ştiut întotdeauna. Ştia ce sfori să tragă ca să manipuleze. Apoi mi-a propus: „Dă-mi zestrea ta ca să-l ajut pe Lakshmnan!” Cum aş fi putut să refuz? Ştia, a ştiut că voi spune da oricând. Dar ceea ce nu luase în calcul era că într-o zi Lakshmnan s-ar putea schimba şi întoarce efectiv capul să se uite la mine. O amuza că eu locuiam în casa ei ca un mic şobolan sărac şi nutream o pasiune secretă pentru soţul ei. A crezut că îmi va frige sufletul cu norocul ei. Îşi lăsa ca din întâmplare mâna pe pieptul lui mare, puternic şi-i cerea să-i aducă o pereche de papuci din dormitor, deoarece artrita nu-i permitea să se mişte. Credea că mă va necăji ca să se distreze. Dar n-a luat în calcul o simplă privire care i-a arătat cât de fragilă era dominaţia ei asupra lui.

Oricum, am fost de acord cu căsătoria în principiu şi am aşteptat ziua primei întâlniri. O săptămână mai târziu l-am întâlnit pe mirele meu în carne şi oase. Lakshmnan şi viitorul meu mire erau ca ziua şi noaptea. M-am uitat şocată la bărbatul acela respingător din sufrageria mătuşii mele. Ar fi trebuit să opresc pe loc pregătirile de nuntă, dar erau deja implicaţi oameni, rude, flori, sariuri, bijuterii, ceremonii – m-am temut să contramandez şi am amuţit. Păşeam ca teleghidată. Nu-l puteam avea pe bunicul tău oricum, aşa că m-am cufundat în muncă. Munceam în fiecare zi, de la trezire şi până picam frântă. Făceam treabă cât era ziua de lungă, ca să nu trebuiască să mă gândesc la momentul meu cumplit de tăcere. Cu cât se apropia mai mult ziua nunţii mele, cu atât simţeam că m-afund mai adânc în hăul disperării.

Plângeam singură în pat. Bărbatul pe care îl doream avea să-mi fie în curând cumnat. Nu trebuia să-mi afle nimeni secretul ruşinos. Cum l-aş fi putut spune cuiva? În fiecare noapte îmi alinam dragostea din suflet ce nu îndrăznea să sufle în timpul zilei şi-mi plângeam de milă până adormeam. Am păstrat tăcerea din ce în ce mai apăsătoare, până când a fost prea târziu să mai vorbesc.

Venise ziua nunţii şi era un dezastru. Nu aveam nimic cu

care să-mi ocup mâinile, aşa încât au început să-mi curgă lacrimi pe obraji. Parcă se rupsese un baraj imens şi lacrimile refuzau să se reţină. Am plâns cu aşa şiroaie, că cercelul-clips de pe nas mi-a alunecat şi a căzut. Au existat toate acele lacrimi şi nimeni nu m-a întrebat ce se întâmplă. Nici măcar o persoană n-a deschis gura să mă întrebe: „Ce te supără, copilă?” Dacă ar fi fost, aş fi putut explica. Aş fi spus. Aş fi oprit căsătoria. Era din cauză că n-aveam mamă. Nu exista nimeni căruia să-i pese de mine. Este o întrebare pe care numai o mamă ar rosti-o.

Şi apoi m-am dus să trăiesc la casa străbunicii tale, Lakshmi. Încerca să fie blândă cu mine, dar consideram că şi ea ajutase să fiu păcălită. Simţeam că împreună complotaseră să mă mărite cu fiul ei idiot. Îi sesizam dispreţul. Niciodată exprimat în cuvinte cu glas tare, dar exista în vocea, înfăţişarea şi felul ei de a fi, atât de subtil, încât nici măcar nu se observa, dar îl distingeam. Nu mi-am mai bătut capul cu înşelăciunea lor teribilă, aşa că pe parcursul zilei stăteam şi curăţăm necontenit. Era o uşurare să curăţ sub sobă, între căpriori şi să-mi dau cu peria pe piele până o făceam carne vie aproape, toată exfoliată şi roşie. Cum mă mai răneam cu peria pe burtă, zonă oricum acoperită de haine! Făceam uneori băşici care mai şi sângerau, dar prin durerea pe care mi-o provocam, dobândeam o plăcere. În baie îmi examinam cu satisfacţie pielea urâtă, distrusă, sfâşiată cu furie.

Apoi a venit invitaţia la cină din partea lui Rani. Ne-am dus şi în timpul cinei a propus să rămânem la ei. Să locuim împreună, simţind nevoia de companie.

M-am uitat la soţul meu şi m-a privit cu ochii aceia prostuţi şi blânzi, aşa încât am dat din cap timid. A fost o decizie greşită, dar în acel moment inima mea prostească se bucura la gândul că îl voi vedea pe Lakshmnan în fiecare zi. „Vreau doar să mă uit la el, şoptea inima mea rătăcită, spre ruşinea mea. Nu vezi că ţi-ar fi suficient doar atât?”, bătea şi ofta în pieptul meu. Era bucuria mea să gătesc şi să fac curat pentru el. Când se aşeza la masă şi zâmbea mulţumit de mâncărurile mele, inima mea înflorea. Aşteptam în linişte venirea fiecărei mese ca să-l văd cum se apropie din ce în ce mai nerăbdător de masă. Vai, şi mă

complimenta adesea!

Ştiu că e bunica ta, dar Rani are un pumn de praf în loc de inimă. Am văzut-o cum i s-a uscat sufletul şi a împroşcat cu ură şi venin. Ea mă urmărea îndeaproape, dar nu aveam nimic să ascund sau de care să-mi fie ruşine. Eram liniştită, respectuoasă şi harnică. Apoi, într-o zi, bunicul tău a adus acasă o bucată de carne. A dus-o în bucătărie şi a lăsat-o pe masă, înfăşurată într-un ziar vechi. Era ca şi când îmi adusese un buchet de flori parfumat, îmi venea să râd de fericire. Nu mai făcuse aşa ceva înainte. Am deschis pachetul şi era carne de liliac.

M-am apucat imediat. Mai întâi am pus bucata de carne în suc de lămâiţă, apoi am bătut-o până când s-a făcut ca o fâşie de mătase. După aceea am luat o frunză de papaya şi am împachetat-o ca să se înmoaie suficient cât să i se topească pe limbă şi să-l urmărească plăcerea gustului, încât să mai vrea chiar şi după ce s-a ridicat de la masă. Am trudit ore întregi, feliind, dând pe râzătoare, lovind cu ciocănelul, tăind-o în bucăţi şi făcând vânt uşor la cuptor cu o frunză de palmier, astfel încât oala să fie sub punctul de a da în clocot pe cărbunii strălucitori. Secretul consta desigur în cubuleţele de mango acru, tocate fin. În cele din urmă, preparatul meu cu textură de catifea era gata.

L-am aşezat pe masă şi i-am chemat pe toţi să mănânce. Când Lakshmnan a pus o bucată de carne violet în gură, l-am văzut cum se înfioară inconştient. Ni s-au întâlnit privirile şi pe chipul lui s-a strecurat în treacăt dorinţa. Dar în timp ce-l priveam, l-am văzut cum trăirea îi fuge brusc din ochi la fel ca valurile care se îndepărtează de mal, conştientizând că tot ce urmărea era deja pierdut. Nu, nu se putea! Confuz, a lăsat privirea în jos la mâncare şi, ca şi când abia atunci şi-ar fi amintit de bunica ta, s-a uitat brusc la ea. Rani îl fixa stăruitor, cu ochii ca două fante întunecate gata să izbucnească înfuriată. Încet, în mod deliberat, gustă din carnea care îl făcuse pe soţul ei să suspine de plăcere.

O declară prea sărată şi împinse la o parte farfuria, ridicându-se de la masă. Scaunul căzu în urma ei cu o bufnitură tare şi se duse în dormitor. La masă, numai Jeyan mânca. Singurul sunet care se auzea era mestecatul lui.

Orb la toate emoţiile puternice care ne presau. Era, efectiv, calmul dinaintea furtunii, pentru că, deodată, Rani năvăli înapoi în camera unde mâncam, ţipând din toţi rărunchii: „Te-am luat la mine şi te-am hrănit şi asta este recunoştinţa pe care o primesc? Ieşi afară din casa mea, curvă! Nu-ţi ajunge un frate?” Ce puteam spune? Era adevărat că îl voiam pe soţul ei, dar ea ştiuse asta dinainte să mă invite să rămân sau să-mi ia banii.

A urlat ca o nebună şi a făcut scandal până când Jeyan ne-a găsit un alt loc de cazare, cămăruţa de deasupra curăţătoriei chimice chinezeşti. Era ora nouă seara când am urcat treptele acelea şubrede, care scârţâiau, luminate doar de un bec slab, gol, agăţat de tavan. Am ţipat când un şobolan mare cât o pisică mi-a fugit prin faţa picioarelor. Camera era mică. Avea o singură fereastră şi pereţii de lemn mâncaţi de cari. În unele locuri, porţiuni mici de vopsea necojite aminteau de o cameră cândva în nuanţa de bleu. Într-un colţ era un pat de lemn cu o saltea descoperită, pătată, iar în celălalt o masă cu trei taburete. Murdăria se adunase peste tot ca mucegaiul gri-deschis. Idila mea se încheiase. Dispăruse în spatele unui văl ca ruşinată. Şi în camera aceea mică, întunecată, unde trebuia să împărţim baia cu cele mai murdare persoane pe care mi le-aş fi putut imagina, am început să-l urăsc pe soţul meu. Sentimentul hidos mi s-a insinuat treptat, încât la început n-am observat. Uram să stau culcată lângă el să-i ascult respiraţia în timpul nopţii. Uram copiii pe care urma să îi port de la el. Ura mea era ca un obiect dur în sufletul meu. O simţeam zi şi noapte. Uneori, aproape că nu mai aveam stăpânire de sine, când apucam un cuţit în prezenţa lui.

Şi în felul acesta am uitat de dragostea mea platonică pentru fratele lui. Am început să-mi spun în gând că nu exista nicăieri un câmp unde toate florile să fie deschise. M-am convins că lumea era urâtă – un câmp unde inimile oamenilor cruzi pulsau lacome să trăiască. Anii au trecut şi au început să răsară copii din mine. Îi priveam şi îl vedeam pe soţul meu în ochii lor. Şi dispreţuiam inclusiv părticica asta la ei. Acel fel anume de a vorbi sau a mânca, încercam să scot cu forţa tot ce moşteniseră de la el şi-i pedepseam fără milă. I-am făcut să le fie ruşine de toate aspectele în

care îi semănau. Ce rea mă făcuse frustrarea şi ura!

În afara camerei noastre, înghesuite pe firele de telegraf şi copaci trăiau sute de ciori. Copiii stăteau la fereastră şi se uitau la rândurile de păsări, negre de la cioc până la gheare, iar miile de ochi ca mărgelele se uitau înapoi. Atâta negru părea să facă a rău. Uneori aveam coşmaruri cu ciorile dând buzna prin geamuri, împroşcând cu cioburi de sticlă peste tot şi aterizând pe copii. Îmi închipuiam că le-ar ciuguli obrajii şi ar înghiţi bucăţi de carne din feţele care ţipau în timp ce soţul meu şi cu mine am sta şi am asista calmi. Înnebuneam în camera aceea.

În fiecare noapte, în timp ce soţul meu şi copiii dormeau, auzeam vocea Mayei cum îmi murmura în gând. Maya era strănepoata unui bucătar-şef din timpul epocii de aur a Imperiului Mogul şi crescusem în poala ei. Fiecare zi din copilăria mea mi-o petrecusem rugând-o să-mi povestească şi sorbind fiecare cuvânt din poveşti despre excesele şi luxul care aveau loc în curţile umbrite şi în labirintul de iatacuri private, unde nimeni nu putea intra în afară de familie, eunuci şi servitori. Bătrâna îmi şoptea la urechile mele lacome poveştile nescrise, transmise oral din generaţie în generaţie. Ştia despre intrigile de la curte neconsemnate în cronici, despre pasiuni volatile, gelozii oribile, desfrâul incomparabil, istorii de incest regal şi cazuri de cruzime cumplită, teribilă la o scară nemaiîntâlnită. Există unele lucruri pe care nimeni nu le vede, doar eunucii şi servitorii, mi-a spus odată bătrâna care n-avusese copii. Nu mi-am dat seama, dar în poala ei am deprins arta cruzimii rafinate. Se aşternuse în mine în tăcere.

Era ziua soţului meu. M-am trezit devreme. Cerul era auriu şi o ceaţă mai persista în aer. Copiii dormeau şi mâna soţului meu era încă pe abdomenul meu. Un gând îmi fulgeră prin minte: „Oare te-ai trezit acum?” Săraca inima mea! De ani de zile nu mă mai gândisem la Lakshmnan; simţind apăsarea grea a mâinii soţului meu şi lenjeria de pat răvăşită, gândul mă făcu să mi se facă rău imediat.

Tulburată, m-am dat jos din pat, am ieşit din camera mică, păşind cu grijă peste şobolanii mari cât o pisică şi am zăbovit în aerul rece de dimineaţă. Mi-am amintit de o altă dată. Când am ridicat cămăşile lui Lakshmnan din coşul de

rufe şi le-am frecat pe obrazul meu, simţindu-i mirosul lui de mosc. Voiam să-i ating faţa. Dintr-odată mi se făcu dor de el, aşa de tare încât lacrimile îmi fripseră pleoapele şi o durere ciudată se cuibări în inima mea. Am hotărât să fac un tort. M-am dus la magazinul de alimente de peste drum şi am cheltuit banii pe care îi economiseam ca să ne mutăm într-o locuinţă decentă pe zahăr pudră, migdale, colorant alimentar, ouă, unt de ciocolată şi fainã. Acasă, le-am aşezat toate pe masă şi m-am pus pe treabă. N-a fost uşor să obţin tortul în forma pe care mi-o doream, ca un ou deformat. În mintea mea ştiam exact ce fac. Era dis-de-dimineaţă, iar copiii desenau în linişte într-un colţ al camerei.

În timp ce găteam, fredonam. Copiii se uitară la mine surprinşi. Fetele nu mă mai auziseră niciodată fredonând. După ce am copt blatul, am decupat porţiunile din afara formei şi l-am pus pe o farfurie curată. Când pasta mea de zahăr deveni de un maroniu-închis pe care îl urmăream, am frământat-o până când s-a făcut caldă şi moale. Am rulat cu grijă pasta, netezindu-i toate cutele şi ridicând-o ca pe o cârpă moale, am agăţat-o peste forma de ou a blatului. Din petale de ceapă am tăiat cercuri de dimensiunea unui bănuţ de cinci centi şi le-am colorat în negru. Pulpa de ceapă este cea mai bună, pentru că este curbată şi luceşte exact ca un ochi de om. Apoi am turnat şi mai multă pastă de zahăr colorat pe forma de ou acoperit exact aşa cum mă învăţase bătrâna doamnă, până când am fost şi eu surprinsă de asemănarea pe care o obţinusem. Ce mult îi semăna!

Deprinsesem bine măiestria în bucătărie. Am picurat colorant alimentar în miere lichidă şi am turnat-o în jurul acelei forme. Am potrivit cercurile de ceapă colorate în punctele goale din formele ovale ale ochilor şi i-am făcut dinţii din zahăr alb, glazurând pe deasupra cu grijă pentru a obţine aspectul lucios de dinţi. Am presărat în ploaie fire fine de caramel să arate ca sprâncenele, apoi am decupat nişte nări ceva mai mari şi m-am dat înapoi pentru a-mi admira opera. Îmi luase cinci ore, dar produsul finit era mai surprinzător decât îmi imaginasem.

Încântată, l-am pus în mijlocul mesei şi m-am aşezat să-l

aştept pe soţul meu. A intrat pe uşă şi, după cum anticipasem, ochii lui căzură direct pe capodopera mea, încadrată de copii şi de mine care stăteam în jurul mesei. Bietul de el! îl şocă vizibil să-şi vadă capul potrivit confortabil într-un sos ca sângele pe un platou mare. Ce moment a fost! Până şi fetele l-au recunoscut.

— Tata! au strigat cu glasurile lor de copii.

— Da, tata! am confirmat, extrem de mulţumită că mi-au apreciat munca. După care i-am dat cuţitul să-l taie şi împreună cu copiii i-am cântat în cor „La mulţi ani!”

Un timp a fost atât de speriat, că n-a putut decât să se holbeze îngrozit la chipul de pe platou, cu ochii mari şi bulbucaţi. Gura deschisă de spaimă. Era o răzbunare tradiţională în cel mai bun stil mogul. A fost prima dată când săracul Jeyan şi-a dat seama că-l urăsc. Până atunci ţinusem totul în interior şi gândul că în sfârşit ştia mă elibera. Eliberarea era ca mirosul de cafea proaspătă dimineaţa. Mă trezise. Creierul meu căscă şi se întinse.

Acum îl puteam urî pe faţă. Pentru că a refuzat să ia cuţitul din mâna mea, am înjunghiat tortul fix prin dreptul nasului. Jeyan nici nu s-a atins de tort, dar mie şi copiilor ne-a plăcut, ajungându-ne câteva zile. Copiii îşi înmuiau degetele în siropul lipicios roşu ca sângele de sub cap şi le lingeau cu lăcomie. Degeţelele lor împingeau buzele moi, iar cu dinţii lor mici de lapte rodeau cu nerăbdare dinţii de zahăr daţi cu fondant. Scoteau uşor limba roz să prindă tot ce curgea. Soţul meu privea toate acestea cu o expresie neaşteptată de uluire şi jignire.

Şi într-o zi mi-am luat inima în dinţi şi i-am cerut să ne lase.

Ziua în care a plecat mi-am petrecut-o în patru labe spălând cu clor ca să-i scot mirosul din viaţa mea. A fost foarte greu la început, dar am reuşit. În fiecare an munceam din ce în ce mai mult. Copiii creşteau bine şi sănătos, dar amândoi erau înspăimântaţi de mine. Ne-am mutat într-o casă mai mare, dar în sinea mea eram foarte nefericită.

Soţul meu ajunsese un bătrân beţiv. Uneori îl vedeam cu ochii injectaţi în zona unde se adunau muncitorii săraci ca să bea tărie ieftină, făcută din orez, palmier de cocos sau

chiar buruieni. Odată s-a împiedicat de mine pe stradă, bolborosind ca pentru sine. Nu mă recunoscuse. M-am uitat la creatura jalnică întorcându-se cu mers împleticit spre cămăruţa lui murdară şi n-am simţit nici un pic de remuşcare. Vezi tu, devenisem dură şi rece! Nimic nu m-afecta. Nici măcar propria mea nefericire.

Şi într-o zi, mama ta, Dimple, a venit să mă vadă. A luat un autobuz, a coborât la o staţie greşită şi a venit pe jos tot drumul până la micuţa mea casă cu terasă, prin soarele torid de după-amiază. M-am uitat la faţa ei roşie cum strângea la piept o pungă de plastic cu un mic casetofon în interior.

— Spune-mi partea ta de poveste! m-a îndemnat.

Nimeni nu-mi ceruse vreodată varianta mea. Nimeni nu mă mai întrebase vreodată de ce nu o îndrăgisem pe sfânta de soacră-mea. Aşa că i-am spus. I-am povestit că o uram pe bunica ei deoarece, dintre toţi, fusese singura care ştia cu adevărat cum e să fii căsătorită cu un om care te dezgustă prin prostie, orbire şi ignoranţa lui încăpăţânată. Era singura care ar fi trebuit să înţeleagă, şi totuşi m-a căsătorit cu el. Asta pentru că nu-i păsa deloc de mine. Totul a fost o prefăcătorie delicată, jucată frumos. Până la urmă, nu-şi iubea decât propriile odrasle.

De îndată ce mi-am destăinuit toate gândurile ţinute ascunse până atunci, transmiţându-le în casetofonul lui Dimple, au devenit brusc lipsite de importanţă. Acumulasem strat peste strat de ură, pentru ce anume?

„Şi ce dacă?”, striga inima mea, înălţându-se eliberată în interior. Ce este această ură cumplită pe care am strâns-o în mine atâţia ani de zile? Cui i-am făcut rău cu ura mea dacă nu bieţilor mei copii nevinovaţi şi mie? Am fost nebună să pierd toţi aceşti ani purtând cu mine o ranchiună atât de inutilă. Am lăsat ura să se disipeze. S-a risipit ura pentru soţul meu, mama lui, soţia lui Lakshmnan şi dispreţul meu îngrozitor pentru toată lumea.

Dintr-odată, am revăzut iar dragostea mea secretă în feţişoara mamei tale. Lakshmnan a reapărut în mintea mea. Mă întorceam în timp. Trecutul mă chema, şi eu dădusem ceasul înapoi. Încă îl iubeam. Cred că îl voi iubi mereu. Dorinţa neconsumată nu aduce niciodată sfârşitul

dorinţei, ci garantează persistenţa ei. M-am aşezat cu Dimple la o ceaşcă de ceai şi era ca şi când vorbeam cu Lakshmnan. Era tare ciudat. La plecare, după ce ne-am spus la revedere şi am închis uşa, m-am lăsat cu spatele pe ea şi am râs până am simţit o împunsătură în stomac. Da, trebuie să-i mulţumesc lui Dimple! Mi-am dat seama că fetele mele erau parte din mine. Când au ajuns acasă în ziua aceea, le-am strâns în braţe trupurile rigide, surprinse, şi am plâns. Confuze şi speriate, au încercat să mă mângâie şi le-am redescoperit.

Asta a făcut mama ta pentru mine! M-a ajutat să-mi regăsesc firul vieţii. Mi-a permis să mă uit din nou la imaginea lui Lakshmnan. Stătuse ploaia în lumea mea.

În noaptea aceea am deschis o cutie veche, ţinută adânc în cămara sufletului meu, şi am scos imaginea acelui moment colorat când a gustat prima bucată violet de carne. Clipa aceea când s-a uitat la mine să vadă dacă îi răspund la privire. Acel moment de surpriză şi dorinţă abia stârnită. Secvenţa când soarele a inundat camera cu lumina argintie a lunii. Acum, imaginea aceea este ca o comoară în inima mea îmbătrânită şi acolo va rămâne până când voi muri. Când am aflat că a murit Lakshmnan, imaginea, departe de a se decolora, a devenit şi mai luminoasă. Poate că în altă viaţă ne vom întâlni din nou şi vom avea ocazia ce ne-a fost refuzată în aceasta, de a fi soţ şi soţie.

Acum, Nisha, draga mea, ţi-am spus toate astea pentru că mama ta mi-a scris câteva zile mai târziu să-mi spună că banda folosită la înregistrarea poveştii mele se agăţase în aparat. M-a asigurat că va reveni să refacem povestea, dar nu a mai făcut-o. Nu prea putea decide ea în privinţa a ceea ce avea voie sau nu să facă. Întrucât ştiam că păstra poveştile pentru tine, am considerat că îi pot împlini dorinţa. Să-ţi spun direct că asta fusese pe banda compromisă!

Nisha.

M-am dus în mijlocul camerei şi m-am uitat mulţumită în jurul meu. Casa era complet cufundată în tăcere. Nici măcar vechea pendulă a bunicului nu ticăia. Într-o zi am s-o repar, dar acum pur şi simplu voiam să mă simt acasă.

O echipă de femei robuste în albastru au alungat pânzele de păianjen groase de pe plafoane, au lustruit pardoseala de marmură neagră până i-au redat luciul şi au făcut ca noi balustradele curbate. Când mi s-a întors pictura în ulei a mamei de la restauratori, arăta minunat, o frumuseţe misterioasă. Revenise apa la robinete şi întrerupătoarele de lumină porneau becurile galbene. Afară, nişte lucrători au înlocuit hamacul zdrenţuit, au dragat iazul şi l-au repopulat cu peşti de culoarea flăcărilor. Buruienile au fost scoase cu migală şi arse în fundul grădinii. Micul pavilion de vară din grădină a fost consolidat şi revopsit în culoarea originală, alb pur.

În bucătărie, majoritatea aparatelor casnice de modă veche au fost aruncate pentru a face loc articolelor mele de menaj mai moderne. Un frigider care funcţiona, un cuptor cu microunde şi o maşină de spălat bună, care nu era acceptată de Amu. Oh, am uitat să vă spun că am găsit-o pe Amu! N-a fost uşor, dar un bătrân orb dintr-un templu închinat lui Ganesha m-a îndrumat spre un preot dintr-un ashram, care, la rândul lui, m-a condus la un văr perfid, care a încercat să mă abată din drum, dar am refăcut paşii şi, în cele din urmă, m-am trezit în faţa ei. Cerşea într-o piaţă de noapte, supravieţuind cu furnici roşii pe care le prindea de pe şopârlele moarte şi cu alimentele stricate pe care comercianţii din piaţă le aruncau. Am văzut-o fără dinţi, cu mâna întinsă ca o crenguţă, picioarele îngroşate cu noroi negru şi mirosind a gunoi, şi am ştiut imediat cum era să stau în interiorul cercului iubitor al braţelor ei cafenii.

— Dimple! exclamă ea dezorientată.

— Nu, Nisha! i-am răspuns şi a început să plângă incontrolabil. Aşa că am adus-o acasă.

Oficial eram falită, dar nu-mi păsa. Nevoile mele erau mici. Nimic nu părea mai important decât renovarea casei. De multe ori mă plimbam prin jur cu uimire şi neîncredere, doar atingând lucruri. Trasam cu degetele suprafeţele netede, lucioase, încă uimită că trecusem de nenumărate ori pe drumul principal fără să bănuiesc că un viraj la stânga m-ar fi dus la locuinţa mea. O casă remarcabilă, cu cele mai minunate comori! Nu-mi venea să cred că era numai a mea. M-am întors încă o dată să mă uit la portretul

mamei şi la zâmbetul ei trist.

Eram hotărâtă să-mi găsesc rudele. Întâlnirea cu Ratha îmi deschise apetitul pentru asta. Am verificat în cartea de telefon şi nu era decât o singură Bella Lakshmnan în ea. Am format numărul.

— Bună ziua! răspunse o voce stridentă.

— Alo! Numele meu este Nisha Steadman, am spus.

Un moment de reculegere a fost urmat de nişte ţipete care mi-au străpuns craniul. Am ţinut telefonul mai departe până s-a auzit o altă voce, bruscă şi puternică:

— Da, ce doriţi?

— Alo! Numele meu este Nisha Steadman. Cred că s-ar putea să fim rude.

— Nisha? Tu eşti?

— Da, iar tu eşti Bella cea cu bucle frumoase, nu-i aşa? am întrebat râzând pe jumătate.

— O, zei, nu pot să cred! De ce nu vii pe la noi? Vino acum!

I-am urmat instrucţiunile spre zona Petaling Jaya. Se circula greu şi când am ajuns era aproape seară. Am parcat maşina şi am văzut o femeie înaltă, stând ca un războinic la uşă, mijind privirea în zarea crepusculară. Când m-am îndreptat spre poarta lor, a ieşit afară şi şchiopătând a venit spre mine, plângând cu voce tare:

— Nisha, Nisha, eşti într-adevăr tu? După toţi aceşti ani... Dar întotdeauna am ştiut că îţi vei aminti de bătrâna ta bunică Rani. Ia te uită la tine! Eşti leită Dimple. A fost o fiică aşa de bună cu mine. Am iubit-o foarte mult!

Mă învălui într-o îmbrăţişare ca de urs şi, apucându-mi mâna dreaptă cu ambele ei palme, mi-o acoperi cu pupici uscaţi, ca pielea scorţoasă. Printre suspine şi sărutări, mă invită:

— Intră, intră!

O femeie senzuală, cu bucle frumoase, ce-i treceau bine de talie, ieşi din casă. Avea un corp suplu de dansatoare şi purta clopoţei la glezne. Ochii ei în întuneric erau enormi şi strălucitori. Da, aceasta era floarea exotică a familiei! Când m-am apropiat, i-am văzut ridurile fine din jurul ochilor. Trebuie să fi avut patruzeci de ani de acum.

— Bună, Nisha! O, zei, semeni atât de mult cu Dimple!

— Iar tu eşti capodopera păunului! o laud.

— Ahhh, mi-ai ascultat casetele! râse jenată, stând stingheră în stânga mea în timp ce nou descoperita mea bunică monopolizase spaţiul din jurul meu şi mă conduse într-o casă puţin mobilată.

Chiar în pragul uşii de la intrare erau câteva canapele vechi, bleumarin, iar pe pereţi nişte picturi ieftine cu viaţa rurală din Malaysia. În dreptul unui perete era o vitrină plină cu ornamente bizare. Surprinzător, masa lor mare arăta foarte scumpă şi părea că nu are ce căuta în casa aceea decorată ciudat.

Bunica Rani îşi împreună cele două capete ale sariului şi-şi şterse tristă ochii uscaţi.

— M-am rugat ani întregi pentru această zi! oftă. Apoi se întoarse către fiica ei şi spuse: Du-te şi fă un ceai copilei şi adu nişte prăjituri de import. Îndreptându-şi iarăşi atenţia asupra mea, mă chestionă: Unde locuieşti acum?

— La Lara! am răspuns.

— O, locuieşti acolo de una singură?

— Nu, stau cu Amu.

— Încă n-a murit hodoroaga aia de babă?

— Mama, nu mai spune astfel de lucruri oribile! o certă Bella clătinând din cap cu dezgust.

— Şi cum îţi merge? o întreb pe bunica.

— Rău, rău, foarte rău!

Îmi stătu pe limbă să observ: „Vai, deci nici o schimbare”. Însă am remarcat doar:

— Oh, îmi pare foarte rău să aud asta!

Bella plecă să facă ceai şi să taie prăjitura de import. Bunica Rani se uită cu ochi mijiţi, bănuitori după fiica ei cum iese. Când a fost sigură că Bella era suficient de departe să n-audă, se aplecă în faţă şi-mi şopti cu înverşunare:

— Este prostituată, ştii! Niciunul dintre vecinii noştri nu mai vorbeşte cu mine din cauza ei. Ce-ar fi să mă iei să stau cu tine la Lara? Nu mai pot trăi aici. Toată lumea râde de mine!

M-am uitat la ochii ei lacomi, strălucitori şi mi-a părut rău pentru Bella. Mi-am amintit ce a spus pe casete despre mama ei: „Este o cunoştinţă karmică. Un cadou veninos de

la soartă. O mamă!” Mi-am imaginat cum femeia josnică din faţa mea o agresase pe săraca de mama. Dimple era o floare prea fragilă pentru femeia asta ca un piton. Deja încerca să mă strângă şi pe mine. De fiecare dată când expir, m-ar strânge şi m-ar sufoca până ar simţi că nu mă mai zbat, că nu mai lupt cu muşchii ei puternici. Atunci şi-ar descleşta fălcile ca să înceapă să mă înghită cu totul.

Mătuşa Bella se rezemă de uşa de la bucătărie.

— Ibricul începe să fiarbă! ne informă veselă.

— Hei, ţin minte că mâncam împreună îngheţată în Damansara, o anunţ. Mereu cereai cu nuci zdrobite deasupra!

— Da, aşa este – întotdeauna îmi iau cu nuci! Deci ţi-ai recăpătat memoria?

— Nu, doar crâmpeie şi fragmente, dar îmi amintesc de tine! Îţi reţin părul şi hainele superbe, realmente îndrăzneţe, pe care le purtai. Toţi bărbaţii obişnuiau să se holbeze după tine!

Bunica Rani pufni.

Deodată strig impulsiv:

— Ştii ce? Dă-l încolo de ceai! Hai să mâncăm îngheţată. Ca pe vremuri!

— S-a făcut! Atunci mergem în Damansara! fu ea de acord, rânjind.

— Damansara! confirm.

— Fetelor, plănuiţi să mă lăsaţi aici singură, cu picioarele umflate şi mâinile mele anchilozate? Dacă se întâmplă să cad cât sunteţi în oraş? se arătă indignată bunica.

— Te rog, bunico Rani! Promit că nu întârzii mult cu Bella. Stai şi aşteaptă-ne un pic, bine?

Bella îşi dădu pe spate părul greu. Era încă o femeie foarte sexy.

— Să mergem! spuse. În maşină, mă informă: Să ştii că nu sunt prostituată!

— Ştiu! i-am răspuns băgând maşina în viteză.

— Aşa e mama! N-a mai fost zdravănă de când l-a băgat în mormânt pe tatăl meu cu răutatea ei!

*

Am ascultat şi ultima casetă, dar povestea rămânea neterminată. Am scos dintr-un sertar numărul de telefon al

lui Rosette.

— Am terminat de ascultat casetele! îi comunic în receptor.

Am stabilit o întâlnire. Am pus receptorul în furcă şi am urcat uşor pe scara în spirală. Amanta cu alura teatral misterioasă a lui tata era aparent disponibilă pentru o consultaţie la ora şase. Stăteam şi mă întrebam ce cadouri s-ar fi cuvenit să duc la întâlnire? îi promisesem doamnei câştig financiar în schimbul unor informaţii, dar, desigur, asta fusese înainte să aflu că sunt falită, însă nu era totul pierdut. În dormitor am deschis un seif din perete şi din gaura aceea neagră am extras o cutie mică, încrustată cu scoici. Un cadou de la malul mării pentru un copil.

Am deschis cutia şi în interiorul ei am găsit o colecţie încurcată de bijuterii – toate piesele pe care tati le lăsase pe măsuţa de lângă camera mea de-a lungul anilor. Am răsturnat conţinutul preţios pe pat. Părea că fac un lucru destul de neglijent cu asemenea obiecte de o frumuseţe sclipitoare. Rostogolite pe pat, bijuteriile scânteiară alb. Diamantele erau preferatele lui tati. Cel mai mult le aprecia strălucirea nemuritoare. Perlele erau subestimate, iar alte pietre arătau prea mult ca mărgelele colorate, însă diamantele dure, reci aveau un farmec special pentru el.

Descurc din amestecul acela un şirag la baza gâtului din aur alb, cu o piatră foarte mare tăiată dreptunghiular. Ţin minte că tata l-a asigurat pe douăzeci de mii de ringgiţi. Se legăna splendid agăţat de degetele mele, iar schimbarea destinatarului lui părea iminentă. Îl ridic la nivelul feţei.

— Ţi-ar plăcea să mergi şi să stai în Bangsar la gâtul frumos al unei curve? i-am şoptit încet.

Arunc nepăsătoare lanţul pe pat şi strâng toate celelalte bijuterii în cutia lor cu scoici. O aud pe Amu la parter cum vorbeşte de una singură în timp ce frământă aluatul pentru cina noastră simplă din turte şi iahnie de linte.

Casa lui Rosette a fost uşor de găsit. Era înconjurată de acelaşi tip de conifere ca şi Lara. Evident, tatălui meu infidel îi plăceau foarte mult acei copaci. Când am sunat, porţile electrice negre s-au deschis fără zgomot. Am intrat cu maşina şi am parcat în veranda acoperită, în spatele unui model sport de Mercedes Benz. O servitoare chineză

deschise uşa. Privirea mi se plimbă în jurul casei, minunându-mă de amprenta lăsată de tata. Vedeam aceeaşi marmură, balustradele curbate şi acelaşi model de candelabru imens de cristal fusese instalat şi în casa curvei. Tata realmente era înnebunit după aspectul de *palazzo* poleit în aur. Rosette zâmbi în timp ce îşi descolăci picioarele, ridicându-se de pe canapeaua mare din piele neagră, un model ce părea nou şi modern. Desigur, nu pe gustul lui tata. Gazda veni spre mine cu mâna întinsă.

— Ce mai faci? mă întâmpină vocea ei prietenoasă, strângându-mi mâna moale şi uscată.

— Bine!

Asta era femeia care o distrusese pe mama. Uită-te la ea! Cât de rece şi aranjată arăta invitând-o în bârlogul ei tocmai pe fiica persoanei pe care o nimicise.

— Coniac, nu? îmi propuse ea îndepărtându-se deja.

— Mulţumesc!

— Fără gheaţă, dacă îmi amintesc corect.

Se uită la mine cu o sprânceană ridicată. Nu mai semăna cu tânăra fată fluturând din mână pe care o descria mama, înnebunită de durere. Rosette se rafinase mult de-a lungul vieţii.

— Deci, ce ai vrea să ştii? întrebă ea.

— Totul. De la început! subliniez şi bag mâna într-un mic săculeţ de catifea şi scot colierul sclipitor.

Îl pun pe o masă de marmură verde-închis.

Nici un alt fel de decor nu i-ar fi putut da colierului mai multă prestanţă ca întunericul lucios al suprafeţei de marmură. De asemenea, fără îndoială, comandat de gustul lui tata. Mă uit în sus şi o văd pe Rosette privind pietrele strălucitoare cu o emoţie greu de descifrat în ochi. Nu era propriu-zis lăcomie, nici măcar fericire, ci un fel de dor întunecat. De parcă se uita în trecut la ceva foarte îndepărtat, care nu mai era realizabil. O privire într-o viaţă pierdută.

— După cum probabil ştii, reiau, tata era falit când a murit. N-a mai rămas nimic, doar bijuteriile mele şi casa pe care mama mi-a lăsat-o mie! Mă întrebam dacă ai accepta acest colier în locul cecului pe care ţi l-am promis.

Rosette veni spre mine cu băuturile în mâini. Nu mai bea

lichior Tia Maria cu gheaţă. Părea că avea un pahar cu ceai. Îmi prinse privirea şi râse.

— Când eşti tânăr, alcoolul este permis în toate ocaziile sociale. La vârsta mea, alcoolul este permis numai la ocazii speciale!

— Şi înmormântarea tatălui meu a fost o ocazie specială?

— Întâlnirea cu tine a fost.

— Chiar, ce bei? o întreb, mirată de răspunsul femeii ceva mai în vârstă.

— Un amestec indonezian special de ierburi şi rădăcini. E groaznic de amar, dar este renumit că-şi menţine victimele tinere.

Se apropia de cincizeci de ani şi totuşi, relaxată în mediul ei, nu arăta de mai mult de treizeci. Oare apelase la chirurgia plastică? Dar nu avea totuşi aspectul acela de „am ieşit întreagă dintr-un tunel de curent”. Observă că o studiez şi râse, făcând să-i apară linii fine în jurul gurii şi ochilor.

— Tinereţea este ca un prieten capricios. Îi poţi da oricât şi orice şi tot te va lăsa. Vârsta îţi este un prieten adevărat! Ea rămâne cu tine, oferindu-ţi tot mai mult până când mori. Anul viitor împlinesc cincizeci de ani. Toate secretele mele se află într-un mic sat din Indonezia, unde trăieşte un bătrân cu chip scheletic care cunoaşte o magie minunată numită *susuk* El ascute ace din diamant şi aur până când se fac fine de abia le observi, apoi strânge floarea tinereţii în interiorul acelor fine de diamant şi le inserează sub pielea clienţilor lui. Odată ajunse sub piele, acele îl înzestrează pe purtător cu un aspect de tinereţe şi frumuseţe nedefinită. O frumuseţe care nu este suma tuturor trăsăturilor, ci ceva care o sfidează. Iluzie pe care o completez cu aceste tonice dezgustătoare. Problema cu aceste ace minuscule sub pielea ta este că trebuie să fie îndepărtate înainte de a muri sau măcar înainte de a fi îngropat, dacă nu, sufletul tău va fi legat de pământ prin *susuk* şi va rătăci prin cimitire şi pe marginea drumurilor pe veci. Majoritatea cântăreţilor noştri de top şi actriţele din Malaysia au făcut procedura ca pe ceva firesc. Uită-te cu atenţie la strălucirea pielii lor şi vei observa că în spatele ei se află o faţă obişnuită. Chiar înainte de a muri, o să mi le scot pe ale

mele şi voi îmbătrâni deodată pe loc. Macabru, nu-i aşa? comentă ea râzând surprinsă. Oricum, n-ai venit să auzi despre complicaţiile pe care moartea le va impune sufletului meu.

Îşi apropie mâinile albe, cu manichiură frumoasă, indicându-mi să iau loc.

M-am aşezat pe un fotoliu din piele. Era mare şi foarte confortabil, dar am rezistat tentaţiei de a mă prăbuşi în el şi a mă relaxa. Voiam să mă uit la creatura fascinantă care reuşea să-mi inspire când milă, când admiraţie. Aceasta era femeia care avusese şi în prima tinereţe capacitatea de a atrage şi prinde în mreje un bărbat ca tata şi de a o distruge pe mama.

— Ei bine, de unde să încep? întrebă ea.

— De la început până la sfârşit. Unde l-ai cunoscut pe tata? Ce ştii despre mama şi despre mine?

— L-am cunoscut pe tatăl tău când lucram la agenţia de escorte Golden Girls. De fapt, era cu mama ta şi am făcut cunoştinţă şi cu ea, dar nu cred că m-a reţinut. Stăteam la o masă foarte mare, cu o mulţime de alte femei frumoase. Luam cina cu un prieten de-al tatălui tău în noaptea aceea, dar el a fost imediat prins în mreje. Ochii lui negri mă devorau. L-am văzut stând acolo şi simţeam cum dinţii lui îmi muşcă din inimă. Mama ta nu şi-a dat seama; nu a observat nimic. Era tânără, nevinovată, fără nici o urmă de perversitate şi însărcinată. Îi străluceau ochii de fericire când se uita la el, n-ar fi crezut ce zăcea în el. Era dulce şi prea pură ca el să-i arate latura aceea urâtă a lui, nevolnică, pe care o ascundea de restul lumii. La mine remarca pielea albă ca orezul, dar mai mult decât atât a văzut acceptare şi recunoaştere. Îl înţelegeam. Urât şi deformat, însă totuşi ciudat de atrăgător. Nu exista blândeţe între noi. Am făcut lucruri neplăcute împreună. Lucruri care ar fi şocat-o pe mama ta. Nu am simţit niciodată că i-am răpit ceva lui Dimple. Ceea ce luam ea n-ar fi vrut oricum!

Chiar dacă deşertul doreşte ploaia ca să se împrospăteze, deşertul are nevoie de soare pentru a şti că este un deşert. Mama ta era ploaia din viaţa tatălui tău, iar eu am fost soarele. Ea îl făcea s-arate frumos şi scotea ce-i

mai bun din el, dar avea nevoie de mine. Oricum, ştia unde să mă găsească.

M-a sunat a doua zi şi matroana noastră, doamna Xu, a aranjat ca noi doi să luăm masa la Shangri-La. La acel moment, era cel mai bun hotel din ţară. M-a privit toată noaptea. Nu putea mânca de foamea din interior. Am râs şi am tachinat fiara din el până când, în sfârşit, ne-am dus la etaj. Numărul camerei 309 va arde pentru totdeauna în mintea mea. A descuiat-o şi am păşit înaintea lui şi, când m-am întors, nu mai era om, rămăsese numai fiara.

A scos din buzunarul de la piept o batistă de mătase neagră şi, cu faţa serioasă, nesurprinsă, am scos o batistă similară din geanta mea. Durerea poate fi un lucru deosebit, dar bărbatul cu care mama ta se căsătorise fusese lăsat în pragul camerei noastre de hotel. Îi rămânea credincios mamei tale, în timp ce fiara şi cu mine ne făceam de cap. Nu era ceva drăgăstos, dar era atât de vital, încât gândul de a pierde experienţa era imposibil de imaginat. Şi a fost un lucru care a ars intens vreme de mai bine de douăzeci şi cinci ani, până când a murit Luke. Noi două nu ne-am fi putut întâlni cât era în viaţă, deşi te-am urmărit cum creşti. Stăteam în parcuri şi te priveam de la distanţă cum te joci, pentru că aparţineam unei alte existenţe, paralele, şi cele două nu se întâlnesc niciodată!

Se opri din vorbit şi sorbi din infuzia aceea oribilă indoneziană. Eram ca vrăjită. Lucrurile care se revărsau din gura acelei femei nu puteau fi adevărate, dar cum termina de sorbit din amăreala aceea, iar deschidea gura şi turuia vrute şi nevrute din ce în ce mai repede. Asemenea unui curs de apă care năvăleşte dintr-o crăpătură în baraj, pe care îl rupe rapid şi sfărâmă în cele din urmă totul. Cu valuri umflate tot mai tare. În curând, cuvintele ei aveau să mă înghită efectiv, m-am gândit speriată. Rosette se uită direct la mine. Părul fin îi înconjura faţa şi îi cădea uşor pe umeri.

— De ce te uiţi aşa de surprinsă? Categoric, ce era pe casetele audio trebuie să fi fost aspectul şocant. Asta este, pur şi simplu, motivaţia care a condus toate personajele să facă ceea ce au făcut.

Am scuturat din cap.

— Când am ascultat casetele, a fost ca şi când aş fi citit

un roman, un trecut pe care nu-l cunoşteam, dar cu tine aici, în faţa mea, pare că reînvii totul, îl prezinţi prea real. Îl descrii pe tatăl meu ca pe un străin. Un monstru.

— Nu, n-a fost un monstru! A iubit-o foarte mult pe mama ta şi te-a iubit şi pe tine nespus.

— Da, aşa de mult că nu suporta să mă atingă! am început să plâng amarnic.

— Săraca Nisha! Nu ştii că tatăl tău şi-ar fi umplut cu dragă inimă gura cu pământ şi s-ar fi întins ca mortul pentru tine? Tot ce-a făcut a făcut gândindu-se la tine. Nu ştiu prea multe despre copilăria tatălui tău, dar n-a fost cadrul romantic pe care i l-a prezentat mamei tale. I s-au întâmplat lucruri brutale, barbare, care i-au modelat un gust pervers, dar a refuzat să-l recunoască până când m-a întâlnit. Şi atunci am devenit cel mai mare secret al lui, după mine a început să se teamă de el însuşi. Teamă de florile de noapte, otrăvitoare care aşteptau să se desfacă în fiinţa lui.

Luke mi-a spus că într-o noapte stătea la parter, bea ceai cu mama ta, iar uşile cu geam de la terasă erau deschise. Sufla o briză plăcută şi răcoroasă şi toate lămpile de grădină erau aprinse. Ceasul tocmai bătuse ora zece.

Au oprit toate becurile din casă şi au aprins numai lumânările din statuile de abanos de pe scări. Şi se simţea mulţumit şi liniştit în lumina aceea difuză. Aşa îl făcea mama ta să se simtă. S-a uitat în sus şi coborai pe scări într-un maiou scurt, alb, care nu-ţi ajungea până la chiloţii albi, cu părul lung, ciufulit, frecându-te cu dosul palmei drepte la ochi. În lumina lumânărilor erai strălucitoare. Şi i s-a uscat gura. Preţ de o secundă necontrolată te-a dorit. Apoi şi-a adus aminte şi s-a simţit dezgustat profund. După aceea s-a urât pe sine şi s-a temut de tine. Acea fracţiune de secundă necontrolată când floarea hidoasă a nopţii din el, densă cu sucuri oribile, a ameninţat că se va deschide. De atunci înainte a refuzat să-ţi mai atingă pielea moale, tânără. Voia să se comporte ca un tată, şi nu cum îi cerea floarea aceea dezgustătoare. Voia să fie pur pentru tine!

M-am uitat la Rosette înlemnită de şoc, dar ea m-a privit impasibilă. Am lăsat jos paharul neatins de coniac şi m-am ridicat în picioare. M-am dus spre una din ferestrele din

apropiere şi am stat aşa cu ochii în gol.

— N-ai nimic bun să-mi spui despre tatăl meu? m-am auzit zicându-i.

— Tatăl tău te-a iubit! concluzionă ea pur şi simplu.

— Da, a fost un pedofil.

— Ar fi putut fi, dacă n-ai fi fost tu! Fii îngăduitoare cu memoria lui! Eşti norocoasă. Nu ai nici un fel de constrângeri întunecate care să ţi se agite în interior, zi şi noapte murmurând şi îndemnându-te la lucruri pe care îţi este ruşine să le recunoşti. Până să moară mama ta, tatăl tău nu a ştiut că ea aflase despre mine de câţiva ani deja. Mama ta a procedat greşit în privinţa asta. Dacă l-ar fi confruntat, lucrurile ar fi stat altfel. Cel mai rău demon la lumina zilei poate arăta ridicol, dar în umbră creşte în înălţime şi capătă proporţii incredibile.

După ce a murit Dimple, tatăl tău a ascultat pentru prima dată casetele ei. În timp ce asculta, vărsa lacrimi. Atunci şi-a dat seama care era motivul pentru răceala ei crescândă şi de ce îl respingea. Şi când a auzit despre chelnerul de la petrecere, a căzut la pământ doborât de remuşcări. Vezi tu, atunci când mama ta l-a lăsat pe tânărul chelner să o aibă, a distrus omul bun cu care se căsătorise. Cel care a privit-o culcându-se cu chelnerul era bărbatul pe care eu îl strângeam în braţe. Bărbatul pe care mama ta romantică şi naivă a greşit crezând că ar vrea să-l cunoască.

În noaptea aceea a venit la mine supărat şi agitat. Măsura cu paşi repezi podeaua ca un tigru în cuşcă şi se uita la mine cu ochi reci. Şi când m-a luat în braţe a fost în mod deliberat crud, negându-ne amândurora orice fel de plăcere. După aceea şi-a turnat două pahare mari de whisky şi le-a băut pe nerăsuflate. S-a dus acasă şi a început s-o urască cu inima împietrită. A început să elaboreze modalităţi de a o umili şi a înjosi, de a o distruge.

Într-o noapte a venit acasă şi a văzut rezultatul muncii sale. Nu era încă moartă. L-a privit ca un animal nătâng şi Luke a recunoscut în sinea lui că el modelase acea marionetă. Mult timp după ce trupul ei s-a dus, spiritul ei suferind a dăinuit. Nu suporta să vadă nimic din ce purtase, atinsese sau pe care dormise mama ta. Era peste tot unde se uita. O vedea chiar şi în ochii slujitorilor lui. Nu mai avea

somn. Prin urmare, a închis casa aşa cum era. N-a luat nimic, doar documentele din biroul lui, care nu aveau nici o legătură cu ea şi casetele ei preţioase.

A închis casetele într-un dulăpior din garderoba din noua lui casă şi acolo au stat până când le-ai găsit după ce-a murit. N-a vrut să ţi-o aminteşti întinsă într-o baltă de sânge, cu gura deschisă şi căscată ca un peşte eşuat la mal. Şi cu o întrebare în ochii care parcă spuneau: „Eşti mulţumit acum?”

Chiar şi ani mai târziu, o simplă sticlă de Chardonnay, un aranjament floral elegant sau o rochie lungă, neagră dintr-o vitrină a unui magazin păreau că-i strigă: „Eşti mulţumit acum?” A fost fericit în perioada aceea doar pentru că a reuşit să-ţi asigure un trecut curat ţie, ştergând tot. Cât ai zăcut într-un pat de spital, el ţi-a schimbat ca prin minune toată lumea. Te-a înscris la o şcoală nouă, a înlocuit toţi servitorii, a rupt brutal legătura cu toate rudele ei – lucru care aş putea adăuga că i-a făcut plăcere. O ura pe bunica ta, Rani.

Ţi-a cumpărat o casă nouă, ţi-a oferit o cameră nouă şi o viaţă schimbată cu totul. E atât de greu să-l ierţi că nu a vrut să ţi-o aminteşti aşa, Nisha? Este atât de greu să crezi că te-a iubit atât de mult, încât n-a vrut să suferi ca el? Şi-a dorit dintotdeauna să-ţi spună despre moştenirea ta şi despre trecut, dar cu cât a amânat mai mult, cu atât i-a fost mai greu. Îşi stabilise termene limită. „Când o să împlinească optsprezece ani”, m-a anunţat. Apoi ai făcut optsprezece ani şi momentul a trecut. A reluat: „Categoric îi spun când va avea douăzeci şi unu de ani”. Ai împlinit şi douăzeci şi unu de ani şi a lăsat să treacă ocazia, apoi te-ai dus în străinătate la studii şi şi-a promis: „Când se întoarce”. După care, bineînţeles, s-a îmbolnăvit şi atunci a zis: „Cel mai bine e să afle când mor”.

— Îmi doresc să fi ştiut mai devreme, când era încă în viaţă. Mereu am crezut că nu mă iubea, i-am şoptit.

— Nimic mai departe de adevăr! replică Rosette cu tristeţe în glas.

M-am apropiat de locul unde stătea femeia aceea frumoasă. Pielea îi era uimitor de albă. Uitându-se în sus la mine, ochii îi păreau foarte mari şi întunecaţi. M-am

întrebat ce remarcase tatăl meu la ea. Ce anume trezise la viaţă monstrul amorţit din el? Oare ce simţise femeia asta, când îl văzuse prima dată pe tati. Cât de complicate şi ciudate sunt vieţile altor oameni. De neînţeles!

Timp de câteva minute, eu şi Rosette ne-am uitat pur şi simplu una la alta, fiecare pierdută în propriile gânduri ascunse. Apoi m-am aplecat şi am îmbrăţişat-o.

— Îţi mulţumesc că l-ai consolat pe tatăl meu, i-am spus foarte încet.

În adâncul ochilor lui Rosette flutură o umbră, tristă, fantomatică din trecut. Coborî privirea şi îşi înclină capul. Părul ei frumos şi mătăsos pe care îl admirasem mai devreme îi căzu în faţă şi-i ascunse chipul. Pe undeva, simţeam impulsul de a mângâia creştetul acela mătăsos care suferea. Am ridicat mâna şi i-am lipit-o de tâmplă. Într-adevăr, avea un păr moale. Rosette îşi frecă uşor capul de mâna mea alintându-se ca o pisică nevinovată. N-aş putea fi prietena ei. Niciodată! Chiar şi atunci îmi răsări în minte o imagine murdară cu această femeie în braţele lui tata.

— Mulţumesc, şopti Rosette. Poate că am fost doar o prostituată, dar l-am iubit pe tatăl tău!

— Cel puţin ţi-ai trăit viaţa ştiind cum ar arăta toate „dar dacă”-urile, i-am spus.

Apoi m-am întors şi am plecat. Ştiam că nu voi mai reveni la cuşca aceea aurită oribilă, cu pisica ei albă cu negru şi singuratică.

*

În dimineaţa aceea m-am trezit mult prea devreme, inexplicabil. Pe moment am rămas întinsă, derutată şi curios de agitată. Nu avusesem nici un coşmar şi nu-mi era sete. Şi brusc mi-am amintit de o altă zi când m-am trezit fără motiv.

Mă închipui cum împing pătura, alunec din pat şi merg s-o caut pe mami. În momente din acestea, mami ştia întotdeauna ce să facă. Ne puteam cuibări una în alta în patul ei mare, iar ea scotea de sub pat aventurile lui Hanuman, zeul-maimuţă.

Ca într-un film, mă văd mergând pe jos spre camera mamei. În toată casa este linişte. Apuc balustrada rece şi, uitându-mă în jos, cuprind cu privirea livingul plin de umbre

şi colţuri întunecate. Salonul de la parter este cufundat în întuneric, cu excepţia strălucirii uşoare a lămpilor de veghe. Asta înseamnă că tata nu a venit încă acasă. Tălpile mele goale pe podeaua de marmură rece sunt mute. Uşa de la camera lui mami este închisă. Amu şi şoferul au adormit în camerele lor de la parter. Mă revăd în faţa ochilor mică, cu părul până la umeri, cum răsucesc mânerul. Uşa se deschide şi, dintr-odată, sunt foarte trează. Cumva încăperea arată diferit. Veioza de pe noptieră este aprinsă. Camera este în continuare tăcută. Se aude doar un picurat. Un sunet uşor, umed. Pic!... Pic!... Ca un robinet care picură.

Mama a adormit cu capul pe măsuţa de lângă pat, cu spatele la mine. Era atât de obosită că a adormit la măsuţă.

— Mami! o strig încet.

Camera este rece, tăcută şi miroase vag a fum. Un miros dulceag, pe care nu-l recunosc. Se petrece ceva ciudat, nu-mi dau seama ce. Mi se ridică firele de păr de pe braţe şi mi se usucă gura. Mă întorc să plec. O să vin la mami a doua zi dimineaţă. Aşa este cel mai bine! Lucrurile întotdeauna arată mai bine la lumina dimineţii. Şi apoi aud din nou sunetul acela gros de picurat. Pic! Mă răsucesc încet şi mă îndrept spre mami care doarme. Poartă furoul ei de noapte frumos, albastru. Pe masa unde mami a adormit sunt nişte pipe ciudate şi lucruri pe care nu le-am mai văzut până atunci. Vin din ce în ce mai aproape.

Oh, mami! şoptesc pierdută. Sunt tot mai aproape şi mai aproape şi apoi, în loc să îmi întorc capul să-i văd chipul, mai înaintez doi paşi şi trec de silueta care doarme adânc. Dacă merg mai departe, dau de patul lui mami, aşa că sunt obligată să mă întorc. Mă întorc foarte încet. Nu ştiu, nu-mi înţeleg reacţia, dar închid ochii. Inspir adânc, apoi deschid încet ochii.

Mă uit drept în privirea mamei. Se uită spre mine, dar în gol. Are ochii sticloşi şi gura i se deschide şi închide ca la peşti. Înfiptă adânc în stomacul ei este sabia japoneză frumos stanţată, care de obicei atârnă în biroul lui tata.

Harakiri. Harakiri. Harakiri, îmi răsună în gând vocea Angelei Chan, bătăuşa din clasa mea, cântând pe un ton enervant.

Mintea începe să mi se învârtă.

Melc, melc, codobelc, cântă glasul ei urât în capul meu. *Fată proastă, n-ar fi trebuit să pârăşti*! şuieră glasul ei răutăcios...

Scutur capul şi vocea dispare şi mă uit din nou la ochii goi, lucioşi ai mamei. Apoi mintea mi se înceţoşează brusc cu o confuzie de cântecele rimate de grădiniţă, interpretate de voci chinuitoare. Îmi umplu capul ca zumzetul a un milion de albine astfel încât nu mai am răgaz să gândesc cu creierul meu uimit.

„Copilaşul Wee Willie Winkie aleargă prin oraş. Sus pe scări şi jos pe scări, în pijamalele lui. Bate la fereastră şi plânge prin gaura cheii să i se deschidă. Toţi copiii s-au băgat în pat? Pentru că e deja opt seara. Bietul copilaş Wee Willie Winkie umblă descălţat.

Guguştiucul spune:

— Guu, guu, ce să fac?

— Unde te duci atât de sus?

— Ca să scutur pânzele de păianjen de pe cer.

— Pot să vin cu tine?

— Da, hai-hai!

Un pitic atât de mic/ Făcea baie într-un ibric. / De săpun s-a-mpiedicat/ Şi în apă a picat. / Vai-vai, ce păcat că piticul s-a înecat!

Înger, îngeraşul meu, / Ce mi te-a dat Dumnezeu. / Doamne, îngeraşii tăi/ Fie păzitorii mei!”

Ca prin farmec, cântecele rimate şi rugăciunea se opresc. Linişte!

Mama şi-a făcut harakiri. Oare tati va fi mândru? Mereu spunea că numai cei mai viteji samurai au curajul de a comite harakiri la modul corespunzător, să curme ei totul. Mai fac doi paşi spre mami. Întind mâna şi-i ating părul. Moale. Gura ei se închide şi se deschide.

— Mami, şoptesc, o să sângerezi până mori pentru că n-ai avut tăria să termini treaba!

Sângele din rană îi curge rapid în palma deschisă, pe degetul mijlociu şi picură într-o baltă roşie pe podeaua neagră.

Roşu pe negru. Roşu pe negru.

Stau încremenită şi urmăresc o picătură de sânge

adunată în vârful degetului, apoi, parcă cu încetinitorul, picătura cade pe podea. Mă uit la înaintarea ei graţioasă până când atinge balta roşie care se întinde şi dispare în lichidul gros, şi abia atunci încep să ţip.

Îmi smulg părul din cap şi, suspinând, alerg la telefonul de pe noptieră. Acolo descopăr că nu-mi amintesc cum să sun la urgenţe. Degetele mi se prind în cadran şi receptorul îmi scapă din palma umedă şi rece. Ies în fugă din cameră, ţipând: „Mami, mami, mami!” Strig isteric.

La capătul scării, jos, îl văd pe tata cu piciorul pe prima treaptă. Tocmai a venit acasă. E îmbrăcat cu cămaşa lui cea mai bună din mătase, pe care o poartă doar la dineurile cu demnitari, pentru efect. Zâmbetul de pe faţă îi îngheaţă când mă vede.

Mă avânt spre el.

— Ajutor, tati, ajutor! plâng sălbatic.

În partea de sus a scărilor parcă văd un gâscan mare, grav, cu papion negru. Ah, îl recunosc! Este Goosey Goosey Gander rătăcit din cântecel, care urcă ba la etaj, ba la parter, în camerele stăpânei sale. Probabil că m-a confundat cu tipul care nu vrea să-şi spună rugăciunile la culcare, pentru că m-agaţă de piciorul stâng şi mă aruncă în jos pe scări. Mă împiedic.

Şi încep să zbor în jos pe scări spre tatăl meu uimit. La jumătatea lor, mă lovesc de treptele de marmură. Fără durere. Încep să mă rostogolesc. Am frânturi de imagini. Îmi surprind în pardoseala de marmură reflexia îngrozită. Pe tavan văd ochii sticloşi ai mamei privind acuzator, râsul ei superb stins şi prins în interiorul unui balon pe care îl suflă, iar la capătul scărilor, faţa îngrozită, alertată a lui tata năvălind spre mine, cu zâmbetul lui frânt şi şters. Apoi doar întuneric. M-a prins gaura neagră.

Nu mai există amintiri pentru tine! spune o voce moale, liniştitoare. Era un prieten. Îi păsa. Mi-a dat un şarpe mâncător de memorie să-mi ţină de urât.

□ PARTEA A ŞAPTEA □

Unii pe care i-am iubit □

Nisha □

Stau întinsă singură în întuneric, urmărind în linişte amintirile ce-mi trec prin faţa ochilor una câte una,

asemenea unui diapozitiv de film vechi găsit într-o mansardă abandonată, până când dindărătul ferestrei camerei mele se crapă de ziuă. Pe la cinci jumătate dimineaţa ajung la convingerea că tatăl meu m-a iubit, încep să-l înţeleg un pic acum. Chinul gândului că nu suntem nişte oale perfecte. Unchiul Sevenese o învăţase pe mama asta. Îmi îngrop faţa în pernă şi plâng în tăcere pentru tot ce-ar fi putut fi aievea. Îmi spun în gând: „Te-am iubit cu adevărat. Mi-aş fi dorit să-mi fi spus. Te-aş fi înţeles”.

M-am dus cu maşina la Kuantan. Am parcat pe strada principală şi am mers pe jos până la uliţa înfundată unde era locuinţa străbunicii mele Lakshmi. Amintirile m-au năpădit imediat. Am bătut la uşă şi în prag a apărut Lalita, mătuşa mamei mele. Arăta aşa de bătrână, că nici n-am recunoscut-o. M-a strâns în braţele ei firave, cu ochii tulburi înotându-i în lacrimi.

— Intră! Intră! Semeni leit cu mama ta! exclamă ea pe jumătate râzând, pe jumătate suspinând. Mă mai ţii minte?

— Un pic, i-am răspuns.

Era ultima supravieţuitoare. Ceilalţi muriseră. Ajunseseră un şir lung de fotografii în alb-negru, încadrate cu ghirlande de flori artificiale.

— Nu-i nimic! Erai un copil pe atunci. Mama îmi spunea mereu: „Lalita, într-o bună zi, fata asta o să se facă scriitoare!” Eşti scriitoare?

— Nu!

— De ce nu? Doar era visul tău. Obişnuiai să scrii frumos, lucruri drăguţe despre tatăl tău îngrozitor. N-ar trebui să vorbesc rău despre morţi. Mama ta era o fată frumoasă. Ştii că tatăl tău s-a îndrăgostit de când a văzut-o prima dată?

Am dat din cap.

— Vrei nişte bomboane de nucă de cocos? mă întrebă. Sunt caramele moi. Foarte bune pentru cei fără dinţi.

— Da, mulţumesc, i-am răspuns zâmbind.

Era simpatică, exact cum o descrisese mama. Foarte nevinovată.

— A, aşteaptă o clipă! Străbunica ta mi-a lăsat ceva pentru tine.

Dispăru după o draperie şi reveni cu o brăţară pe care

mi-o aşează cu grijă în palma întinsă. M-am uitat la bijuterie. Avea un locşor în trecutul meu rememorat în grabă. Am închis ochii şi, pipăind încet pietrele de pe ea, m-am străduit să recreez în gând amintirea aceea efemeră. Treptat, mi-am reamintit vocea mamei povestind: „Şi în ziua aceea bunica Lakshmi i-a zis bunicului: «Ia-o pe Dimple cu tine! Stai acolo şi fii sigură că nu dă la schimb pietrele pe ceva mai puţin preţios. Bijutierii sunt toţi nişte escroci!» Şi am plecat în grabă, cu mine ţopăind pe cadrul de bicicletă a bunicului, dar ocrotită pe ambele laturi de mânecile lungi, albe ale cămăşii lui. Încăperea bijutierului era întunecată. Lucra la o flacără mică, albastră. Bunicul i-a întins pietrele şi a aşteptat pe loc, cu braţele încrucişate, până când meşterul i le-a montat la masa aceea de lemn cu nişte instrumente ascuţite. Ţin minte că am cerut o îngheţată, dar bunicul mi-a zis că va trebui să aşteptăm până încheie montatul pietrelor”.

Amintirea vocii mamei se stinse şi am deschis ochii:

— De unde sunt pietrele? am întrebat.

— Sultanul din Pahang şi fratele meu, Lakshmnan, erau odată la o masă de jocuri de noroc, iar sultanul a pierdut. A oferit pietrele preţioase în locul banilor pierduţi. Nimeni nu putea să-l contrazică pe sultan, aşa încât fratele meu a acceptat miza în speranţa că le va vinde repede, dar mama a apucat să pună mâna pe ele înainte. Şi-a dat seama imediat cât de valoroase sunt.

— Prin urmare, aceste opaluri au fost realmente câştigate de bunicul la un joc de noroc? m-am interesat mai departe, examinând luminiţele gălbui, frumoase, ce se reflectau în pietrele verzi.

Acum aveam ceva de la bunicul. Am păşit în dreptul fotografiei lui încadrate de ghirlande de flori artificiale. Înfăţişa un bărbat chipeş, dar în faţa ochilor mei reveni scena capului care se rostogolea pe jos. Am întors privirea de la poză şi am rostit:

— Îţi mulţumesc! Mulţumesc din suflet pentru brăţară. Aş putea vedea statueta Kuan Yin?

— De unde ştii de ea?

— Am ascultat toate casetele mamei. Ţii minte că tu ai pomenit despre Kuan Yin?

Scoase la iveală statueta din întunericul adânc al raftului bibliotecii, din spatele păsărilor decorative din puf şi al superbului coral alb pe care bunicul îl luase din mare. Statueta era netedă şi frumoasă. Am atins-o trasându-i admirativ cu degetul conturul de jad şi am observat că nu era de un verde-închis, lucios, cum fusese descrisă pe casete, ci de un verde pal.

— Parcă trebuia să fie de un verde-închis?

— Da, era verde-închis, puternic, cu mulţi ani în urmă, când a fost scoasă din cutie la început, dar de atunci în fiecare an nuanţa pălea uşor, răspunse sora bunicului meu, zâmbind cu colţurile gurii ridate de bătrâneţe.

Jadul îşi schimba culoarea.

— Ştii...? şopti.

— Da, ştiu! Trebuie s-o returnez.

Am dus statuia la un templu chinezesc din oraşul Kuantan. De îndată ce am păşit peste pragul întunecat, o uşă interioară roşie s-a deschis şi a apărut o preoteasă îmbrăcată în alb. S-a uitat în jur ca după cineva şi, zărindu-mă, se apropie. Privirea i se fixă pe pachetul învelit în pânză pe care îl ţineam.

— Ai adus-o înapoi! Am visat azi-noapte că va reveni la templu.

Uimită peste măsură, i-am întins pachetul, iar preoteasa l-a desfăcut cu gesturi reverenţioase. Apoi exclamă:

— Oh, uită-te la culoare! Sigur i-a adus mult ghinion femeii care a păstrat-o. E cumva vorba despre mama ta?

— Nu, nu mama mea, ci străbunica!

Şi, într-adevăr, jadul a adus multe ghinioane şi nenorociri familiei mele.

— Îmi pare rău să aud asta! Astfel de statuete au energii puternice în ele. E nevoie de rugăciuni şi de o minte curată, altfel distrug viaţa celor care le ţin. Acum se află unde trebuie, aici şi îşi va recăpăta din nou culoarea.

Se lăsa seara. La orizont, soarele ajunsese ca o minge de sânge lichid şi un timp am zăbovit la adăpostul coroanei unui copac mare. Kuantan este un oraş mic. Am găsit locuri pe care le recunoşteam din casete şi am zâmbit văzându-le neschimbate după atâţia ani. Am intrat într-un complex comercial recent construit. Trebuia să fac ceva. Am

cutreierat absentă locul până m-am trezit în faţa unui butic mic. Am şovăit puţin. Ce-mi doream cu adevărat se afla expus pe manechinul din vitrină, însă îmi trebuia puţin curaj. Curaj să îi cer vânzătoarei plictisite să dea jos ţinuta respectivă ca s-o pot proba. În cele din urmă, mi-am luat inima în dinţi.

— Aţi putea da jos rochia din vitrină, vă rog?

Expresia de pe faţa fetei îi oglindea gândurile: „Dacă dau jos afurisita de ţinută, ai face bine s-o cumperi!”

Însă ceru lămuriri politicos:

— Care anume?

— Pe cea cu roşu şi negru.

— Este foarte drăguţă, dar să ştiţi că este două sute de ringgiţi!

N-am spus nimic cât a dezbrăcat manechinul. În cabina micuţă de probă, rochia mi s-a părut cam scurtă.

Vânzătoarea îşi vârî capul indiscretă în cabina mea şi comentă pe un ton exagerat:

— Uaaa, ce picioare frumoase, ahh! Ua, foarte sexy, da! aprobă ea din nou.

Se comporta ca şi când nu-i venea să mai pună rochia la loc în vitrină.

Eu, una, eram surprinsă să văd că repulsia mea de-o viaţă faţă de roşu şi negru se transformase într-o simplă dezamăgire că rochia era prea scurtă.

Fata continua să comenteze:

— Tenişii nu se potrivesc! spuse ea şi îmi aduse o pereche de sandale negre cu baretă în jurul gleznei.

Mi-am pus jeanşii şi tricoul într-o pungă de plastic pe care mi-a dat-o fata, am achitat rochia şi sandalele şi am ieşit din magazin. Trecând pe lângă alte vitrine, m-am mirat zărindu-mi reflexia în geam. Păream înaltă şi elegantă. De fapt, eram de nerecunoscut. Deşi detestasem culoarea roşie, nuanţa îmi venea foarte bine. Îmi scotea în evidenţă tenul şi trăsăturile şi, încântată, mi-am promis că de acum voi purta roşu mult şi bine.

Roşu şi negru era de fapt o combinaţie superbă.

Văzând-o pe Amu în hamac într-o zi, m-am hotărât să-mi încerc mâna la scris. În unele zile scriam în pavilionul de vară al mamei, alteori în camera ei, dar de fiecare dată îmi

veneau în minte spiritele îngrozitoare care trăiau în cutia mamei. Vocile din trecut mă năpădeau ca nişte stoluri de flamingo care se adapă în lacurile toxice din Africa de Est. Fiecare cu un glas propriu, sfâşietor. Fiecare pretinzând să fie adăugată o nouă siluetă roz în peisajul povestirii mele.

Îmi şopteau la ureche tot felul de întâmplări, iar eu scriam repede în ritmul relatării lor. Uneori păreau enervate, alteori erau fericite sau pline de regret. Le ascultam tristeţea conştientă că mama le adunase suferinţa pentru că ştia că într-o zi o vor face pe fiica ei să îşi dobândească libertatea. Părea că noaptea vine din ce în ce mai iute. Când apucam să ridic privirea, iarăşi se întunecase. Amu aprindea candela la parter, iar flăcările împrăştiau vesel lumina.

Atunci, Amu obişnuia să mă cheme:

— Hai să mănânci!

Şi a venit ziua când am scris ultima pagină. M-am lăsat pe spătarul scaunului în odaia întunecată şi ceva m-a îndemnat să întind mâna după caseta pe care mama o găsise în camera unchiului ei, Sevenese, după moartea lui. Am pus-o în casetofon şi l-am pornit:

Apoi o alta a şoptit cu un suspin prelung:

Huma mea e demult uscată de atâta uitare;

Dar de m-ai umple iar cu seva veche, cunoscută, Îmi pare că mi-aş reveni uşor-uşor!

Şiret cum mă ştii, îţi şoptesc versurile acestea la ureche, iar astăzi mi-ai adus o sticlă mare de sake japonez. Te tachinez că ai avea un iubit secret şi tu te îmbujorezi toată. Nu, n-ascunzi taina unui iubit, ci o poveste care te amărăşte. Nu vrei să-mi spui despre ce este vorba. Dragă, dragă Dimple, eşti nepoata mea preferată şi aşa ai fost dintotdeauna, dar este cumplit să iubeşti o fiinţă aşa de rătăcită şi copleşită de amărăciune! Ţi-am studiat diagramele horoscopului şi în casa căsătoriei la tine se află şarpele Rahu. N-ai fost avertizată în legătură cu bărbatul cu care te-ai căsătorit? Nu am încredere în el! Zâmbetul lui este ca o mască, impersonal şi prefăcut. I-am studiat şi lui astrograma şi nu-mi place ce-am văzut. Va fi ca o viperă pe care o ţii la sânul tău.

Oare ţi-am povestit vreodată despre vipera din coşul lui

Raja? Cam la trei luni după moartea lui Mohini, Raja a murit de la o muşcătură letală de şarpe. Tocmai cobra lui frumoasă îl muşcase. Mi-a rămas în amintire ca un erou grozav dintr-o lume străveche, care credea că va putea ţine pe lângă casă o cobră uriaşă, strălucitoare, ca să-i prindă şoareci, asemenea unui animal domestic. La lumina lunii, pielea lui ca de bronz lucea în iarba crescută şi toate secretele lui prindeau viaţă. N-am să uit niciodată clipa aceea când mi-a zis: „Uită-te la mine!" şi s-a apropiat de ameninţarea aceea neagră, unduitoare ca s-o prindă de parcă ar fi fost o jucărie. Ţii minte ce mi-a răspuns la întrebarea dacă îmblânzitorul de şerpi este muşcat vreodată de şerpii lui? A zis: „Da, atunci când îşi doreşte asta!"

Adesea cred că înăuntrul meu este o imagine în oglindă a mea. Un tip necugetat, aventuros, care face tot ceea ce mie îmi este teamă să fac. Convieţuim de mulţi ani aşa, şi el îmi spune că fratele lui mai mare şi mai cumplit trăieşte în soţul tău. Mă întreb dacă oare l-ai văzut cum stă la pândă în sufletul lui. Poate că nu l-ai văzut. Sunt nişte ticăloşi vicleni. Când strig să mă opresc: „Nu, nu, nu!", el îndeamnă: „Hai, hai, hai!" cu o strălucire veselă în privire. Dacă afară se aude cocoşul şi eu dau să mă îndrept spre casă, el este cel care face cu ochiul la vederea unui decolteu sculptural de femeie care stă la bar şi, bălind, spune pofticios şi extrem de necugetat, după părerea mea: „Ai vrea să laşi aceste domuri dulci să se ofilească nefolosite?"

Mă trezesc gol în lumina albă a dimineţii, cu o pernă îndoită sub mine, cu degetele de la picioare lipicioase de la marmeladă şi o amintire confuză, extrem de sordidă, şi îmi spun în gând cu recunoştinţă: „Slavă zeilor că mi-am lăsat portofelul la recepţie!" O dată sau de două ori când împing ameţit paharul şi hotărăsc că am băut destul, el mai aprinde o ţigară, ridică mâna şi mai comandă un whisky. „Sec", îi transmite barmanului. Apoi mă conduce în aleea din spate unde până şi şoferii de taxi refuză să intre. O fetişcană se desprinde de zidul unde a stat sprijinită până atunci şi m-atinge cu degetul arătător pe faţă. Mă ştie. Mă ţine minte de data trecută.

În Thailanda poţi cumpăra orice. Este simplu, şi de-a lungul vieţii am cumpărat o mulţime de chestii. Pentru că îmi eşti nepoată şi eu nu sunt încă beat, nici nu se cade, nici nu e cazul să pomenesc de toate, dar îţi pot spune că unul dintre acele lucruri ar fi heroina pură. Nu ştiu de ce, dar în mintea mea răvăşită de acum mi se pare oarecum relevantă experienţa asta pentru tine. Stau aşezat pe pat, în camera de hotel şi privesc gânditor seringa, acul şi lichidul maroniu din interior. Mă examinez minuţios. Să fie oare o experienţă pe care o voi adăuga în portofoliul meu de ciudăţenii sau un tabiet care mă va subjuga? Până atunci n-am mai refuzat nimic, însă heroina este o maşinărie diavolească. Intri sub influenţa ei şi după aceea ieşi schimbat pe de-a întregul. Era clar că personalitatea mea compulsivă m-ar aduce în pragul dependenţei fără vreo şovăire. Dumnezeule, când o să ies de sub efectul dozei, o să am faţa pământie, împroşcată cu vomă şi privirea sălbatică? îi văzusem pe dependenţi pe lângă gări; cu ochii goi pe feţele nespălate, exprimând numai pofta neostoită pentru încă o doză de drog. Asta avea să fie şi soarta mea?

Am ezitat, dar în cele din urmă mi se poate reproşa doar că am fost prea slab. Perspectiva de a ajunge un gunoi uman nu putea învinge tendinţa de a experimenta ceva nou şi totodată apetitul pentru autodistrugere. Mi-am legat la braţ sus o curea, după care am căutat şi am izolat uşor pe mână o venă groasă, verde. Inspectorii de sănătate se pricep de minune să le caute în cele mai bune locuri. Am lăsat acul să alunece în piele şi am închis ochii. Căldura a fost instantanee, urmată imediat de un val de adrenalină împăciuitoare cum nu mai simţisem vreodată. Într-adevăr, problemele vieţii păreau nesemnificative atunci. Am căzut pradă delirului. Cald, întunecat, moale şi fabulos, dincolo de cuvinte. Cădeam tot mai mult şi aş fi căzut şi mai adânc dacă n-ar fi fost chipul care mi-a apărut plutind dinainte. Kutub Minar, pisica mea moartă de mult, se uita fix şi inexpresiv în ochii mei. Era singura fiinţă de sex feminin pe care am iubit-o din tot sufletul. Poate că a fost singura pe care am întâlnit-o cu trupul cald şi buze reci din câte am cunoscut. Dacă aş fi găsit o femeie ca ea, m-aş fi

abandonat pe de-a întregul ei, asemenea masculului alfa de babuin care se tolăneşte pe jos dornic, cu membrele paralizate de amintirea senzaţiei de plăcere şi stă răbdător ca să-l purice femela dominantă.

Pisica a mieunat sfâşietor de durere. Picioarele grele, ca de plumb sub puterea drogului, mi-au rămas nemişcate. Dintr-odată a apărut Mohini. Uimit, m-am uitat la ea. De când murise, mi se întâmplase doar să-i aud glasul, dar niciodată s-o văd. Stătea în faţa mea în carne şi oase, reală precum patul în care eram întins. În ochii ei verzi luceau lacrimi. Apoi au început culorile. De jur-împrejurul ei au apărut nuanţe dintre cele mai strălucitoare care se contopeau şi dispăreau. Culori sclipitoare pe care nu le mai văzusem până atunci, pe care mi le-aş fi închipuit numai pe corpul libelulelor şi al peştişorilor de acvariu. Am simţit o durere ciudată, chinul unei pierderi. Nu reuşeam să scap de aceste imagini. Se amestecau şi deveniră deodată una, astfel încât îmi era greu să o alung din gând. M-am simţit copleşit de ruşine.

Când a întins mâna şi m-a atins pe frunte, i-am simţit căldura pielii. Oare murisem? M-am gândit că exista posibilitatea asta, aşa că am încercat să-mi mişc uşor capul, iar mâna ei ocrotitoare mi-a alunecat pe faţă, cu palma moale pe obraz. În jur se agitau nişte culori superbe care se contopeau. Auzeam cântările religioase pe care bătrânii le îngână la înmormântări. Vocile nu veneau din afară, ci din capul meu. Acele cântări cumplite pe care le-am detestat dintotdeauna, ce sună ca nişte stoluri de albatroşi tânguitori, croncănind în timp ce ciugulesc ochii cadavrelor de marinari. Am simţit o greutate pe piept. M-am uitat în ochii verzi ai defunctei mele surori. Uitasem cât de verzi erau. Dintr-odată, a zâmbit şi am auzit un şuierat cumplit ca de goană, de parcă aş fi stat prea aproape de marginea căii ferate, exact când trecea un expres.

Mi s-a ridicat greutatea de pe piept. Au dispărut culorile şi la fel şi ea. Afară se întunecase deja. Din stradă am auzit cum se animă tarabele ambulante cu fast-food. Zornăitul de farfurii golite cu cuţitul şi vocile aspre, bădărane ale vânzătorilor. Prin fereastra deschisă urcă până la mine aroma brută a ingredientelor ieftine: usturoi, ceapă şi

bucăţi de carne rumenite în untură. Mi s-a făcut foame. Seringa însângerată era încă în braţul meu. Am scos-o şi m-am uitat cu curiozitate la sângele întunecat. N-aş mai repeta vreodată experienţa. Mohini avusese grijă să n-o mai fac.

Balzac spunea: „Un unchi este din instinct un tovarăş efeminat”. Sunt un clovn care îşi ţine echilibrul pe marginea prăpastiei şi, deşi îţi spun toate astea acum, ca şi mine, nu vei asculta: nu te lăsa prinsă de droguri, pentru că dacă le încerci, te schimbă fără putinţă de îndreptare! Să n-o faci, Dimple!

Intru în sala de operaţie a doctorului şi acesta se miră: „Cum? Eşti încă în viaţă?” Nu-i vine să creadă că un trup aşa de consumat mai trăieşte. Dar tu n-ai supravieţui drogului. Părăseşte-l! Lasă vipera în jungla ei! Abandonează şi copilul în junglă, pentru că vipera nu şi-ar răni propriul pui. Astrogramele Nishăi arată bine. O să realizeze lucruri bune în viaţă. Salvează-ţi sinele delicat acum, dragă Dimple! Harta ta îmi arată nenorociri, iar noaptea demonii îmi trimit vise presărate cu picături de sânge. Mă văd cum eram la şapte ani, ascuns în spatele tufelor şi urmărind-o pe mama lui Ah Kow cum măcelăreşte un porc. Panica, urletele de teroare, sângele împroşcat ca un gheizer şi duhoarea aceea pe care n-o pot uita. În vis îmi apari păşind într-o ploaie de sânge. Te strig şi întorci faţa la mine zâmbind curajoasă, cu dinţii mânjiţi de sânge. Mă tem pentru viitorul tău. Este scăldat în sânge. Pleacă, Dimple!

Pleacă, te rog, pleacă!

Vocea lui Sevenese se stinge şi rămâne numai susurul benzii de casetofon care se răsuceşte.

La parter o aud pe Amu cum îşi încheie rugăciunile de seară sunând clopoţelul. Stau cu ochii închişi. În umbrele roşii ale pleoapelor mi-l închipui pe unchiul mamei, Sevenese, cum stă turceşte în mijlocul unui deşert, cu pieptul gol, îmbrăcat ritualic în *veshti* alb. Noaptea din deşert îl învăluie în nuanţe albastre sclipitoare. Nisipul luceşte, dar din loc în loc se văd păsări moarte, cu ciocul şi gâtul deschis, adăpostind praful suflat de o furtună de nisip în miniatură. Unchiul se uită la mine şi zâmbeşte. Zâmbetul îmi este familiar. Întinde mâinile roată deasupra capului şi-

mi spune: „Uite! Ceea ce e minunat la deşert sunt miliardele de stele ce-i împodobesc părul ca abanosul. Nu-i aşa că este cel mai splendid lucru pe care l-ai văzut?”

Deschid ochii în semiîntunericul din camera mea şi conştientizez un lucru. Ştiu că unchiul Sevenese încercase cu disperare să-i scrie de pe patul de moarte mamei mele. Ca şi când mi-ar fi şoptit la ureche acum, ştiu care era mesajul lui neterminat. Zăcând pe un pat de spital, îngrozitor de buhăit şi fără glas în lumea lui pe cale de a se stinge, intenţionase să-i spună: „O văd! îi cresc sub tălpi flori, dar nu este moartă. Anii nu i-au slăbit puterile zeiţei orezului! Este puternică şi magică. Nu mai dispera şi strig-o şi ai să vezi că o să vină aducându-ţi un curcubeu de vise!”

Afară, vântul suflă frunzele vineţii şi în fundul grădinii bătrânul baobab începe să cânte.